

300 PARTIDE ALESE ALE LUI ALEHIN

EDITURA TINERETULUI
CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

MECIUL PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL IMPOTRIVA LUI CAPABLANCA, BUENOS AIRES, 1927

Nr. 148. APĂRAREA FRANCEZA

CAPABLANCA **ALEHIN**
Prima partidă a meciului, 1927

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4:d5	e6:d5
5. Nf1-d3	Cb8-c6
6. Cg1-e2	Cg8-e7
7. 0—0	Nc8-f5
8. Nd3:f5	...

Alte mutări, ca de exemplu 8. a3 sau 8. Cg3 s-ar fi dovedit de asemenea cu totul inofensive. Această partidă dovedește încă o dată că dacă albul tinde cit de puțin către luptă, el trebuie să evite în această variantă schimbul de pioni la mutarea a 4-a.

8. ...	Ce7:f5
9. Dd1-d3	Dd8-d7
10. Ce3-d1	...

Inceputul unei serii de mutări de mîna a doua. Mutarea firească de dezvoltare 10.Nf4, la care negrul avea intenția să răspundă 10.. 0—0—0, ar fi dus la un joc mai viu¹.

10. ...	0—0
11. Cd1-e3	Cf5:e3
12. Nc1:e3	...

Figurile ușoare ale albului blochează acum coloana „e”, care este de o importanță vitală. Aceasta constituie o dovadă convingătoare a inexactității strategiei sale în deschidere.

12. ...	Tf8-e8
13. Ce2-f4	...

Cum arată răspunsul negrului, calul n-are nici un viitor pe acest cîmp. Continuarea naturală și suficientă pentru remiză era 13. Nf4 urmat de c2-c3.

13. ...	Nb4-d6!

Negrul propune un schimb ale cărui rezultate i-ar fi fost foarte favorabile. Dacă 14. C:d5 N:h2+ 15. R:g2 D:d5 16. c4, atunci 16... Dh5+ 17. Rg1 Tad8 18. d5 Td6 și poziția regelui alb este periclitată.

14. Tf1-e1	...

Albul continuă să joace superticial. Era necesar mai întîi 14. c3.

14. ...	Cc6-b4
15. Dd3-b3?	...

După această mutare albul va fi forțat, în cel mai bun caz, să-și strice într-un mod destul de neplăcut, poziția de pioni.

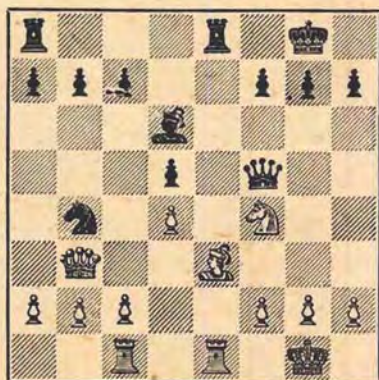
Un rău mai mic era 15. Dd2 D15 16. Tecl h5! (ameninșînd Te4 și apoi h5-h4) cu un oarecare avantaj pozițional pentru negru.

¹ În cartea sa „Pe drumul spre titlul de campion mondial”, Alehin arată că pentru mutarea a 10-a Capablanca a consumat 40 minute de gîndire. V. P.

15. . . Dd7-f5
16. Ta1-c1 ? ...

După această nouă greșeală este îndoielnic dacă albul mai poate salva partida, deoarece negrul câștigă un pion, cu o poziție excelentă.

Era necesar 16. Cd3, după care negrul ar fi obținut — e drept — un final mult mai bun prin 16... C:d3 17. D:d3 D:d3 18. cd Nb4 19. Tecl c6, iar apoi eventual a7-a5!

16. . . Cb4:c2!
17. Tc1:c2 Df5:f4

Capablanca nu a observat această posibilitate atunci când a jucat mutarea a 16-a. El s-a gândit numai la 17... N:f4, după care ar fi putut restabili echilibrul material prin 18. Tc5.

18. g2-g3 ...

A prefera această continuare sau a alege 18. D:d5 D:h2+ 19. Rf1 c6 — este exclusiv o chestiune de gust.

18. . . Df4-f5

Era tentantă de asemenea continuarea 18... Df3 19. D:b7 h5 20. Db5 h4 21. De2 Df5 cu un atac bun. Desigur însă că negrul nu poate fi condamnat pentru hotărîrea de a-și păstra avantajul.

19. Tc2-e2 b7-b6
20. Db3-b5 h7-h5
21. h2-h4 Te8-e4

Cu amenințarea 22...T:h4!

22. Ne3-d2 ! ...

Acest sacrificiu temporar al unui al doilea pion, dacă este acceptat de negru, oferă relativ cele mai bune șanse de salvare. Fără nici o speranță ar fi fost 22. Dd3 Tae8 23. Nd2 De6.

22. . . Te4:d4

Acceptarea sacrificiului (care a trebuit să fie calculată riguros) nu era nici pe departe obligatorie.

În loc de aceasta ar fi fost simplu și convingător 22...Tae8, deoarece după schimbul damei pentru două turnuri prin 23.D:e8+ Te8 24.T:e8+ Rh7 negrul, datorită avantajului său pozițional considerabil, n-ar fi avut nevoie de eforturi mari pentru a forța câștigul.

23. Nd2-c3 Td4-d3

Dacă 23...Tg4 (23...Tc4? 24.Te5!) 24.Ne5 albul ar fi recâștigat în cele din urmă unul din pionii.

24. Nc3-e5 Ta8-d8
25. Ne5:d6 Td8:d6

Tehnicește mai simplu decât 25...cd 26.Dc6 !

26. Te2-e5 Df5-f3

Desigur, nu merge 26...Dg6, din cauza 27.Tg5.

27. Te5:h5 Df3:h5

Mutarea 27...Te6 ar fi fost o greșeală grosolană din cauza răspunsului 28.De8+!

28. Te1-e8+ Rg8-h7
29. Db5:d3+ Dh5-g6
30. Dd3-d1 Td6-e6 !

O idee interesantă. Negrul înapoiază pionul pe care îl are în plus, pentru a combina acum înaintarea pionului liber „d”, cu un atac de mat. Mult mai puțin convingător ar fi fost 30...d4, din cauza răspunsului 31.Df3 cu dubla amenințare 32.Da8 sau 32.h5.

31. Te8-a8 Te6-e5!

Negrul intenționează să-și pună dama în spatele turnului și, în același timp, să formeze lanțul de pioni b6-c5-d4.

32. Ta8:a7 c7-c5
33. Ta7-d7 ...

Această mutare permite terminarea rapidă a partidei. M-am așteptat la continuarea 33.Rg2 d4 34.Ta3 De6! 35. Df3 c4 urmată de înaintarea decisivă a pionului „d”.

33. ... Dg6-e6
34. Dd1-d3+ g7-g6
35. Td7-d8 d5-d4
36. a2-a4 Te5-e1+

Atacul direct este destul de convingător. Dar negrul ar fi putut să folosească imediat poziția rea a turnului avansat prin 36...De7! 37.Tb8 Dc7 38. Db3 Te6 39. Ta8 Db7, cu amenințarea 40... Te1+.

37. Rg1-g2 De6-c6+
38. f2-f3 Te1-e3
39. Dd3-d1 Dc6-e6
40. g3-g4 Te3-e2+
41. Rg2-h3 De6-e3
42. Dd1-h1 De3-f4!

După aceasta este imposibil să se împiedice mutarea următoare a turnului.

43. h4-h5 Te2-f2

Albul cedează.

Nr. 149. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 6-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	d5:c4
9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Cc3-e4	De7-b4+

În partidele următoare Capablanca a ales o ordine de mutări mai exactă: 11... C5f6 și 12... Db4+, care oferă negrului avantajul de a menține la d7 calul care ajută la mutările de eliberare c6-c5 sau e6-e5.

12. Dd1-d2	Db4:d2+
13. Re1:d2	Tf8-d8
14. Th1-d1	Cd5-f6
15. Ce4:f6+	...

Mai bine decât retragerea calului atacat, deoarece în acest caz negrul poate juca imediat c6-c5.

15. ...	Cd7:f6
16. Nc4-b3!	...

Împiedicind atât b7-b6, cât și c6-c5. La mutarea c6-c5 ar fi urmat 17.Re1! cd 18.T:d4 T:d4 19.C:d4 în favoarea albului.

16. ...	Rg8-f8
17. Rd2-e2	Rf8-e7
18. Cf3-e5	Nc8-d7
19. f2-f3	Nd7-e8
20. e3-e4	...

Pregătind pătrunderea d4-d5, care asigură în orice caz albului un mic avantaj. Totuși, se pune problema dacă nu e mai bine ca acest plan să fie mai întâi pregătit prin manevra a2-a4-a5.

20. ... Cf6-d7
21. Ce5-c4 ...

Aici însă era de considerat retragerea calului la d3, urmată de a2-a4. Partea slabă a mutării din partidă este caracterul ei tăios, necorespunzător caracterului poziției.

21. ... Cd7-b6
22. Cc4-e3 Td8-d7
23. a2-a4 Ta8-d8
24. a4-a5 Cb6-a8

În legătură cu mutarea următoare Cc7, această manevră trebuie să asigure negrului echilibrul, în timp ce continuarea 24... Cc8? ar fi dus după 25.d5 cd 26.ed ed 27.Na4 la pierderea calității.

25. d4-d5 c6:d5

Negrul alege o continuare periculoasă. Capablanca a arătat că din planul lui inițial făcea parte mutarea 25... Cc7! La 26. de putea să urmeze în acest caz 26... Ce6 27. Cf5+, Rf6 28. N:e6 fe 29. T:d7 T:d7 30. Ce3 Td4 cu joc aproximativ egal. Dacă albul ar fi încercat, printr-o mutare pregătitoare oarecare, de exemplu prin Rf2 să mențină tensiunea, negrul ar fi putut continua cu Rf8, folosind aceeași tactică.

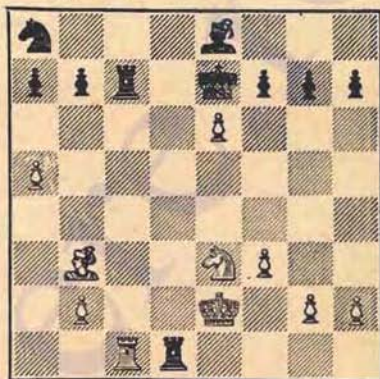
26. e4:d5 Td7-c7

Având în vedere situația, aceasta este mutarea cea mai bună. După 26... ed albul n-ar fi obținut nimic prin 27. Na4 din cauza 27... Tc7! 28. C:d5+? T:d5! În schimb mutarea simplă 27.N:d5 (cu amenințarea 28. N:b7 T:b7 și 29. Cf5+) i-ar fi permis să ocupe o poziție amenințătoare, de exemplu : 27... g6 28. Tc4! f5 29. Tb4.

27. d5:e6! Td8:d1

Acest schimb nu este favorabil și duce la înrăutățirea situației lui. Ceva mai bună ar fi fost varianta 27... fe 28.T:d8 R:d8 29.Td1+ Re7 30.N:e5

R:e6 31. Td8 Nb5+ 32. Rf2 Cb6 33. ab ab și deși negrul trebuie să joace acest final foarte prudent, el nu poate să piardă din cauza poziției puternice pe care o va ocupa nebulul pe cimpul c6.

28. Ce3-f5+ !

Datorită acestui șah, legat în unele variante de un sacrificiu aparent, albul ocupă cu calul importantul punct d6.

28. ... Re7-f6
29. Tc1:d1 f7:e6

Sau 29...R:f5 30. Td8 Nb5+ 31.Rd2! fe 32.T:a8 Td7+ 33. Rc3 Tc7+ 34. Rd4 cu avantaj pentru alb.

30. Cf5-d6

Dacă 30.Td8 negrul ar fi obținut egalarea jocului prin 30... Nb5+ 31. Re3 ef 32.T:a8 Te7+.

30. ... Ne8-g6
31. Td1-d4

Prin această mutare albul înapoiază avantajul cucerit cu atita greutate. Continuarea corectă era 31. Nc4, de exemplu : 31... Re7 (31... b6 32. a6) 32. b3 a6 33. Td2! sau 31... Tc5 32. b4 Tc7 33. Re3! și apoi Rd4 sau Rf4. În ambele cazuri negrul este foarte înghesuit și nu se vede cum ar putea calul său să revină în joc.

31. ... Tc7-c5!
32. Td4-b4 ...

E clar că 32.C:b7 se respinge prin Tb5.

32. ... b7-b6
33. a5:b6 Ca8:b6
34. Re2-d2 ...

Nu 34. Cb5? din cauza 34... a5. Acum lupta este terminată deoarece albul nu poate evita simplificările următoare.

34. ... Rf6-e7
35. Cd6-e4 Ng6:e4
36. Tb4:e4 Cb6-d5
37. Nb3:d5 Tc5:d5+
38. Rd2-c3 a7-a5
39. Te4-c4 h7-h5
40. h2-h4 Remiză.

Albul nu are nimic mai bun, deoarece la 13.Nd3 urmează 13...e5! 14. de (Dacă 14.C:e5, atunci 14...Nd2+ și 15...D:d4) 14...Cc5 15. Ne2 Db5 și negrul obține o bună poziție de atac.

13. ... Nb4:d2+
14. Dc1:d2 e6-e5

Singurul procedeu suficient de a elibera dama neagră.

15. Ta1-c1 ...

Mutarea tentantă 15.Dd3 nu dădea nici ea efectul dorit, din cauza 15...e4 16.b3 Db5 17.D:b5 cb 18.C:d4 Cc5 19. f3 Td8 20.Td1 Ne6 și negrul are cel puțin șanse egale.

15. ... e5:d4
16. Tc1-c4 ...

La 16.C:d4 ar fi urmat 16...Cb6 cu amenințarea Td8 și albul nu reușește să efectueze manevra Nf1-e2-d1.

Nr. 150. GAMBITUL DAMEI
CAPABLANCA ALEHIN
A 9-a partidă a meciului, 1927

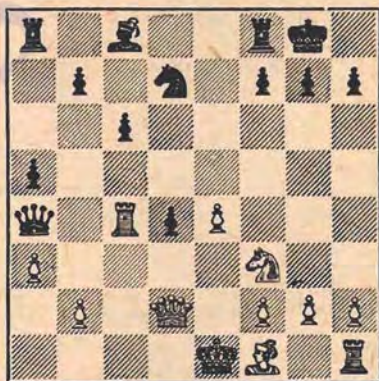
1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Cg8-f6
4. Nc1-g5 Cb8-d7
5. e2-e3 c7-c6
6. Dd1-c2 Dd8-a5
7. c4:d5 Cf6:d5
8. e3-e4 Cd5:c3
9. Ng5-d2 Da5-a4

Singurul mijloc de a împiedica crearea unui centru puternic al albului prin 10 bc.

10. Dc2:c3 a7-a5!

O mutare ale cărei consecințe tactice trebuiau calculate cu precizie. Dimpotrivă, poziția rezultată în varianta schimbului 10...c5 11.C:f3 cd 12. D:d4! (11. C:d4 Nc5!) 12... D:d4 13. C:d4 a6 14. Tc1 este puțin atrăgătoare.

11. Cg1-f3 Nf8-b4
12. Dc3-c1 0-0
13. a2-a3 ...

16. ... Da4-b5!

Pe aceasta se bazează întreaga apărare a negrului. Acum dama ajunge pe câmpul e7 care îi este necesar, după care problema deschiderii poate fi considerată rezolvată. Varianta 16... Db3 17.T:d4! Cb6 18.Ne2 n-ar fi fost fipsită de primejdii pentru negru.

17. Tc4:d4 Db5-c5

Albul nu poate să ia de două ori la d7, deoarece după 18...Td8 și apoi Dcl+, pierde.

18. Nf1-e2

Dc5-e7!

Singura mutare care permite negrului să egaleze șansele. Dimpotrivă, după 18... Ce5 19. Ce5 D:e5 20. 0—0 c5! (Altfel e foarte tare f4) 21.Td5 D:e4 22. T:c5 avantajul de dezvoltare al albului s-ar fi făcut simțit.

19. 0—0

Cd7-c5

20. Dd2-e3

Nc8-g4

Ținând seama de superioritatea albului pe coloana „d”, mi s-a părut periculos să caut complicații cu Ne6.

21. h2-h3

Ng4:f3

22. Ne2:f3

Tf8-d8

23. Tf1-d1

Cc5-e6

24. Td4:d8+

Ta8:d8

25. De3-a7!

...

Mai precis decât schimbul la d8, după care albul, cedind coloana „d”, ar fi trebuit să lupte cu dificultăți.

25. ...

Td8:d1+

26. Nf3:d1

De7-c7

27. Nd1-b3

...

La 27. Da8+ ar fi urmat simplu 27... Cd8 și apoi Rg8-f8-e7.

27. ...

h7-h6

28. Nb3:e6

f7:e6

29. Da7-d4

c6-c5

Cu scopul de a ocupa cîmpul e5 sau (în eventualitatea 30.Dc3) de a începe prin b7-b5 realizarea majorității de pionii de pe flancul damei.

30. Dd4-c4

Dc7-e5

31. f2-f4

De5:f4

Sau 31...D:b2 32.D:e6+ Rh7 33.Df5+ Rg8 34. D:c5 Db1+ și apoi D:e4.

32. Dc4:e6+

Rg8-h7

33. Df6-d5

...

Aici albul, jucînd 33.Df5+ putea să treacă într-un final de pionii care ar fi trebuit de asemenea să ducă la remiză. După 33...D:f5 ef, cel mai bine pentru negru este să continue 34...a4, de exemplu: 35.Rf2 g6 36.fg+ R:g6 37.Re3 Rf5 38.g3 Re5 39.g4 b5 40.h4 b4 41.Rd3 Rf4 42. g5 hg 43. hg R:g5 44.Rc4 ba 45. ba Rf5 46.R:c5 Re6 47. Rb5 Rd6 48.R:a4 Rc7.

33. ...

Df4-c1+

34. Rg1-h2

Dc1-f4+

Remiză.

Nr. 151. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA

ALEHIN

A 11-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Cg8-f6

4. Nc1-g5

Cb8-d7

5. e2-e3

c7-c6

6. Cg1-f3

Dd8-a5

7. Cf3-d2

Nf8-b4

8. Dd1-c2

d5:c4

9. Ng5:f6

Cd7:f6

10. Cd2:c4

Da5-c7

11. a2-a3

Nb4-e7

12. Nf1-e2

...

Albul n-are nevoie să se grăbească cu mutarea b2-b4 pentru a împiedica înaintarea c6-c5, deoarece această înaintare ar fi fost acum încă prematură, din cauza 13. Cb5 Db8 14. dc N:c5 15. b4 Ne7 16. Ca5 în favoarea albului.

12. ...

0—0

13. 0—0

Nc8-d7

Și aici mutarea c6-c5 n-ar fi fost oportună din aceleași motive.

14. b2-b4

b7-b6

Foarte bine ar fi fost mai întîi 14... Tfd8, urmat de Ne8. Intenția negrului de a continua 15...a5 16.ba b5 este împiedicată de următorul răspuns al albului.

15. Ne2-f3! . . .

Dacă acum 15...a5, atunci 16.Ce5!
ab 17.Cb5 cu avantaj pentru alb.

15. . . Ta8-c8
16. Tf1-d1 Tf8-d8
17. Ta1-c1 Nd7-e8
18. g2-g3 . . .

O bună mutare pozițională, al cărei scop direct este de a împiedica mutarea Df4, în eventualitatea înăntării e3-e4.

18. . . Cf6-d5
19. Cc4-b2 Dc7-b8

Mai precis era 19...Db7, avînd în vedere posibilitatea de atac Da6.

20. Cb2-d3 Ne7-g5

Cu amenințarea C:e3.

21. Tc1-b1 Db8-b7
22. e3-e4 Cd5:c3
23. Dc2:c3 Db7-e7?

O mutare greșită deoarece acum nebului g5 va fi scos temporar din joc. Corect era 23... Tc7 și dacă 24. Ng2, atunci 24...Nf6 25.e5 Ne7 26.Tbcl Dc8, după care negrul ar fi putut aștepta în liniște desfășurarea evenimentelor.

24. h2-h4! Ng5-h6
25. Cd3-e5 . . .

Cu amenințarea 26.Cg4.

25. . . g7-g6
26. Ce5-g4? . . .

Acum a venit rîndul albului să scape cea mai bună mutare! După 26. Cc4 Ng7 27.e5 h5 28. Cd6 negrul n-ar fi avut nimic mai bun decît să înceapă lupta pentru remiză, sacrificînd calitatea pentru un pion: 28...T:d6 29.ed D:d6 30.Dc4! cu avantaj pentru alb.

26. . . Nh6-g7
27. e4-e5 h7-h5
28. Cg4-e3 c6-c5!

Negrul folosește prilejul favorabil pentru a elibera, în sfîrșit, nebulul său de cîmpuri albe, apreciînd just că albul nu este în stare să obțină un avantaj real din ocuparea coloanei „b”.

29. b4:c5 . . .

Dacă 29. dc atunci 29... bc 30. T:d8 D:d8 31. bc Dc7.

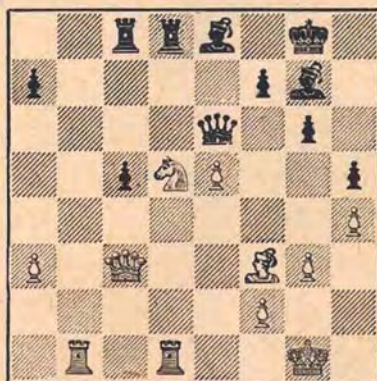
29. . . b6:c5
30. d4-d5 . . .

Această încercare de a complica poziția — atît de neobișnuită pentru Capablanca — se întoarce în favoarea negrului.

O remiză ușoară s-ar fi putut obține cu 30.Tb7 Td7 31.T:d7 N:d7 32.d5 (Sau 32.dc Ne8 33.c6 Dc7) 32...ed 33.C:d5 De6 34.Cf4 N:e5 urmat de un schimb general și de un final de nebuni de culori diferite.

30. . . e6:d5
31. Ce3:d5 Dc7-e6

Desigur nu 31...D:e5 din cauza 32. D:e5 N:e5 33.Ce7+.

32. Cd5-f6+? . . .

Cum arată desfășurarea ulterioară a partidei, schimbul forțat în acest mod nu face decît să înlesnească sarcina negrului, deoarece pionul liber

„c“ compensează pe deplin dificultățile negrului, legate de apariția unui pion alb la f6.

Relativ mai bine era 32.Tb7 N:e5 33.Da5 Rg7 34.T:a7 și avantajul negrului — perechea de nebuni — n-ar fi fost încă decisiv.

32. . .	Ng7:f6
33. e5:f6	Td8:d1+
34. Tb1:d1	Ne8-c6!

Albul nu poate schimba nebunii deoarece în acest caz el își pierde singurul pion cu care se mîndrește — pionul f6.

35. Td1-e1	De6-f5
36. Te1-c3	c5-c4!
37. a3-a4	...

Dîndu-și seamă că are o poziție mai slabă, albul încearcă să complice jocul. Dacă acum 37...N:a4, atunci 38. Ne4 Dg4 (Dacă 38...Dd7 39.Tf3 Rh7 40.De5 negrul pierde) 39.Nf3 Dd7 40. Te7 Dd3 41.D:d3 cd 42.T:a7 cu șanse de remiză pentru alb.

Însă după următorul răspuns simplu, poziția negrului se ameliorează, deoarece el obține un control complet asupra cîmpului b4.

37. . .	a7-a5
38. Nf3-g2	Nc6:g2
39. Rg1:g2	Df5-d5+
40. Rg2-h2	Dd5-f5
41. Te3-f3	Df5-c5
42. Tf3-f4	...

După 42.Te3 Db6 albul n-ar mai fi dispus de nici o mutare utilă (43. Tf3 Dc6!).

42. . .	Rg8-h7
---------	--------

În momentul respectiv, mutarea aceasta nu era obligatorie. Mult mai importantă ar fi fost împiedicarea mutării următoare a albului, jucînd 42...Db6.

Nimic nu dădea continuarea tentantă 42...Db4 43.De3 D:a4, din cauza 44.Tf5! Db4 45.T:h5 gh 46.Dh6 Df8 47.Dg5+ cu șah etern.

43. Tf4-d4	Dc5-c6?
------------	---------

O greșeală după care albul ar fi putut salva partida. Corect era 43...Db6! și dacă 44.Tf4, atunci 44...Rg8, obținînd o poziție pe care negrul ar fi putut-o obține cu două mutări înainte.

44. Dc3:a5	...
------------	-----

Forțat, însă destul de bine.

44. . .	c4-c3
---------	-------

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 44...D:f6, atunci 45.Tf4 cu următoarele posibilități: 45...Dg7 46. Dd5 sau 45... De6 46. Dc3 urmat de a4-a5 și, în ambele cazuri, albul e în afară de pericol.

45. Da5-a7!	Rh7-g8
-------------	--------

Nici celelalte mutări nu pot asigura câștigul pentru negru, dacă adversarul răspunde corect:

I. 45...D:f6? 46.Tf4 D:f4 47.gf c2 48.D:f7+ Rh6 49.f5!

II. 45...Dc7 46.D:c7 T:c7 47.Td1;

III. 45...Tc7 46.Db8 c2 47.Td8 D:f6 48.Th8+!! (Aceasta este mutarea pe care n-am văzut-o atunci cînd am început combinația, jucînd 43...Dc6) 48...D:h8 49.D:c7.

46. Da7-e7	...
------------	-----

Dacă acum 46...c2, atunci 47.Td8+ T:d8 48.D:d8+ Rh7 49.De7 De6 50.Dc7 forțînd remiza.

46. . .	Dc6-b6
---------	--------

47. De7-d7?	...
-------------	-----

Capablanca nu valorifică din plin posibilitatea favorabilă pe care i-a oferit-o mutarea a 43-a a negrului și partida reîntră în vechiul făgaș.

Continuînd cu 47.Td7! el ar fi putut obține remiza, de exemplu: 47...D:f2+ (Dacă 47...Tf8, atunci 48. a5 D:a5 49. Ta7 Dd5 50.Td7 și dama nu poate scăpa de urmărirea turnului alb din cauza amenințării D:f8+!) 48.Rh1! (48. Rh3 pierde deoarece în acest caz, în varianta de mai jos, dama ajunge

pe cîmpul e6 cu şah) 48...Da2 49. Td8+ T:d8 50.D:d8+ Rh7 51.Df8 și acum negrul nu are nimic mai bun decît şahul etern, deoarece pionul alb este invulnerabil la f6. O salvare neobișnuită!

47. ... Db6-c5!
48. Td4-e4 ...

Singura posibilitate de a nu permite 48...c2.

48. ... Dc5:f2+
49. Rh2-h3 Df2-f1+
50. Rh3-h2 Df1-f2+
51. Rh2-h3 Tc8-f8
52. Dd7-c6 ...

Din nou singura mutare:

52. ... Df2-f1+
53. Rh3-h2 Df1-f2+
54. Rh2-h3 Df2-f1+
55. Rh3-h2 Rg8-h7!
56. Dc6-c4 ...

Dacă 56.D:c3, atunci 56...Df2+ 57. Rh1 Td8 58.De1 Df3+ 59.Rh2 Td1 și negrul cîștigă.

56. ... Df1-f2+
57. Rh2-h3 Df2-g1!

Manevra decisivă. Insuficient era 57...c2 din cauza 58.Tf4! urmat de Tf1.

58. Te4-e2 ...

Continuarea 58.g4 ar fi dus la un final frumos: 58...c2! 59.D:c2 Te8!!

58. ... Dg1-f1+?

Negrul scapă pentru a doua oară cîștigul ușor! Corect era (așa cum intenționasem cînd am jucat mutarea a 57-a) 58...Dh1+ 59.Th2 Df3! după care albul nu poate continua cu 60.Tc2 din cauza 60...Df5+ și albul nu poate face nimic împotriva amenințării 61...D:f6 (La 60.Df4 ar fi urmat 60...Dd1!).

59. Rh3-h2 Df1:f6
60. a4-a5? ...

În loc să-și asigure remiza prin 60. Tc2 Te8 61. Rg2 (amenințînd 62.T:c3 sau 62.Tf2) Capablanca face o nouă greșeală după care ar fi trebuit să piardă imediat.

60. ... Tf8-d8?

Decidea imediat 60...Df1! 61.De4 Td8 (Sau 61...Tb8). După mutarea din partidă cîștigul este iarăși problematic.

61. a5-a6? ...

După 61.Rg2 negrul ar fi putut obține doar un final de dame cu trei pionii contra doi, care la o apărare corectă s-ar fi terminat mai curînd remiză!. Acum se produce în sfîrșit deznodămîntul.

61. ... Df6-f1!
62. Dc4-e4 Td8-d2
63. Te2:d2 c3:d2
64. a6-a7 d2-d1D
65. a7-a8D Df1-g1+
66. Rh2-h3 Dd1-f1+

Dacă acum 67.Dg2, atunci 67...Dh1 mat.

Albul cedează.

După părerea mea, această partidă a fost mult prea lăudată în întreaga lume șahistă. Fără îndoială că ea a fost foarte emoționantă, atît pentru adversari, care au fost mereu în criză de timp, cît și pentru public. Totuși, partea ei finală este o adevărată comedie a greșelilor, în care adversarul meu a scăpat de cîteva ori remiza, iar eu posibilitatea cîștigului. N-aș fi inclus-o printre cele mai bune partide ale mele, dacă n-ar fi avut o

În cartea sa „Pe drumul spre titlul de campion mondial” Alehin dă ca exemplu următoarea variantă: 61. Rg2 Rg7 62. a6 Td1 63. Tf2 Td2 64. T:d2 (Nu merge 64. Dc5 din cauza 64... Tf2+ 65. D:f2 Dc6+ 66. Df3 D:f3+ 67. R:f3 c2 68. a7 c1D 69. a8D Dh1+) 64... cd 65. Dd5! Db2 66. Rh3 Dc2 67. a7 Df5+ 68. D:f5 gf 69. a8D d1D.—V.P.

importanță sportivă excepțională: partida reprezenta de fapt, un moment crucial în acest meci.

Nr. 152. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **CAPABLANCA**

A 12-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	...

Ceva mai tare este mutarea 7.a3 pentru a continua la 7...c6 cu 8.Dc2 și 9.Td1. Pe coloana „d” turnul damei stă mai activ deoarece îngreuează încercarea de eliberare prin d5:c4 urmat de c6-c5 sau e6-e5.

7. ...	c7-c6
8. Dd1-c2	a7-a6
9. a2-a3	h7-h6
10. Ng5-h4	Tf8-e8
11. Tc1-d1	...

Turnul ajunge aici mult prea tirziu. Este drept că împiedică totuși manevra de eliberare d5:c4, urmată de b7-b5 și c6-c5, însă negrul a câștigat timp și, prin mutarea următoare, lichidează tensiunea din centru.

11. ...	b7-b5
12. c4:d5	...

Acum albul, prin schimbul la b5 sau d5, trebuie să simplifice poziția. Mutarea de blocadă 12.c5 nu și-ar fi atins scopul, deoarece negrul s-ar fi eliberat prin cunoscuta manevră 12...e5 13. de Cg4 14.Ng3 N:c5, obținând după 15. h3 Cg:e5 16. C:e5 C:e5 17. C:d5 cd 18. D:c5 Nb7 un joc bun de figuri.

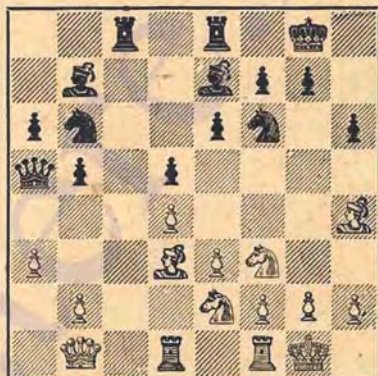
12. ...	c6:d5
13. Nf1-d3	Nc8-b7
14. 0—0	Ta8-c8
15. Dc2-b1	Dd8-a5

După 15...N:a3 16.ba T:c3 17.a4! albul și-ar fi recâștigat pionul, cu o poziție mai bună.

16. Cc3-e2

Cd7-b6?

O greșeală în urma căreia negrul ar fi trebuit să ajungă într-o poziție grea. O continuare bună era 16...b4.

17. Cf3-e5 ?

...

Prin această mutare albul nu numai că scapă excelente șanse de câștig, dar ajunge el însuși într-o poziție dificilă. În locul mutării din partidă ar fi trebuit folosită poziția temporar înghesuită a damei, prin 17.N:f6!

De exemplu: 17...N:f6 18.b4 Da4 (18...D:a3 duce de asemenea la câștig pentru alb după 19.Nh7+ Rh8 20. Td3 Da4 21.Cc3) 19.Td2 Cc4 20.Ta2 Ne7 21.Da1 Cb6 22.Tb1 urmat de Cc3 și albul câștigă.

Din această variantă reiese că la mutarea a 17-a, la f6 trebuia luat nu cu nebunul ci cu pionul, ceea ce duce însă la o slăbire periculoasă a poziției regelui, de exemplu: 18.Cf4 Cc4 (De asemenea insuficient este și 18...f5, din cauza 19.g4! fg 20.Ce5 cu atac decisiv, sau 18...Cd7 din cauza 19.e4 Dc7 20.Ch5 cu avantaj pozițional pentru alb) 19.C:e6! fe 20.N:c4 bc (La 20... dc urmează 21.Dg6+ Rh8

22.D:h6+ Rg8 23.Dg6+ Rh8 24.d5!
iar la 20...T:c4 urmează 21.Dg6+
Rf8 22.Ce5! fe 23.f4 cu câștig pentru
alb în ambele cazuri) 21.Dg6+ Rh8
22.D:h6+ Rg8 23.Dg6+ Rh8 24.Ch4
amenințând să joace Df7 sau f2-f4 și
Tf3 cu atac decisiv.

17...

Cb6-c4

Poziția puternică a calului asigură
negrului un joc mai bun.

18. Nh4:f6

...

Aici și la mutarea următoare ar fi
fost mai bine, pentru a para amenin-
țarea de câștigare a calității, să fi
retras călul la f3. Micul avantaj de
dezvoltare al negrului n-ar fi fost
periculos în acest caz. Dimpotrivă,
manevra începută ar fi trebuit să
ducă la înrăutățirea jocului albului.

18...

Ne7:f6

O greșeală decisivă ar fi fost de-
sigur 18...gf? din cauza 19.C:f7! R:f7
20.N:c4 urmat de Dh7+ și Cf4.

19. Nd3-h7+

Rg8-f8

20. Ce5-d7+

Rf8-e7

21. Cd7-c5

...

Albul nu are nimic mai bun, deoa-
rece la 21.C:f6 urmează 21...gf! cu
amenințarea dublă Cd2 și f6-f5. Mu-
tarea din partidă permitea însă ne-
grului să efectueze o combinație fa-
vorabilă.

21...

Da5-b6?

Cu această mutare negrul se re-
vanșează pentru greșeala adversaru-
lui de la mutarea a 17-a. Prin 21...
T:c5! el ar fi putut obține un avan-
taj decisiv. De exemplu 22.b4 (După
22. de C:b2 și 23... Cc4 avantajul ne-
grului este evident) 22...C:a3 23.Db3
(Dacă 23.Db2, atunci 23...Dc7! 24.bc
D:c5) 23...Da4 24.D:a4 ba 25.bc g6
26.Ta1 Cc4 27.T:a4 a5 28.Cc3 Nc6
29.Ta2 Rf8 30.Ca4 e5.

E drept că și prin continuarea din
partidă negrul a păstrat un mic a-

vantaj, însă despre câștig nici nu
mai poate fi vorba.

22. Cc5:b7

Db6:b7

23. Nh7-d3

Tc8-c7?

După aceasta negrul pierde rămă-
șițele avantajului său, deoarece nu
mai poate împiedica alungarea ca-
lului. El ar fi putut împiedica muta-
rea b2-b3 prin două procedee: prin
Rf8 urmat de Ne7, sau prin Db6 și
apoi Da5 — în ambele cazuri, ata-
când pionul a3, el și-ar fi întărit po-
ziția. Această greșeală a lui Capa-
blanca e cu atât mai de mirare, cu
cât singurul lui avantaj consta toc-
mai în poziția calului.

24. Db1-a2

Te8-c8

25. b2-b3

Cc4-d6

26. Da2-d2

...

Albul începe să-și neliștească ad-
versarul amenințând cu pătrunderea
damei la a5 prin b4.

26...

Db7-b6

27. Td1-c1

Re7-d7

Se înțelege de la sine că negrul,
urmărind schimbul dublu al turnuri-
lor, cu trecerea în final, își aduce
regele în centru. Acest plan se po-
ticește însă de un mic obstacol: al-
bul nu este obligat să schimbe am-
bele turnuri.

28. Tc1:c7

Tc8:c7

29. Nd3-b1

Nf6-e7

30. Ce2-f4

Rd7-c8

31. Dd2-e2

...

Dacă albul ar fi vrut să se mulțu-
mească cu remiza, el ar fi putut juca
direct 31.Cd3, însă după 31...Ce4 32.
Db2 Dc6 33. Tc1 Dd6 ar fi fost for-
țat să accepte schimbul turnurilor.

31...

g7-g6

Negrul ar fi putut juca aici 31...Da5
(sau chiar 31...Tc3), însă după 32.
Dg4! aceasta ar fi dus la o luptă
taioasă, în favoarea albului, de exem-
plu: 32...Rb7 33.D:g7 D:a3 34. D:h6

Tc1 35.Nd3 T:f1+ 36.N:f1 D:b3 37.
h4 a5 38.C:e6 ! fe 39.D:e6 Cc8 40.h5.

32. Cf4-d3

Cd6-e4

33. b3-b4

...

Albul a cucerit, în sfârșit, câmpul c5 pentru calul său, după care pozițiile ambilor adversari (în măsura în care negrul poate ocupa de asemenea punctul c4) se deosebesc numai prin poziția regilor. Această deosebire este favorabilă albului, al cărui rege este în siguranță; pînă la finalul spre care tinde negrul mai este mult.

33. ...

Tc7-c3

Această mutare este legată de o combinație greșită. Negrul însă se afla deja într-o poziție dificilă. Să examinăm, de exemplu, continuarea 33...Cd6 34.Cc5 Cc4 35.e4 N:c5 (35...C:a3 36. ed ed 37. Df3 sau 35... de 36.a4 ! în ambele cazuri în favoarea albului) 36.dc Dc6 37.ed ed 38.a4 ! ba 39.Na2 Db5 40.Td1 Td7 41.h4 și albul are șanse bune de atac.

34. De2-b2

...

Albul n-ar fi obținut nimic prin 34.Cc5 deoarece n-ar fi reușit să folosească poziția turnului la c3, de exemplu: 34...C:c5 (34...T:a3 ? 35. Db2) 35.dc Dc7 36.Df3 f5.

34. ...

Dd6-c7

Abia această mutare constituie greșeala decisivă, care duce la pierdere. Și acum negrul ar fi trebuit să retragă turnul la c7, însă de astă dată cu un joc mult mai slab, de exemplu: 35.Cc5 Cd6 (Atît C:c5 cît și N:c5 ar fi dus, după 36.dc și Dh8+, la pierderea pionului) 36.a4 și albul are atac puternic.

35. Cd3-c5

Ne7:c5

36. d4:c5

Dc7-e5

37. f2-f4 !

...

Această mutare, care nu permite negrului să ocupe cu dama pe dia-

gonala e5-h8 un câmp apărât, n-a fost prevăzută de Capablanca. Lega-rea turnului, de care negrul spera să scape cu avantaj jucînd Cf6 cu amenințarea T:e3, îl duce la pierdere.

37. ...

De5-g7

Nu merge nici 37...Df6, la care urmează 38.N:e4 și apoi Tf2.

38. Nb1:e4

d5:e4

39. Rg1-f2

...

După 39.Tf2, negrului nu i-ar fi rămas decît să cedeze, din cauza amenințării Tc2.

39. ...

Dg7-f6

40. g2-g3

g6-g5

41. Tf1-c1

Negrul cedează.

La 41...gf urmează 42.T:c3 fg+ 43. Rg1 ! și negrul nu are șah etern: 43... gh+ 44. Rh2 Dh4+ 45. Rg2 Dg4+ 46. Rf1 ! (46. Rf2 nu-și atinge ținta din cauza Dh4+) 46... Df3+ 47. Re1 Dh1+ 48. Rd2.

Nr. 153. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA

ALEHIN

A 17-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Cg8-f6

4. Nc1-g5

Cb8-d7

5. e2-e3

Nf8-e7

6. Cg1-f3

0-0

7. Ta1-c1

a7-a6

8. a2-a3

b7-b6

Deși această mutare nu poate fi considerată o replică convingătoare la 8.a3, ea dă totuși negrului un contra-joc suficient. Aprecierea negativă pe care i-au făcut-o comentatorii s-a bazat, așa cum se întîmplă deseori, exclusiv pe faptul că negrul a ajuns repede într-o poziție dificilă. Aceasta este una dintre pozițiile greu de evaluat și necesită o analiză aprofundată. Într-adevăr, am obținut un joc

mai slab, însă numai pentru că n-am jucat exact în continuare.

9. c4:d5	e6:d5
10. Nf1-d3	Nc8-b7
11. 0—0	c7-c5
12. d4:c5	...

După aceasta survine problema complicată a „pionilor atârnați”. După părerea mea, la un joc corect, negrul are resurse suficiente. De altfel, la mutarea din partidă ar fi fost posibil și răspunsul 12...C:c5; e drept că în acest caz albul ar fi obținut un ușor avantaj pozițional, dar valorificarea lui era dificilă.

12. ...	b6:c5
13. Dd1-e2	Tf8-e8

Merita atenție continuarea 13...Cb6 14.Tfd1 Te8.

14. Nd3-c2	Dd8-b6
15. Tf1-d1	Ta8-d8
16. Cc3-a4	Db6-b5

Deși această mutare nu poate fi considerată slabă, ea îngreuiază totuși foarte mult apărarea. Mai tare era 16... Da5 (17. Nf4 Tc8) sau 16... Da7. Negrul putea apăra pionii din centru deocamdată, și albul nu putea găsi alte obiective de atac.

17. De2:b5	a6:b5
18. Ca4-c3	Nb7-c6
19. Nc2-d3	...

Era posibil și 19.Nf5, la care răspunsul cel mai simplu ar fi fost 19... Nf8 cu continuarea aproximativă 20. b4 Ta8 și remiză probabilă.

19. ...	c5-c4?
---------	--------

Negrul cedează fără luptă punctul d4, ceea ce dă pentru multă vreme avantaj albului. Corect era 19...Tb8 20.Nf5 Cf8; dacă acum 21.Nf4, atunci 21...Tb6 22.Ce5 Na8 și atacul albului asupra pionului nu duce la nimic. Mutarea din partidă condamnă pe negru la o apărare îndelungată și grea.

20. Nd3-f5	b5-b4
------------	-------

Singura contrașansă!

21. a3:b4	Ne7:b4
22. Cf3-d4	Nc6-b7
23. Nf5:d7	Td8:d7
24. Ng5:f6	g7:f6
25. Cd4-e2 ?	...

Capablanca, probabil, n-a văzut manevra următoare a negrului, nu prea vizibilă de altfel (mutările 25—27). Altfel el n-ar fi renunțat la mutarea simplă 25.Cf5! , care consolidează marele avantaj pozițional al albului. Dacă acum 25...Te5, atunci 26.g4 și 26...h5 este imposibil din cauza răspunsului simplu 27.f4 urmat de gh. În acest caz albul ar fi putut să-și intensifice amenințările prin diferite procedee, jucând, de exemplu, Cc3-e2-f4-h5, sau Tc1-a1-a7.

25. ...	Nb4-d6 !
26. Tc1-c2	Nd6-e5

Din acest moment și pînă la sfîrșitul partidei amenințarea îndreptată asupra pionului b2 compensează slăbiciunea pionului d5.

27. Tc2-d2	Td7-c7!
------------	---------

Apărîndu-se împotriva amenințării neplăcute 28.e4.

28. Td1-a1	Rg8-g7
29. g2-g3	Tc7-c5!

Eliberează timpul pentru nebun.

30. Ta1-a7	Te8-b8
31. Ce2-d4	Rg7-g6
32. f2-f4	...

Aici m-am așteptat la 32.Cce2, cu amenințarea Cf4+. Vrînd-nevrînd ar fi trebuit să mă decid la 32...f5.

32. ...	Ne5-c7
33. Rg1-f2	...

Schimbul turnurilor e greu de evitat (33.Ccb5? Nb6 34.Ta1 T:b5!).

33. ...	Tc5-a5
34. Ta7:a5	Nc7:a5
35. g3-g4	h7-h5!

Hotărîrea de a lăsa adversarului un pion liber pe coloana „h” este justificată de împrejurări: amenințarea Cf5 este prea puternică.

36. g4:h5+ ...

Sau 36.h3 Th8 cu contrajoc pe coloana „h”.

36. ...

37. Rf2-f3

38. Td2-g2

Rg6:h5

Tb8-g8

...

Aproape forțat: la 38.Td1 ar fi urmat 38...N:c3 39.bc Nc8 40.Rf2 Nh3 41.Tg1 Ta8 și contraatacul negrului este suficient pentru remiză.

38. ...

Tg8:g2

Lipsit de sens ar fi fost 38...Tg6 din cauza 39.Tg3!

39. Rf3:g2

40. h2-h3+

41. Cd4-f5+

42. Rg2-g3

Rh5-g4

Rg4-h4

Rh4-h5

...

La 42.Cd6 urmează 42...N:c3 43.bc d4+! și dacă 44. C:b7? (Corect este 44.Rf2 dc 45.Rel cu remiză) atunci 44...dc și negrul câștigă.

42. ...

Na5-b4!

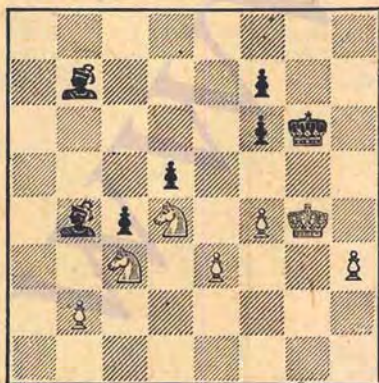
Acum amenință 43.Cd6.

43. Cf5-d4

44. Rg3-g4

Rh5-g6

...

44. ...

f6-f5+!

Cel mai simplu. Albul poate câștiga pionul f5 numai cu prețul pionului „h”. Dar cum va putea realiza în acest caz câștigul? Dacă se mută calul c3 pentru a lua parte la lupta pentru pionul f5, atunci se eliberează nebunul de cîmpuri negre va putea relua atacul asupra pionului b2.

45. Rg4-g3

46. Cd4-f3

47. Rg3-f2

48. Cf3-e5

49. Ce5-f3

50. h3-h4

51. Cc3-e2

Rg6-f6

Nb4-c5

Nc5-b4

Nb4-d6

Nd6-b4

Rf6-g6

Nb7-c8

Nebunul folosește posibilitatea de a apăra ambii pioni atacați.

52. Ce2-g3

53. h4-h5+

54. Rf2-e2

Nc8-e6

Rg6-h6

...

Eliberează calul de apărarea punctului slab b2.

54. ...

55. Re2-d2

56. Cf3-d4

Nb4-e7

Ne7-d8!

...

Dacă 56.Rc3, atunci 56...Na5+, urmărind regele alb pe cîmpurile negre ale diagonalei mari (57.Rd4 Nb6+). Un interesant „șah semiertn”!

56. ...

57. Rd2-c2

58. Rc2-d1

Ne6-c8

Nd8-a5

...

Sau 58.Cd:f5+ N:f5 59.C:f5+ R:h5 60.Cd6 Rg4 61.C:f7 Rf3 cu remiză.

58. ...

59. Rd1-e2

Na5-b4

Nc8-d7

Remiză.

Nr. 154. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 20-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	d5:c4
9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Cc3-e4	Cd5-f6
12. Ce4-g3	De7-b4+
13. Dd1-d2	Db4:d2+
14. Re1:d2	Tf8-d8
15. Nc4-d3	...

Deși această mutare împiedică dezvoltarea nebulului prin b7-b6 și Nb7, în schimb permite în centru complicații ale căror consecințe n-au fost ușor de calculat. Această partidă arată că albul nu are de ce să se teamă de sacrificiul pionului e5 și că el obține în toate cazurile un joc ceva mai bun, deși negrul, la un joc corect, poate conta pe egalare.

15. ... e6-e5

O continuare foarte încurcată, dar totuși cea mai bună pentru negru.

16. d4:e5 ...

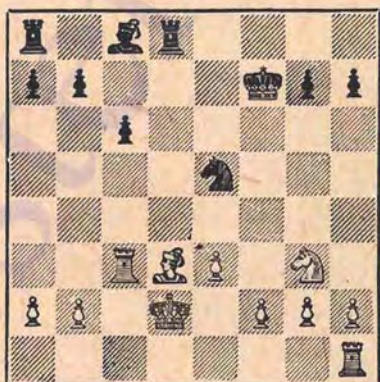
După cum e ușor de constatat, nu era bine pentru alb să joace 16.C:e5, din cauza 16...C:e5 17.de Cg4.

16. ... Cf6-g4
17. e5-e6 ...

Dacă albul s-ar fi mulțumit cu o egalare imediată, el ar fi putut alege continuarea 17.Re2 Cd:e5 18.C:e5 C:e5 19. Nf5!

17. ... Cd7-e5

La 17...fe nu urmează 18.Re2, deoarece în acest caz negrul jucând 18... Cde5 19. C:e5 C:e5 20.Thd1 b6 obține un joc bun, ci 18.Re1!, după care 18...Cde5 se respinge prin 19.C:e5 C:e5 20.Ne4 b6 21.f4 Cd3+ 22.N:d3 T:d3 23.T:c6 Nb7 (Nu merge T:e3+ din cauza 24. Rd2) 24. Tc7 N:g2 25. Tg1 cu poziție câștigată pentru alb. Deoarece după 18. Re1! negrul este forțat să evite variantele făioase, el obține — datorită poziției slăbite a pionilor săi — un joc ceva mai slab.

18. Cf3:e5 Cg4:e5
19. e6:f7+ Rg8:f7
20. Tc1-c3 ...

20. ... b7-b5!

Prin această combinație negrul restabilește echilibrul material. Datorită puternicei amenințări b5-b4 urmată de Na6, mutarea următoare a albului este forțată.

21. f2-f4 b5-b4
22. f4:e5 ...

Favorabil negrului ar fi fost 22.Tb3 din cauza 22...Cc4+ 23.Rc2 (Dacă 23.Re2, atunci 23...Ng4+ și apoi Ca5) 23...C:e3+ 24.Rc1 Ne6 25.Ng6+ hg 26. T:e3 N:a2 27. b3 a5.

22. ... b4:c3+
23. Rd2:c3 Rf7-e6

Deși albul are pentru calitate doar un pion dublat și izolat, totuși el stă bine. Amenințarea Cg3-e4-d6 obligă pe negru să lichideze imediat pionul e5. Mai slab ar fi fost atacul 23...Te8, din cauza 24.Nc4+ Rg6 (24...Ne6 25.Ce4!) 25.Rd4 c5+ 26.R:c5 T:e5+ 27.Rd4, apoi e3-e4 și Nd5 cu joc mai bun pentru alb.

24. Cg3-e2! ...

Calul alb intră cu putere în joc. Negrului i-ar fi fost mai ușor să se apere după 24.N:h7 R:e5 și apoi Ne6.

24. ...

Re6:e5

25. Ce2-d4

...

La 25.N:h7 n-ar fi urmat 25...Nf5 26.N:f5 R:f5 27.Tf1+! cu joc bun pentru alb, deoarece 27...Re4 se respinge prin 28.Cg3+! R:e3? 29.Tf3 mat ci, mult mai tare, 25...Na6!

25. ...

Nc8-b7

26. Nd3:h7

c6-c5

27. Cd4-f3+

Re5-f6

28. Nh7-d3

...

Mai slab era 28.Tf1, din cauza 28...Na6 29.Tf2 g6.

28. ...

Td8-e8

29. Th1-e1

...

Nici acum nu era bine 29.Tf1, din cauza 29...T:e3 30.Cd4+ Re5! 31.Tf5+ Rd6.

29. ...

Nb7:f3

Nici 29...Ne4 n-ar fi dat negrului mai mult decât remiză; după 30.N:e4 T:e4 31.Cd2 Tg4 32.Te2 urmat de e3-e4 albul ar fi stat pe deplin satisfăcător.

30. g2:f3

Te8-h8

31. Te1-e2

Th8-h4

32. Nd3-e4

Ta8-d8!

33. a2-a4

...

Albul ar fi putut încerca să joace fără nici un risc la câștig și prin 33.Rc4. Totuși, după 33...Tdh8 34.Td2

T:h2 35.Td6+ Re7 36.Ta6 T:b2 37.T:a7+ Rd6 remiza e probabilă.

33. ...

g7-g5

34. a4-a5

...

Ceva mai multe șanse dădea 34.b3.

34. ...

g5-g4!

Subminează poziția centrală a nebulului și elimină astfel amenințarea principală.

35. f3:g4

...

Desigur, nu 35.f4 din cauza 35...Th3 cu amenințarea dublă Te8 și Tdh8.

35. ...

Th4:g4

36. Ne4-d3

Tg4-a4

37. Te2-f2+

Rf6-e7

38. a5-a6

Td8-f8

Mai bine era 38...Ta1 și dacă 39.Tg2, atunci 39...c4. Ideea este ca, după 40.N:c4 Tc8, albul să fie nevoit, din cauza amenințării Tc1+, să joace b2-b3, înapoiind pionul a6, deoarece 41. Rb4 Tb8+! nu schimbă situația. Mutarea din partidă i-ar fi permis să păstreze importantul pion a6.

39. Tf2-g2

c5-c4?

Aici negrul ar fi trebuit să se apere prin 39... Tf7. Mutarea din partidă trebuie să ducă la pierderea unui pion fără nici o compensație. Ambii adversari se aflau în criză de timp.

40. Nd3:c4?

...

Albul scapă un câștig aproape sigur. Corect era 40. Tg7+ Rf6 (După 40... Tf7 41. T:f7+ R:f7 42. N:c4+ albul, la un joc exact, ar fi trebuit să câștige) 41. Tg6+ Rf7 42. Tg4! câștigând pionul c4.

40. ...

Tf8-c8

41. b2-b3

Ta4:a6

42. e3-e4

Ta6-a1!

43. Rc3-d4

...

La 43.e5 ar fi urmat 43...Tc1+ 44. Rb4 (Dacă 44. Rd4, atunci 44...Td1+; dacă regele se retrage pe linia a doua, negrul forțează remiza sacrificând calitatea la c4) 44...a5+! 45. R:a5 T:c4! cu remiză.

43. ... Tc8-h8
Remiză.

Nr. 155. GAMBITUL DAMEI

CAPABLANCA ALEHIN

A 21-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0-0
7. Ta1-c1	a7-a6

Deși cu ajutorul acestei apărări puțin folosite eu am obținut succes în această deschidere (+1, =7, -0), totuși o consider astăzi ca nesatisfăcătoare, din cauza continuării posibile 8. cd folosită de Capablanca în partidele a 23-a, a 25-a și a 27-a din meci.

8. a2-a3? ...

Această mutare pasivă a fost respinsă în mod convingător (ca o încercare de joc la câștig, desigur) în partida de față. De atunci ea a dispărut cu desăvârșire din practica maeștrilor.

8. ...	h7-h6
9. Ng5-h4	d5:c4
10. Nf1:c4	b7-b5!

Mai firesc și mai bine decât mutarea 10...c5, care s-a dovedit totuși în partidele 13, 15, 17 și 19 ale meciului, suficientă pentru menținerea echilibrului.

11. Nc4-e2	Nc8-b7
12. 0-0	...

La 12.b4, negrul ar fi obținut inițiativa prin 12... a5! 13. Db3 ab 14. ab g5 15. Ng3 Cd5.

12. ...	c7-c5
13. d4:c5	Cd7:c5
14. Cf3-d4	...

Deoarece albul nu are nici cel mai mic avantaj, cel mai logic pentru el era să simplifice poziția prin 14. D:d8 Tf:d8 15. Tfd1. Absolut greșit ar fi fost 14. N:f6 N:f6 15. C:b5 din cauza 15...D:d1 16. Tf:d1 Cb3 17. Tc7 N:f3 18. N:f3 ab 19. N:a8 T:a8 în avantajul negrului.

14. ...	Ta8-c8
---------	--------

Impiedică odată pentru totdeauna posibilitatea mutării C:b5.

15. b2-b4	...
-----------	-----

Albul slăbește fără nici o nevoie cîmpul c4. Mai simplu era 15. Nf3 Db6 16. De2.

15. ...	Cc5-d7!
16. Nh4-g3	...

La 16. Nf3 aveam intenția să joc 16...Db6 17. Ce4 T:c1 18. D:c1 Tc8, după care dama albă n-ar fi avut cîmpuri bune de retragere. De exemplu: 19. Db1? C:e4 sau 19. Db2 g5 20. C:f6+ N:f6 sau 19. Dd1 (e1) g5, cu avantaj pentru negru în toate variantele.

De aceea mutarea din partidă este relativ cea mai bună.

16. ...	Cd7-b6
17. Dd1-b3	...

Cu intenția de a răspunde la 17...Cc4 cu 18.Tfd1 Db6 19.a4.

17. ...	Cf6-d5
---------	--------

O mutare bună, legată de amenințarea pozițională 18... C:c3 19.T:c3 Nd5 20. Db2 T:c3 21. D:c3 Da8 și apoi Tc8 cu avantaj pentru negru. Răspunsul albului este forțat.

18. Ne2-f3
19. Cc3-e4
20. Tc1:c4

Tc8-c4!
Dd8-c8
...

25. ...
26. Cd4-f3

Ne7-f6
...

Sînt înclinat să consider acest schimb drept o greșeală pozițională decisivă, deoarece în urma lui negrul, folosind poziția amenințătoare a calului la c4, capătă posibilitatea de a-și concentra treptat toate figurile pentru acțiuni decisive în centru.

Corect era 20.Db1, cu amenințarea 21.Cd6 sau Nd6, iar dacă negrul răspunde 20...Tfd8, atunci 21.Cd2 T:c1 22.T:c1 Da8 23.Nc7 și albul reușește să mai schimbe cîteva figuri, fără să-și înrăutățească poziția.

Totuși mutarea 20.T:c4 nu poate fi considerată ca o greșeală gravă. Capablanca a pierdut această partidă numai pentru că nu și-a dat seama la timp de toate pericolele care-i amenința poziția, ceea ce a avut ca rezultat că a fost complet depășit.

20. ...
21. Tf1-c1

Cb6:c4
Dd8-a8!

Negrul amenință 22...C:b4 sau 22...Cd:e3 ceea ce-l obligă pe alb să renunțe la controlul asupra cîmpurilor albe în centru.

22. Ce4-c3

...

Dacă 22.Cc5, atunci 22...N:c5 23.bc Tc8, 24.Ne2 T:c5 25.N:c4 Dc8 cîștigînd un pion.

22. ...

Tf8-c8

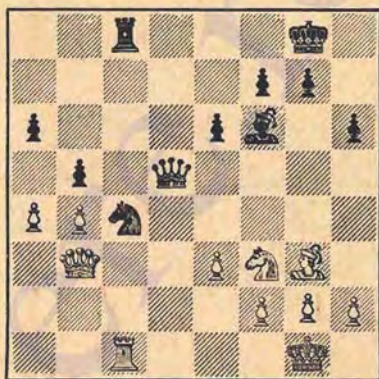
Amenință 23...Cd2.

23. Cc3:d5
24. Nf3:d5
25. a3-a4

Nb7:d5
Da8:d5
...

Dorința albului de a micșora numărul pionilor pe flancul damei este firească, însă după aceasta poziția lui rămîne slăbită, deoarece pionul b4 devine, în final, o țintă comodă de atac.

Bineînțeles, nu 26.Td1, din cauza 26...ba 27.D:a4 Cb2 28.D:a6 Ta8 și negrul cîștigă.

26. ...

Nf6-b2!

Negrul vrea să joace e6-e5, fără să limiteze mobilitatea nebunului său. Justificarea tactică a acestei mutații este dată de următoarele variante: 27.Td1 ba! 28.D:a4 Cb6 29.T:d5 C:a4 30.Td1 Cc3 31.Te1 Tc4 32.Nd6 Ce4 33.Ne7 f6 34.Tb1 Rf7 35.Rf1 Nc3 cu cîștig ușor în final sau 27.Tb1 Ca3! 28.D:b2 C:b1 29.D:b1 Db3 30.Df1 ba 31.h3 a3 și negrul cîștigă.

27. Tc1-e1
28. a4:b5
29. h2-h3

Tc8-d8
a6:b5
...

„Ieșirea de rezervă“¹ este, fără îndoială, necesară.

29. ...
30. Te1-b1

e6-e5
e5-e4

Inceputul sfîrșitului.

31. Cf3-d4

...

¹ În ediția engleză: „This emergency exit“ is absolutely necessary, pag. 47).

Alte posibilități sînt următoarele:
31.Cel Dd2 32.Dc2 (32.Rf1 Ta8 33.Td1
Ta3) 32...D:c2 33.C:c2 Td2 34.Cel
Ca3 și negrul cîștigă, sau 31.Ch2
Dd3! 32.T:b2! D:b3 33.T:b3 Td1+
34.Cf1 Cd2 35.Ta3 C:f1 și albul nu
mai are apărare.

31. ... Nb2:d4
32. Tb1-d1 ...

Pierde imediat, însă după 32.ed
D:d4 partida n-ar mai fi putut fi
prelungită.

32. ... Cc4:e3!

Albul cedează.

Această partidă, împreună cu a
34-a sînt, după părerea mea, cele
mai valoroase din meci.

Nr. 156. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 22-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	d5:c4
9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Cc3-e4	Cd5-f6
12. Ce4-g3	De7-b4+
13. Dd1-d2	Db4:d2+
14. Re1:d2	Tf8-d8
15. Th1-d1	b7-b6
16. e3-e4	Nc8-b7
17. e4-e5	Cf6-e8
18. Rd2-e3	Rg8-f8

În partida a 16-a a meciului, Ca-
pablanca a jucat aici 18...c5 și după
cîteva mutări a obținut un joc mai
slab. Apropierea regelui negru de
centru, corespunzătoare caracterului
poziției, dă negrului (după cum

arată această partidă precum și alte
partide ale meciului) posibilitatea
unei apărări satisfăcătoare.

19. Cf3-g5 ...

Relativ la 19.h4 — vezi partida
a 28-a meciului. Manevra întreprinsă
are avantajul că albul obține un
punct de sprijin în centru.

19. ... h7-h6
20. Cg5-e4 Rf8-e7
21. f2-f4 f7-f5

Se amenințase 22. f5. Apărarea
21...g6 este mai slabă, deoarece duce
la slăbirea considerabilă a cîmpurilor
negre.

22. Ce4-c3 ...

După 22.ef+ negrul ocupă punctul
d5 și obține repede un contrajoc bun.

22. ... Ce8-c7
23. Cg3-e2 ...

Merită de asemenea atenție 23.h4
pentru a preîntîmpina contrajocul ne-
grului cu g7-g5.

23. ... g7-g5
24. h2-h4 ...

Nu era mai bine nici 24.g3. La
mutarea din partidă negrul ar fi tre-
buit să răspundă 24...gh, după care
ar fi egalat repede jocul, de exem-
plu: 25.Th1 Tg8 26.T:h4 T:g2 27.T:h6
Tag8 28.Th7+ T8g7 (28...Rd8 29.a4)
29.T:g7+ T:g7 30.Tg1.

24. ... g5-g4

Dimpotrivă, această mutare creează
negrului dificultăți, deoarece calul
alb ajunge din nou la g3, după care
albul va amenința sacrificiul la e6
sau f5.

25. Ce2-g3 a7-a5
26. Nc4-b3 ...

La 26.a4 negrul putea răspunde
26...b5 27.ab Cb6!

26. ...

Ta8-c8

27. a2-a3

Td8-f8

Este evident că negrul este neli-
niștit de posibilitatea diferitelor sa-
crificii și de aceea găsește necesar
să apere punctul f5.

28. Td1-d2

Nb7-a8

29. Td2-c2

...

Făcând această mutare albul a
trebuit să calculeze consecințele stră-
punerii c6-c5. Mai bine ar fi fost
împiedicarea ei prin Na2.

29. ...

c6-c5

La un joc corect această mutare
ar fi trebuit să ducă la egalare.

30. d4:c5

Cd7:c5

Această luare însă, care pare atît
de naturală, îl duce pe negru aproa-
pe la pierdere.

Corect era 30...bcl și negrul, cu
toată înrăutățirea poziției sale de
pioni, ar fi căpătat — datorită ocu-
pării coloanei „b” și stăpînirii pun-
ctului d5 — un contra-joc suficient.
Albul ar fi trebuit să continue cu
31.Ch5.

31. Cc3-a4!

Cc7-a6

32. Nb3:e6!

...

Ideea ascunsă a acestui sacrificiu
complicat este expusă în comenta-
riile de la mutarea a 34-a.

32. ...

Re7:e6

33. Ca4:b6

Tc8-b8

Aici negrul ar mai fi putut să se
salveze prin 33...Tcd8, de exemplu:
34.T:c5 (Nu 34.C:a8, din cauza
34...Td3+ 35.Rf2 T:a8 36.b4 ab
37.ab C:b4 38.T:c5 Ta2+ 39.Ce2
Tdd2) 34. ...C:c5 35.T:c5 Tb8 (Mai
bine decît N:g2, la care urmează
36.T:a5 și albul, după 36...Tb8 37.Ca4
amenință 38.Cc5+) 36.Ca4 Tfc8
37.T:c8 T:c8 38.b4 ab 39.ab cu un
final mai bun, dar pe care este indo-
ielnic dacă albul l-ar fi putut ciș-
tiga. Mutarea din partidă ar fi tre-
buit să ducă la pierdere.

34. Cb6:a8

Tb8-b3+

Mai tare era 34...T:a8, la care e-
xista un singur răspuns care menținea
avantajul și anume 35.Ce2!! Impo-
triva celor trei amenințări: Cd4+,
T:c5 și, eventual, b2-b4 negrul avea
numai apărarea 35...Cb3. La aceasta
urmează 36.Tc6+ Re7 37.Td1, apoi
Tdd6 sau Tc:h6 cu atac decisiv.

Trebuie remarcat că 35.b2-b4 (în
loc de Ce2) ar fi fost o greșeală
gravă, deoarece negrul ar fi răs-
puns 35...ab 36.ab C:b4 37.T:c5
Ta3+, apoi Cd3+ sau Cd5+ cîști-
gînd.

35. Tc2-c3

Tb3:c3+

36. b2:c3!!

...

Capablanca n-a întrevăzut probabil
această mutare perfidă, care asigură
pătrunderea decisivă a albului pe
linia a 6-a. Dimpotrivă, după 36.T:c3
T:a8, negrul ar fi rămas în avan-
taj deoarece 37.b4 ar fi fost res-
pinsă prin 37...ab 38.ab C:b4 39.T:c5
Ta3+ și apoi Cd3+.

36. ...

Tf8:a8

37. Tc1-d1

Ta8-f8

O tristă necesitate, deoarece 37...Cb7 ar fi fost fără sens din cauza 38.Tb1.

38. Td1-d6+	Re6-e7
39. Td6:h6	Ca6-c7
40. Th6-h7+	Re7-d8
41. c3-c4	...

După ce a ocupat punctul d5, albul trebuie să câștige ușor.

41. ...	Cc7-e6
---------	--------

Nici cu alte mutări, ca de exemplu, C5e6 sau Rc8, negrul n-ar fi putut să salveze partida.

42. Th7-a7?	...
-------------	-----

O mutare superficială prin care albul renunță fără motiv la planul proiectat și scapă câștigul. Mutarea simplă 42.Ce2 nu numai că ar fi parat singura amenințare a negrului (C:f4, Ce6+ și f3-f4+), dar ar fi adus și calul în joc, cu o forță decisivă. De exemplu, după 42...Rc8 43.Cc3 Td8 44.Cd5 negrul ar fi putut să cedeze.

42. ...	Ce6-c7!
43. Ta7:a5	Cc5-e6
44. h4-h5	...

Cu această mutare prăpădită albul scapă definitiv victoria. Și acum ar fi fost foarte tare 44.Ce2, deși negrul ar fi putut salva probabil partida, de exemplu prin 44... Rd7 45. Cd4 C:d4 46.R:d4 Tb8! 47.Ta7 Rc6 48.e6 Rb6 49.Ta4 C:e6+ 50.Re5 Te8 51.R:f5 g3!

44. ..	Rd8-d7
45. h5-h6	...

Albul nu-și mai poate valorifica avantajul material: dacă de exemplu 45.Ce2, atunci și-ar fi spus cuvântul slăbiciunea pionului „h”.

45. ...	Ce6:f4!
46. Re3:f4	Cc7-e6+
47. Rf4-e3	f5-f4+
48. Re3-f2	f4:g3+

49. Rf2:g3	Tf8-h8
50. Ta5-d5+	...

Nici o șansă de câștig nu oferea 50.Ta7+ Cc7 51. e6+, Rc6 52.e7 Rb6!

50. ...	Rd7-e7
51. c4-c5	Th8:h6
52. c5-c6	Ce6-f8
53. Td5-c5	Re7-d8
54. Rg3:g4	Th6-g6+
55. Rg4-f3	Rd8-c7
56. g2-g4	Cf8-e6
57. Tc5-d5	Ce6-f8
58. Td5-c5	Cf8-e6
59. Tc5-d5	Ce6-f8
60. Td5-a5	...

Următoarea luptă este lipsită de sens: soluția cea mai simplă ar fi fost acceptarea remizei prin repetare de mutări.

60. ...	Tg6:c6
61. Rf3-e4	Tc6-c1
62. Ta5-a7+	Rc7-c6
63. Ta7-a6+	Rc6-d7
64. Ta6-a7+	Rd7-e6
65. Ta7-a6+	Re6-e7
66. a3-a4	Cf8-d7
67. Ta6-h6	Tc1-e1+
68. Re4-d4	Cd7:e5
69. a4-a5	Ce5:g4
70. Th6-h7+	Re7-d6
71. a5-a6	Te1-a1
72. a6-a7	Cg4-f6
73. Th7-b7	Cf6-d7
74. Tb7-b2	Ta1:a7
75. Tb2-d2	Cd7-c5
76. Rd4-c4+	Rd6-c6
77. Td2-h2	Ta7-a4+
78. Rc4-c3	Ta4-g4
79. Rc3-d2	Tg4-g3
80. Th2-h5	Rc6-b5
81. Rd2-e2	Rb5-c4
82. Th5-h4+	Rc4-c3
83. Re2-f2	Tg3-d3
84. Th4-f4	Rc3-d2
85. Rf2-g2	Td3-d5
86. Rg2-f3	Rd2-d3

Remiză.

Nr. 157. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 28-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0-0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	d5:c4
9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Cc3-e4	Cd5-f6
12. Ce4-g3	De7-b4+
13. Dd1-d2	Db4:d2+
14. Re1:d2	Tf8-d8
15. Th1-d1	b7-b6
16. e3-e4	Nc8-b7
17. e4-e5	Cf6-e8
18. Rd2-e3	Rg8-f8
19. h2-h4	...

Mai logică este manevra Cf3-g5-e4. Prin mutarea din partidă albul încearcă să blocheze flancul regelui advers. La un contrajoc greșit al negrului, ca în cazul de față, încercarea albului ar fi trebuit să fie încununată de succes.

19. ...	Rf8-e7
20. h4-h5	h7-h6

Numai în urma acestei mutări instinctive, la care albul se aștepta de altfel, negrul ar fi trebuit să ajungă într-o situație dificilă. Răspunsul corect este aci 20...Cc7. La această mutare albul ar fi putut continua 21.h6 gh 22.Th1, sau 21.Ce4, la care ar fi urmat contralovitura egalizatoare 21...c5.

Mai trebuie de asemenea examinată încercarea de subminare a centrului advers prin 20...f6 și apoi c6-c5, care ar fi dus la complicații tăioase însă, în ultimă instanță, favorabile albului, de exemplu: 21.h6 fe 22.de c5 23.Nb5! N:f3 24.T:d7+ T:d7 25.N:d7 R:d7 (Sau 25...N:g2 26.N:e8 și apoi hg și Ch5 cu avan-

taj decisiv pentru alb) 26.R:f3 și nu se vede cum poate para negrul atacul pe flancul regelui. Dimpotrivă, negrul ar fi avut numai de câștigat din tentanta combinație cu sacrificiu 23.N:e6, de exemplu: 23...R:e6 24.Cg5+ R:e5 (Nu merge 24...Re7 din cauza 25.Cf5+ Rf8 26.e6) 25.f4+ Rf6 26.C:h7+ Rf7 27.Cg5+ Rg6 și este îndoielnic dacă atacul albului mai poate fi încununat de succes.

21. Cf3-h4

...

Ideea acestei mutări constă în ocuparea cimpurilor f5 sau g6 pentru cal, cu ajutorul înaintării f2-f4-f5. Evoluția partidei arată însă că realizarea acestui plan oferă destul timp adversarului pentru pregătirea unui contraatac în centru. Continuarea justă era 21.Ce4, legind calul e8 de apărarea punctului d6 și împiedicând lovitura c6-c5 prin răspunsul d4-d5, favorabil albului. În timp ce pentru negru un plan bun nu se vede, albul poate obține un atac durabil pe flancul regelui, jucând g2-g4-g5 sau g2-g4 iar apoi Ch4 și f2-f4-f5.

21. ...

c6-c5!

Cu această mutare nu se mai putea întirzia, deoarece la 21...Cc7 albul ar fi obținut atac puternic prin sacrificiul 22.Chf5+, de exemplu: 22...e1 23.C:f5+ Rf8 24.Cd6 Tab8 25. C:f7 Tde8 26. Ch8!

22. f2-f4

Ce8-c7

23. d4:c5

...

Acum sacrificiul de cal la f5 nu merge din cauza mutării intermediare Nd5.

23. ...

Cd7:c5

24. Td1:d8

...

Acest schimb este necesar. Imediat 24.b4 ar fi fost în favoarea negrului din cauza 24...T:d1 25.T:d1 Ca4.

24. ...
25. b2-b4

Ta8:d8
Cc5-a6

39. a4:b5
40. Tc1-a1
41. Ce2-f4

a6:b5
Td8-d3!
...

Acum 25...Ca4 e foarte îndoielnic din cauza 26. Chf5+ ef 27.C:f5+ Rf8 28.N:f7 Cd5+ 29.N:d5 N:d5 30.Tc7.

Prin mutarea profund gândită din partidă negrul, datorită amenințării asupra pionului b4, câștigă un tempo important.

26. a2-a3

...

Slab ar fi fost 26.N:a6 din cauza 26... Cd5+ și apoi 27... N:a6.

26. ...
27. Nc4-b3
28. Nb3:d5
29. Re3-e4
30. f4-f5

b6-b5
Nb7-d5
Cc7:d5+
Cd5-b6
...

În sfârșit, albul capătă posibilitatea de a realiza planul schițat încă la mutarea a 21-a.

30. ...
31. f5:e6

Cb6-c4
f7:e6

Forțat, deoarece la 31...R:e6 ar fi urmat 32. Chf5 și negrul nu poate răspunde 32...C:e5? din cauza 33.Cd4+.

32. Ch4-g6+
33. Cg3-e2
34. Re4-f4
35. Rf4-e4
36. Re4-f4
37. Rf4-g4

Re7-e8
Cc4-d2+
Cd2-c4
Cc4-d2+
Cd2-c4
...

Deoarece albul nu avea posibilitatea să ocupe pe turnul coloana „f” iar, pe de altă parte, negrul nu putea permite mutarea Cd4, repetarea mutărilor a fost pe deplin justificată. Aici Capablanca mi-a propus remiză, pe care am refuzat-o deoarece aflându-mă în criză de timp, n-am avut posibilitatea să studiez în amănunțime poziția. Continuarea a arătat însă că prin mutarea din partidă m-am expus la diferite pericole.

37. ...
38. a3-a4

Ca6-c7
a7-a6

După ce albul a refuzat în mod nejustificat remiza, poziția lui a devenit critică. Negrul amenință să joace nu numai Ce3+ ci și Tb3. La mutarea din partidă, pe care am dat-o în plic înainte de întrerupere, am consumat 1 oră și 50 minute — cifră record pentru tot meciul!

Variantele pe care a trebuit să le examinez sînt foarte complicate și diferite.

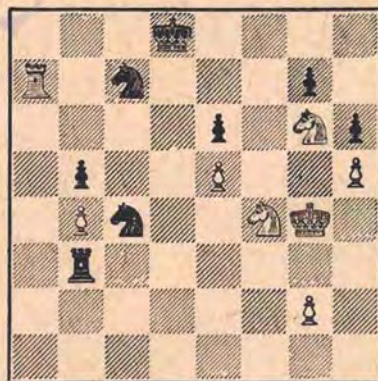
41. ...

Td3-b3

În afara acestei continuări, de care m-am temut cel mai mult, a trebuit să calculez consecințele mutării 41...Te3. În acest caz trebuia să mă decid să sacrific calitatea: 42.Ta7 Rd8 43.T:c7! R:c7 44.C:e6+ Rb6 45.Rf4 Tb3 46.Ce7! după care riscă să piardă numai negrul.

42. Ta1-a7

Re8-d8

43. g2-g3!

...

Poanta manevrei salvatoare începută cu mutarea 41. Cf4! Acum

Controlul timpului în meciul Alehin-Capablanca, atât la începutul partidei cât și la reluare, a fost 2½ ore pentru fiecare 40 de mutări. — V. P.

regele poate să se ascundă la h3 și ataca asupra pionului e6 dă albului un contrajoc suficient. Capablanca s-a gândit timp de 40 minute și mi-a propus din nou remiză pe care, de data aceasta, am acceptat-o.

După cum arată variantele următoare, acest rezultat al partidei este pe deplin justificat:

I. 43...Ce3+ 44.Rh3 Cf5 45.Cf8! Cd4 46.Tb7! și negrul trebuie să se mulțumească după 46...Rc8 47.Tb6 cu simplificarea inevitabilă, deoarece după 46...T:b4? e făcut mat în câteva mutări: 47.Tb8+ Re7 48.C4g6+ Rf7 49.Ch7! Ce8 50.Tb7+ Rg8 51. Te7;

II. 43...T:b4 44.Cf8 C:e5+ 45.Rh3 Tc4! 46.C8:e6+ Rc8 47.C:g7 Ta4! 48.T:a4 ba 49.Ce2 a3 50.Cc3 Cd5 51.Ca2 Cd3 52.Cf5 C5b4 53.C:b4 C:b4 54.Cd4 a2 55.Cb3 Rd7 56.g4 Re6 57. g5 hg 58.h6 Rf6 59.h7! (Nu merge 59.Rg4 din cauza 59...Cd3 60. h7 Ce5+ 61.Rh5 Cf7 și negrul câștigă) 59...Rg7 60.Rg4.

Nr. 158. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **CAPABLANCA**

A 32-a partidă a meciului, 1927

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	c7-c6
6. c4:d5	e6:d5
7. Nf1-d3	Nf8-e7
8. Cg1-e2	...

Această dezvoltare a calului a fost folosită pentru prima oară în această partidă. Datorită succesului albului, ea a devenit în anii următori o mutare la modă. După părerea mea, ea nu e nici mai bună și nici mai slabă decât obișnuita mutare Cf3. Dacă însă în cazul acestei dezvoltări a calului albul va voi să facă rocada lungă, el trebuie să fie deosebit de prudent deoarece contraatacul negrului pe flancul damei

poate deveni foarte ușor mai periculos decât inițiativa albului pe flancul regelui.

8. ... 0—0

În poziții de acest fel se joacă de obicei h7-h6 înainte de rocadă, pentru a nu permite adversarului să continue cu h2-h4, ca răspuns la această mutare cu pionul. La 8...h6 eu n-aș fi răspuns însă 9.Nh4, ci 9.Nf4.

9. Ce2-g3 Cf6-e8

Este îndoielnic dacă aici există vreo altă cale de eliberare, deoarece la 9...Te8 este foarte tare 10.Cf5.

10. h2-h4 ...

Consecința firească a acestui plan de deschidere.

10. ...	Cd7-f6
11. Dd1-c2	Nc8-e6
12. Cg3-f5	Ne6:f5
13. Nd3:f5	Ce8-d6
14. Nf5-d3	...

Desigur nu 14.N:f6, din cauza 14...C:f5 cu egalarea jocului. Mutarea din partidă obligă pe negru să-și slăbească flancul regelui.

14. ... h7-h6
15. Ng5-f4 ...

Dacă 15.0—0—0, negrul ar fi putut organiza un contraatac, începând cu mutarea 15...b5.

15. ... Ta8-c8

Negrul intenționează să înceapă acțiuni ofensive pe coloana „c” în data ce adversarul va face rocada mare și omite răspunsul combinativ al albului. Mai logic ar fi fost 15...Te8, pentru a continua cu Cf4.

16. g2-g4! ...

Acest atac care a devenit posibil datorită faptului că la 16...C:g4? urmează 17.N:d6 N:d6 18.Nf5 cu câștig

de calitate, întărește simțitor poziția albului și lasă negrului doar o limitată alegere de mutări.

16. ... Cf6-e4
17. g4-g5 h6-h5
18. Nd3:e4 ...

Albul se decide să accepte sacrificiul forțat de pion, deși își dă seama că îi va fi foarte greu să câștige finalul rezultat (dacă în general e posibil), deoarece turnul negru pătrunde pe linia a doua.

O posibilitate foarte promițătoare era 18.N:d6 C:d6 19.0-0-0 (Nu imediat 19.g6, din cauza 19...N:h4 cu contra-joc) 19... Cb5 20.Rb1 C:c3+ 21.D:c3 și chiar cu nebuni de culori diferite obținerea remizei ar fi fost o problemă dificilă.

18. ... Cd6:e4
19. Cc3:e4 d5:e4
20. Dc2:e4 Dd8-a5+
21. Re1-f1 ...

Albul nu poate risca varianta 21.Re2 Db5+ 22.Rf3 Tfe8.

21. ... Da5-d5!

Acesta este miezul contra-jocului: după schimbul forțat al damelor el va stăpîni singura coloană deschisă.

22. De4:d5 c6:d5
23. Rf1-g2 Tc8-c2
24. Th1-c1 ...

E clar că aici e foarte importantă schimbarea unei perechi de turnuri. Dacă acum 24...T:b2, atunci după 25.Tcb1 albul ar fi obținut un avantaj mai mare.

24. ... Tf8-c8
25. Tc1:c2 Tc8:c2
26. Ta1-b1 Rg8-h7

Negrul se pregătește să exploateze apărarea insuficientă a cimpurilor negre în poziția adversarului. Mutările următoare ale albului constituie singura apărare aplicabilă împotriva acestui plan.

27. Rg2-g3
28. f2-f3

Rh7-g6
f7-f6!

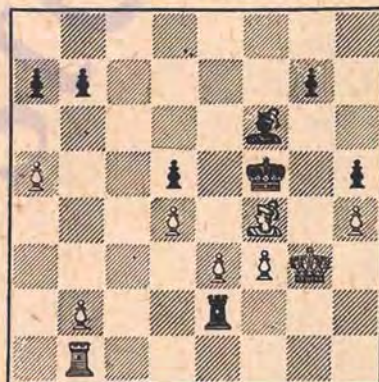
Nu însă 28... Rf5? din cauza 29.e4+. Pînă acum ambele părți au jucat corect un final dificil.

29. g5:f6 Ne7:f6
30. a2-a4 ...

Albul intenționează să elibereze turnul de necesitatea apărării pionilor de pe flancul damei.

30. ... Rg6-f5
31. a4-a5 Tc2-e2

Negrul amenință acum (de exemplu după 32. b4) să joace 32... g5! 33. hg N:g5 34. N:g5 R:g5, după care continuarea 35. f4+ Rf5 36. Rf3 Th2 37. Tg1 Th3+ 38. Tg3 T:g3+! duce doar la un final de pioni remiză.

32. Tb1-c1 ...

Dacă albul vrea să joace la câștig el trebuie să înapoieze, cel puțin temporar, pionul în plus.

O cale mai logică și mai activă (dacă ținem seama de ultimele două mutări ale albului) ar fi fost însă continuarea 32. a6! După 32... ba (32... b6 33. Nb8) albul, jucînd 33. Ta1! ar fi împiedicat mutarea 33... g5 din cauza continuării 34. hg N:g5 35. e4+! iar dacă 33... T:b2 34. T:a6 Tb7 35. Ta5 avantajul pozițional al albului ar fi fost decisiv.

După mutarea din partidă negrul ar mai fi putut opune o rezistență îndelungată și nu lipsită de speranțe.

32. ...	Te2:b2
33. Tc1-c5	Rf5-e6
34. e3-e4	Nf6:d4

Aici și în unele momente în viitor, negrul ar fi putut juca altfel, însă mă indoiesc că ar fi putut schimba rezultatul final. Dacă, de exemplu, 34... de, atunci 35. d5+ Rf5 36. d6+ Re6 37. fe Tb3+ 38. Rg2 N:h4 39. T:h5 urmat de 40. Th7 și lupta împotriva pionilor liberi centrali ar fi fost extrem de dificilă pentru negru.

35. Tc5:d5	Nd4-c3
------------	--------

Prin 35... Nf2+ 36. Rh3 Tb3 37. Te5+ Rf7 negrul ar fi putut să salveze temporar pionul, însă după 38. Ng5! poziția lui ar fi fost foarte precară.

36. Td5:h5	a7-a6
------------	-------

Dacă 36... Ne1+ 37. Rh3 Tf2, atunci 38. Te5+! urmat de 39. Tf5+, sau 39. Td5+ și Td3 păstrind pionul în plus.

37. Nf4-c7	Nc3-e1+
------------	---------

Sau 37... Tb5 38. Tg5!

38. Rg3-g4	Tb2-g2+
39. Rg4-h3	...

Desigur, nu 39. Rf4 din cauza 39... Nd2 mat!

39. ...	Tg2-f2
40. Rh3-g4	Tf2-g2+
41. Rg4-h3	Tg2-f2
42. f3-f4!	Tf2-f3+
43. Rh3-g2	Tf3-f2+
44. Rg2-h3	Tf2-f3+
45. Rh3-g2	Tf3-f2+
46. Rg2-g1	Tf2-c2
47. Nc7-b6	Tc2-c4

Aceasta înlesnește sarcina albului deoarece permite regelui alb să-și

sprijine pionii centrali. Mai bine era 47... Ng3, după care albul ar fi căutat să obțină câștigul prin 48. Te5+ (48... Rd6 49. Tg5 sau 48... Rf7 49. h5!).

48. Rg1-g2!	...
-------------	-----

Cu ajutorul acestei mutări albul obține, în sfârșit, o poziție clar câștigată. Este evident că 48... T:e4? pierde imediat din cauza 49. Rf3.

48. ...	g7-g6
49. Th5-e5+	Re6-d7
50. h4-h5!	g6:h5
51. Rg2-f3	h5-h4

Continuarea 51... Tc3+ 52. Re2 Ng3 53. Ne3 h4 54. Th5 ar fi ajutat tot atât de puțin negrului.

52. Te5-h5	Tc4-c3+
53. Rf3-g4	Tc3-c4
54. Rg4-f5!	...

S-ar părea că albul a căzut într-o cursă. În realitate însă, el alege calea cea mai sigură și mai rapidă pentru valorificarea pionilor săi liberi.

54. ...	Ne1:a5
55. Th5-h7+	...

Desigur, nu 55. N:a5 Tc5+ 56. Rg4? din cauza 56... T:h5 urmat de h4-h3 și negrul câștigă!

55. ...	Rd7-c6
56. Nb6:a5	Tc4-c5+
57. Rf5-e6!	Tc5:a5
58. f4-f5	Ta5-a3
59. f5-f6	Ta3-f3
60. f6-f7	b7-b5
61. Th7-h5!	...

O încheiere elegantă a acestui final plin de culoare.

61. ...	h4-h3
62. Th5-f5	Tf3:f5
63. e4:f5	...

Dacă acum 63... h2 64. f8D h1D, atunci 65. Da8+. Negrul cedează.

Nr. 159. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN CAPABLANCA

A 34-a partidă (ultima) a meciului, 1927

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	c7-c6
6. a2-a3	...

Această mutare liniștită, al cărei scop principal este de a evita apărarea Cambridge-Springs, nu promite albului mai mult decât egalarea jocului. Am ales-o pur și simplu pentru a mă abate cât mai repede posibil de la variantele cunoscute din cărți.

6. ...	Nf8-e7
7. Cg1-f3	0-0
8. Nf1-d3	d5:c4

O altă posibilitate bună era 8... h6 9. Nh4 c5.

9. Nd3:c4	Cf6-d5
10. Ng5:e7	Dd8:e7

Era de asemenea posibil 10... C:c3.

11. Cc3-e4	Cd5-f6
12. Ce4-g3	c6-c5

Aici era de considerat 12... b6 urmat de Nb7, așa cum a jucat împotriva mea Maroczy la San-Remo, în 1930. Partea negativă a mutării din partidă este că ea nu rezolvă încă problema dezvoltării nebulului damei.

13. 0-0	Cd7-b6
14. Nc4-a2	c5:d4
15. Cf3:d4	g7-g6

Negrul vrea să răspundă la e3-e4 cu e6-e5, pentru a nu lăsa câmpul f5 cailor albi.

16. Ta1-c1	..

Amenință eventual Cb5.

16. ...	Nc8-d7
17. Dd1-e2	Ta8-c8
18. e3-e4	e6-e5
19. Cd4-f3	Rg8-g7

Negrul ar fi trebuit să schimbe acum ambele turnuri, deoarece după 19... T:c1 20. T:c1 Tc8 21. T:c8+ C:c8, la atacul 22. Cg5 ar fi putut răspunde suficient cu 22... Ne8.

Atît mutarea 19... Rg7, cît mai ales mutarea următoare, îl aduc pe negru într-o situație primejdioasă.

20. h2-h3

h7-h6 ?

21. De2-d2 !

...

La această mutare aparent inofensivă e foarte greu de găsit un răspuns corect. Principala amenințare a albului este 22. Da5 și dacă negrul ar fi încercat să o pareze prin contraatac Nc6 (Sau 21... Nb5) atunci albul ar fi decis partida printr-un atac neașteptat pe flancul regelui: 22. Ch4! C:e4 (Sau 22... N:e4 23. De3!, sau 22... Nd7 23. Da5) 23. Chf5+ gf 24. C:f5+ Rf6 25. D:h6+ R:f5 26. g4 mat!

Singura mutare care dădea unele șanse de apărare cu succes, este 21... Ca4! indicată de Lasker. În acest caz albul și-ar fi întărit simplu poziția, de exemplu cu 22. Tfd1.

21. ...

Nd7-e6 ?

Poziția este foarte dificilă pentru negru. Acum el pierde un pion și după o luptă disperată, pierde partida și meciul. Următoarele combinații tăioase, la fel ca și finalul de dame și turnuri care rezultă, cuprind numeroase momente instructive și emoționante.

22. Na2:e6 De7:e6
23. Dd2-a5 Cb6-c4

Sau 23... Db3 24. D:e5 Cc4 25. Dd4 în favoarea albului.

24. Da5:a7 Cc4:b2
25. Tc1:c8 Tf8:c8
26. Da7:b7 Cb2-c4
27. Db7-b4 Tc8-a8
28. Tf1-a1 De6-c6!

Negrul amenință să blocheze pionul „a” prin 29... Ta4 și în afară de aceasta (la prima vedere) — să câștige pionul e4. Următoarele două mutări ale albului clarifică însă complet adevărata situație de pe tablă.

29. a3-a4! Cf6:e4
30. Cf3:e5 ...

Pe această cale albul evită cursa 30. C:e4 D:e4 31. Tc1 Tc8 32. C:e5? Ce3! 33. D:e4 .T:cl+ 34. Rh2 Cf1+ urmat de Cg3+ și C:e4 și negrul câștigă.

30. ... Dc6-d6!

În situația creată, aceasta este mutarea relativ cea mai bună, deoarece acum caii dispar curind de pe tablă.

31. Db4:c4 Dd6:e5
32. Ta1-e1 Ce4-d6
33. Dc4-cl! De5-f6
34. Cg3-e4 Cd6:e4
35. Te1:e4 ...

Aici metoda de câștig constă în imbinarea amenințărilor create de pionul liber, cu atacarea poziției oarecum slăbite a regelui. În primul rând albul obține controlul asupra importante diagonale al-h8,

35. ... Ta8-b8
36. Te4-e2 Tb8-a8
37. Te2-a2 Ta8-a5
38. Dc1-c7 Df6-a6

Evident, singurul procedeu de a împiedica înaintarea pionului „a”.

39. Dc7-c3+ Rg7-h7
40. Ta2-d2 ...

Cu amenințarea teribilă 41. Td8.

40. ... Da6-b6
41. Td2-d7 ...

Mutarea dată în plic. Manevrele următoare ale negrului constituie singura șansă — dacă nu de salvare a partidei — cel puțin de opunere a unei rezistențe cit mai îndelungate.

41. ... Db6-b1+
42. Rg1-h2 Db1-b8+
43. g2-g3 Ta5-f5
44. Dc3-d4 ...

Amenință 45. a5! urmat de Td8.

44. ... Db8-e8

(Amenință 45... T:f2+, care ar fi urmat și la 45. Td8 — V.P.).

45. Td7-d5 Tf5-f3

Trecerea în finalul de dame ar fi fost echivalentă cu înfringerea.

46. h3-h4 ...

Albul nu are motive să împiedice manevra următoare a damei negre, care duce în ultima instanță la un final de turnuri ușor câștigat de alb.

46. ... De8-h8
47. Dd4-b6! ...

În acest moment schimbul ar fi fost prematur, deoarece ar fi permis negrului să-și plaseze turnul în spațiile pionului liber.

47. ... Dh8-a1
48. Rh2-g2 Tf3-f6

La 48... Ta3 albul ar fi câștigat în felul următor: 49. Td7 Rg8 (49... Rg7 50. De6! sau 49... Da2 50. Df6) 50. Dd8+ Rg7 51. De7 Da2 52. De5+ Rh7 53. Df6.

49. Db6-d4

Acum e momentul oportun pentru schimbarea damelor, deoarece-nu tur-nul negru ci cel alb se găsește în spatele pionului liber.

49. ...

Da1:d4

50. Td5:d4

Rh7-g7

Pierde imediat 50... Ta6 din cauza 51. Rf3 urmat de Rf3-e4-d5.

51. a4-a5

Tf6-a6

52. Td4-d5

Ta6-f6

53. Td5-d4

Tf6-a6

54. Td4-a4

Rg7-f6

55. Rg2-f3

Rf6-e5

56. Rf3-e3

h6-h5

57. Re3-d3

Re5-d5

58. Rd3-c3

Rd5-c5

59. Ta4-a2

Rc5-b5

60. Rc3-b3

...

Albul folosește orice posibilitate de a câștiga timp prin repetarea mută-rilor, pentru a evita orice greșeală într-un moment în care titlul de cam-pion mondial e atât de aproape.

60. ...

Rb5-c5

61. Rb3-c3

Rc5-b5

62. Rc3-d4

...

Dacă acum 62... Rb4, atunci 63. Tal!

62. ...

63. Rd4-e5

64. Re5-f4

65. Rf4-g5

66. Rg5-h6

67. f2-f4

Ta6-d6+

Td6-e6+

Rb5-a6

Te6-e5+

Te5-f5

...

Cel mai simplu procedeu pentru a obține capitularea adversarului era continuarea 67. Rg7 Tf3 68. Rg8 Tf6 69. Rf8! Tf3 (Sau 69... Tf5 70. f4) 70. Rg7 Tf5 71. f4.

67. ...

68. Ta2-a3

69. Rh6-g7

70. f4-f5

Tf5-c5!

Tc5-c7

Tc7-d7

...

Iarăși o mutare neprecisă. Era mai bine să fi jucat întâi 70. Rf6 și abia ca răspuns la 70... Tc7 să fi continuat 71. f5 gf 72. R:f5 Tc5+ 73. Rf6 Te7 74. Tf3 R:a5 75. Tf5+, și albul câștigă.

70. ...

71. Rg7-h6

72. g3:f4

73. Rh6-g7

74. Ta3-a4

75. Ta4-e4!

76. Rg7-h6

g6:f5

f5-f4

Td7-d5

Td5-f5

Ra6-b5

Rb5-a6

Tf5:a5

Sau 76... Rb7 77. Te5 T:f4 78. Rg5! Tf1 79. R:h6 f5 80. Rg5 f4 81. Tf5 f3 82. Rg4 și albul câștigă.

77. Te4-e5

78. Rh6:h5

79. Te5-g5

80. Tg5-f5

81. Tf5:f7

82. Tf7-e7

Ta5-a1

Ta1-g1

Tg1-h1

Ra6-b6

Rb6-c6

Negrul cedează.

ALEHIN — CAMPION MONDIAL. PERIOADA DE PLINEI INFILORII CREATORE (1927—1934)

Nr. 160. GAMBITUL DAMEI ACCEPAT

ALEHIN

H. STEINER

*Turneul de la Bradley Beach,
1929*

1. d2-d4
2. c2-c4
3. Cg1-f3
4. e2-e3
5. Nf1-c4
6. 0—0
7. Dd1-e2

- d7-d5
- d5:c4
- Cg8-f6
- e7-e6
- c7-c5
- a7-a6
- Cb8-d7

Una din dificultățile negrului este aceea că în cazul schimbului la d5 calul alb ajunge pe acest câmp cu tempo.

10. ...
11. e3-e4
12. Nc1-g5

- Nf8-d6
- 0—0
- Cf6-g4

La 7... Cc6 continuarea cea mai bună este mutarea 8. Cc3! ca în partida a 5-a a meciului Euwe-Alehin din 1937 și în partida Nr. 260, Alehin-Böök (Margate, 1938).

8. Cb1-c3

- Dd8-c7

Dacă negrul n-a vrut să riște fianchetarea nebulului, care într-adevăr nu poate fi recomandată (de exemplu: 8... b5 9. Nb3 Nb7 10. Td1 Ne7 11. e4! b4 12. e5 bc 13. ef cu avantaj pentru alb, ca în partida Alehin-Letelier, Montevideo, 1938), el ar fi trebuit să joace simplu 8... Ne7.

După înaintarea pionului „d”, câmpul c7 se arată foarte nepotrivit pentru damă.

9. d4-d5!
10. Nc4:d5

- e6:d5
- ...

Pentru a dezvolta figurile de pe flancul damei, negrul este nevoit acum să piardă timp pentru o serie de manevre cu acest cal, înlesnind astfel albului efectuarea înaintării periculoase a pionului „f”.

13. h2-h3
14. Cf3-h4!

- Cg4-e5
- ...

Ținând seama de faptul că poziția adversarului este îngheșuită, albul trebuie să evite schimburile. În afară de aceasta, acum negrul este nevoit să împiedice mutarea Cf5 și de aceea dispune de o alegere de mutări și mai mică decât până acum.

14. ...
15. f2-f4
16. f4-f5!

- Cd7-b6
- Ce5-c6
- ...

O continuare paradoxală însă cea mai tare a atacului, în care albul „sacrifică” câmpul e5. Oricât ar părea de ciudat, înaintarea naturală 16.

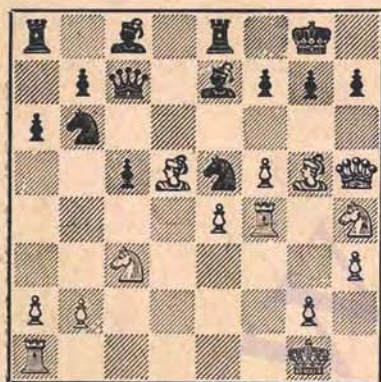
e5 ar fi lăsat albului după 16... Ne7 doar un mic avantaj pozițional.

16. ... Cc6-e5
17. De2-h5 Tf8-e8

Negrul parează amenințarea 18. f6, la care ar fi urmat acum 18... g6 19. Dh6 Nf8.

18. Tf1-f4 Nd6-e7

Această mutare va fi respinsă printr-o combinație frumoasă. Având în vedere însă că negrul nu putea să i-a nici acum puternicul nebun d5 (La 18... C:d5? albul ar fi răspuns 19. C:d5 Dc6 20. Cf6+! gi 21. N:f6) el nu mai avea apărare suficientă.

19. f5-f6 ! ...

Datorită ultimei mutări a adversarului albul a obținut posibilitatea de a împinge pionul, cu toate că negrul continuă să mai dispună de apărarea 19... g6 20. Dh6 Nf8.

Aceasta se explică prin următoarea combinație: 19... g6 20. C:g6!! hg (Sau A) 21. N:f7+! R:f7 22. fe+ Re6 (Sau 22... Rg8 23. Tf8+ T:f8 24. efd+ R:f8 25. Dh8+ Rf7 26. Dh7+ cu ciștigarea damei) 23. Tf6+ R:e7 (Sau 23... Rd7 24. Td1+) 24. Dh7+ Rd8 25. Td6 mat.

A) 20... C:g6 21. N:f7+! R:f7 22. D:h7+ Re6 23. D:g6 și albul ciștigă.

După retragerea aleasă de negru, care permite deschiderea coloanei „f”, partida e de asemenea pierdută.

19. ... Ne7-f8
20. f6:g7 Nf8:g7
21. Ta1-f1 Nc8-e6
22. Ch4-f5 ...

Amenință 23. Th4.

22. ... Ne6:d5
23. Cf5:g7! Ce5-g6
24. Cg7:e8 Ta8:e8
25. Cc3:d5 Negrul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 161. APARAREA INDIANA NOUA MARSHALL ALEHIN

Partidă demonstrativă,
New-York, 1929

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 Nf8-b4+
4. Nc1-d2 Dd8-e7
5. e2-e3 ...

Albul ar fi putut obține aici controlul asupra punctului e4 prin 5. Dc2, însă în acest caz negrul ar fi ales un alt sistem: 5... N:d2+ 6. Cb:d2 d6, urmat de e6-e5.

5. ... b7-b6
6. Nf1-d3 Nc8-b7
7. Dd1-c2 Nb4:d2+

Cu scopul de a înainta în centru unul din pioni și de a împiedica astfel în mod indirect mutarea e3-e4 a albului.

8. Cb1:d2 c7-c5

Dacă acum 9. e4, atunci 9... Cc6 în favoarea negrului.

9. 0—0 Cb8-c6
10. a2-a3 0—0
11. Ta1-d1 g7-g6

Preîntîmpină mutarea d4-d5, care ar fi putut deveni, eventual, neplăcută pentru negru (mai ales după 11. Td1).

12. Tf1-e1 ...

O pregătire fină a manevrei Ce4, care în momentul de față n-ar fi fost satisfăcătoare din cauza 12... Ce4 13. N:e4 d5! 14. cd ed 15. N:d5 C:d4 cu avantaj pentru negru.

12. ... Ta8-c8
13. Cd2-e4 Tf8-d8

Mai simplu ar fi fost 13... Tfe8, deoarece după 14. d5 ed albul ar fi fost forțat să schimbe el însuși caii. Mutarea din partidă este însă destul de bună pentru a păstra echilibrul.

14. d4-d5 ...

Foarte curajos și absolut în stilul lui Marshall: mutarea oferă adversarului o superioritate de pioni pe flancul damei, neobținind în schimb nici o compensație reală, deoarece figurile albe sînt insuficient coordonate pentru vreo operație în centru. Trebuie însă să se țină seama de faptul că poziția albului era deja ceva mai slabă din cauza elasticității structurii de pioni a adversarului. Negrul amenință, după o pregătire oarecare, de exemplu d7-d6, să înceapă acțiuni ofensive pe coloana „c”, prin c5:d4 și apoi Ca5.

14. ... e6:d5
15. c4:d5! Cf6:e4

Continuarea 15... C:d5 ar fi atras după sine consecințe rele: 16. Nc4 Cdb4 17. Dc3! D:e4 18. N:f7+ Rf8 19. ab în favoarea albului.

16. Nd3:e4 Cc6-a5

Desigur, nu 16... Ce5, din cauza 17. d6.

17. Cf3-d2 ...

Se amenințase 17... f5.

17. ... c5-c4!

Negrul folosește împrejurarea că mutarea d5—d6 încă nu e bună. Se vede că operațiunea începută de alb la mutarea a 14-a a fost favorabilă adversarului.

18. Ne4-f3 De7-e5

Cu amenințarea 19... c3.

19. Cd2-e4 d7-d6

Negrul ar fi putut preîntîmpina mutarea următoare a albului (Td4) prin 19... Cb3, după care albul n-ar fi avut ceva mai bun decît 20. Dc3. Negrul n-a considerat însă că mutarea calului este necesară, considerînd că datorită superiorității sale de spațiu, complicațiile care survin vor trebui să se termine în favoarea sa.

20. Td1-d4 ...

N-ar fi fost de loc în stilul lui Marshall dacă ar fi propus schimbul damelor prin 20. Dc3, intrînd într-un final evident mai slab.

20. ... b6-b5

Acum amenință 21... Cb3.

21. Ce4-d2 Nb7-a6

Eliberează cîmpul pentru cal, în eventualitatea mutării Dc3.

22. Td4-e4 De5-g7

23. Te4-e7 Ca5-b7!

24. Cd2-e4 ...

Evident că aceasta n-a fost o hotărîre ușor de luat pentru alb; în orice caz ea este cea mai judicioasă în împrejurările create, deoarece continuarea 24. Ng4 Tc5! (Nu merge 24... c3 25. N:c8 cd 26. Td1 în favoarea albului) 25. e4 Df6 26. Td7 T:d7 27. N:d7 De7 (Amenințînd de

asemenea T:d5) 28. Nc6 Ca5 ar fi dus la pierderi materiale, fără nici o speranță de a obține vreun contraatac.

24. ...

Rg8-f8!

Greșit era 24...Df8 25.Cf6+ Rg7, din cauza 26. Dc3!

25. Te7:b7

Na6:b7

26. Te1-d1

...

Deși acum negrul are calitatea și — ca și până acum — o mare superioritate de pioni pe flancul damei, câștigul nu e de loc atât de ușor cum pare. Dacă, de exemplu, 26...De5, albul poate construi o solidă poziție defensivă, cu posibilități de contraatac pe flancul regelui, prin 27.Cc3 a6 28.Td4. Totuși negrul, jucând prudent, și-ar fi valorificat, probabil, în mod treptat, avantajul până la victorie și n-ar fi avut de suferit de pe urma complicațiilor spectaculoase care au survenit în urma mutărilor riscante pe care a jucat-o.

26. ...

a7-a5?

Negrul preîntâmpină mutarea 27.Cc3 (La care urmează 27...b4), bucurându-se de pe acum la gândul unei victorii rapide.

Începând din acest moment însă, Marshall folosește în mod desăvârșit posibilitățile ascunse ale poziției sale.

27. Nf3-g4!

Tc8-c7

Desigur, nu 27...f5 din cauza 28.Cg5 și nici 27...Ta8, din cauza 28.a4!

28. Dc2-d2!

...

După această mutare, poziția începe să pară chiar periculoasă pentru negru, deoarece pionul a5 nu poate fi apărat pe cale directă.

28. ...

h7-h6!

Negrul amenință să joace 29... f5.

29. Ng4-f3

Tc7-c8

Acum la 30.D:a5 este posibil răspunsul 30...D:b2.

30. h2-h4!

...

O nouă idee de atac pe care negrul încearcă s-o pareze tot atât de energic.

30. ...

Dg7-e5

Dacă 30...f5, atunci 31.Cc3 b4 32.ab ab 33.Ce2 c3 34.bc bc 35.Dc2 după care urmează aducerea promițătoare a calului la e6.

31. h4-h5!

g6:h5

De asemenea și după 31...g5 32.g4 urmat de Ce4-g3-f5, sau Ng2 și f2-f4, apărarea ar fi fost dificilă pentru negru.

32. Ce4-g3

c4-c3

33. b2:c3

De5:c3

La 33...T:c3 albul ar fi răspuns 34.e4!

34. Dd2-e2

b5-b4

35. a3:b4

a5:b4

Negrul a izbutit, în sfârșit, să obțină un pion liber „câștigător“, însă în acest timp albul și-a concentrat forțele împotriva regelui advers, care nu poate fi apărat decât de damă; celelalte figuri ale negrului sînt doar spectatori.

36. Nf3-e4!

...

Albul apără diagonală b1-h7 și lărgeste perspectivele de acțiune ale damei sale. Marshall găsește mereu mutările cele mai bune. Din fericire însă, resursele negrului se dovedesc a fi suficiente pentru respingerea asaltului.

36. ...

Dc3-e5!

Cu aceasta începe o manevră foarte dificilă a damei, al cărei scop este

de a provoca înaintarea pionilor albi pentru a da posibilitate cel puțin unuia din turnurile negre să ia parte la contraatac.

37. f2-f4

De5-f6

38. Cg3-h5

Df6-h4!

Nu merge 38...De7, din cauza 39.Db2! D:e4 40. Dh8+ Re7 41.Df6+ Re8 42.Dh8+ Rd7 43.Cf6+ urmat de 44.D:d8+ și C:e4.

39. g2-g3

...

Slăbirea liniei a doua va duce în cele din urmă la pierdere, însă dacă albul ar fi jucat 39.Nf3, atunci răspunsul 39...De7 ar fi asigurat negrului o apărare suficientă, deoarece mutarea 40.Db2 se parează prin 40... D:e3+.

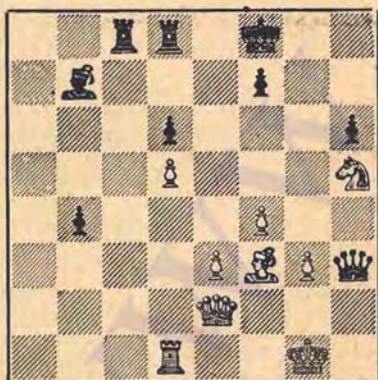
39. ...

Dh4-h3!

O mutare bună, deoarece la 40.Ng2 negrul are răspunsul 40...Na6!

40. Ne4-f3!

...

40. ...

Tc8-c3!

O apărare neașteptată împotriva celor două amenințări principale: 41.Ng4 și 41.Db2; la 41.Ng4 negrul ar fi trebuit, probabil, să sacrifice două calități și anume: 41... T:e3! 42.D:e3 D:g4 43.Te1 D:h5! 44.De7+

Rg7 45.D:d8 (Sau 45. D:b7 Df3 cu poziție câștigătoare) 45...D:d5 și negrul câștigă.

41. De2-d2!

...

Cum să te aperi acum împotriva amenințării 42. Dd4 fără să pierzi pionul liber? Am reușit să găsesc răspunsul corect, însă aceasta mi-a luat o jumătate de oră.

41. ...

Td8-e8!

Mutarea dată în plic. Valoarea ei iese la iveală atunci când o comparăm cu o altă mutare naturală: 41...Na6 42. Dd4 Tc2! 43.Dh8+ Re7 44.Df6+ Rd7 (44...Re8 45.Cg7+) 45.D:f7+ Rc8 46.De6+ D:e6 47.de b3 48.Ne4 și șansele albului nu sînt mai slabe.

42. Dd2-d4

...

Nu ajuta nici 42.Db2 din cauza 42...Na6.

42. ..

Tc3-c2

43. Td1-d2

...

Simplificările sînt aproape întotdeauna jalnice pentru partea mai slabă ca material, însă albul nu avea alegere: 43.Dh8+ Re7 44.Df6+ Rd7 45.Ng4+! D:g4 46.D:f7+ Rd8 47.D:e8+ R:e8 48.Cf6+ Re7 49.C:g4 b3 și negrul câștigă.

43. ...

Tc2:d2

44. Dd4:d2

Nb7-a6!

45. Dd2-e1

...

Echivalent cu cedarea partidei. După aproape o oră de gîndire Marshall s-a convins că mutarea plănuită 45.D:b4 duce la pierdere forțată după 45... Df1+ 46. Rh2 Df2+! (Nu merge 46...D:f3 47.D:d6+ Rg8 48.Cf6+ Rh8 49.D:a6! și negrul nu poate câștiga) 47.Rh3 (Sau 47.Ng2 Nf1 48.D:d6+ Rg8 49.Cf6+ Rh8) 47... Nc8+ 48. Ng4 N:g4+ 49. R:g4 De2+ 50.Rh4 Dh2+ 51.Rg4 f5+!

45. ... **b4-b3**
 46. Nf3-d1 **b3-b2**
 47. De1-b4 ...

Aceasta duce la un final asemănător cu varianta examinată mai sus.

47. ... **Dh3-f1+**
 48. Rg1-h2 **Df1-f2+**
 49. Rh2-h3 **Na6-c8+**
 50. f4-f5 **Nc8-f5+**
 51. Nd1-g4 **Nf5-g4+**
 52. Rh3-g4 **Df2-e2+**
 53. Rg4-h4 **De2-h2+**
 54. Rh4-g4 **f7-f5+**

Albul cedează.

Nr. 162. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **BOGOLIUBOV**

Prima partidă a meciului, 1929

1. d2-d4 **d7-d5**
 2. c2-c4 **c7-c6**
 3. Cg1-f3 **Cg8-f6**
 4. Cb1-c3 **d5-c6**
 5. a2-a4 **e7-e6**

Am un noroc foarte mare; această mutare illogică (în locul mutării firești 5...Nf5) a fost folosită împotriva mea — cu rezultate jalone — de patru ori și anume: de Bogoliubov de două ori (în afara partidei de față, la Nottingham în 1936), de Euwe (în partida a 19-a a meciului din 1935) și de Helling (la Dresda în 1936).

6. e2-e4 **Nf8-b4**
 7. e4-e5 **Cf6-d5**

În celelalte trei partide negrul a răspuns 7...Ce4, ceea ce este cel puțin tot atât de slab ca și mutarea din partidă.

8. Nc1-d2 **Nb4:c3**

Dacă 8...b5, atunci 9.Ce4 Ne7 10.b3! recâștigând pionul cu un joc mai bun.

9. b2:c3 **b7-b5**
 10. Cf3-g5! ...

O mutare importantă care urmărește diferite scopuri; unul din ele (care nu e nici pe departe cel mai puțin esențial) constă în împiedicarea rocadei negrului, la care ar fi urmat 11.Db1! și 12.ab, cu avantaj pentru alb.

10. ... **f7-f6**

Negrul preîntîmpină manevra Cg5-e4-d6+, însă cu prețul unei serioase slăbiri a poziției în centru.

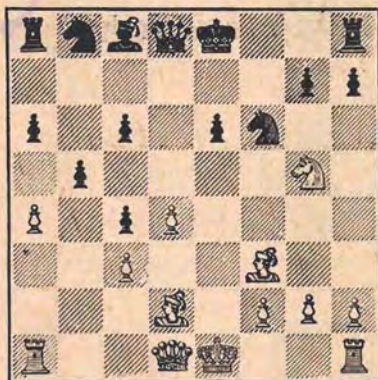
11. e5:f6 **Cd5:f6**

Sau 11... D:f6 12.ab cb 13.Ce4 De7 14.Ng5, urmat de Dh5+, în favoarea albului.

12. Nf1-e2 **a7-a6**

Continuarea 12...0-0 13.ab h6 (Dacă 13... cb, atunci 14. Nf3 Cd5 15.Db1) 14.b6! D:b6 15.Cf3 ar fi dus de asemenea pe negru la o poziție lipsită de speranțe.

13. Ne2-f3! ...

Cu amenințarea 14.ab care nu e ușor de respins. Dacă, de exemplu, 13... Cd5, atunci 14. Db1! g6 15. C:h7 T:h7 16.D:g6+ Tf7 17.Nh5 urmat de 18.Dg8+. Sau 13...Ta7 14.Nf4 Tb7 15.ab ab 16.Ta8 cu atac ciștigător.

13. ... **h7-h6**

14. Nf3-h5+
15. Dd1:h5+
16. Cg5-f7
17. Dh5-g6
18. Nd2-f4

Cf6:h5
Re8-d7
Dd8-e8
Th8-g8
Nc8-b7

8. f2-f3
9. e2-e4!

h7-h6
...

Sau 18...Ti8 19.Ce5+ Rd8 20.De4.

19. Nf4-g3
20. Ng3-d6+

Rd7-e7
...

9. ...

Nf5-h7

Jocul pisicii cu șoarecele.

20. ...
21. 0—0
22. d4:c5
23. a4:b5
24. Ta1:a8
25. Tf1-a1
26. Cf7-e5+!

Re7-d7
c6-c5
Nb7-d5
a6:b5
Nd5:a8
Cb8-c6

Negrul cedează.

Sau 9...hg 10.ef ef 11.N:c4 0—0
12.h4! cu avantaj pentru alb

10. Ng5-e3
11. Ce5:c4
12. Nf1-e2

Cb8-d7
0—0
c6-c5

Schimburile următoare sînt clar în favoarea albului deoarece ele nu lichidează neajunsul fundamental al poziției negrului — situația nenorocită a nebulului la h7.

Nr. 163. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **BOGOLIUBOV**

A 5-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4
2. c2-c4
3. Cg1-f3
4. Cb1-c3
5. a2-a4
6. Cf3-e5

d7-d5
c7-c6
Cg8-f6
d5:c4
Nc8-f5
e7-e6

13. d4:c5
14. Ne3:c5
15. b2-b4

Ne7:c5
Cd7:c5
Cc5-a6

Nesatisfăcător ar fi fost și 15...D:d1+ 16. T:d1 C:a4 17.C:a4 b5, din cauza 18.Ccb6! ab 19.N:b5 cu avantaj pentru alb.

16. Dd1:d8
17. Cc3-a2!

Tf8:d8
...

O mutare simplă și bună însă, folosind-o aici (și în partida a 3-a a meciului în care am ales răspunsul mai puțin logic 7.f3) Bogoliubov nu și-a dat prea bine seama de adevărata ei valoare, după cum se va vedea din continuarea partidei.

7. Nc1-g5

Nf8-e7

17. ...

Ca6-b8

Fără îndoială, o mutare prea pasivă. Continuarea corectă este aci 7...Nb4 (introdusă de mine într-o partidă în consultație împotriva lui Bogoliubov și Seitz, jucată imediat după meci) 8.f3 h6! (ca în partida a 11-a a celui de al 2-lea meci al meu cu Euwe din 1937) obținînd cel puțin joc egal.

Albul amenința să joace 18.Ca5 Tab8 19.C:b7.

18. Re1-f2
19. Th1-d1

Cb8-c6
Cc6-d4

Continuarea 19... T:d1 20.T:d1 Td8 s-ar fi dovedit curînd catastrofală din cauza 21.b5 T:d1 22.N:d1 Cd8 23. Cd6 urmat de 24.Cb4 și 25.Cc8!

20. Ta1-c1

Rg8-f8

Primul pas spre eliberarea nebulului prin Ng8, Ce8, f6 etc. Acest plan necesită însă prea mult timp, pe care albul îl folosește pentru întărirea decisivă a presiunii pe flancul damei. Începând din acest moment partida se dezvoltă foarte logic.

21. Ne2-f1

Cf6-e5

22. Ca2-c3

...

O altă continuare puternică era 22.Ca5, de exemplu:

1. 22...Tab8 23.Cc3 b6 24.T:d4! T:d4 25.Cc6 Tbd8 26.Re3 T4d6 27.C:d8 T:d8 28.Cb5;

II. 22...b6 23.Cb7 Td7 24.Nb5! T:b7 25.T:d4 — în ambele cazuri cu avantaj pozițional decisiv.

22. ...

f7-f6

23. Cc4-a5

Ta8-b8

Această mutare aparent naturală, permite albului să întreprindă o combinație prin care câștigă forțat un pion. Mai bine era 23...b6 24.Cb7 Td7 25.Nb5 T:b7 26.T:d4 Tc7 27. Ce2 T:c1 28.C:c1 Tc8 29.Cd3 și negrului îi mai rămân unele resurse defensive, cu tot avantajul indiscutabil al albului.

24. Cc3-b5!

...

Albul lichidează la timp calul centralizat al adversarului. Dacă negrul ar fi avut timp pentru consolidarea poziției sale prin e6-e5, din presiunea albului pe flancul damei n-ar mai fi rămas nici urmă.

24. ...

Cd4:b5

Evident forțat.

25. Td1:d8

Tb8:d8

26. Ca5:b7!

Td8-b8

Sau 26...Td2+ 27.Re3 Cbd6 28.R:d2 C:b7 29.Tc8 urmat de 30.Ta8 și T:a7 câștigând ușor.

27. Cb7-c5

Rf8-e7

Datorită amenințării 28.Cd7+ calul nu poate pleca de la b5. Finalul care urmează, cu un pion în plus și cu o poziție mult mai bună, nu prezintă dificultăți pentru alb.

28. a4:b5!

...

Mult mai tare decât 28.N:b5, deoarece pionul a7 devine acum foarte slab.

28. ...

Ce8-d6

29. Tc1-a1

Cd6-c8

30. Nf1-c4

Nh7-g8

La 30...e5, albul ar fi câștigat imediat prin 31.Ne6.

31. f3-f4

Ng8-f7

32. e4-e5

...

Toate figurile negre vor fi acum aduse treptat în poziții de pat și regele alb va avea curind posibilitatea de a face o vizită foarte importantă, chiar în tabăra dușmană.

32. ...

f6:e5

33. f4:e5

Tb8-b6

34. Rf2-e3

Nf7-e8

35. Ta1-a6

Ne8-d7

36. Re3-d4

Nd7-e8

Negrului nu-i rămâne nimic altceva decât să-și aștepte în liniște sfârșitul.

37. h2-h4 Ne8-d7
 38. Nc4-e2 Tb6-b8
 39. Cc5:d7 Re7:d7
 40. Ne2-f3! ...

Albul nu admite manevra Tb8-b7-c7, care ar fi permis negrului să prelungească rezistența.

40. ... Tb8-b6
 41. Rd4-c5 Tb6-b8
 42. h4-h5 Rd7-d8
 43. Nf3-c6 Rd8-e7
 44. Ta6-a3 Re7-f7
 45. Nc6-e4 Rf7-e7
 46. Rc5-c6! ...

Acum calul e pierdut.

46. ... Re7-d8
 47. Ta3-d3+ Rd8-e7
 48. Rc6-c7 Negrul cedează.

Nr. 164. APĂRAREA INDIANA NOUA BOGOLIUBOV ALEHIN

A 8-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4 Cg8-f6
 2. c2-c4 b7-b6

Deși acest sistem de dezvoltare nu e ușor de combătut, el nu poate fi considerat totuși corect deoarece permite albului să ia sub controlul său deplin cîmpurile centrale, într-un stadiu atît de puțin avansat al partidei. Faptul că negrul va putea ataca centrul de pioni prin c7-c5 nu poate compensa complet lipsa de spațiu pe care o va resimți de-a lungul următoarelor 10—15 mutări. Fără îndoială că o continuare mai solidă este 2...e6.

3. Cb1-c3 Nc8-b7
 4. f2-f3 d7-d5
 5. c4:d5 Cf6:d5
 6. e2-e4 Cd5:c3
 7. b2:c3 ...

Acum poziția albului pare să fie plină de perspective. Totuși el o strică după cîteva mutări, alegînd un plan de joc greșit în jocul de mijloc.

7. ... e7-e6
 8. Nf1-b5+ ...

Nici mai bine și nici mai rău decît mutarea directă 8.Nd3, deoarece în tot cursul partidei mutarea a7-a6 nu va constitui o slăbire a poziției negrului.

8. ... Cb8-d7
 9. Cg1-e2 Nf8-e7
 10. 0—0 a7-a6
 11. Nb5-d3 c7-c5
 12. Nc1-b2? ...

O mutare cu adevărat slabă, care dovedește o completă neînțelegere a problemelor acestei poziții. Albul ar fi putut alege cel puțin între două mutări bune cu nebunul: 12. Ne3 sau 12.Nf4. Era de considerat și 12.a4 pentru a fixa mica slăbiciune de la b6. Începînd din acest moment inițiativa trece treptat de partea negrului.

12. ... Dd8-c7
 13. f3-f4 ...

Atacînd pionii centrali insuficient apărați, negrul cîștigă cîteva temporuri. Cel mai mic dintre rele ar fi fost 13.e5, limitînd temporar sfera de activitate a calului d7.

13. ... Cd7-f6
 14. Ce2-g3 h7-h5!

Prin aceste ultime mutări lipsite de sens, albul a provocat un atac direct asupra regelui său.

15. Dd1-e2 h5-h4
 16. Cg3-h1 Cf6-h5
 17. De2-g4 ...

Cu tot jocul slab de pînă acum, albul ar mai fi putut încă egala jocul dacă și-ar fi dat seama de greșeala de la mutarea a 12-a și ar fi revenit cu nebunul la c1.

Mutarea din partidă pare mai agresivă, în realitate însă îl scutește pe negru de grija pionului a6 și îi permite să facă rocada mare obținînd o poziție net superioară.

17. ... 0—0—0
18. Ta1-e1 ...

Dacă 18.f5, atunci 18...Cf6 (19.D:g7? Th7) și apoi 19...e5 cu avantaj pentru negru.

18. ... Rc8-b8
19. f4-f5 ...

Această încercare de blocare a centrului nu are succes deoarece negrul poate asigura nebulilor săi diagonalele importante. Pentru alb partida e pierdută din punct de vedere strategic.

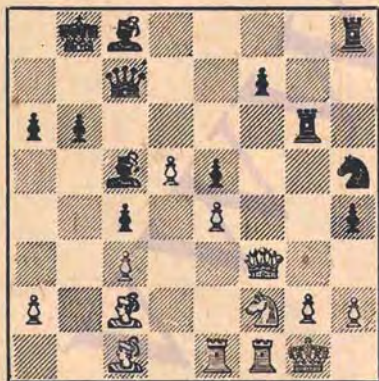
19. ... e6-e5
20. d4-d5 c5-c4!

Asigură viitorul nebulului de cîmpuri negre.

21. Nd3-c2 Ne7-c5+
22. Ch1-f2 g7-g6!

Acum și nebulul de cîmpuri albe al negrului intră cu o forță mare în joc pe diagonală c8-h3.

23. f5:g6 Td8-g8
24. Nb2-c1 Nb7-c8
25. Dg4-f3 Tg8:g6

26. Rg1-h1 ...

Căutînd să salveze dama, pe care negrul amenința s-o cîștige prin

mutarea 26...Ng4, albul nu observă o combinație de mat. Poziția lui era însă oricum fără speranță. Dacă, de exemplu 26.Ne3, atunci 26...N:e3 27.T:e3 Cf4 28.g3 hg 29.hg f5, urmat de 30...Dh7 și mat.

26. ... Ch5-g3+!
27. h2:g3 h4:g3+
28. Cf2-h3 Nc8:h3
29. g2:h3 Th8:h3+
30. Rh1-g2 Th3-h2 mat.

Nr. 165. APARAREA GRONFELD

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 17-a partidă a meciului, 1929

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 g7-g6
3. f2-f3 d7-d5

Deși acest sistem nu este prea solid, lupta împotriva lui nu e prea ușoară, așa cum pare la prima vedere, deoarece poziția albului în centru poate să devină, eventual, slabă. De aceea albul trebuie să joace prudent.

4. c4:d5 Cf6:d5
5. e2-e4 Cd5-b6
6. Cb1-c3 Nf8-g7
7. Nc1-e3 Cb8-c6?

Era necesar 7...0—0, la care răspunsul corect era 8.f4! Mutarea din partidă este, probabil, o greșeală pozițională decisivă.

8. d4-d5 Cc6-e5
9. Ne3-d4 f7-f6

Forțat, deoarece la 9...0—0 10.f4 Ced7 11.N:g7 urmat de 12.Dd4+, 0—0—0 și h2-h4 albul ar fi obținut un atac cîștigător la rege.

10. f3-f4? ...

Suficient pentru a păstra un oarecare avantaj din deschidere, însă mult mai neplăcut pentru negru ar fi fost în prealabil 10.a4! deoarece în acest caz, negrul n-ar fi avut

posibilitatea să joace e7-e5, ceea ce i-a ușurat mai tirziu poziția îngheșuită.

10. ... Ce5-f7
11. a2-a4 e7-e5

Altfel „gaura” de la e6 s-ar fi dovedit curind fatală pentru negru.

12. d5:e6 Nc8:e6
13. a4-a5 Cb6-d7
14. a5-a6 ...

Printr-o manevră analoagă (pe filancul regelui) am obținut o poziție câștigată în partida decisivă împotriva lui Rubinstein, la Haga în 1921. În poziția de față, această manevră nu dă în aceeași măsură superioritate albului, însă e oricum destul de puternică.

14. ... b7-b6
15. Nf1-b5 ...

Amenințată 16.Nc6 urmat de 17.Cb5.

15. ... Dd8-e7

Negrul intenționează să joace 16... 0-0-0, ca răspuns la 16. Nc6.

16. Cg1-e2 c7-c5
17. Nd4-f2 0-0-0

Făcînd, această mutare riscantă, Bogoliubov a avut probabil în vedere sacrificiul la e5, care îi dă, fără îndoială, unele șanse practice. Această hotărîre nu poate fi dezaprobată, deoarece continuarea 17...0-0 18.Cd5 N:d5 (Sau 18...Dd6 19.Cec3 în favoarea albului) 19.D:d5 Tf8 20.0-0-0 Cf8 21. Db7 lăsa negrului foarte puține șanse de salvare.

18. Dd1-a4 f6-f5
19. e4-e5 ...

În acest moment mutarea 19.Nc4 nu dădea nimic din cauza 19...Cb8 20. N:e6+ D:e6 21. Cb5 Cc6 (Sau Td7).

19. ... g6-g5

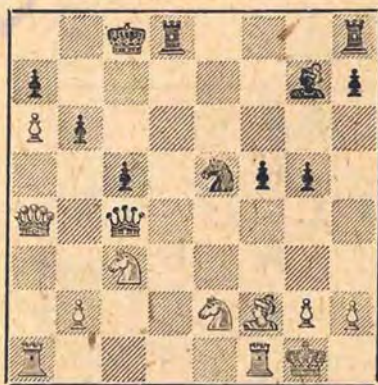
Forțază pe alb să-și dea cărțile pe față deoarece după 20.g3 g4 21.g4 sacrificiul 21...Cd:e5! ar fi fost mai mult decît neplăcut.

20. Nb5-c4! Cd7:e5!

Rezistența pasivă, începînd cu mutarea 20...Cb8, s-ar fi arătat curind lipsită de speranță din cauza 21.N:e6+ D:e6 22.0-0 cu amenințarea puternică 23.b4. Acum însă albul trebuie să joace precis pentru a-și păstra avantajul.

21. Nc4:e6+ De7:e6
22. f4:e5 Cf7:e5
23. 0-0 De6-c4!

Iată sensul sacrificiului: după 24. D:c4 C:c4 25. Cb5 Rb8 negrul speră să obțină în schimbul figurii sale încă ceva material, după care finalul nu prezenta perspective prea rele. Dacă 24.Dc2, atunci 24...Dd3 cu aproximativ același rezultat. Mutarea următoare a albului s-a arătat cu totul neașteptată pentru negru.

24. b2-b4! ...

Albul sacrifică încă un pion (permițînd astfel negrului să restabilească echilibrul material) în schimb evită schimbul damelor. Dacă acum 24... cb, atunci 25. Cb5! D:e2 26. Tfel Dd2 27. C:a7+ Rb8 28. Cc6+!

24. ... **Dc4:b4**
25. Da4:c2 **Ce5-d3**

Singura apărare împotriva dublei amenințări 26.Ta4 și 26.D:f5+.

26. Tf1-b1 **Db4-c4**
27. Ta1-a4 **Dc4-e6**

Dacă 27...Df7, atunci 28.Nd4! cd (Sau 28...N:d4+ 29.C:d4 T:d4 30.T:d4 cd 31.D:d3 dc 32.D:c3+) 29.Cd5+! Cc5 30.C:b6+! ab 31.T:b6 urmat de 32.a7 și albul câștigă.

28. Cc3-b5 **Rc8-b8**

O rezistență mai îndelungată ar fi fost posibilă după 28... C:f2 29.R:f2 (Nu merge 29.C:a7+ Rb8 30.D:c5? din cauza 30...Td1+!) 29...Rb8. Totuși, continuând 30.Cg3 Thf8 31.Ta3! (urmat de 32.Te3 sau Td3), albul și-ar fi intensificat presiunea într-un mod decisiv.

29. Ce2-d4! **De6-e4**

Sau 29... N:d4 30. N:d4 T:d4 31. T:d4 De3+ 32. Rf1 și turnul este intangibil din cauza matului în două mutări.

30. Cb5-c3 **De4-e8**
31. Dc2:d3 **c5:d4**
32. Nf2:d4 **De8-e6**
33. Dd3-f3! **De6-f7**
34. Nd4:b6! ...

Dacă acum 34...ab 35.T:b6+ Rc8, atunci 36.Dc6+ Dc7 37.Tb8+! R:b8 38.a7+ și mat în două mutări.

Negrul cedează.

Aici mutarea la modă este 5.c4, mai ales după ce Keres, folosind-o, a câștigat împotriva mea la Margate, în 1937. Negrul poate obține însă o poziție pe deplin satisfăcătoare continuând 5...Nd7 6.Cc3 Cf6 7.d4 C:d4 8. N:d7+ D:d7 9. C:d4 ed 10 D:d4 7 urmat de rocadă.

5. ... **Nc8-d7**
6. d2-d4 **g7-g6**
7. Nc1-g5 ...

După cum arată evoluția partidei, albul nu este în stare să folosească slăbirea diagonalei b3-g8 și, în afară de aceasta, cîmpul f7 este foarte potrivit pentru cal.

Se pare că după mutarea 5.c3, avantajul albului trebuie să se pulverizeze în câteva mutări și că de aceea continuarea obișnuită 5. N:c6+ urmată de 6.d4 dă albului mai multe șanse practice.

7. ... **f7-f6**
8. Ng5-e3 **Cg8-h6**
9. 0-0 **Nf8-g7**
10. h2-h3 ...

La Dd2 negrul ar fi avut răspunsul Cg4.

10. ... **Ch6-f7**
11. Cb1-d2 **0-0**
12. d4:e5 ...

Albul apreciază just că menținerea tensiunii în centru ar fi fost mai curind în favoarea negrului; de aceea el caută simplificări. În această partidă problema apărării a fost rezolvată pe deplin satisfăcător.

12. ... **d6:e5**

S-ar fi putut juca și 12...fe, în speranța folosirii coloanei „f”. În acest caz albul ar fi încercat, probabil, să-și aducă calul la d5 (După 13.Nb3 h6 14.a4 și apoi Cc4, Nd2, Ce3).

Am preferat mutarea din partidă din cauza posibilității tentante de a ataca centrul albului prin f6-f5.

13. Ne3-c5 ...

Nr. 166. PARTIDA SPANIOLA
BOGOLIUBOV **ALEHIN**
A 22-a partidă a meciului, 1929

1. e2-e4 **e7-e5**
2. Cg1-f3 **Cb8-c6**
3. Nf1-b5 **a7-a6**
4. Nb5-a4 **d7-d6**
5. c2-c3 ...

Cu scopul de a provoca răspunsul b7-b6, care slăbește în oarecare măsură poziția negrului pe flancul damei.

13. ...	Tf8-e8
14. Na4-b3	b7-b6
15. Nc5-e3	Dd8-e7
16. Dd1-e2	...

Sau 16.Nd5 Tad8 17.De2 Cb8 urmat de Ne6.

16. ...	Cc6-d8
17. Nb3-d5	...

Albul continuă să tindă spre simplificare, pe care negrul nu le poate evita. Dacă negrul joacă 17...c6 el pierde un pion după 18.N:f7.

17. ...	Nd7-c6
18. c3-c4?	...

Desigur că această mutare nu corespunde cerințelor poziției, deoarece pionul la d5 va fi foarte slab după f6-f5. Era necesar 18.N:c6 C:c6 19.Tfd1 și negrul rămâne doar cu un mic avantaj datorită posibilității de a realiza înaintarea pionului „f” (după o oarecare pregătire).

18. ...	Nc6:d5
19. c4:d5	...

Și mai slab ar fi fost 19.ed f5.

19. ...	f6-f5
20. Cd2-c4	Cd8-b7

Negrul nu are de ce să grăbească cu mutarea f5-f4, deoarece amenințarea combinată a acestei înaintări a pionului cu luarea posibilă la e4, limitează considerabil albului alegerea mutărilor.

21. Ta1-c1	Ta8-d8!
------------	---------

Negrul permite intenționat schimbul următor, care micșorează doar în aparență dificultățile albului în centru.

Continuarea 21...Ted8, în locul mutării din partidă, ar fi lăsat dama

neapărată și ar fi permis contraatacul: 22.ef gf 23.Nd4! T:d5 24.Tfe1 e4 25.N:g7 R:g7 26.Ce3! cu avantaj pentru alb.

22. d5-d6	Cb7:d6
23. Cc4:d6	Td8:d6
24. De2:a6	De7-d7!

O mutare intermediară importantă care asigură ocuparea coloanei deschise cu tempo, datorită amenințării f5-f4.

25. Tc1-c2	c7-c5
26. a2-a4	f5-f4!

Acum a venit momentul acestei mutări, deoarece înaintarea ulterioară a pionului „g” va fi legată de amenințarea puternică 28...g4 29.hg D:g4 și negrul are atac de mat.

27. Ne3-d2	g6-g5
28. Da6-b5	...

Această mutare, forțată în fond, aduce albului o ușurare foarte mică, deoarece după schimbul damelor negrul obține nu numai un final mult mai bun, ci și (caz foarte rar — ținând seama de reducerea materialului) un atac direct împotriva regelui advers.

28. ...	Dd7:b5
29. a4:b5	Td6-d3!

Eliberează pentru cal importantul câmp d6.

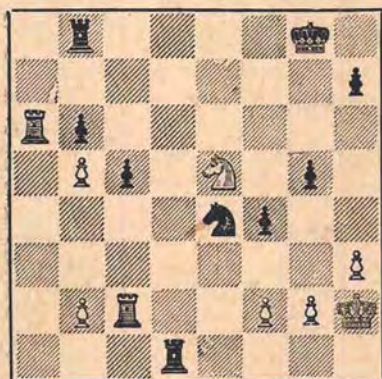
30. Tf1-a1	Cf7-d6
31. Ta1-a6	Te8-b8

Dacă acum 32.C:g5, atunci simplu 32...Nf6 33. Cf3 C:e4 cu avantaj pozițional suficient. Dacă 32.Tc3 atunci 32...c4! 33.T:d3 cd 34.Ta3 C:e4 35.T:d3 Ta8! 36.Ta3 Td8 și negrul câștigă.

32. Nd2-c3	...
------------	-----

Tot atât de nesatisfăcător ca și toate celelalte.

32. ... Cd6:e4
 33. Nc3:e5 Ng7:e5
 34. Cf3:e5 Td3-d1+
 35. Rg1-h2 ...

35. ... Ce4-d2!

Această lovitură neașteptată, care amenință mat în trei mutări, câștigă cel puțin calitatea. Dar Bogolubov preferă pierderea imediată unei rezistențe fără speranță.

36. h3-h4 Tb8-e8!
 37. Ce5-f3 ...

Sau 37. Cg4 Teel 38. Rh3 Th1+ 39.Ch2 h5! 40.hg Cf1 cu mat.

37. ... Cd2:f3+
 38. g2:f3 Te8-e1
 39. Rh2-h3 h7-h5!

Albul cedează.

Nr. 167. PARTIDA SPANIOLA

YATES ALEHIIN

Turneul de la San-Remo, 1930

1. e2-e4 e7-e5
 2. Cg1-f3 Cb8-c6
 3. Nf1-b5 a7-a6
 4. Nb5-a4 d7-d6
 5. Cb1-c3 ...

O metodă neobișnuită de luptă împotriva apărării Steinitz. Probabil

că albul a vrut să joace, după mutarea calului la d5, c2-c3. Dar în timpul acesta negrul reușește să schimbe nebunul „spaniol” obținând astfel avantajul perechii de nebuni și o poziție elastică de pioni.

5. ... Nc8-d7
 6. d2-d3 ...

Consecvent. O mutare mai promițătoare era totuși 6.N:c6 urmat de 7.d4.

6. ... g7-g6
 7. Cc3-d5 b7-b5!

Necesar, deoarece dacă albul ar fi reușit să-și înfăptuiască planul (8.c3) ar fi obținut avantaj în spațiu.

8. Na4-b3 Cc6-a5
 9. Nc1-g5! ...

Slăbirea diagonalei a2-g8, provocată de această mutare ar fi putut avea, eventual, o mare însemnătate, mai ales dacă albul și-ar fi păstrat nebunul de cîmpuri albe.

9. ... f7-f6
 10. Ng5-d2 c7-c6

Necesar, deoarece dacă negrul ar fi jucat direct 10...C:b3, albul, după 11.ab, ar fi amenințat 12.Na5, obținând avantaj.

11. Cd5-e3? ...

Relativ mai bine era 11.N:a5 D:a5+ 12.Cc3 și negrul ar fi fost forțat — înainte de a întreprinde vreo acțiune în centru — să-și încheie dezvoltarea prin Cg8-h6-f7 urmat de Ng7 și 0-0. După mutarea din partidă, sarcina lui — mărirea avantajului de spațiu — se rezolvă relativ ușor.

11. ... Ca5:b3
 12. a2:b3 Cg8-h6
 13. b3-b4 ...

Adevăratele dificultăți ale albului constă în faptul că el nu dispune de cîmpuri sigure pentru caii săi.

Pe de altă parte, dacă albul încearcă să deschidă jocul, nebunii negri devin foarte periculoși.

13. ... f6-f5

Dacă la mutarea precedentă albul ar fi jucat 13. d4 acest răspuns ar fi fost și mai eficace.

14. Dd1-e2 Ch6-f7

15. Ce3-f1 Dd8-e7

O mutare pozițională liniștită. Negrul nu este obligat să se grăbească cu mutarea f5-f4, deoarece albului nu-i rămâne nimic altceva decât să încerce să-și stabilizeze poziția în centru, chiar cu prețul citorva temporii.

16. Cf1-g3 f5-f4

17. Cg3-f1 g6-g5

18. Nd2-c3 h7-h5 !

Negrul intenționează să joace 19... h4 și abia după răspunsul 20. h3 să continue 20... g4 21. hg N:g4 urmat de Cg5, h4-h3 etc.

Pentru a evita această legătură albul se decide să-și slăbească cîmpurile negre cu mutarea f2-f3.

19. Cf3-d2 Nd7-g4

20. f2-f3 Ng4-e6

21. d3-d4 ...

La 21. Cb3 negrul n-ar fi schimbat prețiosul său nebul pe cal, ci ar fi continuat cu 21... c5, urmat de Cd8-c6-d4.

21. ... Nf8-g7

22. De2-d3 ...

Combi nația 22. d5 cd 23. T:a6 T:a6 24. D:b5+ Dd7 25. D:a6 ar fi dus la pierderea unei figuri după 25... d4.

22. ... e5:d4

23. Nc3:d4 Cf7-e5

Ocuparea acestui puternic cîmp central marchează rezolvarea strategică a problemei.

24. Dd3-e2 0—0

Deoarece acum poziția devine mai deschisă, coordonarea jocului turnurilor capătă o mare însemnătate.

25. h2-h3 c6-c5 !

Inceputul unor acțiuni hotărâte.

26. Nd4-c3 ...

Continuarea 26. bc dc 27. N:e5 N:e5 ar fi fost cu totul lipsită de speranțe pentru alb.

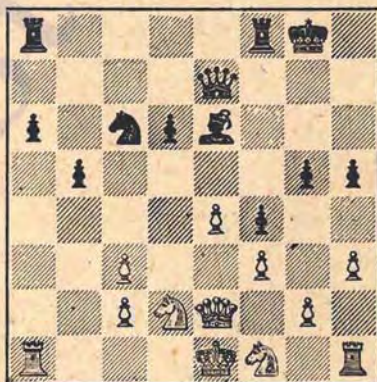
26. ... c5:b4

27. Nc3:b4 Ce5-c6

28. Nb4-c3 Ng7:c3

Avantajul negrului e atât de clar încît nu mai e nevoie de acțiunile combinate ale perechii de nebuni.

29. b2:c3 ...

29. ... De7-f6

Această mutare nu trebuie judecată prea aspru, deoarece ea cîștigă un pion și permite negrului să simplifice după cîteva mutări poziția, obținînd un final destul de ușor de cîștigat. Totuși negrul n-ar fi trebuit să ofere, nici măcar temporar, adversarului său cîmpul e4 pentru cal.

De aceea mutarea logică era 29... Dg7! (30. e5 d5!) după care, cu

toată dirzenia adversarului meu, el n-ar mai fi putut rezista prea mult timp.

N-am jucat 29... Dg7 pentru a împiedica varianta 30. Dd3 Cb4 31. D:d6 cu atacarea nebulului; în acest caz însă continuarea 31... C:c2+ 32. Rd1 C:a1 (Sau chiar 32... Tf6) ar fi fost favorabilă negrului.

Jocul albului, începând din acest moment, poate constitui un exemplu de apărare inventivă, făcută cu răbdare, într-o poziție teoretic pierdută.

30. e4-e5!	Cc6:e5
31. Cd2-e4	Df6-e7
32. Cf1-d2	Ne6-c4
33. Cd2:c4	Ce5:c4

Amenință 34... d5 și 34... Ce3. Se poate crede că jocul va dura doar câteva mutări.

34. Ta1-d1! ...

Albul amenință 35. Td5.

34. ...	De7-e5
35. De2-d3!	...

Mutarea 35... Ce3 este din nou imposibilă din cauza 36. D:d6. În afară de aceasta albul amenință să joace 36. Dd5+.

35. ...	Tf8-f5
36. 0-0!	...

Astfel albul se salvează definitiv de la o prăbușire în jocul de mijloc. Oricât ar părea de ciudat negrul nu poate obține un avantaj suficient pentru câștig jucând 36... Ce3. Continuarea ar fi fost următoarea: 37. C:d6! Td8 (Sau 37... Tf6 38. Tf1 Td8 39. De4) 38. Tf1 Tf6 39. De4! Acesta este sensul apărării; după aceasta 39... D:c3 ar fi fost o greșeală din cauza 40. C:b5!; de asemenea 39... D:e4 40. C:e4 T:d1 41. C:f6+ Rf7 42. T:d1 C:d1 43. Ce4 n-ar fi fost încă pe deplin convingător (43... a5 44. Cd6+ sau 43... Re6 44. Cc5+).

De aceea mutarea următoare a negrului este calea cea mai simplă pentru obținerea unui final câștigat.

36. ... d6-d5!

Negrul nu numai că înapoiază pionul în plus, dar mai sacrifică și pionul liber „a” numai pentru a ocupa linia a doua cu turnul. În finalul care rezultă jocul se dezvoltă foarte tăios și e plin de subtilități tactice.

37. Dd3:d5+ ...

Este clar că albul nu are alegere.

37. ...	De5:d5
38. Td1:d5	Tf5:d5
39. Ce4-f6+	Rg8-f7
40. Cf6:d5	Ta8-d8

Continuarea 40... a5 41. Cc7 Tb8 42. Tb1 nu este convingătoare.

41. Cd5-b4	Td8-d2!
42. Tf1-a1	...

Principală variantă pe care am așteptat-o era: 42. C:a6 Ce3 43. Tb1 T:g2+ 44. Rh1 T:c2 45. T:b5 g4! 46. hg hg 47. fg f3 și negrul câștigă.

42. ...	a6-a5
43. Cb4-c6	Td2:c2
44. Cc6:a5	Cc4-e3
45. Ta1-b1	Tc2:g2+
46. Rg1-h1	Tg2-g3

N-ar fi fost atât de simplu pe cât pare 46... g4, din cauza 47. hg hg 48. Cc6!

47. Ca5-c6!	Tg3:h3+
48. Rh1-g1	Th3-g3+
49. Rg1-h2	Rf7-f6
50. Cc6-d4	g5-g4!

Această continuare calculată cu precizie salvează pionul b5 datorită puternicelor amenințări pe care le conține.

51. f6:g4	Ce3:g4+
52. Rh2-h1	f4-f3

Amenință mat în două mutări, ceea ce forțează răspunsul următor.

53. Tb1-f1	Tg3-h3+
54. Rh1-g1	f3-f2+
55. Rg1-g2	Th3:c3
56. Tf1-h1	...

Albul continuă să lupte! Cu 56. C:b5 se pierdea rapid din cauza 56... Tb3 57. Cd4 Td3 58. Cc2 Td2.

56. ...	Tc3-d3!
57. Cd4-e2	...

Sau 57. C:b5 Td2 58. Th3 Td1.

57. ...	Td3-d2
58. Ce2-g3	Td2-b2!

Începutul combinației finale. Desigur că imediat 58... Ch2 ar fi fost greșit din cauza 59. Ce4+.

59. Cg3:h5+	Rf6-e5
60. Ch5-g3	Cg4-h2!

O mutare elegantă cu ajutorul căreia negrul forțează schimbul cailor, rămânând cu doi pioni în plus.

61. Cg3-f1	Ch2:f1
62. Th1-h5+	Re5-d4
63. Rg2:f1	b5-b4
64. Th5-h8	Tb2-c2
65. Th8-b8	Rd4-c3
66. Tb8-b7	b4-b3

Albul cedează.

Nr. 168. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN **NIMZOVICI**

Turneul de la San-Remo, 1930

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. e4-e5	c7-c5
5. Nc1-d2	...

Această mutare destul de pasivă, legată de manevra următoare a calului, n-ar fi trebuit să cauzeze negrului dificultăți mari. Mai promi-

țătoare (poate numai pentru că sînt mai puțin studiate) sînt continuările 5. Dg4 sau chiar 5. dc.

5. ...	Cg8-e7
6. Cc3-b5	Nb4:d2+
7. Dd1:d2	0-0
8. c2-c3	b7-b6

Dorința de a rezolva cît mai repede problema dezvoltării nebulului c8 este pe deplin firească, însă în poziția de față această încercare este lipsită de conținut deoarece negrul nu reușește să-și schimbe nebulul pe cel al albului.

Bine și firesc ar fi fost 8... Cf5! (Nepermițînd Cd6), așa cum a jucat cu succes Nimzovici împotriva lui Lasker, la Zürich, în 1934.

9. f2-f4	Nc8-a6
----------	--------

Negrul caută să provoace mutarea a2-a4 pentru a juca apoi Cb8-c6-a5. Totuși, după cum se va vedea curînd, partea a doua a acestui plan este irealizabilă.

10. Cg1-f3	Dd8-d7
11. a2-a4	Cb8-c6
12. b2-b4!	...

E destul de ciudat faptul că această mutare (cu care albul împiedică manevra Cc6-a5 și în același timp forțează clarificarea poziției în centru) dictată mai mult sau mai puțin de împrejurări, a constituit o adevărată senzație. Tarrasch, de exemplu, în comentariile sale la această partidă, a considerat-o „foarte originală”. Personal sînt uimit nu de mutare, ci de faptul că un șahist cu o clasă de mare maestru nici n-a examinat serios posibilitatea unui astfel de răspuns, atunci cînd a inițiat planul început cu mutarea 8... b6.

12. ...	c5:b4
---------	-------

Relativ mai bine decît 12... c4 după care albul n-ar fi avut dificultăți mari la folosirea avantajului său de spațiu pe flancul regelui.

13. c3:b4
14. Cb5-d6

Na6-b7
f7-f5?

O greșeală strategică decisivă într-o poziție de pe acum compromisă. Din cauza amenințării întăririi pionului „a” singura șansă de a obține ceva mai mult spațiu consta în 14... a5 15. Nb5 (Mai bine decît 15. b5 Cb4) 15... ab 16. 0-0 după care inițiativa albului, care mai trebuie să piardă cîtva timp pentru recîștigarea pionului, nu s-ar fi dezvoltat atît de rapid.

Mișcarea pionului „f” arată că Nimzovici s-a temut evident de atacul pe flancul regelui, dar tocmai acest atac este singurul lucru care nu era de temut în partida de față.

15. a4-a5!

...

Deoarece 15... ba este evident slab din cauza 16. b5! urmat de T:a5, această înaintare asigură nebulului foarte importantul cîmp b5.

15. ...

Ce7-c8

Indepărtarea periculosului cal d6, care în alte împrejurări ar fi însemnat începutul eliberării complete, nu oferă în cazul de față nici o ușurare negrului.

16. Cd6:b7
17. a5-a6

Dd7:b7
Db7-f7

Din nefericire pentru negru, aici nu merge 17... De7 din cauza 18. Nb5! C:b4? 19. Tb1.

18. Nf1-b5

...

După aceasta, negrul poate juca cum vrea, însă oricum nu va fi în stare să apere în măsură suficientă cîmpurile c6 și c7. Blocada care urmează este consecința inevitabilă a acestui viciu organic al poziției negrului.

18. ...

Cc8-e7

19. 0-0

h7-h6

Deși mutarea Cg5 nu era încă o amenințare în acest moment al partidei, ea ar fi putut fi periculoasă

în viitorul apropiat. Mutarea directă 19... T:c8 n-ar fi schimbat cu nimic situația: negrul pierde nu din lipsă de timp, ci din lipsă de spațiu.

20. Tf1-c1

Tf8-c8

21. Tc1-c2

...

Dacă acum 21... Cd8, atunci simplu 22. Tacl T:c2 23. T:c2 Tc8 24. T:c8 C:c8 25. De3 urmat de De7 și ciștigă.

21. ...

Df7-e8

22. Tal-c1

...

Mutarea aceasta și cea următoare nu sînt prea exacte, deoarece poziția de ciștig Dcl, Tc2, Tc3 ar fi putut fi realizată în trei mutări (și nu în cinci ca în partidă) prin 22. Ta3! urmat de Tac3 și Dcl.

22. ...

Ta8-b8

23. Dd2-e3

Tc8-c7

24. Tc2-c3!

...

Acum albul ciștigă pe calea cea mai scurtă.

24. ...

De8-d7

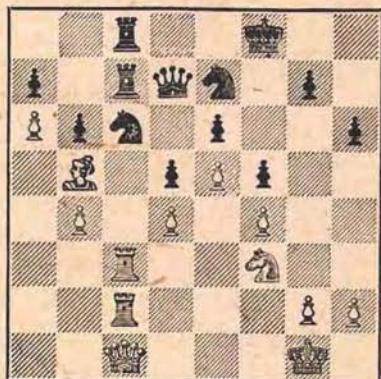
Aceasta trebuie să dea posibilitate regelui să participe la apărarea turnului la c7. O idee disperată într-o poziție disperată!

25. Tc1-c2

Rg8-f8

26. De3-c1

Tb8-c8

27. Nb5-a4 ! ...

Ultima verigă a atacului pozițional început cu mutarea 15. a5 ! Pentru a salva figura (se amenință b4-b5) negrul trebuie să dea pionul „b”. După aceea el reușește să apere cimpurile importante cu regele, însă pierde oricum din cauza zugzwangului complet.

27. ... b6-b5
28. Na4:b5 Rf8-e8
29. Nb5-a4 Re8-d8
30. h2-h4 ! ...

După cîteva mutări cu pionii, fără nici o însemnătate, negrul va fi forțat să joace De8 după care mutarea b4-b5 cîștigă imediat.

Negrul cedează.

Nr. 169. APARAREA NIMZOVICI

VIDMAR ALEHIN

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. Dd1-c2 d7-d5
5. a2-a3 Nb4:c3+
6. Dc2:c3 Cf6-e4
7. Dc3-c2 Cb8-c6

Conform aprecierilor actuale, pentru egalarea jocului este suficient 7... c5 8. dc Cc6.

Mutarea din partidă, legată de sacrificiul următor de pion pe care l-am folosit pentru prima oară, a fost multă vreme considerată ca o răsturnare a mutării 5. a3. Ulterior însă, cîteva noi partide de turneu și analizele lor au pus la îndoială soliditatea contrajocului negrului. Deoarece această idee m-a preocupat numai în partida de față și de atunci n-am mai încercat-o, nu mă voi mira de loc dacă viitoarele analize vor demonstra definitiv nețemeinicia acestui sistem de apărare.

8. e2-e3 ...

La 8. Cf3 e5 9. de Nf5 10. Db3 Ca5 11. Da4+ c6 12. cd D:d5 negrul ar fi obținut pentru pion o bună compensație pozițională.

8. ... e6-e5
9. f2-f3 ? ...

O mutare inofensivă (ca să folosesc un eufemism). Albul ar fi trebuit să intre în varianta principală, începînd cu mutarea 9. cd, care i-ar fi asigurat (e adevărat, după o peregrinare destul de curajoasă a regelui) două figuri ușoare pentru turn și o poziție suficient de sigură.

Jocul ar fi putut continua astfel: 9. cd D:d5 10. Nc4 Da5+ 11. b4! C:b4 12. D:e4 Cc2+ 13. Re2 Del+ 14. Rf3 C:a1 15. Nb2 Ne6! 16. d5-0-0-0 17. de fe 18. Rg3! după care cele cîteva amenințări de care mai dispune încă negrul nu-i pot compensa pierderile materiale. După mutarea din partidă negrul obține avantaj în dezvoltare, fără să sacrifice nimic în schimb.

9. ... Ce4-f6

Atacul 9... Dh4+ 10. g3 C:g3 ar fi fost prematur din cauza 11. Df2 Cf5 12. cd, cu avantaj pentru alb.

10. c4:d5 Dd8:d5
11. Nf1-c4 ...

Acest cîștig de tempo reprezintă o compensație insuficientă pentru tot timpul pierdut anterior.

11. ... Dd5-d6
12. d4:e5 Cc6:e5
13. Nc1-d2 ...

Nemuțumit de rezultatul deschiderii, albul începe să întindă mici curse, care însă se arată inofensive. 13. Ce2 și apoi 0-0 ar fi fost relativ mai bine decît această dezvoltare artificială.

13. ... 0-0!

Negrul ignorează combinația adversarului.

14. Nd2-b4

...

De asemenea 14. Td1 Dd6 ar fi dus la avantaj pentru negru.

14.

c7-c5

15. Ta1-d1

...

Desigur că nu se poate juca 15. N:c5 D:c5 16. N:f7+ T:f7 17. D:c5 din cauza 17... Cd3+. Dar nici mutarea intermediară din partidă, pe care se baza în mod evident albul, nu-l ajută prea mult.

15. ...

Dd6-c6!

Acesta este fondul apărării active a negrului. Dacă acum 16. N:c5, atunci 16... C:c4 17. D:c4 b6 cu câștig de figură. Ținând seama de aceea albul trebuie să retragă nebulul.

16. Nf4-d2

Nc8-f5!?

„Ghinionul“ negrului constă în faptul că are prea multe continuări promițătoare de succes și de aceea îi este foarte greu să stabilească care din ele este cea mai bună. Este drept că negrul a reușit, prin manevre tactice interesante, să câștige mai întâi un pion, iar pînă la urmă calitatea, dar albul a păstrat pînă aproape de sfîrșit excelente șanse de remiză! Deci negrul n-a ales cel mai bun procedeu pentru realizarea apreciabilului său avantaj pozițional.

Probabil că cea mai justă cale nu constă în încercarea de a valorifica apărarea insuficientă a pionului e3, ci în valorificarea avantajelor deja obținute: majoritatea de pioni pe flancul damei și, mai ales, slăbiciunea cimpurilor albe în lagărul advers.

De aceea mutarea tentantă cu nebulul ar fi trebuit înlocuită cu varianța simplă: 16... C:c4 17. D:c4 Ne6 18. Dc2 Db5! după care este îndoielnic dacă albul ar fi reușit să-și aducă regele într-un loc sigur.

17. Dc2:f5

Ce5:c4

18. Nd2-c1

Tf8-e8

Nu era convingător 18... Tad8 19. T:d8 T:d8 20. Ce2 Cd5, din cauza 21. Dd3! cu amenințarea 22. e4.

19. Re1-f2

Te8-e6

Negrul pregătește manevra următoare, care câștiga forțat un pion.

20. Cg1-h3!

...

Relativ mai bine decît 20. Ce2, deoarece calul poate merge eventual la g5. După o deschidere slab jucată, Vidmar își apără poziția compromisă cu o tenacitate excepțională.

20. ...

Cf6-e4+!

21. Rf2-e1

...

Desigur, calul nu poate fi luat din cauza 21... Tf6.

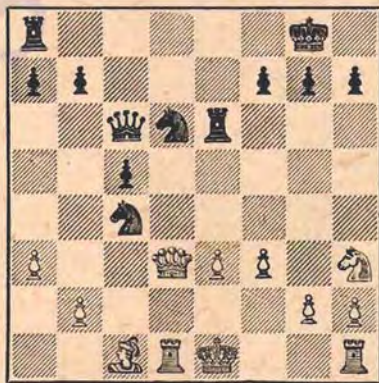
21. ...

Ce4-d6

22. Df5-d3!

...

Dacă 22. Dd5, negrul ar fi evitat, desigur, schimbul damelor prin 22... Db5.

22. ...

Cc4:e3!

Iată sensul mutărilor precedente. Negrul nu urmărește să schimbe două turnuri pentru damă, ci pur și simplu să-și recâștige figura ușoară pentru a rămîne cu un pion în plus.

Avînd în vedere însă că acum albul va putea să schimbe damele, lupta e departe de a fi încheiată.

23. Nc1:e3 c5-c4!
24. Dd3-d5 ...

Altfel negrul joacă 24... Cf5.

24. ... Te6:e3+
25. Re1-f2 Dc6:d5

De acum încolo negrul aproape că nu are alegere de-a lungul următoarelor 10—12 mutări, până se va ajunge la un final excepțional de greu — turn și doi pioni împotriva cal și trei pioni. E posibil ca o continuare mai promițătoare să fi fost 25... Te6 26. D:c6 (Altfel negrul evită schimbul) 26... bc 27. Thel T:el 28. R:el Cf5! și apoi eventual Ce3. Dar în acest stadiu al partidei nu era simplu de hotărât care este continuarea care lasă albului cele mai puține șanse de remiză.

26. Td1:d5 Te3-d3

Desigur că toate acestea au fost calculate din timp. Dacă 26... Te6 27. Tad1 albul ar fi obținut ușor remiza.

27. Td5:d3 c4:d3
28. Th1-d1 Cd6-c4
29. Td1:d3 Cc4:b2
30. Td3-b3 Cb2-c4
31. Tb3:b7 Cc4:a3
32. Ch3-g5 ...

În sfârșit, albul reușește să-și justifice mutarea a 20-a. E clar că negrul nu poate apăra pionul f7, deoarece după 32... f6 manevra Cg5-e6-c7 forțează remiza.

32. ... a7-a5
33. Cg5:f7 a5-a4

Inutil era 33... Cc4, din cauza 34. Tc7.

34. Cf7-d6 Ca3-c2
35. Tb7-b2 ...

Altfel pionul „a” devine damă!

35. ... a4-a3!
36. Tb2:c2 a3-a2
37. Tc2:a2? ...

E greu de explicat de ce albul ia imediat pionul și nu preferă continuarea 37. Tc1 a1D 38. T:a1, după care ar fi avut la dispoziție alegerea între Rg3 (ca în partidă) și alte mutări. Într-adevăr, după 38... T:a1 39. g4! câștigul negrului — dacă în general e posibil — ar fi fost și mai dificil decât după mutarea aleasă de alb.

37. ... Ta8:a2+
38. Rf2-g3 Rg8-f8

Planul negrului trebuie să urmărească limitarea treptată a activității ambelor figuri albe și crearea unor slăbiciuni de pioni în dispozitivul adversarului. Este o altă problemă dacă acest lucru poate fi realizat în cazul unei apărări ireproșabile. N-am întilnit un final asemănător în literatură asupra finalurilor și mărturisesc, am presupus că adversarul meu va reuși să creeze o poziție defensivă inexpugnabilă.

39. h2-h4 ...

E greu de spus precis ce anume trebuie să facă albul pentru a împiedica apropierea treptată a regelui negru însă un considerent pozițional este indiscutabil: pionii albi nu trebuiau mutați fără o nevoie specială, sau fără perspectiva reală a unui schimb apropiat. Deși mutarea din partidă nu poate fi privită ca o greșeală, ea înlesnește totuși aplicarea primei părți a planului negrului, deoarece regele alb va trebui să se îngrijească acum nu numai de pionul g2, ci (eventual) și de pionul h4.

39. ... Rf8-e7
40. Cd6-e4 h7-h6

Necesar pentru a asigura posibilitatea apropierii regelui.

41. Ce4-f2 Re7-e6
42. Cf2-d3 Re6-f5
43. Cd3-f4 Ta2-a4
44. Cf4-d3 Ta4-c4
45. Cd3-f2 Tc4-c6
46. Cf2-h3 Rf5-e5

Acum negrul amenință să-și aducă regele la f1. De exemplu: 47. Cf4 Rd4 48. Rf2 Tc2+ 49. Rg3 Re3 50. Cd5+ Re2 51. Cf4+ Rf1. După aceea pasul următor trebuie să fie ocuparea cîmpului f2 (prin folosirea zugzwangului) de către regele negru, însă nici aceasta n-ar fi reprezentat sfîrșitul procesului de cîștig! De aceea, vă puteți închipui cit de plăcută a fost pentru negru mutarea următoare a adversarului, care deschide o serie de noi posibilități de atac.

47. h4-h5 ?

Ia negrului cîmpul g6. Totuși, după cum se va vedea curînd, controlul asupra cîmpului g5 era mult mai important pentru alb.

47. ...

Tc6-c2

48. Ch3-f4

Tc2-d2!

49. Cf4-h3

...

Albul nu mai are alegere.

49. ...

Re5-d4

50. Ch3-f4

Rd4-e3

51. Cf4-e6

...

Nerăbdare sau disperare? Aceasta din urmă era justificată, deoarece retragerea 51.Ch3 duce îară îndoielă la pierdere: 51...Ta2! 52.Cf4 Ta5, luînd, pentru început, pionul avansat h5.

51. ...

Td2-d5

Începutul sfîrșitului, deoarece 52.Rh4 nu ajută din cauza 52...Te5! 53.C:g7 Tg5, urmat de T:g2.

52. f3-f4

Td5-f5!

Pionul „f” e mult mai important decît pionul „h”, care e oricum sortit să fie pierdut, mai devreme sau mai tîrziu.

53. Rg3-g4

Tf5-f6!

Împiedică pe alb să apere pionul „f”, prin mutarea g2-g3, care ar fi urmat ca răspuns la 53...Re4.

54. f4-f5

Tf6-f7

Nu e calea cea mai scurtă, care constă în 54...Re4 55.C:g7 Tf7 56.Ce6 (Sau 56.Ce8 Re5!) 56...T:f5 57.g3 Te5 58. Cf4 Tg5+ 59.Rh4 Rf3 și negrul cîștigă.

55. g2-g3

...

Grăbește sfîrșitul. După 55.Cd8! Tf6 56.Ce6 negrul ar fi trecut cu 56...Re4! în varianta indicată mai sus.

55. ...

Re3-e4

56. Ce6-c5+

Re4-d4!

57. Cc5-b3+

Rd4-e5

Albul cedează.

Nr. 170. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

MAROCZY

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Cg8-f6

4. Nc1-g5

Nf8-e7

5. e2-e3

Cb8-d7

6. Cg1-f3

0—0

7. Ta1-c1

c7-c6

Practica a arătat că mutarea intermediară 7...h6 dă negrului, probabil, mai multe posibilități în lupta pentru centru decît acest așa-zis „sistem de eliberare al lui Capablanca” care nu mai e la modă.

8. Nf1-d3

d5:c4

9. Nd3:c4

Cf6-d5

10. Ng5:e7

Dd8:e7

11. Cc3-e4

b7-b6

O încercare de a rezolva imediat problema dezvoltării nebunului de cîmpuri albe. Deși a fost încununată de succes (cel puțin în deschidere) ea nu poate fi recomandată, deoarece albul ar fi putut juca mai energic.

În locul acestei mutări, ideea lui Lasker 11... C5f6 12.Cg3 e5! (vezi partida nr.211) pare suficientă pentru egalarea jocului.

12. 0—0	Nc8-b7
13. Ce4-g3	c6-c5
14. e3-e4	...

O continuare interesantă era 14.Nb5 pentru a răspunde la 14...cd? cu 15.e4! urmat de Tc7. Negrul ar fi avut obișnuitele dificultăți care rezultă în această variantă atunci când înaintarea pionului „c” nu este pregătită cum trebuie.

14. ...	Cd5-f6
15. Tf1-e1	...

Mutarea precedentă a albului ar fi fost justificată din punct de vedere logic, dacă el ar fi continuat acum cu 15.d5, de exemplu: 15...ed 16.ed Dd6 17.Cf5 Df4 18.Ce7+ Rh8 19. Nb5! după care pionul d6 ar fi rămas un important atu al albului.

La continuarea liniștită din partidă — a cărei alegere se explică prin faptul că începând turneul cu cinci victorii consecutive, n-am vrut să risc prea mult în a șasea rundă — albul păstrează un mic avantaj pozițional. Totuși, împotriva unui cunosător al finalului de talia lui Maroczy, șansele de câștig devin problematice.

15. ...	c5:d4
16. Nc4-b5!	...

Dacă 16.e5, atunci 16...Cg4! 17.D:d4 N:f3 18.gf Cg:e5! 19.T:e5 C:e5 20.D:e5 Tac8 în favoarea negrului.

16. ...	Tf8-c8
17. Dd1:d4	Tc8-c5
18. Nb5:d7	Cf6:d7
19. b2-b4	Tc5:c1
20. Tf1:c1	Ta8-c8
21. Tc1:c8+	Nb7:c8
22. Dd4-c3	...

Această poziție nu e de loc o remiză moartă cum poate să pară la prima vedere. De exemplu, negrul tre-

buie să piardă timp pentru a para amenințările albului pe coloana „c”.

22. ...	De7-d8
23. Cf3-d4	Nc8-b7
24. f2-f3	...

Unul din avantajele albului constă în aceea că datorită structurii sale de pioni, nebunul adversarului n-are perspective bune.

24. ...	Cd7-f6
25. Cg3-f1	...

Acest cal nu mai are ce face la g3.

25. ...	Cf6-e8
26. Cf1-e3	a7-a6

Se pare că Maroczy n-a fost dispus să joace finalul absolut pasiv, pe care l-ar fi putut obține prin schimbul 26...Dc7 27.D:c7 C:c7 28.Cc4 Ce8! Superioritatea de spațiu a albului era atunci evidentă dar, deoarece amenințarea directă 29.Cb5 putea fi parată prin mutarea 29...Na6, rezultatul de remiză ar fi fost cel mai probabil.

După mutarea din partidă negrul nu mai poate propune schimbul dămelor din cauza slăbiciunii pionului b6.

27. a2-a4!	...
------------	-----

Cu intenția de a realiza prin a4-a5 un scop dublu: 1) fixarea slăbiciunii la a6; 2) asigurarea cîmpului c5 pentru calul propriu.

27. ...	h7-h6
28. h2-h3	...

O mutare jucată, desigur, nu pentru deschiderea unei ieșiri regelui. Albul pregătește pur și simplu deplasarea regelui în centru și de aceea pune pionul „h” pe un cîmp apărat.

28. ...	h6-h5?
---------	--------

A 26-a mutare a negrului, deși n-a fost consecventă (evitarea schimbu-

lui damelor și crearea unei slăbiciuni la b6) nu i-a compromis în mod serios poziția. Însă această mutare ciudată de pion, al cărei sens nu este lămurit de jocul ulterior al negrului, creează o nouă slăbiciune (deocamdată, e drept, imperceptibilă) pe câmpul g5 și dă albului șanse certe de câștig.

29. a4-a5	b6:a5
30. b4:a5	Dd8-d6
31. Cd4-b3	Nb7-c6

Dorința de a aduce nebunul pe un câmp mai activ (b5) este rezonabilă. Dar albul obține imediat posibilitatea de a-și împinge pionii centrali și de a limita astfel acțiunea calului advers.

32. e4-e5!	Dd6-c7
33. Cb3-c5	Nc6-b5
34. f3-f4	...

Mica slăbire a câmpurilor albe, provocată de această înaintare, nu are însemnătate deoarece nebunul este legat de apărarea pionului a6.

34. ...	Dc7-d8
35. f4-f5	...

Singura cale de victorie pentru alb constă în îmbinarea presiunii pe flancul damei cu amenințările directe împotriva regelui negru.

35. ...	e6:f5
36. Ce3:f5	Dd8-g5
37. Cf5-d4!	Ce8-c7
38. Cd4-f3	...

Acum devine clar pentru negru că mutarea 28... h5 a fost o greșeală.

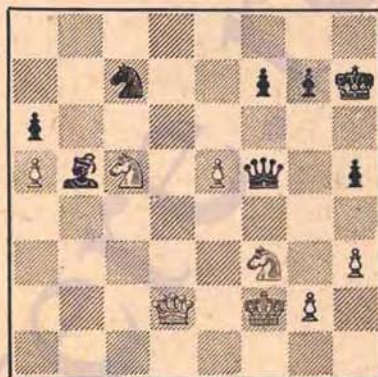
38. ...	Dg5-f4
39. Rg1-f2	...

Aceasta arată că albul nu se mai opune schimbului damelor. Într-adevăr, după 39...Cd5 40.Dd4 D:d4+ 41.C:d4 Nc4 42.Cf5! urmat de Cd6 finalul ar fi fost extrem de periculos, dacă nu lipsit de speranțe pentru negru.

39. ...
40. Dc3-d2

Df4-f5
Rg8-h7

La 40...Ce6 albul ar fi răspuns 41.Cb7! și apoi Cd6. Următoarea operație de câștig este foarte instructivă.

41. Cc5-e4!

...

Dacă acum 41...Ce8, atunci 42.Cg3 Dg6 43.Dd8 cu presiune treptată și completă. De aceea negrul preferă să sacrifice un pion pentru a scăpa cel puțin de unul din caii inoportuni.

41. ...
42. Ce4-d6

Cc7-e6
Df5-b1

Dacă 42...Dg6, atunci albul câștigă cu 43.C:b5 ab 44.a6, deoarece nu merge 44...Cc5 din cauza 45.Cg5+ D:g5 46. D:g5 Ce4+ 47.Re3 C:g5 48.a7.

43. Cd6:f7
44. Cf7-g5+
45. Cf3:g5+
46. h3-h4

Nb5-c6
Ce6:g5
Rh7-g6
...

Așadar, albul a valorificat la maximum slăbiciunea câmpului g5!

46. ...

Rg6-f5

Amenința 47.Dd6+ Rf5 48.De6+, Rf4 49.g3 mat.

47. e5-e6 Db1-b5
48. Dd2-c2+ ...

Scopul șahurilor următoare este împiedicarea mutării Dc5+ cu tempo, și astfel crearea posibilității de a înainta pionul liber.

48. ... Rf5-e5
49. Dc2-c3+ Re5-d6
50. Dc3-g3+ Rd6-d5
51. Dg3-f3+ Rd5-e5
52. Df3-e3+ Re5-f6

Sau 52...Rd6 53.Df4+!

53. Dc3-c3+ Rf6-g6
54. e6-e7 Db5-f5+
55. Rf2-e3 ...

Aici regele se află într-un loc mai sigur decît în ilanc (55. Rg1 Db1+).

55. ... Nc6-e8
56. Dc3-d4 Ne8-b5
57. Dd4-d6+ Df5-f6
58. Cg5-e4! Negrul cedează.

Nr. 171. APĂRAREA OLANDEZA

ALEHIN **TARTAKOWER**
Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4 e7-e6
2. c2-c4 f7-f5
3. g2-g3 Cg8-f6
4. Nf1-g2 Nf8-b4+
5. Cb1-d2 Cf6-e4

Negrul este gata să schimbe figurile sale abia dezvoltate. Ca să nu folosesc o expresie prea tare, strategia aceasta e cam îndoielnică! 5...0-0 6.a3 Ne7 ar fi corespuns mai mult spiritului deschiderii alese.

6. a2-a3 Ce4:d2
7. Nc1:d2 Nb4:d2+
8. Dd1:d2 0-0
9. Cg1-h3 ...

Mai ales pentru a obține controlul asupra cimpului d5, dacă negrul va alege continuarea d7-d6 și e6-e5.

9. ... d7-d5

Acum cimpurile negre din lagărul negrului trebuie să devină, mai devreme sau mai târziu, foarte slabe și albul, pentru a folosi această slăbiciune se hotărăște să lichideze cît mai repede pionii din centru. Deși în momentul de față era greu de prevăzut că negrul va găsi o apărare suficientă împotriva numeroaselor amenințări, o tactică mai lentă, ca de exemplu 10.Tc1 (în loc de 10...cd) 10...c6 11.0-0 De7 12.De3! urmat de Cf4 ar fi fost mai potrivită pentru folosirea mutărilor a 5-a și a 7-a ale negrului.

10. c4:d5 e6:d5
11. Ch3-f4 c7-c6
12. 0-0 Dd8-e7
13. b2-b4! ...

Adevăratul scop al acestei mutări (pe lângă atacul „minorității de pionii”, care e de asemenea posibil după 14. a4) este de a deschide damei drumul spre cimpul a2. Evoluția partidei va arăta importanța acestei manevre.

13. ... a7-a6
14. f2-f3 ...

Totul în conformitate cu planul început la mutarea a 10-a.

14. ... Cb8-d7
15. e2-e4 f5:e4
16. f3:e4 d5:e4
17. Dd2-a2+ ...

Păcat că nu merge tentanta mutare 17.N:e4 din cauza 17...D:e4 18.Ta1 Df5 19.Ta2+ (Sau 19.Ce6 Dg6 20.C:f8 C:f8) 19...Tf7! 20.Te8+ (Sau Te7) 20...Cf8 și negrul se salvează.

17. .. Rg8-h8
18. Cf4-e6 ...

Nu este convingător 18.De6, din cauza 18...Te8!

18. ... Tf8:f1+
19. Ta1:f1 Cd7-f6

20. Ce6-g5

h7-h6

21. Da2-f7!

...

Această mutare tare, care forțează schimbul damelor din cauza amenințării 22.T:f6! trebuia prevăzută atunci când albul a început acțiunile în centru. Altfel negrul ar fi obținut chiar un joc mai bun.

21. ...

De7:f7

22. Cg5:f7+

Rh8-h7

23. Cf7-d6

...

Poziția amenințătoare a calului asigură albului recâștigarea pionului sacrificat dar, pe de altă parte, negrul ar fi putut termina în acest timp dezvoltarea și egala jocul.

23. ...

Nc8-e6?

Evidentă supraapreciere a pionului central! Corect era 23...a5! 24.C:e4 (Dacă 24.b5, atunci simplu 24...cb) 24...ab 25.C:f6+ (Sau 25.ab Cd5) 25...gf 26.ab Rg7 cu remiză probabilă.

24. Cd6:b7

Ne6-d5

25. Tf1-e1!

...

Altfel negrul ar fi putut să joace în continuare e4-e3.

25. ..

Ta8-a7

26. Cb7-c5

a6-a5

Aceasta oferă albului un pion liber, însă turnul nu putea rămâne — bineînțeles — legat de pionul a6.

27. b4:a5

Ta7:a5

28. a3-a4

Ta5-a8

Cu intenția de a ocupa coloana „b” sau (cum s-a întâmplat de altfel în partidă), de a slăbi în oarecare măsură presiunea albului asupra pionului e4.

29. Te1-a1

Ta8-a5

30. Ta1-a3!

...

Din nou cu scopul de a împiedica mutarea e4-e3.

30. ...

Rh7-g6

Negrul a sperat că va reuși să efectueze la timp importanta manevră Cf6-e8-d6, însă acest lucru a fost împiedicat — cum s-a exprimat în suși Tartakower — de „miracolul combinativ”.

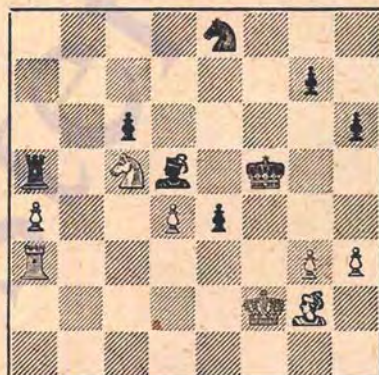
31. h2-h3

Rg6-f5

32. Rg1-f2

Cf6-e8

Evenimentele se desfășoară după planul conceput de negru. Cu 32...h5 el ar fi putut evita surpriza următoare, însă după 33.Re3 legarea tuturor figurilor negre ar fi dus, în orice caz, la pierderi materiale.

33. Ng2:e4+!

...

La prima vedere albul a inițiat o operație foarte mărunță: 33...N:e4 34.C:e4 R:e4 35.Te3+ R:d4 36.T:e8 T:a4; în realitate însă, el forțează un final de turnuri cu un pion în plus, care se câștigă ușor.

33. ...

Nd5:e4

34. g3-g4+

...

O mutare simplă, care descoperă miezul combinației foarte neplăcute pentru negru: 34...Rf4 35.Ce6 mat!

34. ...

Rf5-f6

35. Cc5:e4+

Rf6-e6

36. Rf2-e3

Ce8-d6

37. Re3-d3

Cd6:e4

38. Rd3:e4

h6-h5

Negrul își dă seama că un joc „liniștit” nu-i lasă nici un fel de șanse de salvare, de exemplu: 38...Rd6 39.Rd3 Rd5 40.Ta1 c5 41.dc R:c5 42.Rc3 (vezi ultima partidă a meciului meu cu Capablanca); de aceea el încearcă să creeze obiective de contraatac pe flancul regelui, însă nu face decît să-și grăbească pieirea prin acceptarea următorului sacrificiu de pion.

39. g4-g5!

Ta5:g5

După 39...Rd6 40.h4 poziția negrului ar fi fost și mai rea decît înainte.

40. a4-a5

Tg5-b5

41. a5-a6

Tb5-b8

42. a6-a7

Tb8-a8

43. h3-h4!

g7-g5

44. h4:g5

h5-h4

45. Ta3-a6

Re6-f7

46. Re4-f4

h4-h3

47. Rf4-g3

Rf7-g6

48. d4-d5!

Rg6:g5

49. d5:c6

Rg5-f5

50. c6-c7

Negrul cedează.

Nr. 172^e DESCHIDERE A COLLE

AHUES

ALEHIN

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4

Cg8-f6

2. Cg1-f3

b7-b6

3. e2-e3

Nc8-b7

4. Cb1-d2

...

Acest sistem de dezvoltare a fost preferat de Rubinstein și de defunctul campion al Belgiei, Colle. Sistemul nu este prea activ, însă nu e lipsit de „venin” — mai ales dacă albul reușește să deschidă la timp diagonală nebunului c1.

4. ...

c7-c5

5. Nf1-d3

e7-e6

6. c2-c3

Nf8-e7

7. Dd1-e2

...

Albul este excesiv de prudent. În spiritul variantei alese era 7.e4, pen-

tru ca numai la 7...d6 să continue cu 8.De2. Acum negrul reușește printr-o manevră originală să împiedice înaintarea pionului „e”.

7. ...

Cf6-d5!

Cu intenții foarte clare: dacă 8. e4, atunci 8... Cf4; dacă 8.c4, atunci 8...Cb4!

8. d4:c5

...

Cu acest schimb albul începe o manevră minuțios calculată, al cărei scop final este plasarea nebunului c1 pe diagonală a1-h8. De altfel, cu greu i se poate recomanda ceva mai promițător.

8. ...

b6:c5

9. Cd2-f1

...

Albul nu joacă Cc4, deoarece intenționează să îndepărteze calul d5 prin mutarea c3-c4.

9. ...

Dd8-c7

10. Cf1-g3

Cb8-c6

11. Nc1-d2

g7-g5

O idee îndrăzneată, conținând într-o variantă un sacrificiu de pion și bazată pe următoarele considerente generale: negrul are pe flancul regelui o masă de pioni elastică, care nu este stînjinită de figurile proprii. De aceea este firesc ca el să încerce să cîștige spațiu prin înaintarea treptată a acestor pioni. Dar cu care să înceapă? La 11...h5 ar fi urmat 12.h4!, oprind acțiunile următoare pe acest flanc; pe de altă parte, 11...f5 ar fi fost de asemenea prematur deoarece ar fi permis albului să deschidă poziția prin 12.e4 fe 13.D:e4! Deci, rămîne doar mutarea din partidă care, între altele îi spus, este mai eficientă, decît mutarea preliminară 11...0—0 care permite răspunsul 12.a3! urmat de c3-c4.

12. c3-c4

Cd5-b4

13. Nd2-c3

...

Trebuie să admitem că albul joacă cel puțin logic, pentru că diagonala a1-h8 va fi citva timp singura lui contrașansă.

13. ...	Cb4:d3+
14. De2:d3	Cc6-b4
15. Dd3-e2	...

Principala variantă de care a trebuit să țină seama negrul atunci când a jucat 14...g5 este 15.Db1 f6 16. C:g5 (Sau 16.a3 Cc6 17.C:g5 Ce5! în favoarea negrului) 16... N:g2 17.Tg1 Nb7 18.C:h7 0—0! cu o compensație pozițională mai mult decât suficientă pentru materialul sacrificat.

15. ...	Th8-g8
16. a2-a3	Cb4-c6
17. Cf3-d2	Cc6-e5
18. De2-h5	...

Albul, evident nesatisfăcut de poziția sa, caută complicații. Desigur că șansele negrului ar fi rămas mai bune (mai ales din cauza posibilităților pe care le oferă perechea de nebuni) și după mutarea liniștită 18.f3.

18. ...	0—0—0

Și mai tare era continuarea 18...N:g2 19.Tg1 Nc6 20.D:h7 0—0—0 în favoarea negrului. După mutarea din partidă albul se hotărăște să renunțe la această variantă dubioasă (cu prețul a două tempouri!).

19. 0—0	f7-f5

Cu amenințarea 20...g4.

20. Dh5-e2	h7-h5!

Nu există nici un motiv pentru a da adversarului vreun moment de respirație!

21. Cg3:h5	...

Albul este forțat să accepte sacrificiul de pion, deoarece altfel înaintarea lui ar fi fost foarte periculoasă.

21. ...	Tg8-g6

Acum amenință 22...Th6 urmat de Tdh8.

22. f2-f4

Datorită schimbului propus cu această mutare, calul albului este adus într-o excelentă poziție defensivă însă, din păcate, pentru un timp scurt. Totuși, dat fiind că albul nu dispune nici măcar de iluzia unui contra-joc, poziția regelui său ar fi devenit oricum, foarte curind, de neapărat.

22. ...	g5:f4
23. Ch5:f4	Tg6-h6
24. h2-h3	Td8-g8

Cu amenințarea puternică 25...Cg6.

25. Nc3:e5	Dc7:e5
26. Cd2-f3	De5-g7

27. Ta1-d1

După aceasta negrul recîștigă pionul și în același timp distruge ultimele fortificații ale flancului regelui alb. Dar și apărarea pionului „h” cu mutarea 27.Rh1, ar fi dus la o poziție fără speranță după 27... Nd6 28. Df2 Dg4! (Cu amenințarea 29... N:f4 30. ef T:h3+!) 29. Rg1 T:h3! 30. C:h3 D:h3.

27. ...	e6-e5!
28. Cf4-d5	Th6:h3

29. De2-d2 Nb7:d5
 30. c4:d5 e5-e4
 31. d5-d6 e4:f3
 32. Tf1:f3 Th3:f3
 33. d6:e7 Dg7:e7

Albul cedează.

Nr. 173. APARAREA NIMZOVICI

ALEHIN KMOCH

Turneul de la San-Remo, 1930

1. d2-d4 Cg8-f6
 2. c2-c4 e7-e6
 3. Cb1-c3 Nf8-b4
 4. Nc1-d2 ...

Unul din cele mai inofensive răspunsuri la mutarea a 3-a a negrului. Această partidă arată că negrul, alegând până și cele mai simple mutări, poate egala jocul.

4. ... 0-0
 5. e2-e3 d7-d5
 6. Cg1-f3 c7-c5
 7. a2-a3 ...

Din nou o mutare pasivă. Jucând deschiderea acestei partide se vedea că eram „prost dispus”. Trebuia jucat mai întâi 7. Dc2 și numai după 7... Cc6 trebuia continuat cu 8. a3 N:c3 9.N:c3 obținind o poziție cu mai multe perspective.

7. ... Nb4:c3
 8. Nd2:c3 Cf6-e4

Absolut logic, deoarece în această poziție simplificările sînt favorabile numai negrului.

9. Ta1-c1 ...

Chiar și acum 9.Dc2 ar fi fost mai promițător.

9. ... Ce4:c3
 10. Tc1:c3 c5:d4
 11. e3:d4 Cb8-c6 !

Negrul nu se grăbește cu mutarea 11... dc, deoarece după 12. c5, el

poate începe cu succes atacul în centru, jucînd 12... e5 !

12. Nf1-e2 d5:c4
 13. Ne2:c4 ...

Nu e greu de văzut că deschiderea s-a încheiat mai curînd în favoarea negrului, deoarece pionul izolat al albului nu-i înfrumusețează poziția, iar superioritatea de spațiu nu are deocamdată o mare însemnătate din cauza lipsei de puncte vulnerabile în poziția adversarului. De aceea singura șansă a albului este încercarea de a organiza un atac pe flancul regelui.

13. ... Dd8-d6
 14. 0-0 Tf8-d8
 15. Tc3-d3 Nc8-d7
 16. Tf1-e1 ...

Cu toată lipsa unor perspective strălucite, albul se decide totuși să joace la ciștig și de aceea nu încearcă să schimbe pionul izolat. Altfel el ar fi jucat 16.Dd2, pregătind d4-d5 (Direct nu ar fi fost bine, din cauza răspunsului 16... Ca5 !).

16. ... Nd7-e8
 17. Dd1-d2 Cc6-e7

Și negrul începe să se arate ambițios și deocamdată împiedică mutarea d4-d5.

18. Cf3-g5 ! Ce7-d5

Nu 18... Cf5, din cauza 19. C:e6 ! fe 20.T:e6.

19. Td3-f3 Dd6-e7
 20. Tf3-g3 ...

Albul caută să provoace o mutare de pion, care să slăbească poziția regelui negru și de aceea apără calul pentru a avea posibilitatea de a juca Dd3.

20. ... h7-h6
 21. Cg5-f3 ...

’Era greu de decis care retragere a calului e mai bună. În cele din urmă

am respins 21.Ce4 din cauza răspunsului posibil 21... Dh4, deși și în acest caz alb, după 22.h3! Df4 23. De2, ar fi păstrat excelente posibilități de atac.

21. . . De7-f6
22. Te1-e4 . . .

Apără pionul d4 și câmpul f4 și amenință eventual Teg4. Însă manevra următoare a negrului apără din nou totul.

22. . . Cd5-e7
23. Cf3-e5 Ce7-f5
24. Tg3-d3 . . .

Greșit ar fi fost 24.Tf3 din cauza 24... Nc6 25. C:c6 bc, în favoarea negrului.

24. . . Ta8-c8
25. h2-h3! . . .

Albul folosește faptul că adversarul nu are amenințări serioase pentru a deschide o „ferestruică” regelui. Partea următoare a partidei va arăta întreaga însemnătate a acestei mutări liniștite de pregătire.

25. . . Cf5-d6 ?

Negrul se agață de prima posibilitate de simplificare care însă, de astădată, se dovedește a fi pe placul albului. Într-adevăr, calul era o figură foarte importantă pentru a-l schimba. În loc de aceasta continuarea 25... Nc6! ar fi oferit (cel puțin temporar) o apărare suficientă, de exemplu: 26.C:c6 bc (Nu merge 26... T:c6 din cauza 27. d5!) sau 26.Te1 Nd5.

26. Te4-f4 Cd6:c4
27. Ce5:c4 Df6-g5

Această mutare a fost criticată de toți ca o pierdere de timp, însă și după 27... De7 28. Ce5 șansele albului ar fi fost mai bune. Dacă 28... f6, atunci 29.Cg4 amenințând eventual

sacrificiul la f6 sau h6. În general, acum regele negru nu e apărat suficient.

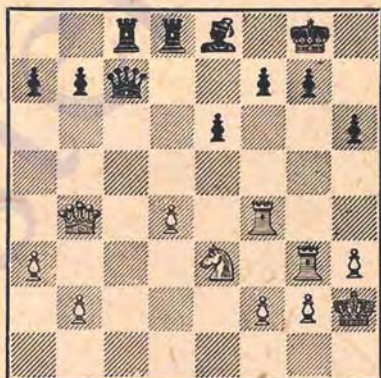
28. Td3-g3 Dg5-d5
29. Cc4-e3 Dd5-c6
30. Rg1-h2 . . .

Schimbul damelor ar fi produs, desigur, o mare bucurie negrului!

30. . . Dc6-c1

Negrul speră în 31.Da5 De7, însă alb alege câmpul corect pentru damă.

31. Dd2-b4! Dc1-c7

32. d4-d5! . . .

O înaintare eficientă a acestui pion aparent slab. Dacă e6:d5 (acum sau la mutarea următoare) răspunsul Dd4! ar fi dus la zdrobirea rapidă a negrului. Dar și în apărarea pe care a ales-o el e obligat să dea cel puțin calitatea.

32. . . a7-a5
33. Db4-e4 . . .

Desigur, nu 33.Dd4, din cauza 33... e5.

33. . . Td8-d6!
34. De4-e5 g7-g6
35. De5-h5! . . .

Nimic nu dădea mutarea tentantă 35. Tc4, din cauza 35... Tc6! De asemenea la 35. Cg4 albul — după 35... e4 — ar fi obținut pentru pion doar calitatea.

35. . .

Td6:d5

În loc de a ceda. Eu aș fi preferat continuarea 35... Rh7 36. Cg4!! gh 37.Cf6+ și mat la mutarea următoare.

36. Ce3:d5

e6:d5

37. Dh5:h6

Negrul cedează.

Nr. 174. APARAREA NIMZOVICI

STAHLBERG

ALEHIN

„Turneul națiunilor” pe echipe,
Hamburg, 1930

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Nf8-b4

4. Dd1-b3

c7-c5

5. d4:c5

Cb8-c6

6. Cg1-f3

Cf6-e4

7. Nc1-d2

Ce4:c5

Fără îndoială că această mutare este mai logică decât 7... C:d2 8. C:d2 după care albul făcând rocada lungă, obține curind o puternică presiune pe coloana „d”.

8. Db3-c2

f7-f5

9. a2-a3

. . .

Acum albul obține — cel puțin temporar — avantajul perechii de nebuni.

9. . .

Nb4:c3

10. Nd2:c3

0—0

11. b2-b4

Cc5-e4

12. e2-e3

b7-b6

13. Nf1-d3

. . .

Albul ar fi putut juca 13.Nb2, fără însă a putea obține avantaje, de exemplu: 13... Nb7 14. Nd3 De7! deoarece continuarea 15. N:e4 fe 16.

D:e4 s-ar fi întors în favoarea negrului după 16... C:b4 17.D:b7 Cd3+.

13. . .

Ce4:c3

14. Dc2:c3

Nc8-b7

15. 0—0

Cc6-e7

Desigur că e riscant să se lase fără apărare cîmpurile negre centrale, însă trebuia să întreprind ceva pentru a împiedica intensificarea presiunii albului în centru cu c4-c5.

16. Nd3-e2

. . .

Albul amenință să pună un turn și dama pe coloana „d”.

16. . .

Dd8-e8

17. Tf1-d1

Ta8-d8

Nu merge 17... f4, din cauza 18. ef Tf4 19. Dd2.

18. a3-a4

. . .

Defectul principal al acestei înaintări, justificate din punct de vedere strategic, constă în aceea că necesită prea mult timp, ceea ce permite negrului să creeze un atac instructiv. Fără îndoială că ar fi fost mai bine 18.De5, cu puternica amenințare 19. Dc7. Jocul ar fi continuat astfel: 18... f4! 19. Dc7! (Nu merge 19. ef din cauza 19... Cg6 20. Dc7 C:f4 cu avantaj pentru negru) 19... N:f3 20. N:f3 fe 21.fe Cf5 cu amenințarea dublă Ce3 și Ch4. Deși în această variantă albul n-ar fi avut timp pentru a folosi slăbiciunea flancului damei adverse, el ar fi putut totuși apăra flancul regelui său și aceasta era în momentul de față sarcina cea mai importantă.

18. . .

f5-f4!

Începînd din acest moment și pînă la sfîrșit, toate mutările negrului sînt precis calculate. Nu cred că e posibil să se înlocuiască vreuna din aceste mutări cu alta mai tare.

19. a4-a5 f4:e3
 20. Dc3:e3 Ce7-f5
 21. De3-c3 d7-d6!

O apărare simplă, dar puternică, împotriva amenințării Ta7.

22. a5:b6 a7:b6
 23. Cf3-e1 ...

Dacă 23.Ta7, atunci desigur 23... Td7 amenințând câștigul unei figuri prin 24...N:f3.

23. ... e6-e5

Asigură câmpul d4 pentru cal. Se poate observa că slăbiciunea câmpurilor negre s-a transformat într-o forță.

24. Ta1-a7 ...

Albul speră să complice jocul după 27... Td7 25. c5 prin amenințarea 26.Nb5. Dar negrul dispune de o importantă mutare intermediară.

24. ... Cf5-d4!
 25. Dc3-e3 Td8-d7

Cu amenințarea 26... Nf3.

26. Ta7-a2 Td7-f7
 27. f2-f3 ...

E greu de presupus că pionul f3 care e apărat de un alt pion și care în caz de nevoie poate fi susținut de trei-patru figuri, poate deveni obiectul atacului negruului. Și totuși pionul f3 va cădea inevitabil. Probabil că tocmai această strategie neobișnuită a negrului i-a determinat pe arbitri să acorde acestei partide premiul de frumusețe.

27. ... Tf7-f4
 28. Ne2-d3 De8-h5

Amenință 29... e4!

29. Nd3-f1 Dh5-g5!

Cu amenințarea principală 30... Tf3! care forțează câștigul damei. Răspunsul albului este forțat.

30. Ta2-f2 ...

30. ... h7-h6!

Cu toată simplitatea ei, această mutare este teribilă pentru alb. Negrul amenință să joace 31... Tf3! 32. D:g5 Tf2, iar la 31.Dd2 (Relativ cel mai bine) el ar fi jucat 31... N:f3 32.C:f3 C:f3+ 33.T:f3 Tf3 34.D:g5 Tf1+ 35. Tf1 Tf1+ 36. R:f1 hg 37. Re2 Rf7 38.Rf3 Re6 39.Re4 b5! cu un final de pioni câștigat.

Mutarea următoare a albului nu schimbă, în fond, nimic.

31. Rg1-h1 Tf4:f3!

Albul cedează.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 175. APARAREA INDIANA NOUA
 ALEHIN ANDERSEN

„Turneul națiunilor” pe echipe,
 Praga, 1931

1. d2-d4 Cg8-f6
 2. c2-c4 b7-b6
 3. Cb1-c3 Nc8-b7
 4. Dd1-c2 ...

Relativ la mutarea 4.f3, vezi partida nr. 164 (Acolo Alehin face o

apreciere principală a deschiderii. V.P.)

4. . . e7-e6?

Această mutare nu corespunde însă ideii cuprinse în mutarea 2... b6. Singura continuare logică este 4... d5 5.cd C:d5 6.Cf3 (Dacă 6.e4, negrul poate juca 6... C:c3 7. bc e5) 6... e6 7. e4 C:c3 8. bc Ne7, apoi Cd7 și eventual c7-c5.

5. e2-e4 Nf8-b4

6. f2-f3 . . .

Cu scopul de a evita dublarea pionilor pe coloana „c”. Acum negrul nu are nici cea mai mică compensație pentru dominația albului în centru.

6. . . 0—0

7. Nf1-d3 . . .

Amenință 8.e5.

7. . . h7-h6

8. Cg1-e2 d7-d5

Negrul trebuie să întreprindă ceva pentru a mări activitatea figurilor sale ușoare, și calea pe care a ales-o nu e, probabil, mai rea decât oricare alta. Cel puțin negrul obține o scurtă iluzie de contraatac, care începe cu mutarea c7-c5.

9. c4:d5 e6:d5

10. e4-e5 Cf6-d7

11. 0—0 c7-c5

Dacă 11... Ne7, atunci 12.Cf4 în favoarea albului.

12. a2-a3 Nb4:c3

Dacă 12... Na5, sacrificiul de pion 13.b4! cb 14.Cb5 l-ar fi adus pe negru într-o situație disperată.

13. b2:c3 Cb8-c6

14. Nc1-e3 . . .

Destul de tare ar fi fost și combinația care începe cu mutarea 14.e6

urmată de Cf4, însă simpla concentrare a forțelor cu menținerea structurii de pioni în centru, duce mai repede la câștig.

14. . . c5:d4

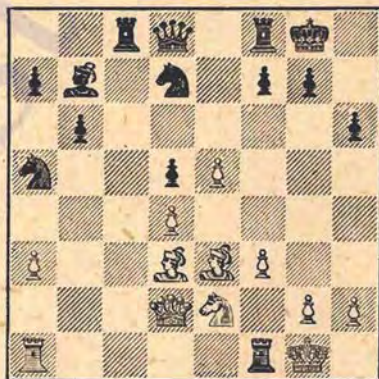
15. c3:d4 Ta8-c8

16. Dc2-d2! . . .

Deoarece răspunsul negrului era evident, această mutare poate fi considerată drept o introducere la combinația finală. Cealaltă metodă — pur pozițională și mai lentă — de realizare a avantajului, constă în 16.Db1 Ca5 17. f4 Cc4 18. Nc1.

16. . . Cc6-a5

Negrul speră să forțeze schimbul unuiu din nebuni cu mutarea 17... Cc4.

17. Ne3:h6! . . .

Desigur că sacrificiul nu poate fi acceptat. Dar aceasta este la urma urmelor, cea mai ușoară parte a combinației. În schimb complicațiile care survin la cea mai bună apărare, pe care negrul a și ales-o în partidă, au necesitat o verificare minuțioasă.

17. ... Ca5-b3

18. Dd2-f4 Tc8-c6!

Dacă 18...C:a1, atunci 19.Dg3 g6
20.N:g6 Rh8 21.Nf5 Tg8 22.Dh3 și al-
bul câștigă.

19. Nh6-g5 f7-f6

Albul amenința 20.Dh4.

20. e5:f6 Cb3:a1

Ultima șansă a negrului, care va fi
lichidată de șahul intermediar care
urmează.

21. Nd3-h7+! Rg8-h8

Dacă 21...R:h7, atunci 22.Dh4+ Rg6
(22... Rg8 23. f7+) 23. Cf4+ Rf5
24. g4 mat.

22. Df4-h4 Cd7:f6
23. Ce2-f4 . . .

Dacă acum 23... g6, atunci 24. Dh6!
și negrul se prăbușește.
Negrul cedează.

Nr. 176. GAMBITUL DAMEI.

ALEHIN WEENINK

„Turneul națiunilor” pe echipe,
Praga, 1931

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cg1-f3 Cg8-f6
4. e2-e3 Nc8-f5

După cum a arătat primul meu meci
cu Euwe, această mutare este probabil
suficientă pentru egalarea jocului și
de aceea pentru alb este mai bine să
continue cu 4.Cc3, decît cu 4.e3.

5. c4:d5 Nf5:b1?

Schimbul nebunului abia dezvoltat
este cu totul inoportun. E ciudat că
această mutare a fost recomandată
cu căldură de un mare cunoscător al
deschiderilor — Tarrasch, deși neajun-
surile schimbului (cedarea centrului și
a avantajului perechii de nebuni) sînt
evidente.

Destul de bună este continuarea
simplă 5...cd 6.Db3 Dc7.

6. Ta1:b1 Dd8:d5
7. a2-a3 ...

De asemenea tentant era sacrificiul
de pion: 7.Dc2 D:a2 (7...e6 8.b4!)
8.Nc4 Da5+ 9.Nd2 Dc7 10.e4. Ce rost
are însă riscul, cînd o continuare
simplă garantează albului un avan-
taj pozițional indiscutabil?

7. ... e7-e6
8. Dd1-c2 Nf8-e7

Greșit era 8...c5 din cauza 9.b4!

9. Nf1-d3 h7-h6

Mutarea directă 9...0—0 ar fi fost
respinsă prin 10. e4, urmat de 11. e5.

10. e3-e4 Dd5-d8
11. 0—0 Cb8-d7
12. b2-b4! . . .

Nu numai că împiedică pentru
multă vreme mutarea c6-c5, dar pre-
gătește următoarea dezvoltare a tur-
nului b1.

12. ... 0—0
13. Dc2-e2 Tf8-e8

Negrul vrea să aibă apărarea Cf8,
în eventualitatea în care albul ar
juca 14.e5 urmat De4.

14. Tb1-b3! ...

Deși acest turn nu va face nici o
mișcare, el va juca un rol important
în atacul care se pregătește. Mutarea
din partidă are și un alt scop — eli-
berarea cîmpului b1 pentru nebun.

14. . . Dd8-c7
15. Nd3-b1 Cf6-h7

Această mutare determină pe alb
să clarifice în sfîrșit situația în cen-
tru, deoarece de acum încolo negrul
nu va avea timp să-și aducă calul la
d5. Dar și demonstrația pe flancul da-
mei prin 15...a5 s-ar fi terminat în
favoarea albului 16.Dc2 (Cu amenin-
țarea e4-e5) 16...Cf8 17.b5.

16. e4-e5 f7-f5

Negrul preferă să efectueze imediat
această înaintare inevitabilă mai de-

vreme sau mai târziu, deoarece dacă de exemplu: 16...Chf8, albul ar fi putut-o împiedica prin 17.g4!

Schimbul următor, deși oferă temporar o oarecare libertate figurilor negre, slăbește pionul e6 și, în general, cimpurile albe din lagărul negrului.

17. e5:f6

Ne7:f6

18. De2-e4

...

Cu această mutare și cu următoarele două, dama este adusă, fără pierdere de timp, într-o foarte puternică poziție de atac.

18. . .

Ch7-f8

19. De4-g4

...

Amenință, desigur, 20.N:h6.

19. . .

Rg8-h8

20. Dg4-h5

Cf8-h7

Albul amenința să joace 21.N:h6! gh 22. D:h6+ Rg8 23 Cg5 cu câștig rapid.

21. Tf1-e1

...

Albul aduce în joc singura lui figură inactivă și în același timp împiedică mutarea 21...e5, din cauza răsunului posibil 22.Nf4!

21. . .

Ta8-d8

O astfel de „dezvoltare” este de prea puțin folos, dar poziția negrului este oricum fără speranță.

22. g2-g4!

...

Prin înaintarea sa, pionul amenință să arunce în aer reședința regelui negru, și negrul nu poate împiedica acest lucru.

22. . .

Dc7-d6

Negrul speră să pareze mutarea 23.g5 prin 23...Dd5, însă albul are în rezervă o importantă mutare intermediară.

23. Nb1-g6!

Te8-f8

24. g4-g5

Nf6:d4

Nu exista alegere.

25. g5:h6

Cd7-f6

Albul amenința mat în trei mutări.

26. h6:g7+

Rh8:g7

27. Dh5-h6+

Rg7-h8

Sau 27...Rg8 28.C:d4 D:d4 29.Tg3.

28. Cf3:d4

Dd6:d4

29. Nc1-b2!

...

Dacă acum 29...Dd7 (Singura apărare), atunci 30. Td3! Dg7 31.N:f6! cu mat în trei mutări.

Negrul cedează.

Nr. 177. DESCHIDEREA RETI

ALEHIN

A. STEINER

„Turneul națiunilor” pe echipe,
Praga, 1931

1. Cg1-f3

Cg8-f6

2. c2-c4

c7-c5

3. d2-d4

...

Oarecum prematur. Având în vedere că după 3.Cc3 albul n-avea să se teamă de răspunsul 3...d5 (din cauza 4.cd C:d5 5.e4 Cb4 6.Nc4 cu avantaj pentru alb) el ar fi trebuit să aleagă 3.Cc3, pentru a continua la 3...Cc6 cu 4.d4, iar la 3...e6 cu 4.e4.

3. . .

c5:d4

4. Cf3:d4

e7-e6

5. a2-a3

...

Nu mi-a plăcut faptul că la 5.Cc3 negrul are posibilitatea de a răspunde 5...Nb4 6.Db3 Nc5 și m-am decis să nu permit pur și simplu mutarea neplăcută Nb4. Totuși chiar jucînd cu albul, nimeni nu-și poate permite să piardă un tempo atît de important în deschidere fără riscul de a pierde inițiativa. De aceea, deși mutarea 5. a3 a fost încununată de succes în această partidă, eu pot recomanda categoric cititorului să n-o folosească ci să joace, de exemplu 5. Cc3 Nb4 6. Nd2.

5. . .

Cf6-e4

La mutarea excentrică a albului, negrul răspunde cu o altă mutare excentrică, însă inferioară, ceea ce permite albului să preia din nou inițiativa în lupta pentru cîmpurile centrale.

Corectă era mutarea frească 5...d5 și dacă 6.cd, atunci 6...Nc5! 7.Cb3 Nb6, apoi ed și 0—0 cu o excelentă dezvoltare.

6. e2-e3

f7-f5

7. Cb1-d2

Ce4-f6

8. b2-b3

Nf8-e7

9. Nc1-b2

0—0

10. Nf1-d3

. . .

Cu toată inactiva mutare a 5-a, albul are acum un mare avans de dezvoltare. Este evident că mutarea negrului 5...Ce4 a fost slabă.

10. . .

Cb8-c6

11. 0—0

Cc6-e5

O manevră complicată pentru a împiedica mutarea albului e3-e4, ceea ce s-ar fi putut întimpla de exemplu după 11...b6 12.C:c6 dc 13.De2 c5 14. e4 cu avantaj pentru alb.

12. Nd3-c2

Ce5-g6

Negrul speră să obțină contrașanse în eventualitatea 13.e4 fe 14.C:e4 d5 15.C:f6+ N:f6. Însă albul are posibilitatea de a intensifica presiunea, fără deschiderea prematură a coloanelor centrale.

13. f2-f4!

Cf6-g4

Dacă 13...b6 înaintarea 14.e4 ar fi fost mult mai eficace decît înainte, de exemplu 14...fe 15.C:e4 Nb7 16.Cg5 în favoarea albului.

14. Dd1-e2

Dd8-c7

15. h2-h3

Cg4-h6

Negrul a reușit să împiedice mutarea e2-e4, dar cu ce preț! Ambii lui cai sînt în afară din joc, iar flancul damei nu e dezvoltat nici pînă acum. De aceea nu e de mirare că albul are destul timp pentru a-și lărgi tot mai mult spațiul cucerit și a obține treptat un avantaj decisiv.

Cititorul poate compara această partidă cu alte exemple de joc „la presiune”, cuprinse în această carte; de exemplu partidele împotriva lui Nimzovici și Yates la San-Remo, Mikenas — la Folkestone, Winter — la Nottingham. În toate aceste partide cei care au pierdut au fost victima jocului lor pasiv, fără un plan anumit în deschidere.

16. g2-g4

b7-b6

17. g4-g5

Ch6-f7

18. Cd2-f3

Nc8-b7

19. h3-h4

Ne7-c5

O încercare de a creea complicații, în cazul cînd albul ar juca imediat 20.h5, la care ar fi urmat 20...C:f4! 21.ef D:f4 în favoarea negrului. Dar albul nu are de ce să se grăbească.

20. De2-h2!

Ta8-e8

21. h4-h5

Cg6-e7

22. Ta1-e1

. . .

Albul pregătește mutarea Cb5, urmată de b3-b4.

22. . .

Ce7-c6

Dacă 22...a6, atunci 23.b4 N:d4 24. N:d4 D:c4 25.N:b6 în favoarea albului.

23. Cd4-b5

Dc7-d8

24. b3-b4

Nc5-e7

25. Dh2-d2!

. . .

Acum se manifestă pe neașteptate slăbiciunea catastrofală a punctului g7 — un fenomen frecvent în pozițiile închise.

25. . .

Ne7:g5

Fără de asemenea sacrificii „disperate” trebuie manifestată, de regulă, o mare prudență deoarece ele pot conține mai mult venin decât s-ar părea la prima vedere. Din cauza amenințării 26.Dc3 negrul, de fapt, n-avea de ales: dacă 25...d6, atunci 26. Cbd4 C:d4 27. C:d4 Dd7 28. Dc3 cu avantaj și mai mare pentru alb.

26. f4:g5

Cf7:g5

27. Dd2-g2!

...

Ceș mai convingătoare răsturnare a sacrificiului.

27. . .

Cg5:f3+

28. Tf1:f3

Te8-e7

29. Cb5-d6

Nb7-a8

30. e3-e4

...

Pentru a termina cu orice fel de atacuri pe diagonala h1-a8.

30. . .

Dd8-b8

31. Tf3-g3

e6-e5

32. Cd6:f5

Tf8:f5

33. e4:f5

Cc6-d4

34. Nc2-e4

Cd4:f5

35. Ne4:a8

Cf5:g3

36. Na8-d5+

Negrul cedează.

Nr. 178. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

STOLTZ

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. Cb1-c3

d5:c4

5. a2-a4

Nc8-f5

6. Cf3-h4

...

Principala obiecție împotriva acestei mutări poate fi aceea că albul pierde timp pentru a schimba o figură deja dezvoltată. Totuși ideea de a nimici cu orice preț periculosul nebun negru, nu e atât de antipozitională, așa cum se obișnuiește să se afirme și, în orice caz, ea nu a fost răsturnată în cele câteva partide în care a fost încercată.

6. . .

e7-e6

Firește și destul de bine. E drept că albul obține perechea de nebuni însă atâta timp cât negrul este în stare să controleze cimpurile centrale, el nu are de ce să se teamă.

Mai puțin satisfăcător este 6...Nc8 (Cum a jucat împotriva mea Euwe în a 15-a partidă a meciului din 1935). În acest caz albul (bineînțeles în afara posibilității de remiză 7.Cf3) ar fi putut alege între 7.e3 e5 8.N:c4 (Desigur nu 8.de? D:d1+ 9.C:d1 Nb4+ cu avantaj pentru negru, așa cum s-a jucat spre regretul meu, în partida amintită) 8... de 9. ed cu perspective ceva mai bune pentru alb sau 7. e4 e5 8. N:c4! ed 9. e5 ceea ce duce la poziții complicate, asemănătoare a-celeia rezultată în partida a 6-a a meciului meu cu Euwe, din 1937. În orice caz aceasta e o temă interesantă pentru cercetări.

7. Ch4:f5

e6:f5

8. e2-e3

Cb8-d7

9. Nf1:c4

Cd7-b6

Calul nu are ce face la b6, însă trebuie întreprins ceva pentru a împiedica mutarea 10.Db3.

10. Nc4-b3

Nf8-d6

11. Dd1-f3

Dd8-d7

Negrul a pierdut această partidă mai ales pentru că începînd din acest moment el s-a decis să evite mutarea de „slăbire” g7-g6 și a căutat să apere pionul f5 prin procedee artificiale. În realitate nu se poate spune nimic împotriva mutării 11...g6, deoarece 12.e4? ar fi fost răsturnată de 12...C:e4 13.C:e4 De7! iar la 12.a5 ar fi urmat 12...Cbd5 13.C:d5 C:d5.

12. h2-h3!

...

Amenință 13.Nc2 g6 14.g4 în favoarea albului. Mutarea următoare a negrului parează acest pericol.

12. . .

Cb6-c8

13. a4-a5

...

Strategia mea preferată este jocul pe ambele flancuri. Acum amenință 14.a6 b6 15.d5!

13. ...

Cc8-e7

14. Nc1-d2

...

Albul ar fi putut juca direct 14.g4, însă ar fi scăpat posibilitatea de a dezvolta nebunul. În afară de aceasta nu strică pregătirea, pentru orice eventualitate, a rocadei mari.

14. . .

Ta8-b8

Această mutare naturală, făcută în scopul de a slăbi efectul înaintării posibile a5-a6, constituie în fond o pierdere de timp serioasă, dacă nu decisivă. Singura posibilitate de a opune o rezistență dirză era 14...h5!

15. g2-g4!

...

Datorită acestei înaintări albul dobîndește cel puțin extrem de importantul cîmp e4.

15. . .

b7-b5

Conform stilului său agresiv, Stoltz caută să rezolve această problemă dificilă pe cale pur tactică și astfel flancul damei negre devine curînd foarte slab.

Continuarea 15...fg 16.hg D:g4 17.D:g4 C:g4 18.Tg1 f5 19.f3 Cf6 (Dacă 19...Ch2 20.Re2 calul nu ar fi mers înapoi) 20.T:g7 era de asemenea cu totul nesatisfăcător pentru negru. Dar mutarea liniștită 15... 0-0 (Împotriva căreia mutarea cea mai bună a albului este 16. Tg1!) ar fi lăsat negrului unele posibilități de apărare.

16. g4:f5

...

La 16.g5 ar fi urmat 16...b4! după care cai negri ar fi ocupat cîmpurile centrale.

16. . .

Dd7:f5

17. Df3:f5

Ce7:f5

18. Nb3-c2!

...

Albul reușește să folosească slăbiciunea flancului damei negre înainte

ca adversarul să găsească timp pentru a-și concentra forțele în vederea apărării. Partea următoare a partidei este convingătoare și ușor de înțeles.

18. ...	Cf5-h4
19. Re1-e2	0—0
20. Cc3-e4	Cf6:e4
21. Nc2:e4	c6-c5

Schimbul acestui pion folosește prea puțin negrului, deoarece slăbiciunea flancului damei nu dispore.

22. d4:c5	Nd6:c5
23. Ta1-c1	Nc5-d6

Sau 23...Tbc8 24.a6 și albul amenință să joace 25.Nb7 urmat de 26.Na5.

24. Tc1-c6	Tb8-d8
25. Tc6-a6	Tf8-e8
26. Ne4-c6	Te8-e7

În momentul de față, în poziția negrului totul e în ordine deoarece continuarea 27.N:b5 Tb7 nu e convenabilă pentru alb. Însă, mutarea imediat următoare a albului, care subliniază energic lipsa de legătură între figurile negre, duce la un sfârșit rapid al luptei.

27. Th1-d1 !	Ch4-f5
--------------	--------

Nebunul nu are un câmp convenabil de retragere. Dacă de exemplu 27...Nb8, atunci 28.Nb4 T:d1 29.N:e7 ! și albul câștigă.

28. Nd2-b4	g7-g6
29. Nb4-c5	...

Amenință cu capturarea tuturor pionilor de pe flancul damei. În disperare de cauză negrul sacrifică calitatea.

29. ...	Nd6:c5
30. Td1:d8+	Rg8-g7
31. Td8-d5 !	...

Greșit era 31.Td7 sau 31.N:b5, din cauza 31...Cd4+.

31. ...	Nc5-d4
32. Td5-d7	...

Acum când câmpul d4 este ocupat de nebul, această mutare este lare.

32. ...	Te7-e5
33. Re2-d3	Nd4:b2
34. Ta6:a7	Te5-c5
35. Td7:f7+	Rg7-h6
36. Tf7:h7+	Rh6-g5
37. Ta7-f7 !	

Cu amenințarea neplăcută 38.f4 mat. Negrul cedează.

Nr. 179. APARAREA FRANCEZA

ALEHIN NIMZOVICI

Turneul de la Bled, 1931

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Cg1-e2	...

Această mutare care este pe deplin satisfăcătoare în apărarea Mac Cutcheon (1. e4 e6 2. d4 d5 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Nb4 5. Ce2) este cu totul inofensivă în momentul de față. Eu am ales-o însă în această partidă deoarece știam că într-un caz analog (în partida împotriva lui Thomas, la Marienbad, 1925, Nimzovici a dat dovadă de o „lăcomie“ exagerată (jucind 6... f5) și n-a primit pedeapsa cuvenită.

4. ...	d5:e4
5. a2-a3	Nb4:c3+

Mutarea 5...Ne7 este de asemenea suficientă pentru egalare.

6. Ce2:c3	f7-f5
-----------	-------

Jucat împotriva tuturor principiilor strategiei sănătoase în deschidere, deoarece cîmpurile negre vor deveni foarte slabe, mai ales după schimbul nebulului de cîmpuri negre.

Răspunsul corect care asigură negrului cel puțin joc egal este 6...Cc6! și dacă 7.Nb5, atunci 7...Ce7 urmat de 0—0.

7. f2-f3

...

Sacrificarea celui de al doilea pion este tentantă și, probabil, corectă însă nu obligatorie, deoarece albul poate obține un joc excelent fără nici un risc, jucând mai întâi 7.Nf4 și dacă 7... Cf6, atunci 8. f3 ef 8. D:f3, după care mutarea 9... D:d4 este respinsă prin 10. Cb5.

7. . .

e4:f3

8. Dd1:f3

Dd8:d4

Spre deosebire de părerea teoreticienilor, eu consider că această mutare este tot atât de bună (sau tot atât de slabă) ca și 8... Dh4+ 9. g3 D:d4; în ultimul caz albul joacă 10. Cb5 și negrul nu mai are apărarea 10... Dh4+ 11. g3 De7.

Acum dacă 9.Cb5, negrul are această apărare.

9. Df3-g3!

...

O continuare a atacului care nu era nici pe departe evidentă. Principalele amenințări ale albului sînt 10.Cb5 (10...De4+ 11.Ne2) sau 10.Nf4 (e3).

9. . .

Cg8-f6

Această mutare îndrăzneală constituie cea mai bună șansă a negrului. Nu merge 9...Ce7 din cauza 10. Ne3! Df6 11 0—0 în favoarea albului.

10. Dg3:g7

Dd4-e5+?

O mutare neconsecventă și care duce deci la pierdere. Pentru a păstra contrașanse, negrul ar fi trebuit să înapoieze pionul c7, deoarece după 10... Tg8 11. D:c7 Cc6 nu câștigă 12. Cb5, din cauza 12... Dh4+! 13. g3 De4+ 14.Rf2 D:c2+ urmat de Ce4.

Mutarea din partidă permite albului să câștige un tempo prețios pentru dezvoltare, ceea ce într-o poziție atât de încordată este un factor decisiv.

11. Nf1-e2

Th8-g8

12. Dg7-h6

Tg8-g6

13. Dh6-h4

...

Albul nu are de ce să-și apere pionul g2, prin 13.Dh3, deoarece la 13... T:g2, decide 14. Nf4.

13. . .

Nc8-d7

14. Nc1-g5

Nd7-c6

15. 0—0—0

Nc6:g2

În condiții normale această luare ar fi putut fi considerată o greșeală, dar ținînd seama de uriașul avans de dezvoltare al albului, trebuie să admitem că negrul nu mai are ce pierde. (Dacă de exemplu 15... Cbd7 atunci albul ar fi răspuns 16. Tei urmat de mutarea nebulului).

16. Th1-e1

Ng2-e4

17. Ne2-h5

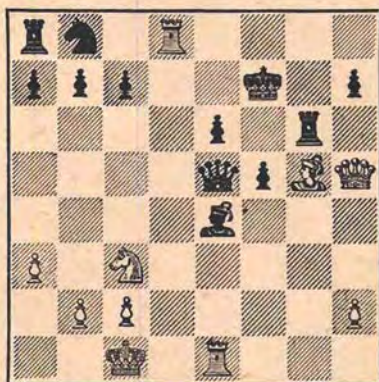
Cf6:h5

18. Td1-d8+

Re8-f7

19. Dh4:h5

...

Aici, pe deplin justificat, Nimzovici a cedat, deoarece negrul nu mai are mutări bune. 19... Rg7 ar fi dus la pierderea damei după 20.C:e4 fe 21.

Nh6+. Cred că acesta a fost cel mai rapid dezastru din cariera lui Nimzovici.

Nr. 180. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **VIDMAR**

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	Cg8-f6
3. c2-c4	c7-c6
4. Cb1-c3	e7-e6

O inexactitate, deoarece în apărarea ortodoxă, mutarea c7-c6 nu este întotdeauna necesară. Până acum (vara anului 1939) nu s-a găsit o cale clară pentru obținerea avantajului de către alb după 4... dc.

5. Nc1-g5 . . .

5.e3 e considerată de asemenea o mutare bună pentru alb.

5. . .	Nf8-e7
6. e2-e3	0—0
7. Dd1-c2	Cf6-e4
8. Ng5:e7	. . .

A încercat oare cineva să joace în această poziție h2-h4? Această mutare trebuie avută în vedere.

8. . .	Dd8:e7
9. Nf1-d3	Ce4:c3

Dacă 9... f5 10. Ce5 Cd7 11. 0—0, schimburile în centru sînt în favoarea albului, deoarece ar fi avut în joc o figură în plus.

10. b2:c3 . . .

În cazul de față, această mutare e mai bună decît 10.D:c3, deoarece negrul este forțat să piardă un tempo pentru apărarea pionului h7.

10. . . Rg8-h8

După cum se va vedea mai târziu, aceasta este numai o apărare tempo-

rară (11.N:h7? g6) care înlesnește albului crearea unui plan de atac. Mai puține obligații și-ar fi luat negrul cu 10... h6.

11. c4:d5 ! . . .

Un joc logic și în același timp psihologic. Scopul acestui schimb este, în primul rînd, de a-l împiedica pe negru să obțină (prin dc urmat de c6-c5 și b7-b6) diagonala a8-h1 pentru nebulul său. În afară de aceasta albul a presupus că, deoarece negrul s-a decis să nu slăbească punctul g6 cu mutarea h7-h6, el va încerca acum să tragă foloase din acest fapt căutînd să aducă nebulul c8 pe cîmpul g6.

Provocînd această manevră albul a considerat în mod just că deschiderea coloanei pe flancul regelui (care survine în cazul cînd pionul h7 ar fi luat de alb) trebuie să fie convenabilă pentru partea mai bine dezvoltată.

11. . .	e6:d5
12. 0—0	Nc8-g4

Dacă 12...Cd7 albul poate începe un joc foarte promițător în centru cu 13.Ta1 Cf6 14. Ce5 și apoi f2-f4.

13. Cf3-e5	Ng4-h5
14. Nd3:h7!	. . .

Acest nebul nu se expune unui pericol mai mare decît colegul său negru.

14. . .	g7-g6
15. g2-g4	Nh5:g4

În acest fel negrul evită temporar pierderi materiale însă calul lui continuă să rămînă pe loc, iar mutările defensive ale albului sînt în același timp și scopurile atacului.

16. Ce5:g4	De7-g5
17. h2-h3	Rh8:h7
18. f2-f4	Dg5-h4
19. Rg1-h2	Cb8-d7

In sfîrșit!

20. Ta1-b1!

...

Provocînd un răspuns care slăbește pionul c6. După cîteva mutări se va vedea clar cît de important este acest detaliu.

20. ...

b7-b6

21. Tf1-g1

Cd7-f6

22. Cg4-e5

...

Cu trei amenințări: C:g6, C:f7 și C:c6.

22. ...

Cf6-e4

Negrul nu numai că parează toate amenințările (23. C:c6 Tac8) ci se pregătește să simplifice poziția prin Df2+.

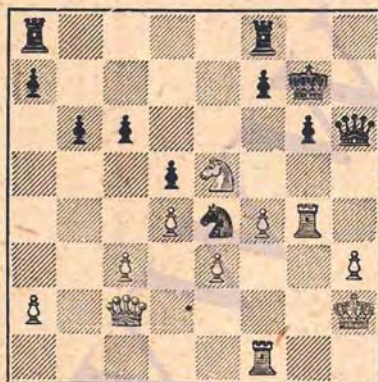
23. Tb1-f1

Rh7-g7

Amenințările posibile ale negrului pe coloana „h” nu se pot compara cu atacul albului pe coloanele „f” și „g”.

24. Tg1-g4

Dh4-h6

25. f4-f5!

...

Justificarea tactică a acestei înaintări energice se bazează pe două variante: pe cea survenită în partidă și pe o alta, care începe cu mutarea

25...g5. La această din urmă mutare n-aveam nici pe departe intenția de a schimba turnurile pe damă prin 26. f6+ C:f6 27. T:g5+ D:g5 28. Tg1 D:g1+ 29. R:g1 Ce4, ceea ce ar fi constituit de asemenea o continuare bună dar nu decisivă, ci intenționam să sacrific calitatea prin 26. T:e4! de 27. f6+ Rh8 (g8) 28. D:e4 cu poziție câștigătoare.

Vidmar a ales de aceea un plan de apărare mai promițător.

25. ...

Dh6:e3!

În ultima instanță continuarea aceasta pierde doar calitatea pentru un pion și duce la un final greu. Se vede că în afară de 25...g5 negrul nu avea altă alegere.

26. Dc2-g2

De3-d2

Sau 26...g5 27. f6+ Rh7 28. Th4+! Rg8 29. C:c6 cu consecințe și mai triste.

27. f5-f6+

Rg7-g8

28. Ce5:c6

...

O recompensă meritată pentru oportuna mutare a 20-a.

28. ...

Dd2:g2+

29. Rh2:g2

Tf8-e8

O altă apărare eficace împotriva amenințării de mat în două mutări nu există.

30. Cc6-e7+

Te8:e7

La 30... Rf8 câștiga 31.C:d5 (Nu merge 31. Th4? C:f6!) cu amenințările Th4 sau Cc7.

31. f6:e7

Ta8-e8

Din nou forțat, deoarece 31... C:c3 pierde repede din cauza 32. Tc1, urmat de Tc7.

32. c3-c4!

...

Fără această posibilitate, care asigură albul obținerea unui pion li-

ber, cîştigul ar fi fost destul de în-
doielnic.

32. . .	Te8:e7
33. c4:d5	Ce4-c3
34. d5-d6	Te7-d7
35. Tf1-c1	Cc3-b5

Dacă 35... C:a2, albul ar fi forțat
cîştigul cu următoarea continuare
tăioasă: 36. Tc8+ Rg7 37. d5! (Ame-
nținînd să cîştige calul) 37... a5 38.
Tc7 T:d6 39. Tf4 Tf6 (Altfel albul ob-
ține atac de mat) 40. Rf3 Cb4 41.
T:f6 R:f6 42. Re4 și, cu toată egali-
tatea materială, negrul pierde deoa-
rece pionii săi de pe flancul damei
nu pot rezista prea mult.

36. Tg4-g5!	Cb5:d6
-------------	--------

După 36... C:d4 cîştigul ar fi fost
mai simplu din punct de vedere teh-
nic: 37. Td5 Cf5 38. Tc7! T:d6 (Sau
38... Td8 39. d7) 39. T:d6 C:d6 40.
T:a7 etc.

37. Tg5-d5!	...
-------------	-----

Din acest moment începe partea
pur tehnică a finalului. Prin jocul
combinat al celor două turnuri și al
regelui, albul trebuie să caute sa
stoarcă maximum de avantaj din le-
garea calului negru.

37. . .	Rg8-f8
38. Tc1-e1!	...

Nu se poate permite regelui negru
să se apropie de centru, atîta timp
cît figurile albului n-au ocupat pozi-
țiile cele mai convenabile.

38. ...	Td7-d8
39. Rg2-f3	Td8-d7

Este absolut evident că în cazul
schimbului turnurilor, după 39... Cb7,
o rezistență cit de serioasă nu
e de conceput.

40. Rf3-f4	Rf8-g7
41. Tel-e8!	...

O nouă limitare a mobilității figu-
rilor negre.

41. . .	Rg7-f6
42. h3-h4	Rf6-g7
43. a2-a4	Rg7-f6
44. Te8-c8!	...

Cu intenția de a schimba legătura
verticală a calului printr-o legătura
orizontală, mult mai eficace.

44. . .	Rf6-e6
45. Td5-e5+	Re6-f6
46. Tc8-c6	Td7-d8
47. a4-a5!	b6-b5

Negrul pierde oricum un pion,
însă preferă să-l piardă pe această
cale deoarece după 47... ba 48. T:a5
Td7 49. Tca6 albul ar fi forțat și
schimbul turnurilor.

48. Te5:b5	Rf6-e6
49. Tb5-e5+	Re6-f6
50. Tc6-a6	Td8-d7
51. Rf4-g4	Td7-d8
52. Rg4-f3!	...

O mică subtilitate: pentru alb e
mai convenabilă înaintarea h4-h5
atunci cînd turnul negru este ținut
la d8, deoarece el vrea să ia pionul
la a7 atunci cînd celălalt turn ocupă
cîmpul e5.

52. . .	Td8-d7
53. Rf3-f4	Td7-d8
54. h4-h5	g6:h5
55. Te5:h5	Td8-d7
56. Th5-e5	Td7-d8
57. Ta6:a7	...

Albul ia acest pion abia acum, cînd
negrul nu mai are la dispoziție răs-
punsul Cf5, care era posibil atunci
cînd exista pionul g6.

57. ...	Cd6-c4
58. Ta7-a6+	Rf6-g7
59. Te5-g5+	Rg7-f8
60. Rf4-e4	...

Restul este simplu.

60. . . .	Rf8-e7
61. Tg5-c5	Cc4-d6+
62. Re4-d3	Re7-e6
63. Tc5-c6	Re6-d5
64. Tc6:d6+	Td8:d6
65. Ta6:d6+	Rd5:d6
66. a5-a6	Negrul cedează.

Completare la partida Alehin-Vidmar

DOUA TURNURI CONTRA TURN ȘI CAL

Finalurile cu două turnuri contra turn și cal sînt relativ rare și manualele consacrate finalului nu ne dau exemple convingătoare. În majoritatea cazurilor, partea mai tare trebuie să cîștige, nu însă fără dificultăți tehnice serioase.

Potrivit părerii generale, în partida împotriva lui Vidmar am reușit să găsim cea mai scurtă și cea mai instructivă metodă de cîștig. Aceasta realizează o datorez în bună măsură lecției practice pe care am primit-o la începutul carierei mele șahiste (Petersburg, 1914) de la marele maestru al finalului, Lasker. Aceasta lecție m-a costat un punct, deoarece eu am fost „omul cu calul”. Spre uimirea tuturor, Lasker a demonstrat că și în cazul cînd există doar un singur pion de fiecare parte (și nu liber), partea mai tare poate forța schimbul decisiv al turnurilor.

După partida cu Vidmar, am mai avut de două ori prilejul să joc un asemenea final și în toate cazurile procesul de cîștig a cuprins următoarele etape caracteristice:

1) limitarea mobilității calului prin țintuirea lui pe loc și, eventual, legarea lui;

2) subminarea treptată a punctelor tari, care se găsesc de obicei în centru;

3) amenințarea schimbului turnurilor, care înseamnă întotdeauna un

pas hotărîtor înainte — mai ales dacă partea mai slabă nu are pioni liberi.

Celelalte procedee tactice, ca neutralizarea regelui, crearea de pioni liberi, etc. sînt desigur comune pentru toate tipurile de finaluri.

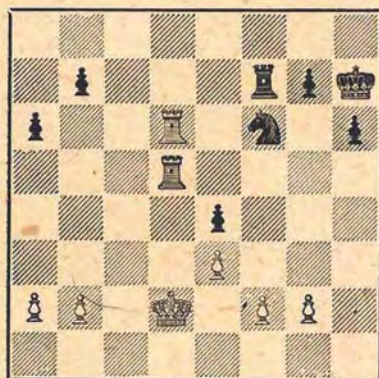
N-am comentat pe larg cele două partide prezentate mai jos deoarece, deși sînt interesante, nici una dintre ele nu poate fi inclusă printre cele mai bune realizări ale mele. Kashdan, fără să bănuiască ceva, a repetat, spre nenorocul lui, pînă la mutarea a 15-a, o variantă cunoscută care duce la pierdere pentru negru încă de pe vremea turneului de la Karlsbad, din 1929. În partida cu Bernstein, în loc să cîștig calitatea, aș fi putut forța cîștigul unei figuri întregi, obligîndu-l pe adversar să cedeze imediat.

Totuși consider — în legătură cu cele spuse mai sus — că finalurile acestor partide vor fi utile studiului.

În partida cu Kashdan (negru), Pasadena, 1932, finalul caracteristic a rezultat după mutările:

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 d5 4. Ng5 Cbd7 5. cd ed 6. e3 c6 7. Nd3 Ne7 8. Dc2 0—0 9. Cge2 Te8 10. 0—0—0 Ce4? (Această greșeală a comis-o și Spielman împotriva lui Nimzovici la Kissingen, în 1928, și Thomas împotriva lui Spielman la Karlsbad, în 1929) 11. N:e4 de 12. h4! f5 13. Db3+ Rh8 14. Cf4 Cf6 15. h5 h6 16. Df7! Cg8 17. Cg6+ Rh7 18. C:e7 T:e7 (forțat!) 19. N:e7 D:e7 20. D:e7 C:e7 21. d5! Nd7 22. de N:c6 23. Td6 Tc8 24. Thd1 Cg8 25. Td8 Tc7 26. Tf8 Cf6 27. Tdd8 C:h5 28. T:f5 Cf6 29. Rd2 Rg6 30. Tc5 Tf7 31. Td6 Rh7 32. Tf5 Rg6 33. Ta5 a6 34. Cd5 N:d5 35. Ta:d5 Rh7, după care s-a ajuns la poziția indicată în diagramă:

! La 18... C:e7 ar fi urmat 19. Nf6, iar la 18. hg 19. h6! — V. P.

36. Td5-f5 . . .

O legare combinată, verticală și orizontală, asemănătoare cu aceea din partida cu Vidmar.

36. ... Rh7-g6
37. Tf5-c5 Rg6-h7
38. Rd2-e2 ...

Albul vrea să pareze mutarea Cg4 prin f2-f3. Dacă negrul se va menține pasiv, albul împinge pionul pînă la b6 (după schimbul la b5) iar apoi joacă Tc7.

38. ... g7-g5
39. b2-b4 Rh7-g7
40. a2-a4 Cf6-g4

Singura încercare posibilă.

41. f2-f3 e4:f3+
42. g2-f3 Cg4-h2
43. f3-f4! g5:f4
44. e3:f4 Ch2-g4

Continuarea 44... T:f4 ar fi dus imediat la pierdere din cauza 45. Tc7+ cu schimbul turnurilor.

45. Re2-f3 Cg4-f6
46. b4-b5 Cf6-d7

47. Tc5-d5 Cd7-f6
48. Td5-f5! ...

Din nou legătura, ca metodă pentru cîștigarea unui tempo important.

48. ... Rg7-g6
49. Tf5-c5 a6:b5
50. Tc5:b5 ...

În această poziție, mai tare decît 50. ab.

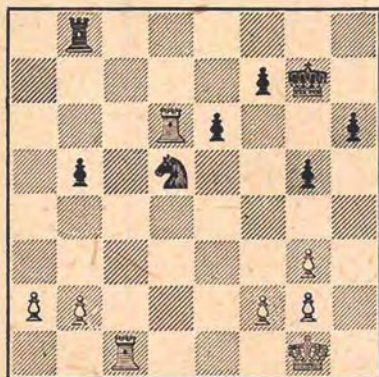
50. ... Tf7-c7
51. Tb5-b6 Tc7-f7
52. a4-a5 Rg6-g7
53. Tb6-b5 Tf7-c7
54. Td6-b6 Tc7-c3+
55. Rf3-e2 Tc3-c4
56. Tb6:b7+ Rg7-g6
57. f4-f5+ Rg6-g5
58. a5-a6 Tc4-a4
59. a6-a7 Cf6-e4
60. Re2-e3! ...

Dacă acum 60... Cd6, atunci 61. f6+! C:b5 62-f7.

Negrul cedează

În partida împotriva lui Bernstein (negru), Zürich, 1934, problema a fost și mai dificilă, deoarece calul lui era plasat într-o poziție puternică, în centru. Finalul care ne interesează a rezultat după mutările:

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 h6 6. Nf4 c6 7.Cf3 Cbd7 8. cd C:d5 9.Ng3 Da5 10.Db3 0—0 11.Ne2 C7f6 12.Cd2! c5 13.Cc4 Dd8 14.dc N:c5 15.Nf3! b6 16.0—0 De7 17.Cb5 a6 18.Cbd6 Nd7 19. e4! b5 20.ed bc 21.C:c4 C:d5 22.Tfe1 Dd8 23.Tad1 Dc8 24.Tc1! Ta7? (Greșeală în poziție deja compromisă) 25.Cd6 Dc6 26.Ce4 Tb7 27.T:c5? (Cîștiga imediat 27. Dd1! Tb5 28. b4) 27... T:b3 28.T:c6 T:f3 29.Td6 T:g3 30. hg Nb5 31.Cc5 Tc8 32.Tc1 g5 33. Cb3 Tb8 34.Cd4 Rg7 35.C:b5 ab.

Prima sarcină a albului este de a împiedica regele negru să se apropie de centru. Aceasta se realizează prin următoarea mutare:

36. Tc1-c5! . . .

Astfel și turnul negru este fixat pe loc pentru o mutare.

36. . . b5-b4

Acum albul trebuie să pareze amenințarea 37... Ta8.

37. Td6-a6 . . .

După această mutare albul are totul pregătit pentru centralizarea regelui, prin care se va putea folosi superioritatea de pioni de pe flancul damei.

37. . . Cd5-f6

O încercare de a opri dezvoltarea normală a evenimentelor prin amenințări tactice.

38. Rg1-f1 Cf6-e4

39. Tc5-c7 Rg7-g6

40. Rf1-e2 Tb8-b5

41. Re2-e3 . . .

Lichidează contraatacul început la mutarea a 37-a a negrului. Dacă acum 41... Te5?, atunci 42. f4.

41. . . Ce4-f6

42. Tc7-c4 . . .

Parează ambele amenințări: 42... Cd5+ și 42... Cg4+.

42. . . h6-h5

43. f2-f3 Rg6-f5

Acum această înaintare a regelui nu mai are vechea forță, deoarece și regele alb se găsește în centru.

44. Re3-d3 Cf6-d5

45. Ta6-a7 f7-f6

46. Tc4-e4 . . .

Eliberează locul pentru rege.

46. . . Tb5-b6

47. g3-g4+! . . .

Începutul părții decisive a acestui final. Pentru a obține libertate de acțiune pe flancul damei, albul trebuie să lichideze unele pericole pe flancul regelui. Mutarea din partidă corespunde acestui scop deoarece împiedică fundamental amenințarea posibilă a negrului h5-h4 (gh gh urmat de Cf4).

47. . . Rf5-g6

48. g4:h5+ Rg6:h5

49. g2-g3 Rh5-g6

50. Rd3-c4 f6-f5

Trebuia întreprins ceva împotriva amenințării 51.Rc5.

51. Te4-e2 Rg6-f6

52. Rc4-c5 . . .

Cu intenția de a continua cu Ta7-d7-d6.

52. . . Tb6-b8

53. Ta7-a6 Tb8-e8

54. Ta6-d6! . . .

Amenință 55.Te:e6+ Te:e6 56.R:d5. Aceasta forțează calul să abandoneze câmpul central.

54. ... f5-f4
 55. g3:f4 Cd5:f4
 56. Te2-d2 ...

Forțează fie schimbul turnului, fie câștigarea pionului b4.

56. ... Te8-a8
 57. b2-b3 Rf6-e5
 58. Td6-d8 Ta8-a7
 59. Rc5 :b4 Cf4-d5+
 60. Rb4-c5 Ta7-c7+
 61. Rc5-b5 Tc7-c3
 62. Td2-e2+ Re5-f4
 63. Td8-f8+ Rf4-g3
 64. Te2-e5! ...

Nu merge 64. T:e6? din cauza 64... Cc7+.

64. ... Cd5-f4
 65. Te5:g5+ Rg3:f3
 66. Tg5-e5 Tc3-e3
 67. Tf8:f4+ Negrul cedează.

Cred că aceste trei exemple, luate în ansamblu, constituie o contribuție destul de importantă la capitoul „Două turnuri contra turn și cal (cu pioni)“.

Nr. 181. GAMBITUL SCHARA-HENNIG
 PIRC ALEHIN

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4 d7-d5
 2. c2-c4 e7-e6
 3. Cb1-c3 c7-c5
 4. c4:d5 c5:d4

Un interesant sacrificiu de pion. Totuși verificarea analitică a acestui gambit a arătat că la o apărare corectă, cu tot avansul de dezvoltare al negrului, albul trebuie să iasă din deschidere cu un pion în plus și cu o poziție sigură.

5. Dd1-a4+ ...

Mai bine decât 5.D:d4 Cc6.

5. ... Nc8-d7

Aici e greșit 5...Dd7 din cauza 6. Cb5! cu avantaj pentru alb.

6. Da4:d4 e6:d5
 7. Dd4:d5 Cb8-c6

Negrul ar fi putut juca și 7...Cf6, după care continuarea 8.D:b7 Cc6 ar fi fost fără îndoială riscantă pentru alb, însă 8.Dd1 urmat de e2-e3, ar fi dus la variante la care s-ar fi putut ajunge ușor și după mutarea din partidă.

8. Nc1-g5 ...

Ținând seama de faptul că albul e slab dezvoltat, mai prudent ar fi fost să folosească nebunul pentru apărarea flancului damei continuând 8.e3 (8...Cf6 9.Dd1). Totuși, mutarea din partidă nu poate fi considerată o greșală.

8. ... Cg8-f6
 9. Dd5-d2 h7-h6

Această încercare, destul de inofensivă, de a crea (în eventualitatea răspunsului natural 10.Nh4) noi amenințări în legătură cu Nb4, urmat de g7-g5 și Ce4, duce la consecințe neașteptate și plăcute.

10. Ng5:f6 ...

Desigur că această continuare dă negrului mai multe șanse de atac decât retragerea nebunului, însă ea n-ar fi fost atât de rea pentru alb dacă în urma schimbului s-ar fi decis să ocupe cîmpul d5.

10. ... Dd8:f6
 11. e2-e3 0-0-0
 12. 0-0-0? ...

Greșeala decisivă care permite negrului să recâștige pionul de gambit și să obțină o presiune îndelungată.

Trebuia jucat 12.Cd5! și dacă 12... Dg6 (Cea mai bună), atunci 13.Ce2 și apoi Cf4 sau C2c3, păstrînd posibilități de apărare.

Negrul are acum ocazia să dea un atac la rege în stil clasic.

12. ... Nd7-g4
13. Cc3-d5 ...

Prea tirziu!

13. ... Td8:d5!
14. Dd2:d5 ...

14. ... Nf8-a3!

Dacă 14...N:d1 15.D:d1 D:f2 16.Dg4+ f5 17.De2 D:e2 și apoi Nc5, negrul ar fi câștigat probabil numai într-un final prelungit.

15. Dd5-b3 ...

- Albul nu are nimic mai bun, de exemplu:

I. 15.ba Dc3+ 16.Rb1 Td8! 17.D:d8+ C:d8 cu amenințarea dublă 18... N:d1 și Nf5+.

II. 15.Td2 N:b2+! 16.T:b2 Dc3+ 17.Rb1 (Sau 17.Tc2 Da1+ 18.Rd2 Td8) 17...De1+ 18.Rc2 Td8 și negrul câștigă.

15. ... Ng4:d1
16. Db3:a3 Df6:f2
17. Da3-d3 Nd1-g4!

Nu merge 17...Td8, din cauza 18.Ch3! Df6 19.Dc3 cu șanse de salvare.

18. Cg1-f3 Ng4:f3

Și aici 18...Td8 ar fi fost nepotrivit din cauza 19.De2.

19. Dd3-f5+ Rc8-b8
20. Df5:f3 Df2-e1+
21. Rc1-c2 ...

Dacă albul ar fi dat pionul, lupta n-ar fi fost prea lungă: 21.Dd1 D:e3+ 22.Dd2 De6! 23.Rb1 Td8 24.Df4+ Ra8 cu câteva amenințări decisive.

21. ... Th8-c8
22. Df3-g3+ Cc6-e5+!
23. Rc2-b3 De1-d1+
24. Rb3-a3 Tc8-c5!

Acum înfringerea rapidă este inevitabilă. De exemplu: 25.b4 Tc3+ 26.Rb2 Dc1 mat, sau 25.b3 Ta5+ 26.Rb4 Dd2 mat, sau 25.Rb4 (Permite cea mai elegantă rezolvare) 25...Dd2+! 26.R:c5 b6+ 27.Rb5 Da5 mat.

Albul cedează.

Nr. 182. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN FLOHR

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	d5:c4
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. e2-e3	e7-e6
5. Nf1:c4	c7-c5
6. 0-0	Cb8-c6
7. Dd1-e2	a7-a6
8. Tf1-d1	...

E ciudat că această mutare, care nu cuprinde nici o amenințare reală și de aceea în momentul de față este cel puțin inexactă — ca să nu folosesc un termen mai sever — a fost totuși aproape în unanimitate aprobată pe vremea când s-a jucat această partidă. După ce Euwe a câștigat împotriva mea a 5-a partidă a meciului din 1937, iar eu am câștigat la Bök la Margate în 1938, „teoria“ va socoti desigur că cea mai bună mutare este mutarea naturală 8. Cc3! folosită în partidele indicate.

8. ... b7-b5
9. d4:c5 ...

Răsturnarea pozițională a mutării
9. d5!? este 9... ed 10. N:d5 C:d5
11. e4 De7! 12. T:d5 Ne6.

9. . . Dd8-c7
10. Nc4-d3 Nf8:c5
11. a2-a4 . . .

Albul vrea să dezorganizeze flancul
damei adverse și izbutește acest lucru
datorită răspunsului slab al adversa-
rului.

11. . . b5-b4?

Acum multe puncte de pe flancul
damei sînt insuficient apărate și, mai
mult decît atît, negrul nu are nici o
speranță de a obține vreun contra-
atac deoarece poziția albului este lip-
sită de slăbiciuni.

Cu totul alta ar fi fost situația
după răspunsul corect 11... ba! care
ar fi dat negrului în compensație pen-
tru pionul slab a6, contraatac îm-
potriva pionului b2.

12. Cb1-d2 0—0

Ceva mai bine, deși nu pe deplin
satisfăcător, ar fi fost 12... Ca5 cum
a jucat, de exemplu, Flohr într-o par-
tidă de meci împotriva lui Euwe, în
1932.

13. Cd2-b3 Nc5-e7
14. e3-e4 Cf6-d7

Posibilitatea înaintării 15. e5 în le-
gătură cu mutarea următoare De4
era, desigur, neplăcută pentru alb.

15. Nc1-e3 Cd7-e5

Schimbul de cai proiectat de negru
nu-i ușurează situația deoarece nu a-
jută la rezolvarea problemei coordo-
nării acțiunii turnurilor negre. Prefe-
rabil era 15...Nb7 16. Tacl Db8.

16. Cf3:e5 Cc6:e5
17. Ta1-c1 Dc7-b8
18. Ne3-c5! . . .

De acum încolo orice schimb nu face
decît să înlesnească folosirea slăbi-
ciunii organice a pionilor, creată prin
mutarea a 11-a a negrului.

18. . . Ne7:c5
19. Cb3:c5 Db8-b6
20. De2-h5! Ce5-d7

Deoarece calul era singura figură
activă a negrului, nu avea sens re-
tragerea lui fără o nevoie specială.
Continuînd cu 20...f6 negrul ar fi pu-
tut opune o rezistență mai mare deși
și în acest caz avantajul albului, după
21.Nf1 Td8 22. Td4! urmat de Dd1, ar
fi rămas apreciabil.

21. Nd3-e2 g7-g6

Cu scopul de a deschide — fără
pierdere de timp — o ieșire pentru
rege. Însă, după cum se va vedea în
viitor, această mutare slăbește flan-
cul regelui — mai ales dacă ținem
seama de faptul că albul nu se gră-
bește de loc cu schimbul damelor. Ne-
grul ar fi trebuit să ia imediat calul
la c5.

22. Dh5-g5 Cd7:c5
23. Tc1:c5 a6-a5

Una din amenințările poziționale ale
albului e și 24.a5.

24. h2-h4 . . .

Sanctiunea pentru 21...g6.

24. . . Nc8-a6
25. Ne2-f3! . . .

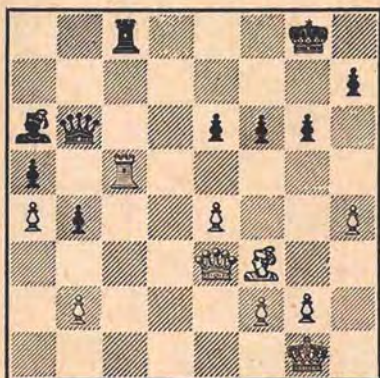
Nebunul alb e aici mai tare decît
cel negru. Acum amenințările albului
sînt numeroase (26.h5, 26.T:a5, 26
Td7 etc.).

25. . . f7-f6
26. Dg5-e3 . . .

Acum albul nu scapă din vedere
faptul că dama neagră nu e apărată!

26. . . Ta8-d8
27. Td1:d8 Tf8:d8

Sau 27...D:d8 28.e5 f5 29.Tc6 Nc8
30.Dc5 cu poziție câștigătoare.

28. e4-e5 !

...

Această mutare forțează fie cîștigul unui pion, cu poziție net superioară după 28...f6 29.D:e5 (Poate că e și mai tare la început 29.h5 !), fie continuarea din partidă.

Dacă albul ar fi jucat direct 28.Tc8, negrul ar fi răspuns 28...Dd6.

28. ...

f6-f5

29. Tc5-c8 !

...

Cîștigă cel puțin un turn.
Negrul cedează.

Nr. 183. PARTIDA SPANIOLA

STOLTZ

ALEHIN

Turneul de la Bled, 1931

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

d7-d6

5. d2-d4

b7-b5

6. Na4-b3

Cc6:d4

7. Cf3:d4

e5:d4

8. Nb3-d5

...

Dacă neobișnuita mutare a 5-a a albului are în general vreun sens, atunci numai cu condiția sacrificării unui pion prin 8.c3, deoarece dacă negrul îl acceptă, îl așteaptă o serie de dificultăți în dezvoltare. Dimpotrivă,

mutarea cu nebulul — în legătură cu schimbul următor — dă pînă la urmă un avantaj de spațiu negrului.

8. ...

Ta8-b8

9. Nd5-c6+

...

Albul se grăbește în mod evident să „simplifice” jocul. Dacă i s-a spus că aceasta este calea cea mai simplă spre remiză, siatul n-a fost bun.

9. ...

Nc8-d7

10. Nc6:d7+

Dd8:d7

11. Dd1:d4

Cg8-f6

12. Cb1-c3

...

Nimic nu dă 12. Da7, din cauza 12...Dc8.

12. ...

Nf8-e7

13. 0—0

0—0

14. Nc1-d2

...

Nebulul n-are cîmpuri bune de dezvoltare. Intr-o partidă de antrenament jucată la Paris în 1933, Bernstein a încercat împotriva mea mutarea 14. Ng5, însă după 14...b4 15. Cd5 (15. Ce2 C:e4 pierde un pion) 15...C:d5 a trebuit să cedeze deoarece la 16.D:d5 ar fi urmat 16...Tb5.

14. ...

Tf8-e8

15. Dd4-d3

b5-b4

16. Cc3-e2

...

Neconsecvent, deoarece acum albul ar fi avut mai multe motive să continue tactica schimburilor. După 16.Cd5 C:d5 17.D:d5 (Sau 17.ed) 17...Db5 negrul ar fi avut doar un final mai bun care, în cazul unui joc corect, s-ar fi putut termina pînă la urmă cu remiză. După mutarea din partidă sarcina albului este mult mai complicată.

16. ...

Dd7-c6

17. f2-f3

...

La 17.Cg3 ar fi putut urma foarte tare 17...Cg4 urmat de Ce5 sau Nf6. Însă mutarea pionului slăbește cîmpurile negre (Mai ales cîmpul e3) și astfel orientează inițiativa albului asupra unui obiectiv concret.

17. . . d6-d5 !
18. e4:d5 . . .

Altfel albul ar fi pierdut pionul „e” fără nici o compensație.

18. . . Cf6:d5
19. Ta1-e1 Ne7-f6
20. c2-c4 . . .

Ar fi fost ceva mai bine 20.c3, însă tot nesatisfăcător din cauza 20...Dc5+ 21.Cd4 Ted8 în favoarea negrului.

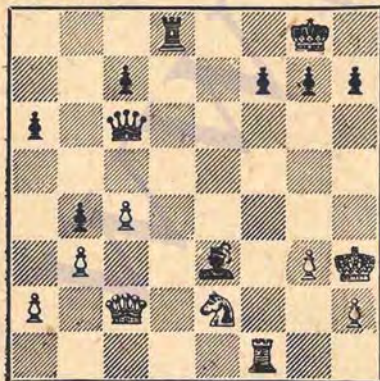
20. . . Dc6-c5+
21. Tf1-f2 Cd5-e3
22. b2-b3 Tb8-d8
23. Nd2:e3 Te8:e3
24. Dd3-c2 . . .

E ușor de văzut că ultimele 3-4 mutații ale albului au fost în fond forțate. Negrul nu numai că stăpânește întreaga tablă, dar poate obține chiar avantaj material. Partea finală a partidei nu este lipsită de o oarecare ascuțime.

24. . . Nf6-h4 !
25. g2-g3 Te3:f3
26. Te1-f1 Nh4-g5
27. Rg1-g2 Tf3:f2+
28. Tf1:f2 Dc5-c6+
29. Rg2-h3 . . .

Forțat din cauza amenințărilor negrului: 29... Td2 sau 29... Ne3.

29. . . Ng5-e3
30. Tf2-f1 . . .

30. . . Td8-d5 !

Continuările 30...Td6 sau 30...Td2 nu erau încă decisive din cauza 30. Df5 cu contraatac. După mutarea din partidă însă, care aduce în joc și turnul, albul nu mai are apărare.

31. Ce2-f4 Dc6-d7+
32. g3-g4 Td5-d4
33. Dc2-g2 . . .

Albul mai reușește să găsească mutații de apărare, însă e clar că nu pentru multă vreme.

33. . . c7-c6
34. Cf4-h5 Ne3-g5 !

Acum nu mai există apărare împotriva amenințării 35... g6.

35. Dg2-e2 g7-g6
36. Ch5-g3 h7-h5
37. Cg3-e4 Dd7:g4+ !

E doar o aparență faptul că albul trece într-un final de turnuri cu un pion mai puțin; în realitate turnul îl va avea numai negrul.

38. De2:g4 h5:g4+
39. Rh3:g4 Td4:e4+
40. Rg4:g5 Rg8-g7

Amenință 41... f6+! urmat de 42... Te5+.

Albul cedează.

Nr. 184. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

MAROCZY

Turneul de la Bled, 1931

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0-0
7. Ta1-c1	h7-h6
8. Ng5-h4	c7-c6
9. Nf1-d3	a7-a6

O continuare în care negrul nu are într-adevăr de ce să se teamă este

9...dc 10.N:c4 b5 11.Nd3 a6 și dacă 12.a4 (12.e4? C:e4 este în favoarea negrului, Euwe-Alehin, partida a 28-a a meciului din 1935) atunci simplu 12...ba.

10. 0—0 d5:c4
11. Nd3:c4 c6-c5

E destul de riscantă încetinirea dezvoltării flancului damei. O bună continuare ar fi fost 11...b5, urmat de Nb7 și c6-c5.

12. a2-a4! ...

Această mutare, în legătură cu izolarea următoare a pionului central, dă partidei un caracter neobișnuit. După 12.Nd3 sau 12.De2 b5 ea s-ar fi dezvoltat pe căi șablon și, probabil, s-ar fi terminat cu o remiză onorabilă.

12. ... Dd8-a5

Din acest moment Maroczy joacă foarte inventiv, îmbinând mutările de apărare cu contraatacuri împotriva pionilor slabi a4 și d4.

13. Dd1-e2 c5:d4!

Tocmai la timp, deoarece 14.C:d4 Ce5 15. Nb3 Cg6 16. Ng3 e5 ar fi fost în favoarea negrului.

14. e3:d4 Cd7-b6
15. Nc4-d3! ...

Albul lasă pionul „a” în voia soartei. Este drept că luarea lui în acest moment nu este bună din cauza 16. Ce4! cu un atac foarte puternic. Acest pion rămâne slab aproape până la finalul dramatic.

15. ... Nc8-d7
16. Cf3-e5 ...

Amenințată 17.N:f6 urmat de 18.De4.

16. ... Tf8-d8
17. f2-f4 ...

Încă de la mutarea 12.a4 albul s-a decis să conducă întreaga partidă într-un stil furtunos. Deși rezultatul

a justificat această metodă de acțiune, eu nu sînt nici pe departe convins că aceasta a fost cea mai logică cale pentru valorificarea incontestabilului avantaj de spațiu al albului. Aici, de exemplu, merita o serioasă atenție mutarea simplă 17.Df3 deoarece: 1) la 17... C:a4 ar fi putut urma 18.Ce4! în favoarea albului; 2) 17... N:a4 ar fi fost evident nesatisfăcător din cauza 18. D:b7; 3) după 17... Nc6 18. C:c6 bc 19. Tf1d1 slăbiciunile de pionii ale negrului ar fi fost cel puțin tot atît de vulnerabile ca și ale albului.

17. ... Nd7-e8
18. Ce5-g4 ...

Consecința logică a mutării precedente. Albul sacrifică pionul d4 deoarece apărarea lui prin 18.Tfd1 sau 18.Nf2 ar fi permis negrului să pareze amenințări importante prin mutarea Cbd5 sau Cfd5.

18. ... Td8:d4

Negrul nu are nimic mai bun decît să accepte sacrificiul, deoarece în cazul altor mutări atacul albului ar fi rămas tot atît de puternic, menținînd și echilibrul material.

19. Nh4:f6 Ne7:f6
20. Cg4:f6+ g7:f6
21. Cc3-e4 ...

Acum poziția negrului este slăbită, mai ales din cauză că nu poate apăra punctul f6 (Dacă 21... Cd7, atunci 22.f5! cu atac puternic).

21. ... Ta8-d8

Negrul ar fi putut și trebuia să salveze pionul f6, continuînd cu 21...f5. La aceasta albul ar fi răspuns cu 22. Cf6+ Rf8 (Sau 22... Rg7 23. Ch5+ urmat de b2-b3) 23.b3! după care ar fi încercat să folosească slăbiciunea cimpurilor negre. Totuși rezultatul atacului lui ar fi rămas neclar. Contraatacul început cu mutarea din partidă este respins, mai ales pentru că albul reușește să-și apere nebulul în mod indirect, fără pierdere de timp.

22. Ce4:f6+
23. Cf6-h7+!

Rg8-f8
...

f6+ Rd8 28. D:h6 T:d3 29. Df8 Td7
30. Tc5 D:a4 31. T:e5 și albul câștigă.

E posibil că Maroczy a subapreciat această mutare. Dacă acum 23... Rg8, atunci 24. Dg4+ Rh8! 25. Dh4! T:d3 26. D:h6 și albul câștigă.

23. ...
24. f4-f5

Rf8-e7
...

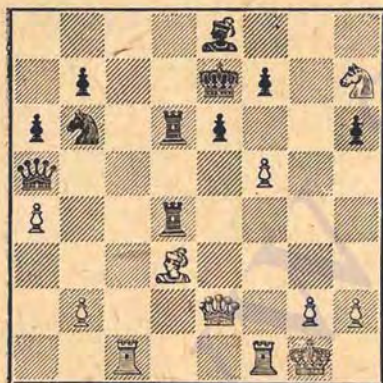
Prima apărare indirectă; dacă 24... T:d3?, atunci 25. f6+ urmat de 26. D:d3+.

24. . .

Td8-d6

După această mutare totul pare din nou în ordine, deoarece regele obține un refugiu la d8.

Răspunsul următor al albului, care n-a fost ușor de găsit, schimbă radical situația.

25. b2-b4!!

...

O neașteptată rezolvare a problemei atacului, a cărei idee este următoarea: albul reușește (după 25... T:b4) să joace 26. Dh5! excluzând posibilitatea răspunsului puternic 26... Dd2! sau (cum s-a întâmplat în partidă), va pătrunde cu dama în poziția adversarului.

25. . .

Da5:b4

La un final interesant s-ar fi ajuns prin 25... T:b4 26. Dh5 e5 27.

26. De2-e5!

...

Amenință 27. Df6+ Rd7 28. Cf8 mat.

26. . .

Cb6-d7

Negrul apără ambele cimpuri critice și — aparent — câștigă nebunul.

27. De5-h8!

Td4:d3

Negrul pierde cu o mutare înainte de cea calculată de mine. Cel mai bun răspuns, 27... Db6 l-ar fi obligat pe alb să dezvăluie ultima subtilitate a combinației începute la mutarea a 25-a. Ar fi urmat 28. a5! (Triumful pionului pe care negrul l-a neglijat) cu două variante: 28... D:a5 29. Tc8 sau 28... Da7 29. f6+ și apoi ca în partidă.

28. f5-f6+!

...

Dacă 28... C:f6, atunci 29. D:f6+ și 30. Cf8 mat. Dacă 28... Rd8, atunci 29. D:e8+! și 30. Tc8 mat.

Negrul cedează.

Nr. 185. APARAREA INDIANA NOUA
ALEHIN STOLTZ
și un amator și un amator

Partidă prin consultație,
Nissa 1931

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

e7-e6

3. Cg1-f3

b7-b6

4. g2-g3

Nc8-b7

5. Nf1-g2

Nf8-e7

6. 0—0

0—0

7. b2-b3

...

Această mutare duce la poziții mai complicate (sau cel puțin mai puțin studiate) decât mutarea obișnuită 7. Cc3, care — de altfel — este de asemenea favorabilă albului, de exemplu: 7... Ce4 8. Dc2 C:c3 9. D:c3 c5

10. Ne3 și, în eventualitatea unor schimburi, negrul rămâne întotdeauna cu puncte slabe în centru.

7. . . **Dd8-c8**

Impotriva lui Euwe (în a 23-a partidă a meciului din 1937) am jucat 7... d5 8. Ce5 c5 obținând un joc bogat în posibilități pentru ambele părți. Intenția negrului de a schimba în centru numai un pion permite albului să folosească coloana deschisă „c”, fără ca adversarul să obțină contrajoc.

8. Cb1-c3 **d7-d5**

9. c4:d5! . . .

La momentul oportun, deoarece după 9... ed albul poate dezvolta avantajos nebunul la f4.

9. . . **Cf6:d5**

10. Nc1-b2 **c7-c5**

Pozițional inevitabil, însă începând din acest moment dama neagră „se va simți” (cum se exprimă comentatorii moderni) cam prost, fiind pe aceeași coloană cu turnul alb.

11. Ta1-c1 . . .

Amenințată eventual Ca4.

11. . . **Cd5:c3**

12. Nb2:c3 **Tf8-d8**

Albul intenționează să continue cu 13. de bc lăsând negrului un pion slab pe o coloană semideschisă. Mutarea negrului parează această posibilitate, însă numai temporar și, de aceea, ar fi fost mai bine 12... Dd8.

13. Dd1-d2! . . .

Cu scopul (în eventualitatea 13... Cd7, de exemplu) de a aduce dama pe cîmpul b2, însă mutarea următoare a negrului, care dovedește intenția lui de a-și asigura pentru damă cîmpul corespunzător b7, m-a determinat să găsesc idei mai active.

13. . . **Nb7-d5**

14. Dd2-f4 **Dc8-b7?**

Consecvent. Totuși neglijarea dezvoltării flancului damei duce imediat la pierdere. E drept că și după 14... Cd7 15.e4 Nb7 16.d5! ed 17.ed N16 (Nu merge 17... N:d5 din cauza 18.Cg5) negrul tot ar fi pierdut, pînă la urmă.

15. d4:c5 **b6:c5**

Dacă 15... N:c5, atunci 16. N:g7!

16. e2-e4! **Nd5-c6**

Sau 16... N:e4 17. Cg5 și albul câștigă.

17. Cf3-e5 **Nc6-e8**

18. Ce5-g4! . . .

Originalitatea acestui atac neașteptat asupra regelui negru constă în faptul că poziția de pion care-l apără nu este slăbită de loc.

18. . . **Cb8-a6**

Negrul nu mai are decît o alegere redusă de mutări deoarece răspunsul „natural” 18... Cc6 ar fi dus la un dezastru asemănător cu acela care a survenit în partidă: 19.N:g7! R:g7 20. Dh6+ Rg8 (Sau 20... Rh8 21. Cf6)

21. e5 f6 22. Ne4! f5 23. D:e6+ ur-
mat de D:f5, iar la 18... Nc6 e po-
sibil 19. N:g7 R:g7 20. Dh6+ Rg8
21. T:c5!

19. Nc3:g7!

Negrul cedează.

Varianța principală: 19... R:g7 20.
Dh6+ Rg8 21.e5 Nc6 22.Cf6+ N:16
23.ef cu mat.

Nr. 186. APARAREA NIMZOVICI

ALEHIN **FLOHR**
și un amator și un amator

*Partidă prin consultație,
Nissa, 1931*

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. a2-a3	...

Această mutare nu mai e la modă
nu numai pentru că pierde un tempo
pentru a provoca un schimb care con-
vine negrului, ci mai ales pentru că
pionul de la a3 ocupă un câmp care
poate fi util nebunului c1.

4. . .	Nb4:c3+
5. b2:c3	c7-c5
6. Dd1-c2	...

Preîntîmpină mutarea Ce4. Negrul,
continuînd cu 6... d5 7. cd D:d5, ar
fi putut obține acum o poziție satis-
făcătoare, așa cum s-a întîmplat în
meciul meu cu Euwe din 1937. Totuși,
nici mutarea din partidă nu e slabă.

6. . .	Cb8-c6
7. Cg1-f3	d7-d5
8. e2-e3	0-0
9. c4:d5	e6:d5

Negrul apreciază greșit caracterul
poziției. Izolarea pionului „d” este un
preț prea mare pentru diagonala
c8-h3. Dacă negrul ar fi luat cu
dama, atunci după 10.c4 Dd6 11.Nb2
ar fi obținut poziția din a 10-a par-

tidă a meciului meu cu Euwe din
1937, pe care unii teoreticieni au con-
siderat-o chiar favorabilă negrului.
Fără să mergem atît de departe, tre-
buie să recunoaștem că s-ar fi ajuns
la un joc bogat în diferite posibili-
tăți pentru ambele părți.

10. d4:c5!

...

Lichidează speranțele posibile ale
negrului în ceea ce privește bloca-
rea jocului prin c5-c4.

10. ...

Dd8-a5

11. Nf1-d3

Cf6-e4

După acest efort inutil (deoarece
pionul c3 oricum nu poate fi luat)
poziția negrului devine critică. Mu-
tarea 11... Ng4 ar fi fost de aseme-
nea insuficientă pentru restabilirea
echilibrului, deoarece albul ar fi per-
mis schimbul calului său și ar fi răs-
puns simplu cu 12. Tbl sau 12. a4.
Totuși, negrul ar fi putut și ar fi
trebuit să joace 11... D:c5.

12. 0-0

...

Desigur că aceasta este mutarea co-
rectă, deoarece negrul nu poate răs-
punde nici cu 12... D:c3 din cauza
13. N:e4, nici cu 12... C:c3 din cau-
za 13. Nd2.

12. ...

Da5:c5

13. a3-a4!

...

În sfîrșit albul obține posibilitatea
de a-și corecta mutarea a 4-a și de
a lichida singurul neajuns serios al
poziției sale.

13. ...

Tf8-e8

14. Nc1-a3

Dc5-a5

15. Ta1-b1!

...

Dacă acum 15... a6, atunci 16. c4
Cf6 17.Cg5 (Amenințînd mat în doua
mutări) 17... g6 18. cd D:d5 19. f4!
(Amenințînd Nc4) cu atac cîștigător.
De aceea negrul încearcă să modifice
cu orice preț evoluția luptei.

15. . .
16. Nd3:e4
17. Ne4:h7+

Da5:c3
Dc3:a3
Rg3-h8

19. Nh7:g6

...

Desigur!

19. . .
20. Dc2:g6
21. e3-e4!

f7:g6
Te8-e7

O frumoasă lovitură finală. Dacă acum 21... d4 (Nu există nimic mai bun), atunci 22.Tb5 Ng4 (Din nou singura mutare) 23.Df6+ Tg7 (Sau 23... Rg8 24. Ce6!) 24. T:b7 Df8 25. Tf7 și albul câștigă.
Negrul cedează.

Nr. 187. APARAREA CARO-KANN

ALEHIN

WINTER

Turneul de la Londra, 1932

1. e2-e4
2. d2-d4
3. e4:d5
4. c2-c4

c7-c6
d7-d5
c6:d5
...

Unul din cele mai bune răspunsuri la apărarea aleasă de negru. Astăzi el nu mai e la modă dar, după părerea mea, fără o justificare serioasă și, probabil, temporar.

4. ...
5. Cb1-c3
6. Cg1-f3

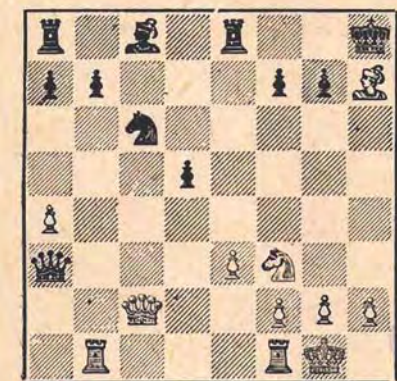
Cg8-f6
Cb8-c6
...

Dacă 6. Ng5 (Mutarea lui Botvinnik), atunci 6... e6 7. Cf3 Ne7 cu o poziție de apărare oarecum îngheșuită, însă suficient de solidă.

6. ...
7. c4:d5
8. Nf1-b5

Nc8-g4
Cf6:d5
Dd8-a5

Mutarea aceasta a fost folosită de mine în partida cu Nimzovici (Bled, 1931) în care adversarul meu, după 9. Db3! N:f3 10. gf C:c3, a comis o greșeală curioasă — 11. N:c6+ bc 12. Db7? și după 12... Cd5+ 13. Nd2 Db6! 14. D:a8+ Rd7 15. 0-0 Cc7 a fost forțat să înapoieze figura prin

18. Cf3-g5!

...

Atacul de mat al albului se desfășoară neforțat și este încununat de succes chiar după câteva mutări. La începutul carierei sale șahiste Flohr a fost uneori puțin cam superficial față de apărarea regelui său.

Acum însă, el a devenit unul din cei mai prudenți șahiști (dacă nu chiar cel mai prudent).

18. . .

g7-g6

Consecințele acestei mutări au fost ușor de calculat atât după 18... Tf8 (19.Ng8!) cit și după 18... Cd8 (19. Nf5!).

Singura variantă complicată ar fi survenit după 18... De7! Finalul a fost următorul: 19.f4! f6 20.Ng8 g6 21.D:g6 f6 22.Nf7 Nf5! 23.Dh6+ Nh7 24.T:b7! Df8 25.Df6+ Dg7 26.D:g7+ R:g7 27.N:e8+ și apoi N:c6.

16. Na5, după care rezistența a devenit inutilă.

Totuși, după cum arată partida de față, mutarea cu dama este foarte riscantă. Continuarea corectă este 8... Tc8 9. h3 N:f3 10. D:f3 e6 cu șanse aproximativ egale.

9. Dd1-b3!

10. g2:f3

11. b2:c3

Ng4:f3

Cd5:c3

e7-e6

Este drept că negrul a obținut o poziție de pioni mai bună, însă, după cum demonstrează albul printr-un sacrificiu de pion foarte promițător, poziția regelui negru nu e nici pe departe sigură. Partea următoare a partidei este extrem de instructivă, deoarece atacul albului a necesitat un calcul excepțional de precis.

12. d4-d5!

...

Pionul trebuie sacrificat imediat, deoarece după 12. 0-0 Td8 negrul obține o poziție satisfăcătoare.

12. ...

e6:d5

13. 0-0

0-0-0

Singura mutare. Dacă 13... Ne7 14. Tel legătura pe coloana „e” ar fi decis rezultatul partidei.

14. Nb5:c6

b7:c6

15. Ta1-b1

Da5-c7

Sau 15...Rd7 16. c4! cu atac puternic.

16. Db3-a4

Td8-d7

17. Nc1-d2!

...

O mutare grea, mult mai tare decât 17. Nf4 sau Ne3. Cu toată apărarea precisă, negrul nu este în stare să împiedice distrugerea treptată a poziției regelui său.

17. ...

Nf8-c5

18. c3-c4

Rc8-d8

Din nou relativ cea mai bună mutare. Greșit ar fi fost 18... Nb6 din

cauza 19. c5! N:c5 20. Da6+ Rd8 21. Na5 Nb6 22. T:b6.

19. Nd2-a5

Nc5-b6

20. Na5:b6

a7:b6

21. Da4-a8+!

...

Scopurile acestei manevre departe calculate a damei sint următoarele:

1) dacă albul ar fi jucat direct 21. cd, negrul ar fi putut răspunde 21... T:d5 22. Td1 Re7! 23. T:d5 cd 24. Tel+ Rf6 25. Dh4+ Rg6 și albul nu are mai mult decât șah etern; de aceea trebuie să împiedice fuga regelui prin e7;

2) în unele variante importante turnul alb trebuie pus la a4; de aceea dama eliberează acest cimp.

21. ...

Dc7-c8

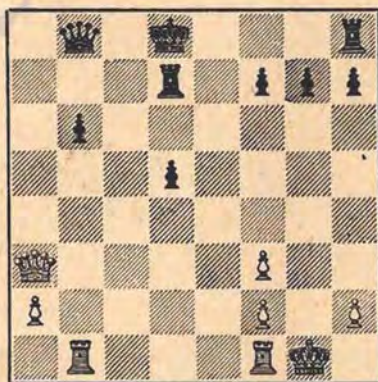
22. Da8-a3

Dc8-b8

23. c4:d5

c6:d5

După 23... T:d5 24. Td1 Te8 25. T:d5+ cd 26. Td1 De5 (Sau Te5) 27. f4 negrul nu ar fi avut apărare.

24. Tb1-b4!

...

Mutarea ciștigătoare, deoarece negrul nu apucă să joace 24... Te8 din cauza 25. Ta4.

24. ...

Db6-d6

25. Tf1-e1!

Td7-c7

Sau 25... Te7 26. Td1 cu atac im-
parabil.

26. Da3-b3 Th8-e8
27. Te1-d1 Te8-e5

Negrul nu poate apăra ambii pioni
deodată.

28. Tb4:b6 Tc7-c6
29. Tb6:c6 Te5-g5+

Forțat (29... D:c6 30. Db8+).

30. Rg1-h1 Dd6:c6
31. Td1-e1! ...

Inceputul atacului final.

31. ... Dc6-f6
32. Db3-b8+ Rd8-d7
33. f3-f4 Tg5-g6

Aici m-am așteptat la 33... Th5 34.
De8+ Rd6 35. Tc1! T:h2+ 36. Rg1!
și albul forțează ciștigul.

34. Db8-e8+ Rd7-c7
35. Te1-c1+ Rc7-b6
36. Tc1-b1+ Rb6-c5
37. De8-b5+ Negrul cedează.

Nr. 188. APARAREA INDIANA NOUA
VERA MENCİK ALEHIN
Turneul de la Londra, 1932

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cg1-f3 b7-b6
4. e2-e3 ...

Un sistem de dezvoltare pasiv,
însă nici pe departe slab. Negrul nu
întîmpină însă dificultăți în deschi-
dere, cu condiția de a nu-și supra-
aprecia poziția și a-și da seama că,
deși are suficienți forțe pentru a
controla punctul e4, el nu este
destul de dezvoltat pentru a-l
ocupa.

4. ... Nc8-b7
5. Nf1-d3 Nf8-b4+
6. Nc1-d2 Nb4:d2+
7. Cb1:d2 ...

Calul nu este plasat prea bine la
d2. Mai bine ar fi fost 7. D:d2 și
apoi Cc3.

7. ... d7-d6
8. 0—0 Cb8-d7
9. Dd1-c2 Dd8-e7
10. Tf1-d1 0—0
11. Cd2-e4 g7-g6

O mutare bună al cărei scop este
de a evita schimbul nebulului b7.
Negrul are interes să păstreze cît
mai multe figuri pe tablă, deoarece
poziția lui de pioni este mult mai
elastică decît a albului.

12. Td1-d2 Cf6:e4
13. Nd3:e4 c7-c6!
14. Dc2-a4 ...

Albul a sperat probabil să pro-
voace mutarea 14... b5 pentru a răs-
punde convenabil cu 15. Db3!

14. ... Tf8-c8
15. Ne4-d3 c6-c5
16. Da4-d1 ...

Nici una din figurile albe nu are
la dispoziție cîmpuri potrivite. Totuși
mai trebuie cîtva timp pînă cînd ne-
grul va fi în stare să organizeze o
inițiativă serioasă.

16. ... Cd7-f6
17. d4:c5 b6:c5

Corect, deoarece într-o astfel de
poziție, pionul înapoiat d6 se apără
foarte ușor.

18. Dd1-e2 Cf6-h5
19. Ta1-d1 Tc8-f8!

Negrul pregătește înaintarea pio-
nilor „f” și „e”.

20. e3-e4 Ch5-f4
21. De2-e3 e6-e5
22. Nd3-f1 Ta8-d8

Pînă în acest moment tactica ne-
grului a fost ireproșabilă, însă aici
22... Tf8 urmat de Ce6 și Cd4 ar fi
fost mai convingător, deoarece ar fi

impiedicat încercările următoare ale albului.

23. b2-b4! ...

Un interesant sacrificiu de pion într-o poziție grea. Dacă acum 23... cb 24. D:a7 Ta8 25. Db6 N:e4, atunci 26. D:d6 D:d6 27. T:d6 N:f3 28. gf T:a2 29. Tb6 cu șanse foarte bune de remiză pentru alb.

23. ...	Cf4-e6
24. Td2-b2	Nb7-a8
25. b4:c5	Ce6:c5
26. Cf3-d2	f7-f5
27. e4:f5	g6:f5

Prin deschiderea coloanei „g” negrul obține în sfârșit o bază pentru un atac puternic împotriva regelui advers.

28. f2-f3 De7-g7

Amenință 29... f4 și apoi e5-e4.

29. Td1-b1	Rg8-h8
30. Cd2-b3	Cc5-e6
31. Tb2-d2	Ce6-g5
32. Rg1-h1	Tf8-g8
33. Td2-f2	...

Singura apărare împotriva 33... C:f3.

33. ...	Td8-e8!
34. Tb1-d1	Te8-e6

35. f3-f4 ...

Albul nu mai are apărări. Negrul amenință 35... Th6 urmat de 36... T:h2+, 37... Dh6+, 38... Ch3+. Dacă 35. c5 d5, negrul ar fi câștigat înaintind pionii centrali.

35. ...	e5:f4
36. De3-d4	Te6-e5!
37. c4-c5	d6:c5
38. Cb3:c5	Cg5-h3
39. Tf2-b2	f4-f3!
40. g2-g3	f3-f2+

Cel mai „lung” șah cu nebulun pe care l-am dat vreodată în viața mea. Albul cedează.

Nr. 189. APARAREA SPANIOLE

ALEHIN KOLTANOVSKI

Turneu de la Londra, 1932

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. Na4:c6+	b7:c6
6. d2-d4	e5:d4

Schema de apărare obișnuită este 6... f6 și apoi Ce7-g6. Se vede însă că în această partidă negrul a vrut să elibereze diagonala pentru nebulun f8.

7. Cf3:d4	Nc8-d7
8. 0-0	g7-g6
9. Cb1-c3	...

Albul nu are nimic mai bun decât această dezvoltare liniștită a forțelor, în speranță că slăbiciunea cimpurilor negre din dispozitivul negrului îi va da, mai devreme sau mai târziu, șanse reale.

9. ...	Nf8-g7
10. Tf1-e1	Cg8-e7
11. Nc1-f4	0-0
12. Dd1-d2	c6-c5
13. Cd4-b3	...

Nu merge 13. Cf3, din cauza 13... Ng4. Totuși merita atenție mutarea 13. Ce2.

13. ...	Ce7-c6
14. Nf4-h6	Nd7-e6
15. Nh6:g7	Rg8:g7
16. Cc3-d5	f7-f6
17. Ta1-d1	Ta8-b8
18. Dd2-c3	Dd8-c8
19. a2-a3	Tf8-f7
20. h2-h3!	...

Găsirea acestei mutări precum și a celor următoare n-a fost ușoară deoarece, pregătind combinația decisivă, a trebuit să țin seama în același timp de posibilitatea simplificării poziției prin N:d5.

20. ...	Dc8-b7
21. Te1-e3	Db7-b5

Negrul ar fi trebuit să joace aici 21... N:d5, deși după 22. ed Cd4 23. C:d4 ed 24. T:d4 D:b2 25. Dd2 albul ar li păstrat un avantaj pozițional real, deși nu prea ușor realizabil.

Mai puțin folosită și mai slabă decât mutarea 3... Cg4; în legătură cu lupta împotriva acestei mutări am amintiri destul de plăcute (vezi partida Nr. 112 Alehin-l. Rabinovici și Nr. 114 Alehin-Seitz).

4. Cb1-d2

Ce4-c5

Dacă 4...Nb4, atunci 5.Cf3 și apoi a2-a3 pentru a obține avantajul pe rechiu de nebuni.

5. Cg1-f3

Cb8-c6

6. g2-g3

Dd8-e7

7. Nf1-g2

g7-g6

8. Cd2-b1!

...

Această mutare, uimitoare la prima vedere, este în realitate absolut logică. După ce negrul și-a manifestat clar intenția de a dezvolta nebunul la g7, albul nu mai are de ce să țină seama de posibilitatea unor acțiuni pe diagonală el-a5. De aceea nu există nici un temei pentru amânarea aducerii calului pe cîmpul dominant d5.

8. ...

Cc6:e5

9. 0-0

Ce5:f3 ÷

10. e2:f3

Nf8-g7

11. Tf1-e1

Cc5-e6

12. Cb1-c3

0-0

13. Cc3-d5

De7-d8

14. f3-f4

c7-c6

Vrînd-nevrînd, negrul trebuie să arunce calul alb, creîndu-și astfel o slăbiciune periculoasă la d6. Direct 14...d6 ar fi fost prea periculos din cauza sacrificiului temporar de pion prin mutarea 15.f5.

15. Cd5-c3

d7-d6

16. Nc1-e3

Dd8-c7

17. Ta1-c1

Nc8-d7

18. Dd1-d2

Ta8-d8

19. Te1-d1

Nd7-c8

20. Cc3-e4

Ce6-c5

Acest atac va fi parat printr-o combinație care începe cu mutarea a 24-a a albului.

Ținînd seama de slăbiciunea pionului d6, negrul avea deja un joc greu. Nu mergea, de exemplu, 20... d5 din cauza 21. cd T:d5 22. Cf6+ și 23. Nd5 cu câștigul calității; sau 20... c5 21. f5! g7 22. Cc3 Cd4 23. Cd5 Db8 24. Ng5 în favoarea albului. După mutarea relativ mai bună 20... b6, albul ar fi putut să-și mărească ușor avantajul de spațiu prin 21. b4.

21. Ce4:d6!

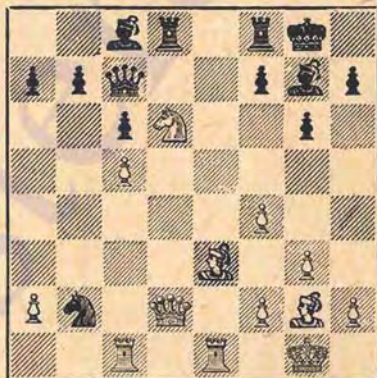
Cc5-a4

22. c4-c5

Ca4:b2

23. Td1-e1

...

23. ...

b7-b5

Acest răspuns, care este consecința logică a celor trei mutări precedente, se dovedește a fi insuficient. Dar negrul nu mai avea căi de salvare.

24. c5:b6!

...

O combinație neașteptată, însă nu prea complicată. Singura dificultate a constatat în necesitatea de a prevedea această posibilitate cu câteva mutări înainte, cînd a fost făcută mutarea 21. C:d6.

24. ...

Dc7:d6

25. Dd2:d6

Td8:d6

26. b6:a7

Nc8-b7

27. Ne3-c5

Td6-d8

28. Nc5:f8

Rg8:f8

29. Ng2:c6

Nb7:c6

30. Tc1:c6

Td8:a8

Ultimele mutări ale negrului au fost forțate și, văzînd dezastrul poziției sale, el preferă un sfîrșit rapid.

Dacă 30... Nd4, albul cîștigă de asemenea imediat prin mutarea 31. Td6.

31. Tc6-b6

Ta8:a7

32. Tb6-b8 mat.

Nr. 191. APARAREA CARO-KANN

ALEHIN SULTAN KAHN

Turneul de la Berna, 1932

1. e2-e4

c7-c6

2. d2-d4

d7-d5

3. e4:d5

c6:d5

4. c2-e4

Cg8-f6

5. Cb1-c3

Cb8-c6

6. Cg1-f3

Nc8-g4

7. c4:d5

Cf6:d5

8. Nf1-b5

a7-a6

În ceea ce privește mutarea 8... Da5, vezi partida cu Winter (Nr. 187). Mutarea din partidă, al cărei fond îl constituie un sacrificiu pozițional de pion, nu e atât de ușor de parat în jocul la tablă.

9. Nb5:c6+

b7:c6

10. Dd1-a4!

Cd5:c3

Consecința logică a mutării a 8-a a negrului, deoarece 10... Nd7 11. Ce5 ar fi fost evident în favoarea albului.

11. Da4:c6+

Ng4-d7

12. Dc6:c3

Ta8-c8

13. Dc3-e3

Nd7-b5

E clar că negrul are compensație pentru pionul sacrificat — pionul alb d4 este izolat — și, ceea ce este și mai important, pentru a face rocada, albul va fi forțat să-și slăbească flancul damei.

14. a2-a4

Nb5-c4

15. b2-b3

* Nc4-d5

16. 0-0

Dd8-b6

17. Nc1-d2!

...

O strategie jalnică ar fi fost apărarea pionului prin mutarea Tb1, după care negrul ar fi reușit să-și încheie dezvoltarea cu 17... e6, 18... Nd6 (e7) și 0-0.

17. ...

e7-e6

Dacă 17... D:b3, atunci 18. Tc1 T:c1+ 19. T:c1 D:e3 20. fe e6 (Sau 20... N:f3 21. gf Rd7 22. Na5) 21. Tc7 urmat de Ta7 cu avantaj pentru alb.

18. Tf1-c1

Tc8-b8

Relativ mai bine decît schimbul turnurilor.

19. Cf3-e5

f7-f6

Negrul subapreciază, probabil, forța răspunsului albului, însă și 19... Ne7 ar fi fost nesatisfăcător, de exemplu: 20. Cc4 D:b3 21. D:b3 T:b3 22. Cd6+! în favoarea albului.

20. Ce5-c6!

...

Scopul manevrei calului este lichidarea presiunii negrului asupra pionului b3.

20. ...

Tb8-a8

Singura mutare, deoarece 20... Tc8 este slab din cauza 21. Cb4!

21. Cc6-a5

...

Cu intenția de a juca 22. Tc6!

21. ...

Re8-f7

Această poziție a regelui în stadiul inițial al partidei este pentru Sultan Kahn mai familiară decît pentru șahiștii europeni, deoarece în șahul indian rocada se face prin 3 mutări:

1) regele merge la e7, d7, f7, 2) turnul face o mutare de pe cîmpul său inițial; 3) regele se întoarce printr-o mutare de cal pe orizontala a 8-a (în partea de unde a plecat turnul). Toate acestea cu condiția ca regele să nu fie în șah.

Revenind la partidă, remarcăm că din cauza amenințării 22. Tc6 negrul nu avea efectiv ceva mai bun decât mutarea cu regele.

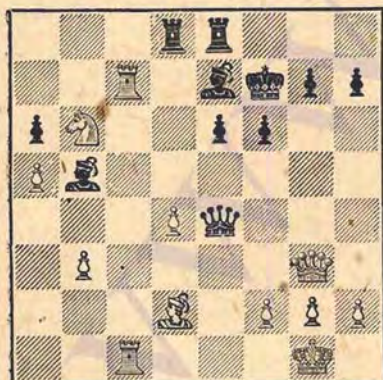
22. Ca5-c4	Db6-b7
23. De3-g3	Nf8-e7
24. a4-a5	...

Mutarea inițială a planului decisiv; ocuparea cimpului b6 cu calul va asigura albului posibilitatea folosirii complete a coloanei „c”.

24. ...	Ta8-d8
25. Cc4-b6	Nd5-c6
26. Tc1-c4!	...

Această mutare a necesitat un calcul precis din cauza posibilității 26... e5 la care albul era decis să înapoieze pionul în plus pentru a obține un atac puternic la rege, de exemplu: 27. Tac1! T:d4 28. T:c6 T:d2 29. Dg4! Thd8 30. De6+ Rf8 31. h3 Td1+ 32. T:d1 T:d1+ 33. Rh2 cu avantaj pentru alb.

26. ...	Th8-e8
27. Ta1-c1	Nc6-b5
28. Tc4-c7	Db7-e4

29. d4-d5! ...

să obțină victoria printr-o combinație precis calculată. Dacă negrul ar fi folosit șansa sa practică cea mai bună și ar fi jucat 29... ed, atunci ar fi putut surveni următoarea variantă: 30. Tel Ne2 31. Ca4! (Una din mutările principale ale combinației) 31... d4 32. Ce5 Dc2 33. T:e2 Dd1+ 34. Tel D:d2 35. Rf1! și negrul n-are apărare împotriva numeroaselor amenințări: mutările de încheiere ar fi fost probabil: 35... Rg8 36. Ce6 g6 37. C:d8 D:e1+ 38. R:e1 Nd6+ 39. Rd2 N:g3 40. hg T:d8 41. Tc6 Td5 42. b4 după care negrul trebuie să se predea.

29. ... Rf7-g8

Duce la o prăbușire și mai rapidă.

30. Tc1-e1	De4-f5
31. Nd2-b4!	Td8-d7

Tot atât de inutil ca și orice altă mutare.

32. Tc7:d7	Nb5:d7
33. Nb4:e7	e6:d5

Sau 33...T:e7 34.Dd6.

34. Dg3-d6 Negrul cedează.

Nr. 192. PARTIDA SPANIOLA
ALEHIN GROB
Turneul de la Berna, 1932

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0-0	d7-d6
6. c2-c3	...

Aici merge și 6.N:c6+ bc 7.d4 C:e4 8.De2 f5 9.Cbd2 C:d2 10.C:d2! și albul recîștigă pionul cu avantaj, de exemplu: 10...e4 11.f3 d5 12.fe de 13.C:e4! în favoarea albului.

În locul mutării simple 29. Ne3 (Care, la urma urmelor, ar fi fost, probabil, suficientă) albul se decide

6. . . Nc8-g4!
 7. d2-d4 b7-b5
 8. Na4-b3 Nf8-e7
 9. Nc1-e3 . . .

Trebuia jucat 9.a4. Mutarea din partidă duce la o luptă foarte complicată în centru.

9. . . 0-0
 10. Cb1-d2 d6-d5!

În acest moment am simțit că am intrat într-o variantă pregătită dinainte de adversarul meu. Cum s-a întimplat? În 1925 am dat la Bazei un simultan cu ceasuri. În acest simultan s-a jucat o partidă care coincide până la mutarea a 10-a a albului inclusiv, cu partida de față; datorită atacului instructiv și finalului elegant, partida a fost publicată în cartea mea „Pe drumul spre titlul de campion mondial” (Vezi partida nr. 287 Alehin-Meck. — V.P.). Meritul maestrului elvețian este că a stabilit precis momentul în care compatriotul său a comis greșeala și a înlocuit mutarea inofensivă a acestuia din urmă, 10... Ca5, cu o înaintare energetică în centru. Totuși până la urmă, întreaga variantă s-a dovedit nesatisfăcătoare, cu toată ameliorarea găsită. Am trecut însă prin câteva minute de neliniște până am găsit calea care mi-a asigurat avantajul.

11. e4:d5 e5:d4
 12. c3:d4 Cf6:d5

¹ După mutarea 6. c3, potrivit cercetărilor maestrului sovietic V. Rauzer, negrul egalează repede jocul prin 6... C:e4 7. d4 Nd7 8. Tel Cf6! 9. N:c6 N:c6 10. de 11. D:d8+ T:d8 12. C:e5 Ne4! 13. Cd2 (Dacă 13. f3, atunci 13... Nc5+ 14. Ne3 N:e3+ 15. T:e3 Td1+ 16. Rf2 N:b1! 17. Cg6+ Ce4+!) 13... Ne7 14. C:e4 C:e4 cum a fost în partida Riumin-Ragozin (Moscova, 1938), de care Alehin se vede că nu știa în timpul când a scris comentariile la partida sa cu Grob. — V. P.

Albul trebuie să rezolve acum o problemă dublă: să elibereze calul f3 de legătura neplăcută și în același timp să întreprindă măsurile necesare pentru a combate înaintarea amenințătoare a pionului f7.

13. Dd1-b1! . . .

Iată rezolvarea problemei. Albul intenționează să apere nebunul e3 printr-un contraatac asupra calului d5.

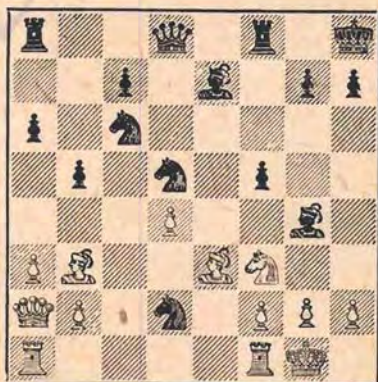
13 . . . f7-f5

Acesta nu e numai un atac ci și apărare împotriva amenințării De4.

14. a2-a3! . . .

Eliberează câmpul a2 pentru nebun — în eventualitatea în care negrul ar juca 14...Ca5, sau pentru damă, cum s-a întimplat în partidă.

14. . . Rg8-h8
 15. Db1-a2 . . .

15 . . . Cd5-b4!?

Negrul continuă să complice jocul, însă curînd va fi forțat să admită că a pierdut bătălia pentru câmpurile centrale. De asemenea, după 15...Cb6 16.Ne6! urmat de d4-d5, albul ar fi obținut foarte ușor avantaj.

16. a3:b4

17. Da2-b1

Cc6:b4

f5-f4

Echilibrul material se restabilește, însă nu pentru multă vreme, deoarece calul albului de la e5 va exercita o presiune colosală.

18. Cf3-e5

Ng4-f5

Sau 18...Nh5 19.De4! fe 20.le N16 21.Tf5! cu poziție covârșitoare.

19. Db1-d1

f4:e3

20. f2:e3

Cb4-d5

21. Ce5-c6!

...

Cel mai simplu, deoarece albul cîștigă două figuri ușoare pentru turn, evitînd și complicațiile.

Nu este convingător 21.T:f5 T:f5 22.e4 din cauza 22...T:e5. Însă 21. Dh5 g6 (Dacă 21... C:e3, atunci 22. T:f5) 22. C:g6+ N:g6 23. D:d5 ar fi fost de asemenea o continuare plăcută pentru alb.

21. ...

Cd5:e3

22. Cc6:d8

Ce3:d1

23. Cd8-c6

Ne7-g5

24. Tf1:d1!

...

Oricît ar părea de ciudat, mutarea 24.Ta:d1 ar fi oferit negrului posibilitatea de a se salva prin 24...Ne3+! 25.Rh1 N:d2 26.T:d2 Ne4!

24. ...

Ng5-e3+

25. Rg1-h1

Nf5-g4

26. Cd2-f1

...

Desigur, nu 26.Cf3? din cauza 26...T:f3!

26. ...

Ng4:d1

27. Ta1:d1

Ne3-f4

28. Nb3-d5!

...

Impiedică manevra Ta8-e8-e2.

28. ...

Ta8-e8

29. Nd5-f3

Tf8-f6

30. Rh1-g1

g7-g6

Desigur că aceasta e o pierdere de timp dacă ținem seama de mutarea

următoare însă, în poziția de față, un tempo în plus nu poate influența asupra rezultatului partidei. Dacă, de exemplu, 30...g5, atunci 31.h3 Ne3+ 32.C:e3 T:e3 33.d5 Tb3 34.Td2 cu o sarcină tehnică ușoară pentru alb.

31. Td1-a1

g6-g5

32. h2-h3

Nf4-e3+

33. Cf1:e3

...

Desigur, nu 33.Rh1 din cauza 33...g4!

33. ...

Te8:e3

34. Ta1:a6

Te3-b3

35. Nf3-d5!

...

Inceputul atacului de mat.

35. ...

Tb3:b2

36. Ta6-a8+

Rh8-g7

37. Ta8-g8+

Rg7-h6

38. Cc6-e5

Rh6-h5

39. Tg8-g7

Rh5-h4

40. Rg1-h2

h7-h6

41. Nd5-f3

Tb2-d2

42. Tg7-g6!

g5-g4

Evident că negrul uită să cedeze.

43. Tg6:g4+

Rh4-h5

44. Tg4-g3+

Rh5-h4

45. Ce5-g6+

Tf6:g6

46. Tg3:g6

b5-b4

47. Tg6-g4+

Rh4-h5

48. Rh2-g3

Td2-d3

49. Tg4-g7+

Td3:f3+

50. Rg3:f3

Negrul cedează.

Nr. 193. DESCHIDAREA COLLE
ALEHIN FLOHR
Turneul de la Berna, 1932

1. d2-d4

d7-d5

2. Cg1-f3

Cg8-f6

3. e2-e3

...

Această mutare liniștită, a cărei idee este de a amîna lupta în centru pînă în momentul în care regele alb va fi dus la un loc sigur, a adus multe victorii strălucite defunctului cam-

pion al Belgiei, Colle. Valoarea reală a mutării 3.e3 a fost pusă la îndoială de varianta 3...Nf5 4. Nd3 e6! introdusă în practică de mine în anul 1930, în partida împotriva lui Colle (turneul de la San-Remo).

Apărarea aleasă de Flohr permite albului să-și înlătuiească în totul planul de dezvoltare.

3. . .	e7-e6
4. Nf1-d3	c7-c5
5. c2-c3	Cb8-c6
6. Cb1-d2	Dd8-c7
7. 0—0	Nf8-e7
8. Dd1-e2	0—0
9. e3-e4	. . .

După cum am stabilit mai târziu, această mutare, destul de naturală, n-a fost încercată pînă atunci. Dacă aș fi folosit continuarea obișnuită 9. dxc5 10.e4, m-aș fi aflat într-o situație nu tocmai plăcută deoarece ar fi trebuit să lupt împotriva unei alte inovații a mea (partida împotriva lui Gilg, Kecskemet, 1927) și anume 10...Nd6! 11. Tel Cg4! cu perspective aproximativ egale.

9. . . d5:e4

Nu mergea 9...cd din cauza 10.e5! Cd7 (Sau 10...Ch5 11.Cb3 cu amenințarea g2-g4) 11.cd Cb4 12.Nb5! a6 13. Na4 cu avantaj pentru alb.

10. Cd2:e4 c5:d4
11. Cf3:d4 . . .

Nu însă 11.cd, deoarece interesul albului este de a schimba cît mai multe figuri capabile de a ataca pionul izolat d4.

11. . . Cc6:d4
12. c3:d4 Cf6:e4

Continuarea 12...Cd5 13.Df3! ar fi dus la o poziție mai complicată. Totuși și mutarea din partidă ar fi trebuit să fie suficientă pentru egalarea jocului.

13. Nd3:e4 f7-f5

Însă, începînd din acest moment, Flohr își supraapreciază evident poziția, ceea ce i se întîmplă foarte rar. După mutarea simplă 12... Nd7 13. Df3 Nc6 partida s-ar fi terminat probabil remiză.

14. Ne4-f3 Ne7-f6

Această mutare precum și cea următoare sînt consecința logică a încercării nereușite de a folosi „slăbi-ciunea” de la d4. Și acum ar fi fost relativ mai bine 14...Nd7.

15. Tf1-d1 Tf8-d8
16. Nc1-e3 f5-f4 ?

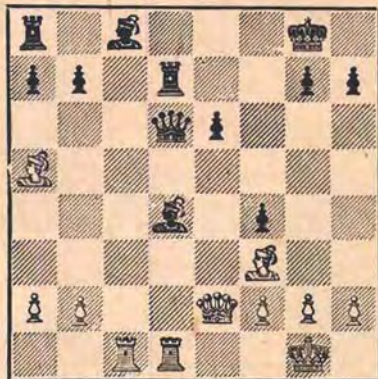
O greșeală evidentă. Însă, și după continuarea relativ mai bună 16...g5 17.h3 Dg7 18.Tac1 s-ar fi văzut curînd că pionul d4 poate fi cucerit numai cu prețul unei slăbiri decisive a poziției negrului.

17. Ta1-c1 Dc7-d6
18. Ne3-d2 Nf6:d4

După cum arată răspunsul albului, acest pion era intangibil. Însă și 18... Tb8 19.a3! cu amenințarea 20.Nb4 ar fi fost fără speranță pentru negru.

19. Nd2-a5 ! Td8-d7

Dacă turnul pleacă de pe coloana „d” atunci cîștigă imediat 20.Dc4 !

20. Td1:d4!

...

8. . .

Dd8-b6

O replică convingătoare la goana
negrului după câștig material.

20. . .

Dd6:d4

21. De2:e6+

Td7-f7

După 21...Rf8 22.Tel g6 23. Nc3 ne-
grul ar fi pierdut dama.

22. Tc1:c8+

Ta8:c8

23. De6:c8+

Tf7-f8

24. Dc8:b7

Tf8-e8

25. h2-h3

. . .

Nu merge 25. Nc3 din cauza 25..
D:c3!

25. . .

Dd4-c5

26. Na5-c3

Dc5-e7

27. Nf3-d5+

Rg8-h8

28. Db7:e7

Negrul cedează.

Nr. 194. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

H. JOHNER

Turneul de la Berna, 1932

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

c7-c5

4. c4:d5

e6:d5

5. Cg1-f3

Cb8-c6

6. Nc1-g5

. . .

Această mutare, ca și 6. Nf4, s-a
bucurat de o anumită popularitate în
primii ani ai folosirii apărării Tarrasch
(1903-1908), însă a fost exclusă a-
proape cu totul din practică de mu-
tarea lui Schlechter 6.g3 (Praga,
1908). Am ales această mutare ex-
clusiv ca o diversivă, căutând pe cât
posibil să-mi pun adversarul în fața
unor probleme de deschidere noi sau
uitate.

6. . .

Nf8-e7

7. Ng5:e7

Cg8:e7

8. e2-e3

. . .

Varianta 8.dc d4! ar fi fost în fa-
voarea negrului.

După 8... c4 9. Ne2 0-0 10. 0-0
negrul ar fi trebuit să țină seama
de două posibilități de subminare a
poziției sale de pioni: b2-b3 și e3-e4,
neavînd în schimb un avantaj sub-
stanțial în spațiu și timp.

9. Cc3-b5

. . .

O altă posibilitate convenabilă era
9. dc D:b2 10. Cb5 0-0 11. Dcl
Db4+ 12. Dc3.

9. . .

c5:d4

După această lichidare a tensiunii
în centru, negrul poate spera în cel
mai bun caz la remiză. În locul ne-
grului eu aș fi ales continuarea 9...c4
10.Cd6+ Rf8 11.C:c8 T:c8 12.Dd2 cu
aproximativ aceleași șanse, însă cu
un joc mult mai ușor decît în partidă.

10. Cf3:d4

0-0

11. Dd1-b3!

. . .

Asigură figurilor sale punctul d4,
deoarece după 11...a6 12.Cc3, dama
b6 nu este apărată.

11. . .

Cc6:d4

12. Cb5:d4

Db6-a5+

O încercare de a complica jocul prin
mutarea 12... Dg6 ar fi fost parat
convenabil de către alb prin 13.Ce2!
și Cf4.

13. Db3-c3

Da5:c3+

14. b2:c3

. . .

În finalul rezultat albul, datorită
slăbiciunii pionului d5 (și ca o conse-
cintă a acestei slăbiciuni — poziția
ideală a calului d4) precum și dato-
rită depărtării regelui negru de cen-
tru, are un avantaj clar deși — poate
— nedecisiv. În continuare negrul,
printr-un joc inexact, contribuie la

pătrunderea adversarului, ceea ce duce neașteptat de repede la pierdere.

14. . . Nc8-d7

Inercarea de simplificare 14...Cf5 n-ar fi dat nici un rezultat din cauza 15.Cb5!

15. Ta1-b1 Ta8-b8

Neplăcut ar fi fost 15... b6, din cauza 16. Na6.

16. Re1-d2 a7-a6
17. Nf1-e2 b7-b5

Odată și odată negrul trebuie să se elibereze de presiunea asupra punctului b7. La 17... Tfc8 sau 17... Cf5 ar fi urmat 18. Tb6.

18. Tb1-b3 Nd7-f5

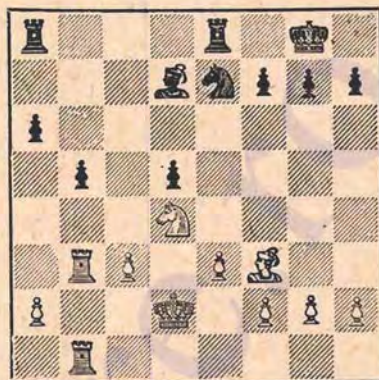
O mutare inutilă. Prin 18...Tfd8 19. Thb1 Ta8 negrul ar fi economisit un tempo important.

19. Th1-a1! Nf5-d7

Altfel urmează 20.a2-a4.

20. Ta1-b1 Tb8-a8
21. Ne2-f3 Tf8-e8

Ca răspuns la această mutare urmează un sacrificiu de pion decisiv. Turnul ar fi trebuit să mute la d8. Deși și în acest caz albui ar fi continuat cu 22.a4, această mutare nu ar fi dus încă la un câștig rapid. Jocul ar fi putut să se dezvolte astfel: (21...Tfd8) 22.a4 ba 23.Tb7 a3 24.c4! (Ideea mutării a 21-a a albului) 24...a2 25. Ta1 Tab8 26. T:b8 T:b8 27.T:a2 dc 28.T:a6 urmat de Rc3 și eventual Ta8. Negrul n-ar fi putut menține pionul c4 și s-ar fi ajuns la un final cu patru pioni împotriva a trei, cu figuri ușoare, în care pentru câștig ar fi fost necesară o îndelungată muncă tehnică.

22. a2-a4! b5:a4
23. Tb3-b7 Nd7-e6

La 23...Tcd8 ar fi fost foarte neplăcut 24.c4!

24. Nf3-d1! . . .

Reciștigă pionul cu o puternică presiune pozițională.

24. . . Rg8-f8
25. Nd1:a4 Te8-d8
26. Tb1-b6 Ne6-c8
27. Tb7-c7! . . .

Ciștigarea unui pion prin 27.T:e7 urmat de Cc6+, C:d8 și Td6+ i s-a părut albului o pradă prea neașteptată într-o poziție atât de covârșitoare. El intenționează să frângă rezistența negrului cu ajutorul zugzwangului.

27. . . g7-g6
28. f2-f3 . . .

Cu amenințarea 29. g2-g4.

28. . . h7-h5
29. g2-g3! . . .

Mă așteptam aici la continuarea 29...a5 30.h4 Na6 31.Cc6 C:c6 32.N:c6 Tac8 33.T:c8 N:c8 34.Tb8 Re7 35.Ta8 cu ciștigarea importantului pion a5.

29. . . Nc8-h3

În loc de aceasta însă, negrul oferă două figuri ușoare pentru turn, sperând să folosească într-un fel pionul său „a“.

30. Tb6-b7	Nh3-c8
31. Tc7:e7	Nc8:b7
32. Te7:b7	Td8-b8
33. Na4-c6	a6-a5
34. Tb7:b8	Ta8:b8
35. Rd2-c2!	...

Spulberă ultimele speranțe.

35. ...	Tb8-b6
36. Nc6:d5	Rf8-e7
37. Nd5-b3	f7-f6
38. Nb3-a4	Re7-d6
39. Cd4-b3	Tb6-a6
40. c3-c4	g6-g5
41. Rc2-c3	Ta6-a7
42. c4-c5+	Negrul cedează.

Nr. 195. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN H. STEINER

Turneul de la Pasadena, 1932

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0-0	Nf8-c5

Într-o vreme (1908—1923) am fost oarecum atras de această mutare dar, din păcate, trebuie să recunosc acum că mutarea 5...Nc5 nu este pe deplin satisfăcătoare, în cazul unui joc exact al albului. Oricum și mutarea 5...d6 este puțin discreditată; negrul se găsește practic în fața vechii alegeri între mutarea tăioasă 5... C:e4 și mutarea prudentă 5...Ne7.

6. c2-c3	Cf6:e4
7. d2-d4	Nc5-a7
8. Dd1-e2	...

M-am decis să urmez aici continuarea folosită împotriva mea de Yates, în 1922 la Hastings. Deși albul a obținut în acea partidă numai remiza, am sperat să găsesc la tablă

mutări ceva mai bune decât cele făcute de Yates; în realitate însă nu s-au găsit astfel de mutări.

Mult mai bună decât 8.De2 este mutarea 8.Tel (care e și mai logică deoarece aduce în luptă o figură nouă) și dacă 8... f5, atunci 9. Cd2 0-0 10. C:e4 fe 11. Ng5 urmat de 12. T:e4 cu avantaj clar pentru alb!

8. ...	f7-f5
9. d4:e5	0-0
10. Na4-b3+	Rg8-h8
11. Cb1-d2	Dd8-e8

O idee interesantă: negrul sacrifică unul sau chiar doi pioni pentru o dezvoltare rapidă, după care poziția albului pare pentru cîtva timp destul de înfrîngătoare. Totuși această încercare poate fi parată și va fi parată efectiv.

De aceea ar fi fost de preferat (ca în partida de la Hastings mai sus amintită): 11... d5 12. ed C:d6 13. Ce4 f4! 14. Cce5 (Sau 14. C:d6 cd! 15.Td1 Ng4) 14...C:e5 15.C:e5 Dg5 cu perspective bune pentru negru.

12. Cd2:e4	f5:e4
13. De2:e4	d7-d5!

Sensul primului sacrificiu de pion se lămurește — negrul își dezvoltă nebunul de cîmpuri albe cu tempo.

14. Nb3:d5	...
------------	-----

Mai bine decât 14.D:d5 Ng4 15.Cg5 C:e5 cu amenințări neplăcute.

14. ...	Nc8-f5
15. De4-h4	Cc6:e5
16. Nd5:b7!	...

Singura cale pentru a para cu succes atacul negrului asupra punctului f2. Nesatisfăcător era 16.C:e5 D:e5 17. N:b7 din cauza 17...Nd3! 18.N:a8 N:f2+! 19.Rh1 De8! (Mai tare decât

! Această continuare a fost recomandată și jucată cu mult succes de Capablanca, (de exemplu în partida cu Millner Barry, Margate, 1935).

19...N:f1 20.De4!) cu puternică presiune din partea negrului.

16. . . Ta8-b8
17. Cf3:e5 Tb8:b7

Dacă acum 17...D:e5, atunci 18.N:a6 parînd amenințarea principală a negrului, Nd3. Acesta e fondul mutării a 16-a a albului.

18. Tf1-e1! ...

Negrul nu poate folosi slăbiciunea temporară a punctului f2.

18. . . Tb7-b5
19. Ce5-f3 De8-c8
20. c3-c4 Tb5-b7
21. b2-b3 . . .

Duce mult mai repede la țintă decît mutarea pasivă 21.h3.

21. . . Nf5-g4
22. Nc1-a3! . . .

Forțează un răspuns care pune capăt speranțelor negrului la folosirea diagonalei a7-g1.

22. . . c7-c5

Nu merge desigur 22...Tf6 din cauza 23.D:g4.

23. Cf3:e5 . . .

Acum albul nu mai are dificultăți.

23. . . Ng4-f5
24. g2-g4! . . .

Cu scopul de a forța nebunul să abandoneze apărarea punctului g6.

24. . . g7-g5

Negrul nu mai are ce pierde.

25. Na3-b2 . . .

O mutare de efect (25..gh 26.C17+ Rg8 27.Ch6 mat) însă și mutarea simplă 25. Dh5 ar fi fost destul de bună. 25.D:g5 Tg7 26.Nb2 nu e atît de convingător din cauza 26..Rg8!

25 . . . Rh8-g8

Negrul speră ca după 26.D:g5+ Tg7 să treacă în varianta indicată mai sus.

26. Dh4-h5 Nf5-e6

27. Ce5-d7! . . .

Dacă 27...D:d7, albul forțează cîștigul în felul următor: 28.D:g5+ R17 29. D16+ Rg8 30.Dh8+! R17 31. D:h7+ Re8 32.Dg6+ Re7 33.Tad1! Dc6 34.Dg5+ R17 35.D16+ și mat în două mutări.

Negrul cedează.

Nr. 196. APARAREA INDIANA NOUA
TARTAKOWER ALEHIN
și un amator și un amator
*Partidă prin consultație,
Paris, 1932*

1. d2-d4 Cg8-f6
2. Cg1-f3 b7-b6
3. e2-e3 Nc8-b7
4. Nf1-d3 e7-e6
5. Cb1-d2 c7-c5

Din punct de vedere strategic este important să se echilibreze înaintarea posibilă a pionului la e4.

6. 0—0 Cb8-c6
7. c2-c4 . . .

În locul mutărilor 7. c3 sau 7. a3 urmate, eventual, de b2-b3 și Nb2 albul folosește aici un al treilea plan al cărui neajuns constă în lipsa amenințărilor în centru. Aceasta permite negrului să termine repede dezvoltarea și să obțină joc egal.

7. ...

8. b2-b3

Nf8-e7

c5:d4

Destul de bună ar fi fost și mutarea simplă 7... 0-0 și apoi d7-d6. Cu mutarea din partidă negrul fixează pionul d4 care poate deveni slab, dar în schimb deschide adversarului coloana „e” și îi cedează cîmpul e1.

9. e3:d4

d7-d5

10. Nc1-b2

Cc6-b4

O mutare care nu e atât de inofensivă pe cît pare. Negrul speră să provoace mutarea a2-a3, după care devine puternică manevra Cb4-c6-a5. În afară de aceasta albul trebuie să țină seama de mutarea Cf6-e4.

11. Nd3-b1

0-0

12. Tf1-e1

Ta8-c8

13. Cf3-e5

Cb4-c6!

Aceasta nu e nici pe departe o pierdere de timp (dacă o comparăm cu mutarea a 10-a) deoarece ultimele două mutări ale albului au modificat poziția: 1) datorită ieșirii turnului la el nebunul e7 va obține unele perspective pe cîmpul b4; 2) poziția avansată a calului e5 poate fi folosită în mod convenabil de către negru pentru schimbarea lui. Relativ cea mai bună continuare pentru alb era 14. a3, la care negrul ar fi răspuns 14... Dc7 urmat de Tfd8.

14. Cd2-f3

...

Albul a presupus probabil că mutarea 14.a3 ar fi justificat, într-o oarecare măsură, manevra cu calul întreprinsă de negru, iar mutarea din partidă îl pedepsește pe adversar pentru jocul lui „neștiințific”. Vor mai fi însă necesare doar cîteva mu-

tări pentru a se stabili cine a apreciat mai just poziția.

14. ...

Ne7-b4

15. Te1-e3?

...

Logic, însă prea riscant. Albul ar fi putut obține un joc aproximativ egal prin 15.C:c6 N:c6 16.Te3 Ce4 17. Ce5 Nb7.

15. ...

Cc6-e7!

Acum, în locul schimbului la e5, acest cal va ocupa puternicul cîmp f5 sau va fi schimbat pentru pericolul nebun b1.

16. Cf3-g5

...

Albul amenință să joace 17.N:h7+ C:h7 18.C:h7 R:h7 19.Dh5+ urmat de 20.Th3 și în același timp încearcă să pareze mutarea Ce4.

16. ...

h7-h6

17. Cg5-h3

...

O tristă necesitate: combinația care ar începe cu mutarea 17.Th3 nu merge din cauza răspunsului simplu 17... Cf5!

17. ...

Nb4-d6

E interesant de observat cum figurile negre, după ce au folosit cîmpul b4, îl părăsesc fără să fie forțate.

18. Dd1-e2

Ce7-f5

Un moment fericit ales, deoarece turnul nu se poate retrage și nu dispune de cîmpuri sigure pe linia a 3-a.

19. Nb1:f5

e6:f5

Perechea de nebuni a negrului e de mare preț deoarece caii albi nu au cîmpuri solide în centru: negrul poate pregăti oricînd mutarea 17-16.

20. Ta1-c1

Tc8-c7

Cu scopul de a da mai mult spațiu damei.

sau d4-d5, e6-e5 negrul poate obține în viitor inițiativa în centru prin c7-c5 sau f7-f5.

De aceea strategia viitoare a albului va consta în micșorarea treptată a sferei de acțiune și așa limitată a li- gurilor adversarului, centrul rămânând neatins.

6. 0-0

7. a2-a4!

Cg8-e7

...

O mutare importantă în poziții de acest gen, care merită atenție din partea celor care studiază teoria deschiderilor. Scopul ei este de a împiedica fianchetarea nebului c8 (b7-b6, a4-a5 în favoarea albului) și de a-l determina pe negru să mute a7-a5 slăbind astfel cîmpul b5.

7. ...

8. Nc1-e3

0-0

h7-h6

Impiedică mutarea 9.Dd2 urmată de Nh6, care ar fi lichidat singura figură activă a negrului.

9. Dd1-d2

10. h2-h3

Rg8-h7

...

Cu scopul ca după mutarea negrului Cf6 și răspunsul posibil a4-a5, să nu permită răspunsul Cg4.

10. ...

c7-c6

Această mutare slăbește evident punctul d6 — împrejurare care, e drept nu ar fi trebuit să aibă o importanță decisivă. Dar deja e greu de indicat un plan de dezvoltare convenabil pentru negru.

11. Ne3-f4

d6-d5

Nesatisfăcător era și 11...e5 12.de de 13.Ne3 în favoarea albului. Insa prin 11...Cb6 12.Nd3 a5 negrul ar fi putut obține o poziție mai solidă decât după mutarea din partidă.

12. Nc4-d3

a7-a6?

Negrul nu-și dă seama că trebuie să apere cîmpul d6 cu orice preț. De

acum înainte poziția dominantă a nebului de cîmpuri negre al albului va fi prin ea însăși un avantaj suficient pentru a decide rezultatul partidei. Trebuia jucat 12...Cf6, apoi Ce8 cu poziție destul de bună deși și în acest caz albului nu i-ar fi fost greu să intensifice presiunea — de exemplu cu 13.a5.

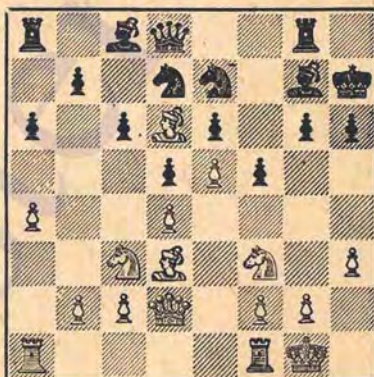
13. Nf4-d6

f7-f5

Sau 13...Cf6 14.e5 Ce8 15.Na3 urmat de h3-h4 cu un atac care se dezvoltă ușor asupra regelui.

14. e4-e5

Tf8-g8

15. h3-h4

...

Superioritatea pozițională covârșitoare îi permite albului să aleagă în liniște procedeul de pătrundere în fortăreața slab apărută a negrului.

În afară de mutarea din partidă cu care începe planul de câștig al albului (menținerea poziției pe flancul regelui, deschiderea unei coloane pe flancul damei), s-ar fi putut începe un atac împotriva regelui cu mutarea de efect 15.Dg5. Insa după răspunsul corect 15...Nf8, ea n-ar fi dat rezultate: dacă 16.Ce2 (Sau 16.Dh4 g5 17.Dh5 Cg6) 16...Tg7 negrul ar fi avut o apărare suficientă, cel puțin la început.

15. ...

b7-b6!

Negrul pregătește mutarea Cf8, care în momentul de față ar fi fost o greșeală din cauza 16. Dg5! Acum la Dg5 urmează 17... Ta7!

16. Cc3-e2 Cd7-f8
17. a4-a5 ...

Înainte de a începe străpungerea, albul slăbește la maximum cîmpurile negre din poziția negrului.

17. ... b6-b5
18. g2-g3! ...

În legătură cu următoarele două mutări — o manevră de preîntîmpinare cu care albul parează o dată pentru totdeauna încercările negrului de a organiza un atac pe flancul regelui.

18. ... Tg8-h8
19. Rg1-g2 Rh7-g8
20. Tf1-h1 Rg8-f7

Aici poziția regelui nu e mai bună decît la h7. Totuși, deoarece negrul nu e încă dispus să cedeze, el trebuie să facă unele mutări.

21. Ce2-f4 Th8-g8
22. b2-b3 ...

După aceasta planul strategic al albului este clar — negrul nu mai are apărare împotriva mutării c2-c4 cu deschiderea coloanei „b” sau „c”.

22. ... Cf8-h7
23. c2-c4 Nc8-d7
24. Ta1-c1 Ng7-f8
25. Nd3-e2! ...

Eliberează cîmpul d3 pentru cal și în același timp împiedică înaintarea pionului „g”, de exemplu: 25...g5? 26.hg C:g5 27.C:g5+ hg (Sau 27...T:g5 28.Ch3 și apoi Nh5+) 28.Nh5+ Rg7 29.C:e6+ N:e6 30.D:g5+ și mat în două mutări.

25. ... Ce7-c8
26. c4:d5 ...

Se întîmplă rareori ca partida să se fi rezolvat strategic mult înainte de primul schimb; aici schimbul marchează nu începutul, ci sfîrșitul luptei.

26. ... c6:d5

Sau 26... C:d6 27. de+ N:e6 28. C:e6 R:e6 29. T:c6.

27. Nd6:f8 ...

Nebunul a făcut mai mult decît i s-a cerut și acum poate să dispară.

27. ... Ch7:f8
28. Tc1-c5 Cc8-a7
29. Cf4-d3 Rf7-g7
30. Th1-c1 Ta8-c8
31. Tc5:c8 Nd7:c8
32. Dd2-c3 ...

Toate cîmpurile negre din poziția negrului sînt deschise pentru figurile adversarului. Nu e de mirare că negrul se decide să inițieze un contraatac foarte riscant asupra flancului regelui.

32. ... Rg7-h7
33. Dc3-c5 Tg8-g7
34. Dc5-b6! ...

Ajunșind la c5 calul va asigura ciștigul de material.

34. ... Dd8-e7
35. Cd3-c5 g6-g5
36. h4:g5 h6:g5
37. Cf3-e1! ...

Albul vrea să răspundă la 37...f4 cu 38.Ng4! iar la 37...g4 să continue cu 38.Ced3 și apoi Cf4.

37. ... Cf8-g6
38. Ce1-d3 f5-f4
39. Tc1-h1+ Rh7-g8
40. Ne2-g4 f4:g3
41. f2:g3 ...

Concentrarea figurilor pe coloana „g” este destul de aspectuoasă. În locul „sacrificiului” următor negrul ar fi putut să cedeze foarte liniștit.

41. . . Cg6-h4+
 42. g3:h4 g5:h4
 43. Cd3-f2 Tg7-f7
 44. Cc5:e6 Rg8-h7
 45. Db6-d6 Negrul cedează.

Nr. 198. PARTIDA SPANIOLA

L. STEINER ALEHIN
 „Turneul națiunilor” pe echipe,
 Folkestone, 1933

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	d7-d6
5. c2-c3	Nc8-d7
6. d2-d4	Cg8-f6
7. Dd1-e2	Nf8-e7
8. 0-0	0-0

Acum amenință 8...C:d4.

9. Na4-b3 Dd8-e8

Bună sau nu, această mutare este creația mea; una din ideile ei este exercitarea presiunii pe coloana „e”, după Nd8. Deoarece pînă acum nu s-a reușit să se atribuie numele vreunui oraș deosebit de ospitalier sau al vreunui mecena deosebit de darnic (cum s-a întîmplat de exemplu cu mutarea „Kecskemét”, Ne8), propun ca ea să fie numită varianta „timbuctu”. Aceasta este cel puțin alegerea autorului¹.

10. Cb1-d2 Rg8-h8!

Negrul nu joacă deocamdată 10... Nd8 deoarece mai nutrește speranța că va reuși să-și plaseze nebulun într-o poziție mai activă. Cu mutarea din partidă el pregătește manevra posibilă Cg8, urmat de Nf6 sau f7-f6.

11. d4:e5 ...

Nu merge 11.Cc4 din cauza 11...ed 12.cd d5. Însă relativ mai bună ar fi fost varianta 11.Tel1, urmată de Cd2-f1-g3.

11. . .	d6:e5
12. Cd2-c4	Ne7-c5
13. a2-a4	...

E interesant că această mutare aparent naturală creează o oarecare slăbiciune la b3.

Era de preferat 13.Nc2 (pregătind mutarea 14.b4) 13...a5 14.Ne3 cu perspective aproximativ egale.

13. . .	a6-a5
14. Nc1-g5	...

variante Cambridge-Springs, nu poartă numele lui Pillsbury, iar varianta de Meran — numele lui Rubinstein².

Trebuie să observăm că ironia lui Alehin este pe deplin justificată. Trecerea sub tăcere a șahiștilor ruși dinainte de Revoluție și a șahiștilor sovietici de astăzi este caracteristică pentru moravurile teoreticienilor străini. Ca exemplu vom da „apărarea indiană veche”. Cu această denumire absurdă Tartakower a botezat o deschidere creată de M. I. Cigorin și elaborată în amănunțime de șahiștii sovietici. În același timp în manualele străine există „gambitul Rice”, „variante Wertheim”, adică deschiderile numite (chiar și fără folosirea principiului „geografic” ironizat de Alehin) cu numele unor milionari americani ale căror „merite” în domeniul teoriei șahului se reduceau la „mecenat”, la cadourile pe care le făceau anemicele mișcări șahiste americane. — V. P.

¹ Alehin ironizează aici cele scrise de H. Kmoch în articolul „Turneul de la Kecskemet și teoria deschiderilor” (ediția rusă, pag. 136): „Începem analiza partidelor jucate în deschiderea spaniolă cu varianta Kecskemet care a adus o idee extrem de prețioasă în apărarea grea a partidei spaniole. Creatorul acestei variante este Alehin. Totuși noi nu atribuim acestei variante numele creatorului ei — acest nume este legat și acum și va fi legat și în viitor de o mulțime de variante — ci o numim în cinstea turneului de la Kecskemet varianta „Kecskemet” urmînd tradiția în virtutea căreia

O mutare de dezvoltare destul de superficială. Și acum ar fi fost mai bine 14.Ne3.

14. . .

Cf6-h5!

Cu acest răspuns energic (în locul mutării pasive 14...Cg8 pe care probabil a așteptat-o albul) negrul obține inițiativa.

Acum, chiar și după răspunsul relativ cel mai bun al albului 15.Cf:e5 se ajunge la un final favorabil negrului: 15...C:e5 16.D:h5 (Nu merge 16.C:e5 din cauza 16...D:e5 17.Dh5 16) 16...C:c4 17.N:c4 și acum nu 17...D:e4 cum au propus comentatorii, ci 17...f6! 18.D:e8 Tf:e8 19.Ne3 N:e3 20.f6 T:e4 cu joc mai slab pentru alb; dacă, de exemplu, 21.Nd5, atunci 21...T:e3 22.N:b7 Tb8 23.Tfd1 Ne8.

Datorită acestor perspective destul de sumbre, nu e de mirare că Steiner alege o continuare riscantă, ale cărei consecințe sînt greu de prevăzut.

15. Cf3-h4

Ch5-f4

16. De2-f3

. . .

Dacă 16.N:f4 ef 17.Dh5, negrul ar fi avut un răspuns bun: 17...f5!

16. . .

f7-f6!

Probabil că tocmai această mutare a fost subapreciată de alb; după schimbul acum forțat, calul albului la h4 va fi expus atacurilor, iar ocuparea punctului e5 de către negru va fi curind decisivă.

17. Ng5:f4

e5:f4

18. Ch4-f5

g7-g6!

Această mutare cîștigă un tempo important în comparație cu mutarea directă 18...g5.

19. Cf5-h6

g6-g5

20. g2-g4

. . .

Negrul amenința să joace 20...Dg6 21.Cg4 h5 precum și (așa cum s-a întîmplat în partidă) 20...Ne6.

20. . .

Nd7-e6

Cu intenția de a juca 21...N:c4 22.N:c4 Ce5 23.De2 f3.

21. Cc4-d2

Cc6-e5

22. Df3-h3

Ta8-d8

23. Nb3-e6

. . .

Dacă nebunul b3 ar fi fost apărat de pionul a2 (Vezi comentariul de la mutarea a13-a) albul ar fi avut apărarea 23.Tad1. Acum, la această mutare urmează 23...T:d2.

23. . .

De8:e6

24. Cd2-b1

. . .

Dacă 24...Tad1, atunci 24..Td3 urmat de 25...Tfd8 și cîștigă o figură.

24. . .

Td8-d3

25. Dh3-h5

. . .

E aproape de necrezut că o asemenea poziție a putut să apară în partida spaniolă între șahiști moderni.

25. . .

Ce5-f3+

Dacă acum 26.Rh1, atunci 26...D:e4 27.Cf7+ T:f7 28.D:f7 Ch4+ 29.f3 D:f3+ și mat în două mutări.

Albul cedează.

Nr. 199. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

CUKIERMAN

Turneul de la Paris, 1933

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0-0
7. Ta1-c1	b7-b6

Această apărare de modă veche nu poate fi considerată satisfăcătoare deoarece negrul nu este în stare să evite slăbiciunile de pioni în centru.

8. c4:d5	e6:d5
9. Nf1-b5	...

Cel mai logic procedeu de folosire a slăbiciunii flancului damei negre. În loc de aceasta „jocul la atac” cu mutarea Nd3 ar fi fost nepotrivit deoarece poziția regelui negru este deocamdată sigură.

9. ...	Nc8-b7
10. 0-0	a7-a6
11. Nb5-a4	c7-c5?

Această mutare logică la prima vedere, va fi combătută decisiv. Dar și după mutarea mai prudentă 11...Tc8 12. Nb3! poziția negrului ar fi rămas nesatisfăcătoare.

12. Nb5:d7!	...

Mult mai precis decât 12.dc C:c5 cu joc bun pentru negru. Dacă acum 12.D:d7, atunci 13.dc bc 14.Ca4! cu avantaj pozițional decisiv.

12. ...	Cf6:d7
13. Ng5:e7	Dd8:e7
14. d4:c5	De7:c5

Pentru a nu pierde un pion, negrul este forțat să-și expună dama pericolului și, pe lângă aceasta, poziția nefericită a nebulului b7 permite albului să găsească fără mare greutate drumul spre victorie.

15. Cf3-d4	...

Amenința 16.Ccb5 urmat de 17.Tc7.

15. ...	Ta8-c8
16. Cd4-f5	Rg8-h8!

Apărare împotriva amenințării 17. C:d5 și, în același timp, o cursă: dacă 17.C:g7, cu speranța de a câștiga un pion după 17...R:g7 18.Dg4+, atunci 17...d4! 18.ed Dg5 sau 17...d4! 18. D:d4 D:d4 19. cd Tg8 în favoarea negrului.

17. Cc3-e2!	...

Cu scopul de a forța schimbul damelor la d4 fără modificarea structurii de pioni. E interesant cât de lipsită de speranțe se dovedește a fi poziția negrului în finalul care începe!

17. ...	Dc5-b4
18. Dd1-d4	Db4:d4
19. Ce2:d4	Tc8:c1

Sau 19...Cc5 20.Cd6 Tb8 21.b4 cu avantaj pentru alb.

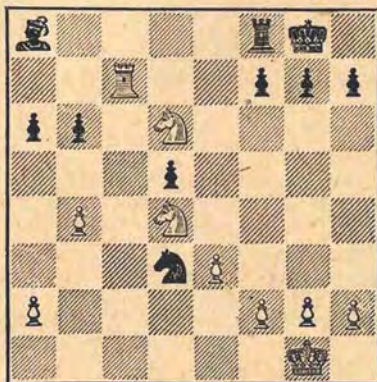
20. Tf1:c1	Cd7-c5

Continuarea 20...Tc8 pierde o figură din cauza 21.T:c8+ N:c8 22.Cd6.

21. Cf5-d6	Nb7-a8
22. b2-b4	Cc5-d3
23. Tc1-c7	...

Desigur nu mergea 23.C:f7+ din cauza 23... Rg8 în favoarea negrului.

23. ...	Rh8-g8

24. Cd6-c8!	...

Dacă 24.a3, negrul ar fi putut să-și salveze ușor nebunul cu 24...Ce5 urmat de Cc4, după care ar fi fost posibilă o rezistență îndelungată.

Cu mutarea din partidă albul începe atacul împotriva nefericitului nebun care nu-și va putea evita soarta.

24. . . **Cd3:b4**
25. Cc8:b6

Amenință 25. Ta7.

25. . . **Tf8-b8**
26. Cb6-d7

Nu merge 26.Ta7 Nb7 27.Cd7 din cauza 27...Tc8 urmat de 28...Nc6.

26. . . **Tb8-d8**
27. a2-a3 **Cb4-d3**
28. Tc7-a7 **Td8-c8**
29. Rg1-f1

După aceasta, mutarea 30.Cb6 este imparabilă.

Negrul cedează.

Nr. 200. PARTIDA SPANIOLA

ZNOSKO-BOROWSKI ALEHIN

Turneul de la Paris, 1933

1. e2-e4 **e7-e5**
2. Cg1-f3 **Cb8-c6**
3. Nf1-b5 **a7-a6**
4. Nb5-a4 **Cg8-f6**
5. 0-0 **d7-d6**

Mai prudent este întâi 5... Ne7, deoarece după mutarea din partidă albul poate obține avantaj continuând 6.N:c6+ bc 7.d4 C:e4 8.Te1 f5 9.de d5 10.Cd4 c5 11.Ce2 și apoi Cf4.

6. c2-c3 **Nc8-d7**
7. Tf1-e1 **Nf8-e7**
8. d2-d4 **0-0**
9. Cb1-d2 **Nd7-e8**

Această mutare originală (a cărei idee este de a întârzi centrul cu Cd7 iar apoi, după f7-f6, de a folosi nebunul pe diagonala e8-h5) a fost fă-

cută pentru prima oară de mine (după mutările 9...Rh8 10.h3) în partida împotriva lui L. Steiner la Kecskemét, în 1927.

Mai târziu, această mutare a fost botezată (nu de mine) „variantea Kecskemét”. Această denumire nu este logică deoarece mutarea Ne8 este mutarea inițială a unui sistem și nu a unei „variante”!

Partida de față prezintă un oarecare interes teoretic, deoarece arată că albul, chiar dacă joacă la remiză, nu poate obține o egalare deplină a șanselor prin lichidarea tensiunii în centru.

10. Na4:c6 **Ne8:c6**
11. d4:e5 **d6:e5**
12. Cf3:e5 **Nc6:e4**
13. Cd2:e4 **Dd8:d1!**

Greșit ar fi fost 13...C:e4 din cauza 14.Cd7!

14. Ce4:f6+ ...

Dacă 14.T:d1 C:e4, pe tablă ar mai fi rămas destul material pentru complicarea luptei.

După schimbul cailor albul speră să obțină o poziție moartă de remiză.

14. ... **g7:f6!**

Singurul procedeu absolut sigur de a juca „la câștig”.

15. Te1:d1 **f6:e5**

Jocul în acest final nu e nici pe de parte atât de simplu cum pare, mai ales pentru alb. Planul negrului, care va fi încununat de succes deplin, cuprinde următoarele părți:

1) schimbarea unei perechi de turnuri;

2) aducerea calului la e6 unde, fiind apărat de pion, va putea împiedica pătrunderea pe câmpul d7 a turnului alb;

3) operind cu turnul pe coloana deschisă „g” și împingind pionul „h”, să forțeze deschiderea coloanei „h”.

4) după aceea, regele alb și, posibil, nebunul vor fi țintuiți pentru apărarea punctelor h1 și h2 împotriva pătrunderii turnului;

5) între timp negrul, înaintind pionii „a” și „b”, va reuși — mai devreme sau mai târziu — să deschisă una din coloane și pe flancul damei;

6) deoarece în acest moment regele alb continuă să se afle pe celălalt flanc, albul nu va putea împiedica pătrunderea turnului negru pe prima sau a doua orizontală.

Trebuie să admitem următoarele: dacă albul ar fi ținut seama de la început de faptul că există un pericol real de pierdere a acestui final și dacă ar fi jucat mai circumspect, poate că ar mai fi reușit să salveze partida. S-a întâmplat însă că negrul a jucat după un plan bine stabilit, iar albul — numai cu convingerea că partida trebuie să se termine remiză. Drept urmare s-a ajuns la o serie de procedee și curse tipice mult mai utile pentru cel ce studiază șahul, decât așa-zisele „frumuseți” ale partidelor scurte și nimicitoare.

16. Nc1-h6

...

Desigur că aceasta nu este o greșală ci doar o mărturie a faptului că albul nu a sesizat încă fondul poziției. Altfel el nu ar fi căutat atât de mult să forțeze schimbul unei perechi de turnuri, care nu corespunde decât dorinței adversarului.

16. ...

Tf8-d8

17. Rg1-f1

...

Poate că ar fi fost mai energic 17.g4. Dar și atunci negrul ar fi putut complica poziția prin 17...f6 și Rg8-f7-e6.

17. ...

f7-f5

18. Td1:d8+

Ta8:d8

19. g2-g3

...

Mutarea 19...f4 era o amenințare serioasă.

19. ...

Rg8-f7

20. Nh6-e3

h7-h5

21. Rf1-e2

Rf7-e6

22. Ta1-d1

Td8-g8!

Dacă acum 23.h4, atunci 23...Tg4 cu amenințarea puternică 24...f4. De aceea albul este forțat să permită deschiderea coloanei „h”.

23. f2-f3

h5-h4

24. Ne3-f2

h4:g3

25. h2:g3

Tg8-h8

26. Nf2-g1

Ne7-d6

27. Re2-f1

...

Albul vrea să răspundă la 27...e4 cu 28.f6 fe 29.Rg2.

27. ...

Th8-g8

28. Ng1-f2

b7-b5

Acum negrul își dă pe față intențiile. Dacă albul nu-și va mișca pionii pe flancul damei, planul de atac va consta în c7-c5-c4 apoi a6-a5 și b5-b4. Dar mutarea următoare a albului înlesnește sarcina negrului.

29. b2:b3 ?

a6-a5

30. Rf1-g2

a5-a4

31. Td1-d2

...

După 31.b4 negrul intenționa să continue cu 31...Tc8 32.Nc5 Ta8 și apoi Ta8-a6-c6.

31. ...

a4:b3

32. a2:b3

Tg8-a8

Astfel negrul a ajuns în poziția către care a tins la începutul fina-

lului. Avantajul său pozițional trebuie să fie suficient pentru victorie, mai ales pentru că el poate asigura oricând înaintarea regelui său, ținându-l turnul alb la apărarea unuia din pionii albi slabi.

33. c3-c4

...

În esență — singura încercare posibilă deoarece 33.b4, de exemplu, ar fi fost imediat fatal din cauza 33...Ta1 34.Td3 Ta3.

33. . .

Ta8-a3!

Continuarea câștigătoare.

34. c4-c5

Nd6-e7

35. Td2-b2

b5-b4

36. g3-g4

...

Una din ultimele resurse. Albul caută să obțină un pion liber care poate deveni o forță în cazul schimbării nebunilor. Dar negrul nu are de ce să se grăbească cu acest schimb.

36. . .

f5-f4

37. Rg2-f1

Ta3-a1+

38. Rf1-e2

Ta1-c1

Cu intenția ca prin mutarea 39...Tc3 să paralizazeze toate figurile albe. Expediția imediat următoare a turnului alb este determinată de poziția fără ieșire a albului.

39. Tb2-a2

Tc1-c3

40. Ta2-a7

Re6-d7

41. Ta7-b7

Tc3:b3

42. Tb7-b8

Tb3-b2+

43. Re2-f1

b4-b3

44. Rf1-g1

Rd7-c6

45. Rg1-f1

Rc6-d5

Desigur nu merge 45...N:c5? din cauza 46.N:c5 R:c5 47.g5 cu șanse de remiză. Totuși se câștigă ceva mai rapid prin 45...e4! 46.fe f3.

46. Tb8-b7

e5-e4!

47. f3:e4+

Rd5:e4

48. Tb7:c7

Re4-f3

49. Tc7:e7

Tb2:f2+

50. Rf1-e1

b3-b2

51. Te7-b7

Tf2-c2

52. c5-c6!

...

Ultima „șansă“ a albului: 52...Tc1+ 53.Rd2 b1D 54.T:b1 T:b1 55.c7. Dar negrul a calculat precis că al doilea pion liber forțează câștigul.

52. . .

Rf3-g3!

53. c6-c7

f4-f3

54. Re1-d1

Tc2:c7

55. Tb7:b2

f3-f2

Albul cedează.

Nr. 201. PARTIDA SPANIOLA

KASHDAN
și un amator

ALEHIN
și un amator

*Partidă prin consultație,
New-York, 1933*

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

d7-d6

5. c2-c3

Nc8-d7

6. d2-d4

Cg8-f6

7. Dd1-e2

Nf8-e7

8. 0—0

0—0

9. d4-d5

...

Aici nu prea există ceva mai bun decât această manevră de blocare, deoarece negrul amenința cu mutarea C:d4, iar la 9.Nb3 negrul poate răspunde favorabil 9...ed și apoi Ca5 sau Cb4.

9. . .

Cc6-b8

10. Na4-c2

a6-a5!

Ideea dezvoltării calului la c5, ana-loagă multor variante ale apărării indiene, este tentantă și justificată din punct de vedere pozițional. Totuși, pe lângă aceasta, o posibilitate bună este înaintarea energică 10... c6 pentru a deschide o coloană pe flancul damei încă înainte ca albul să-și fi terminat dezvoltarea.

11. c3-c4

Cb8-a6

12. Cb1-c3

Ca6-c5

13. Nc1-e3
14. h2-h3

b7-b6
g7-g6

Negrul proiectează manevra Cf6-h5-f4. Mutările următoare ale albului, chipurile „de atac”, sînt făcute în realitate numai pentru a para această posibilitate.

15. Ne3-h6
16. g2-g4
17. Nh6:f8

Tf8-e8
Ne7-f8
...

Dacă 17. Dd2, atunci 17... Ng7 și albul va fi forțat să schimbe nebunii în condiții mai puțin favorabile.

17. ...
18. Cf3-h2

Te8:f8
...

Mutarea pregătitoare f2-f4, care va slăbi și mai mult cîmpurile negre din lagărul albului, trebuie privită din nou ca o apărare indirectă împotriva inițiativei amenințătoare a negrului pe coloana „h”. Nenorocirea albului este că el nu are timp destul pentru înaintările b2-b3, a2-a3 și b3-b4, care se impun.

18. ...

Dd8-e7

Negrul nu are de ce să se grăbească cu mutarea h7-h5, deoarece albul nu o poate împiedica.

19. De2-e3
20. f2-f4!

h7-h5
...

Apărarea pasivă care ar începe cu mutarea 20.f3, s-ar dovedi lipsită de speranțe după 20...Rg7 și Th8, iar sacrificiul de pion pe care albul îl oferă cu mutarea din partidă este justificat din punct de vedere tactic. Dar negrul nu are de ce să accepte acest sacrificiu și pionul g4 rămîne slab!

20. ...
21. h3:g4

h5:g4
e5:f4!

După 21...C:g4? 22.C:g4 N:g4 23. Dg3 Nh5 24.f5 albul ar fi obținut atac puternic.

22. De3:f4
23. Ta1-e1
24. Rg1-g2

Rg8-g7
Ta8-e8
...

Jucat, probabil, din cauza schimbului posibil al damelor după De5. Toți, negrul preferă să intensifice la început presiunea prin folosirea coloanei deschise „h” cu atât mai mult cu cît triplul asalt al albului asupra calului f6 poate fi respins cu succes de negru prin contraatac.

24. ...
25. Te1-e2
26. Te2-f2
27. Rg2-g1

Tf8-h8
Th8-h4
Te8-h8
...

Acum ar putea să pară că presiunea albului asupra punctelor f7 și f6 este mai eficace decît contraamenințările negrului pe coloana „h”. Toți următoarele două mutări vor clarifica situația.

27. ...

Nd7-e8!

Nu numai că apără pionul f7, ci eliberează locul pentru calul e5.

28. Df4-g5

...

Finalul după 28. D:f6+ ar fi fost în favoarea negrului deoarece ar fi avut la dispoziție puternicul cîmp e5 pentru cal.

28. ...

Rg7-f8!

Cu toată simplitatea ei — cea mai grea mutare a partidei. Apărînd dama, negrul amenință să joace 29...C:g4!

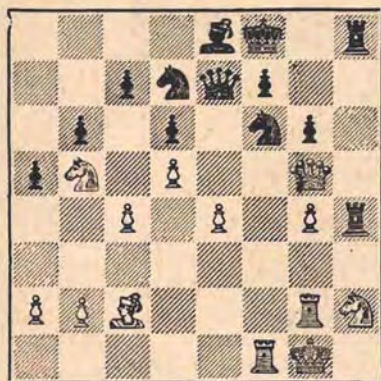
29. Tf2-g2

Cc5-d7

Negrul a trebuit să calculeze precis și această retragere care permite răspunsul următor, aparent periculos.

30. Cc3-b5

...

30. . .

Cd7-e5 !

Ocuparea acestui cîmp central dominant coincide cu rezolvarea tactică a luptei. Deoarece 31.C:c7 se parează cu 31...T:h2! 32.T:h2 T:h2 33.C:e8 Cf:g4! 34. D:e7+ R:e7 35. Na4 T:b2 albul nu are nimic mai bun decît să simplifice jocul și să spere într-o înțimplare fericită în finalul care înțepe.

31. Dg5:f6

De7:f6

32. Tf1:f6

Ne8:b5 !

Un schimb intermediar important fără de care albul ar fi avut excelente șanse de remiză.

33. c4:b5

Th4:h2

34. Tg2:h2

Th8:h2

35. Tf6:f7+

. . .

Singurul procedeu pentru evitarea temporară a pierderilor materiale.

35. . .

Rf8:f7

36. Rg1:h2

Ce5:g4+

37. Rh2:g3

Cg4-e5

Cu toată egalitatea materială, negrul are o sarcină ușoară, deoarece în fața pionului liber, el are și un avantaj evident, concretizat prin dominația asupra cîmpurilor negre.

38. b2-b3

Rf7-f6

39. Nc2-d1

Ce5-d3

40. Rg3-f3

Rf6-e5

41. Rf3-e3

Cd3-c5

42. Nd1-f3

g6-g5

43. Nf3-h1

Cc5-d7

Mergea și direct 43...g4.

44. Nh1-g2

Cd7-f6

45. Ng2-f3

g5-g4

46. Nf3-e2

...

După 46. Ng2, negrul cîștigă ușor cu 46...Ch5 și apoi Cf4.

46. . .

Cf6:e4

47. Ne2:g4

Ce4-c3

48. Ng4-f3

Cc3:d5+

49. Re3-d2

Re5-d4

50. a2-a3

Cd5-c3

51. Nf3-c6

a5-a4 !

52. Rd2-c2

d6-d5

53. b3:a4

Rd4-c4 !

Albul cedează.

Nr. 202. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

BOGOLIUBOV

A 2-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

c7-c6

3. Cb1-c3

d7-d5

4. e2-e3

e7-e6

5. Nf1-d3

Cb8-d7

6. Cg1-f3

d5:c4

7. Nd3:c4

b7-b5

8. Nc4-d3

a7-a6

9. 0-0

...

Continuarea 9. e4 c5 10. e5 cd 11. C:b5 C:e5 12. C:e5 ab 13. Df3 ! este fără îndoială în favoarea albului. Dar, în 1934, mutarea a 13-a a albului nu era încă destul de studiată.

9. . .

c6-c5

10. a2-a4

b5-b4

11. Cc3-e4

Nc8-b7

12. Ce4-d2

...

După încolora mutare a 9-a a albului, el nu mai are alt mijloc pentru

a provoca complicații favorabile, în afara acestei încercări de a bloca flancul damei negrului.

12. . . Nf8-e7

Negrul nu are de ce să împiedice mutarea următoare a adversarului, deoarece el este suficient dezvoltat pentru a începe aproape imediat contraacțiuni în centru.

13. a4-a5 0-0

14. Cd2-c4 Dd8-c7

15. Dd1-e2 Cf6-g4

Negrul are o poziție excelentă însă, începând din acest moment el își supraapreciază șansele. În locul mutării riscante din partidă care — deși duce la câștigarea unui pion — permite în schimb pătrunderea neplăcută a calului la b6, negrul ar fi trebuit mai bine să simplifice poziția, de exemplu cu 15... Ne4.

16. e3-e4! ...

O surpriză pentru negru care se aștepta probabil numai la mutarea slabă 16.g3.

16. . . c5:d4

17. h2-h3 Cg4-e5

La 17... Cf6 albul ar fi răspuns 18. Ng5 Ce5 19. Cb6 Tad8 20. Tac1 Db8 21. N:f6! gf 22. Tc4 e5 23. Ch4 cu compensație pozițională suficientă pentru pion.

18. Cf3:e5 Cd7:e5

19. Nc1-f4 Ne7-d6

20. Nf4:e5 Nd6:e5

21. Cc4-b6 ...

Acesta este fondul combinației începute la mutarea 16-a. Din acest moment calul alb paralizază întregul flanc al damei adversarului.

21. ... Ta8-a7

Dacă 21... Tad8 albul nu ar fi luat imediat pionul a6 ci ar fi împiedicat mai întâi înaintarea posibilă a pio-

nului „d” prin 22. Tfd1! cu avantaj pozițional net.

22. Ta1-c1 Dc7-d6

Sau 22...Dd8 23.Dd2! Nd6 24.f4 în favoarea albului.

23. Tc1-c4 f7-f5?

Deschiderea coloanei „e” duce rapid pe negru, datorită numeroaselor sale slăbiciuni, la pierdere. Însă și mutarea mai liniștită 23... Nf4 nu este satisfăcătoare, deoarece după 24. Td1 e5 25. Del albul câștigă pionul, menținând o presiune puternică.

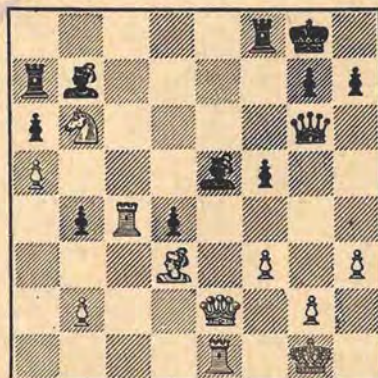
24. e4:f5 e6:f5

25. Tf1-e1! ...

Amenințarea albului de a schimba damele la e6 și de a obține un final ușor câștigat obligă pe negru să joace „va-banque”; el încearcă să inițieze o complicată combinație de atac care e sortită insuccesului din cauza inactivității turnului a7.

25. . . Dd6-g6

26. f2-f3 ...

26. . . Tf8-e8

La mutările nebunului sînt posibile următoarele variante:

1. 26... Ng3 27. De6+ Rh8 28.D:g6 hg 29.Te6 Td8 30.T:g6 f4 31.Te6;

II. 26... Nf4 27.T:d4 Dg3 28.Nc4+ Rh8 29.De7 — în ambele cazuri cu câștig pentru alb.

27. f3-f4 Dg6-g3
28. f4:e5 Te3:e5
29. Tc4-c8+ ! ...

Răsturnarea !

29. ... Rg8-f7
30. De2-h5+ ...

Continuarea 30.Tc7+ nu ar fi fost atât de elegantă, însă ar fi dus ceva mai repede la țintă, de exemplu : 30... Rg6 31. T:g7+!sau 30... Rg8 31.Nc4+ Rh8 32.Tc8+ și apoi 33.D:e5.

30. ... g7-g6
31. Dh5:h7+ Rf7-f6
32. Tc8*f8+ Rf6-g5
33. h3-h4+ Rg5-f4
34. Dh7-h6+ g6-g5
35. Tf8:f5+ ! Te5:f5
36. Dh6-d6+ Rf4-g4
37. Nd3:f5+ și mat în 3 mutări.

Nr. 203. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **BOGOLIUBOV**
A 4-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cb1-c3 Cg8-f6
4. e2-e3 e7-e6
5. Nf1-d3 Cb8-d7
6. f2-f4 ...

O idee nu prea bună deoarece permite negrului să declanșeze cu succes acțiuni în centru.

Totuși albul avea posibilitatea de a egala în continuare jocul.

6. ... d5:c4

În legătură cu următoarele patru mutări, acesta este un procedeu de dezvoltare bun și natural.

7. Nd3:c4 b7-b5
8. Nc4-d3 Nc8-b7
9. Cg1-f3 a7-a6
10. a2-a4 ...

Ideea înaintării acestui pion pînă la a5, analoagă aceleia din partida precedentă, este artificială în această poziție. Continuarea logică era 10. 0—0 c5 11. f5.

10. ... b5-b4
11. Cc3-e2 c6-c5
12. 0—0 Nf8-e7
13. a4-a5 ? ...

Și acum 13. f5 ef 14. N:f5 0—0 15. Cg3 ar fi dus la un joc bogat, cu șanse de ambele părți. După mutarea din partidă, albul poate să spere doar la egalarea partidei printr-un joc atent.

13. ... 0—0
14. Ce2-g3 g7-g6 !

E foarte important să nu se permită 15.f5.

15. Dd1-e2 c5:d4
16. e3:d4 ...

Izolarea pionului central constituie, desigur, o hotărîre îndrăzneată, însă pentru egalarea șanselor ea este mai utilă decît continuarea 16.C:d4 Cc5.

16. ... Cd7-b8

Negrul amenință să câștige un pion cu 18... Cc6, fără să fie pedepsit.

17. Cf3-e5 ! ...

Dacă 17.f5?, negrul nu ar fi acceptat sacrificiul de figură, deoarece după 17...ef 18.N:f5 gf 19.C:f5 amenințările albului ar fi fost prea tari, însă prin 17...N:f3 ! S.D:f3 D:d4+ 19.Rh? Cbd7, cu amenințarea 20...Ce5 ar fi obținut un mare avantaj. După mutarea din partidă, dimpotrivă, negrul ar fi intrat într-o serie de dificultăți dacă ar fi jucat 17... D:d4+, din cauza 18.Ne3 și apoi 19.Cc4 sau T1d1.

17. . . Cb8-c6 !

Fără îndoială un răspuns corect care spulberă cu desăvîrșire speranțele albului de a obține un atac. Schimbul următor este forțat.

18. Ce5:c6 Nb7:c6

19. Nd3-c4 ? . . .

Aceasta este o mutare peste măsură de optimistă, deoarece după mutarea defensivă naturală a adversarului, albul nu mai are compensație pentru slăbiciunea de durată a poziției lui în centru.

Pentru remiză era suficient 19.N:a6, care ar fi constituit încheierea logică a manevrelor precedente ale calului. Dacă în acest caz 19... T:a6 20.D:a6 D:d4+ 21.Rh1 Dd5, atunci 22.De2 Nb5 23.Df3 N:f1 24.D:d5 C:d5 25.C:f1 și albul nu are de ce să se teamă. După 19.N:a6 nu sînt periculoase pentru alb nici continuările 19...Ta7, la care ar fi putut juca 20.Tfd1 Da8 21. Nb5 sau 19.Cg4 după care albul obține chiar contraatac cu 20. D:g4 T:a6 (Sau 20... D:d4+ 21. Rh1 T:a6 22. Te2 și apoi 23. Ne3) 21. f5!

19. . . Nc6-b7

20. Nc1-e3 Dd8-d6

În broșura consacrată meciului, Lasker arată că negrul are o poziție strategic cîștigată. El încearcă de asemenea să demonstreze că există și un cîștig forțat prin 20... Cd5 și dă variante care se întind pînă la mutarea a 35-a! E ciudat totuși că Lasker nu are în vedere un răspuns simplu la mutarea 20... Cd5 și anume 21. Ce4 urmat de Ce5.

21. Ta1-d1 Tf8-e8

22. b2-b3 . . .

Deoarece nici nebunul e3 și nici calul g3 nu au viitor, albul vrea cel puțin să întărească poziția nebunului său din c4. În afară de aceasta mutarea 22. b3 înlesnește apărarea pionului a5.

22. . . Ne7-f8

23. Td1-d3 . . .

Din cauza numeroaselor sale slăbiciuni, albul este sortit unei pasivității totale. Din fericire pentru el, negrul nu este la înălțime nici din punct de vedere strategic și nici din punct de vedere tactic.

23. . . Dd6-c7

24. De2-a2 Nf8-d6

25. Ne3-d2 Dc7-c6

Presiunea asupra punctului g2 este extrem de neplăcută pentru alb și ar fi fost și mai neplăcută dacă negrul nu și-ar fi deplasat singur dama din această poziție puternică (Vezi mutarea a 29-a).

26. Nd2-e1 Ta8-d8

27. Td3-d2 Nd6-e7

O mutare ciudată. De ce nu 27... Nb8 și apoi 28... Na7?

28. Da2-b2 Td8-d7

29. Td2-c2 . . .

O „greșeală tactică” — scrie Lasker. E interesant de știut însă care mutare — în această poziție net pierdută pentru alb — n-ar fi fost o „greșeală tactică” în lumina analizelor ulterioare?

29. . . Dc6-d6 ?

Mutarea 29... Cg4! cîștiga un pion și menținea o poziție net superioară.

Această partidă demonstrează completa inutilitate a organizării acestui meci și explică jocul meu mediocru într-o serie de partide. Eram convins că Bogoliubov nu mai era în stare să valorifice ocaziile pe care i le-ar fi putut oferi jocul meu și scorul de 7:1 în favoarea mea după partida a 22-a a meciului a justificat în totul această convingere a mea.

30. Cg3-e2 . . .

În sfîrșit, „calul-slăbănog” începe să participe la apărare, însă perspectivele albului continuă să fie sumbre.

30. ... Cf6-d5
31. Db1-c1 Ne7-d8
32. Ne1-g3 Dd6-e7

Mai bine 32... Dc6 sau 32... f5. Mutarea din partidă duce în ultimă instanță la schimbul damelor și îl eliberează doar pe alb de grijile față de punctul g2. O strategie greșită!

33. Tc2-a2 De7-f6
34. Dc1-d2 Df6-f5
35. Nc4-d3 Df5-f6
36. Nd3-c4 Nd8-e7
37. Dd2-d3 Te8-f8
38. Ng3-e1 Df6-f5
39. Dd3-d2 Df5-e4
40. Nc4-d3 De4-e3+
41. Ne1-f2 De3:d2
42. Ta2:d2 ...

Poziția rezultată continuă să fie favorabilă negrului. Dar pentru a câștiga este nevoie de arta în final a lui Lasker, sau a tinărului Capablanca, chiar dacă în acest moment partida a fost întreruptă. Totuși, dacă negrului nu-i este ușor să câștige, cu atât mai greu este de închipuit cum ar putea să piardă.

42. ... Tf8-c8
43. Nd3-c4 Rg8-g7
44. g2-g3 ...

Această mutare de apărare a devenit posibilă numai în urma schimbului damelor.

44. ... Tc8-d8
45. Tf1-c1 h7-h6

Inceputul unui plan periculos... pentru poziția proprie. În loc de aceasta mutarea 45... Cc3! tot ar mai fi păstrat avantajul.

46. Nc4-d3 f7-f5
47. Td2-c2 g6-g5?

După cum arată răspunsul neașteptat al albului, această mutare duce, în cel mai bun caz, numai la egalarea șanselor. Dar nici mutarea 47... Rf7 n-ar fi fost suficientă deoarece albul

ar fi putut juca, de exemplu, 48-Rf1 și apoi, eventual, ar fi putut aduce calul prin g1 și f3 la e5.

48. g3-g4!

Negrul nu poate accepta sacrificiul de pion propus, de exemplu: 48...fg 49.f5! Rf7 50.fe+ R:e6 51.Cg3 urmat de Tel+ în favoarea albului. Inșă el ar fi putut și ar fi trebuit să joace 48...gf 49.gf Rf7 cu poziție aproximativ egală.

48. ... Cd5:f4?

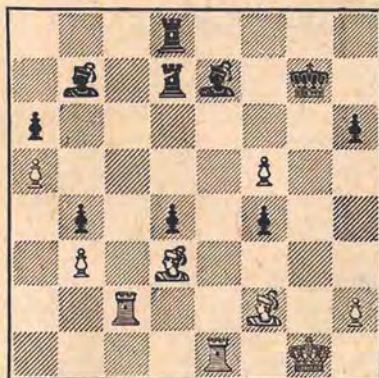
Acest schimb prin care negrul dă o figură excelent plasată în schimbul „calului-slăbănog” e2, strică definitiv poziția negrului. E interesant de urmărit acum triumfula trezire la viață a tuturor figurilor albe.

49. Ce2:f4 g5:f4
50. g4:f5 e6-e5

În speranța inutilă că albul se va mulțumi cu nebuni de culori diferite, după 51. de urmat de 52.f6+.

51. Tc1-e1! e5:d4

Negrul nu prevede combinația elegantă care urmează. Singura lui șansă de salvare era 51...Nf6, la care albul ar fi răspuns cu 52.Tc4! ed 53. T:b4 cu perspective mult mai bune.

52. Te1:e7+1

Fondul acestui schimb neașteptat și inofensiv la prima vedere constă în transformarea inevitabilă a pionului „f” în damă. Toate mutările următoare ale negrului sînt forțate.

52. ... **Td7:e7**
53. Nf2-h4 **Rg7-f7**

Altfel 54.f6+.

54. Nh4:e7 **Rf7:e7**
55. Tc2-c7+ **Td8-d7**
56. f5-f6+ **Re7-e8**
57. Nd3-g6+ ...

Mai precis decît 57. f7+ T:f7 58. Ng6 Nd5.

57. ... **Re8-d8**
58. f6-f7 **Rd8:c7**
59. f7-f8D **f4-f3**
60. Df8:b4 **Td7-d6**
61. Ng6-d3 Negrul cedează.

4. ... **e5:f4**
5. Nc1:f4 **Dd8-h4+**

Nu mai era cazul să se piardă un tempo pentru a se provoca mutarea de slăbire g2-g3. Mutarea simplă 5... Ce7 armată de Cg6 ar fi intensificat controlul asupra punctului e5 și ar fi dat negrului un joc excelent.

6. g2-g3 ...

Sacrificiul de pion 6. Ng3 ar fi fost greșit din cauza 6... D:e4+ 7. Ne2 Nf5.

6. ... **Dh4-e7**
7. Cb1-c3? ...

Trebuia împiedicată mutarea următoare a negrului prin 7. Cf3! după care continuarea 7... D:e4+ 8. Rf2 ar fi fost prea riscantă. Negrul ar fi putut răspunde 7... Ng4 8. Cc3 a6 și apoi Cd7 cu șanse aproximativ egale.

7. ... **g7-g5!**

Poziția puternică a nebulului la g7 asigură negrului un joc ușor și plăcut.

8. Nf4-e3 **Cb8-d7**
9. Cg1-f3 **h7-h6**
10. Dd1-d2 ...

Inutil ar fi fost 10. Cb5 din cauza 10... Rd8!

10. ... **Cg8-f6**
11. 0—0—0 **Cf6-g4**
12. Nf1-e2 ...

Mutarea 12.Nh3, după 12... C:e3 13. D:e3 Ng7, nu l-ar fi scutit nici ea pe alb de dificultăți.

12. ... **Nf8-g7**
13. Th1-f1 **Cg4:e3**

Nr. 204. APĂRAREA BENONI
BOGOLIUBOV **ALEHIN**
A 9-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4 **c7-c5**

Socotesc că această mutare (care după partida de față a căpătat o oarecare popularitate) este unul din păcatele mele șahiste. Deoarece chiar dacă un campion mondial, fiind doar un om, nu poate să se abțină uneori de la mutări de deschidere slabe, el trebuie cel puțin să le evite pe cele pe care le considera el însuși nesa-fîsfăcătoare.

2. d4-d5 **e7-e5**
3. e2-e4 **d7-d6**
4. f2-f4 ...

Un atac evident prematur. Aici continuarea naturală este 4. Cc3 și dacă 4... a6, atunci 5. a4 urmat de aducerea calului g1 pe cîrpal c4, ceea ce ar fi asigurat albului inițiativa pentru multă vreme.

Desigur că era foarte tentant ca la avantajul existent să se mai adauge și avantajul perechii de nebuni. Dar, deoarece calul stătea bine la g4, iar nebulul e3 era foarte inofensiv, 13... a6 ar fi fost mai consecvent.

14. Dd2:e3 a7-a6
 15. Cf3-g1 b7-b5
 16. Td1-e1 Nc8-b7
 17. Cc3-d1 ...

Calul trebuie adus la f5 — singurul punct puternic în poziția albului.

17. ... 0—0—0
 18. Ne2-g4 ...

Deoarece nebunul nu are perspective, schimbarea lui cu periculosul cal al negrului nu poate fi condamnată.

18. ... Rc8-b8
 19. Ng4:d7 Td8:d7
 20. De3-d2 ...

Consecința firească a manevrei începute la mutarea a 17-a.

20 ... g5-g4!

Scoate din joc calul și asigură damei importantul câmp e5.

21. Cd1-e3 De7-e5
 22. c2-c3 h6-h5
 23. Ce3-f5 Ng7-f6

24. Dd2-f4? ...

Schimbul damelor transformă poziția dificilă, dar nici pe departe lipsită de speranțe, a albului, într-o poziție pierdută. Trebuia jucat 24. Rb1.

E interesant că la Bogoliubov se observă în general o înclinație spre acest gen de greșeli, pe care le-a comis și în alte partide ale meciului împotriva mea.

E ciudat că și un alt adversar al meu de meci — Euwe, în unele înfruntări ale noastre, a schimbat damele în momente nepotrivite.

Remarc acest lucru nu pentru a-l condamna pe adversarii mei, ci pentru a aminti jucătorului de forță mijlocie despre dificultățile specifice care apar uneori la schimbul damelor și despre atenția pe care o merită această problemă. Dacă adeseori marii maeștri nu-și pot aprecia just șansele în final, atunci la ce ne putem aștepta de la șahiști de o forță mai mică?

24 ... De5:f4
 25. g3:f4 Td7-d8!

Negrul amenință să alunge calul de pe câmpul f5, a cărui poziție este slăbită de apariția pionului de la f4 (închiderea coloanei). Pe lângă alte avantaje, negrul a obținut de asemenea o superioritate de pion pe flancul regelui. Din punct de vedere strategic, partida este rezolvată.

26. c3-c4 ...

Această încercare de a găsi un alt câmp sigur pentru cal (c4) este respinsă de mutarea a 27-a a negrului. În cazul altor mutări, albul pierde după 25... Nc8.

26 ... b5:c4
 27. Cf5-e3 c4-c3!
 28. b2-b3 Nf6-d4
 29. Ce3-c4 f7-f5!

În sfârșit intră în joc al doilea nebun al negrului, după care albul poate să cedeze.

30. e4-e5 d6:e5
 31. f4:e5 Nb7:d5
 32. Tf1:f5 Td8:f8
 33. Tf5:f8+ Th8:f8

34. e5-e6	Tf8-e8
35. e6-e7	Nd5:c4
36. b3:c4	Nd4:g1
37. Te1:g1	Te8:e7
38. h2-h3	g4:h3
39. Rc1-c2	h3-h2
40. Tg1-b1+	Te7-b7
41. Tb1-h1	Tb7-b2+
42. Rc2:c3	Tb2:a2
43. Rc3-d3	Rb8-c7
44. Rd3-e4	Rc7-c6
45. Re4-f5	a6-a5
46. Rf5-g5	a5-a4
Albul cedează.	

Nr. 205. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN BOGOLIUBOV

A 16-a partidă a meciului, 1934

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. Na4:c6	d7:c6

Posibil ca 5... bc să fie un răspuns și mai convingător la mutarea oarecum bizară (a 5-a) a albului.

6. Cb1-c3	Nf8-d6
7. d2-d3	c6-c5
8. h2-h3	Nc8-e6
9. Nc1-e3	h7-h6
10. a2-a4 !	...

Dacă direct 10.Cd2, atunci 10...b5 11.a4 c6. Acum albul „amenință” să obțină o poziție absolut sigură cu Cf3-d2-c4.

10 ...	c5-c4 ?
--------	---------

Deschizând poziția în centru negrul nu face decât să mărească activitatea figurilor. O manevră judicioasă ar fi fost Cd7-b8-c6.

11. d3-d4	e5:d4
-----------	-------

Dacă 11...Nb4, atunci 12.d5 în favoarea albului.

12. Ne3:d4	Nd6-b4
13. 0—0	c7-c6 ?

O mutare ciudată, care slăbește câmpul b6, fără să fie nevoie. Negrul ar fi trebuit să facă rocada și după 14.e5 N:c3 15.N:c3 Cd5 16.Dd2 ar fi obținut, probabil, remiza.

14. e4-e5	Cf6-d5
-----------	--------

Acum această mutare e forțată deoarece continuarea 14...N:c3 15.e1 ! N:d4 16.C:d4 D:f6 17.C:e6 fe 18. Dh5+ ! și apoi 19.Dc5 este net în favoarea albului.

15. Cc3-e4	Cd5-f4
------------	--------

Un rău mai mic ar fi fost 15...0—0.

16. Nd4-c5 !	...
--------------	-----

Folosirea logică a slăbiciunii câmpurilor negre din poziția negrului.

16 ...	Nb4:c5
17. Dd1:d8+	Ta8:d8
18. Ce4:c5	b7-b6 ?

Greșeală. Trebuia jucat 18...Tb8, deși și în acest caz după 19.C:e6 C:e6 20.a5 ! (Cu amenințarea 21. Ta4 sau 21.Cd2) poziția negrului nu ar fi fost din cele plăcute.

19. Cc5-b7 ?	...
--------------	-----

Luarea pionului ar fi decis rapid partida. De exemplu: 19. C:a6 Nc8 20.Cc7+ Rd7 21.Ca8 (Această mutare am omis-o) 21...Cd5 22.a5 ba 23. T:a5 Nb7 24.Ta7 Tb8 25.Te1 ! c5 26. e6+ și negrul nu reușește să prindă calul a8.

19 ...	Td8-d7
20. Cb7-d6+	Re8-e7
21. Cf3-d4	Ne6-d5
22. g2-g3 !	...

Importanța acestei mutări curajoase (Cu care albul după ce a scăpat câștigul la mutarea a 19-a, tinde numai spre remiză) a fost interpretată greșit de Lasker și Nimzovici și de alți critici, care au afirmat că albul a riscat fără nici un motiv și

ar fi trebuit să ajungă într-o situație dificilă.

În realitate însă:

a) toate încercările de apărare a pionului g2 ar fi fost nesatisfăcătoare deoarece la 22.f3 ar fi urmat 22...g6! cu amenințarea 23...c5 sau 23...b6; după 22.C6f5+ Rf8 negrul amenința din nou cu mutarea 23...c5; după 22.C4f5+ negrul ar fi putut juca 22...Re6! 23.C:g7+ R:e5 și dacă 24.Cde8, atunci simplu 24...C:g2! cu avantaj pentru negru;

b) după acceptarea sacrificiului de către negru, chiar în cazul unei apărări corecte a adversarului, albul n-ar fi avut greutate în obținerea remizei.

22. . . .
23. Rg1-h2
24. f2-f4
25. Cd6-f5+

Cf4:h3+
Ch3-g5
Cg5-e4
Re7-d8?

Negrul joacă la contraatac și scapă din vedere interesanta mutare a 27-a a albului. Trebuia jucat 25...Rf8, la care albul ar fi răspuns 26.Ce3 Rg8 27.f5 Rh7 28.e6 cu suficientă compensație pentru pionul sacrificat.

26. Cf5:g7
27. Ta1-d1!

f7-f6
...

Tempoul cîștigat în acest fel (27...T:g7? 28.Ce6+) asigură albului un avantaj indiscutabil chiar dacă nu e decisiv.

27. . . .
28. Cd4-f5

Rd8-c8
f6:e5

Continuarea 28...Tg8 ar fi oferit de asemenea șanse mai bune în final albului. De exemplu: 29.Ch5 fe 30.fe Te8 31.Cf6! Cf6 32.ef Te2+ 33.Rh3 și acum, atît în eventualitatea 33...Ne6 34.g4 N:f5 35.gf, cit și după 33...Ng2+ 34.Rg4 N:f1 35.T:d7 R:d7 36.f7 Te8 37.feD+ R:e8 38.c3! urmat de C:h6, poziția albului este mai bună.

29. f4:e5

Th8-g8?

După schimbul pionilor această mutare este o greșeală decisivă. În locul ei, 29...Cg5 30.T:d5! T:d5 (Mai bine decît 30...cd 31.e6 cu avantaj pentru alb) 31.Ce7+ Rd7 32.C:d5 cd 33.Tf6 Tg8 ar mai fi dat șanse de salvare.

30. e5-e6!

...

O combinație tăioasă și scurtă, al cărei fond este transformarea pionului, același pion care a încununat atacul final din partida a 4-a a meciului.

30. . . .
31. Cf5:g7
32. Td1:d5!

Td7:g7
Tg8:g7
...

Trebuia nimicit nebunul care apăra punctul f7.

32. . . .
33. Tf1-f8+
34. Tf8-f7+

c6:d5
Rc8-c7
Rc7-d6

O tristă necesitate, deoarece după 34...T:f7 35.ef pionul nu mai poate fi oprit.

35. Tf7:g7
36. Tg7-g6+
37. Rh2-g2

Rd6:e6
Re6-e5
...

Pionii negri nu fug!

37. b6-b5
 38. a4-a5 d5-d4
 39. Tg6:a6 b5-b4
 40. Rg2-f3 c4-c3
 41. b2:c3 b4:c3
 42. Ta6-e6+! Re5:e6
 43. Rf3:e4 Negrul cedează.

Nr. 206. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT
 BOGOLIUBOV ALEHIN

A 17-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4 d7-d5
 2. c2-c4 d5:c4
 3. Cg1-f8 Cg8-f6
 4. Cb1-c3 . . .

O mutare neobișnuită, dar posibilă. Mai logică este recîștigarea imediată a pionului de gambit (4.e3 și apoi 5.N:c4).

4. a7-a6
 5. e2-e4? . . .

Aceasta este pur și simplu o aventură pe care o putea întreprinde numai cineva care nu mai are ce pierde. (În acest moment scorul meciului era 5:1 în favoarea mea). Trebuia jucat 5. a4 urmat de 6. e3.

5. b7-b5

Natural. Deoarece în poziția negrului nu există puncte slabe, atacurile următoare ale albului se parează ușor.

6. e4-e5 Cf6-d5
 7. Cf3-g5 e7-e6
 8. Dd1-f3 . . .

Ar fi fost de asemenea inofensivă 8.Dh5 din cauza 8...De7.

8. Dd8-d7
 9. Cc3:d5 e6:d5
 10. a2-a3 . . .

E foarte neplăcut, desigur, să faci mutări de apărare forțate cînd adversarul are avantaj material. Totuși

amenințarea 10...Nb4+ era foarte puternică.

10. Cb8-c6
 11. Nc1-e3 Cc6-d8

Această mutare eliberează dama de necesitatea de a apăra pionul d5.

12. Nf1-e2 Dd7-f5!

După 13.D:d5? Nb7 se pierde dama.

13. Df3-g3 h7-h6
 14. Cg5-h3 . . .

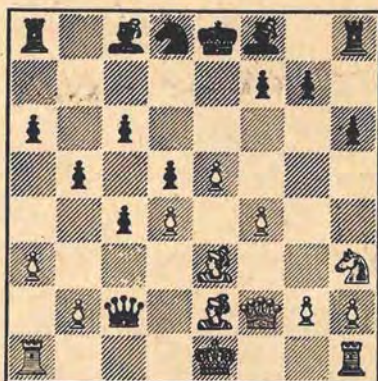
Sau 14.Cf3 Dg4.

14. c7-c6

Negrul pregătește o combinație care va fi efectuată cu succes.

15. f2-f4 Df5-c2!
 16. Dg3-f2 . . .

Acum s-ar părea că totul e apărut deoarece 16... D:b2 17. 0—0 sau 16... c3 17. b4! e periculos pentru negru. Dar pe alb îl așteaptă o surpriză.

16. Nf8:a3!

E din ce în ce mai greu să găsești combinații originale, mai ales în stadiul inițial al partidei. Combinația de față este, după părerea mea, una din ele. Deși această mutare cu ne-

bunul s-a mai făcut în poziții analoage, ea nu s-a legat niciodată de ideea prinderii turnului.

17. 0—0

...

Nu există alegere, deoarece după 17.T:a3 D:b2 18.Ta5 Db4+ 19.Nd2 c3 se pierde rapid.

17...

Na3:b2

18. Ta1-e1

Nc8-f5

Ideea de a pune nebunul la e4 și de a face rocada lungă este fără îndoială destul de bună. Dar, dată fiind marea superioritate materială a negrului (frei pioni!), el avea toate motivele să simplifice jocul: 18...N:h3 19.gh Ce6 și dacă 20.f5, atunci 20...Cg5. Probabil că deznodământul s-ar fi produs, mai repede.

19. g2-g4

Nf5-e4

20. f4-f5

Cd8-b7

21. Ch3-f4

...

La mutarea 21.Dh4, care împiedică rocada negrului, ar fi urmat toate țare 21...c5!

21. ...

0—0—0!

22. Df2-g3

g7-g5

Una din căile cele mai simple, deoarece activitatea albului pe coloana „f” va fi paralizată rapid prin contra-atacul c6-c5.

23. f5:g6

f7:g6

24. Ne2-d1

Dc2-c3

25. Cf4-e6

Td8-e8

26. Tf1-f6

Te8-e7

27. Te1-f1

Th8-e8

28. Ce6-f4

...

După 28.Cc5 C:c5 29.T:c6+ Kb7 30.T:c5 sacrificiul de damă 30...D:d4! ar fi decis rezultatul luptei.

28...

Cb7-d8

29. Dg3-f2

...

Sau 29. C:g6 N:g6 30. T:g6 c5!

29...

Dc3-a3

30. Nd1-f3

Ne4:f3

31. Df2:f3

g6-g5

32. Cf4-e2

Te7-e6

33. Tf6-f5

Da3-d3

34. h2-h4

Te6-g6

35. h4-h5

Tg6-e6

36. Df3-f2

c6-c5!

În sfârșit!

37. Tf5-f3

Dd3-c2

38. Df2-e1

Cd8-c6

39. Tf1-f2

Dc2-e4

40. Ce2-g3

De4:g4

41. Rg1-g2

Nb2:d4

Albul cedează.

Nr. 207. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT BOGOLIUBOV ALEHIN

A 25-a partidă a meciului, 1934

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

c7-c6

3. Cg1-f3

d5:c4

O continuare neobișnuită (în loc de 3...Cf6), care fără îndoială n-a fost combătută în această partidă.

4. e2-e3

Nc8-g4

5. Nf1:c4

e7-e6

6. Cb1-c3

...

După 6.Db3 Db6 7.Ce5 Nf5 8.Cc3 Cf6 9.f3 Cfd7! negrul ar fi egalat șansele.

6...

Cb8-d7

7. h2-h3

Ng4-h5

8. a2-a3

...

Prea lent; deoarece însă negrul nu pregătește acțiuni în centru, aceste mutări preventivoare nu trebuie condamnate.

8...

Cg8-f6

9. e3-e4

Nf8-e7

10. 0—0

0—0

11. Nc1-f4

a7-a5

Deoarece albul este deocamdată mai tare în centru, negrul atacă pe flancul damei. Rezultatul acestui atac

va fi schimbul unei perechi de figuri, ceea ce va ușura poziția oarecum înghesuită a negrului.

12. Nc4-a2	Dd8-b6
13. g2-g4	Nh5-g6
14. Dd1-e2	Db6-a6!
15. De2-e3	...

Schimbul damelor ar fi luat albului speranțele de câștig.

15. ...	b7-b5
16. Cf3-e5	Cd7:e5

Era probabil de asemenea 16...b4 17.C:g6 hg 18.Ce2 c5 însă nu mi-a plăcut varianta 19.e5 Cd5 20.N:d5 ed 21.Ng3 și apoi f2-f4; în afară de aceasta am avut încredere în viitorul nebulului meu g6, temporar închis.

17. Nf4:e5	b5-b4
18. Ne5:f6	Ne7:f6
19. Cc3-e2	...

După aceasta negrul preia inițiativa, pe care o va păstra pînă la sfîrșit. Și în cazul cînd s-ar fi jucat 19. Ca4 ba 20.ba e5! 21.d5 Ne7 perspectivele sale ar fi fost de asemenea bune.

19. ...	b4:a3
20. b2:a3	c6-c5
21. Ta1-c1	c5:d4
22. Ce2:d4	Nf6:d4!

Schimbul nebulului activ pare neașteptat, dar în realitate acest schimb oferă negrului cele mai mari posibilități pentru folosirea punctelor slabe ale poziției albului în centru și pe flancul, regelui.

23. De3:d4	Tf8-d8
24. Dd4-c4!	Da6-b7

Interesanta variantă 24...D:c4 25. T:c4 Td3 26.f4! T:a3 27.Tf2 T:h3 28. f5 Tg3+ 29.Rh2 T:g4 30.fg T:g6 ar fi dat negrului patru pioni pentru o figură însă fără șanse reale de câștig.

25. f2-f3	h7-h5
-----------	-------

Fără o „ferestruică” pentru rege, negrul nu poate visa să înceapă o ofensivă serioasă. În același timp însă, această mutare este primul pas spre eliberarea prizonierului de la g6.

26. Dc4-e2	Td8-d4
27. De2-e3	...

În locul acestei mutări Lasker propune 27.Tfd1, ceea ce ar fi dus însă, după schimbul turnurilor, aproximativ la aceeași poziție la care s-a ajuns după mutarea a 33-a.

27. ...	Td4-d7
---------	--------

Dacă 27...Td8, albul ar fi forțat schimbul damelor cu 28.Nd5 Db2 29. Tbl.

28. g4:h5	...
-----------	-----

Albul speră să obțină contraatac pe coloana „c” și, pentru a câștiga un tempo în vederea dublării turnurilor, eliberează întrucîtva nebulul negru. După 28.Tfd1 Td8 29.T:d7 T:d7 30. Nc4 a4! și apoi h5-h4, cîmpurile negre din poziția albului ar fi rămas foarte slabe.

28. ...	Ng6:h5
29. Tc1-c5	Nh5-g6
30. Tf1-c1	Ta8-d8!
31. Na2-c4	...

Albul nu poate lua pionul „a” din cauza 31...Db2!

31. ...	Td7-d1+
32. Nc4-f1	Td1:c1
33. Tc5:c1	a5-a4!

Deși acest pion nu poate fi susținut deocamdată de nebul, el nu este nici pe departe slab, deoarece negrul poate să-l apere prin contraamenințare.

34. Tc1-c4	Td8-d1
35. Tc4-b4	...

Nu mergea 35. T:a4 din cauza 35... T:f1+ și 36... Db5+.

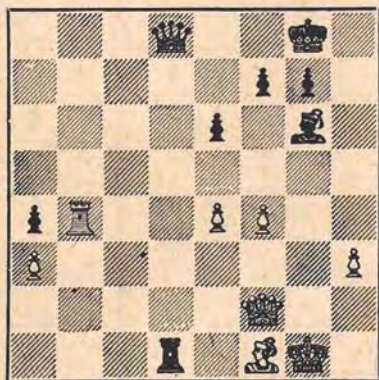
35. . . Db7-c7

Amenințată mat în 3 mutări.

36. f3-f4 Dc7-d8!

37. De3-f2 . . .

Mutarea 37. T:a4 se parează prin 37... T:f1+ și 38... Dd1+. Deznodământul se apropie.

37. . . f7-f5!

Reînvierea nebunului trebuie să contribuie nu numai la apărarea pionului „a”, ci și la cea mai eficace folosire a slăbiciunilor de pe flancul regelui alb.

38. e4-e5 Ng6-e8

39. Tb4-b6 Dd8-c8

40. Tb6-d6 . . .

Dacă 40. Rh2, atunci 40... Dc3! și negrul câștigă.

40. . . Td1-c1

41. Df2-d4 . . .

Nu mai există apărare. Dacă, de exemplu, 41. Rh2 atunci 41... Tc2 42. Td2 T:d2 43. D:d2 Dc5! câștigând un pion și partida.

41. . . Rg8-h7

Pentru a răspunde la 42. Td8 cu 42... Da6!

42. Rg1-f2 Dc8-c2+

43. Dd4-d2 . . .

Sau 43. Ne2 Nb5 44. Dd2 N:e2! 45. D:e2 Dc5+.

43. ... Dc2-c5+

44. Dd2-e3 . . .

Dacă 44. Dd4, atunci 44... D:a3.

44. . . Tc1:f1+

Albul cedează.

Nr. 208. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI

ALEHIN ROSSELLI

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 d7-d5

2. Cg1-f3 Cg8-f6

3. e2-e3 e7-e6

Desigur că aceasta nu este o greșeală, însă 3... Nf5 4. Nd3 e6! ar fi rezolvat fără greutate problema — la drept vorbind dificilă — a dezvoltării nebunului c8.

4. Nf1-d3 c7-c5

5. b2-b3 . . .

O metodă de dezvoltare veche și inofensivă, în locul căreia sistemul Colle — care începe cu mutarea b. c3 oferă albului mai multe posibilități de atac. În partida de față această mutare duce — e drept — la succes, însă numai pentru că negrul simplifică nejustificat poziția în centrul.

5. . . c5:d4?

E uimitor că acest schimb, care deschide albului coloana „e” fără vreo compensație pentru negru (deoarece acesta nu are ce face pe coloana „c”), este făcut adeseori chiar și de jucători foarte experimentați. Desfășurarea acestei partide ilustrează caracterul eronat al acestei strategii.

6. e3:d4

Nf8-d6

7. 0-0

0-0

8. Nc1-b2

Cb8-c6

9. a2-a3

...

15. g2-g4

h7-h5

16. h2-h3

Rg8-g7

Aceasta nu face decît să înlesnească înaintarea pionului „c”.

17. c2-c4

Dc7-d8

18. c4-c5!

...

Această mutare decide din punct de vedere strategic rezultatul luptei, deoarece albul obține un pion liber apărat pe flancul damei, fără să-și slăbească presiunea pe celălalt flanc. Acum negrul nu poate să joace 18... bc 19. dc N:c5+, din cauza 20. T:c5! urmat de 21. g5.

18. . .

Nd6:e5

19. f4:e5

Cf6-d7

20. b3-b4

h5:g4

21. h3:g4

Tf8-h8

Ocuparea acestei coloane nu are însemnătate, deoarece figurile ușoare ale negrului sînt scoase din joc.

22. Cd2-f3

b6:c5

23. b4:c5

Ce7-c6

24. De2-e3!

...

Amenință 25. Cg5.

24. ...

Dd8-e7

25. Rg1-g2

...

Mai exact decît mutarea directă 9. Cdb2, deoarece după 9... Dc7! s-ar fi amenințat atît 10... Cb4 cît și 10... e5.

9. . .

b7-b6

10. Cb1-d2

Nc8-b7

11. Dd1-e2

Dd8-c7

12. Cf3-e5

Cc6-e7

13. f2-f4

Ta8-c8

14. Ta1-c1

...

Cu scopul de adăuga avantajului deja existent (spațiul mai mare în centru și șanse pe flancul regelui) încă o posibilitate — înaintarea pionului „c”.

Însă situația generală după schimbul greșit de la mutarea a 5-a e atît de favorabilă albului, încît atacul împotriva regelui putea să se desfășoare și fără înaintarea pionului „c”. Un exemplu caracteristic de atac de acest fel este partida mea împotriva lui Assgierson (negru) din „Turneul națiunilor” de la Folkestone din 1933 care, cu o mică intervertire de mutări, a intrat curînd într-o poziție asemănătoare: 1. d4 Cf6 2. Cf3 e6 3. e3 c5 4. Nd3 Cc6 5. a3 cd 6. ed d5 7. 0-0 Nd7 8. b3 Nd6 9. Tel Tc8 10. Nb2 0-0 11. Ce5 Nb8 12. Cd2 g6 13. Df3 Ch5 14. De3 Cg7 15. Dh6 Ce7 16. g4 Rh8 17. Cdf3 Cg8 18. Dh3 Ne8 19. Nc1 Nd6 20. Cg5 h5 21. gh C:h5 22. Cg:f7+ N:f7 23. N:g6 N:g6 24. C:g6+ Rg7 25. C:f8 D:f8 26. Dg4+ negrul cedează.

14. ...

g7-g6

Această mutare, ca și următoarele două, este insuficientă pentru a para înaintarea pionului „g”. Dar tot atît de infructuoasă ar fi fost și încercarea negrului de a-și pune calul la e4, de exemplu: 14... Db8 15. Tf2 Da8 16. Tel și apoi g2-g4 în favoarea albului.

Acum amenință 26. Th1! urmat de Tc1! și Nc1. Aceasta forțează pe negru să întreprindă acțiuni disperate în centru.

25. . .	f7-f5
26. e5:f6+	Cd7:f6
27. De3-g5	Th8-h6
28. Tf1-h1	Tc8-h8
29. Th1:h6	Th8:h6
30. Tc1-e1!	. . .

Această mutare e chiar mai tare decât 30. Th1, care câștigă numai un pion.

30. . .	Cc6-d8
31. Cf3-e5	Cf6-g8

Sau 31... Cf7 32. C:f7 urmat de 33. De5 cu câștig ușor.

32. Nb2-c1!	...
-------------	-----

Iată una din finețile mutării 30. Tel.

32. . .	De7-e8
33. Tel-f1	Nd7-c6
34. Tf1-f6!	Cg8:f6
35. Dg5:h6+	Rg7-g8
36. Nc1-g5	Negrul cedează.

Nr. 209. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN H. JOHNER
Turneul de la Zürich, 1934

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0-0	d7-d6
6. c2-c3	Nc8-d7
7. d2-d4	Nf8-e7
8. d4-d5	...

Particularitatea acestei manevre de blocadă constă în faptul că de obicei duce la o luptă pozițională lentă și utilă.

8. . .	Cc6-b8
9. Na4-c2	Nd7-g4

La „Turneul națiunilor” pe echipe de la Varșovia din 1935, Keres a încercat împotriva mea o continuare mai tăioasă, legată de renunțarea la rocadă, care începe cu mutarea 9...h6. **Insă varianta 10.c4 Dc8 11.Ce1 g5 12.Cc3 Ch5 13.Ce2!** (Nu merge 13.D:h5 din cauza 13...Ng4) 13...Cf4 14.Cg3 c6 15.Cf5 cd 16.N:f4 gf 17.cd N:f5 18. ef s-a arătat favorabilă albului, care folosind coloana „c” a obținut victoria la mutarea a 37-a.

În ceea ce privește mutarea a6-a5!, în legătură cu manevra Cb8-a6-c5, **vezi partida mea în consultație împotriva lui Kashdan (Nr. 201).**

10. c3-c4	Cb8-d7
11. h2-h3!	...

Mai slab este 11.Cc3 Cf8 12.h3, deoarece în acest caz nebunul se va putea retrage la d7.

11. . .	Ng4-h5
12. Cb1-c3	0-0
13. g2-g4	Nh5-g6
14. Dd1-e2	...

Pregătire pentru mutarea Ch4, care nu putea fi jucată direct din cauza 14... N:e4.

14. . .	Cf6-e8
15. Nc1-d2	h7-h6

La mutarea aparent mai energică 15...h5, albul ar fi putut efectua manevra convenabilă Cc3-d1-e3-f5.

16. Rg1-g2	Ng6-h7
17. Tf1-h1	g7-g5!

Creînd această baricadă de pionii, negrul elimină cel puțin pericolele directe care îi amenință regele.

18. h3-h4	f7-f6
19. Cc3-d1	Tf8-f7
20. Cd1-e3	...

Acest cal trebuie schimbat pe cîmpul f5, înainte ca negrul să iz-

butească să-și aducă calul prin g6 la f4.

20. ...	Cd7-f8
21. Ce3-f5	Nh7-f5
22. g4-f5	Tf7-h7

Trebuie să recunosc că negrul se apără logic. Acum el reușește să-și aducă calul la f4 pe altă cale (prin g7 și h5). Din păcate însă, celelalte figuri ale sale sînt plasate prea rău pentru o rezistență dîră.

23. Ta1-g1	Ce8-g7
24. Rg2-f1	Dd8-e8
25. Cf3-h2	Cg7-h5
26. Ch2-g4	Ch5-f4
27. De2-f3 !	...

Cu amenințarea 28. N:f4 ef 29. D:f4 gf 30. C:h6+ Rh8 31. Tg8 mat.

27. ... Rg8-g7 !

Singura mutare. Pierde repede 27...Rh8 din cauza 28.C:h6 T:h6 29.hg.

28. h4:g5	h6:g5
29. Th1:h7+	Cf8:h7
30. Tg1-h1	Rg7-h8
31. Th1-h6	De8-f7
32. Nc2-d1	Ta8-g8
33. Df3-b3 !	...

Deoarece toate figurile negrului sînt ocupate pe flancul regelui, dama albă face o plimbare pe celălalt flanc — ca să ia ceva ce nu este prea bine apărut. Acest cîștig de material nu este întîmplător, ci constituie consecința logică a inițiativei prelungite a albului, care n-a dat adversarului posibilitatea de a apăra în același timp toate punctele vulnerabile ale poziției sale.

33. ...	b7-b6
34. Db3-a4	Ne7-f8

Dacă 34...a5, atunci 35.Dd7 cu cîștig rapid.

35. Da4:a6	Nf8:h6
36. Cg4:h6	Df7-g7
37. Ch6:g8	Rh8:g8
38. Da6-c8+	Ch7-f8
39. Nd2:f4	e5:f4
40. Dc8-e8	...

După obținerea avantajului material, atacul (așa cum se întîmplă foarte des) s-a epuizat și acum albul trebuie să joace cu multă băgare de seamă, luînd în considerare contra-atacul posibil al negrului. O amenințare puternică ar fi fost de exemplu, 40...De7 urmat de De5.

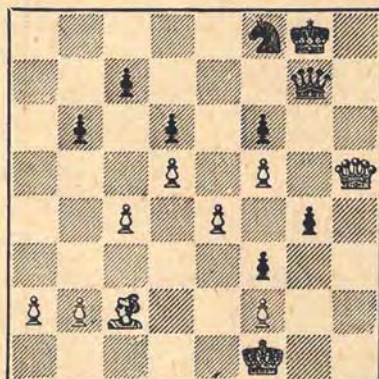
40. ...	g5-g4 !
41. De8-h5	f4-f3
42. Nd1-a4	Cf8-h7
43. Na4-c2	...

Necesar pentru pregătirea unei străpungeri neașteptate în centru.

43. ... Ch7-f8

După 43... Cg5 albul ar fi cîștigat cu 44. D:g4 Dh6 45. Rgl !, de exemplu :

1) 45...Rf8 46.Nd1 Ch3+ 47.Rf1 Dd2 48.D:f3 sau
2) 45... Dg7 46. Dg3, în ambele cazuri cu un final cîștigător.

44. e4-e5

Mutarea dată în plic, care transformă finalul dificil din punct de vedere tehnic, într-un câștig făios și scurt.

44. . . d6:e5

Sau 44...f6 45.f6! D:f6 46.D:g4+ și apoi 47.Ne4.

45. d5-d6! c7-c5

Dacă 45...cd, victoria se realizează rapid printr-un al treilea sacrificiu: 46.c5! cu amenințarea Nb3+

46. Nc2-e4 Dg7-d7

47. Dh5-h6! Negrul cedează.

Nr. 210. APĂRAREA BENONI

GIGLY ALEHIN

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 c7-c5

2. d4-d5 e7-e5

3. e2-e4 d7-d6

4. g2-g3 . . .

O metodă de dezvoltare artificială, care nu poate provoca mari dificultăți negrului. După părerea mea, în această deschidere, albul trebuie să încerce să îmbine două idei strategice:

1) Ocuparea cîmpului c4 cu calul și asigurarea acestei poziții;

2) Pregătirea înaintării f2-f4; în acest caz deschiderea poziției în centru trebuie să fie întotdeauna favorabilă părții care are avantaj de spațiu.

4. . . f7-f5

5. Cb1-c3 Cg8-f6

6. Nf1-g2 Nf8-e7

Era de considerat și mutarea directă 6...b5 (7.C:b5 C:e4). Deoarece negrul n-a folosit această posibilitate, albul ar fi trebuit s-o împiedice acum, jucînd 7.a4!

7. Cg1-e2

b7-b5!

Consecințele tactice ale acestei mutări, perfect justificată din punct de vedere pozițional, au trebuit să fie calculate foarte precis.

8. e4:f5

b5-b4

9. Cc3-e4

Nc8:f5

10. Ce4:c5 . . .

O combinație atrăgătoare dar nesatisfăcătoare deoarece nu contribuie decît la desfășurarea forțelor adversarului. O continuare pasivă n-ar fi făcut însă decît să sublinieze jocul slab al albului în deschidere.

10. . .

d6:c5

11. d5-d6

e5-e4!

Nu merge 11...Ne4 din cauza 12.N:e4 C:e4 13.Dd5 în favoarea albului.

12. d6:e7

Dd8:d1+

13. Re1:d1

Re8:e7

14. Nc1-e3

Cb8-d7

Poziția rezultată este favorabilă negrului, mai ales din cauza poziției necorespunzătoare a regelui alb care împiedică acțiunile coordonate ale turnurilor sale.

15. h2-h3

h7-h5

16. a2-a3

a7-a5

17. a3:b4

a5:b4

18. Rd1-d2

Re7-f7!

O mutare importantă care parează posibilitatea luării pionului c5 cu șah, în eventualitatea Ce5.

19. Ce2-f4? . . .

Aceasta se arată o pierdere de timp serioasă și poate decisivă, și se explică probabil printr-o eroare tactică. După 19.b3 albul ar fi avut un joc acceptabil, deși mai slab.

19. . .

g7-g5

20. Cf4-e2 . . .

Probabil că albul intenționa să joace 20.T:a8 T:a8 21.C:h5 însă a văzut că aceasta duce la o poziție lipsită de speranță după 21...C:h5 22.g4 C14 23.N:f4 gf 24. gf f3 25. Nf1 Rf6.

20. . . C d7-e5 !

Cu amenințările Cc4+ sau Cf3+, care nu pot fi parate simultan.

21. Tal:a8 Th8:a8

22. Th1-d1 Ce5-f3+

Și mai convingător decât 22...Cc4+ 23.Rel C:b2 24.Tb1.

23. Ng2:f3 e4:f3

24. Ce2-c1 c5-c4 !

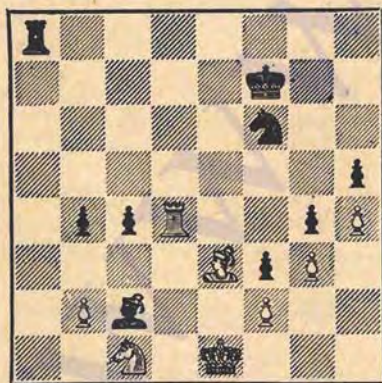
Aceasta pune calul într-o poziție de pat, în care va rămâne pînă la sfîrșitul partidei.

25. Rd2-e1 g5-g4

Negrul nu are de ce să se grăbească cu luarea pionului c2, deoarece răspunsul albului este forțat: dacă 26. hg? atunci 26.... hg urmat de 27...Th8 și Ce4 cu atac de mat.

26. h3-h4 Nf5:c2

27. Td1-d4 . . .

27. . . c4-c3 !

Negrul își creează un puternic pion liber și, în același timp, încheie în-

cercuirea regelui advers. Albul nu poate juca 28.T:b4 din cauza 28..Td8 29.Nd4 T:d4 ! 30.T:d4 cb.

28. b2:c3 b4:c3

29. Td4-f4 Rf7-e6

30. Tf4-c4 Cf6-d5

31. Ne3-g5 Re6-d6

32. Ng5-h6 . . .

La dispoziția albului rămîn tot mai puține mutări.

32. . . Ta8-e8+

33. Re1-f1 Nc2-d1 !

34. Tc4-d4 Nd1-e2+

35. Rf1-e1 . . .

Sau 35.Rg1 Nb5 ! urmat de Tel+, Nf1, Ng2 și Th1 mat.

35. ... Rd6-c6

36. Nh6-g5 Ne2-c4+

37. Re1-d1 Rc6-c5 !

Turnul este prins în centrul tablei !

38. Td4:d5+ Rc5:d5

39. Rd1-c2 Te8-e2+ !

40. Rc2:c3 Te2:f2

Albul cedează.

Nr. 211. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN EM. LASKER

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 d7-d5

2. c2-c4 e7-e6

3. Cb1-c3 Cg8-f6

4. Cg1-f3 Nf8-e7

5. Nc1-g5 Cb8-d7

6. e2-e3 0-0

7. Tal-c1 c7-c6

8. Nf1-d3 d5:c4

După cum am mai arătat, acest schimb dă negrului mai multe resurse de apărare, dacă se joacă în prealabil 8...h6 9.Nh4.

9. Nd3:c4 Cf6-d5

10. Ng5:e7 Dd8:e7

11. Cc3-e4 . . .

Această mutare (creația mea) este tot atît de bună ca și mutarea mai răspîndită 11. 0—0, însă probabil că nu e mai bună. În ambele cazuri albul obține avantaj de spațiu și poate să nu se neliniștească la perspectiva unei eventuale pierderi.

11. . . Ce4-g3 Cd5-f6
12. Ce4-g3 e6-e5

O interesantă încercare a lui Lasker de a rezolva rapid problema dezvoltării flancului damei. În meciul cu mine, Capablanca a jucat cu regularitate 12...Db4+ și apoi, după schimbul damelor, a obținut remiza, deși nu fără dificultăți.

13. 0—0 e5:d4
14. Cg3-f5 . . .

Această mutare, tăioasă la prima vedere, nu e în realitate atît de energetică ca mutarea directă 14.ed care, datorită coloanei deschise „e”, ar fi creat negrului serioase dificultăți în dezvoltare, de exemplu: 14... Cb6 15.Te1 Dd6 16.Nb3 și dacă 16...Ng4, atunci 17.h3 Nxf3 18.D:f3 oferind un sacrificiu — pionul d4 — în schimbul unui atac puternic.

După mutarea din partidă albul va fi forțat să ia la d4 cu o figură și, ca urmare, să permită simplificări dorite.

14. . . De7-d8
15. Cf3:d4 . . .

La 15. D:d4 sau 15. ed urmează 15...Cb6.

15. . . Cd7-e5
16. Nc4-b3 Nc8:f5
17. Cd4:f5 Dd8-b6 ?

Negrul subapreciază sau omite răspunsul următor care dă albului un atac puternic și, probabil, imparable. Mutarea corectă, suficientă pentru egalare, este 17...g6 cum a jucat Flohr împotriva lui Euwe la Nottingham în

1956, după care nici 18.Dd6 (Te3!), nici 18.Cd6 (De7) nu dau avantaj albului.

18. Dd1-d6! Ce5-d7

Nici 18...Cg6 19.Ch6+ gh 20.D:f6 Dd8 21.Dc3 nu ar fi fost o continuare bună pentru negru.

19. Tf1-d1 Ta8-d8
20. Dd6-g3 g7-g6
21. Dg3-g5! . . .

Acum amenințarea principală este 22.Td6. Negrul nu mai are apărare satisfăcătoare.

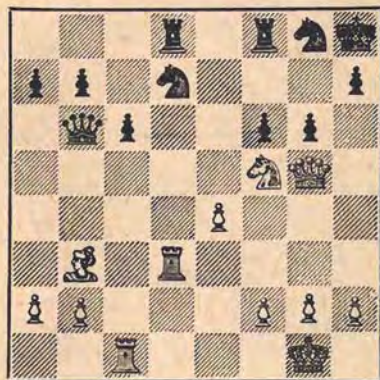
21. . . Rg8-h8
22. Cf5-d6 Rh8-g7
23. e3-e4! . . .

Nu numai pentru a folosi acest pion pentru atac, ci și pentru a elibera orizontala a 3-a pentru turn.

23. . . Cf6-g8
24. Td1-d3 f7-f6

Mutarea 24...h6 ar fi dus la o variantă asemănătoare cu cea din partidă: 25. Cf5+ Rh7 26. C:h6! f6 27. Cf5 fg 28. Th3+ și mat la mutarea următoare.

25. Cd6-f5+ Rg7-h8

26. Dg5:g6 !

...

O încununare frumoasă a atacului, care nu s-ar fi putut desfășura mai bine după superficiala mutare a 17-a a negrului.

Negrul cedează.

Nr. 212. APARAREA SICILIANA

HENNEBERGER

ALEHIN

Turneul de la Zürich, 1934

1. e2-e4

c7-c5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5 ?

g7-g6

La mutarea a 3-a a albului e bun aproape orice răspuns.

4. 0—0

Nf8-g7

5. Cb1-c3

a7-a6

Negrul putea să nu se grăbească cu această mutare, deoarece punctul b6 se slăbește în oarecare măsură.

6. Nb5:c6

b7:c6

7. d2-d3

d7-d6

8. Dd1-e2

e7-e5

Negrul se obligă strategic să joace g6-g5. Eu am presupus însă că această structură îmi va aduce mai multe avantaje decât dezavantaje.

9. Cf3-d2

g6-g5

Trebuia parată mutarea f2-f4.

10. Cd2-c4

h7-h6

11. Nc1-d2

Nc8-e6

Aici negrul ar fi trebuit să țină seama de posibilitatea 12.Ca4. La aceasta el intenționa să răspundă 12... Ce7 13. Na5 Db8 14. Cab6 Ta7.

12. Ta1-e1

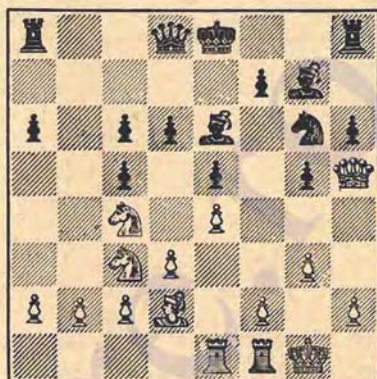
Cg8-e7

13. De2-h5

Ce7-g6

14. g2-g3

...

14. ...

d6-d5 !

Pe această cale negrul obține avantaj în toate cazurile, deoarece la 15.Ca3 urmează 15... Dd7 16. f3 Nf8 ! cu diferite amenințări pe flancul damei și în centru. De aceea albul se decide să sacrifice o figură, a cărei acceptare nu prezintă deplină siguranță pentru adversar.

15. Cc4-e3

d5-d4

16. Ce3-f5

Ne6:f5

17. e4:f5

d4:c3

18. Nd2:c3

Cg6-e7

19. Nc3:e5

Ng7:e5

20. Te1:e5

Re8-f8 !

Cu această mutare și cu cele următoare, negrul asigură o poziție sigură regelui său. Totuși, folosirea de către negru a avantajului său material necesită subtilități tehnice.

21. Tf1-e1

Ce7-d5

22. c2-c4

Cd5-f6

23. Dh5-f3

Dd8-d6

24. Df3-e3

Rf8-g7

25. De3:c5

Dd6:d3

26. Te5-e3

Dd3-d8 !

27. Dc5:c6

Dd8-a5 !

O manevră de câștig care nu era de loc evidentă.

28. Te3-e7
29. Dc6-b7
30. b2-b3

Da5:f5
Th8-f8
...

ficientă pentru egalarea jocului. Mai elastică este mutarea 7...d6.

8. Cg1-f3
9. c4:d5
10. Cf3-e5

Cb8-c6
e6:d5
...

După 30.T:f7+ T:f7 31.D:a8 decide mutarea 31...Cg4.

30. ...
31. Db7:a6
32. Te1-f1
33. Da6-b7
34. Db7-f3

Ta8-d8!
Td8-d2
Df5-h3!
Td2:a2
Cf6-g4

Pare să fie foarte bine. Totuși, ofensiva următoare a pionilor de pe flancul damei se respinge ușor de către negru.

10. ...
11. 0-0
12. Ta1-c1
13. b2-b4
14. Ce5:g6?

Cc6-e7
c7-c6
Dd8-e8
Ce7-g6
...

Cea mai simplă, deoarece după schimbul damelor negrul câștigă încă un pion.

35. Df3-g2
36. Rg1:g2
37. h2-h3
38. Tf1-b1
39. Te7-e1
40. Te1-e3
41. Tbl-d1
42. Te3-f3
43. Td1-d3
44. Tf3-e3
45. Te3-e7
46. Td3-f3
47. Te7-b7
48. g3-g4
49. h3:g4
50. Tf3-f5
51. Rg2-f3
52. Tf5-a5

Dh3:g2+
Tf8-b8
Cg4-f6
Ta2-c2
Tc2-c3
Tc3:c4
Tc4-c2
Tb8-b6
Tc2-b2
Tb6-c6
Rg7-g6
Tb2-b1
h6-h5
h5:g4
Tc6-c1
Tc1-g1+
Cf6:g4
Tb1-e1

Prea optimist: cîmpurile negre din poziția adversarului pot fi apărate fără greutate. Un joc egal dădea continuarea 14. f4.

14. ...
15. b4-b5
16. Dd2-f4

De8:g6
Nc8-d7
Ta8-c8

Punctul c7 trebuie să fie apărat.

17. Df4-d6
18. b5:c6?

Dg6-f7
...

În orice caz se putea aștepta cu efectuarea acestui schimb, jucînd în prealabil 18.a4.

18. ...
19. Dd6-b4

Nd7:c6
Df7-d7

Preîntîmpină 20. Cb5.

20. e2-e3
21. Tf1-e1

Cf6-e4
b7-b6!

Această mutare modestă este foarte utilă; cîmpul c5 trebuia luat, în orice caz, adversarului.

22. f2-f3
23. Tc1:c3

Ce4:c3
Nc6-b5

Amenințarea 24... Nc4 obligă pe alb să cedeze coloana „c”.

Nr. 213. APARAREA OLANDEZA

STAHLBERG

ALEHIN

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4
2. c2-c4
3. g2-g3
4. Nf1-g2
5. Nc1-d2
6. Dd1:d2
7. Cb1-c3

e7-e6
f7-f5
Cg8-f6
Nf8-b4+
Nb4:d2+
0-0
d7-d5

O continuare care este probabil su-

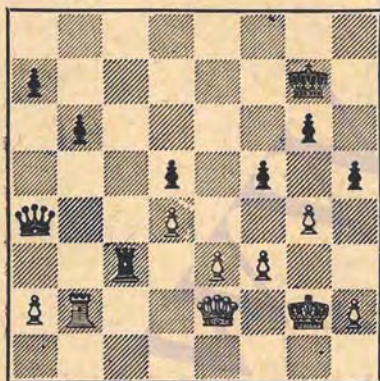
24. Ng2-f1 Nb5:f1
 25. Rg1:f1 Tc8:c3
 26. Db4:c3 Tf8-c8
 27. Dc3-d3 g7-g6

Eliberează dama de grija pionului f5. E important că aici 28.e4 nu merge din cauza schimbului dublu la e4, Df7+ și Dxa2.

28. Rf1-f2 Dd7-a4
 29. Te1-e2 Tc8-c1
 30. Te2-b2 Rg8-g7
 31. Dd3-b3 Da4-c6
 32. Db3-d3 h7-h5
 33. Rf2-g2 Tc1-c3
 34. Dd3-e2 Dc6-a4

Negrul își întărește aproape pene-simțite poziția în mod decisiv; albul nu mai are mutări. Mutarea lui următoare este o încercare riscantă de eliberare, care este imediat combătută.

35. g3-g4 ...

35. . . Da4-e8

Această mutare asigură victoria ne-grului.

36. Tb2-b3 Tc3:b3
 37. a2:b3 h5:g4
 38. f3:g4 De8-e4+
 39. Rg2-f2 ...

La 39.Df3 ar fi urmat 39...D:g4+ cu un final de pion câștigător pentru negru.

39. . . f5:g4
 40. De2-e1 De4-c2+
 41. Rf2-g3 Dc2:b3
 42. Rg3-h4 Db3-c2
 43. De1-g3 Dc2-f5
 44. Dg3-c7+ Rg7-h6

Albul cedează.

O partidă fără complicații, însă interesantă tocmai datorită simplității ei.

Nr. 214. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

NIMZOVICI

Turneul de la Zürich, 1934

1. d2-d4 Cg8-f6
 2. Cg1-f3 d7-d5
 3. c2-c4 e7-e6
 4. Cb1-c3 c7-c6
 5. Nc1-g5 Cb8-d7
 6. e2-e3 Dd8-a5
 7. c4:d5 ...

Am vrut să joc neapărat nu 7.Cd2, ci ceva mai puțin obișnuit.

7. . . Cf6:d5
 8. Dd1-d2 Nf8-b4
 9. Ta1-c1 h7-h6

Teoreticienii afirmă că aici 9...C5b6 este suficient pentru egalare.

10. Ng5-h4 0—0

Mutarea 10...e5 ar fi fost mai consecventă.

11. Nf1-c4 Cd5:c3
 12. b2:c3 Nb4-a3
 13. Tc1-b1 e6-e5
 14. Nh4-g3 ! ...

În urma mutărilor a 9-a și a 10-a ale adversarului albul are acum ceva mai mult spațiu. Rămîne de văzut dacă continuarea 14...e4 15.Ce5 C:e5 16.N:e5 e mai bună decît continua-rea din partidă.

14. ... e5:d4
 15. c3:d4 Da5:d2+
 16. Cf3:d2 Cd7-b6
 17. Nc4-b3 Nc8-f5

Aici însă negrul ar fi trebuit să joace 17...Cd5! (cu amenințarea Cc3) după care albul nu ar fi avut un avantaj palpabil. Manevra din partidă este legată de pierdere de timp și e slabă din punct de vedere pozițional.

18. e3-e4 Ta8-e8
 19. f2-f3 Nf5-c8
 20. Re1-e2? ...

Jucînd acum sau la mutarea următoare, Nb8 albul ar fi putut să scoată și mai mult la iveală lipsurile mutării a 17-a a negrului. M-a tentat însă, poate inutil, combinația cu sacrificiul calității.

20. ... Rg8-h8
 21. Ng3-c7 Cb6-d5
 22. Nb3:d5 c6:d5
 23. Re2-d3 b7-b6
 24. Tb1-b3 Na3-e7

În defavoarea sa negrul se angajează în combinația propusă. Deși continuarea 24... de+ 25. fe Ne7 care creează albului un pion liber nu ar fi deosebit de plăcută, totuși ar fi fost mai bună.

25. e4:d5! ...

După acest sacrificiu de calitate negrul păstrează doar oarecări șanse de remiză, pe care însă nu le va folosi ulterior.

25. ... Nc8-a6+
 26. Rd3-c2 Te8-c8
 27. Tb3-c3 Ne7-b4
 28. d5-d6 Nb4:c3
 29. Rc2:c3 Na6-b5?

În continuare negrul n-a mai avut ocazia să dea înapoi calitatea în mod convenabil. Nimzovici s-a temut năjustificat de varianta 29...T:c7 30.d cTc8 31.d5 T:c7+ 32.Rd4 Tc2 33.Ce4.

30. Cd2-c4! f7-f6

Pentru alb varianta 30...T:c7 31.d cTc8 32.Rb4 ar fi fost mult mai convenabilă decît cea examinată în comentariul precedent.

31. a2-a4! Nb5-d7

Nu este bine 31...N:a4 din cauza 32.Ta1 b5 33.Cb2.

32. a4-a5! b6:a5
 33. Cc4:a5 Tf8-f7

Dacă 33...Tfe8, pentru a evita posibilitatea sacrificiului invers al calității la b3, aș fi adus calul la c5 nu prin b3 ci prin b7.

34. Ca5-b3 Nd7-b5
 35. Rc3-b4 a7-a6
 36. d4-d5! Rh8-g8

Acum sacrificiul de calitate la e7 ar fi fost fără speranță: 36...Tc:c7 37.d cTc7 38.Cc5.

37. Cb3-d4 Nb5-e8
 38. Th1-a1 Tc8-a8
 39. Rb4-a5 Tf7-d7
 40. Ra5-b6 Td7-f7
 41. Rb6-b7 Ta8-d8
 42. Ta1:a6 ...

De acum încolo totul e ușor.

42. ... Td8-d7
43. Rb7-b6 ...

Nu merge 43.Ta8? T:d6 cu șanse de remiză pentru negru.

43. ... Tf7-f8
44. Cd4-e6 Ne8-f7
45. Ce6-c5! Nf7-e8
46. Ta6-a8 Rg8-f7

Dacă 46...Td7, atunci simplu 47.T:e8.

47. Cc5:d7! Ne8:d7
48. Nc7-d8 Rf7-g6
49. Rb6-c7 Nd7-b5
50. Ta8-a5 Nb5-e8
51. Nd8-e7 Negru cedează.

Nr. 215. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **LUNDIN**

Turneul de la Oerebro, 1935

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Cg8-f6
4. Nc1-g5 Cb8-d7
5. Cg1-f3 c7-c6
6. e2-e4 ...

Această mutare veche (care constituie un mijloc radical pentru evitarea apărării Cambridge-Springs) am folosit-o de multe ori și cu succes.

Calitatea ei principală este aceea că asigură imediat câștigul unui spațiu oarecare în centru; neajunsul ei constă în aceea că permite schimbul timpuriu al figurilor ușoare, ușurând dezvoltarea forțelor adversarului.

6. ... d5:e4
7. Cc3:e4 Nf8-e7

În afara acestei mutări de dezvoltare simple, negrul dispune de încă trei continuări, fiecare din ele fiind legată de un plan original de dezvoltare.

I. 7... Db6. Scopul acestui contra-atac este câștigul rapid de material, chiar cu prețul pierderii de timp și chiar de spațiu. Aceasta este — după părerea mea — o idee riscantă și „antișahistă” care totuși se parează greu. În a 11-a partidă a meciului meu cu Bogoliubov, am continuat prea prudent 8.C:f6+ gf 9.Nc1 și am obținut rapid un atac câștigător, însă numai datorită adversarului meu care, cu încrederea în sine care îl caracterizează, a jucat 9...e5? în loc de 9...Dc7, deschizând poziția încă înainte de terminarea dezvoltării. Continuarea a fost 10.Nd3 ed 11.0—0 Ne7 12.Te1 Cf8 13.Ch4! Ne6 14.Cf5 Nb4 15.Cg7+ Rd7 16.Te4! Tg8, după care albul ar fi putut să câștige rapid cu mutarea 17.Cf5! cu amenințarea T:d4+.

Tot atât de încununată de succes, însă nu pe deplin convingătoare a fost o altă încercare a mea în partidă împotriva lui Colle (Bled, 1931) în care ca răspuns la 7...Db6 am jucat 8.Nd3. Adversarul meu a hotărât să accepte sacrificiul de pion, însă n-a făcut-o în modul cel mai potrivit. În loc de 8...C:e4 9.N:e4 Db4+! (așa cum a jucat cu succes Euwe împotriva lui Flohr într-o partidă în consultație), el a jucat 8...D:b2 permițând albului să-și ducă regele într-un loc sigur. Atacul pe care l-a dezvoltat albul după acest schimb (bazându-se la început pe avantajul său de spațiu, iar mai târziu pe avantajul perechii de nebuni) este tipic și instructiv. Partida a continuat: 9.0—0 C:e4 10.N:e4 Cf6 11.Nd3 Db6 12.Te1 Ne7 13.Dc2 h6 14.Nd2 c5 15.Nc3 ed 16.C:d4 0—0 17.Cf5! Dd8 18.C:e7+ D:e7 19. Tab1 Td8 20.Te3 b6 21.De2! Nb7 22.Tg3 Ce8 23.Te1 Rf8 24.Db2 f6 25.Nb4 Cd6 26.Tge3 Rf7 27. f4! Dd7 28. De2 Te8 29.Dh5+! Rg8 30.Dg6 f5 31.N:d6 D:d6 32.N:f5 D:f4 33.Dh7+ Rf8 34.Ng6 Dd4 35.N:e8 T:e8 36.Rh1

Df6 37.Dh8+ Rf7 38. D:e8+! negrul cedează.

Deoarece niciuna din aceste încercări nu poate fi considerată satisfăcătoare din punct de vedere teoretic, după 7...Db6 albul trebuie să-și termine dezvoltarea în așa fel încât să nu permită schimbul de figuri pe care nu-l dorește. Pentru realizarea acestui scop eu aș fi recomandat o continuare uitată: 8.c5! D:b2 și abia acum 9. Nd3 urmat de 10. 0—0 cu compensație pozițională suficientă pentru un pion.

II. 7...Nb4+. Negrul caută să valorifice slăbiciunea temporară a diagonalei e1-a5 și pregătește în centru înaintarea e6-e5. Totuși această mutare este bizară și necesită prea mult timp; de aceea nu poate avea succes.

Partida următoare pe care am jucat-o în „Turneul națiunilor” de la Varșovia în 1935, ilustrează viu posibilitățile albului în această variantă. Cu negrele juca H. Silberman (România): 8-Cc3 Da5 9.Nd2 Dc7 10.Nd3 e5 11.de C:e5 12.De2 Cf7 13. 0—0 0—0 14. Cd5 (O combinație originală care duce la câștigarea calității pentru un pion) 14...cd 15.N:b4 C:d3 16.D:a3 dc 17.De3! Db6 (Dacă 17... Td8, atunci 18. De7 cu o poziție câștigată) 18. N:f8 D:e3 19. f6 R:f8 20.Tad1 Re7 21.Td5 f6 22.Tfd1 b6 23.Td6 Cc5 24.Td8 Nb7 25.T:a8 N:a8 26.Cd4 Ne4 27.Tcl Nd5 28.Cf5+ Re6 29.C:g7+ Re5 30.Ch5! Nf7 31.Cf4 Ce4 32.a3 b5 33. Td1 Cc5 34.Td8 a6 35.Rf2 Ca4 36.Td7 Ng6 37.Td5+ Re4 38. Td2 Nf5 39.h3 c3 (Această înaintare tentantă este respinsă cu o amenințare de mat, ceea ce decide deodată partida) 40.Td4+ Re5 41.Rf3! Cb6 42.bc Nd7 43.Cd3+ Rf5 44.Td6 negrul cedează.

III. 7... h6! Această mutare forțază în fond schimbul nebulului. Deși după 8.N:f6 C:f6 9.Cc3 b6 urmat de Nb7 figurile albe sînt plasate mai

activ, șansele negrului sînt pe deplin satisfăcătoare. Tocmai de aceea am renunțat în ultimul timp la mutarea 6-e4, acceptabilă în celelalte variante.

8. Ce4-c3

0—0

9. Dd1-c2

...

Această mutare, în legătură cu 0—0—0, a fost folosită pentru prima oară de mine în anul 1929. Mai înainte, împotriva lui Spielman, Gilg a jucat 9. Nd3 și apoi 0—0, după care negrul poate egala jocul cu ușurință prin mutarea c6-c5.

9. . .

e6-e5!

O nouă și interesantă încercare de eliberare a nebulului c8, care îl forțează pe alb să joace foarte circumspect pentru a-și păstra avantajul de spațiu.

Prea pasiv e 9... b6 0—0—0 cum dovedesc următoarele două partide:

1. Alehin-Bogoliubov (Partida a 19-a a meciului 1929): 10...Nb7 11.h4 Dc7 12.Nd3 Tfe8 13.Rb1 Cf8 14.N:f6! N:f6 15.Ce4 c5 16.C:f6+ gf 17.Dd2 Cg6 18.h5 Cf4 19.Th4 N:f3 20.gf e5 21-d5 Dd6 22.h6! Rh8 23.Dc2 C:d3 24.D:d3 Tg8 25.f4! Tg6 26. Df5 a6 27. Tel e! 28. T:f4! (Sacrificînd un pion, albul ocupă coloana „e” și crează un atac imparabil la rege) 28...T:h6 29.Tfe4 Tg8 30.Te7 Tf8 31.a4! Th4 32.Te8 T:e8 33.T:e8+ Rg7 34.Dc8 Rh6 35.Tg8! De7 36.Ra2 b5 37.Tg3! f5 38.D:f5 f6 39.Te3 Df7. Aici am jucat 40.Te6 și pînă la urmă am câștigat la mutarea a 77-a, însă mutarea 40.De6! ar fi forțat aproape imediat pe adversar să cedeze.

II. Alehin-Vasquez (Turneul din Mexico, 1932): 10...c5 11.h4 Dc7 12.d5 ed 13.cd a6 14.Nd3 h6 15.Nh7+ Rh8 16.Ce4! Nd6 17.Nf5 C:e4 18.D:e4 Ce5 19.C:e5 N:e5 20.d6! N:d6 21.D:a8 N:f5 22.Df3 Ng5 23.h5 Nh7 24.N:h6! Ne5 25.Ng5 f5 26. h6 f4 27.Dd5! f3 28.hg+ D:g7 29.T:h7+! R:h7 30.Th1+ Rg6 31.Nh6 Nf4+

32.N:f4 T:f4 33.gf Dd4 34.Dg8+ Rf6
35.Th6+ Re7 36.Te6+ negrul cedează.

10. 0-0-0

...

Acceptarea sacrificiului ar fi fost favorabilă negrului, de exemplu: 10.de Cg4 11.Nf4 Nc5 12.Ce4 Nb4+ sau 10.C:e5 C:e5 11.de Cd7 12.N:e7 D:e7 13.f4 f6 — în ambele cazuri cu compensație suficientă pentru pion.

10. . .

e5:d4

11. Cf3:d4

Dd8-a5

12. h2-h4

...

Din partidele reproduse mai sus, cititorul a putut trage concluzia că această mutare constituie o verigă importantă a planului legat de mutarea 9.Dc2.

12. . .

Cd7-c5

13. Rc1-b1

Tf8-d8

După 13...Ne6, albul n-ar fi schimbat acest nebun imediat, ci ar fi încheiat înainte de toate dezvoltarea prin 14.Ne2.

14. Nf1-e2

Da5-c7

15. Ne2-f3 !

...

Albul renunță în mod corect la încercarea tentantă de a alunga calul prin 15.b4, deoarece după 15...Ce6 16.a3 c5! negrul ar fi obținut un contraatac la care nu se poate gândi după mutarea pozițională din partida.

15. . .

a7-a5

16. Th1-e1

...

În acest moment turnul este mai util în centru, mai ales pentru că atacul asupra regelui se dezvoltă foarte lent datorită oportunei manevre de apărare a negrului.

16. . .

g7-g6

Aproape forțat, dacă negrul vrea să îndepărteze calul d4 prin Ce6. În

afară de aceasta, mutarea cuprinde și amenințarea directă 17...T:d4 urmat de 18...Nf5.

17. g2-g4

Cc5-e6

18. Cd4:e6

Nc8:e6

19. h4-h5 !

...

Cu amenințarea 20.hg hg 21.T:e6! Albul nu se neliniștește pentru pionul c4, deoarece la 19...N:c4 urmează 20.T:e7! D:e7 21.Ce4 T:d1+ 22.D:d1 cu avantaj suficient pentru câștig.

19. ...

Td8:d1+

20. Cc3:d1

Cf6-e8

Negrul împiedică sacrificiul de turn. la e6.

21. Ng5-h6

Ne7-f6.

22. h5:g6

h7:g6

23. Cd1-c3 !

...

Socotesc că acest sacrificiu de pion este una din combinațiile mele cele mai complicate, deoarece a fost neobișnuit de greu de stabilit că materialul neînsemnat care va rămâne pe tablă în varianta principală va fi suficient pentru a mări presiunea în mod decisiv. Ori eu trebuia să câștig neapărat, deoarece atât eu, cât și adversarul meu aveam câte 7½ puncte din 8 și aceasta era ultima rundă !

23. . .

Ne6:c4

Astfel, după 24.Ce4 albul ar fi avut de desfășurat un atac ușor.

24. Cc3-e4

Dc7-e5

Acest contraatac este respins de cele două mutări următoare ale albului.

Varianța principală mai sus amintită ar fi survenit după 24...Nd5 și dificultatea ei constă în aceea că după 25.C:f6+ C:f6 26.Dc3 Dd6 27.N:d5 cd trebuie găsite următoarele două mutări „liniștite”: 28.Th1 De6 (Dacă 28...d4, atunci 29.Dh3) 29. f3! cu amenințarea principală Dc3-d2-h2, după care coloana deschisă „g” ar fi trebuit să asigure — mai devreme sau mai târziu — victoria.

25. g4-g5!

. . .

Nebunul atacat nu poate să se retragă din cauza 26.Cf6+.

25. . .

De5-b5

Aici trebuie căutat fondul mutării precedente — figura e temporar salvată. Totuși negrul se prăbușește din cauza slăbiciunii punctului g7.

26. Ce4:f6+

Ce8:f6

27. Dc2-c3!

Ta8-e8

28. Te1-c1

. . .

Nu merge 28.gf din cauza 28...Df5+ 29. Ral T:el+ și apoi 30... D:f3.

28. . .

Db5-f5+

29. Rb1-a1

Rg8-h7

30. Dc3:c4

Negrul cedează.

MECIURILE IMPOTRIVA LUI EUWE DIN ANII 1935 ȘI 1937 ȘI TURNEELE DIN ANII 1936—1939

Nr. 216. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN EUWE

Partida 1-a a meciului, 1935

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	d5:c4
5. a2-a4	Nc8-f5
6. Cf3-e5	...

Cel de al 2-lea meci al meu cu Euwe a dovedit că această mutare energetică, care a fost la modă aproape 10 ani, dă albului mult mai puține posibilități decît mutarea naturală 6.e3. Ceă mai bună ripostă a negrului la această mutare nu este însă 6... Cbd7, ci 6...e6 și dacă 7.Ng5 Nb4 8.f3, atunci 8...h6 (A 11-a partidă a meciului, 1937).

6. . .	Cb8-d7
7. Ce5:c4	Dd8-c7
8. g2-g3	e7-e5
9. d4:e5	Cd7:e5
10. Nc1-f4	Cf6-d7
11. Nf1-g2	Nf5-e6

Negrul n-are de ce să cedeze cîmpul c2 damei albe, dar după cum a arătat în mod convingător partida 1-a

a meciului, în 1937, chiar în cazul unei continuări mai bune 11...f6 12. 0—0 Td8 13.Dc1 Ne6 albul obține un clar avantaj pozițional prin 14.Ce4!

12. Cc4:e5	Cd7:e5
13. 0—0	Nf8-e7

Negrul caută să evite în viitor mutarea f7-f6, care slăbește cîmpul e6, și ajunge treptat într-o situație dificilă din cauza apărării insuficiente a calului.

14. Dd1-c2	...

Cu amenințarea Cd5 sau Cc3-b5-d4. Negrul cu greu și-ar putea păstra ambii nebuni.

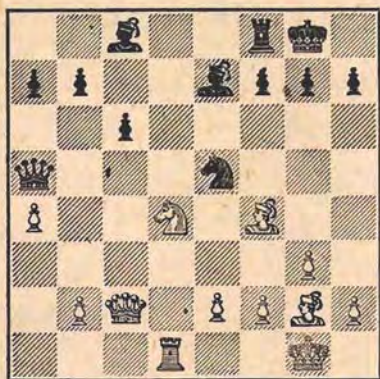
14. . .	Ta8-d8

De asemenea 14...Da5 15.Cb5! ar fi fost în avantajul albului.

15. Tf1-d1	0—0
16. Cc3-b5	Td8:d1+

Dacă ar fi urmat imediat 16...Da5, atunci 17.T:d8 T:d8 18.N:e5 cb 19. N:b7 Td2 20.Dc6 cu avantaj pentru alb.

17. Ta1:d1	Dc7-a5
18. Cb5-d4	Ne6-c8

19. b2-b4!

...

Un început spectaculos al atacului „minorității pionilor”, al cărui rezultat direct este cucerirea importantului câmp d5.

Justificarea tactică a acestei mutări constă în varianta: 19...N:b4 20. Cb3 Dc7 21. De4 Nc3 (Sau 21...Nd6 22. Dd4) 22. Tc1 Nb2 (Sau 22... f5 23. Dc2) 23. Tc2 f5 24. Db4! cu poziție de câștig.

19. . .

Da5-c7

20. b4-b5

c6-c5

21. Cd4-f5

f7-f6

Slăbirea cîmpurilor în tabăra negrului asigură victoria albului. Dar și după 21...Nf6 22.Cd6 Td8 23.Cc4! realizarea avantajului pozițional al albului ar fi fost doar o chestiune de timp.

22. Cf5-e3

Nc8-e6

23. Ng2-d5!

...

Mai tare decât 23.Cd5.

23. . .

Ne6:d5

24. Td1:d5

Dc7-a5

Negrul n-are cum să se apere. Dacă, de exemplu, 24...Td8, atunci simplu 25.N:e5 fe 26.Df5 cu un câștig ușor pentru alb.

25. Ce3-f5

Da5-e1+

26. Rg1-g2

Ne7-d8

27. Nf4:e5

f6:e5

28. Td5-d7!

...

Albul încheie partida cu un atac de mat.

28. ...

Nd8-f6

29. Cf5-h6+

Rg8-h8

30. Dc2:c5

...

Dacă acum 30...Te8, atunci 31.Dd5! gh 32. Df7 Ne7 33. T:e7 cu mat inevitabil.

Negrul cedează.

Nr. 217. APARAREA FRANCEZA

ALEHIN

EUWE

A 3-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4

e7-e6

2. d2-d4

d7-d5

3. Cb1-c3

Nf8-b4

4. a2-a3

...

Această mutare rar folosită este fără îndoială mai bună decât renumele pe care-l are. Ea n-a fost de loc răsturnată nu numai de această partidă, dar nici de analizele ulterioare.

Mai puțin recomandabilă este, cu tot succesul practic obținut, continuarea 4.Dg4, folosită de mine în partida a 9-a a aceluiași meci (Vezi partida Nr. 220).

4. . .

Nb4:c3+

5. b2:c3

d5:e4

6. Dd1-g4

Cg8-f6

Mai prudent ar fi fost 6...Rf8 7. D:e4 Cd7 urmat de Cdf6. După mutarea din partidă cîmpurile negre din poziția negrului devin slabe.

7. Dg4:g7

Th8-g8

8. Dg7-h6

c7-c5

9. Cg1-e2

Cb8-d7

Cu scopul de a elibera dama de apărarea calului. La 9... Cc6 cel mai simplu răspuns al albului ar fi fost mutarea 10. de! dar și 10. Ng5, cum a jucat Romanovski împotriva lui Botvinnik în semifinala campionatu-

lui U.R.S.S. din 1938, este suficientă pentru egalare; albul a fost învins în această partidă numai pentru că fost depășit într-un stadiu ulterior.

10. Ce2-g3

Tg8-g6?

După această pierdere de timp, negrul capătă o partidă grea.

Relativ mai bună ar fi fost continuarea jocului la complicații prin 10... Da5 cu toate că și în acest caz perspectivele albului ar fi rămas mai favorabile după 11.Nd2 Da4 12.dcl

11. Dh6-e3

Cf6-d5

Negrul trebuie să caute acum o compensație pentru pionul e4, sortit pierderii.

12. De3:e4

Cd5:c3

13. De4-d3

Cc3-d5

Nesatisfăcător ar fi fost de asemenea 13...cd 14.D:d4 Df6 15.D:f6 Cf6 16.Nd3 Tg7 17.Nb2. Este îndoielnic dacă partida negrului, după imprudenta mutare a 10-a, s-ar mai putea salva.

14. Nf1-e2

Dd8-f6

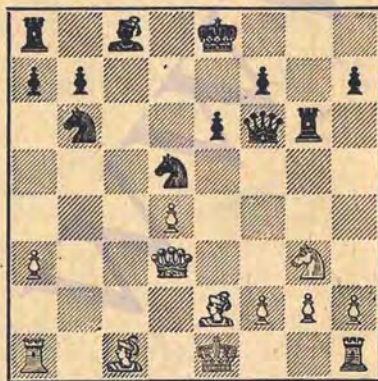
15. c2-c3

c5:d4

16. c3:d4

Cd7-b6

Schimbul celei mai bine situate piese a negrului prin mutarea 16...Cf4 17. N:f4 D:f4 18. 0-0 ar fi ușurat numai sarcina albului.

17. Ne2-h5!

...

Această manevră cu nebulul, care constă din patru mutări succesive, forțează o slăbire hotărâtoare a poziției pionilor negri. În continuare, jocul pe ambele flancuri este foarte instructiv și, după cum presupun, caracteristic pentru stilul meu.

17. ...

Tg6-g7

18. Nh5-f3

...

Amenință 19.Ch5.

18. ...

Df6-g6

19. Nf3-e4!

f7-f5

20. Ne4-f3

Re8-f8

21. a3-a4!

...

Pe diagonala a3-f8 nebulul va fi mai activ.

21. ...

Tg7-c7

22. 0-0

Nc8-d7

23. Nc1-a3+

Rf8-g8

24. a4-a5

Tc7-c3

Aceasta duce la pierderea unui pion fără vreo îmbunătățire a poziției negrului. Înșă, nici mutarea aparent mai bună 24... Cc4 n-ar fi salvat situația. Ar fi urmat 25. Nc5! (mai tare decât 25. Cf5 Rh8!) 25... Ce5 26. de T:c5 27. Tfcl Tac8 28. T:c5 T:c5 29. Dd4! câștigând în cel mai rău caz pionul a7 cu o poziție net superioară.

Partea finală a partidei, cu toate eforturile disperate ale negrului de a se salva cu ajutorul vreunui truc oarecare, este destul de ușoară.

25. Dd3-b1!

Cb6-a4

26. Nf3:d5

e6:d5

27. Db1:b7

Dg6-c6

28. a5-a6!

...

Dacă acum 28...D:b7 29.ab Tb8, atunci 30.Tfbl Cb6 31.Nb4 urmat de T:a7.

28. ...

Ca4-b6

29. Na3-c5

f5-f4

30. Cg3-f5!

...

Mai precis decât 30.Ce2, ceea ce ar fi fost de asemenea bine.

30. . .	Rg8-h8
31. Cf5-e7	Dc6-e6
32. Nc5:b6	Nd7-c6
33. Ce7:c6	Ta8-g8

Cu amenințare de șah etern după 34...T:g2+.

34. Cc6-e5!	Tg8-g7
35. Db7-b8+?	...

Ca și în multe partide ale acestui meci nefericit pentru mine eu, după ce partida fusese hotărâtă deja practic, am jucat prea pripit. E adevărat că în cazul de față aceasta n-a influențat rezultatul. Mutarea 35.N:a7! ar fi silit pe negru să cedeze imediat.

35. . .	Tc3-c8
36. Ce5-g6+	Tg7:g6
37. Db8:f4	De6:b6
38. Df4-e5+	Tg6-g7
39. De5:d5	Tc8-d8
40. Dd5-e5	Db6:d4
41. De5:d4	Negrul cedează.

Nr. 218. APARAREA GRONFELD
EUWE ALEHIN

A 4-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Dd1-b3	...

Această mutare este mai puțin tare decât 4. Nf4 Ng7 5. e3 0-0 6. Db3 c6 7. Cf3 cu un avantaj incontestabil de spațiu pentru alb.

4. . .	d5:c4
5. Db3:c4	Nf8-g7

Este posibil de asemenea 5...Ne6 6. Db5+ Cc6 7.Cf3 dar acum nu 7...Tb8 (ca în partida a 2-a a meciului, 1935) ci 7... Cd5! cu admirabile contrașanse.

6. Nc1-f4	c7-c6
7. Ta1-d1?	...

O mutare nenaturală și inutilă, în locul căreia ar fi fost mai bine 7.Cf3 0-0 8. e4. Acum negrul poate obține cel puțin un joc egal.

7. . .	Dd8-a5
--------	--------

Gu amenințarea 8...Ne6.

8. Nf4-d2	b7-b5?
-----------	--------

În timpul primului meu meci cu Euwe (1935) am făcut uneori astfel de mutări, pe care acum nu sînt nici măcar în stare să le înțeleg. Nicicînd anterior sau mai târziu jocul meu n-a fost atât de nesănătos, mai ales în deschideri! De exemplu, această stricare a poziției pionilor nu poate nici măcar fi justificată prin lipsa unor alte continuări promițătoare, deoarece mutarea simplă 8...Db6 9.Nc1 Nf5 cu continuarea 0-0, ar fi asigurat negrului o superioritate netă de dezvoltare.

9. Dc4-b3	b5-b4
-----------	-------

Această mutare are, față de altele, avantajul că este cel puțin consecventă: negrul împiedică mutarea e2-e4, dar cu ce preț!

10. Cc3-a4	Cb8-a6
11. e2-e3	Nc8-e6

Negrul ar fi putut juca dintr-o dată 11... 0-0, deoarece 12. N:a6 N:a6 13. D:b4 Dd5 sau 13. N:b4 Db5, ar fi fost favorabil pentru el, dar nu i-a plăcut răspunsul 12. Nc4.

12. Db3-c2	0-0
13. b2-b3	...

Dacă 13. D:c6, atunci 13... Cc7 cu amenințările 14... Nd7 sau 14... N:a2.

13. ...	Ta8-b8
14. Nf1-d3	...

Albul întîrziind întrucîtva cu dezvoltarea, se decide să nu ia pionul c6 — foarte just — deoarece după 14. D:c6 Nc8! coloana „c” ar fi devenit o armă puternică în mîinile negrului, de exemplu: 15. Cf3 Nb7 16.

Dc2 Tfc8 17. Db1 Ce4 urmat de Cc3.

Tot atât de nesatisfăcător pentru alb era 20. fg ef.

14. ... Tf8-c8
15. Cg1-e2 ...

Evident că albul a subapreciat importanța următorului sacrificiu de pion, altfel ar fi continuat cu 15. N:a6 D:a6 16. Cc5 Db5 17. Cf3! (Dar nu 17. C:e6 deoarece după 17... fe și apoi e6-e5 negrul are joc bun) 17... Cd7 18. Tc1 cu perspective mai bune în final. Această posibilitate dovedește clar că mutările a 8-a și a 10-a ale negrului au fost slabe.

15. ... c6-c5!

O combinație corectă, care în cazul celei mai bune apărări a albului ar fi permis negrului să egaleze ușor jocul.

Dar, din fericire pentru mine, adversarul meu a subapreciat primejdia.

16. Nd3:a6 Da5:a6
17. Ca4:c5 Da6-b5
18. Ce2-f4? ...

Aceasta permite negrului să deschidă centrul și să submineze poziția adversarului. Apărarea corectă era 18. e4! Cd7 19. Ne3 N:d4 20. C:d4 D:c5 21. D:c5 C:c5 cu remiză probabilă¹.

18. ... Ne6-g4!
19. f2-f3 ...

După 19. Tc1 răspunsul 19... e5 ar fi fost de asemenea tare.

19. ... e7-e5!
20. Cf4-d3 ...

20. ... e5:d4

Un sacrificiu de piesă frumos și precis calculat, pe care albul e nevoit să-l primească, deoarece 21. ed Cd5! sau 21. e4 Cd7 îi lăsa și mai puține șanse de salvare.

21. f3:g4 d4:e3
22. Nd2:e3 ...

Mai dificilă pentru negru era varianta 22. N:b4 Cd5 23. a3 a5 24. Dc4! ab! 25. D:d5 ba 26. Tf1 (Sau 26. b4 Nc3+ cu mutarea următoare N:b4) 26... a2! 27. T:f7 Nc3+ 28. Re2 T:c5 și negrul câștigă.

22. ... Cf6:g4
23. Ne3-f4 ...

Alte continuări sînt de asemenea nesatisfăcătoare de exemplu: 23. Ng1 Nc3+ 24. Rf1 Tb6 sau 23. Nf2 Nc3+ 24. Rf1 Tc6! 25. Rg1 C:f2 26. D:f2 Td8 cu poziție de câștig pentru negru.

23. ... Ng7-c3+
24. Td1-d2 ...

Forțat.

24. ... Tc8:c5
25. Cd3:c5 ...

¹ Lasker a arătat că jucînd în varianta arătată 21. Dd2! în loc de 21. D:c5 albul câștigă o piesă. De aceea la 18. e4 negrul nu trebuie să joace 18... Cd7, ci 18... Ng4 19. Ne3 (19.f3 e5!) 19... C:e4! — V. P.

După 25. N:b8 câștiga imediat 25... De8+!

25. ...

Db5:c5

Negrul a ieșit cu bine din complicații și alege o variantă care îi asigură un mic avantaj material (dama și un pion contra două turnuri) păstrând în același timp atacul. Ar fi fost totuși mai scurtă următoarea cale spre victorie: 25... Te8+! 26. Ce4 f5 27. Rd1 T:e4 28. Td8+ Rf7 29. Ng5 f4! 30. Rcl Te2 31. Dd3 D:g5!

26. Nf4:b8

Dc5-e7+

27. Re1-d1

Cg4-e3+

28. Rd1-c1

Ce3:c2

29. Td2:c2

h7-h5!

Pregătirea necesară pentru mutarea următoare.

30. Th1-d1

Nc3-g7

31. h2-h3

a7-a5

Avantajele negrului, care îi asigură câștigul sint: situația nesigură a regelui alb și poziția neapărată a ne-bunului b8 pentru care nu se poate găsi un cimp sigur. Partida rămâne interesantă și instructivă pînă la sfîrșit.

32. Nb8-f4

De7-e4

33. Nf4-c7

De4-e3+

34. Rcl-b1

a5-a4!

Această străpungere, care putea fi împiedicată, câștigă cel puțin calitatea.

35. b3:a4

b4-b3

36. a2:b3

De3:b3+

37. Rb1-c1

Ng7-h6+

38. Td1-d2

Db3:a4

39. Nc7-e5

...

Albul ar fi putut prelungi jocul prin mutarea 39. Rd1, după care negrul ar fi trebuit să împingă întii regele alb pe flancul damei prin 39... N:d2 40. R:d2 De4! 41. Rcl Del+ și apoi să avanseze treptat

pionii de pe flancul regelui cu sprijinul regelui.

39. ...

Rg8-h7

40. Ne5-c3

Da4-b5!

Impiedică mutarea 41. Rd1.

41. Nc3-d4

...

Albul nu mai are mutări satisfăcătoare. Dacă, de exemplu, 41. Na1 atunci 41... Df1+ și apoi Ng7+.

41. ...

Db5-e2!

42. g2-g4

De2-e1+

43. Rcl-b2

Nh6:d2

44. Tc2-c8

Nd2-c1+!

Albul cedează.

Nr. 219. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN

EUWE

A 7-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4

e7-e6

2. d2-d4

d7-d5

3. Cb1-c3

Nf8-b4

4. Cg1-e2

d5:e4

5. a2-a3

Nb4-e7

Și mai convingător ar fi fost 5... N:c3+ 6. C:c3 Cc6 cu joc cel puțin egal. Tocmai această posibilitate combate a 4-a mutare a albului.

6. Cc3:e4

Cb8-c6

Și acum această mutare este destul de bună.

În a 5-a partidă a meciului am încercat aici 7. Ne3 (Dacă 7. c3, atunci 7... e5) dar după 7... Cf6 8. C2c3 0-0 (Amenință deja C:e4 și apoi f7-f5) am obținut doar joc egal.

De aceea în partida de față am hotărît să încerc următoarea mutare de pion, paradoxală la prima vedere, a cărei idee evidentă este de a îmbina dezvoltarea pe flanc a ne-bunului cu posibilitatea unui asalt de pioni pe flancul regelui.

7. g2-g4!?

b7-b6

Această mutare nu constituie o încercare de răsturnare și în curînd albul obține poziția spre care tindea.

E adevărat că răspunsul mai natural 7... e5 ar fi fost de asemenea neconvîngător din cauza 8. d5 Cd4 9. C2c3 (Dar nu 9. C:d4 din cauza 9... D:d5!) și dacă 9... f5, atunci 10. gf N:f5 11. Ne3 cu șanse excelente pentru alb. Dar 7... Cf6! 8. C:f6+ N:f6 9. Ne3 Dd5 ar fi asigurat negrului o dezvoltare comodă și ar fi demonstrat lipsa de fond a mutării a 7-a a albului.

8. Nf1-g2

Nc8-b7

9. c2-c3

Cg8-f6

10. Ce2-g3

0-0?

Chiar dacă s-ar putea dovedi că negrul are o apărare suficientă împotriva atacului albului pe flancul regelui, această mutare ar trebui condamnată deoarece îl expune pe negru la pericole fără nici o necesitate sau avantaj.

După mutarea simplă 10... Dd7 urmată de 0-0-0, albul ar fi rămas cu un avantaj de spațiu fără mare însemnătate și fără șanse reale de atac.

11. g4-g5

Cf6:e4

12. Cg3:e4

Rg8-h8

Pregătire pentru mutarea f7-f5 pe care albul o previne prin următoarea mutare tare:

13. Dd1-h1!

...

Dacă acum 13... f5, atunci desigur 14. g6.

13. ...

Dd8-e8

Aceasta reînvie amenințarea f7-f5, dar permite următoarea combinație foarte promițătoare. Mai prudentă ar fi fost 13... Ca5, deoarece varianta 14. b4 Cb3 15. Cf6 gf 16. N:b7 f5! nu este periculoasă pentru negru. După 13... Ca5 albul și-ar fi intensificat presiunea, încheindu-și dezvoltarea prin mutările 14. Nf4 și, în caz de nevoie, 0-0-0.

tarea prin mutările 14. Nf4 și, în caz de nevoie, 0-0-0.

14. Ce4-f6!

...

Un sacrificiu de pion corect, care asigură albului un atac puternic și, probabil, imposibil de respins.

14. ...

Ne7:f6

La 14... gf ar fi urmat 15. gf Ca5 (Nu se poate 15... N:f6? din cauza 16. Ne4) 16. fe D:e7 17. N:b7 C:b7 18. Ng5 f6 19. Nh6 Tg8 20. 0-0-0 Cd6 21. Thel cu un avantaj evident pentru alb.

15. g5:f6

g7:f6

16. Dh5-h4

De8-d8

Forțat, deoarece 16... De7 ar fi dus la pierderea unei piese după 17. Ne4!

17. Nc1-f4!

...

Această continuare a atacului, a cărei rațiune constă în retragerea ulterioară a nebulului n-a fost ușor de găsit.

Relativ cea mai bună șansă pentru negru ar fi fost înapoierea pionului în plus prin 17... f5, cu toate că după 18. D:d8 Ta:d8 19. N:c7 Td7 20. Nf4 Ca5 21. Tg1! și avantajul albului este evident.

17. ... e6-e5
18. Nf4-g3 f6-f5

E îndoienic că negrul ar avea ceva mai bun.

Dacă, de exemplu, 18... ed, atunci 19. 0-0-0! cu un atac care se dezvoltă ușor.

19. d4:e5 ...

Și aici era tare 19. 0-0-0. Totuși, simpla recuperare a materialului sacrificat, ținând seama de puternicele posibilități de atac ale albului, este suficient de convingătoare.

19. ... Tf8-g8
20. Ng2-f3? ...

Această mutare imprecisă permite însă începerea unui contraatac salvator.

Partida ar fi fost decisă de mutarea 20. Dh3!, după care 20... Dd3 se combate prin 21. Nh4!, iar la 20... Tg4 ar fi fost posibil 21. 0-0!, cu amenințarea câștigării de material prin f2-f3, păstrând atacul.

20. ... Dd8-d3!

O resursă ingenioasă. După cum se va vedea însă din cele ce urmează, negrul nu și-a dat seama de multe posibilități interesante i se deschid datorită acestei mutări.

21. Nf3-e2 ...

Albul n-are altceva mai bun, deoarece 21. N:c6? duce la pierdere din cauza 21... Na6! 22. Dh5 Tg4!

21. ... Dd3-e4?

Duce la un final pierdut. Păcat că negrul a evitat complicațiile fantastice care ar fi survenit după 21... Dc2! Această mutare îi asigura remiza. Iată varianta principală și unele alternative ale acesteia:

22. Df6+ Tg7 23. Tg1! a) 23... D:b2 24. e6! D:a1+ 25. Nd1 Cd4!; b) 26. D:g7+!; c) 26... R:g7 27. Nh4+ Rh6!; d) 28. Ng5+! Rg7 29. Nh4+ şah etern.

a) Este proastă continuarea naturală 23. e6 din cauza 23... Te8! 24. Tg1! Na6! (24... T:e6 25. Ne5!) 25. N:a6 T:e6+ 26. Ne5 De4+ 27. Rf1 D:e5 cu avantaj pentru negru;

b) Nu se poate 25... Td8 sau 25... Db1, din cauza 26. Nd6!!;

c) Albul n-are șanse de câștig nici după 26. D:d4;

d) Nu se poate 27... Rf8 din cauza 28. e7+ Re8 29. Tg8+ Rd7 30. Td8+ și albul câștigă.

22. Dh4:e4 f5:e4
23. Ng3-h4 ...

Mutarea câștigătoare pe care negrul, probabil n-a observat-o.

După 23. 0-0-0 negrul ar fi obținut șanse excelente de remiză, continuând cu 23... T:g3! 24. hg C:e5.

23. ... h7-h6
24. 0-0-0 Ta8-e8
25. Nh4-f6+ Rh8-h7
26. f2-f4! e4:f3
27. Ne2:f3 ...

Desigur că această mutare este mai bună decît câștigarea calității pentru un pion prin 27. Nd3+. Acum nebunul albului domină întreaga tablă și negrul nu poate împiedica pătrunderea turnurilor albe pe linia a 7-a.

27. ... Cc6-a5
28. Nf3:b7 Ca5:b7
29. Td1-d7 ...

Începutul sfîrșitului.

29. ... Cb7-c5
30. Td7:f7+ Rh7-g6
31. Tf7:c7 Cc5-d3+
32. Rc1-b1 ...

Ar fi fost mai bine 32. Rc2.

32. ... Re6-f5
33. Th1-d1 Cd3:e5
34. Td1-f1+ Rf5-e4
35. Tc7:a7 Ce5-c4

Sau 35... Cf3 36. Ta4+ Re3 37. Nd4+ cu poziție disperată pentru negru.

36. Ta7-d7	Re4-e3
37. Tf1-e1 +	Re3-f3
38. Tel:e8	Tg8:e8
39. Td7-d4	Cc4-e3
40. Td4-h4	Ce3-f5
41. Th4-b4	Negrul cedează.

Nr. 220. APARAREA FRANCEZA

ALEHIN EUWE
A 9-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Dd1-g4	...

Albul încearcă să câștige un timp în comparație cu varianta 4. a3, folosită în cea de a 3-a partidă a meciului. Dar prezența nebunului la b4 trebuia să asigure negrului un contrajoc bun.

4. ...	Cg8-f6

La 4... Rf8 merită atenție 5. ed ed (5... Cf6 6. Ng5) 6. Dg3.

5. Dg4:g7	Th8-g8
6. Dg7-h6	Tg8-g6
7. Dh6-e3	Cf6:e4 ?

Ca răspuns la această mutare, albul reușește să obțină un anumit avantaj de dezvoltare. Tot atât de puțin convingătoare este aici ispiti-toarea mutare 7... e5 din cauza 8. Nd2, de exemplu: 8... ed 9. D:d4 c5 10. De5+ și 11. ed. Dar prin 7... c5! negrul putea începe o contrao-fensivă periculoasă; dacă în acest caz 8. Nd2, atunci 8... Cg4 9. Dd3 Cc6 și albul e pe marginea prăpas-tiei.

8. Nf1-d3 !	f7-f5

Negrul e nevoit să întârzie cu dez-voltarea flancului damei și să slă-bească și mai mult poziția regelui său. La 8... C:c3 albul ia la g6.

9. Cg1-e2	c7-c5
10. Nd3:e4	...

Important era să se înlăture toc-mai în acest moment calul inco-mod. Varianta 10.0—0 (10. f3 ? Dh4+) 10... Cc6 este mult mai puțin clară.

10. ...	f5:e4

Criticii au condamnat degeaba lua-rea cu pionul „f4”, deoarece după 10... de 11. dc urmată de Dh3 și Ne3 ar fi fost în favoarea albului.

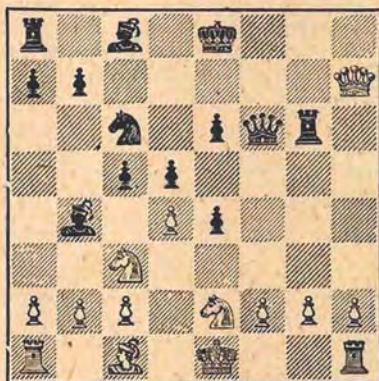
11. De3-h3 ! !	...

O puternică mutare de atac, sub a cărei influență negrul se hotărăște la un contrajoc riscant în centru.

11. ...	Cb8-c6

Negrul ar fi trebuit să încerce cu orice preț să mențină echilibrul material, de exemplu prin 11... De7 și dacă 12. Cf4, atunci 12... Tg5! (Altfel 13. C:d5) 13. 0—0 Cc6 14. C:e6! D:e6 15. D:e6+ N:e6 16. N:g5 cd 17. Cb5 Rd7 cu șanse mai mari de remiză decît în continuarea din partidă.

12. Dh3:h7	Dd8-f6

13. Ce2-f4 !	...

Albul câștigă calitatea, fără să piardă cu aceasta inițiativa. Turnul nu are mutări: dacă 13... Tg7 (Th6,

Tg5) atunci 14. Ch5!, iar la 13...
Tg4 urmează 14. Dh5+!

13. ... c5:d4
14. Cf4:g6! ...

Schimbul damelor (pe care negrul în general nu-l mai poate evita) ar fi fost prematur aici, de exemplu: 14. D:g6+ D:g6 15. C:g6 dc 16. b3 Rf7 17. Cf4 Cd4 cu câștigarea pionului „c”, deoarece nu se poate 18. Rd1 din cauza 18... e5.

14. ... d4:c3
15. b2-b3 Cc6-e7

La 15... Cd4 albul ar fi răspuns 16. 0-0! și dacă 16... C:c2, atunci 17. Dg8+ Rd7 18. Ng5 cu un atac hotărâtor.

16. Cg6:e7 Nb4:e7
17. h2-h4 ...

Obligă la schimbul damelor.

17. ... Df6-f7
18. Dh7-h8+ Df7-f8
19. Dh8:f8+ Re8:f8
20. Nc1-g5 ...

Era bine și 20.Nh6+ Rf7 21. 0-0-0, pentru a îngreua înaintarea e6-e5, dar mutarea din partidă trebuia să asigure și mai repede victoria.

20. ... e6-e5
21. f2-f3! ...

O mutare intermediară necesară. La 21.N:e7+ R:e7 22.f3 negrul ar fi putut răspunde 22...e3 urmat de d5-d4.

21. ... e4:f3
22. g2:f3? ...

Albul uită de intenția sa de a schimba în prealabil nebunii. În varianta 22. N:e7+ R:e7 23. gf urmat de 0-0-0 și înaintarea pionului „h”, negrul n-ar fi avut nici un fel de șanse de remiză.

22. ... Ne7-a3!

Amenințarea care se creează prin acțiunea comună a nebunilor adverși, îl forțează acum pe alb să caute un mijloc comod de a înapoia calitatea.

23. f3-f4! Nc8-f5

Nu însă 23...e4, din cauza 24.Td1 Ne6 25.f5.

24. f4:e5 Nf5:c2
25. 0-0+ Rf8-g8
26. Ta1-c1! ...

Acesta este sensul manevrei începute prin mutarea 23-a. Imediat ce albul va lua pe c3, pionii liberi trebuie să-i asigure victoria cu toată prezența nebunilor de culori diferite.

26. ... Na3:c1
27. Tf1:c1 Nc2-f5
28. Tc1:c3 Ta8-c8
29. Tc3-f3 ...

Și după schimbul de turnuri albului îi rămăneau șanse de câștig, totuși variantele care surveneau erau greu de calculat până la capăt.

29. ... Tc8-f8

Nu este mai bună nici continuarea 29...Ne4 30.Tf6 d4 31.Td6 d3 32.e6 sau 29... Ne6 30. Tf6 Tc6 31. Ne3 cu apropierea ulterioară a regelui alb.

30. Ng5-f6 Nf5-e4
31. Tf3-g3+ Rg8-f7
32. h4-h5 Tf8-c8

Dacă 32...Tg8, atunci 33.e6+.

33. Tg3-g7+ Rf7-e6
34. h5-h6! d5-d4

Dacă 34...Tcl+ 35.Rf2 Th1, câștigă 36.Te7+ Rf5 37.h7.

35. h6-h7 Tc8-cl+
36. Rg1-f2 Tc1-c2+
37. Rf2-g3 Ne4:h7
38. Tg7:h7 Tc2:a2
39. Rg3-f4 b7-b5
40. Rf4-e4 Ta2-e2+
41. Re4:d4 Negrul cedează.

Nr. 221. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **EUWE***A 19-a partidă a meciului, 1935*

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	d5:c4
5. a2-a4	e7-e6

Luarea pionului c4 este potrivită numai în legătură cu dezvoltarea nebunului la f5. După această mutare albul, sacrificind pionul, obține o inițiativă de lungă durată, care compensează cu prisosință materialul sacrificat.

6. e2-e4	Nf8-b4
7. e4-e5	Cf6-e4

În avantajul albului este și 7...Cd5 8.Nd2 N:c3 9.bc b5 10.Cg5!

8. Dd1-c2	Dd8-d5
9. Nf1-e2	c6-c5

La 9...b5 ar fi urmat 10.0-0 N:c3 11.bc 0-0 12. Cel! Siguranța și rapiditatea cu care făcea mutările adversarului meu, de obicei atât de precaut, m-a convins de faptul că întreaga variantă fusese pregătită de el dinainte. Spre norocul meu (aici se poate vorbi într-adevăr de noroc) în analiza lui Euwe s-au dovedit a fi „goluri“.

10. 0-0	Ce4:c3
11. b2:c3	c5:d4
12. c3:d4	...

În legătură cu mutarea următoare, continuarea cea mai naturală, totuși foarte promițătoare pentru alb era și continuarea 12.C:d4 Ne7 (Sau 12... Nc5 13. Cf3 sau 12... D:e5 13. cb D:d4 14.Nb2).

12. ...	c4-c3
13. Nc1-d2	...

Recîștigă pionul cu avantaj de dezvoltare.

13. ...

Dd5-a5?

O pierdere de tempo care înrăutățește situația dificilă a negrului.

14. Nd2:c3	Nb4:c3
15. Ta1-a3	Cb8-c6

Pentru aprecierea poziției rezultate este esențial faptul că negrul nu putea juca aici 15...Nd7 16.T:c3 N:a4; la aceasta ar fi urmat nu 17. Tc8+? Rd7 18.Nb5+ Cc6! ci imediat 17.Nb5+!! cu câștig rapid.

16. Ta3:c3	Nc8-d7

Dacă 16...0-0, atunci 17.Tb1 (amenință 18.T:c6) 17...Dc7 18.Cg5 cu atac de mat.

17. Tf1-b1	0-0?

Sacrificiul de pion este greșit. După 17...Tb8, albul, cu tot avantajul pozițional, nu avea încă nimic decisiv, cu toate că ar fi păstrat un puternic atac prin 18.Tc5 Dd8 19. De4.

18. Tc3-c5	...

Din punct de vedere tehnic, mai simplu decît 18. T:b7 Cb4 19.Tc5 C:c2 20.T:a5 Nc6 21.Tb:a7 Tab8.

18. ...	Da5-d8

La 18... Dc7 ar fi urmat acum 19.Cg5, în timp ce cu o mutare în urmă, adică atunci cînd dama neagră se afla la a5, negrul avea la 18.Cg5 răspunsul 18...f5!

19. Tb1:b7	Nd7-c8
20. Tb7-b1	Cc6:d4

Și după 20... Ce7 21. Cg5 Cg6 22. Nf3 și negrul pierde calitatea.

21. Cf3:d4	Dd8:d4
22. Ne2-f3	Nc8-d7
23. Nf3:a8	Tf8:a8
24. a4-a5	...

Această mutare permite încă o lungă rezistență. Euwe folosește cu o

surprinzătoare inventivitate șansele sale insignifiante de salvare. După 24.Td1 D:a4 25.D:a4 N:a4 26. Tdcl negrul ar fi putut să cedeze liniștit.

24. ...	g7-g6
25. Tb1-d1	Dd4-b4!
26. Dc2-c4	Ta8-b8
27. Dc4:b4	Tb8:b4
28. h2-h3	...

Mai precis ar fi fost 28.Tc7 Na4 29.Td8+ Rg7 30. h3 a6 31.Ta8 Nb5 32.T8a7 Tf4 33.g3 Tf5 34.f4.

28. ...	Nd7-b5
29. Tc5-c8+	Rg8-g7
30. Td1-d8	Tb4-b1+
31. Rg1-h2	Tb1-b2
32. Rh2-g3	...

Tentant, dar îndoielnic dacă mai bună decât continuarea din partidă ar fi fost mutarea 32.g4 (32...T:f2+? 33. Rg3 urmat de g4-g5) deoarece negrul ar fi răspuns prin 32...g5!

32. ...	Tb2-b3+
33. f2-f3	Tb3-b2

Acum albului nu-i vine ușor să apere pionul g2 și el trebuie să joace precis pentru a nu da adversarului șanse de remiză.

34. Td8-g8+	Rg7-h6
35. Tc8-c7	Nb5-f1
36. Tc7:f7	Tb2:g2+

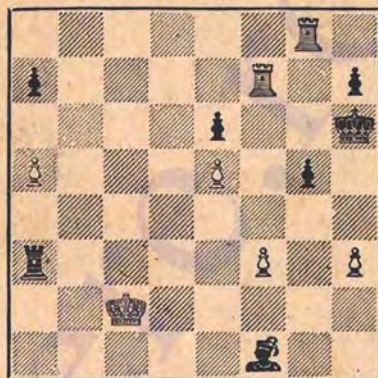
La 36...g5 albul avea pregătit răspunsul 37.f4! care ar fi dus repede la victorie.

37. Rg3-f4	g6-g5+
38. Rf4-e3	Tg2-e2+
39. Re3-d4	Te2-d2+
40. Rd4-e3	...

Cu scopul de a câștiga timp.

40. ...	Td2-e2+
41. Re3-d4	Te2-d2+
42. Rd4-c3	Td2-d3+
43. Rc3-c2	Td3-a3

Era posibilă varianta 43...Td5 44.T:a7 N:h3 45.a6 Ta5 46.Rb3 Nf1 47. Tc7! N:a6 48. Tc1 și albul câștigă.

44. f3-f4!

Albul începe să pregătească matul. În cazul unei alte continuări el ar fi avut destule greutăți tehnice.

44. ...	g5:f4
45. Tf7:f4	Nf1-e2

Nu se poate juca 45... Nd3+ din cauza 46.Rb2.

46. Tf4-f6+	Rh6-h5
47. Rc2-d2!	Ne2-c4

Acum nu se poate juca 47... Nd3 din cauza 48. Tf3.

48. Tg8-g7	h7-h6
49. Tg7-g6	Ta3-d3+

La 49...T:a5 ar fi urmat un final elegant: 50. T:h6+ Rg5 51.Tig6+ Rf5 52. Tg4 și albul câștigă și nebunul.

50. Rd2-c2	Td3-d7
51. Tg6:h6+	Rh5-g5
52. Rc2-c3	Nc4-d5
53. Rc3-d4!	Nd5-h1+
54. Rd4-e3	Nh1-d5
55. Th6-g6+	Rg5-h5
56. Re3-f4	Td7-h7
57. h3-h4	...

Cu amenințarea imparabilă 58.Rg3.
Negrul cedează.

Nr. 222. APĂRAREA OLANDEZA

EUWE ALEHIN

A 24-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	e7-e6
2. c2-c4	f7-f5
3. g2-g3	Nf8-b4+
4. Nc1-d2	Nb4-e7

Scopul acestei manevre este dublu: 1) să ia calului cimpul d2; 2) să întrerupă acțiunea damei pe coloana „d”. De aceea ea este incontestabil mai tare decât dezvoltarea imediată a nebunului pe e7.

5. Nf1-g2	Cg8-f6
6. Cb1-c3	0—0
7. Cg1-f3	...

Ar fi fost preferabil să fi jucat 7.Ch3, deoarece mutarea următoare a negrului îi asigură cel puțin joc egal.

7. ...	Cf6-e4
--------	--------

Dacă nebunul s-ar fi găsit încă la c1, atunci albul ar fi putut să răspundă acum 8.C:e4 fe 9.Cd2.

8. 0—0	Ne7-f6
--------	--------

Și mai tare ar fi fost 8... b6!

9. Cc3:e4	...
-----------	-----

Albul trebuie să lupte acum pentru egalarea jocului. De aceea mai bună ar fi fost continuarea 9.Dc2 C:d2 10. D:d2; faptul că negrul ar fi avut perechea de nebuni n-ar fi avut o însemnătate esențială din cauza oarecarei întârzieri în dezvoltare.

9. ...	f5:e4
10. Cf3-e1	Nf6:d4

Această mutare pare prea îndrăzneată, dar în realitate reprezintă singurul mijloc de a ascuți jocul, fără

un risc prea mare. După 10... d5 11.Nc3 urmat de Cc2 și f2-f3, albul ar fi obținut o așezare armonioasă a pieselor.

11. Ng2:e4	Nd4:b2
------------	--------

Tentant, dar dezavantajos pentru negru ar fi fost 11... d5 din cauza 12.cd ed 13.Db3!

12. Ne4:h7+	Rg8:h7
13. Dd1-c2+	Rh7-g8
14. Dc2:b2	Cb8-c6
15. Ce1-f3	...

Albul trebuie să obțină acum neapărat un atac asupra poziției slăbite a regelui inamic. Negrul are de ales: sau să încerce să respingă atacul adversarului prin schimburi, adoptând o tactică pasivă, sau să înceapă el însuși un contraatac în centru, sau chiar pe flancul regelui. Intrucât pionul c4 nu reprezintă un ornament al poziției albului, șansele negrului sînt mai bune.

În afară de mutarea din partidă, mai merită atenție continuarea 15.Nc3 De7 16.f4, la care negrul ar fi răspuns 16...d6 17.Cf3 e5! 18.fe de 19.C:e5 Nh3.

15. ...	d7-d6
---------	-------

Ar fi fost bine și 15...b6, dar negrul nu voia după 16.Ce5 și schimbul de cai — inevitabil în desfășurarea jocului — să ajungă la o poziție cu nebuni de culori diferite.

16. c4-c5!	...
------------	-----

Acest sacrificiu de pion (din punct de vedere strategic aproape inevitabil pentru prevenirea mutării e6-e5) este într-adevăr cea mai bună șansă de a obține joc egal.

16. ...	d6:c5
17. Nd2-c3	Dd8-e7
18. Ta1-d1	b7-b6
19. Db2-c2	Nc8-b7

Negrul a reușit în sfîrșit să-și dezvolte nebunul. Acum îi rămîne doar

să respingă mica amenințare asupra flancului regelui său. Următoarea mutare a adversarului îi ușurează această sarcină.

20. Dc2-g6?

...

Mutarea 20.h4 oferea albului mult mai multe șanse. Negrul ar fi avut atunci posibilitatea să aleagă între un mult promițător sacrificiu de calitate după 20...Tf5 21.Cg5 Te8 22.g4 (22.Db3 Cd8) 22...T:g5, și continuarea 20...Cb4 21.N:b4 N:f3 22.N:c5 bc 23.ef T:f3 24. De4 Ta8, care-i asigură un avantaj clar, deși greu realizabil.

20. ...

De7-f7

21. Dg6-g5

...

Cea mai bună. Continuarea 21.Dg4 Tad8 22. Cg5? ar fi dus după 22...D:f2+! la pierdere rapidă.

21. ...

Ta8-d8

22. h2-h4

...

Dacă 22.Ce5, atunci 22...Df5.

22. ...

Td8:d1

23. Tf1:d1

...

23. ...

Cc6-d4

Calea cea mai scurtă spre simplificare ar fi fost mutarea 23...e5! Dacă 24.h5, atunci nu 24...e4? din cauza

25. h6 g6 26.Td7 și albul câștigă, ci 24...Cd4; la 24.N:e5 ar fi urmat 24...C:e5 25.D:e5 Te8 26.Db2 N:f3. În ambele variante negrul obține ușor victoria, în timp ce după mutarea jucată în partidă, ea devine mult mai greu de obținut.

24. Nc3:d4

c5:d4?

După această mutare albul poate obține forțat remiza. Ar fi fost necesar 24...N:f3 25.N:c5 bc 26.ef D:f3 27. Td2 c4! cu șanse de câștig.

25. Td1:d4

Nb7:f3

26. Td4-f4

Df7-h5

27. Tf4:f8+?

...

Negrul aștepta tocmai această mutare și a apreciat în mod just finalul de pioni care se obține în felul acesta, ca fiind câștigat. Ambii adversari au scăpat din vedere că varianta 27.T:f3! D:g5 28.T:f8+ R:f8 29. hg b5 30. f4 a5 31. Rf2 a4 32. Re3 c5 33. Rd3 Re7 34. e4 Rd6 35. g4 urmat de f4-f5 duce la remiză. Deosebirea față de continuarea jucată în partidă constă în faptul că albul reușește să preîntâmpine pătrunderea hotărâtoare a regelui negru pe flancul damei.

27. ...

Rg8:f8

28. Dg5-f4+

Dh5-f7

29. Df4:f3

Df7:f3

30. e2:f3

e6-e5!

Mutarea care duce la victorie, deoarece negrul previne înaintarea f3-f4.

31. Rg1-f1

b6-b5

32. Rf1-e2

c7-c5??

O lipsă de atenție nemaipomenită. Negrul a făcut această mutare fulgător, presupunând că albul va răspunde prin 33.Rd3. După 32...a5 albul ar fi putut să cedeze, deoarece negrul câștigă ușor: 33.Rd3 a4 34.Rc3 c5 35.g4 Re7 36.Rd3 (în cazul când 36.g5, regele atacă h5, dacă însă 36.h5, atunci regele trece la f4,

după care hotărăște mutarea e5-e4) 36...Rd6 37.Rc3 Rd5 38.a3 Re6 39.Rd3 Rd6 40.Rc3 Rd5 41.Rd3 b4 42.ab cb 43.Rc2 Rc4 44.Rb2 (44.h5 Rd5) 44...a3+ 45.Ra2 Rc3.

Această greșeală grosolană s-a re-flectat asupra jocului meu în ultimele șase partide ale meciului.

33. Re2-e3!

Acum negrul nu poate împiedica mutarea 34.f4. Remiză.

Nr. 223. PARTIDA VIENEZA

ALEHIN **EUWE**

A 27-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4	e7-e5
2. Cb1-c3	Cg8-f6
3. Nf1-c4	Cf6:e4
4. Dd1-h5	Ce4-d6
5. Nc4-b3	...

La joc egal duce 5.D:e5+ De7.

Fiind nevoit să joc cu orice preț la ciștig, m-am hotărât să permit negrului să sacrifice calitatea, ceea ce de zeci de ani se consideră că dă negrului șanse excelente de atac: 5...Ce6! 6.Cb5 g6 7.Df3 f5 8.Dd5 Df6 9.C:c7+ Rd8 10.C:a8 b6 (sau 10...b5) și apoi Nb7, după care albul ar fi trebuit să se muncească un timp oarecare.

Totuși, din punct de vedere psihologic, este clar că Euwe, având două puncte în plus, n-a vrut să riște.

5. ...	Nf8-e7
6. Cg1-f3	Cb8-c6

Ar fi fost prematur 6...0—0 din cauza 7.h4.

7. Cf3:e5	Cc6:e5?

O greșeală instructivă de deschidere.

Negrul a subapreciat puterea ascunsă a nebulului b3 pe care l-ar fi putut schimba continuând 7...0—0 8.Cd5 Cd4! 9.0—0 C:b3 10.ab Ce8 cu șanse aproximativ egale. După

mutarea jucată în partidă albul reușește să frneze pentru un timp destul de lung dezvoltarea flancului damei negrului și să creeze treptat o presiune crescândă.

8. Dh5:e5	0—0
9. Cc3-d5!	...

Era importantă împiedicarea mutării 9...Nf6.

9. ...	Tf8-e8
10. 0—0	Ne7-f8
11. De5-f4	c7-c6

Deoarece negrul nu reușește să joace d7-d5, această mutare nu-i ușurează jocul. Merita atenție 11... b6, deoarece 12.C:c7 (12...Dc7? 13.N:f7+) e greșit din cauza 12...Te4!

12. Cd5-e3	Dd8-a5
13. d2-d4	...

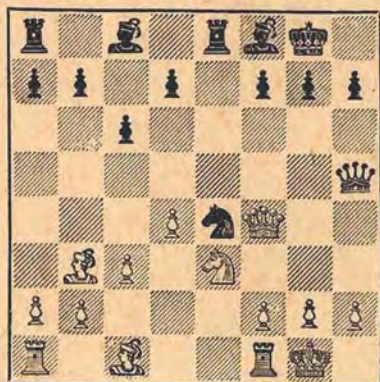
Jucat pentru a nu permite mutarea 13...De5. Faptul că negrul controlează temporar punctul e4, nu este atât de important.

13. ...	Da5-h5

Desigur nu se putea juca 13...Te4 din cauza 14.N:f7+.

14. c2-c3	Cd6-e4

Dacă 14...Cb5, atunci 15.a4 Nd6 16.D:f7+ D:f7 17.N:f7+ urmat de 18.ab cu avantaj pentru alb.

15. f2-f3!

...

Mulțumită acestei mutări intermediare importante, albul forțează izolarea pionului „d” al negrului și obține un avantaj prețios pentru final.

15. ...

Ce4-g5

Nu exista nimic mai bun. Dacă, de exemplu, 15...Nd6, atunci 16.D:f7+!, dacă însă 15...Cf6, atunci 16.Cg4! de asemenea cu mare avantaj pentru alb.

16. d4-d5!

...

Amenința desigur 17.h4!

16. ...

c6:d5

17. Ce3:d5

Cg5-e6

18. Df4-g4

...

Continuarea aparent mai energică 18.Dg3 Dg6 19.f4 n-ar fi fost atât de clară din cauza 19...Nc5+ 20.Rh1 D:g3 21.hg Tb8 22.f5 Cf8.

18. ...

Dh5-g6

19. Nc1-e3

b7-b6

20. Ta1-d1

Nc8-b7

21. Dg4:g6

...

Acum, cind albul și-a terminat dezvoltarea pieselor, a venit momentul de a intra în final, unde slăbiciunile de pioni ale negrului vor deveni mai concrete.

21. ...

h7:g6

22. Tf1-e1

Ta8-c8

23. Rg1-f2

Nf8-c5

Cum trebuie să joace negrul? Dacă, de exemplu, 23...Cc5, atunci 24.Nc2 urmat de dublarea turnurilor pe coloana „d”.

24. Ne3:c5

Nb7:d5

Dacă 24... bc, atunci 25. Ce3 urmat de Cc4 și Cd6 cu mare avantaj. După 24...T:c5 însă, negrul ar fi putut, probabil, să opună o rezistență mai dîră.

25. Nb3:d5

Ce6:c5

26. Te1:e8+

Tc8:e8

27. b2-b4!

...

Acesta este sensul schimburilor precedente. Albul apreciază în mod just că în finalul de turnuri care urmează, superioritatea lui de pioni pe flancul damei, susținută de regele propriu și întărită de faptul că regele advers este în afara jocului, va fi hotărîtoare. Negrul nu poate evita schimbul calului pentru nebun, deoarece mutarea 27...Ca4 este proastă din cauza 28.Nb3 urmat de 29.T:d7.

27. ...

Cc5-e6

28. Nd5:e6

d7:e6

29. Td1-d7

...

După 29.c4 Tc8 30.Tc1 Rf8 avantajul albului ar fi fost insuficient pentru câștig.

29. ...

Te8-c8

30. Td7:a7

Tc8:c3

31. Ta7-a8+

Rg8-h7

32. a2-a4?

...

Această greșeală destul de evidentă, într-o poziție câștigată din punct de vedere tehnic, n-a fost menționată după cîte știu, de niciunul din criticii care au consacrat destule pagini analizei posibilităților care se ascund în acest final.

Principală lipsă a acestei mutări constă în faptul că ea lasă la dispoziția turnului negru cîmpurile a3 și b3. De aceea turnul poate fi forțat să plece acum de pe orizontala a 3-a numai cu prețul pierderii unui timp prețios.

Corect și suficient ar fi fost simplu 32.Re2! Turnul negru sau era împins într-o poziție pasivă prin mutarea 33. Rd2, sau ar fi trebuit să întreprindă imediat contraatacul 33... Tc2+ și, în urmă, după 33. Rd3 T:g2 34. Rc4! nici n-ar fi avut nevoie să se numere timpii pentru a stabili că pionii liberi ai albului, susținuți în caz de nevoie de rege, vor ajunge să se transforme în damă mult mai repede decît cei negri.

Faptul că am lăsat să-mi scape o victorie simplă, meritată prin întreaga luptă pozițională grea susținută până atunci, arată încă o dată în ce formă proastă eram în anul 1935. În meciul din 1937 am folosit cu succes, în mod regulat și fără ezitări, astfel de posibilități.

32. ... Tc3-b3

Zadarnic ar fi fost 32...Tc2+ din cauza 33.Re3 urmat de marșul regelui pe flancul damei. Însă, după 32...e5! (desigur o mutare greu de găsit la tablă) alb, conform afirmațiilor maestrilor sovietici, n-ar fi existat un câștig forțat. Chiar dacă este așa (iar unele din variantele date de ei nu sint convingătoare), aceasta dovedește doar că scăparea albului la mutarea precedentă a fost o greșeală și mai mare decât s-ar fi părut la început. Aceste analize nu schimbă însă aprecierea generală a caracterului finalului de turnuri care survine după a 28-a mutare a negrului.

33. b4-b5 g6-g5
34. Rf2-e2 ...

Mulțumită faptului că negrul a pierdut un tempo la mutarea a 32-a, această deplasare a regelui are succes chiar și acum.

34. ... e6-e5
35. Re2-d2 f7-f6
36. Rd2-c2 Tb3-b4
37. Rc2-c3 Tb4-d4

Negrul a reușit să împiedice obținerea de către alb a doi pionii liberi, dar spre nenorocirea lui, pentru câștig este cu totul suficient și un singur pion, susținut de rege.

38. Ta8-a6 Rh7-g6
39. Ta6:b6 Td4:a4
40. Tb6-a6 Ta4-d4
41. b5-b6 Negrul cedează.

Nr. 224. GAMBITUL DAMEI

EUWE ALEHIN

A 28-a partidă a meciului, 1935

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	d7-d5
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0-0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Nf1-d3	h7-h6

Varianta 8...dc 9.N:c4 Cd5 10.N:e7 D:c7 11. 0-0 C:c3 12.T:c3 e5 se folosește tot mai rar din cauza continuărilor 13.Dc2, sau 13.Nb3.

9. Ng5-h4	d5:c4
10. Nd3:c4	b7-b5
11. Nc4-d3	a7-a6
12. e3-e4?	...

Această mutare ar fi fost foarte bună dacă negrul n-ar fi jucat deja h7-h6; aici ea însă e greșită, deoarece negrul obține un contrajoc puternic. De altfel și mutarea naturală 12.a4 este dezavantajoasă pentru alb. E interesantă varianta: 12...ba 13.D:a4 Tb8 14.D:c6 T:b2 și dacă 15.N:a6? atunci negrul câștigă prin mutarea 15...Na3!!

12. ...	Cf6:e4!
13. Nd3:e4	...

Și mai rău este 13...N:e7 14.C:c3.

13. ...	Ne7:h4
14. Ne4:c6	Ta8-a7
15. 0-0	Cd7-b6!

După această mutare tare, care preîntâmpină înaintarea 16.d5 prin răspunsul posibil 16...b4 și exercită în același timp presiune asupra unor cimpuri albe, devine clar că albul nu are compensație pentru pionul izolat. Dar, în loc de a căuta să egaleze șansele, el încearcă să complice jocul și ajunge într-o poziție de pierdere.

16. Cc3-e4	...
------------	-----

Ar fi fost mai bine să fi terminat dezvoltarea prin 16. Dc2 urmat de Tf1d1.

16. ... Nh4-e7
17. Cf3-e5 Ta7-c7
18. Dd1-d3 ...

Și la 18.Cc5 ar fi putut urma, cu avantaj pentru negru, 18... Cc4.

18. ... Cb6-c4!

Forțează schimbul calului alb activ.

19. Ce5:c4 Tc7:c6
20. Cc4-e5 Tc6:c1
21. Tf1:c1 Nc8-b7

Acum negrul stăpânește întreaga tablă. Chiar dacă albul schimbă unul din nebunii adversi, nebunul rămas va fi mai tare decât calul.

22. Ce4-c5 ...

După această mutare albul capătă o evidentă poziție de pierdere, dar și după 22. Cc6 perspectivele sale nu erau de loc roze, de exemplu: 22...N:c6 23.T:c6 Da5 24.Cc3 Td8 urmat de Nf6.

22. ... Ne7:c5
23. Tc1:c5 ...

Silit, deoarece 23.dc nu merge din cauza 23...Dg5.

23. ... Dd8-d6

Acum albul nu mai are apărare împotriva amenințării 24...Td8.

24. a2-a4 ...

O soluție ingenioasă, dictată de conștiința inevitabilității înfringerii în cazul unui joc liniștit.

24. ... b5:a4

O continuare logică. S-a exprimat părerea că negrul ar fi trebuit să joace 24...Td8. Aceasta nu este just deoarece albul ar fi continuat 25.ab și dacă 25...f6 (25...ab 26. D:b5), atunci 26.Cc6 D:c5 27.C:d8.

25. Ce5-c4 ...

Cu toate că astfel calul a căpătat mai multă libertate, acest lucru nu compensează pionul pierdut.

25. ... Dd6-f4

Negrul își creează prin aceasta greutăți inutile. Ar fi fost mai bine 25... Dd8!, păstrind controlul asupra punctului b6 și a pionului d4.

26. Dd3-e3 Df4-g4
27. f2-f3 Dg4-g6

Iar aici jocul albului ar fi fost paralizat de mutarea 27...Dh4! Amenințarea pătrunderii damei pe b1 nu este periculoasă pentru alb.

28. Cc4-d6 Nb7-d5
29. Dc3-c3 Rg8-h7!

Cu amenințarea ca după 30.Tc8 T:c8 31.C:c8 să câștige prin 31...N:f3! 32.D:f3 Db1+ 33.Df1 D:b2.

30. Dc3-c2 ...

30. ... Dg6:c2?

Finalul la care se ajunge, cu ne-bun contra cal, probabil că nu se poate câștiga împotriva celei mai bune apărări a albului. În schimb mutarea 30... f5, care se cerea imperios să fie făcută, ar fi lăsat negrului po-

sibilitatea de a obține victoria. Am renunțat la această mutare din cauza răspunsului 31.Cc4 (31... N:f3 32.Ce5), dar cu totul nejustificat. Prin 31...Dg5 negrul câștiga înainte de toate un tempo important, iar apoi după Tb8, ar fi început presiunea asupra punctelor b2 și d4.

După schimbul damelor Euwe joacă finalul în mod exemplar.

31. Tc5:c2

Rh7-g6

Încercarea de a evita schimbul turnurilor ar fi necesitat sacrificiul pionului f7. După 31...Tb8 32.C:f7 Tb4 33.Td2 Tb3 34.Ce5 a3 35.ba T:a3 negrul tot ar mai fi păstrat avantaj. Dar în poziția la care se ajunge este îndoielnic că se poate demonstra victoria negrului, deoarece îi vine greu să-și utilizeze regele.

32. Tc2-c8

Tf8:c8

33. Cd6:c8

Rg6-f6

34. Rg1-f2

g7-g5

35. Cc8-b6

Nd5-c6

36. Cb6-c4

Rf6-e7

37. Cc4-e3

Re7-d6

38. Rf2-e2

f7-f5

După înaintarea pionului „f”, poziția de pioni a negrului își pierde elasticitatea, ceea ce convine părții care are calul. Mai multe dificultăți tehnice ar fi provocat albului continuarea 38...h5 39. g3 Nb5+ 40. Rd2 e5! 41.Rc3 f6.

39. g2-g3

Nc6-b5+

40. Re2-d2

f5-f4

Altfel albul joacă f3-f4.

41. g3:f4

g5:f4

42. Ce3-g2

...

Cea mai simplă. Totuși albul nu pierde nici după 42.Cg4, deoarece după 42...Rd5 43.Rc3 Ne2 44.Ce5 sacrificiul nebulului nu dă câștig, de exemplu: 44...N:f3 45.C:f3 Re4 46.Ce5 h5! 47.Cd7! h4 48.Cf6+ Re3 (48...Rf5 49.Ce8) 49.d5!

42. ...

e6-e5

43. d4:e5+

Rd6:e5

44. Rd2-c3

...

Acum situația este clară: după inevitabila, la urma urmelor, dispariție a pionilor de pe coloana „f”, albul, pentru a obține remiza, trebuie doar să dea calul pentru pionul „h”.

44. ...

Nb5-f1

45. Cg2-e1

Re5-d5

46. Ce1-c2

Rd5-c5

47. Cc2-d4

Nf1-h3

48. Cd4-e2

Nh3-g2

49. Ce2:f4

Ng2:f3

50. Cf4-d3+

Re5-b5

51. Cd3-e5

Nf3-h5

52. Ce5-c4

...

Și mai simplu era 52.h4 Rc5 53.Cd7+ și negrul nu poate împiedica sacrificiul calului pentru pionul „h”.

52...Nh5-g4 53.Cc4-d6+ Rb5-c5

54.Cd6-f7 h6-h5 55.Cf7-e5 Ng4-f5

56.Ce5-c4 Nf5-e4 57.Cc4-d2 Ne4-g2

58.h2-h4 Rc5-d5 59.Cd2-c4 Rd5-e4

60.Cc4-d6+ Re4-d5 61.Cd6-e8 Rd5-c5

62.Ce8-f6 Ng2-f3 63.b2-b3. Remiză.

Nr. 225. APĂRAREA ALEHIN

ALEHIN

EUWE

A 29-a partidă a meciului, 1935

1. e2-e4

Cg8-f6

2. e4-e5

Cf6-d5

3. d2-d4

d7-d6

4. c2-c4

Cd5-b6

5. Cg1-f3

...

Am renunțat la continuarea 5.f4 — mai logică, după părerea mea — pentru a evita vreo continuare nouă, special pregătită. După mutarea jucată în partidă este îndoielnic dacă albul mai păstrează avantajul deschiderii.

5. ...

Nc8-g4

6. Nf1-e2

...

După aceasta negrul este pus în fața unor anumite probleme. Alte

continuări, ca de exemplu 6.h3 sau 6.ed, sînt inofensive pentru negru sau pur și simplu dezavantajoase pentru alb.

6. ... d6:e5
7. c4-c5! ...

Iată în ce constă ideea! Albul vrea să folosească lipsa de apărare a punctului b7!

7. ... e5-e4
8. c5:b6 ...

Merita atenție și continuarea 8.Cg5 N:e2 9. D:e2 Cd5 10.0—0 Cc6 11.Td1; era însă greu de stabilit care din ele va duce la un joc mai complicat. Numai acest fapt avea importanță, deoarece remiza era pentru mine echivalentă cu o pierdere.

8. ... e4:f3
9. Ne2:f3 Ng4:f3
10. Dd1:f3 a7:b6

Criticii au condamnat această mutare dar, după părerea mea, au făcut-o nejustificat, deoarece ea dă negrului șanse mai bune de remiză, decît mutarea 10...Cc6 cu continuarea 11. 0—0 C:d4 (Sau 11...ab 12.d5 Ce5 13.De4) 12.D:b7 ab 13.Ne3. E adevărat că după mutarea din partidă, albul are o superioritate de durată, dar ea nu este hotărîtoare.

11. Df3:b7 Cb8-d7
12. Nc1-f4 ...

Aceasta permite negrului să ofere un sacrificiu de pion, dar și după 12.0—0 e6 13.Nf4 Nd6 sau 12.Dc6 e6 13. Nf4 Nb4+ 14.Cc3 Ta7 15.0—0 N:c3 cu continuarea 0—0, negrul păs-tra suficiente posibilități de apărare.

12. ... e7-e5!
13. Nf4:e5 ...

După 13. de Nb4+ 14. Cc3 N:c3+ 15. bc 0—0 16. 0—0 (16. Td1 Cc5) 16... Cc5 17. Df3 Ta3 albul îi rămî-neau șanse de cîștig și mai mici.

13. ... Cd7:e5
14. d4:e5 Nf8-b4+
15. Cb1-c3 Nb4:c3+
16. b2:c3 0—0
17. 0—0 Dd8-e7

Rezultatele sacrificiului de pion s-au arătat acum. Pionii a2 și c3 au nevoie de apărare și negrul are perspective bune ca o dată cu scurgerea timpului să cîștige unul din ei.

18. Tf1-e1 De7-c5
19. Te1-e3 Ta8-a3
20. Db7-f3 Tf8-e8
21. h2-h3! Ta3-a5

După 21... T:e5 22. Td1 h6 23. Td7 Tf5 24.De4 albul obține o puternică poziție de atac.

22. Ta1-d1 Dc5-e7

Dacă 22...T:a2, atunci 23.Td7 Tf8 24.Dg4! cu un atac puternic pentru alb.

23. Df3-c6! ...

Pe această cale albul păstrează avantajul material, dar e nevoit să admită schimbul damelor. Sensul mutării constă în aceea că negrul nu poate lua pionul „e”: 23...T:e5? 24.D:e8+! D:e8 25.T:e5 Df8 (c8, b8, a8) 26.Ted5 și albul cîștigă.

23. ... Ta5-c5

Unica apărare împotriva amenințării 27.Td7.

24. Dc6-d7 ...

Dacă 24.Da4, atunci 24...Ta5, iar la 24.De4 e posibil 24...f6!

24. ... g7-g6
25. f2-f4 Tc5-c4!
26. Dd7:e7 Te8:e7
27. Td1-d4 Tc4-c5

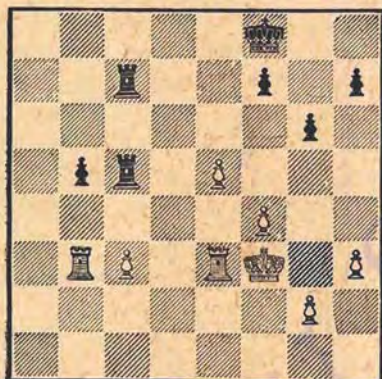
Slăbiciunile albului rămase la a2 și c3 asigură negrului șanse bune de remiză.

28. Rg1-f2 c7-c6
 29. a2-a4 Tc7-a7
 30. Td4-b4 b6-b5
 Cea mai simplă.
 31. a4:b5 c6:b5
 32. Rf2-f3 Ta7-c7

Această mutare inconsecventă crează din nou pericole pentru negru. După 32...Ta3 33.Rg4 (sau 33.Re4 Tc:c3 34.T:c3 T:c3 35.T:b5 Tg3) 33...Tc:c3 34.T:c3 T:c3 35.T:b5 Rg7 albul n-ar fi putut câştiga.

33. Tb4-b3

Rg8-f8

34. g2-g4?

...

Planul corect de câştig al albului consta în aducerea regelui, după 34.g3, pe flancul damei prin Rf3-e2-d2, pentru a elibera turnul de apărarea pionului c3. După aceasta, obţinerea câştigului ar fi fost legată încă de dificultăţi tehnice, dar ele ar fi putut fi învinse, întrucît negrul nu avea contrajoc. Mutarea făcută în grabă în partidă duce doar la schimb de pionii şi la remiză inevitabilă.

34. ... Rf8-e7 /
 35. f4-f5 ...

Planul de câştig arătat mai sus nu mai poate fi realizat, deoarece după Re6 şi Tc4 pionul f4 ar fi avut nevoie să fie apărat.

35. ... g6:f5
 36. g4:f5 f7-f6
 37. Rf3-f4 f6:e5+
 38. Te3:e5+ Tc5:e5
 39. Rf4:e5 Tc7-c5+
 40. Re5-e4 Re7-f6
 41. Tb3-a3 Tc5-c4+

Ar fi fost mai bine 41...Te5+.

42. Re4-d3 Tc4-h4
 43. Ta3-b3 Rf6:f5
 44. Tb3:b5+ Rf5-e6
 45. c3-c4 Th4:h3+
 46. Rd3-d4 Re6-d6
 47. Tb5-b6+ Rd6-c7
 48. Tb6-f6 Th3-h5
 49. Rd4-c3 Rc7-b7
 50. Rc3-b4 Rb7-c7

Remiză.

Nr. 226. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT AHUES ALEHIN

Turneul de la Bad Nauheim, 1936

1. d2-d4 d7-d5
 2. c2-c4 d5:c4
 3. Cg1-f3 a7-a6

Această mutare, legată de următoarea, am folosit-o în a 3-a partidă a meciului cu Bogoliubov, din 1934. Chiar dacă s-ar putea dovedi că dezvoltarea ulterioară a nebunului pe g4 nu este bună pentru negru, mutarea din partidă poate fi folosită pentru a se evita variantele cu mutarea Da4+.

4. a2-a4 ...

Albul n-are de ce să se opună mutării b7-b5, deoarece varianta 4.e3 b5 5.a4 Nb7 6.ab ab 7.T:a8 N:a8 8.b3 îi este favorabilă. Afară de pierderea de timp, mutarea 4.a4 mai slăbeşte cîmpul b4 şi de aceea trebuie condamnată.

Următoarele două partide pozitionale ne dau o imagine asupra posibilităţilor negrului după 4.e3 Ng4. Caracterul luptei este determinat de

faptul dacă albul lasă neschimbată structura pionilor din centru (prima partidă) sau începe acțiuni active în centru (a 2-a partidă).

I. Zinner-Alehin (Podebrady, 1936).

4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.h3 Nh5 7.Db3 Ta7 (sau 7...N:f3 8.gf b5) 8.a4 Cc6 9.Nd2 Cf6 10.Nc3 Cd5 11.Cbd2 C:c3 12.bc Ca5 13.Da2 C:c4 14.D:c4 Nd6 15.Tb1 0—0 16.0—0 Ng6 17. Tb2 c6 18. Db3 b5 19. c4 Tb7 20. Ta1 Tb8 21.Taa2 Nc7 22.Dd1 Nd3 23.cb cb 24.Ce1 Ng6 25.De2 Dd6 26.Cd:f3 b4 27.Cd3 Ne4 28.Cc5 Nd5 29.Cb3 Tf8 30.Ta1 a5 31.Tc1 Nb6 32.Tbc2 T:c2 33.D:c2 Dd7 34.e4 N:b3 35.D:b3 Tc8 36.Tc4 T:c4 37.D:c4 h6 38.d5 D:a4 39. Dc8+ Rh7 40.Db7 Nd8 41.D:f7 Da1+ 42.Rh2 Df6 43.Dd7 b3 44.h4 b2 45.Db5 ed și albul cedează.

II. Axelson-Alehin (Oerebro, 1935) :

4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.h3 Nh5 7.0—0 Cf6 8.Cc3 Cc6 9.Ne2 Nd6 10.b3 0—0 11.Nb2 De7 12.e4 N:f3 13.N:f3 Tad8 14.Ce2 Nc5 15.Tc1 Nb6 16.Dc2 e5 17.d5 Cb4 18.Na3 a5 19.Dc4 Ce8 20. Tf1 Dh4 21.N:b4 D:f2+ 22.Rh2 ab 23.D:b4 Cd6 24.a4 Ta8 25.Tf1 Dh4 26.Dd2 g6 27.g3 De7 28. Cc3 f5 29.ef gf 30. Tce1 Dg7 31.b4 e4 32.Nd1 Cc4 33.Dc1 Ce5 34.Ne2 c6 35.dc bc 36. Td1 Rh8 37.a5 Tg8 38.Df4 Nc7 39.Df2 Cd3 și albul cedează.

4. ...

5. e2-e3

6. Nf1:c4

7. Cb1-c3

Cg8-f6

Nc8-g4

e7-e6

Cb8-c6

După cum se vede din partidele prezentate mai sus, această dezvoltare a calului face parte din sistemul bazat pe mutarea Ng4. În poziția aceasta mutarea calului pe c6 este cu atât mai potrivită cu cât negrul are la dispoziție, în caz de nevoie, cîmpul b4.

8. Nc4-e2

9. 0—0

10. Cf3-d2

Nf8-b4

0—0

...

Albul arde de dorința de a simplifica poziția și admite, spre deza-

vantajul său, înaintarea e6-e5. Mutarea liniștită 10.Nd2 îi dădea mai multe șanse de egalare a jocului.

10. ...

11. Cc3:e2

Ng4:e2

e6-e5!

Intrucit deschiderea coloanelor centrale prin d:e5 ar fi fost, aici sau la mutările următoare, în avantajul părții mai bine dezvoltate, albul e nevoit să admită înaintarea pionului „e”, după care activitatea nebunului său va fi redusă la zero.

12. Cd2-f3

13. Nc1-d2

Tf8-e8

Nb4-d6

Schimbul piesei celei mai pasive a adversarului ar fi fost, desigur, o serioasă greșeală strategică.

14. Ce2-g3

15. Cf3-e1

e5-e4

Nd6:g3!

După acest schimb structura pionilor albului pe flancul regelui nu va putea împiedica următoarea acțiune de atac a negrului: Cg4 și Df5 (Sau Dh5). Neînsemnatul contrajoc pe care albul îl va întreprinde pe coloana „c” va fi ușor respins de negru.

16. h2:g3

Cc6-e7

Cîmpul d5 ocupat de negru constituie cheia poziției.

17. b2-b4

18. Ce1-c2

19. Cc2-a3

Dd8-d7

Ce7-d5

b7-b5!

Limitează mobilitatea calului.

20. a4:b5

21. Dd1-e2

a6:b5

c7-c6

Acest pion ar fi putut deveni slab, dacă negrul n-ar fi pregătit deja planul unui atac imparabil de mat.

22. Ca3-c2

Dd7-f5

Albul nu poate juca nici măcar f2-f3, deoarece calul c2 nu este apărat.

23. Tf1-c1

h7-h6

O prevedere folositoare — cu atât mai mult cu cât albul are oricum posibilități restrinse în ceea ce privește alegerea mutărilor.

24. Ta1-a5 Ta8-c8

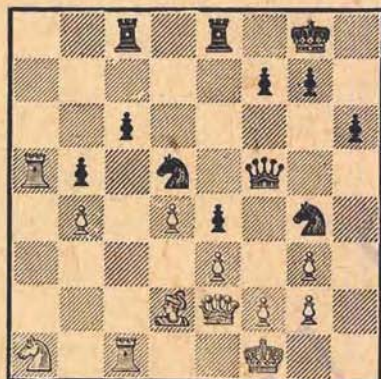
25. Cc2-a1 ...

Aducerea calului pe câmpul c5 este deja tirzie.

25. ... Cf6-g4

Cu puternica amenințare 26... Dh5.

26. Rg1-f1 ...

26. ... Te8-e6!

Cu prețul sacrificiului temporar al unui pion, negrul își aduce turnul pentru atacul decisiv asupra regelui advers.

27. Ta5:b5 Te6-f6

28. Tb5-c5 Cg4:f2

29. Rf1-e1 ...

Sau 29. Rg1 Cg4 urmat de Dh5.

29. ... Cf2-d3+

30. Re1-d1 Df5-f1+

31. Nd2-e1 Tf6-f2!

După 32. D:f1, negrul are de ales între Cb2 mat sau C:e3 mat.

Albul cedează.

Nr. 227. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

BOGOLIUBOV

Turneul de la Bad Nauheim, 1936

1. d2-d4 d7-d5

2. c2-c4 e7-e6

3. Cb1-c3 Cg8-f6

4. Nc1-g5 Cb8-d7

5. e2-e3 c7-c6

6. Cg1-f3 Dd8-a5

7. Cf3-d2 ...

Răspunsul cel mai logic deoarece reduce la minimum posibilitățile negrului pe diagonala a5-e1.

7. ... Nf8-b4

8. Dd1-c2 d5:c4

Negrul obține avantajul perechii de nebuni, dar este îndoielnic dacă aceasta constituie o compensație suficientă pentru cedarea centrului; vechile continuări 8... 0-0, sau 8... Ce4 promit mai mult.

9. Ng5:f6 Cd7:f6

10. Cd2:c4 Da5-c7

11. g2-g3 0-0

Inutil este 11... c5, din cauza 12. Ng2, după care la 12... cd ar fi urmat 13. Da4+.

12. Nf1-g2 Nc8-d7

Nici acum nu dădea nimic 12... c5 din cauza 13. 0-0 cd 14. Cb5. După mutarea jucată în partidă albul trebuie să țină seama de posibilitatea înaintării pionului c6.

13. a2-a3 Nb4-e7

14. b2-b4 Cf6-d5

15. 0-0 ...

Merită atenție mutarea 15. Ce4, dar am considerat că avantajul albului după schimbul de cai va fi suficient de convingător și nu e nevoie să se creeze complicații pentru a evita acest schimb.

15. ... Cd5:c3

16. Dc2:c3 Tf8-d8

17. Ta1-c1 ...

Corecta așezare a turnurilor pe coloanele semideschise constituie adesea o grea problemă. Aici, de exemplu, este clar că un turn trebuie ținut pe coloana „c”, pentru a îngrui și mai mult înaintarea c6-c5, dar unde ar trebui așezat al doilea turn: pe b1 sau d1? După cum va vedea cititorul, eu n-am ales metoda cea mai bună de așezare a turnurilor și prin aceasta am dat adversarului posibilitatea de a egala jocul. Schema corectă era: Tc1 și Tab1.

17. ... Nd7-e8
18. Tf1-d1 Ta8-c8
19. Cc4-a5 ...

Albul încearcă să provoace prin amenințarea b4-b5 următoarea mutare a negrului, dar și aici ar fi fost mai tare 19. Tb1! b6 20. Tdcl împiedicînd mutarea eliberatoare c6-c5.

19. ... a7-a6
20. Ca5-c4 b7-b6
21. Tc1-b1 ...

Prea tirziu!

21. ... Ne7-f6

Negrul tot mai pregătește încă c6-c5, fără să vadă că el poate și trebuie să joace această mutare imediat; deoarece albul nu obține nici un fel de avantaj nici cu 22. C:b6!? cb! 23. D:c7 T:c7 24. ab Tb8 25. Ca8 Ta7, nici după 22. bc bc 23. Tb7 cd 24. T:d4 T:d4 25. T:c7 Td1+ urmat de 26... T:c7 el n-ar fi avut nimic mai bun decît 22. bc bc 23. d5! ed 24. N:d5 Na4 25. Td3 Nf6 26. Dd2 Nb5 cu remiză probabilă, datorită nebunilor de culori diferite. Acum însă albul folosește posibilitatea care i s-a oferit.

22. Td1-cl ...

Apără încă o dată calul și face posibilă după 22.... c5? manevra 23. bc bc 24. Tb7.

22. ... Dc7-a7
23. Dc3-c2! ...

Impiedică definitiv mutarea c6-c5 și amenință înaintarea pionului „a” pentru a cuceri cîmpul b6 pentru cal.

23. ... Tc8-c7
24. a3-a4 Nf6-e7

Dacă 24... c5, atunci 25. a5!

25. a4-a5 b6:a5
26. b4:a5 c6-c5

Acum această mutare nu mai are forța de mai înainte, deoarece pie-sele albe au reușit să ocupe punctele cheie. Este instructiv cît de puțin înseamnă avantajul perechii de nebuni în această poziție.

27. Cc4-b6 Ne8-b5
28. d4-d5 c6:d5
29. Ng2:d5! ...

Mai mult tare decît 29. C:d5, deoarece e nevoie de nebun pe c4, pentru a bloca pionul liber.

29. ... Ne7-f8
30. Tc1-d1 Td8-d6
31. Nd5-c4 ...

În timp ce turnul albului ocupă coloana „d”, calul său puternic împiedică manevrele turnului și damei adversarului. Negrul plătește pentru mutarea a 21-a.

31. ... Td6:d1+
32. Tb1:d1 Da7-b8
33. Dc2-d3 Db8-e8
34. Dd3-d8 ...

Simplificarea este în avantajul al-lui.

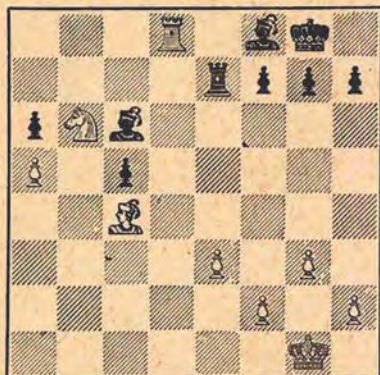
34. ... Tc7-e7
35. Dd8:e8 Nb5:e8

Dacă 35... T:e8, albul cîștiga re-pede prin 36. N:b5 ab 37. a6 c4

38. a7 c3 39. Td7! Nc5 40. a8D
T:a8 41. C:a8 urmat de 42. Td8+
și 43. Tc8.

36. Td1-d8

Ne8-c6

37. Nc4:a6

...

Această primă achiziție materială se dovedește hotăritoare. Negrul nu poate nici măcar să încerce să obțină o compensație prin 37... Ta7, din cauza 38. Cc8! Cu toate impreciziunile de la mutările a 17-a și a 19-a, partida constituie o bună ilustrare a variantei Cambridge-Springs din Gambitul damei.

37. ...	g7-g6
38. Na6-c4	Te7-b7
39. Rg1-f1	Rg8-g7
40. Rf1-e2	Nf8-e7
41. Td8-c8	Nc6-g2
42. f2-f3	h7-h5
43. e3-e4	Ng2-h3
44. Tc8-e8	Ne7-f8
45. a5-a6	Tb7-c7
46. e4-e5!	...

Albul nu permite mutarea Nd6 și amenință să joace 47. Tb8 urmat de Tb7.

46. ...	Nh3-d7
47. Cb6:d7	Tc7:d7
48. Te8-b8	Negrul cedează.

Nr. 228. DESCHIDEREA CELOR TREI CAI

ALEHIN

BOGOLIUBOV

Turneul de la Dresda, 1936

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Cb1-c3	g7-g6

O variantă evident dezavantajoasă pentru negru.

4. d2-d4	e5:d4
5. Cc3-d5!	Nf8-g7
6. Nc1-g5	Cc6-e7

Această mutare nenaturală la prima vedere este unică, deoarece dacă 6... f6 7. Nf4 d6 slăbirea diagonalei a2-g8 ar fi dus pe negru la o poziție dificilă.

7. e4-e5	...
----------	-----

Albul avea de ales între această mutare (care doar aparent este energetică, iar în realitate duce doar la un final mai bun) și continuarea simplă 7. C:d4 cu perspective excelente în jocul de mijloc după 7... c6 8. C:e7 C:e7 9. Dd2 și 0—0—0. Probabil ca această cale ar fi fost și mai logică.

7. ...	h7-h6!
--------	--------

Altfel era foarte tare 8. Cf6+.

8. Ng5:e7	...
-----------	-----

Sacrificiul unui pion prin 8. Nf6 N:f6 9. C:f6+ C:f6 10. ef Cg8 urmat de D:f6 n-ar fi dat nimic albului.

8. ...	Cg8:e7
9. Dd1:d4	Ce7:d5
10. Dd4:d5	...

Superioritatea de spațiu a albului începe să devină amenințătoare și silește pe negru să tindă la schimbul damelor pentru a evita un atac imparable asupra regelui.

10. ...	c7-c6
---------	-------

Dacă 10... d6, atunci 11. 0—0—0
Ne6 12. Db5+! cu avantaj pentru alb.

11. Dd5-d6	Ng7-f8
12. Dd6-d4	Dd8-b6
13. 0—0—0!	...

Sacrificind pionul f2, albul câștigă un important tempo de dezvoltare. Negrul respinge în mod just acest sacrificiu, deoarece după 13... Nc5 14. Dc3 N:f2 15. Cd4! poziția sa se destramă repede.

13. ...	Db6:d4
14. Cf3:d4	...

Un moment interesant și dificil. Albul se decide să nu împiedice deschiderea centrului cu eliberarea nebulului c8, deoarece considera că dominația celor două coloane centrale îi va asigura superioritatea.

Urmările continuării 14. T:d4 Ng7 15. Te4 b5 și apoi Nb7 și 0—0—0 sînt neclare și afară de asta, inițiativa deschiderii poziției ar fi aparținut negrului.

14. ...	d7-d5
---------	-------

Aproape forțat, deoarece albul — afară de toate celelalte — amenința și f2-f4-f5.

15. e5:d6	Nf8:d6
16. Nf1-c4	0—0
17. Th1-e1	...

Pozițiile pieselor albe sînt excelente, în timp ce negrul trebuie să mai găsească un cîmp potrivit pentru nebulul c8. Mutarea care urmează este cea mai bună dovadă a dificultăților care stau în fața negrului.

17. ...	Nc8-g4
18. f2-f3	Ng4-c8
19. g2-g3	...

Apără cîmpul f4 și creează amenințarea 20. C:c6.

19. ...	Nd6-c5
20. Cd4-b3	...

Inceputul unei interesante manevre cu calul, al cărei scop este de a intensifica presiunea asupra punctului f7. Ar fi fost bine de asemenea 20. g4 urmat de h2-h4-h5.

20. ...	Nc5-b6
21. Cb3-d2	...

Dacă 21. Te7, atunci 21... Rg7 și, dacă e nevoie, Rf6.

21. ...	Nc8-h3
22. Cd2-e4	Nb6-a5

Cu scopul de a salva pionul „b” prin mutarea b7-b5.

23. c2-c3	Ta8-d8
24. Ce4-d6	...

Dacă 24.T:d8, atunci nu 24...T:d8 25.Cf2! urmat de 26.Te7 în avantajul albului, ci 24...N:d8 25.Cd6 b5 26.Nb3 Nf6 cu joc egal.

24. ...	b7-b5
25. Nc4-b3	Td8-d7

Apără pentru un timp oarecare punctele vulnerabile.

26. Cd6-e8	...
------------	-----

Ar fi fost bine și 26.Ce4 T:d1+ 27.T:d1, cu toate că după aceasta negrul ar fi avut apărarea 27...Rg7. Mutarea jucată în partidă este legată de un sacrificiu temporar de pion și duce, în cazul unei apărări optime, cel puțin la câștigarea pionului f7.

26. ...	Td7:d1+
27. Rc1:d1	Nh3-g2

Acest atac constituie cea mai bună șansă a negrului. Dacă, de exemplu 27...Nd8, albul ar fi intensificat fără dificultăți presiunea prin 28.Cd6 Nf6 29.Re2.

28. Ce8-f6+	...
-------------	-----

Albul ia în considerație faptul că poziția regelui negru pe h8 nu va

fi în nici un caz mai bună decât pe g8, și se folosește de posibilitatea de a repeta mutările pentru a câștiga timp. Dacă la mutarea a 29-a negrul ar fi jucat Rg8, așa fi continuat (ca în partidă) 30.Rc2 N:f3 31. Cd6, ceea ce duce la variantele analizate mai jos.

28. ...	Rg8-g7
29. Cf6-e8+	Rg7-h8
30. Rd1-c2!	Ng2:f3
31. Ce8-d6	Nf3-d5?

Până acum negrul s-a apărut foarte dirz și această greșită apreciere a poziției pare pur și simplu de necrezut, deoarece după schimbul pe d5, albul ia adversarului superioritatea perechii de nebuni, capătă superioritate de pionii pe flancul damei, cimpul d4 pentru calul său, joc împotriva pionului izolat d5 și posibilitatea pătrunderii turnurilor prin cimpurile e7 sau e8. Oricare din aceste considerente ar fi trebuit să-l rețină pe negru de la mutarea 31...Nd5.

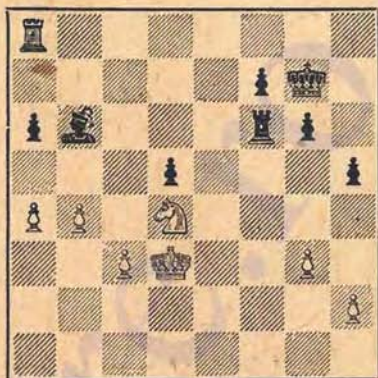
De altfel, prin 31...Rg7 negrul ar fi putut să-și pună adversarul în fața unei probleme dificile. Aveam intenția să continui cu 32.Te7 și dacă 32...Nb6, atunci 33.N:f7 Nc5 34. Nb3+ Rh8 35.Cf7+ Rg7 (dar nu 35...Rh7 36.Cg5+) 36.Tb7! Ne4+ 37.Rd1 Rf6 38.C:h6 Td8+ 39.Re2 și negrul nu are compensație pentru pionul pierdut. Totuși ar fi fost o oarecare luptă. Acum însă victoria este o chestiune de tehnică.

32. Nb3:d5	c6:d5
33. Cd6:b5	Na5-b6
34. Rc2-d3	Rh8-g7
35. b2-b4	Tf8-d8
36. a2-a4	a7-a6
37. Cb5-d4	Td8-d6
38. Te1-e8	h6-h5

La 38...Tf6 albul ar fi jucat 39.a5.

39. Te8-a8	Td6-f6
------------	--------

Negrul, într-o situație disperată, întinde o cursă.

40. Ta8:a6 !

Albul „cade” în cursă și demonstrează că ea constituie calea cea mai rapidă spre victorie.

40. ...	Nb6:d4
41. Ta6:f6	Nd4:f6
42. a4-a5	...

Nebunul nu poate opri pionii liberi. Dacă, de exemplu, 42...Nd8, atunci simplu 43.Rd4 urmat de R:d5 și Rc6.

42. ...	Nf6-e5
43. b4-b5!	h5-h4

Sau 43...Nc7 44.b6 Nd8 45.Rd4.

44. a5-a6 Negrul cedează.

nr. 229. GAMBITUL DAMEI
ALEHIN HELLING
Turneul de la Dresda, 1936

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. Cb1-c3	d5:c4
5. a2-a4	e7-e6

Această apărare au încercat-o fără succes împotriva mea Bogoliubov (în prima partidă a meciului, 1929) și

Euwe (în a 18-a partidă a meciului, 1935).

6. e2-e4

Nf8-b4

Această mutare, făcută și de Euwe în partida mai sus amintită, este după părerea mea greșită. Singura continuare logică este aici 6...c5.

7. e4-e5

Cf6-e4

8. Dd1-c2

Dd8-d5

9. Nf1-e2

0—0

Euwe a continuat aici cu 9...c5 10.0—0 C:c3 11. bc cd 12.cd c3 ajungând după 13.Nd2! într-o situație foarte dificilă. Mutarea jucată în partidă nu este nici mai bună, nici mai proastă decât 9...c5.

10. 0—0

Ce4:c3

11. b2:c3

Nb4-e7

12. Cf3-d2

...

Cel mai simplu. Albul recîștigă pionul și își păstrează superioritatea de dezvoltare.

12. ...

c6-c5

13. Ne2:c4

Dd5-d8

14. Dc2-e4!

...

Cu intenția de a provoca prin Nd3 răspunsul g7-g6, care slăbește poziția adversarului și de a folosi pe urmă slăbiciunea cîmpurilor negre.

14. ...

c5:d4

15. c3:d4

Nc8-d7

Negrul vrea să aibă cel puțin o piesă bine dezvoltată — nebulul pe c6. Dar calul rămîne neglijat pînă la sfîrșitul partidei.

16. Nc4-d3

g7-g6

17. Nc1-a3!

...

Un moment esențial în planul strategic al albului este schimbul nebulului de cîmpuri negre al adversarului.

17. ...

Nd7-c6

18. De4-g4

Tf8-e8

19. Cd2-c4

...

La prima vedere această mutare pare inconsecventă deoarece permite negrului să facă cîteva mutări de atac. Dar nu voiam să dau adversarului posibilitatea de a sacrifica calitatea în varianta 19.N:e7 T:e7 20.Cc4 Td7 21.Cd6 T:d6.

19. ...

h7-h5

În condițiile create, această mutare este cea mai bună.

20. Dg4-f4

Ne7-g5

21. Df4-g3

Ng5-h4

Dacă 21...D:d4, atunci 22.N:g6!, de exemplu:

I. 22...Nf4 (h4) 23.N:f7+ R:f7 24.Cd6+ Rf8 25.C:e8+ R:e8 26.Dg6+ și 27.Td1;

II. 22...fg 23.D:g5 D:c4 24.D:g6+ Rh8 25. D:h5+ Rg7 26.Dg5+ Rh7 27.Nc1 cu amenințarea decisivă Ta3.

22. Dg3-e3

Dd8-d5?

Această mutare duce rapid la pierdere. Singura continuare era 22...Dg5 23.g3! D:e3 24.fe Ng5 25.Rf2! urmat de Cd6 dar și în final albul ar fi avut o superioritate covârșitoare.

23. f2-f3

Nh4-d8

24. Cc4-d6

Te8-e7

25. Na3-c5

...

Manevra de încheiere.

Poziția damei negre, înconjurată de piesele adverse este neobișnuită și amuzantă.

25. ...

b7-b6

Cu scopul de a obține pentru damă două piese ușoare. Albul este de acord cu un astfel de schimb, dar își păstrează nebunul de pe cimpul negru, pentru ca schimbându-l mai târziu cu nebunul adversarului, să termine partida printr-un atac de mat.

26. Nc5-b4

a7-a5

27. Nb4-d2

Te7-d7

28. Nd3-c4

Td7:d6

29. Nc4:d5

Td6:d5

30. Tf1-c1

Ta8-a7

31. Tc1-c4

Ta7-d7

32. Ta1-c1

Td7-c7

Sau 32...Nb7 33.Tc8! N:c8 34.T:c8, de exemplu: 34...T:d4 35.Nc3 Td1+ 36.Rf2 Ca6 37.D:b6 Cb4 38.D:a5; sau 34...Ca6 35.Dh6! T:d4 36.Ng5.

33. De3-h6

Nd8-e7

34. g2-g4!

...

Continuarea 34.Ng5 Nf8, ar fi fost întrucitva „prematură“.

34. ...

h5-h4

35. Nd2-g5

Ne7:g5

36. Dh6:g5

Td5-d7

37. f3-f4

h4-h3

38. f4-f5

e6:f5

39. g4:f5

f7-f6

40. e5:f6

Negrul cedează.

Nr. 230. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

ELISKASES

Turneul de la Podebrady, 1936

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0-0

Nf8-e7

6. Tf1-e1

b7-b5

7. Na4-b3

d7-d6

8. c2-c3

Cc6-a5

9. Nb3-c2

c7-c5

10. d2-d3

...

Mai des se joacă 10.d4, ceea ce permite albului — dacă dorește — să blocheze poziția în centru prin d4-d5, pentru a obține un atac — care de altfel nu e prea promițător — pe flancul regelui.

Scopul mutării jucate în partidă este de a încheia mai întâi dezvoltarea flancului damei și numai după aceea de a juca d3-d4, cînd (și dacă) aceasta va fi potrivit.

10. ...

Ca5-c6

11. Cb1-d2

0-0

12. Cd2-f1

Tf8-e8

Un plan cu totul aplicabil, dacă ar fi fost conceput numai pentru apărare. Un alt mijloc natural de a încheia dezvoltarea fără mari impedimente constă în 12...Ne6 13.Ce3 h6 urmat de Dc7 și Tad8.

13. Cf1-e3

d6-d5?

O greșeală tipică: negrul se grăbește să-l „pedepsească“ pe alb pentru că acesta n-a jucat dintr-odată d4, și începe să acționeze el însuși în centru, dar într-un moment foarte nepotrivit.

Logic ar fi fost 13...Nf8 — mai ales dacă ținem seama că în acest caz negrul nu trebuie să se teamă de mutarea 14.Cd5, din cauza 14...C:d5 15.ed Ce7 16.d4 ed 17.cd c4! și șansele ambelor părți sînt aproximativ egale.

14. e4:d5

Cf6:d5

15. Ce3:d5

Dd8:d5

16. d3-d4!

...

Răsturnarea! Albul deschide centrul într-un moment cînd adversarul n-a reușit încă să-și termine dezvoltarea și ca urmare el reușește să utilizeze pe deplin diferitele puncte insuficient apărate din tabăra negrului (în primul rînd punctul c6).

16. ... e5:d4
17. Nc2-e4 Dd5-d7

Sau 17...Dd6 18.Nf4.

18. c3:d4 Ne7-f6

Altfel înaintarea pionului „d” ar fi dus la o poziție zdrobitoare, de exemplu: 18...Nb7 19.d5 Cd8 20.Ce5 Dd6 21.Nf4.

19. Nc1-g5! ...

Ideea fundamentală a acestei mutări este explicată de următoarea variantă scurtă: 19...N:d4 20.Nf5! T:e1+ 21.D:e1 Dd6 22.De8+ Df8 23.N:h7+ cu câștigul damei. Și, întrucât 19... N:g5 20.C:g5 g6 21.dc îl duce pe negru la un final fără speranțe, el este obligat acum — vrînd-nevrînd — să sacrifice calitatea.

19. ... Te8:e4!
20. Te1:e4 Nf6:d4
21. Cf3:d4 Cc6:d4

Dacă negrul ar fi găsit timp pentru a termina dezvoltarea flancului damei, atunci mica superioritate a albului ar fi fost foarte greu de realizat. De aceea albul trebuie să acționeze cu cea mai mare energie.

22. Dd1-h5! ...

Ideea acestei mutări de atac destul de dificilă se vede din varianta

22...Nb7 23.Th4! h6 24.N:h6 Cf5 25. N:g7! și dacă 25...R:g7 urmează mat în 2 mutări.

22. ... Nc8-b7

Insuficient ar fi fost, de asemenea, 22...Dc6, din cauza 23.Tae1 Ne6 24.Th4 Nf5 25.Ne7!

23. Te4-h4 Dd7-f5

Negrul nu are altă mutare.

24. Ng5-e3! ...

O altă idee neașteptată a manevrei de atac: albul forțează schimbul damelor și în același timp înlătură calul de pe poziția puternică din centru. După mutările „normale” 24...D:h5 25.T:h5 Cc2 26.Td1! C:e3 27.fe c4 28.Tc5 și apoi Td7, albul ar fi câștigat ușor. De aceea următoarea greșală a negrului scurtează doar rezistența!

24. ... Ta8-d8?
25. Th4:d4 Negrul cedează.

Nr. 231. APĂRAREA SICILIANĂ

ALEHIN P. FRYDMAN
Turneul de la Podebrady, 1936

1. e2-e4	c7-c5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. d2-d4	c5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. Cb1-c3	d7-d6
6. Nc1-g5	...

Continuînd astfel, albul exclude posibilitatea mutărilor g7-g6 și Ng7 (variantele dragonului) și în fond obligă pe negru să joace așa numita variantă Scheveningen, care are ca particularitate caracteristică pionul d6 slăbit, pe o coloană deschisă.

Ar fi însă greșit să se creadă că după aceasta albul poate sconta pe o serioasă superioritate în deschidere. Eu personal, cu tot succesul sută la sută pe care l-am obținut în partidele cu mutarea 6.Ng5, sînt foarte departe de o asemenea iluzie.

6. ... e7-e6
7. Cd4-b3 ...

Această retragere nevinovată, tipică pentru multe variante ale partidei siciliene, conține (după cum arată, pe lângă altele, și partida de față) mai mult venin decât s-ar presupune.

În legătură cu mutarea 7.Nb5, vezi partida contra lui Foltys, jucată la Margate (Nr. 244).

7. ... Nf8-e7
8. Dd1-d2 ...

Această încercare de a intensifica presiunea asupra pionului d6 trebuie parată prin 8...h6! pentru ca abia după 9.Nh4 să se continue cu 9...0-0, cu amenințarea 10...C:e4, egalind ușor jocul. De aceea albul trebuie să joace 9.Ne3 (în loc de 9.Nh4), dar atunci negrul, cel puțin pentru moment, nu trebuie să se îngrijoreze pentru apărarea pionului d6.

8. ... 0-0?

E desful de ciudat că această mutare naturală constituie o greșală hotărâtoare, deoarece de acum încolo negrul va avea de ales doar între diferite neplăceri.

9. 0-0-0 ...

Amenință 10.N:f6 N:f6 (Dacă 10...gf, albul are după 11.Dh6 un atac câștigător) 11.D:d6. De aceea negrul nu are timp nici pentru mutarea profilactică a7-a6, nici pentru mutarea de simplificare h7-h6.

9. ... Cc6-a5

Negrul speră să obțină după 10.N:f6 C:b3+ 11. ab N:f6 12. D:d6 un contraatac prin 12...Da5. Dar următoarea mutare tare a albului spulberă aceste speranțe.

10. Rc1-b1! Ca5:b3
11. a2:b3 ...

Esența mutării a 10-a a albului

constă în faptul că negrul nu poate juca 11...Da5 din cauza 12.Cd5, iar 11... Db6 ar fi dus de asemenea la un dezastru rapid, după 12.N:f6 N:f6 13.D:d6 D:f2 14.e5 Ng5 15.h4! Nf4 16.Nb5! cu amenințarea 17.D:f8+ și mat în 2 mutări. De aceea mutarea următoare a negrului constituie singura încercare, dacă nu de a salva partida, cel puțin de a prelungi lupta.

11. ... Cf6-e8
12. Ng5:e7 Dd8:e7
13. Cc3-b5 Nc8-d7

Negrul speră — nu fără o anumită bază — că pionul dublat al albului îi va îngreuija câștigul din punct de vedere tehnic.

14. Cb5:d6 Ce8:d6
15. Dd2:d6 De7:d6
16. Td1:d6 Nd7-c6
17. f2-f3 Tf8-d8
18. Td6:d8+ Ta8:d8
19. Nf1-d3 ...

Finalul care urmează este extrem de plin de învățăminte. În primul rînd albul are intenția să folosească pe deplin acea superioritate pe care o are deja: coloana deschisă „a” și, în special, importantul cîmp a5.

19. ... e6-e5

Negrul își mărește posibilitățile în centru și se pregătește să folosească în caz de nevoie linia a 6-a pentru acțiunile turnului.

20. Rb1-c1 Rg8-f8
21. Rc1-d2 Rf8-e7
22. Th1-a1 a7-a6
23. Rd2-e3 Td8-d6
24. Ta1-a5! ...

Exact la timp: necesitatea apărării pionului e5 va stînjeni manevrele turnului.

24. ... f7-f6
25. b3-b4 Re7-d7
26. g2-g3! ...

Desigur, 26.b5 ab 27.N:b5 ar fi fost prematur din cauza 27...Td1. Înaintarea în centru, pregătită prin mutarea jucată în partidă, va silî turnul negru să părăsească coloana deschisă.

26. . . g7-g5
27. f3-f4 g5:f4+
28. g3:f4 Td6-e6

Dacă 28...ef+ 29.R:f4 și apoi 30.Th5, sarcina albului ar fi fost mai ușoară.

29. f4-f5 ! Te6-e7

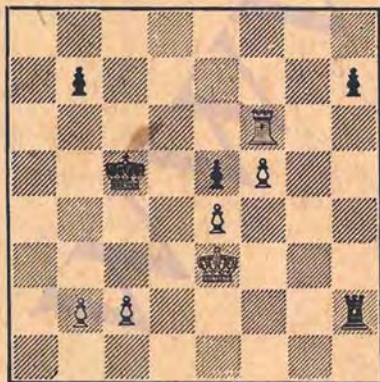
Dacă 29...Td6 atunci Ta5-a1-g1 și turnul alb ar fi avut un joc ușor pe flancul regelui. Însă după mutarea jucată în partidă, albul poate scăpa de pionul dublu.

30. b4-b5 ! a6:b5
31. Nd3:b5 Te7-g7
32. Nb5:c6+ Rd7:c6
33. Ta5-a8 Tg7-g2

Acest contraatac constituie unica șansă a negrului deoarece mutarea 33...Tf7 ducea la pierdere după 34.Te8 și 35.Te6+.

34. Ta8-f8 Tg2:h2
35. Tf8:f6+ Rc6-c5

Cu amenințarea 36...Th3+ și 36...Rd4.

36. b2-b4+ !

...

Prima verigă a combinației de încheiere: albul cucerește cimpul d6 pentru turn.

36. . . Rc5-c4 !

În caz că 36...R:b4, câștiga ușor mutarea 37.Te6.

37. Tf6-d6 . . .

Amenință 38.Td5, mutare pe care totuși negrul încearcă s-o împiedice printr-o manevră ingenioasă.

37. . . Th2-h3+
38. Re3-e2 Th3-h4
39. Re2-f3 h7-h5 !

Negrul depune toate eforturile pentru a complica jocul și această încercare este încununată de un oarecare succes „moral”. Jucînd 39...h5 negrul a creat impresia că 40.Td5 nu câștigă — și albul a crezut aceasta.

40. Td6-e6 . . .

Cu greu s-ar putea numi greșeală această mutare, deoarece ea câștigă forțat și, afară de aceasta, e legată de o idee frumoasă.

Totuși, prin 40.Td5 !, albul ar fi putut dovedi adversarului că această cursă a lui nu este de loc valabilă ! Continuarea ar fi fost 40...Tf4+ 41.Re3 Tf5 42.ef R:d5 43.c4+ Rd6 44.b5 b6 (Sau 44...h4 45.Rf3) 45.f6 Re6 46.c5 și albul câștigă. Fondul acestui final de pioni constă în faptul că între cei doi pioni liberi ai negrului sînt doar două coloane și de aceea ei pot fi opriți de regele alb, în timp ce albul poate obține pioni liberi la o distanță de trei coloane între ei. Acest exemplu merită să fie memorat.

40. . . Th4-f4+

Dacă 40...Rd4, atunci 41.c3+ (Al doilea sacrificiu pentru deplasarea adversarului) și apoi 42.T:e5.

41. Rf3-e3 h5-h4
42. Te6:e5 h4-h3 !

Foarte elegant, dar superioritatea materială a albului îi asigură o apărare sigură împotriva trucurilor tactice de acest fel.

43. Te5-d5	Tf4-h4
44. Td5-d4+!	Rc4-c3
45. Td4-d1	h3-h2
46. Td1-h1	Th4-h3+
47. Re3-f4	Th3-h4+
48. Rf4-e5	Rc3-d2
49. f5-f6	Rd2-e3
50. Re5-d6!	Th4-e4
51. Th1-h2	Te4-d4+
52. Rd6-e6	Negrul cedează.

Nr. 232. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **FOLTYS**
Turneul de la Podebrady, 1936

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. e2-e3	Cb8-d7
6. Cg1-f3	0—0
7. Dd1-c2	...

Această mutare la modă, care timp de un sfert de secol a fost neglijată din motive necunoscute, permite negrului să înceapă un contraatac în centru prin 7...c5. Totuși, deoarece el nu poate fi susținut de turnuri, deschiderea coloanelor trebuie să se întoarcă în folosul albului. De aceea, după părerea mea, aici merită atenție următorul sistem: 7...c6 8.a3 (impiedicind mutarea 8...Ce4) 8...h6 9.Nh4 Ce8 10.N:e7 (Sau 10.N:g3 Cd6) 10...D:e7 urmat de Cd6.

7. . .	c7-c5
8. Ta1-d1	...

Această mutare e suficientă doar pentru egalarea jocului. De aceea este bine așa cum am jucat în două partide din meciul contra lui Capablanca: 8.cd C:d5 9.N:e7 D:e7 10.C:d5 ed 11.dc urmat de Ne2 și 0—0 și albul are un mic avantaj.

8. ...	Dd8-a5
9. Nf1-d3	h7-h6
10. Ng5-h4	Cd7-b6

O mutare bună care-l obligă pe alb să clarifice situația în centru încă înainte de rocadă.

11. c4:d5	c5:d4
-----------	-------

Cu toate că această mutare intermediară nu este rea, ea nu poate fi recomandată deoarece permite albului să creeze, fără un risc prea mare, oarecare complicații. Energică și destul de bună pentru egalarea jocului era continuarea 11...Cb:d5 cu amenințarea 12... Cb4.

12. d5-d6!	...
------------	-----

Această mutare n-ar fi trebuit să aducă albului multe avantaje, dar ea permite să se părăsească șablonul căilor „teoretice”. Acum adversarul va fi nevoit să găsească el însuși cele mai bune răspunsuri.

12. . .	Ne7:d6
---------	--------

Mai bine decât 12... dc 13. de cb+ 14.Td2 Te8 15.N:f6 gf 16.D:b2 cu avantaj pentru alb.

13. Nh4:f6	g7:f6?
------------	--------

Desigur că nu era nevoie să se slăbească flancul regelui. După 13...dc 14.N:c3 Nb4! 15.N:b4 D:b4+ 16.Dd2 avantajul pozițional al albului ar fi fost neînsemnat.

14. Cf3:d4	Nd6-b4
------------	--------

Poziția nebunului la d6 nu era suficient de sigură și, afară de aceasta, schimbul care va urma va da negrului o oarecare compensație pentru dezorganizarea flancului regelui său.

15. 0—0	Nb4:c3
16. b2:c3	Nc8-d7
17. c3-c4!	...

Pionul pe c4 este tot atât de slab

ca și pe c3, dar acum cel puțin importantul cîmp d5 este inaccesibil calului negru.

17. . .	Nd7-a4
18. Cd4-b3	Da5-b4
19. Dc2-e2!	. . .

O mutare de atac și în același timp de apărare. Dacă acum 19...N:b3, atunci 20.Tb1.

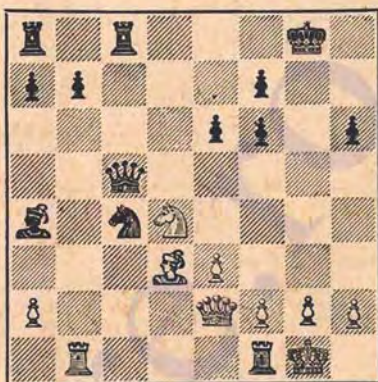
19. . .	Tf8-c8
20. Td1-b1	Cb6:c4

Pare foarte periculoasă, dar în realitate duce la pierdere. Avînd în vedere însă că regele negru fusese părăsit în voia soartei de către toate piesele sale, în acest moment o apărare pasivă ar fi întirziat evident. Dacă de exemplu, 20. N:b3, atunci 21. T:b3 De7 (Sau 21... Df8 22. Df3) 22. Dg4+ Rf8 23. Dh4 Rg7 24. f4 cu un atac ușor de condus.

21. Cb3-d4	Db4-c5

Cînd negrul, la mutarea precedentă, a luat pionul, el sconta probabil că va găsi o apărare împotriva răspunsului natural 22.T:b7. În realitate însă și după 22.T:b7 poziția negrului ar fi fost nesigură, mai ales datorită amenințării 23. C:e6 ceea ce ar fi cîștigat repede, de exemplu după 22...Tc7 sau 22...Cd6, sau 22...Ne8. Mutarea 22... Ce5 pierdea de asemenea repede după 23.Dh5 Df8 24.f4 C:d3 25.C:e6.

Totuși continuarea 22.T:b7 Dd5 (pentru ca la 23.C:e6? să răspundă 23...D:e6, iar la 23.Tb4 să continue cu 23...Cb6) dădea negrului posibilitatea de a prelungi lupta. De aceea următoarea combinație a albului constituie calea cea mai convingătoare pentru obținerea forțată a unei superiorități decisive.

22. Cd4:e6!	. . .

În ultima analiză, în felul acesta se cîștiga „doar” un pion, dar mutarea permite, datorită slăbirii flancului regelui, înfăptuirea unor schimburi avantajoase, ceea ce se dovedește a fi suficient pentru victorie.

22. . .	f7:e6
23. De2-g4+	Rg8-h8

Dacă 23... Rf8, negrul ar fi pierdut mai repede: 24. T:b7 Dg5 25. D:e6 Ce5 26. f4!

24. Tb1:b7	. . .

Amenință mat pe g7 și pe h7.

24. . .	Tc8-c7
25. Tb7:c7	Dc5:c7
26. Nd3:c4	e6-e5
27. Dg4-h4	Dc7-g7
28. Nc4-d5	. . .

Avînd în vedere că regele negru este suficient apărut, albul procedea-ză just hotărîndu-se să simplifice jocul.

28. . .	Ta8-d8
29. Dh4:a4	Td8:d5
30. Da4-c6!	. . .

Este important să nu se permită dublarea figurilor negre pe coloana centrală.

30. . . Dg7-f7

31. h2-h3 . . .

Cu scopul de a face activ și turnul.

31. ... Rh8-g7

32. Tf1-b1 Td5-d7

33. a2-a4! ...

Acest pion amenință acum să ajungă la a6, după care mutarea Tb7 va fi hotărâtoare. Negrul e nevoit să propună schimbul damelor.

33. ... Td7-c7

34. Dc6-b5 Df7-d7

35. Db5:d7+ Tc7:d7

36. Tb1-b5! ...

Finalul se ciștigă ușor, în primul rînd datorită poziției dominante a turnului alb.

36. ... Rg7-g6

37. g2-g4 h6-h5

38. Rg1-g2 h5:g4

39. h3:g4 Td7-d6

40. Tb5-a5 a7-a6

41. Rg2-g3 Td6-c6

42. f2-f4! e5:f4+

43. e3:f4 Tc6-b6

44. Ta5-c5! ...

Acum turnul se va dovedi mai folositor pe linia a 7-a. Dacă 44... 1b4, atunci simplu 45. Tc6 T:a4 46. g5 și albul ciștigă.

44. ... Rg6-g7

45. Tc5-c7+ Rg7-h6

46. Tc7-a7 Tb6-b3+

47. Rg3-h4 Tb3-b4

Sau 47... Tb6 48. a5 Tc6 49. T17! Rg6 50. Tb7 urmat de 51. Tb6 și albul ciștigă.

48. Ta7:a6 Negrul cedează.

La 48... T:f4 urmează 49. T:f6+!

Nr. 233. APĂRAREA INCORECTĂ

VERA MENCİK ALEHIN

Turneul de la Podebrady, 1936

1. d2-d4 Cg8-f6

2. Cg1-f3 b7-b5

Intr-un stadiu atît de puțin avansat al partidei, este un principiu sănătos de a nu pune la dispoziția adversarului astfel de obiective de atac ca acesta. O asemenea acțiune poate să fie încununată de succes, cum s-a întimplat în cazul de față, dar numai atunci cînd adversarul continuă dezvoltarea figurilor sale, fără a încerca să folosească caracterul neobișnuit al situației. În locul dezvoltării pe flancuri a nebunilor, făcută de campioana mondială, ar fi fost bine, de exemplu, 3. Nf4 Nb7 4. e3 a6 5. a4 b4 6. c4 și, indiferent dacă negrul ia pionul sau nu, poziția lui este ceva mai proastă.

3. g2-g3 Nc8-b7

4. Nf1-g2 e7-e6

5. 0—0 Nf8-e7

6. Cb1-d2 ...

Ca rezultat al planului de dezvoltare ales de alb, plan lipsit de finalitate, el n-a obținut avantaj în deschidere. Mutarea jucată în partidă, care pregătește schimbul pionului avansat b5, nu este mai rea decît 6. a4 (6... a6) și, desigur mai bună decît 6. b3 (6... b4!).

6. ... Dd8-c8!

Negrul apără nebunul, pentru ca la 7. Tel să poată răspunde prin 7... Ce4! iar dacă 7. c4, să deschidă pentru damă un cîmp larg de activitate pe flancul damei.

7. c2-c4 b5:c4

8. Cd2:c4 0—0

9. b2-b3 ...

Cum se întîmplă adesea în apărarea indiană nouă, albului îi vine greu să găsească un cîmp potrivit

pentru nebulul c1. Relativ mai bine, față de mutarea din partidă, care slăbește flancul damei, ar fi fost 9. Cfe5, pentru a putea clarifica cit mai repede situația pe diagonală a8-h1.

9. . . a7-a5!

Nu numai că împiedică o dată pentru totdeauna posibilitatea mutării Ca5 (la mutarea anterioară negrul ar fi răspuns la aceasta prin Nd5), dar amenință de asemenea cu o eventuală înaintare a5-a4.

10. a2-a3? . . .

O greșeală strategică decisivă, într-o poziție care cerea o tratare subtilă. Albul ar fi trebuit să profite de faptul că mutarea a5-a4 nu se amenință încă direct și să propună schimbul nebulilor prin 10. Na3. După 10... N:a3 11. C:a3 Cc6 urmat eventual de Cb4, poziția negrului e într-adevăr mai bună, dar nu era de loc simplu de a face ca acest avantaj să fie hotărâtor. Mutarea din partidă creează însă o slăbiciune incurabilă pe b3.

10. . . Nb7-d5
11. Dd1-c2 Dc8-b7
12. Nc1-b2 . . .

Acum albului îi rămâne doar să aleagă între câteva neplăceri, de exemplu, după 12. Nd2 Cc6 negrul ar fi amenințat deja 13... C:d4.

12. . . Cb8-c6
13. Cf3-e1 Ta8-b8
14. Ng2:d5 . . .

Singurul mijloc de a apăra temporar pionul.

14. . . e6:d5!

Mult mai tare decât 14... C:d5. Sensul acestei mutări va ieși la iveală după următoarea mutare.

15. Cc4-d2 . . .

15. ... Cf6-e4!

Negrul ocupă centrul. Pionul b3, cu toate că nu cade dintr-odată, rămâne totuși condamnat. Această luptă pur pozițională merită atenție, după părerea mea, datorită metodelor cu ajutorul cărora negrul și-a folosit superioritatea din deschidere. Aceste metode, neobișnuite la prima vedere, sînt în realitate cu totul simple.

16. Ce1-f3 . . .

Dacă 16. C:e4, atunci se înțelege, 16... D:b3!

16. . . f7-f5
17. Tf1-b1 Db7-b5!

Dacă acum 18. e3 (relativ mai bună decât altele) atunci 18... De2 19. Tf1 g5! 20. Tael Db5 21. C:e4 de 22. Cd2 d5 23. Tc1 Tb6 și albul ar fi fost supus în cele din urmă unui atac decisiv pe flancul regelui. Dar Vera Mencik preferă să ascută jocul.

18. Cd2:e4 f5:e4
19. Cf3-e5 Cc6:e5

Cel mai simplu. Continuarea 19... D:b3 ar fi cîștigat probabil și ea, dar după 20. Dc1 albul ar fi putut să opună o rezistență mai dîră decât în finalul pe care negrul îl impune acum.

20. d4:e5 Db5-c5

Brutal, dar corect.

21. Dc2:c5 Ne7:c5

22. e2-e3 Tb8:b3

23. Nb2-d4 Nc5:d4

24. e3:d4 Tf8-f3!

Ciștigă forțat un al doilea pion.

25. Tb1:b3 Tf3:b3

26. Ta1-cl c7-c6

27. e5-e6 d7:e6

28. Tc1:c6 Rg8-f7

29. Tc6-c7+ Rf7-f6

30. g3-g4 h7-h6

31. h2-h4 Tb3:a3

Albul cedează.

Nr. 234. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN EUWE

Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4 e7-e6

2. d2-d4 d7-d5

3. e4-e5 ...

Am ales această mutare favorită a lui Nimzovici pentru prima dată în viața mea, pornind de la presupunerea că Euwe, după insuccesele sale din partidele meciului din 1936, în care s-a jucat varianta 3.Cc3 Nb4, a studiat deosebit de minuțios în lunile trecute această variantă.

Cu toate că deschiderea în această partidă s-a soldat în favoarea mea, este îndoielnic că am să mai repet vreodată o experiență care permite negrului să obțină chiar de la început o oarecare inițiativă și-i oferă posibilitatea dezvoltării libere a pieselor (e adevărat, în dauna structurii pionilor săi).

3. ... c7-c5

4. Cg1-f3 ...

Nimzovici prefera mutarea originală 4.Dg4, dorind să folosească imediat superioritatea în spațiu pe flancul regelui.

Această idee este însă legată de o serie de incomodități, cum arată de

exemplu, următoarea partidă scurtă din tuneul de la Montevideo în care am jucat cu negrul (cu albele jucând Canepa) și am obținut victoria pe o cale caracteristică pentru acest sistem.

4...Cc6 5.Cf3 Cge7 (Dacă această mutare nu se făcea înainte, faptul nu constituie decât încă o demonstrație a miopiei de care suferea doamna Teorie, deoarece problema dezvoltării calului g8 — una dintre cele mai dificile în această variantă — trebuie rezolvată chiar la prima posibilitate) 6.c3 Cf5 7.Nd3 cd! 8.0—0 Nd7 9.Tel dc 10.C:c3 g6 11.Ng5 Ne7 12.Df4 Ccd4! 13.Nf6 C:f3+ 14.gf Tg8 15.Rh1 Nc6 16.N:f5 gf 17.N:e7 D:e7 18.Ce2 d4! 19.C:d4! Db4! 20.Tg1 T:g1+ 21. T:g1 0—0—0 22.Td1 D:b2 23.Td2 T:d4! 24.T:d4 D:f2 și albul cedează.

4. ... Cb8-c6

5. Nf1-d3 ...

Pionul se sacrifică doar temporar, totuși pentru recuperarea lui albul va trebui să cheltuiască timp prețios. De aceea întreaga variantă nu poate duce, probabil, la ceva mai mult decât o poziție egală.

5. ... c5:d4

6. 0—0 17-f6

Dacă 6...Db6, albul ar fi putut transforma partida într-un adevărat gambit prin 7.c3 dc 8.C:c3, cu oarecare șanse de reușită.

7. Nd3-b5 ...

Nu există nimic mai bun decât restabilirea pe această cale a echilibrului material. Dacă de exemplu 7.Nf4, atunci 7...g5 urmat de g5-g4.

7. ... Nc8-d7

8. Nb5:c6 b7:c6

9. Dd1:d4 f6:e5

10. Dd4:e5 ...

Nu este ușor de hotărât care mutare este mai bună: 10.D:e5 sau 10.C:e5. Alegerea mea a fost determinată de următorul raționament: în cazul luării

cu calul trebuia, în majoritatea variantelor, să-l schimb cu nebunul „slab“ d7. După mutarea din partidă însă, speram să „vînez“ nebunul f8.

10. . . Cg8-f6
11. Nc1-f4 . . .

Nu permite mutarea Db8 și pregătește apărarea punctului f2 prin Ng3.

11. . . Nf8-c5
12. Cb1-c3 0—0
13. Nf4-g3 . . .

Ușoara superioritate a albului (controlul asupra punctului e5) este foarte greu de folosit, mai ales din cauză că negrul are perechea de nebuni și două coloane deschise pentru turnuri.

În partea care urmează a partidei însă, miciunul dintre adversari n-a realizat în întregime posibilitățile existente.

13. . . Dd8-e7

De exemplu, 13...De8, pentru a răspunde la 14.Ca4 cu 14...Ne7 era, fără îndoială, mai bine.

14. a2-a3? . . .

Albul ar fi trebuit să atace imediat nebunul c5 prin 14.Ca4, de exemplu: 14...Nb6 (Artificială ar fi fost continuarea 14...Nb4 15.a3 Na5 16.b4 Nd8 17.Cc5) 15.C:b6 ab 16.Dc7! în avantajul albului. Mutarea din partidă permite negrului să-și păstreze nebunul.

14. . . a7-a5
15. Tf1-e1 . . .

N-am ocupat cu celălalt turn coloana deschisă din cauza răspunsului posibil 15...Nc8, care însă nu era periculos: 15.Ta1 Nc8 16.Td1! urmat de Tf1 cu avantaj pentru alb.

15. . . Ta8-a7?

Relativ mai bine ar fi fost 15...Nb6 pentru a răspunde la 16.Ca4 cu 16...Nd8.

16. Cc3-a4 Ta7-b7

O greșeală ar fi fost 16...Ce4 din cauza 17. C:c5 C:c5 (17... D:c5 18. T:e4) 18.Dd6! și albul câștigă.

17. De5-c3 . . .

Chiar și această manevră destul de riscantă și complicată, se întoarce pînă la urmă în favoarea albului. Totuși mai convingător ar fi fost simplu 17.C:c5 D:c5 18.Te2 cu folosirea ulterioară a slăbiciunii cîmpurilor negre.

17. . . Nc5-a7
18. Dc3:a5 . . .

Avînd în vedere contraatacul asupra punctului f2 cîștigarea acestui pion este doar temporară.

18. . . Cf6-e4
19. Da5-a6! . . .

Dacă n-ar fi existat această mutare intermediară, albul ar fi avut dificultăți, deoarece negrul amenința cu mutarea Ta8.

19. . . Nd7-e8
20. b2-b4 . . .

Pregătește următorul contrasacrificiu, care pune capăt tuturor amenințărilor negrului.

20. . . g7-g5?

Nu fără motiv a fost supusă criticii această mutare. În curînd negrul va regreta slăbirea flăncului regelui. Dar majoritatea comentatorilor au greșit presupunînd că după 20...e5 situația negrului ar fi fost nu numai satisfăcătoare dar chiar mai bună. În acest caz aveam de gînd să sacrific calitatea, obținînd excelente șanse de cîștig, de exemplu: 21.T:e4! de 22. Dc4+ Nf7 23.D:e4 Nd5 24.D:e5 N:l3 25.D:e7 T:e7 26. g1 T:f3 27. Rg2 Tf8 28.c4 Nd4 29.Td1 cu avantaj pentru alb.

De aceea relativ cea mai bună contrașansă pentru negru era 20...Nh5 21.

Ce5! (Dar nu 21.D:c6 din cauza 21... Ne8! 22.Da6 Nb5 23.Da5 De8 în avantajul negrului) 21...N:f3 22.gf N:c5 23.bc T:f3 24.D:c6 C:c5 și negrul poate să opună rezistență.

Este necesar să menționăm totuși, că și după mutarea slabă din partidă, negrul a mai păstrat încă mult timp șanse practice de salvare.

21. Ca4-c5! ...

Punând în aplicare planul elaborat. Acum nebunul cel mai puternic al negrului va fi schimbat.

21. ... Na7:c5

Nu însă 21...C:c5 22.bc N:c5, din cauza 23.T:e6!

22. b4:c5 Ce4:c5

23. Da6-e2 Cc5-e4

24. De2-e3 ...

Superioritatea albului este evidentă. Pionii săi sînt mai bine plasați, el continuă să controleze cîmpul e5, ceea ce este caracteristic pentru varianta respectivă, în sfîrșit — încă ceva important — el deține un puternic pion liber a3.

24... Ne8-g6

După mutarea ceva mai bună 24...c5 albul și-ar fi păstrat avantajul prin simpla avansare a pionului „a”. Schimbul a două piese ușoare, care devine posibil după mutarea din partidă, ușurează sarcina albului.

25. Cf3-e5! c6-c5

26. Ce5:g6 h7:g6

27. f2-f3 Ce4:g3

28. h2:g3 Rg8-f7

29. a3-a4! ...

Pentru a folosi slăbiciunile negrului în centru și de pe flancul regelui, albul întreprinde întîi o demonstrație pe celălalt flanc, silindu-l pe adversar să slăbească apărarea unor puncte vulnerabile.

29. ... Tf8-a8

30. Rg1-f2 ...

Cu amenințarea neașteptată a unui atac de mat, care începe cu mutarea Th1.

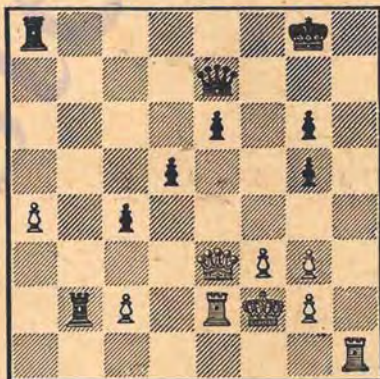
30. ... Tb7-b2

31. Te1-e2 c5-c4

Avînd în vedere situația, aceasta este continuarea cea mai bună, deși nu pe deplin satisfăcătoare. De fapt este imposibil să fie apărute concomitent: 1) coloana „a”; 2) coloana „h”; 3) pionul „c”; 4) pionul „e”; 5) pionul de pe coloana „g”; 6) cîmpul e5. Asta ar fi, într-adevăr, cam prea mult!

32. Ta1-h1

Rf7-g8

33. De3-e5! ...

Începînd din acest moment, ambii parteneri demonstrează (spre deosebire de prima parte a partidei) un joc într-adevăr de mare clasă. Este deosebit de interesant mijlocul prin care Euwe evită un dezastru rapid și prezintă interes șansele pe care el reușește să le obțină, cu toată pierderea inevitabilă a doi pioni.

33. ...

34. Rf2-f1

35. Te2-e1

36. Rf1:e1

De7-a7+

Tb2-b1+

Tb1:e1+

Da7-g7!

Bineînțeles, unica mutare după care albul trebuie să joace extrem de atent, dacă vrea să obțină victoria.

37. De5:e6+

Rg8-f8

38. De6:d5!

...

Continuarea 38. Dd6+ De7+ ar fi dus numai la remiză. Dar acum regele alb este aparent într-un pericol mai mare chiar decît regele negru.

38. ...

Dg7-c3+

Era posibil și 38... Te8+ 39. Rd2! (Nu 39. Rf2 din cauza 39... Da7+ 40. Rf1 Rg7! cu amenințarea De3) 39... Df6 40. Th7! după care 40... Td8 pierde imediat din cauza 41. Th8+.

39. Re1-f2!

Ta8-e8

Fără speranțe pentru negru era 39... D:c2+ 40. Rg1 Db1+ 41. Rh2 Db8 42. D:c4.

40. g3-g4

...

Șahurile pe d6 și apoi pe d7 ar fi fost inutile. Cel mai bine este ca dama să fie lăsată în centru.

40. ...

Dc3-e3+

41. Rf2-g3

De3-f4+

42. Rg3-h3

Te8-e7

Dacă 42... Rg7, atunci 43. Dd7+.

43. Dd5-c5

...

Mutarea corectă. După 43. g3 De3 cîștigul ar fi fost îndoielnic.

43. ...

Df4-f6

44. g2-g3

...

Nu se poate juca 44. Te1 din cauza 44... Dh8+ 45. Rg3 Dh4 mat.

44. ...

Df6-h8+

Dacă 44... D:f3, atunci 45. Te1 și albul cîștigă.

45. Rh3-g2

Dh8-c3

46. Th1-h7

Dc3:c2+

47. Rg2-h3

Dc2-e2

48. Th7:e7

De2:e7

49. Dc5:c4

...

În finalul de dame dificil care urmează, șansele negrului de a obține remiza se bazează, în primul rînd, pe faptul că regelui alb nu i se poate asigura un loc lipsit de pericol. Dacă pionul alb nu s-ar fi aflat pe g4, ci pe f2, negrul ar fi trebuit să cedeze. Dar nu e vorba numai de asta. Din pură întîmplare, în anumite împrejurări (de exemplu dacă albul ajunge cu pionul pînă la a7) negrul poate juca la pat, aducîndu-și regele pe h6.

Nu este de mirare că partida a mai durat încă peste 30 de mutări, și fără înexactitatea negrului la mutarea 61-a, ar fi durat probabil și mai mult.

49. ...

De7-e1

50. Dc4-c5+

Rf8-f7

51. Rh3-g2

De1-a1

52. Dc5-c2

Rf7-f6

53. Dc2-b3

Rf6-e5?

Amîndoi eram în criză de timp, fapt prin care se explică și mutarea din partidă și răspunsul — cu nimic mai bun — al albului. Desigur, regele trebuia să se înapoieze pe g7.

54. Rg2-f2?

...

Ultima mutare înainte de control, în locul căreia 54. Db8+ Rd5 (Sau 54... Re6 55. De8+) 55. Dg8+ cu cîștigarea ambilor pioni „g” pentru pionul „a”, ar fi asigurat albului o victorie rapidă.

54. ...

Re5-f6

55. Db3-b6+

Rf6-g7

56. Db6-b4

...

Aici partida s-a întrerupt a doua oară și albul a trecut la rezolvarea serioasei probleme a finalului. Planul lui consta în: 1) a juca cît mai repede posibil a4-a5 și 2) a lichida după aceasta, o dată pentru totdeauna, posibilitatea combinațiilor de pat, jucînd f3-f4.

56. ...	Da1-h1
57. Db4-e1	Dh1-h2+
58. Rf2-e3	Rg7-h7
59. a4-a5	Dh2-a2
60. De1-d2	Da2-a1
61. Re3-e2	Rh7-h6

75. ...	Dc8-c2
76. a5-a6	Dc2-d2+
77. Rd4-e5	Dd2-c3+
78. Re5-e6	Dc3-c8+
79. Re6-e7	Rh8-h7
80. Dd6-d7!	Dc8-c3
81. Re7-e6+	Negrul cedează.

Cea mai bună șansă a negrului, care-i dădea posibilitatea unei apărări de lungă durată, era 61... Dh1. După mutarea din partidă albul realizează înaintarea f3-f4 într-o conjunctură mai favorabilă. Călătoria finală a regelui alb decurge fără dificultăți și lupta împotriva pionului „a” devine lipsită de sens pentru negru.

62. f3-f4!	g5:f4
63. g3:f4	Da1-a4
64. Re2-f2!	...

Pentru a juca g4-g5 într-un moment când negrul nu va putea răspunde la aceasta prin mutarea regelui pe h5.

64. ...	Rh6-h7
65. g4-g5	Da4-a3
66. Dd2-d7+	Rh7-h8
67. Dd7-c8+	Rh8-h7
68. Dc8-c7+	...

Acum dama apără ambii pioni (a5 și f4) și regele alb este gata pentru călătoria finală.

68. ...	Rh7-h8
69. Rf2-e2	Da3-a2+
70. Re2-e3	Da2-b3+
71. Re3-d4	Db3-b4+
72. Rd4-d5	Db4-b5+
73. Rd5-d4	...

Acum partida s-a întrerupt a treia oară. Albul mai putea juca deasemenea și 73. Re6 Df5+ 74. Re7 Df8+! 75. Rd7.

73. ...	Db5-a6
74. Dc7-b6	Da6-c8
75. Db6-d6!	...

Cel mai simplu plan.

Nr. 235. APĂRAREA FRANCEZA WINTER ALEHIN *Turneul de la Nottingham, 1936*

1. d2-d4	e7-e6
2. e2-e4	d7-d5
3. e4:d5	...

Alegerea acestei mutări arată deobicei că albul joacă numai la remiză. Dar, în fond, negrul nu are în cazul de față mai puține posibilități de a complica jocul (dacă dorește acest lucru) decât în majoritatea altor variante ale apărării franceze.

3. ...	e6:d5
4. Nf1-d3	Cb8-c6
5. Cg1-e2	Nf8-d6
6. c2-c3	...

Oferă negrului posibilitatea dorită de a lua inițiativa. Continuarea 6. Cbc3 Cb4 ducea la schimbul nebului d3 sau la retragerea lui după 7. Nb5+ c6 pe un câmp neavantajos.

6. ...	Dd8-h4!
--------	---------

Important este să se împiedice mutarea 7. Nf4.

7. Cb1-d2	Nc8-g4!
-----------	---------

Un sacrificiu corect de pion. După 8. Db3 0—0—0 9. D:d5 Cf6 urmat de The8, negrul are o superioritate zdrobitoare.

8. Dd1-c2	0—0—0
9. Cd2-f1	...

La 9. Nf5+ negrul ar fi răspuns simplu 9... Rb8.

9. . . g7-g6

Negrul pregătește schimbul nebunului „bun” d3, după care cîmpurile albe din poziția albului vor fi întrucîtva slăbite.

10. Nc1-e3 Cg8-e7
11. 0-0-0 Ng4-f5
12. Cf1-g3 Nf5:d3
13. Dc2:d3 h7-h6

Pentru a asigura poziția damei, care ar fi putut deveni incomodă după Dd2.

14. f2-f4? . . .

Această mutare, care slăbește fără nici o compensație cîmpuri importante pe coloana „e”, poate fi considerată ca o greșală strategică decisivă. Relativ mai bine ar fi fost 14. Rb1 și apoi Cc1, cu o poziție destul de stînjinită, dar totuși cu posibilități de apărare.

14. . . Dh4-g4

Negrul încearcă (și va reuși) să mențină controlul asupra punctului f5. Cît de important este acest lucru se va vedea în a doua jumătate a partidei.

15. h2-h3 Dg4-d7
16. Th1-f1 h6-h5!

Dacă acum 17.f5, atunci 17...h4 18.f6 Cg8 19.Ch1 Te8 și pionul f6 e pierdut.

17. Ce2-g1 h5-h4
18. Cg3-e2 Ce7-f5
19. Cg1-f3 f7-f6

De acum înainte piesele albe vor suferi de lipsă de spațiu și nu vor putea împiedica intensificarea presiunii negrului pe coloana „e”.

20. Cf3-h2 Td8-e8
21. Ne3-d2 Te8-e6
22. Ch2-g4 Th8-e8

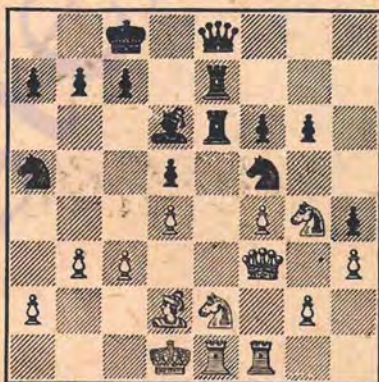
23. Td1-e1 Te8-e7
24. Rcl-d1 Dd7-e8
25. Dd3-f3 . . .

Cu scopul de a pleca cu calul de pe cîmpul e2; imediat, aceasta ar fi fost rău din cauza 25...T:el+ cu cîștigarea pionului f4.

25. . . Cc6-a5!

Prin această manevră negrul obține repede o superioritate materială hotărîtoare. Albul nu poate juca acum 26.D:d5 din cauza 26...T:e2 27.T:e2 T:e2 28. D:a5 Cg3 29. Tf3 De4! și negrul cîștigă.

26. b2-b3 . . .

26. . . Ca5-c4!

O lovitură puternică. Dacă 27. bc atunci 27... Da4+ 28.Rcl Na3+ 29.Rb1 Tb6+ 30.Ral Dc2 și mat în 2 mutări.

27. Nd2-cl Cc4-e3+
28. Nc1:e3 Cf5:e3+
29. Cg4:e3 Te6:e3
30. Df3-f2 De8-b5!

Cu amenințarea 31...Dd3+ și 32...Na3 mat. Din cauza aceasta albul e nevoit să dea un pion.

31. Ce2-cl Te3:c3
32. Te1:e7 Nd6:e7
33. Df2-e1 Rc8-d7

La D:c3, acum sau la mutarea următoare, negrul răspunde prin D:f1+ urmat de D:f4 sau D:g2.

34. f4-f5	Tc3-e3!
35. De1-f2	g6-g5
36. Tf1-e1	Te3-e4
37. Tel:e4	...

Acest schimb, care oferă negru-lui un puternic pion liber, grăbește deznodămîntul, dar albul era oricum neputincios.

37. ...	d5:e4
38. Rd1-d2	Ne7-d6

Cu amenințarea 39... e3+!

39. Rd2-c2	Nd6-f4
------------	--------

Albul cedează.

Nr. 236. APARAREA INDIANA NOUA
ALEHIN ALEXANDER
Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	Nf8-b4+
4. Cb1-d2	...

De obicei aici se joacă 4.Nd2, pentru ca după schimbul de nebuni să se dezvolte calul pe cîmpul mai natural c3. Evitînd schimbul, albul încearcă să complice jocul, fără a prin aceasta să riște prea mult.

4. ...	b7-b6
5. g2-g3	Nc8-b7
6. Nf1-g2	0—0
7. 0—0	Nb4:d2?

În locul acestui schimb care, fără a fi nevoie, oferă albului superioritatea perechii de nebuni, negrul ar fi putut juca 7...d5 (Rubinstein-Alehin, Semmering, 1926) sau chiar 7...Ne7 urmat de d7-d6 și Cbd7. În ambele cazuri el ar fi avut perspective mai bune de egalare a jocului, decît în partidă.

8. Dd1:d2	...
-----------	-----

Răspunsul corect, deoarece albul vrea să pună nebulul pe diagonala al-h8.

8. ...	d7-d6
9. b2-b3	Cb8-d7
10. Nc1-b2	Ta8-b8

Negrul își dezvăluie prea devreme planul. Scopul evident al mutării din partidă este de a juca Ce4 urmat de f7-f5; tocmai pentru aceasta nebulul trebuie să fie apărat, din cauza răspunsului posibil Cg5.

Aceeași idee se putea pune însă în legătură cu terminarea dezvoltării, jucînd 10...De7, 11...Td8 și, în caz de nevoie, Na8.

11. Ta1-d1!	...
-------------	-----

O metodă interesantă și tare de a combate planul negrului. Nebulul b2 trebuie să joace în acțiunile care vor urma, un rol important și, în fond, hotărîtor.

11. ...	Cf6-e4
---------	--------

Dacă 11...De7, atunci 12.De3 (12...Ce4 13.d5).

12. Dd2-e3	f7-f5
13. d4-d5!	

Acest pion este doar în aparență slab, deoarece albul poate să-l apere ușor prin contraamenințări.

13. ...	e6:d5
---------	-------

Mutarea 13...e5 pierdea un pion după 14.Ch4!

14. c4:d5	Cd7-f6
15. Cf3-h4	Dd8-d7

Dacă 15...C:d5, atunci 16.T:d5! N:d5 17.Dd4, cîștigînd două piese pentru turn.

16. Ng2-h3	...
------------	-----

Impiedică din nou mutarea C:d5, de data aceasta prin 17.D:e4.

16. ... g7-g6
17. f2-f3 Ce4-c5
18. De3-g5 ...

Acum amenință nu numai 19.N:f6, dar și 19.N:f5 (Sau 19.C:f5); dacă însă 18...C:d5, atunci 19.C:g6. Răspunsul negrului este silit.

18. ... Dd7-g7
19. b3-b4 Cc5-d7

Tot atât de lipsit de speranță este și 19... Ca4 20. Na1.

20. e2-e4! ...

Inceputul combinației decisive, cu sacrificii.

20. ... Cf6:e4

Negrul și-a pus în mod evident ultimele sale speranțe în această mutare spirittuală. Dacă acum 21. N:g7 C:g5 22. N:f8, atunci 22... C:h3+ 23. Rg2 T:f8 24. R:h3 Cf6 și apoi C:d5 cu șanse bune pentru negru.

21. Dg5-c1! ...

Mult mai tare decît 21. fe D:b2 22. e1 Df6.

21. ... Ce4-f6

22. Nh3:f5! ...

O continuare neașteptată a combinației începute cu mutarea 20. e4. După 22... g1 23. C:f5 negrul pierde dama sau e făcut mat (23... Dh8 24. Ch6+ Rg7 25. Dg5 mat).

22. ... Rg8-h8
23. Nf5-e6 ...

În sfîrșit, pionul d5 este bine apărat.

23. ... Nb7-a6
24. Tf1-e1 Cd7-e5
25. f3-f4! ...

Cea mai simplă metodă de a obliga pe adversar să cedeze.

25. ... Ce5-d3
26. Td1:d3 Na6:d3
27. g3-g4 Negrul cedează.

Împotriva mutării g4-g5 nu există apărare.

Partida a fost distinsă cu un premiu special (pentru cel mai bun atac pe flancul regelui).

Nr. 237. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN BOGOLIUBOV

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cg1-f3 Cg8-f6
4. Cb1-c3 d5:c4
5. a2-a4 e7-e6?

De trei ori în decursul unui an am avut plăcerea să mă întîlnesc cu această mutare mediocră și să trag foloase de pe urma ei. Ar fi fost mult mai bine, desigur, 5... Nf5.

6. e2-e4 Nf8-b4
7. e4-e5 ...

Promițătoare este de asemenea continuarea 7. Dc2 b5 8. Ne2 și 9.

0—0 cu o compensație mai mult decât suficientă pentru pion.

7. ...	Cf6-e4
8. Dd1-c2	Dd8-d5
9. Nf1-e2	c6-c5
10. 0—0	Ce4:c3
11. b2:c3	c5:d4
12. Cf3:d4	...

În a 19-a partidă a meciului meu cu Euwe din 1935, am jucat aici 12. cd (vezi partida Nr. 221). Luind pionul cu calul, am vrut să mă conving dacă această continuare este mai tare decât cea încercată în partida cu Euwe. După cum arată partida de față, albul recîștigă și aici pionul pierdut, păstrînd admirabile șanse de atac. De aceea problema, care dintre cele două mutări dă albului un avantaj mai mare are, în fond, o însemnătate teoretică și nu practică.

12. ...	Nb4-c5
13. Cd4-f3!	Cb8-d7
14. Tf1-d1	Dd5-c6
15. Ne2:c4	0—0

După 15... N:f2+ 16. D:f2 D:c4 17. Na3 negrul ar fi pierdut repede.

16. Cf3-g5	...
------------	-----

Forțează slăbirea flancului regelui negru.

16. ...	g7-g6
17. Nc4-b5	Dc6-c7
18. Cg5-e4	Nc5-e7

Desigur, nu 18... C:e5 din cauza 19. C:c5 urmat de Na3.

19. f2-f4	...
-----------	-----

Aceasta nu este cea mai tare continuare a atacului. Planul corect de folosire a poziției strimtorate a negrului constă în schimbul nebulului e7 prin 19. Nh6 Td8 20. f4 urmat de Ng5, după care slăbiciunea cimpurilor negre ar fi fost fatală pentru negru.

Mutarea jucată în partidă se bazează pe o oarecare subapreciere a posibilităților de atac ale albului în poziția care survine după mutarea a 21-a.

19. ...	Cd7-c5
20. Ce4-f6+	...

Aceasta promite mai mult decât mutarea 20. Cd6 care de altfel era și ea posibilă.

20. ...	Ne7:f6
21. e5:f6	Nc8-d7
22. Nc1-e3?	...

Am făcut această mutare instantaneu, deoarece calculasem întreaga variantă la mutarea a 19-a. Continuînd cu 22. Na3! Tf8 23. Td4, albul ar fi păstrat superioritatea de spațiu fără vreun sacrificiu material.

22. ...	Nd7:b5
23. a4:b5	Cc5-d7!
24. g2-g3	...

Relativ cea mai bună, deoarece după 24. Nd4 D:f4 25. Tf1 Dg4 negrul ar fi obținut în afară de avantajul material, oarecare perspective de atac (e6-e5).

24. ...	Cd7:f6
25. Ne3-d4	...

Albul a observat la timp că la luarea 25... T:a7, pe care o avusese în vedere cu cîteva mutări înainte, ar fi urmat nu 25... T:a7 26. b6 în avantajul albului, ci 25... Cd5! 26. T:a8 C:e3 27. T:f8+ R:f8 29. Dd3 C:d1 29. D:d1 Dc5+ cu un final de dame mai bun pentru negru.

După mutarea din partidă albul, datorită nebulului puternic, capătă o suficientă compensație pentru pion, dar nu mai mult. În viitor negrul ar fi putut forța simplificări, după care partida s-ar fi terminat, probabil, remiză.

25. ...	Cf6-d7
26. Dc2-f2	b7-b6
27. Td1-e1	...

Previne posibilitatea mutărilor 27... f6 urmat de e6-e5.

27. ...	Dc7-c4
28. Ta1-b1	Ta8-c8
29. Df2-e3	Tf8-e8
30. De3-f3	f7-f6

Negrul începe să se joace cu focul. Acum, sau la mutarea următoare, el ar fi trebuit să propună schimbul damelor prin Dd5, după care ar fi fost în stare să apere pionul său înapoiat a7. Varianta 30... Dd5 37. D:d5 ed 32. T:e8+ T:e8 33. Ta1 Ta8 ar fi dus, probabil, la remiză.

După mutarea din partidă și cea următoare, albul reușește să dezlanțuie un atac amenințător.

31. Tb1-h4	Dc4-c7 ?
32. Tb4-b2 !	...

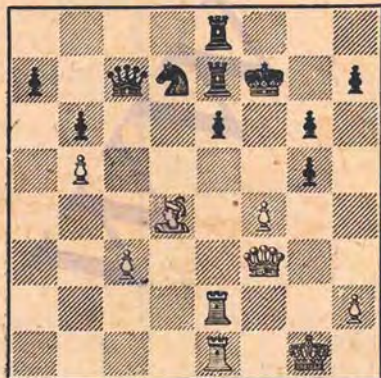
Acum și pionul „e” devine slab.

32. ...	Te8-e7
33. Tb2-e2	Rg8-f7
34. g3-g4	Tc8-e8
35. g4-g5 !	...

Cu o amenințare ascunsă pe care negrul n-o observă.

35. ...	f6:g5
---------	-------

Singura șansă de salvare consta în mutarea 35... f5, dar și în acest caz albului îi mai rămăneau șanse excelente de câștig în legătură cu înaintarea h2-h4-h5.

36. f4-f5 !!

O mutare de problemă care forțează câștigul în toate variantele. Afară de continuarea din partidă, au trebuit să fie luate în considerare și următoarele posibilități: 36... e4 37.Dd5+ Rf8 38.Ng7+ ! sau 36... g4 37. Dh5+ Rf8 38. Dh6+ Rg8 39.D:g5+, sau 36...e5 37.Dd5+ Rf8 ! 38.Dc6 ! D:c6 39.bc ed 40.T:e7 T:e7 41.T:e7 R:e7 42.c7.

36. ...	Dc7-f4
37. f5:e6+	Te7:e6
38. Df3-d5	...

O altă posibilitate era 38.Dh3 Dh4 39.Tf1+ Rg8 40.T:e6 ! și albul câștigă.

38. ...	Cd7-f6
---------	--------

Albul amenința și 39.Tf1.

39. Nd4:f6	Df4-g4+
40. Te2-g2	Dg4-f5
41. Nf6-e5	...

Nu însă 41.Dc4 !, deoarece după 41...Dc5+ ! negrul câștigă chiar !

41. ...	Rf7-g8
42. Tg2-f2	Df5-g4+
43. Rg1-h1	h7-h5
44. Te1-g1	Dg4-h4
45. Tf2-f6	Rg8-h7
46. Tf6:e6	Te8:e6
47. Dd5-d7+	Negrul cedează.

Nr. 238. DESCHIDERE CATALANA
TARTAKOWER ALEHIN
Turneu de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	Cg8-f6
2. g2-g3	c7-c5

Negrul intenționează ca la 3.d5 să joace 3...g7-g6. Dar la neobișnuita

! După cum a arătat Botvinnik, după 36...e5 37. Dd5+, negrul trebuia să joace 37...Rg7 38. Dc6 Dd8 ! cu remiză probabilă.
V. P.

mutare a 2-a a albului, un răspuns mai natural ar fi fost 2...d5.

3. Cg1-f3 d7-d5
4. Nf1-g2

Această mutare cedează negrului dominația în centru. Mai puțin primejdios ar fi fost 4.c3, trecind la varianta Schlechter a apărării slave, cu un tempo în plus pentru alb.

4. ... c5:d4
5. 0—0 Nc8-g4

Nu însă 5...Cc6 6.C:c4 e5 7.C:c6 bc 8.c4 cu șanse mai bune pentru alb.

6. Cf3:d4 ? ...

Aceasta corespunde dorințelor negrului. Corect ar fi fost 6.Ce5!, menținând echilibrul pozițional, deoarece dacă 6...Nh5 7.D:d4 câștigul de pion 7...Ne2 ar fi fost fără îndoială foarte riscat din cauza 8.Tel Nh5 (sau 8...Na6) 9. c4 cu avantaj pentru alb.

6. ... e7-e5
7. Cd4-f3 Cb8-c6
8. h2-h3 Ng4-f5

Mai precis ar fi fost 8...Nd7 (Nu 8...Ne6 din cauza 9.Cg5) după care la 9.c4 negrul ar fi putut să răspundă avantajos și simplu 9...dc.

9. c2-c4 ! d5-d4
10. Dd1-b3 Dd8-c7 ?

După această mutare albul capătă posibilitatea de a egala șansele. Mutarea naturală 10...Dd7 (Nu însă 10...Dc8 din cauza 11.C:e5!) ar fi fost mai bună. Dacă 11. e3, atunci 11...Ne7 12.ed ed și apoi 0—0 cu avantaj evident pentru negru.

11. e2-e3 Nf8-e7

Negrul trebuie să-și ducă regele cât mai repede într-un loc sigur.

12. e3:d4 e5:d4
13. Nc1-f4 ...

Acest extrem de important câștig de tempo este o urmare a mutării a 10-a neprecise a negrului.

13. ... Dc7-c8
14. Tf1-d1 0—0

Din fericire pentru negru, el nu trebuie să se îngrijească de pionul său central, deoarece pierderea lui se compensează prin luarea pionului h3. Dacă acum 15.g4, atunci 15...Ne4! 16.Cbd2 Ng6 cu joc complicat, dar nu defavorabil pentru negru.

15. Cf3:d4 Ng5:h3
16. Cd4:c6 b7:c6
17. Ng2:h3 ? ...

Albul face câteva mutări mediocre care îi strică repede poziția, deocamdată pe deplin apărabilă. Este o lipsă evidentă de prudență de a permite damei negrului să ocupe o puternică poziție de atac. Albul ar fi trebuit să-și termine dezvoltarea prin 17.Cc3.

17. ... Dc8:h3
18. Db3-f3 Cf6-g4
19. Cb1-c3 ...

Albul subapreciază din nou posibilitățile de atac ale adversarului. Mai bine ar fi fost 19.Cd2 și dacă 19...f5, atunci 20.Cf1.

19. ... f7-f5 !

Cu puternica amenințare 20...Nc5, ceea ce imediat ar fi fost prematur din cauza 20.Ce4. Începând cu această mutare negrul conduce atacul ireproșabil, ceea ce explică de altfel faptul că această partidă interesantă a fost premiata ca cea mai bună din runda a 14-a.

20. Df3-g2 Dh3-h5
21. Td1-e1 ...

Nesatisfăcător era 21.Nd6 din cauza 21...N:d6 22.T:d6 f4 cu avantaj pentru negru.

21. ... Ne7-c5
 22. Cc3-d1 g7-g5
 23. Nf4-e5 ...

Și după 23. Ne3 N:e3 24. C:e3 Ce5 urmat de f5-f4 negrul ar fi avut un atac ușor de desfășurat.

23. ... Ta8-d8

Albul nu mai are acum apărare împotriva amenințării T:d1.

24. Ne5-c3 Td8:d1!

Această mutare nu câștigă numai un pion, ci distruge și ultimele înțăruturi din jurul regelui alb.

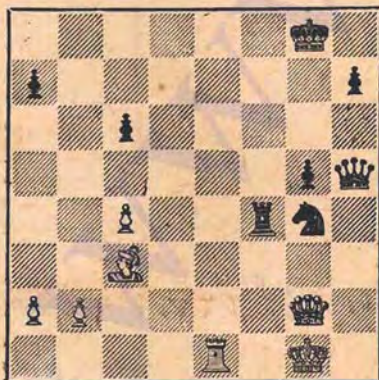
25. Ta1:d1 Ne5:f2+
 26. Rg1-f1 Nf2:e1

Tentant, dar mai puțin convingător ar fi fost 26...Ne3 din cauza 27.Re2!

27. Td1:e1 f5-f4
 28. g3:f4 ...

Insuficiență s-ar fi dovedit ultima șansă 28.Te7 din cauza 28...Ce3+ 29.Rg1 Dd1+ 30.Rh2 fg+.

28. ... Tf8:f4+
 29. Rf1-g1 ...

29. ... Cg4-h2!

Lovitura hotărâtoare. Dacă 30.D:h2, atunci 30...Tg4+ 31.Rh1 Th4. Albul alege o altă continuare, care duce de asemenea la pierderea damei, dar în curând se convinge de inutilitatea de a continua rezistența.

30. Te1-e3 Tf4-f1+
 31. Dg2:f1 Ch2:f1
 32. Rg1:f1 Dh5-f7+
 33. Rf1-g2 Df7:c4
 34. Te3-e7 Dc4-d5+
 35. Rg2-h3 h7-g5
 Albul cedează.

Nr. 239. APARAREA FRANCEZA
ALEHIN **FLOHR**
Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4 e7-e6
 2. d2-d4 d7-d5
 3. Cb1-c3 Nf8-b4
 4. Nc1-d2 ...

O inversare masinală de mutări. Aveam de gând să joc 4.e5 și 5.Nd2 ca în partida împotriva lui Nimzovici, la San Remo în 1930, dar din greșeală am făcut întâi mutarea cu nebunul.

4. ... d5:e4
 5. Cc3:e4?

După 5.Dg4 D:d4 6.Cf3, sau 5... Cf6 6.D:g7 Tg8 7.Dh6 D:d4 8.0-0-0 albul ar fi obținut pentru pionul sacrificat o compensație pozițională suficientă. Dar sacrificiul de pion legat de mutarea jucată în partidă este, fără îndoială, greșit.

5. ... Dd8:d4
 6. Nf1-d3 ...

Este îndoielnic dacă ar fi fost mai atrăgător 6.Cc3 N:c3 7.bc De5+, urmat de Cf6.

6. ... Nb4:d2+
 7. Dd1:d2 Dd4-d8?

Refuzul de a lua pionul b2 se bazează pe o apreciere complet greșită a poziției. După retragerea damei, albul capătă posibilitatea de

a-și duce regele într-un loc sigur, ba chiar cu câștig de tempo, obținând în felul acesta un avantaj de dezvoltare, care compensează pe deplin ușoara lui pierdere materială. În schimb după 7...D:b2 8.Td1 Cd7 negrul ar fi avut toate motivele să sperie că printr-un joc atent va reuși să-și valorifice pe deplin cei doi pionii în plus.

8. 0—0—0

Dd8-e7

Dacă imediat 8...Cf6, atunci 9. Nb5+.

9. Cg1-f3

Cg8-f6

10. Th1-e1

...

N-a fost de loc ușor de hotărât dacă aici este mai tare această mobilizare rapidă a tuturor forțelor existente, sau 10.Cg3, amenințând eventual cu Th1 și Cf5. Fiecare din aceste planuri își avea avantajul lui, dar cel ales s-a părut mai simplu.

10. ...

Cf6:e4

11. Te1:e4

Cb8-d7

12. Te4-g4!

...

Cu scopul de a-l determina pe negru fie să facă rocada, la care albul ar fi răspuns cu 13.Te1, cu amenințarea 14.Dh6, fie, așa cum s-a întâmplat în partidă, să-și slăbească poziția pionilor săi.

12. ...

f7-f5

13. Tg4-f4

...

Cu amenințarea 14.N:f5.

13. ...

Cd7-f6

14. Td1-e1

Nc8-d7?

Intrucât negrul rămâne oricum cu o poziție mai proastă, el ar fi trebuit să încerce cel puțin să păstreze cit se poate de mult avantajul material. De aceea mai bună era mutarea naturală de apărare 14...g6. În acest caz, albul ar fi continuat atacul prin 15.h3 urmat de g2-g4.

15. Tf4:f5

0—0—0

16. Tf5-a5

...

Ar fi fost mai bine ca turnul să fie lăsat în centru, deoarece alte piese ale albului nu sînt pregătite pentru atacul flancului damei. Simpla mutare 16.Tfe5 ar fi permis albului să organizeze atacul asupra pionului înapoiat e6.

16. ...

Rc8-b8

17. Cf3-e5

Nd7-e8

18. g2-g3!

...

Albul ține seama de faptul că un atac direct nu are șanse serioase de succes (dacă, de exemplu, 18.De3, atunci simplu 18...b6, urmat de Cd5) și se hotărăște să schimbe damele, după care folosirea slăbiciunii e6 poate fi încununată de succes.

18. ...

Cf6-d5

19. Te1-e4

...

Albul nu se opune mutării Cb4 prin 19.a3, deoarece cîmpul a3 trebuie păstrat pentru turn.

19. ...

Cd5-b6

20. Dd2-e3

...

Amenințată 21.Cc4.

20. ...

Td8-d5

21. Ta5-a3

De7-c5

Altfel va urma 22.c4.

22. De3:c5

Td5:c5

23. f2-f4

...

Amenințată 24.c4, ceea ce imediat n-ar fi fost eficace din cauza 24...Cd7.

23. ...

Tc5-d5

Negrul încearcă să evite varianta 23...h6 24.c4 a5 25.Td4 Nc6 26.Tc3 urmat de b2-b3, a2-a3 și b3-b4. Dar după mutarea jucată în partidă, el pierde un pion fără a-și îmbunătăți cu aceasta poziția.

24. Ce5-f3!

Ne8-d7

25. Cf3-g5

Th8-e8

Negrul nu putea să apere ambii pionii, dar păstrînd pionul „e”, el spera să joace mai tirziu e6-e5, scăpînd în felul acesta de principala sa

grijă. Scopul mutărilor imediat următoare ale albului este de a împiedica această posibilitate.

26. c2-c4 Td5-f5
27. Te4-d4 Tf5-f8
28. c4-c5 ...

Nu imediat 28.N:h7 din cauza 28... e5.

28. ... Cb6-d5
29. Nd3:h7 Nd7-c6
30. Nh7-g6 Te8-e7
31. Cg5-f3 ...

Planul albului este evident. El încearcă să îmbunătățească la maximum poziția pieselor sale, cu scopul de a susține înaintarea hotărâtoare a pionilor pe flancul regelui.

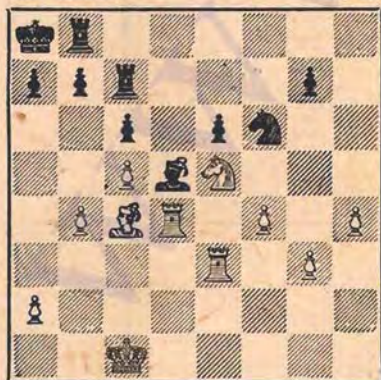
31. ... Cd5-f6
32. Cf3-e5 Nc6-d5
33. Ta3-e3 Tf8-h8
34. h2-h4 c7-c6
35. Ng6-c2 Th8-d8
36. Nc2-b3 Te7-c7
37. Ce5-f3 ...

Mai corect era direct 37.Nc4.

37. ... Td8-e8
38. Cf3-e5 Te8-c8
39. Nb3-c4 ...

Este important să existe posibilitatea de a juca b2-b4 ca răspuns la b7-b6.

39. ... Rb8-a8
40. b2-b4 Tc8-b8

41. g3-g4 !

...

Inceputul sfârșitului. Justificarea tactică a acestei mutări este varianta 41...N:c4 42.C:c4 C:g4 43.Cb6+ și 44.Ta3 mat.

41. ... b7-b6
42. g4-g5 b6:c5
43. b4:c5 Cf6-d7
44. Ce5:d7 Tc7:d7
45. h4-h5 Td7-f7

Dacă 45...Tdb7, atunci 46.Nb3.

46. Te3:e6

...

Una din acele combinații pe care un șahist cu experiență nu trebuie să o calculeze până la sfârșit. El știe că în împrejurările survenite, pionii de pe flancul regelui trebuie să-și manifeste forța.

46. ... Nd5:e6
47. Nc4:e6 Tf7-b7
48. Ne6-b3 Tb8-e8

Următoarea mutare a albului ar fi urmat și ca răspuns la 48...Tb5.

49. h5-h6 g7:h6
50. g5-g6 Tb7-g7

Sau 50...Tf8 51.f5 Tf5 52.Td8+ urmat de schimbul de turnuri și g6-g7.

51. f4-f5 Te8-f8
52. Nb3-c2 h6-h5
53. Td4-d6 Tg7-e7
54. f5-f6 Te7-e1+
55. Rc1-d2 Te1-f1
56. f6-f7 h5-h4
57. Td6-d7 Negrul cedează.

Nr. 240. APARAREA SICILIANA
ALEHIN BOTVINNIK
Turneul de la Nottingham, 1936

1. e2-e4 c7-c5
2. Cg1-f3 d7-d6
3. d2-d4 ...

În alte împrejurări e posibil să fi jucat 3.b4, deoarece pentru acest sa-

crificiu albul are în această poziție, după părerea mea, o justificare strategică suficientă. Dar întâlnind-mă pentru prima oară cu campionul sovietic, despre al cărui joc aveam cea mai bună părere, n-am vrut să fiu învinuit că aș fi încrezut, că aș avea prea multă îndrăzneală (indiferent de rezultatul partidei) sau de „subapreciere“, de „bravadă“ etc.

3. ...	c5:d4
4. Cf3:d4	Cg8-f6
5. Cb1-c3	g7-g6
6. Nf1-e2	Nf8-g7
7. Nc1-e3	...

Albul pregătește înaintarea pionului „f“; altfel el ar fi jucat întâi 7.0—0 și apoi Cb3.

7. ...	Cb8-c6
8. Cd4-b3	Nc8-e6
9. f2-f4	...

Cu scopul de a răspunde la 9...d5 prin 10.e5.

9. ...	0—0
10. g2-g4	...

Am văzut pentru prima oară această mutare interesantă într-o partidă a talentatului maestru cehoslovac Foltys la turneul de la Podebrady (1936), dar nu știam că s-a mai jucat așa și în turneul internațional de la Moscova. După cum demonstrează partida de față, această mutare permite albului să forțeze o remiză rapidă, dar nimic mai mult.

10. ...	d6-d5 !

Botvinnik a jucat la fel în partida împotriva lui Levenfiș (Moscova, 1936) în care a urmat 11.e5 d4! 12.C:d4 C:d4 13.N:d4 C:g4 14.Dd3 a6 15.0—0—0 cu șanse aproximativ egale.

11. f4-f5	Ne6-c8
12. e4:d5	Cc6-b4
13. d5-d6	...

Fără îndoială, cea mai bună mutare. Dacă 13.fg hg 14.Nf3, atunci 14...C:g4 15.N:g4 N:g4 16.D:g4 C:c2+ 17.Re2 C:a1 18.T:a1 N:c3 19.bc D:d5 și negrul are un turn și doi pioni pentru două piese ușoare.

13. ...	Dd8:d6

Desigur nu 13...ed din cauza 14.g5 urmat de f5-f6.

14. Ne3-c5	...

Continuarea 14.D:d6 ed 15.0—0—0 gf nu este periculoasă pentru negru.

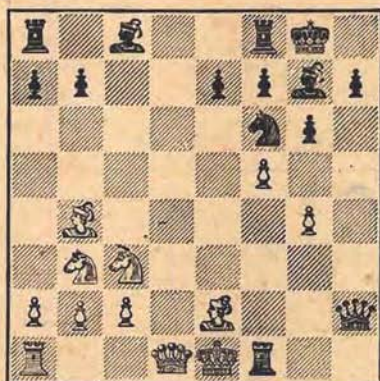
14. ...	Dd6-f4 !

Din nou singura mutare, deoarece după 14... D:d1+ 15.T:d1! Cc6 (15...C:c2+ 16.Rd2) 16.g5 și 17.f6 albul are un avantaj evident.

15. Th1-f1	...

Nici albul nu are nimic mai bun decât să accepte sacrificiul piesei oferite.

15. ...	Df4:h2
16. Nc5:b4	...

16. ...	Cf6:g4

Acest al doilea sacrificiu forțează șahul etern.

17. Ne2:g4	Dh2-g3+
18. Tf1-f2	...

Desigur nu 18.Rd2, din cauza 18... Nh6+ și negrul câștigă.

18. ...	Dg3-g1+
19. Tf2-f1	Dg1-g3+
20. Tf1-f2	Dg3-g1+

Remiză.

O partidă scurtă dar încordată și bine jucată.

Nr. 241. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN **VIDMAR**

Turneul de la Nottingham, 1936

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Cb8-d7
5. e2-e3	Nf8-e7
6. Cg1-f3	0—0
7. Ta1-c1	c7-c6
8. Dd1-c2	...

În momentul de față această mutare a lui Rubinstein este considerată destul de inofensivă din cauza răspunsului 8...Ce4! Dar intrucit pentru Vidmar această mutare (într-o poziție absolut analoagă) este legată de amintiri neplăcute despre partida noastră jucată la Bled (vezi partida Nr. 180) el alege o apărare mai veche și mai complicată.

8. ...	a7-a6
9. c4:d5	...

Cu toate că în această poziție se joacă rar așa, acest schimb este în deplină concordanță cu stilul modern; la răspunsul cel mai natural 9...ed albul organizează „atacul minorității de pioni” pe flancul damei.

9. ...	Cf6:d5
--------	--------

După această mutare însă, se obține o poziție caracteristică pentru așa-numita apărare Capablanca, dar cu diferența esențială (avantajoasă

pentru alb) că negrul are dificultăți cu înaintarea eliberatoare e6-e5.

10. Ng5:e7	Dd8:e7
11. Nf1-c4	...

Desigur nu 11.Nd3, din cauza 11...Cb4, dar merita atenție mutarea 11.a3.

11. ...	Cd5:c3
12. Dc2:c3	c6-c5

Intrucit la 12...Te8 (cu scopul de a juca e6-e5) este foarte tare 13. Td1! negrul se hotărăște să înceapă operațiile pe flancul damei. După mutarea din partidă amenință desigur 13...b5 cu joc pe deplin satisfăcător.

13. d4:c5	...
-----------	-----

Cu toată simplitatea ei, mutarea aceasta este dificilă. Albul cedează temporar spațiu pentru a-l recuceri ulterior cu oarecare avantaje suplimentare. N-ar fi fost pe deplin convingător 13. Ne2 cd 14. C:d4 Cf6 sau 14.D:d4 e5, și negrul are mai multe șanse de a egala jocul decît în partidă.

13. ...	De7:c5
---------	--------

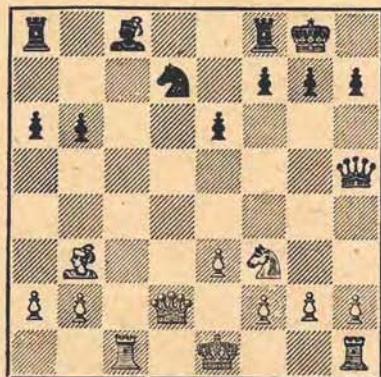
Intrucit negrul se pregătea să evite schimbul de dame, mai logică ar fi fost continuarea 13...C:c5 14. Ne2 Ce4 15.Dd4 Cf6 16.0—0 și albul are doar un mic avantaj.

14. Nc4-b3!	b7-b6
-------------	-------

Desigur, finalul după 14...D:c3 15. T:c3 oferă negrului puține speranțe de salvare din cauza pătrunderii turnului alb pe linia a 7-a și a poziției centrale a regelui alb. Dar acum albul urmărește dama neagră pînă cînd obține avantaj material.

15. Dc3-d2	De5-h5
------------	--------

Și mai rău este 15...De7 din cauza 16.Tc7.

16. Nb3-d1 !

...

Această retragere, modestă la prima vedere, decide în fond partida. Albul nu numai că amenință să joace 17.T:c8 urmat de 18.D:d7 (Imediat această mutare ar fi fost greșită din cauza 18...Tfd8 19.De7 Tc1+ 20.Re2 Db5+ și mat la mutarea următoare) dar se pregătește ca în caz de nevoie să alunge dama prin Cd4 și după aceasta să ocupe, prin mutarea Nf3, diagonala mare cu amenințări imparable.

De aceea negrul este nevoit să întreprindă manevra următoare cu calul, manevră care ia mult timp și duce la pierderea unui pion.

16. ... Cd7-c5
17. b2-b4 !

...

Nu însă 17.Cd4 din cauza 17... Dg6 cu amenințarea 18... Cd3+.

17. ... Cc5-e4
18. Dd2-d4 Nc8-b7

Vidmar încearcă, cum face de obicei în pozițiile în care se clatină, să complice lupta. Dacă albul joacă acum 19.D:b6, atunci negrul poate obține un oarecare contrajoc prin 19...Nd5 20.a3 Dg6! (21.0-0? Cd2). Dar experiența mea de 25 de ani de întâlniri cu Vidmar (vezi de exemplu partida mea cu el la Karls-

bad, 1911) m-a învățat să fiu extrem de atent, tocmai atunci cind din punct de vedere strategic l-am depășit. Și într-adevăr, următoarea mea mutare, deși simplă, nu-i lasă speranțe pentru posibilitatea vreunui truc.

19. 0-0

b6-b5

Fără speranțe era 19...Nd5 din cauza 20.Cd2 Dg6 21.Nc2 f5 22.C:e4 ie 23.f3!

20. Cf3-e5

Dh5-h6

21. Ce5-c6

...

Forțează schimbul, după care nebulul va deveni mai puternic decît calul atît în jocul de mijloc cit și în final.

21. ...

Nb7:c6

22. Tc1:c6

Ce4-f6

23. Nd1-f3

...

S-a ajuns la acel tip de poziție pe care am vrut să-l obțin cind am jucat 16.Nd1. E clar că dama negrului nu va putea să ia parte la apărarea flancului damei, care se află sub amenințare.

23. ...

Ta8-d8

24. Tc6-d6

...

Albul se află în acea situație plăcută în care se pot aplica cele mai simple metode de joc. Aceasta este recompensa pentru înăptuirea unui plan strategic corect.

24. ...

Td8:d6

25. Dd4:d6

Dh6-h4

26. a2-a3

...

Pionul a6 este condamnat și negrul, pentru a evita alte pierderi, trebuie să accepte schimbul danielor. Finalul care se obține, cu toate că teoretic este cîștigat de alb, necesită totuși un joc precis și este în același timp foarte bogat în învățăminte, deoarece negrul se apără extrem de atent și inventiv.

26. ... Dh4-c4
 27. Dd6:a6 Cf6-d5
 28. a3-a4! Cd5-c7

Dacă 28...D:b4 29. N:d5 ed 30.D:b5
 albul ciștigă repede.

29. Da6-c6 Dc4:c6
 30. Nf3:c6 b5:a4
 31. Tf1-a1 Tf8-b8
 32. Ta1:a4 Rg8-f8
 33. g3-g4! ...

Planul de ciștig al albului este ușor de explicat, dar destul de greu de înfăptuit. Albul folosește faptul că piesele negrului de pe flancul damei sînt ocupate, pentru a crea prin înaintarea treptată a pionilor și prin schimbul lor, puncte vulnerabile și pe flancul regelui negru. Numai după această manevră premergătoare se poate începe asaltul decisiv.

33. ... Rf8-e7
 34. b4-b5! ...

Ultima posibilitate de a asigura acestui pion o poziție de nădejde.

34. ... e6-e5

Desigur, nu 34...C:b5? din cauza 35.Tb4.

35. f2-f4! ...

Negrul este nevoit să aleagă între renunțarea la controlul punctului d4 și izolarea pionului „e”.

35. ... f7-f6
 36. f4:e5 f6:e5
 37. Ta4-a2 ...

Răpește negrului posibilitatea mutării 37...Rd6 din cauza 38.Td2+.

37. ... Tb8-b6
 38. Ta2-b2 h7-h6
 39. Rg1-f2 Re7-e6
 40. Rf2-f3 Cc7-d5
 41. h2-h4 ...

Schimbul pieselor ușoare, acum sau în următoarele două mutări, ar fi mărit, bineînțeles, șansele negrului de a obține remiza.

41. ... Cd5-e7
 42. Nc6-e4 Ce7-d5
 43. Tb2-b3 Re6-d6
 44. g4-g5! ...

Nu permite efectuarea mutării Cf6 și limitează mobilitatea pionului g7. Momentul hotărîtor se apropie.

44. ... h6:g5
 45. h4:g5 Rd6-e6
 46. Ne4-d3 ...

Turnul capătă treptat libertate de manevră.

46. ... Re6-d6
 47. Tb3-a3 Cd5-c7
 48. Ta3-a7 Tb6-b8
 49. Rf3-e4 ...

Amenință 50.Rf5, ceea ce forțează o mutare de pion care slăbește poziția.

49. ... g7-g6
 50. Ta7-a3! ...

A venit timpul de a alunga regele de pe cîmpul d6.

50. ... Tb8-b6
 51. Nd3-c4 Tb6-b8
 52. Ta3-d3+ Rd6-c5
 53. Td3-d7! ...

După peste douăzeci de mutări pregătitoare, turnul pătrunde cu un efect decisiv în tabăra adversă. Rezistența următoare a negrului este în fond inutilă, deoarece el nu mai poate accepta schimbul pieselor ușoare, fără a pierde ambii pioni rămași.

53. ... Cc7-e8
 54. Nc4-f7 Ce8-d6+
 55. Re4:d5 Tb8-b6
 56. e3-e4 ...

Desigur, nu 56.N:g6? din cauza 56...Cc4+ 57.Rf5 C:e3+.

56. ... Cd6:b5

Acest pion nu are importanță, deoarece bătălia se hotărăște pe celălalt flanc.

57. Td7-d5+!	Rc5-b4
58. Td5-d8	Cb5-a7
59. Td8-d6	Ca7-c6+
60. Re5-d5	Cc6-e7+
61. Rd5-e6	Ce7-c6
62. Re6-f6	Rb4-c5
63. Td6-d5+	Rc5-b4
64. e4-e5!	Rb4-c4
65. Td5-d1+	Rc4-c5
66. Td1-c1+	Rc5-d4
67. e5-e6	Rd4-e3
68. Nf7:g6	Cc6-d4
69. Ng6-f7	Cd4-e2
70. Tc1-e1	Re3-f2
71. Tel:e2+	Negrul cedează.

Nr. 242. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN FINE

Turneul de la Hastings, 1936—37

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-c5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	Nf8-e7
6. Tf1-e1	b7-b5
7. Na4-b3	d7-d6
8. c2-c3	Cc6-a5
9. Nb3-c2	c7-c5
10. d2-d4	Dd8-c7
11. Cb1-d2	0—0

De obicei aici se juca 11...Cc6, si-lindu-l pe alb să clarifice situația în centru. În acest caz, continuarea cea mai promițătoare pentru alb este 12.a4 Tb8 13.ab ab 14. dc dc 15.Cf1 urmat de Ce3¹.

12. Cd2-f1	Nc8-g4

Prezenta partidă demonstrează în mod convingător că schimbul acestui nebul, făcut devreme, dă albului un atac promițător pe flancul regelui. Dar nu este ușor de găsit un plan de joc satisfăcător pentru negru. Mai logic pare 12...Nd7 urmat de Tf8 și Nf8.

13. Cf1-e3!	...

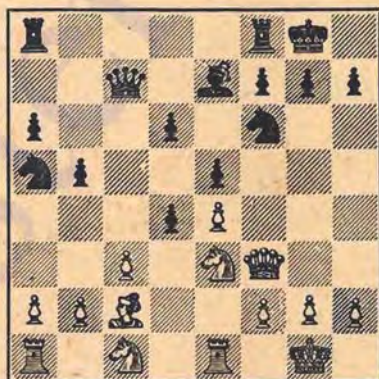
¹ Acest atac a fost inventat de maestrul sovietic V. Rauzer. — V. P.

Răspunsul cel mai tare, care nici măcar nu-l obligă pe alb să sacrifice ceva la mutarea următoare, dacă nu dorește aceasta.

13. ...	Ng4:f3
14. Dd1:f3!	...

După mutarea simplă 14.gf albul ar fi avut perechea de nebuni și unele șanse de atac pe coloana deschisă „g”. Dar mutarea jucată în partidă, care păstrează structura pionilor intactă, este mai precisă și mai tare.

14. ...	c5:d4

15. Ce3-f5?	...

Acest sacrificiu riscat nu poate fi însă recomandat, cu toate că albul păstrează după el o inițiativă îndelungată.

Corect ar fi fost 15.cd!, deoarece după 15...ed 16.Cf5 D:c2 17.C:e7+ Rh8 18.Cf5! (Cu amenințarea 19.C:g7! R:g7 20.Nh6+) albul ar fi obținut un avantaj hotărâtor. De asemenea 15.cd! Cc6 16.d5! Cd4 17.Dd1 C:c2 18.C:c2 (Cu amenințarea 19.Cb4) 18...a5 19.Nd2 și apoi Tc1 ar fi fost în favoarea albului.

15. ...	d4:c3
16. Df3:c3!	Tf8-c8!

Apără calul a5 prin atacul asupra nebulului c2.

17. Dc3-g3 Ne7-f8
18. Nc2-d3 ...

Dacă 18.Ng5, atunci simplu 18... D:c2 19.N:f6 g6.

18. ... Ca5-c6
19. Nc1-g5 Cf6-e8
20. Ta1-cl ? ...

Intrucît schimbul de turnuri este favorabil negrului, n-are rost să se așeze turnul pe coloana deschisă.

Corect ar fi fost imediat 20.Tad1, urmat de a2-a3 și Nd3-b1-a2. Un tempo în plus ar fi avut o mare însemnătate. Acum însă negrul are o apărare relativ ușoară.

20. ... Dc7-b7
21. a2-a3 ...

Manevra Nd3-b1-a2-d5, pe care are de gînd albul s-o facă, determină pe negru să înceapă un contra-joc pe flancul damei; pentru aceasta el trebuie să forțeze schimbul calului f5.

21. ... g7-g6
22. Cf5-h6+ Nf8:h6
23. Ng5:h6 ...

Negrul are, într-o oarecare măsură, slăbite cîmpurile negre, dar calul său de pe e8 este un apărător de nădejde.

23. ... Cc6-d4
24. Tc1-d1 b5-b4
25. f2-f4 ! ...

Deschiderea acestei coloane permite albului egalarea șanselor dar, la o apărare corectă a negrului — nimic mai mult decît atît.

25. ... e5:f4

La 25...f6 albul ar fi putut răspunde 26.f5 ! cu avantaj.

26. Dg3:f4 b4:a3
27. b2:a3 Tc8-c3 !

O combinație ingenioasă de remiză: dacă 28.e5 atunci 28...T:d3 ! 29.T:d3 Ce2+ 30.T:e2 Db1+ 31.R:f2 D:d3 32.e6 ! Df5 33.D:f5 gf 34.e7 f6 35.Re3 ! și apropierea regelui de flancul damei exclude pentru alb posibilitatea pierderii.

Dar întrucît trebuia să cîștig neapărat această partidă pentru a lua premiul I, nici n-am stat să analizez această variantă.

28. Df4-f2 Cd4-e6 ?

Începînd din acest moment rezistența lui Fine începe să slăbească. Partida nu s-a deslășurat în conformitate cu așteptările lui (de exemplu, la mutarea a 28-a el n-a reușit să simplifice jocul). După mutarea naturală 28...Cc6 29.Nc1 ! Ce5 30.Nf1 (30...Cg4 31.Dd4) el ar fi avut contrașanse, cu toate că cei doi nebuni ai albului ar fi echilibrat aproape pionul în plus al negrului.

29. a3-a4 ...

Acest pion, care pare atît de neînsemnat, va susține în mod foarte eficace amenințările albului.

29. ... Ta8-c8

Din nou o mutare nepotrivită, deoarece este evident că pionul a6 are nevoie de apărare suplimentară. Era necesar ca turnul să se înapoieze de la c3 la c8.

30. Te1-f1 ...

Amenință 31...N:a6.

30. ... Tc3-c7
31. Td1-b1 Db7-c6
32. a4-a5 ! ...

Neverosimil, dar totuși real: albul a obținut pe neașteptate o puternică presiune pe flancul damei. Un efect destul de neașteptat al manevrelor negrului în această parte a tablei.

32. ... Ce6-c5 ?

Deplasările acestui cal au fost greșite: după această ultimă mutare, negrul nu se mai poate salva. Relativ mai bine ar fi fost 32...Ta8, după care albul și-ar fi mărit avantajul său pozițional prin 33.Tbcl și apoi 34.Nc4.

33. Nd3-c4

...

Dacă acum 33...C:e4, atunci 34. N:f7+ Rh8 35.Dd4+ și albul câștigă. Răspunsul negrului este forțat.

33. ...

Dc6-d7

34. Df2-a2 !

Cc5:e4

Sau 34...Ce6 35.N:e6.

35. Tf1:f7

Dd7:f7

36. Nc4:f7+

Tc7:f7

37. Da2-e6 !

Negrul cedează.

Nr. 243. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

TYLOR

Turneul de la Margate, 1937

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0-0

Nf8-e7

6. Dd1-e2

0-0 ?

O greșeală destul de răspândită. Albul nu amenința nimic în momentul de față (de exemplu 7.N:c6 dc 8.C:e5 Dd4 9.Cf3 D:e4, egalind ușor jocul), de aceea negrul crede că are timp pentru rocadă, uitind că tocmai după această mutare albul poate câștiga un pion, deoarece nebulul de pe e7 nu mai e apărat de rege! Mutarea corectă este aci, desigur, 6...d6.

7. c2-c3 ?

...

Increderea exagerată în cunoștințele adversarilor a fost totdeauna punctul meu vulnerabil în desfășurarea deschiderilor; de exemplu, la San-Remo, în 1930, n-am luat un pion lăsat fără apărare de Rubinstein

la mutarea a 10-a, într-un mod mult mai evident decît în partida de față.

Este absolut clar că albul putea juca 7.N:c6 dc 8.C:e5, deoarece continuarea 8...Dd4 9.Cf3 D:e4 ? îl costă pe negru o figură după 10.D:e4 urmat de 11.Te1. Ușorul avantaj de dezvoltare pe care negrul l-ar fi putut obține după 8...Te8 9.d3 Nc5 10.Cf3 Ng4, n-ar fi compensat pierderea pionului. După mutarea șablon jucată în partidă survine o poziție bine cunoscută.

7. ...

d7-d6

8. d2-d4

Nc8-d7

9. d4-d5

Cc6-b8

10. Na4-c2

Cf6-e8

Manevra 10...a5 urmată de Cb8-a6-c5, cum am jucat într-o partidă în consultație contra lui Kashdan (vezi partida Nr. 201), s-a dovedit foarte reușită. Dar și mutarea din partidă, al cărei scop este un contraatac rapid în centru, cred că nu poate fi criticată.

11. c3-c4

f7-f5

Era mai bine ca această înaintare să fi fost pregătită prin mutările g7-g6 și Cg7, pentru a nu ceda albului controlul asupra punctului e4. Acum albul capătă un evident avantaj pozițional, pe care-l va folosi pînă la un anumit moment într-un mod ireproșabil.

12. e4:f5

Nd7:f5

13. Nc2:f5

Tf8:f5

14. Cb1-c3

Cb8-d7

15. Cc3-e4

Cd7-f8 !

Începînd din acest moment Tylor își apără excepțional de bine dificila sa poziție — pînă la mutarea a 35-a. În această poziție albul nu obține nimic prin 16. g4 Tf7 17. Cfg5 N:g5 18. C:g5 Te7 (Sau 18. N:g5 Dd7).

16. Nc1-e3

Cf8-g6

17. g2-g3

h7-h6

Impiedică mutarea Cg5, care ar fi putut urma după Dd7 sau Cf6.

18. Cf3-d2

...

Cu amenințarea 19. Dg4.

18. ...

Rg8-h7

19. De2-d3

Dd8-d7

Negrul pregătește un atac pe flancul regelui, care începe cu mutările Th5 și Dh3. De aceea albul nu mai are timp pentru continuarea lojică b2-b4 și c4-c5.

20. f2-f4

...

Albul a calculat bine că pe această cale va cuceri cîmpul e5 pentru calul său și că pătrunderea damei negre pe flancul regelui nu va îmbunătăți prea mult șansele adversarului.

20. ...

Rh7-h8

Se amenința 21. f3 C:e5 22. Cg5+.

21. Cd2-f3!

...

O importantă mutare intermediară, care permite lichidarea tensiunii în centru fără a pune la dispoziția calului negru cîmpul e5.

21. ...

e5:f4

22. Cf3-d4

Tf5-f7

Inutil ar fi fost 22... Ce5 23. Dc2.

23. Ne3:f4?

...

O mică greșeală strategică, care ia albului posibilitatea de a folosi pe deplin poziția sa puternică. Două considerente pledează în favoarea luării la f4 cu pionul: 1) intrucit poziția negrului este intrucitva strimforată, albul trebuie să evite schimburile; 2) nebunul era extrem de util pentru apărarea cîmpurilor negre. Și într-adevăr, asupra întregii desfășurări a partidei (pînă la mutarea 32-a) se resfringe puterea ne-

bunului negru care nu are adversar.

23. ...

Cg6:f4

24. g3:f4

...

E greu de spus dacă trebuia propovocat schimbul unei perechi de turnuri prin 24. T:f4. Desigur că turnul pe f7 joacă un rol însemnat în apărare, dar păreau ispititoare și perspectivele jocului cu două turnuri pe coloanele deschise.

24. ...

Dd7-g4+

25. Rg1-h1!

...

Albul a avut în vedere acest sacrificiu de pion încă la mutarea a 20-a, cînd a jucat f2-f4. Desigur, era posibilă și mutarea 25. Dg3 cu un final bun.

25. ...

Ce8-f6!

Negrul renunță corect la acest „dar”, deoarece 25... T:f4 26. T:f4 D:f4 27. Tf1 ar fi dus la urmări catastrofale pentru negru: 27... De5 28. Tf5; sau 27... Dh4 28. Cf5, sau 27... Dg4 28. Tf7! Dh4 29. Cf3 cu un cîștig ușor pentru alb, în toate cazurile.

26. Ce4-f2

...

O mutare artificială, care ar fi trebuit să ducă la joc egal. Ar fi fost bine 26. Tael sau direct 26. Ce6. În acest din urmă caz ar fi putut rezulta o variantă curioasă: 26... Df5 27. Tael c6 28. Tg1! cd 29. C:d6! D:d3 30. Cf7+ și mat la mutarea următoare.

26. ...

Dg4-h5

Mutarea precedentă a albului s-ar fi dovedit tare numai după 26... D:f4 27. Ce6 Dh4 28. Ch3! cu amenințarea Cf4 și apoi Cg6+.

27. Tf1-g1

...

Acum 27. Ce6 nu dă nimic din cauza răspunsului simplu 27... c6.

27. ...

Cf6-d7!

Iarăși o manevră foarte bună, care forțează schimbul de cai dorit de negru.

28. Ce4-d6

Cd7-c5

29. Dd3-e3

...

Prin 29. Dg3 albul ar fi putut împiedica schimbul imediat la e6, dar atunci negrul ar fi avut mutarea Nf6.

29. ...

Cc5:e6

30. d5:e6

...

Avantajul de spațiu care i-a rămas albului își pierde din valoare prin faptul că pionii e6 și f4 vor avea nevoie de apărare permanentă. Șansele ambelor părți sînt aproximativ egale.

30. ...

Tf7-f6

31. Ta1-e1

Ta8-f8

De acest turn este nevoie pentru apărarea pionului g7 și de aceea trebuia jucat direct Tg8. Totuși mutarea din partidă nu strică deocamdată nimic.

32. De3-g3

g7-g5?

O greșeală, de altfel scuzabilă, deoarece atacul următor al albului era foarte greu de prevăzut. Lupta trebuia continuată prin 32... Tg8 33. Te4 Df5, la care ar fi urmat 34. De3 și apoi Cd3.

33. Cf2-h3

...

Cu toate că această mutare nu conține o amenințare directă (34. fg? Tf3), jocul negrului devine foarte dificil, în speță el nu poate nici măcar visa la atacarea pionului e6.

33. ...

Tf6-f5

34. Dg3-g2!

...

O mutare pregătitoare subtilă în vederea următoarei manevre a turnului, împotriva căreia negrul nu are o bună apărare.

34. ...

c7-c6

35. Tel-e3!

...

Abia după această mutare albul începe să amenințe. Negrul trebuie să găsească acum ceva împotriva amenințării 36. C:g5! N:g5 37. Th3! urmată de 38. fg.

35. ...

Rh8-g7!

O mutare care pare paradoxală, dar care asigură deocamdată o apărare suficientă.

36. Te3-g3

...

Mutarea aceasta, ca și majoritatea celor precedente pare destul de inofensivă. Într-adevăr, după 37. fg hg 38. C:g5 N:g5 39. T:g5+ T:g5 40. D:g5+ D:g5 41. T:g5+ Rf6 partida s-ar fi terminat remiză. Și numai următoarea mutare liniștită dă însemnătate întregului plan de atac al albului.

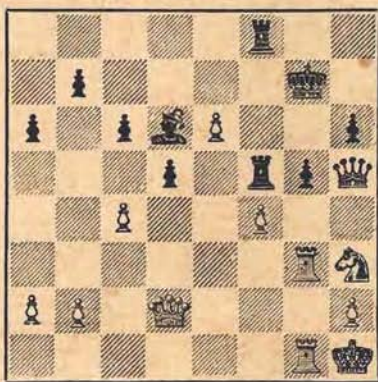
36. ...

d6-d5

37. Dg2-d2!

Ne7-d6

După 37... Nc5 38. Tel (cea mai simplă) albul câștigă ușor.

38. Ch3:g5!

...

Scopul direct al acestui pseudo-sacrificiu este evident: negrul nu poate lua calul deoarece pierde dama. Totuși complicațiile care sur-

vin după răspunsul negrului erau greu de calculat, așa cum se întâmplă adesea când există mai multe posibilități de șah prin descoperire.

38. ... **Nd6:f4!**

39. **Dd2-c3+!** ...

Prima subtilitate: albul amină să dea șah prin descoperire și renunță la mutarea ispititoare 39. e7, care după 39... N:d2 40. Ce6++ Rh8! s-ar fi dovedit o simplă halucinație.

39. ... **Tf8-f6**

Dacă 39... Ne5, atunci 40. Cf3+.

40. **Cg5-e4+!** **Nf4:g3**

41. **Tg1:g3+** **Rg7-h8**

Sau 41... Rf8 42. Db4+! și mat în citeva mutări.

42. **Dc3:f6+!** ...

Ultima subtilitate, care amintește de unele finaluri ale lui Greco și Stamma.

42. ... **Tf5:f6**

43. **Tg3-g8+!** ...

După 43... R:g8 44. C:f6+ Rf8 45. C:h5 dc 46. Rg2 albul poate, chiar fără ajutorul calului, să oprească pionii de pe flancul damei negrului.

Negrul cedează.

Nr. 244. APARAREA SICILIANA

ALEHIN **FOLTYS**

Turneul de la Margate, 1937

1. e2-e4 **c7-c5**

2. **Cg1-f3** **Cb8-c6**

În cazul când dorește să joace varianta dragonului, pentru negru e mai bine să răspundă 2... d6, deoarece în acest caz albul nu mai are posibilitatea să joace Ng5, înainte de g7-g6, de exemplu: 3. d4 cd 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 g6.

3. **d2-d4** **c5:d4**

4. **Cf3:d4** **Cg8-f6**

5. **Cb1-c3** **d7-d6**

Aici nu-și are locul 5... g6 din cauza 6. C:c6 urmat de e4-e5.

6. **Nc1-g5** **e7-e6**

Negrul poate să mai aștepte de fapt cu această mutare jucind de exemplu 6... Nd7, deoarece continuarea 7. N:f6 gf își are avantajele și dezavantajele sale.

7. **Nf1-b5** ...

Scopul albului este de a provoca răspunsul Nd7 și de a exclude prin aceasta posibilitatea dezvoltării în fianchetto a nebulului. Acest sistem de joc merită cel puțin tot atita atenție ca și 7. Cb3, în legătură cu Dd2 (Vezi partida mea cu P. Frydman, Nr. 231).

7. ... **Nc8-d7**

8. **0-0** **h7-h6**

9. **Ng5-h4** ...

Prezenta partidă arată că această retragere, cu toate că pare logică, nu e lipsită de oarecare pericole. Intrucit scopul fundamental al mutării 6. Ng5 — înlăturarea variantei dragonului — a fost atins, suficient de bine ar fi fost 9. Ne3.

9. ... **a7-a6**

10. **Nb5-e2** **Nf8-e7**

11. **Cd4-b3** ...

Albul încearcă să folosească slăbiciunea punctului d6 aproximativ în același fel ca în partida cu Frydman, dar maestrul cehoslovac, care luase parte la turneul de la Poděbrady, cunoștea și el această partidă și trăsese învățăminte din ea.

11. ... **Dd8-c7**

12. **f2-f4** ...

Intensificarea presiunii asupra punctului d6 s-ar fi dovedit fără efect, de exemplu: 12. Dd2 Td8!

(Nu însă 12... 0-0 13. Td1 C:e4 14. C:e4 N:h4 15. D:d6 cu avantaj pentru alb) 13. Td1 Nc8 cu o poziție puternică pentru negru.

De aceea albul se decide să pregătească atacul asupra regelui, conștient în primul rînd pe 12... 0-0 13. Del1 b5 14. Nf3 și eventual g2-g4 cu perspective bune.

Următoarea mutare a negrului imprimă însă luptei cu totul alt caracter.

12. ...

g7-g5!

Indrăzneț și tare, deoarece prin această mutare negrul obține pentru calul său puternicul cîmp central e5. Este interesant de remarcat că această mutare — numai pentru că negrul a pierdut pînă la urmă — a primit o apreciere nejustă din partea criticilor. Astfel, de exemplu, unul din comentatorii cunoscuți a scris: „Această mutare are în special o valoare psihologică. Intrucît lui Alehin, după cum se știe, nu-i place să se apere, era prea puțin probabil ca el să fi putut alege varianta 13. fg hg 14. N:g5! d5 15. h3 etc.”.

Trebuie să spun că am refuzat să accept sacrificiul de pion nu din cauza așa-zisului meu dezgust față de pozițiile în care trebuie să te aperi, ci pur și simplu pentru că nu-mi place să mi se dea mat; această neplăcere m-ar fi atîns însă în mod sigur după 15... T:h3! Ingrată treabă mai sînt și „incursiunile” acestea în psihologia unui alt maestru!

13. Nh4-g3!

...

Singura metodă de a păstra echilibrul poziției. Albul capătă acum o oarecare presiune pe coloana „f” ca o compensație pentru puternica poziție a calului său.

13. ...

g5:f4

14. Tf1:f4

Cc6-e5

15. Dd1-f1

Cf6-h7

16. Tf4-f2!

...

Albul amenință 17. N:e5 urmat de T:f7, ceea ce aproape că-l obligă pe negru la rocadă. Dar faptul că propriul rege se află pe flancul regelui, îl împiedică pe negru să desfășoare aici inițiativa.

16. ...

0-0

17. Ne2-h5

f7-f6

Din nou o mutare aproape silită, dar nu prea nefavorabilă pentru negru, deoarece slăbirea punctului e6 se compensează prin întărirea poziției calului.

18. Ng3-f4

Rg8-g7

19. Ta1-e1

...

Albul scontează să creeze serioase dificultăți regelui advers după 20. Te3 și Tg3+, dar negrul, printr-o metodă simplă și sigură, previne această intenție.

19. ...

Dc7-c4!

Cu amenințarea de a schimba damele și de a obține un final favorabil datorită centrului bine apărut. Cel mai puțin primejdios pentru alb ar fi fost repetarea mutărilor: 20. Ne2 Dc7 21. Nh5. El preferă însă riscul complicațiilor cu două tîșuri care urmează, bazîndu-se nu atît pe forța poziției sale, cît pe marea sa experiență.

20. Te1-e2

Nd7-e8

21. Nh5:e8

Ta8:e8

22. Df1-c1

Ch7-g5

23. h2-h3

Rg7-h7

24. Rg1-h1

Tf8-g8

Regele negru se află acum în afară de pericol. Coloana deschisă „g” este a doua împrejurare favorabilă negrului și chiar pe flancul damei el are unele perspective de obținere a inițiativei datorită faptului că stăpînește coloana „c”. Foltys a condus foarte bine partida pînă în acest moment și la un joc corect n-ar fi trebuit să piardă.

25. Dc1-e3

Tg8-g7

26. Cb3-d4

Td8-g8 ?

Această neglijență permite albului să obțină o serioasă inițiativă. Negrul văzuse fără îndoială că b2-b3 nu constituia o amenințare directă deoarece dama poate apăra pionul e6 de pe cimpul c8, dar el a subapreciat însemnătatea mutării 28. Ca4! Dacă în loc de 26... Tg8 negrul ar fi jucat 26... b5! șansele ar fi rămas aproximativ egale.

27. b2-b3

Dc4-c8

32. c5-c6 !

...

Altfel ar fi urmat 28. N:g5 și 29. C:e6.

28. Cc3-a4 !

...

Cu puternica amenințare 29. N:g5 iar apoi 30. Cb6 și 31. C:e6.

28. ...

Ne7-d8

29. c2-c4

...

Albul a reușit să cucerească un spațiu considerabil în centru și acum amenință să-și îmbunătățească și mai mult poziția prin 30. Tc2, urmat de c4-c5. Următoarea mutare a negrului ușurează realizarea acestui plan.

29. ...

Dc8-d7

30. c4-c5 !

...

Dacă acum 30... dc, atunci 31. C:c5 De7 32. N:g5 și apoi, în funcție de răspunsul negrului, 33. C:e6 sau 33. N:h6.

30. ...

d6-d5

31. Nf4:g5

Tg7:g5

Aceasta asigură pătrunderea amenințătoare a cailor în dispozitivul adversarului. Afară de acțiunea sa strategică întreaga manevră produce și un considerabil efect psihologic (în zilele noastre „psihologia” în șah a devenit ceva la modă): impresionat de completa schimbare a situației, negrul nu mai opune în continuare o rezistență dirză.

32. ...

b7:c6

33. Ca4-c5

Dd7-d6

34. Cc5:e6

Tg5-g3

Aceasta duce la un final în care caii albului „dublați” într-un mod original pe linia a 6-a, pun repede capăt rezistenței adversarului. Dar și după continuarea mai bună 34... T5g6 35. ed cd 36. C:d8 T:d8 37. Tc2 Te8 38. Df4 albul trebuie să câștige datorită numeroaselor slăbiciuni din poziția adversă.

35. De3:h6+!

...

Aici nu este atât de important câștigul de pion cât posibilitatea pătrunderii celui de al doilea cal.

35. ...

Rh7:h6

36. Cd4-f5+

Rh6-h7

37. Cf5:d6

Ce5-d3

38. Tf2-f1

d5:e4

Pierderea unui al doilea pion este inevitabilă pentru negru.

39. Cd6:e4 Tg3:g6
40. Ce6:d8 Negrul cedează.

Nr. 245. APARAREA LUI ALEHIN
ALEHIN **RESHEVSKI**
Turneul de la Kemer, 1937

1. e2-e4 Cg8-f6
2. e4-e5 Cf6-d5
3. Cg1-f3 d7-d6
4. d2-d4 Nc8-g4
5. c2-c4 ...

Nu e nici o grabă pentru alun-garea calului. Mutarea 5. Ne2 per-mite albului, în eventualitatea 3... de, să ia la e5 cu calul fără sa-crificiul pionului d4.

5. ... Cd5-b6
6. Nf1-e2 d6:e5
7. Cf3:e5 ...

Tocmai aceasta am avut în vedere jucind 5. c4. Totuși, deși albul trebuie să capete o oarecare compensație pentru pionul sacrificat, nu este prea înțelept să trebuiască să întreprinzi mari eforturi pentru a obține numai joc egal.

În partida a 29-a a primului meu meci cu Euwe, am continuat aici 7. c5 și am obținut avantaj în des-chidere, dar numai pentru că după 7... e4 8. cb ef 9. N:f3 N:f3 19. D:f3 adversarul meu în loc de 10... Cc6! a ales mutarea slabă 10... ab.

7. ... Ng4:e2
8. Dd1:e2 Dd8:d4
9. 0—0 ...

Această mutare permite schimbul calului central și ușurează totodată apărarea negrului. În spiritul pozi-ției era 9. Ca3! C8d7 10. Cf3 sau 9... e6 10. Ce2 în ambele cazuri albul ar fi păstrat trei piese ușoare pen-tru atac.

9. ... Cb8-d7
10. Ce5:d7 ...

Sacrificiul pionului c4 prin 10 Cf3 ar fi fost lipsit de scop.

10. ... Cb6:d7?

Este curios că Reshevski a ales acest răspuns, care nu este cel mai bun, după o minuțioasă studiere a poziției. Pe de altă parte, mutarea 10... D:d7 putea fi făcută, după cit se pare, automat, pe baza conside-rațiilor generale, întrucît poziția da-mei în centrul tablei permite albului să obțină, cîștigînd tempouri, o com-pensație reală pentru pion. Dacă ne-grul ar fi luat cu dama, aveam intenția să continui cu 11. a4! Dc6 (Nu 11... C:a4 din cauza 12. Df3!) 12. Ca3 e6 13. a5 Cd7 14. Cb5, după care negrul nu are de loc o apă-rare ușoară.

Mutarea din partidă expune pe negru pericolelor și numai prudența excepțională a lui Reshevski l-a sal-vat de la o distrugere rapidă.

11. Cb1-c3 c7-c6

Amenințarea 12. Cb5 era prea pu-ternică.

12. Nc1-e3 Dd4-e5
13. Ta1-d1 e7-e6
14. De2-f3! ...

O mutare importantă care-l for-țează pe negru să dea înapoi pio-nul său în plus, deoarece regele negru trebuie îndepărtat cu orice preț din centru. N-ar fi fost sufi-cient, de exemplu, 14... Nd6 din cauza 15. g5, sau 14... Ne7 din cauza 15. T:d7! urmat de 16. D:f7, sau 14... Cf6 din cauza 15. Cb5! cu atac cîștigător.

14. ... 0—0—0
15. Ne3:a7 ...

Ar fi fost o greșeală grosolană dacă în locul acestei mutări s-ar fi jucat 15. D:f7, din cauza 15... Nd6 urmat de 16... Tf8.

Acum însă, restabilind echilibrul material, albul menține avantajul său pozițional evident, deoarece situația

regelui negru nu poate fi considerată în nici un caz sigură.

15. ... De5-a5
16. Na7-d4 ...

Preintîmpină mutarea 16... C:e5.

16. ... Da5-f5

Negrul se străduiește să dea cea mai bună întrebuințare acestei piese care nu-și găsește rostul. După schimbul damelor, finalul ar fi arătat desigur jalnic pentru negru, dar totuși nu lipsit de speranțe.

17. Df3-g3 ...

O hotărîre a unui ex-campion... Pînă în 1935 și în momentul de față¹, aș fi ales fără îndoială planul simplu de joc care începe cu mutarea 17. D:f5; aș fi avut de fapt un pion în plus pe flancul damei, fără o umbră de pericol. Dar în decursul întregii perioade care a precedat meciul revanșă, eu nu m-am putut baza pur și simplu pe răbdarea și nervii mei și, desigur că aș fi avut nevoie de ei pentru a cîștiga finalul care ar fi survenit în acest caz.

17. ... e6-e5
18. Nd4-e3 Nf8-b4
19. Cc3-a4 ...

Cea mai bună șansă de atac a albului deoarece calul de pe cîmpul a4 controlează punctele b6 și c5. Dar manevra următoare a negrului asigură regelui său (cel puțin temporar) o apărare suficientă și aproape egalează șansele.

19. ... Nb4-a5!
20. f2-f4! ...

Altfel negrul ar fi obținut chiar inițiativa după 20... Nc7 și e5-e4.

¹ Alehin a scris acest comentariu în 1938, după ce își recîștigase titlul de campion mondial. — V. P.

20. ... Na5-c7
21. b2-b3 ...

Era esențial ca negrul să fie lipsit de posibilitatea de a juca Dc2 cu tempo.

21. ... 17-f6
22. f4:e5 Df5-e6

Desigur, nu 22. D:e5 din cauza 23. Nf4.

23. h2-h3 ...

O bună mutare pozițională, despre care totuși nu se poate spune că a fost deosebit de profundă sau greu de găsit. Principalul ei scop este ca după 23... C:e5 24. Cc5 să prevină mutarea 24... Dg4. De asemenea și în alte câteva variante apărarea cîmpului g4 era esențială.

Am fost destul de mirat citind numeroasele laude ale criticilor cu privire la această mutare modestă, precum și atunci cînd am fost întrebare cu toată seriozitatea la sfîrșitul partidei dacă într-adevăr, făcînd mutarea 23. h3, am avut în vedere manevra Dh2 la a 33-a mutare.

23. ... Th8-g8

În acest moment pionul g7 nu se afla încă în pericol, dar după schimbul unei perechi de turnuri pe coloana „d”, el ar fi putut fi luat la momentul potrivit.

24. Ne3-d4

Cu intenția vădită de a slăbi încrederea în centru prin 25. De3 sau Dc3.

24. ... Cd7:e5

Pare destul de promițător, intrucît la 25. Cc5 e posibil răspunsul 25... De7, iar la 25. Cb6+ Rh8 26. Dc3? urmează 26... c5. Totuși o mică inversare a mutărilor modifică total situația în favoarea albului.

Relativ mai bine ar fi fost 24... fe 25. De3 e4 26. c5 Tde8, după care pionul liber al negrului ar fi servit într-o anumită măsură ca o contrapondere la amenințările albului pe flancul damei.

25. Dg3-c3 !

...

Acum se amenință atît 25. Cc5 cît și 26. Cb6+. Răspunsul negrului este forțat, deoarece după 25... Rb8 26. Cc5 Dd6 27. Db4! amenințările albului sînt foarte puternice.

25. ...

Ce5-d7

26. c4-c5 !

...

Acest pion îndeplinește în faza următoare a partidei unele funcții ale nebunului care, începînd din acest moment, devine doar un observator al desfășurării evenimentelor.

26. ...

Tg8-e8

27. b3-b4 !

...

Albul oferă adversarului un pion. Ideea sacrificiului constă în 27... D:a2 28. Ta1 De6 (Sau 28... Dd5 29. Tf1) 29. b5! amenințînd prin 30. Cb6+ cu un atac foarte puternic.

27. ...

Cd7-b8

Și după această retragere albul obține o poziție de cîștig, dar nu atît datorită atacului direct cît din cauza faptului că în urma schimbului forțat care urmează, nebunul albului devine mult mai puternic decît calul negru. De altfel, negrul nu mai avea o apărare satisfăcătoare. Greșeala lui hotărîtoare, dar de loc evidentă, a fost, cel mai probabil, mutarea 24... C:e5.

28. Ca4-b6 +

Nc7:b6

29. c5:b6

De6:a2

După ce contrașahurile negrului pe diagonala b8-h2 au dispărut, el își dă în mod just seama că singura lui șansă neînsemnată de salvare constă într-un eroism lipsit de rațiune. În orice caz trebuie să recunosc că în momentul de față nici nu luasem în considerare posibilitatea luării pionului.

30. Dc3-g3 !

...

Mai precis decît 30. Ta1 Dd5.

30. ...

Td8-d7

Sau 30... Df7 31. Ta1! T:d4 32. Ta8 Te5 33. D:e5.

31. Nd4-c5

...

Destul de bine, dar mai simplu ar fi fost 31. N:f6! Dacă 31... g1, atunci 32. T:d7 R:d7 33. Dc7+ Re6 34. Tel+ și albul cîștigă.

31. ...

Da2-f7

32. Td1-a1

Df7-g6

33. Dg3-h2 !

...

După aceasta negrul nu mai poate împiedica pătrunderea turnului pe a8.

33. ...

Te8-e5

Sau :

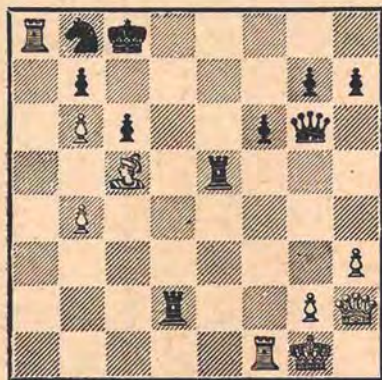
1) 33... Dg5 34. Ta8 De5 35. Nf2! D:h2+ 36. R:h2 și după Ng3 negrul pierde calitatea într-o poziție disperată;

2) 33... Ca6 34. b5! Dg5 35. Tf1! și albul cîștigă.

34. Ta1-a8

Td7-d2

Negrul scapă din vedere principala amenințare. Dar și după vreo mutare de apărare în genul lui 34... De8 albul cîștigă repede prin 35. Dg3 urmat de 36. Da3.

35. Ta8:b8+!

Rc8:b8

36. Dh2:e5+! și mat în 3 mutări.

Cu toate că, din punct de vedere obiectiv, trebuie să-mi condamnăm mutarea a 17-a (în cartea turneului ea este însoțită de altfel de un semn de exclamare), totuși trebuie să constat că atacul final în această partidă mi-a făcut mie (și sper că și cititorilor) mult mai multă plăcere decît mi-ar fi putut procura o folosire corectă din punct de vedere științific, dar de fapt pur tehnică, a superiorității de pioni pe flancul damei. La urma urmelor, jocul de șah nu este numai cunoaștere și lo-gică!

Nr. 246. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

ALEHIN

FINE

Turneul de la Kemer, 1937

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

d5:c4

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. Dd1-a4+

...

Această mutare cu dama este mai tare aici decît în sistemul catalan (după g2-g3), deoarece în unele variante este preferabilă dezvoltarea nebunului pe diagonală f1-a6. Dar și după mutarea mai răspîndită 4. e3, șansele albului sînt con-

siderate ca mult mai bune, ceea ce se explică prin tratarea modernă de către alb a gambitului damei acceptat, care constă în avansarea la prima posibilitate ivită a pionilor săi centrali, fie chiar și cu prețul jertfelor.

Din practica mea din ultimul timp merită atenție ca exemple care ilustrează aceste noi tendințe ale albului, partida Nr. 260, Alehin—Böök și următoarea partidă:

Alehin—Letelier (Montevideo, 1938): 4. e3 e6 5. N:c4 c5 6. 0—0 a6 7. De2 b5 8. Nb3 Nb7 9. Cc3 Cbd7 10. Td1 Ne7 11. e4! b4 12. e5 bc 13. ef C:f6 14. Na4+ Rf8 15. dc Da5 16. c6 D:a4 17. cb Tb8 18. bc T:b7 19. Ce5 De4 20. D:a6 Tc7 21. Na3! q6 22. N:e7+ T:e7 23. Dd6 Rg7 24. D:e7 D:e5 25. Db4 și negrul cedează.

4. ...

Dd8-d7

Intrucît dama albă nu este prea periculoasă aflîndu-se pe c4, nu erau motive să se irosească atîtea eforturi pentru a forța acest schimb. O continuare normală o constituie 4... c6 5. D:c4 Nf5.

5. Da4:c4

Dd7-c6

6. Cb1-a3

...

Aproape că nu există diferență între această mutare și 6. Cbd2, deoarece negrul nu are, pentru a-și justifica manevra anterioară, nimic mai bun decît schimbul damelor.

6. ...

Dc6:c4

7. Ca3:c4

e7-e6

8. a2-a3

...

Este foarte important de a nu admite șahul pe b4.

8. ...

c7-c5?

O mutare dogmatică după care albul reușește să obțină un clar avantaj pozițional. Grăbindu-se să contraatace în centru, negrul uită însemnătatea cimpului d6.

Un plan curajos, dar nu antipozitional, ar fi fost 8... a5 (neadmițând b2-b4) și dacă 9. Nf4, atunci 9... b5 urmat de Nd6. Cel puțin albul n-ar fi reușit să obțină atât de ușor avantajul perechii de nebuni.

9. Nc1-f4

Cb8-c6

Ceva mai bine ar fi fost 9... Cbd7 10. Cd6+ N:d6 11. N:d6 Ce4 12. Nc7 b6 urmat de Nb7; totuși cîmpurile negre rămineau oricum slabe.

10. d4:c5
11. b2-b4
12. b4-b5
13. Ce4-d6+
14. Nf4:d6
15. Nd6-c7!

Nf8:c5
Nc5-e7
Cc6-b8
Ne7:d6
Cf6-e4
...

Deocamdată acest nebun constituie singura șansă de câștig pentru alb, și el trebuie să joace extrem de circumspect pentru a-l feri de schimb. Primejdios ar fi fost 15. Nb4 a5! 16. ba C:a6 sau 15. Nf4 f6! și apoi e6-e5 cu joc aproximativ egal.

15. ...
16. Cf3-d4!

Cb8-d7

...

Din nou o mutare importantă a la cărei scop constă în construirea lanțului de pioni e4, f3, g2. Ea nu era ușor de găsit din cauza existenței altor două continuări: 16. e3 și 16. g3, care ofereau și ele posibilități interesante.

16. ...
17. f2-f3
18. Nc7-a5

Cd7-b6
Cb6-d5
Ce4-f6

O altă variantă era aici: 18... Cd6 19. e4 (Nu 19. Cc2 din cauza 19... Ce4) 19... Ce3 20. Nb4! e5 21. N:d6 ed 22. Nd3! C:g2+ 23. Rf2 Ce3 24. Ne5 cu avantaj pentru alb.

19. Cd4-c2!

...

Acesta este sensul manevrei începute prin mutarea 16. Cd4. Calul

negrului nu poate pătrunde pe e3 și e nevoit să joace de acum înainte un rol pur pasiv.

19. ...
20. e2-e4

Nc8-d7
Ta8-c8

Nici această mutare intermediară nu este periculoasă, deoarece piesele negrului fiind prost plasate nu vor putea să alarmeze serios regele alb aflat la d2.

21. Re1-d2!
22. Cc2-e3
23. a3-a4!

Cd5-b6
0—0
...

Mult mai tare decît mutarea șablon 23. Nd3, care ar fi permis negrului să înlătuiească manevra de eliberare Cb6-a4-c5.

23. ...
24. Nf1-d3

Tf8-d8
e6-e5

După această slăbire a cîmpurilor d5 și f5 partida negrului cu greu ar mai putea fi salvată. Singura șansă, deși modestă, a negrului constă în mutarea 24... Ne8, urmată eventual de Cf7. Tactica albului ar fi rămas în acest caz aproximativ aceeași: schimbul unei perechi de turnuri, retragerea nebunului de pe cîmpul a5 și alungarea calului b6.

25. Th1-c1
26. Tc1:c8
27. Na5-b4

Nd7-e6
Td8:c8
...

Albul preîntîmpină apropierea regelui advers de centru și amenință, în caz de nevoie, să joace Nd6.

27. ...
28. a4-a5
29. Ce3-d5!

Cf6-e8
Cb6-d7
...

Această mutare trebuia precis calculată, deoarece pionul liber care se obține după schimbul pe d5 este cam slab. Din cauza amenințării 30. Ce7+ negrul trebuie acum să ia calul.

29. ...

30. e4:d5

Ne6:d5

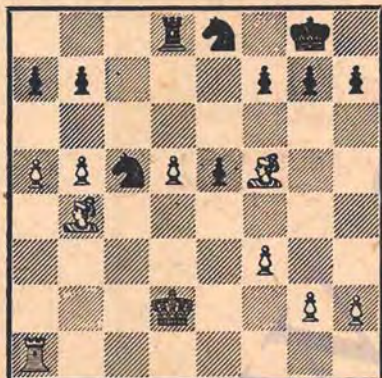
Cd7-c5

„Mica combinație“ care începe cu această mutare este în mod convingător combătută prin mutarea a 32-a a albului. Dar ce să facă negrul? Mutarea recomandată în cartea turneului, 30... g6, se dovedește fără speranță pentru negru după 31. d6 f5 32. Nb1! Rg7 33. Na2 Rf6 (Sau 33... Cef6 34. Tel) 34. Nd5.

31. Nd3-f5!

Tc8-d8

Sau 31... Cb3+ 32. Rd3 Ccl+ 33. Re3 Tc4 34. d6 și albul câștigă.

32. Rd2-c3!

...

Această frumoasă mutare lichidează ambele amenințări ale negrului: 32... Cb3+ și 32... Td5+, ultima din cauza 33. Rc4! Avantajul covârșitor al albului în spațiu decide acum lupta în câteva mutări.

32. ...

b7-b6

Sau 32... Cd7 33. Ne7 și albul câștigă.

33. a5:b6

a7:b6

34. Nb4:c5!

...

Nebunul a făcut mai mult decât i se cerea și acum este inutil, de-

oarece pionul liber „b“ poate fi oprit doar cu prețul unor pierderi grele.

34. ...

b6:c5

35. b5-b6

Cc8-d6

36. Nf5-d7!

Td8:d7

În loc de a ceda.

37. Ta1-a8+ și mat în 2 mutări.

Această partidă s-ar părea că este cea mai bună realizare pur pozițională a mea din ultimii ani.

Nr. 247. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

BOGOLIUBOV

Turneul de la Bad Nauheim, 1937

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Cg8-f6

4. Nc1-g5

Nf8-e7

5. Cg1-f3

h7-h6

6. Ng5-h4

0-0

7. e2-e3

b7-b6

Acest sistem de deschidere a fost aplicat destul de des și cu succes de către Tartakower¹. Albul are câteva mijloace de luptă împotriva lui, dar nici unul dintre ele nu constituie o răsturnare absolut convingătoare.

În partida de față m-am decis să permit negrului să-și înfăptuiască planul său de dezvoltare sau, mai precis, prima parte a acestui plan, constind din mutările Nb7, Cbd7, c7-c5 și apoi să încerc să trag foloase numai dintr-un detaliu al poziției și anume din faptul că dama neagră nu are la dispoziție diagonala a5-d8 și de aceea nu va fi ușor de găsit pentru ea un cimp potrivit. Desfășurarea partidei va arăta în ce măsură înfăptuirea acestei idei a avut succes. Partida prin ea

¹ În U.R.S.S. acest sistem a fost studiat amănunțit de către Bondarevski și Makogonov. — V. P.

însăși este lipsită de subtilități tactice și momente emoționante, totuși nu este de loc plicticoasă, iar celor care studiază teoria, le va fi de folos.

8. Ta1-c1 Nc8-b7
9. Nf1-e2 ...

Negrului i se oferă posibilitatea să schimbe un tempo prin schimb de pioni.

9. ... d5:c4
10. Ne2:c4 c7-c5
11. 0-0 Cb8-d7

Dacă 11... Cc6, atunci 12. dc D:d1 13. Tf:d1 și negrul ar fi avut dificultăți în legătură cu pătrunderea posibilă a damei pe linia a 7-a.

12. Dd1-e2 Cf6-e4

Presupun că această mutare ar fi ales-o mulți maeștri deoarece, forțind schimbul a două piese ușoare, ea face jocul negrului mai liber, și asigură un câmp sigur pentru damă. Totuși, rămâne sub un semn de întrebare dacă continuarea mai complicată 12... a6 13. Tf:d1 b5 nu dă perspective mai bune de egalare a jocului. În continuarea aleasă de negru, după schimbul nebunului b7 se face curind simțită slăbiciunea cîmpurilor albe pe flancul damei.

13. Cc3:e4 Ne7:h4

Sau 13... N:e4 14. Ng3!

14. Ce4-c3! ...

Această retragere simplă este mai efecace decît continuarea 15. Cd6 N:f3 16. D:f3 Ne7 care-l silește pe alb să piardă timp inutil sau 15. Nd3 Nf6 după care negrul evită schimbul nebunului său de cîmpuri albe.

14. ... Nh4-f6
15. Tf1-d1 Dd8-e7

În sfîrșit, legătura dintre turnuri a fost stabilită dar acum urmează încheierea manevrei albului.

16. Nc4-a6 Ta8-b8
17. Na6:b7 Tb8:b7
18. Cc3-e4! ...

În interesul cuceririi complete a coloanei „c” albul admite izolarea pionului d4 care de altfel, după cum arată desfășurarea ulterioară a partidei, nu este de loc slab.

18. ... c5:d4
19. e3:d4 ...

Continuarea 19. C:d4 N:d4 20. T:d4 Cf6 ar fi fost bună numai pentru o remiză comodă.

19. ... Tf8-d8

Situația negrului a devenit dificilă. După 19... Cb8 20. Ce5! el ar fi putut să evite, cel puțin temporar, înrăutățirea poziției sale de pioni pe flancul regelui, dar găsirea unui plan satisfăcător pentru jocul ulterior ar fi fost tot atît de grea ca și după mutarea aleasă în partidă.

20. De2-a6! Cd7-b8

După 20... Tdb8 ar fi fost tare 21. Tc8+, iar după 20... Cf8 21. Cf6+ cîmpul c6 ar fi rămas neapărat.

21. Ce4:f6+ g7:f6
22. Da6-e2 ...

Albul are acum două avantaje importante — coloana deschisă „c” și flancul regelui negru slab. În cazul unui joc corect ele trebuie să se dovedească ca fiind suficiente pentru cîștig.

22. ... Tb7-d7
23. Td1-d3 Td7-d5
24. Td3-c3 ...

Intrucît pentru apărarea pionului d4 este nevoie doar de un cal, turnurile pot și trebuie să fie folosite pentru a exercita o presiune puternică pe coloana „c”.

24. ... Rg8-h7
25. h2-h3 a7-a5

Slăbește pionul b6, dar la alte continuări pionul a7 ar fi avut nevoie de o apărare permanentă.

26. a2-a3

Intrucât adversarul nu mai dispune de mutări utile, albul poate să corecteze în liniște micile lipsuri în poziția pionilor săi.

26. ...

Td8-g8

27. Tc3-c7

Cb8-d7

28. Tc1-c6

De7-f8

29. De2-c2+!

...

Mai precis decît 29. Tc8 Dg7! 30. Dc2+, deoarece negrul ar fi avut răspunsul 30... Dg6.

29. ...

f6-f5

Altfel mutarea 30. Tc8 ar fi fost și mai eficace.

30. Tc7-c8

Df8-e7

31. Tc8:g8

...

Turnul g8 trebuie schimbat pentru a preîntîmpina atacul posibil al damei pe flancul regelui.

31. ...

Rh7:g8

32. Dc2-c1

Rg8-g7

33. Dc1-f4

...

Cu amenințarea 34. Dg3+ și 33. Tc8+.

33. ...

De7-d8

34. a3-a4!

...

Albul preîntîmpină o dată pentru totdeauna mutarea Tb5 și-l aduce pe negru într-o situație originală de zugzwang.

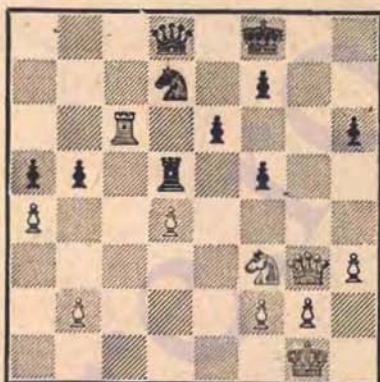
34. ...

b6-b5

Această mutare aparent naturală, duce repede la pierdere. Relativ mai bine ar fi fost 34... Rh7, după care albul ar fi decis în sfîrșit partida prin aducerea damei pe flancul celălalt: Df4-c1-c4-a6.

35. Df4-g3+

Rg7-f8

36. Tc6-d6!

...

Cîștigă cel puțin un pion și de fapt forțează schimbul damelor, după care finalul nu trebuie să prezinte dificultăți însemnate, deoarece în poziția negrului rămîn multe slăbiciuni, care pot fi folosite, de exemplu pionul h6.

36. ...

Dd8-a8

Tot atît de lipsit de speranță ar fi fost 36... ba 37.T:d5 ed 38.Dd6+ •De7 39.D:d5.

37. a4:b5

Da8-b7

38. Td6:d5

Db7:d5

39. b5-b6!

Dd5-c6

40. Dg3-c7

Dc6:c7

41. b6:c7

Cd7-b6

42. Cf3-e5

Rf8-e7

43. Ce5-c4

...

După aceasta pionul liber „b” încatușează cel puțin o piesă a negrului pe flancul damei, iar între timp regele alb devine stăpîn pe situație pe partea cealaltă a tablei.

43. ...

Cb6-c8

44. Cc4:a5

Re7-d7

45. Rg1-h2

Rd7:c7

46. Rh2-g3

Rd7-d6

47. Rg3-h4

Rd6-d5

48. Rh4-h5

Rd5:d4

49. Rh5:h6

e6-e5

50. Rh6-g5

f5-f4

51. h3-h4

f7-f6+

Ultima „tentativă“, pe care albul o parează în modul cel mai simplu.

52. Rg5:f6 e5-e4
53. Ca5-b3+! Rd4-d5

Sau 53...Rd3 (c4) 54.Cc5(d2)+
urmat de 55.C:e4 R:e4 56.h5 și albul
ciștigă.

54. h4-h5 e4-e3
55. f2:e3 f4:e3
56. Cb3-c1 Negrul cedează.

Nr. 248. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN **SĂMISCH**
Turneul de la Bad Nauheim, 1937

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0—0 Nf8-e7
6. Dd1-e2 b7-b5
7. Na4-b3 d7-d6
8. c2-c3 0—0

Mai puțin periculoasă este con-
tinuarea 8...Ca5 9.Nc2 c5, ca în va-
rianta care începe cu mutarea 6.Tel.

9. a2-a4! Nc8-g4

Această continuare este relativ mai
bună decît 9...b4 10.a5 sau 9...Tb3
10.ab ab 11.d4 cu avantaj pentru
alb, dar totuși ea are defectul că
nebulul rămîne afară din joc dacă
albul nu acceptă sacrificiul pe b5,
ca în partida de față.

10. h2-h3 ...

Mai des se joacă Td1 și d2-d4
Mutarea din partidă constituie în-
ceputul unui plan de joc cu totul
diferit, al cărui scop este reducerea
la minimum a activității nebulului
de cîmpuri albe al negrului.

N-ar fi fost bine 10.ab ab 11.T:a8
D:a8 12.D:b5 din cauza 12...Ca7!
după care negrul recîștigă pionul și
obține o poziție bună.

10. ... Ng4-h5
11. g2-g4 ...

Ca obiecții împotriva acestei în-
tări în poziții analoage se ridică
de obicei: 1) posibilitatea sacrifi-
cării calului pe g4 și 2) dezorganiza-
rea structurii de pioni a albului prin
h7-h5. Intrucît însă aici nu avem a
ne teme de nici una din aceste po-
sibilități (de exemplu 11...C:g4 12.hg
N:g4 13.De3, sau 11...Ng6 12.d3 h5
13.Ch4, cu avantaj pentru alb) nu
existau motive pentru amînarea în-
chiderii nebulului.

11. ... Ch5-g6
12. d2-d3 Cc6-a5
13. Nb3-c2 Cf6-d7

Aprecieri sistemului de joc a-
doptat de alb ar fi devenit posi-
bilă numai dacă negrul ar fi con-
struit o poziție clasică de apărare
prin 13...c5 și Dc7. Mutarea incon-
secventă din partidă, dictată proba-
bil de o teamă exagerată în fața
manevrei Ch4, oferă albului liber-
tatea de acțiune în centru și pe
îlancul damei. Prima jertfă a ace-
stei strategii greșite cade calul a5,
care este alungat imediat într-o po-
ziție complet pasivă și în fața ur-
mătoare a partidei joacă doar ro-
lul unei ținte în combinațiile înfăp-
tuite de alb.

14. b2-b4 Ca5-b7
15. Cb1-a3 c7-c6
16. Nc2-b3 Cd7-b6

Albul amenință să joace în caz de
nevoie c3-c4 ceea ce ar fi silit pe
negru să schimbe pionul b5 și prin
aceasta să-și slăbească și mai mult
poziția pe îlancul damei. De aceea
nu este cazul să condamnăm mu-
tarea din partidă, prin care negrul
preîntîmpină acest pericol cu prețul
unui tempo.

17. a4-a5 Cb6-d7
18. Nc1-e3 ...

Făcînd această ultimă mutare pre-

gătitoare înainte de înaintarea proiectată a pionilor pe flancul damei, albul a trebuit să țină seama de contramanevra posibilă 18...d5!? 19. ed c5; el a hotărât să răspundă la aceasta prin 20.d6! N:d6 21. Nd5 sau 20... C:d6 21. bc — în ambele cazuri cu avantaj pentru alb.

18. ...

Rg8-h8

Mai devreme sau mai târziu acest lucru este necesar pentru a aduce în joc nebulul g6.

19. c3-c4!

...

După cum se va vedea în curînd, tactica următoare a albului se bazează pe poziția proastă a calului b7.

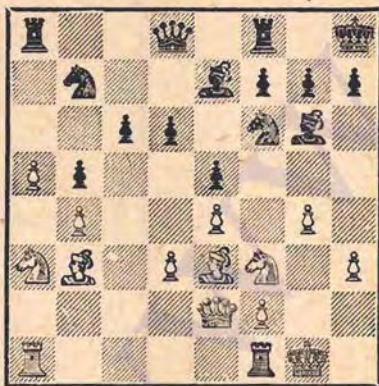
19. ...

Cd7-f6

Negrul pregătește un contraatac spiritual, deși nu pe deplin suficient. E adevărat însă că el aproape nu mai are alegere.

20. c4:b5

a6:b5

21. Ca3:b5!

...

Un sacrificiu pur pozițional sau mai bine zis o combinație de schimb a cărei variantă principală s-ar fi dezvoltat în felul următor: 21...cb 22.a6 Dd7 23.ab D:b7 24.g5! Ta1 25.T:a1 Cd7 (Altfel 26.Ta7) 26.Ch4

Ta8 27.Ta5 și negrul pierde pînă la urmă, în primul rînd din cauza nebulului său neputincios de la g6.

De aceea nu este cu nimic uimitor faptul că Sämisch preferă să pregătească un contraatac împotriva pionilor avansați de pe flancul regelui alb și pentru a cîștiga un tempo important lasă calul b5 sub atac.

21. ...

Dd8-d7!

22. a5-a6

Cb7-d8

23. Cb5-c3

Cf6:g4!

Un moment interesant în apărarea activă a negrului. Totuși această lovitură se dovedește relativ inofensivă și albul poate să continue în liniște să se ocupe de „treburile” sale pe flancul celălalt.

24. b4-b5!

...

Dacă în loc de aceasta 24.hg D:g4+ 25.Rh1, atunci 25...Nh5! și negrului îi este asigurată cel puțin remiza. Acum însă jocul devine pentru el foarte dificil din cauza amenințării puternice b5-b6 sau a posibilității Nd5, în eventualitatea cb.

24. ...

Cg4:e3

25. f2:e3

...

După acest schimb forțat poziția regelui devine din nou cu totul sigură.

25. ...

c6:b5

26. Nb3-d5

Cd8-e6

Continuarea 26...Cc6 27.C:b5 nu este desigur mai bună pentru negru, iar dacă 26...Ta7 27.Tfb1 Dc8 28. C:b5 Ta6 29.Ca7! el pierdea oricum calitatea.

27. Nd5:a8

Tf8:a8

28. De2-b2

Ce6-c7

29. Rg1-g2

f7-f6

Cedarea pionului b5 pentru pionul a6 (acum sau la mutarea următoare), ar fi însemnat, desigur, înfrîn-

gerea cu toate că ar mai fi opus o rezistență destul de lungă.

30. Db2-b3 !

...

Albul ia sub control cimpul d5 și în același timp împiedică mutarea Nf7.

30. ...

Ng6-e8

31. a6-a7

g7-g6

32. Ta1-a5

Rh8-g7

33. Tf1-a1

Ne8-f7

34. Cc3-d5 !

...

Astfel negrul obține unele contrașanse după d6-d5. Acum însă el e aproape nevoit să schimbe pe d5, deoarece la 34...Dc6 urmează 35.C:e7, iar dacă 34...Nd8, atunci 35.Cb6 ! Dc6 36.C:a8 !

34. ...

Cc7:d5

35. e4:d5

Nf7-e8

36. e3-e4

f6-f5

Ultimele eforturi slabe ale negrului sînt prea repede lichidate cu ajutorul energice combinații finale.

37. Ta5-a6

g6-g5

38. Db3-c3 !

g5-g4

Aceasta ar părea o oarecare realizare, dacă n-ar urma o lovitură distrugătoare.

39. Cf3:e5 !

...

În această luptă caii s-au afirmat, fără îndoială, sub aspectul lor optim: unul a contribuit la zdrobirea flancului damei negrului, celălalt se sacrifică deschizînd drumul spre inima poziției adverse. Ceea ce urmează este simplu.

39. ...

d6:e5

40. Dc3:e5+

Rg7-g8

41. d5-d6 !

...

Acum amenință 42.Dd5+.

41. ...

Dd7-c8

42. d6:e7

Dc8-c2+

43. Rg2-h1

Dc2-f2

44. De5:f5

Negrul cedează.

Nr. 249. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

EUWE

A 2-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

c7-c6

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. Cb1-c3

d5:c4

5. a2-a4

Nc8-f5

6. Cf3-e5

...

Constatarea faptului că această mutare nu este suficientă pentru a asigura albului avantaj în deschidere, a constituit una din realizările teoretice ale meciului.

6. ...

e7-e6

Așa a jucat de două ori împotriva mea Bogoliubov în meciul din 1929. Întrucît experiența n-a fost încununată de succes (el a obținut cu mare greutate remiza într-una din partide și a pierdut-o pe a doua), mutarea 6...e6 a dispărut din practica turneelelor. Totuși, după cum a dovedit în special partida a 11-a a meciului cu Euwe, mutarea 6...e6 este mult mai sigură decît varianta 6...Cbd7, în legătură cu Dc7 și e7-e5.

7. Nc1-g5

...

Întrucît după 7.f3 Nb4 mutarea 8.e4? permite negrului o jertfă absolut corectă: 8...C:e4!, albul nu trebuie să se grăbească cu formarea centrului de pioni. Totuși, după răspunsul următor, el nu are o mutare mai bună decît 8.f3.

7. ...

Nf8-b4

Mult mai logic decît 7... Ne7.

8. Ce5:c4

...

O mutare inofensivă, la care negrul, în locul variantei complicate pe care a ales-o, putea să răspundă simplu 8...h6 și dacă 9.Nh4, atunci 9...g5 10.Ng3 Ce4 11.Tel (sau 11. Db3 Ca6) 11...c5 cu perspective cel puțin egale.

8. ...

Dd8-d5

Și aceasta este o mutare bună, care după o luptă scurtă și ascuțită, duce la o egalare aproape completă a șanselor.

9. Ng5:f6

...

Posibilitatea 9.Ce3 Da5 10.C:f5 D:f5 se prezenta mai puțin promițătoare. Dacă însă 9.Db3, atunci 9...Ca6 cu avantaj pentru negru.

9. ...

Dd5:c4

Mai tare decât 9...gf 10.Ce3 Da5 11.Db3 cu perspective ceva mai bune pentru alb.

10. Dd1-d2

...

Singura mutare deoarece 10.Tc1? nu merge din cauza 10...gf 11.e4 Da2!

10. ...

g7:f6

Promitea mai mult 10...Db3! 11.N:g7 Tg8 12.Nh6 Cd7 cu puternic contrajoc pentru pion.

11. e2-e4

Dc4-b3

12. e4:f5

Cb8-d7

13. f5:e6

f7:e6

14. Nf1-e2

0—0—0

15. 0—0

...

Ultimele citeva mutări au fost de fapt silite. Poziția obținută oferă adversarilor posibilități de atac aproximativ egale.

15. ...

e6-e5

Această mutare logică, care dă posibilitatea aducerii calului pe o poziție puternică și deschide totodată coloana „d” în avantajul negrului, a fost supusă unei critici nemeritate, după părerea mea.

În orice caz, continuarea recomandată în locul ei, anume 15...Cb6, l-ar fi pus pe negru doar în fața unor amenințări periculoase, după 16.a5 Ca4 17.De3 C:b2 18.Tfcl.

16. d4:e5

Cd7:e5

17. Dd2-c1

Nb4:c3

Intrucît mutarea 18.Ce4 nu constituie în realitate o amenințare puternică, acest schimb ar fi fost mai bine să fie amînat pînă la un moment mai potrivit. Negrul ar fi trebuit să joace 17...Thg8 și dacă 18.Ce4, atunci 18...Cf3+ 19.N:f3 D:f3 20.Cg3 Dg4 cu o poziție cu totul satisfăcătoare.

După mutarea din partidă albul obține șanse mai bune: nebunul devine mai puternic decât calul, de îndată ce acesta va fi dislocat de pe cîmpul e5.

18. b2:c3

Th8-g8

19. Dc1-e3

Rc8-b8

Această mutare nu era absolut necesară, deoarece negrul putea apăra pionul a7 indirect, continuînd cu 19...Dd5 20.g3 Dd2. E adevărat că după 21.D:d2 T:d2 22.Tfel (22...Cd3 23.Tad1!) șansele albului în final ar fi fost totuși preferabile.

20. g2-g3

...

Intrucît această mutare era oricum inevitabilă, este mai bine ca ea să fie făcută imediat.

20. ...

Td8-d7

21. Ta1-b1

Db3-c2

22. Tfl-el!

...

Cea mai subtilă mutare din partidă! Pe calea aceasta albul pregătește importanta înaintare f2-f4. Imediat 22.f4 ar fi fost respinsă prin 22...Td2! 23.Tfel Cd3.

22. ...

Dc2-d2

23. De2:d2

Td7:d2

24. f2-f4

Ce5-g6

25. Ne2-c4

Tg8-d8

Sau 25...Tg7 26.Te8+ Rc7 27.Rh1! cu avantaj pentru alb.

26. Te1-e6!

...

Cu scopul de a schimba o pereche de turnuri. Trebuie menționat că negrul nu poate juca 26...Tc2 din cauza 27.Na6 b6 28.T:c6.

26. ... Td8-d6
27. Tb1-e1 Rb8-c7
28. Te6:d6 Td2:d6

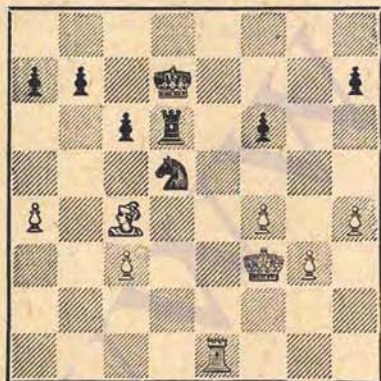
Dacă 28...R:d6, atunci 29.Ng8 cu dubla amenințare N:h7 și Te6+.

29. h2-h4 ...

Pregătindu-se să joace Rf2, albul înlătură piedica pe care ar fi putut-o constitui șahul cu turnul pe linia a 2-a.

29. ... Rc7-d7
30. Rg1-f2 Cg6-e7
31. Rf2-f3 Ce7-d5 ?

Aceasta permite regelui alb să atace cu succes pionul h6. Totuși este mult mai îndoielnic ca și mutarea relativ mai bună 31...f5 să fi putut salva partida. Albul n-ar fi jucat în acest caz imediat 32.g4 din cauza 32...fg+ 33.R:g4 Tg6+ urmat de Cf5 cu contrașanse suficiente, ci întii 32.h5! Numai după această mutare pregătitoare albul ar fi continuat cu g3-g4, eliberând calea pionului f5, cu mari șanse de câștig.

32. Nc4-d3! ...

Manevra decisivă, care forțează o nouă slăbire a pionilor de pe flancul regelui negru. Pierderea posibilă a pionilor de pe celălalt flanc nu mai are o importanță esențială întrucât poziția pasivă a pieselor ne-

gre îl împiedică să creeze un contra-joc serios.

32. ... h7-h6
33. Nd3-f5+ Rd7-d8
34. Rf3-g4! ...

Dacă acum 34... C:c3, atunci 35. Rh5 C:a4 36. R:h6 cu câștig ușor.

34. ... Cd5-e7
35. Nf5-b1 Rd8-e8

Sau 35...Td5 36.f5.

36. Rg4-h5 Re8-f7
37. Nb1-a2+ Rf7-f8
38. Rh5:h6 Td6-d2

Varianța principală este 30...Cf5+ 39.Rg6 C:g3 40.f5 cu înaintarea pionului „h”.

39. Na2-e6 Td2-d3
40. g3-g4 Td3:c3
41. g4-g5 ...

Mai simplu decât 41.Td1 Cd5. Dacă acum 41...fg, atunci 42.fg. Negrul cedează.

Nr. 250. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN EUWE

A 6-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4 d7-d5
2. c2-c4 c7-c6
3. Cb1-c3 ...

După părerea mea această mutare dă albului mai multe șanse de a obține avantaj în deschidere decât 3.Cf3 și iată de ce: 1) riscurile continuării 3...dc în legătură cu 4...e5 sînt ilustrate clar de partida de față; 2) contra-gambitul lui Winawer, 3...e5, poate fi respins simplu și convingător prin 4.cd cd 5.e4! și dacă 5... de, atunci 6. Nb5+ în avantajul albului; 3) ca răspuns la 3...Cf6 4.e3 g6 eu recomand 5.f3 ceea ce după 5...Ng7 6.e4 de 7.de e5! 8.d5 0-0 9.Cf3 duce, e adevărat, la o poziție destul de complicată, dar totuși favorabilă albului.

3. ... d5:c4
4. e2-e4 ! ...

Aproape de necrezut, dar această mutare absolut naturală n-a fost analizată de așa-zișii teoreticieni. Albul obține acum un avantaj considerabil de dezvoltare, indiferent cum ar răspunde negrul.

4. ... e7-e5

Dacă 4...b5 5.a4 e5 (Sau 5...b4 6.c4 Cf6 7.e5 Cd5 8.N:c4 spre avantajul albului) 6. ab ed 7. N:c4 ! Nb4 ! 8.Ta4 a5 9.ba albul rămâne cu un pion în plus.

5. Nf1:c4 ...

Această combinație de sacrificiu, este fără îndoială, foarte ispititoare și foarte greu de răsturnat, mai ales în fața tablei de joc. Totuși ea nu constituie în nici un caz o urmare necesară a mutării precedente a albului, care își păstrează valoarea independent de justele sacrificiului de figură oferit.

Utilizarea pozițională a avantajului de spațiu obținut de alb constă în 5.Cf3 ! ed 6.D:d4 D:d4 7.C:d4 după care, dacă negrul încearcă să apere pionul de gambit, întâmpină noi dificultăți, de exemplu 7... b5 8.a4 b4 9.Cd1 Na6 10.Ne3 Cf6 11.f3, apoi Tc1 și N:c4 cu avantaj evident pozițional.

5. ... e5:d4

La remiză ducea continuarea 5... D:d4 din cauza 6.Db3 Dd7 7.Ng5 ! cu atac de cîștig.

6. Cg1-f3 ...

Pune înaintea negrului o problemă practică extrem de dificilă.

6. ... b7-b5 ?

Negrul nu numai că nu reușește să rezolve problema dar alege o mutare care îi înrăutățește dintr-o dată și hotărîtor poziția.

În realitate sacrificiul de cal pu-

tea fi acceptat, deoarece negrul avea la dispoziție o apărare mai eficientă decît cea pe care am analizat-o eu cînd am propus sacrificiul.

Principala mea variantă era: 6...dc 7.N:f7+ Re7 8.Db3 Cf6 9.e5 Ce4 10.0-0 ! Db6 (Sau 10...Ca6 11.Dc4 ! Cac5 12.Ng5+ ! C:g5 13.C:g5 cu atac de cîștig) 11.Dc4 ! cb 12.N:b2 D:b2 13.D:e4 R:f7 14.Cg5+ Re8 15.Dc4 Ne7 16.Df7+ Rd8 17.Tad1+ Nd7 18.Ce6+ Rc8 19.D:e7 D:e5 20.Tiel Df6 21.T:d7 D:e7 (21...C:d7 22.Dd6) 22.T:e7 cu poziție de cîștig.

Dar în loc de Cf6 negrul ar fi putut juca 8...cb 9.N:b2 Db6 ! 10.N:g8 T:g8 11.D:g8 (sau 11.Na3+ c5) 11... Db4+ 12.Cd2 D:b2 !, după care șansele lui în jocul de mijloc, cu tot echilibrul material aproximativ, trebuie apreciate indiscutabil ca superioare posibilităților de atac direct care rămîn albului.

Deci, dacă în ultima variantă nu se va găsi o întărire pentru alb, sacrificiul calului nu va găsi probabil imitatori, cel puțin în practica serioasă.

7. Cc3:b5 ! ...

După cum a recunoscut Euwe, el n-a observat pur și simplu această mutare. De data aceasta calul nu mai poate fi luat din cauza răspunsului 8.Nd5.

7. ... Nc8-a6
8. Dd1-b3 ! ...

Mutare importantă prin care albul apără concomitent nebunul, preîntîmpină șahul pe b4 și atacă punctul f7.

8. ... Dd8-e7

Dacă 8...N:b5, atunci 9.N:h7+ Rd7 10.C:d4 (Dar nu 10.N:g8 T:g8) cu un cîștig ușor pentru alb.

! Varianta aceasta a fost găsită și publicată pentru prima dată de șahistul sovietic I. Goncearov. — V. P.

9. 0—0

10. Nc4:b5

Desigur, nu 10...cb din cauza 11.Dd5.

11. Nb5-c4

12. Cf3:d4

Aici era posibilă și o altă cale spre câștig: 12.e5 C:e5 (Dacă 12...Ce4, atunci 13.Db7) 13.C:e5 D:e5 14.Db7 Tb8 15.D:f7+ Rd8 16.D:a7, însă după 16... Nd6 negrul ar fi putut opune cel puțin aceeași rezistență ca și după mutarea simplă din partidă.

12. ...

13.Db3-c2

De acum înainte albul, pentru a obține victoria, trebuie să evite doar câteva mici curse.

14. Cd4-f5

Aici, de exemplu, ar fi fost greșit 14.C:c6 din cauza 14...Tc8!

14. ...

15. Nc1-f4

Îar acum, după mutarea ispititoare 15.C:g7+ ar fi urmat Rd8! (Nu 15...N:g7? 16.N:f7+) 16.Td1+ Rc7 și două figuri ale albului s-ar fi găsit sub atac.

15. ...

Na6:b5

Cg8-f6

Cb8-d7

...

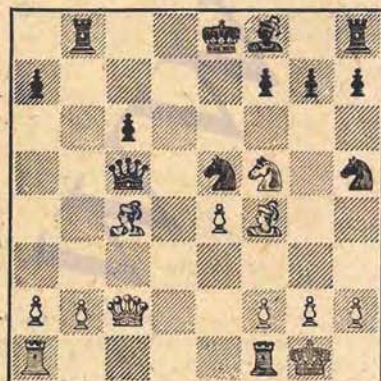
Ta8-b8

De7-c5

Cd7-e5

...

Cf6-h5

16. Nc4:f7+!

...

O simplificare avantajoasă. Mai puțin convingător ar fi fost 16.N:e5 D:e5 17.Ne2 Dc5 18.D:c5 N:c5 19.N:h5 g6 etc.

16. ...

Re8:f7

17. Dc2:c5

Nf8:c5

18. Nf4:e5

Tb8-b5

19. Ne5-d6

...

Cu amenințarea 20.a4.

19. ...

Nc5-b6

20. b2-b4!

...

Acum turnul este în pericol. Negrul nu poate evita o pierdere.

20. ...

Th8-d8

21. Ta1-d1

c6-c5

22. b4:c5

Nb6:c5

23. Td1-d5!

Albul mai câștigă cel puțin calitatea.

Negrul cedează.

Nr. 251. GAMBITUL DAMEI

EUWE

ALEHIN

A 7-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

c7-c6

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. Cb1-c3

d5:c4

5. a2-a4

Nc8-f5

6. e2-e3

...

Meciul de față a dovedit destul de convingător că această mutare, care pare desigur și cea mai naturală, este mai bună decât 6.Ce5.

6. ...

e7-e6

7. Nf1:c4

Cb8-d7

Această mutare (în legătură cu dezvoltarea nebulului f8 la d6) nu este cu totul satisfăcătoare, cum ar fi trebuit să demonstreze continuarea partidei.

Totuși și mutarea mai folosită 7...Nb4, urmată de rocadă, pare

indoielnică. O contribuție importantă la teoria ultimei variante o constituie sacrificiul de pion propus de Euwe în a 17-a partidă a meciului (după 7...Nb4 8.0—0 9.De2 Ce4 10.Nd3 N:c3 11.bc! — V. P.).

8. 0—0

Nf8-d6

9. Dd1-e2

Cf6-e4

Negrul are alegerea limitată. Dacă, de exemplu, 9...Ng4, atunci 10.h3 Nh5 11.e4 e5 12.g4 în avantajul albului.

10. Cc3:e4

...

După acest schimb și mutarea următoare a albului, negrul capătă un ușor avantaj în dezvoltare, deoarece nebunul c1 al albului rămâne temporar pe loc.

Ar fi fost mai bine 10. Cd2, după care negrului îi rămânea o neplăcută alegere între: 1) 10...C:c3 care întărea centrul de pioni al albului; 2) 10...C:d2, care dezvolta nebunul c1 sau 3) 10...Cdf6, care permitea albului să înceapă înaintarea în centru prin 11.f3 cu câștig de tempo.

10. ...

Nf5:e4

11. Cf3-d2

Ne4-g6

12. e3-e4

Nd6-c7!

Negrul amenință să obțină avantajul perechii de nebuni prin 13...Cb6. Răspunsul albului, pe care criticii în general nu l-au înțeles, preîntîmpină această amenințare.

13. Nc4-b3!

0—0

14. f2-f4?

...

O scăpare din vedere, după care albul menține totuși o partidă acceptabilă deoarece capătă în schimbul pionului o oarecare inițiativă.

Continuarea normală ar fi fost 14.Cf3 h6, după care negrul ar fi dezvoltat jocul prin De7 și Tad3 cu șanse aproximativ egale.

¹ Botvînik consideră că mutarea 12...Nc6 n-a fost cea mai bună și recomandă pentru alb 13.d5, cu complicații favorabile.

14. ...

Cd7-f6

15. Nb3-c2

...

Intrucît pionul nu poate fi salvat (negrul amenința de asemenea Nb6) albul încearcă să facă tot ce e posibil în împrejurările create.

15. ...

Dd8:d4+

16. Rg1-h1

Dd4-b4

M-am hotărît să previn neplăcuta mutare 17.Cf3 și tot odată m-am gândit la sacrificiul nebunului, care de fapt a și avut loc în partidă.

Dacă în locul mutării din partidă ar fi urmat 16...Nh5, atunci albul ar fi răspuns 17.Cf3 Db4 18.e5 Cd5 19.g4! N:g5 20.N:h7+ Rh8 21.Tg1 și dacă 21...N:f3+ 22.D:f3 R:h7 ar fi putut forța remiza prin șah etern (23. Dh5+ Rg8 24. T:g7+).

17. g2-g4

...

17. ...

Ta8-d8!

Acest sacrificiu pur pozițional este bazat pe considerente generale, deoarece nu există nici o posibilitate de a se calcula toate complicațiile care survin, mai ales după schimbul inevitabil al damelor. După cum a arătat desfășurarea luptei, negrul n-a fost amenințat nici o clipă de a pierde și în același timp el putea obține o poziție de câștig în cazul

cele mai mici inexactități a adversarului.

Pe de altă parte, dacă negrul ar fi jucat 17...h6 atunci după 18.Dg2 urmat de Ta3 și eventual f4-f5, albul ar fi obținut un atac periculos al cărui deznodământ nu putea fi prevăzut.

18. f4-f5	e6:f5
19. e4:f5	Tf8-e8
20. De2-g2	Db4:g4
21. f5:g6	h7:g6
22. Nc2-d1	...

Albul găsește cea mai bună apărare; dacă 22. Cf3, atunci 22...D:g2+ 23.R:g2 Cg4! 24.Nd1 T:d1 25.T:d1 Te2+ 26.Rg1 Nb6+ și albul câștigă.

22. ...	Dg4:g2+
23. Rh1:g2	Td8-d4

Trebuie menționat că începând din acest moment, negrul operează pînă la sfîrșitul partidei numai cu turnurile.

Din cauza amenințării 24...Ted8 albul n-are un răspuns mai bun decît mutarea din partidă; dacă 24. Cb3, atunci 24...Th4 25.h3 Cd5 în avantajul negrului.

24. Cd2-f3	Td4-g4+
25. Rg2-h3	...

De asemenea după 25.Rh1 Cd5 poziția negrului rămîne foarte puternică.

25. ...	Te8-d8!
---------	---------

Cu amenințarea 26...Td5 și Th5+.

26. Nc1-g5	Tg4-b4
27. Ng5-d2	Tb4-e4

Nu 27...T:b2? din cauza 28.Nc3 Tb6 29.Na5.

28. Nd1-b3?	...
-------------	-----

După aceasta albul pierde repede; de altfel poziția lui deși nu era disperată, era foarte greu de apărat.

Intr-adevăr, aproape toate piesele albului sînt legate de necesitatea apărării punctelor importante, iar la mutările recomandate de critici după terminarea partidei: 28.Rg2 sau 28.Ta3, este posibil răspunsul puternic 28...Cg4!, cu amenințarea 29...C:h2.

Poziția este deosebit de interesantă și putem regreta desigur că partida a ajuns la un sfîrșit prematur din cauza unei mutări greșite.

28. ...	Te4-e2!
---------	---------

Cu dubla amenințare Td:d2 și Td3.

29. Nd2-c3	Td8-d3
30. Rh3-h4	...

Dacă 30.N:f6 gf 31.Nc4, atunci 31...T:h2+ 32.Rg4 f5+ 33.Rg5 Rg7! (Cu amenințarea f6 mat sau Th5 mat) 34.C:h2 Td4! 35.T:f5 Nd8! și mat la mutarea următoare.

30. ...	Td3:f3!
31. Tf1:f3	Te2:h2+
32. Tf3-h3	g6-g5+
33. Rh4:g5	Th2:h3
34. Nb3-d1	Cf6-e4+

Albul cedează.

Nr. 252. APARAREA NIMZOVICI

ALEHIN	EUWE
--------	------

A 8-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cb1-c3	Nf8-b4
4. Dd1-c2	...

Consider că această mutare este cea mai logică dintre toate continuările posibile (4.Db3, 4.a3, 4.Nd2, 4.e3, 4.Cf3, 4.g3 sau chiar 4.Nf4), deoarece cu ajutorul ei se realizează două scopuri importante: albul ia sub control cîmpul e4 și evită dublarea pionilor pe coloana „c”.

4. ...

d7-d5

5. c4:d5

...

Dacă 5.a3 N:c3+ 6.D:c3 Ce4 7.Dc2 c5 8.dc Cc6 9.e3 negrul obține joc egal, continuând cu 9...Da5+ 10.Nd2 C:d2 11.D:d2 dc! și dacă 12.D:a5 C:a5 13.Tc1, atunci 13...b5! 14.cb Nb7!

5. ...

Dd8:d5

6. e2-e3

...

Dacă 6.Cf3, atunci 6...c5 7.Nd2 N:c3 8.N:c3 cd 9.C:d4 e5! (Levenfiș-Botvinnik, a 7-a partidă a meciului, 1937).

6. ...

c7-c5

7. a2-a3

Nb4:c3+

8. b2:c3

Cb8-d7

Nu era nici o grabă cu această dezvoltare a calului. Mai potrivit pentru egalele mi se pare 8... 0—0 9.Cf3 b6! și dacă 10.Ne2, atunci 10...cd 11.cd Na6! cum am jucat, de exemplu, cu negrul împotriva lui Grau, la Montevideo, 1938.

9. f2-f3

...

O schemă strategică sănătoasă: albul se pregătește să respingă mutarea posibilă e6-e5 prin contrainatarea e3-e4.

Totuși, mai precis era întâi 9.Ce2, deoarece atunci 9...cd 10.cd Cb6 ar fi fost nesatisfăcător, din cauza 11.Cc3.

9. ...

c5:d4

10. c3:d4

Cd7-b6

11. Cg1-e2

Nc8-d7

12. Ce2-f4

...

Cu scopul de a obține un final ceva mai bun după 12...Dc6 13.D:c6. Dacă, în loc de aceasta, 12.Cc3, atunci 12...Dc6 cu joc pe deplin satisfăcător.

12. ...

Dd5-d6

13. Nc1-d2

Ta8-c8

14. Dc2-b2

Cf6-d5

Fără îndoială, cea mai bună mutare, deoarece exclude orice amenințare directă în centru.

15. Cf4:d5

e6:d5

16. Nd2-b4

Dd6-e6

Dacă 16...Dg6, atunci 17.Tc1.

17. Re1-f2

...

Prima mutare a rocadei „indiene” (vezi partida mea cu Sultan Kahn, Nr. 191). De fapt poziția regelui pe f2 este foarte comodă.

17. ...

Cb6-a4

Prima deviere de la drumul logic. Șanse de remiză mult mai bune dădea continuarea 17...Cc4 (Nu însă 17...f5 18.Nc5! în avantajul albului) 18.N:c4 T:c4, în care caz se obțineau nebuni de culori diferite; dacă de exemplu, 19. Tacl, atunci 19...T:c1 20. T:c1 Nc6 21. Dc3! f6 22. Dc5 a6 23.Db6 Dd7 cu apărare suficientă pentru negru.

18. Db2-d2

b7-b6?

Greșeala hotărâtoare care permite albului să obțină forțat victoria. Ar fi fost necesar 18...f5, cu toate că după 19.Nd3, 20.Tel și apoi eventual e3-e4, avantajul albului devenea evident.

19. Nf1-a6!

Tc8-b8

După cum arată continuarea partidei, amenințarea de a bloca nebunul prin b6-b5 nu era reală, dar tot atât de lipsit de speranțe era și 19...Tc7 20.Tacl.

20. e3-e4

...

Această simplă deschidere a centrului nu lasă negrului nici o posibilitate de apărare.

¹ Botvinnik consideră că după 21. e4 albul putea obține o inițiativă primejioasă și de aceea în loc de 17... Cc4 recomandă să se joace 17... f5 18. Nc5 Rf7. — V.P.

20. ...

b6-b5

Dacă 20. f6 atunci 21. ed D:d5
22.De2+! De6 23.The1 D:e2+ 24.
T:el+ Rd8 25.Ne7+ Rc7 26.Tc1+
și albul câștigă.

21. Dd2-f4!

...

Această puternică mutare interme-
diară răpește negrului ultimele spe-
ranțe de a câștiga nebunul a6. Da-
că acum 21...Td8, atunci 22.ed D:d5
23.The1+ Ne6 24.Te5 D:d4+ 25.
D:d4 T:d4 26.N:b5+.

21. ...

Tb8-b6

22. e4:d5

...

Mai precis decât 22.The1, care per-
mite răspunsul 22...Cb2!

22. ...

De6:d5

23. Th1-e1+

Nd7-e6

24. Ta1-c1

...

Cu puternica amenințare 25.Te8+.

24. ...

f7-f6

25. Tc1-c7!

...

Mai convingător decât câștigarea
calității prin 25. Tc8+.

25. ...

Re8-d8

26. Tc7:a7

Matul în câteva mutări este inevi-
tabil.

Negrul cedează.

Nr. 253. APĂRAREA NIMZOVIČI

ALEHIN

EUWE

A 10-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Nf8-b4

4. Dd1-c2

d7-d5

5. c4:d5

Dd8:d5

6. e2-e3

c7-c5

7. a2-a3

Nb4:c3+

8. b2:c3

Cb8-c6

După cum dovedește partida de
față, această mutare cu calul nu
este de loc mai bună decât conti-
nuarea 8...Cbd7, folosită în a 8-a
partidă a meciului.

Intrucât rocada este oricum nece-
sară, ar fi fost logic să se facă
această mutare dintr-odată, cum a
și jucat negrul în a 12-a partidă a
meciului.

9. Cg1-f3

...

În această poziție mutarea 9.f3
(prin analogie cu a 8-a partidă a
meciului) ar fi fost nelalocul ei din
cauza 9...cd 10.cd e5.

9. ...

0—0

10. c3-c4

Dd5-d6

11. Nc1-b2

c5:d4

12. e3:d4

b7-b6

13. Nf1-d3

...

În situații asemănătoare se folo-
sea de obicei mutarea Ne2. Dar po-
ziția nebunului pe d3 este mai ac-
tivă și totodată mai naturală de-
cît la e2. Și de fapt albul ar fi ob-
ținut o poziție mult mai bună dacă
ar fi preîntîmpinat ulterior schim-
bul acestei piese.

13. ...

Nc8-b7

14. 0—0

Ta8-c8

15. Dc2-e2

...

„Dama nu se simte în largul ei
aflîndu-se pe aceeași coloană cu
turnul advers” — a încercat să ex-
plice această mutare unul dintre
„comentatori”.

Trebuie să mărturisesc că am scăpat din vedere să întreb dama referitor la ceea ce „simțea” ea cu adevărat și am mutat-o la e2 dintr-o cauză absolut concretă. Fapt este că planul albului, dictat de poziție, consta în 15.Tad1 și 16.Ce5; dar în momentul de față această succesiune consecventă a mutărilor ar fi fost defavorabilă: 15.Tad1 Ca5 16.Ce5 C:c4 17.C:c4 (Sau 17.N:c4 b5) 17...Dd5 18.f3 b5 cu avantaj pentru negru. De aici neplăcuta necesitate de a pierde un tempo pentru deplasarea damei.

15. ...

Dd6-f4

O expediție destul de riscantă, al cărei scop precis nu este dezvăluit de desfășurarea ulterioară a partidei.

În locul acestei mutări, n-ar fi fost o idee rea 15...Ch5 (16.g3 Cf6) căutînd să provoace slăbirea flancului regelui alb.

16. Ta1-d1

Tf8-e8

Din nou o mutare artificială (în locul mutării naturale 16...Tfd8); scopul ei, după cum a explicat Euwe însuși, era de a nu permite mutarea d4-d5, ca răspuns la Dg4. Dar întrucît această mutare a damei poate fi ușor parată prin h2-h3 și De3, se poate presupune că negrul în acel moment urmărea niște fantome.

17. h2-h3 ?

...

La rîndul său albul scapă din vedere mutarea mai bună, anume 17.Tfel, care apără odată mai mult cîmpul e4. După 17...Ca5 18.Ce5 negrul n-ar fi putut schimba nebunii, iar la 18...Dg5 ar fi urmat 19.g3 cu mare avantaj de spațiu pentru alb.

Acum negrul are posibilitatea să echilibreze jocul.

17. ...

Cc6-a5

18. Cf3-e5

Nb7-e4

19. Tf1-e1

20. De2:d3

Ne4:d3

...

Din păcate, nu merge 20.T:d3 C:c4 21.Tf3 din cauza 21...Dd2!

20. ...

Te8-d8

Cu intenția de a alunga calul e5, după 21...Cd7.

21. Nb2-c1

Df4-h4

Mai simplu și mai bine ar fi fost să fi propus schimbul damelor, după care jocul s-ar fi terminat probabil remiză. Călea cea mai simplă pentru alb de a obține acest rezultat după 21...Df5 este următoarea: 22. D:f5 ef 23.Ng5 C:c4 24.C:c4 T:c4 25.N:f6 gf 26.Te7. Dar albul ar fi putut încerca fără nici un risc să complice lupta prin 23.d5, întrucît 23...C:c4 ? ar fi fost greșit din cauza 24.Cc6, iar la 23...Ce4 e posibil răspunsul 24.g4.

După mutarea din partidă poziția damei negre devine îndoielnică.

22. Dd3-e2 !

...

Cea mai dificilă mutare din partidă, care-l pune pe adversar în fața unor complicate probleme tactice.

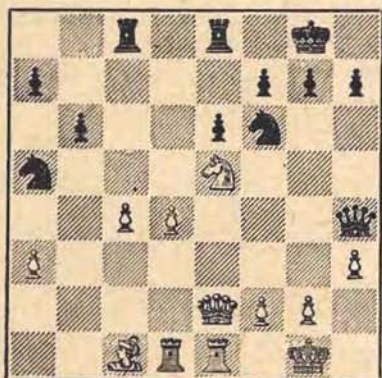
Înainte de toate, la mutarea 22...Cd7, intenționată de negru, ar fi urmat sacrificiul 23.C:f7, ale cărui consecințe ar fi fost extrem de neplăcute, de exemplu: 23...R:f7 24.D:e6+ Rf8 25.Nd2! Cc6 26.d5 Cd4 27.Nb4+ Cc5 28.T:d4 D:d4 29.Te3 și apoi Tf3+. Pe urmă, la 22...Cc6, în urma căreia negrul renunță la presiunea asupra pionului c4, este posibilă legarea neplăcută 23.Cf3 Dh5 24.Ng5.

Din această cauză, precum și în scopul eliberării cîmpului h7 pentru cal, negrul ar fi trebuit să joace 22...h6.

În loc de aceasta, negrul atrage asupra sa prin mutarea următoare, mari primejdii.

22. ...

Td8-e8 ?

23. g3-g4!

...

O mutare de atac foarte tare care, în împrejurările create, mărește considerabil avantajul de spațiu al albului.

Amenințarea directă (pe care negrul a scăpat-o din vedere și din această cauză a pierdut repede) consta în 24.Rg2 urmat de 25.Cf3.

Totodată este evident că negrul nu poate juca 23...D:h3 din cauza 24.Td3 Dh4 25.Rg2 și apoi 26.Th1. El trebuie să se decidă să mute 23...h5 sau 23...h6. În primul caz ar fi urmat 24.Rg2 Ch7 25.gh, în avantajul albului, în al doilea caz 24.Rg2 Ch7 25.d5! ed 26.cd, după care nu se poate juca 26...f6 din cauza 27.Cf3! T:e2 28.T:e2 cu câștigarea calității și pionul liber al albului ar fi jucat, după toate probabilitățile, un rol hotărâtor!

23. ...

Ca5-c6?

! Botvinnik în cartea sa consacrată meciului Alehin—Euwe, face o apreciere contrară mutării 23. g2—g4, alăturându-i un semn de întrebare și însoțind-o de următoarea analiză: „dăm în formă prescurtată: „Ca idee, absolut corect dar ca realizare greșit. Acum negrul ar fi putut prin 23...h6 24.Rg2 Ch7 25.f4 (Sau 25.d5 ed 26.ed Ce4!) 25...De7 să obțină o poziție perfect apărăbilă. Cum trebuia în realitate albul să

Aceasta duce la pierderea unei figuri fără nici o compensație, după care lupta este terminată.

24. Rg1-g2!	Cc6:e5
25. d4:e5	Cf6-h5
26. g4:h5	Tc8:c4
27. De2-f3	Te8-f8
28. h5-h6	f4-f5
29. Df3-g3	...

Sau, ceea ce este și mai simplu, 29.ei T:f6 30.Td8+.

29. ...	Dh4:g3+
30. f2:g3	Tf8-c8
31. h6:g7	Tc4-c2+
32. Rg2-f3	Tc2-c3+
33. Nc1-e3	Tc3:a3
34. Td1-d7	Tc8-c4
35. Rf3-f2	Tc4-c2+
36. Te1-e2	Ta3-a2
37. Te2:c2	Ta2:c2+
38. Rf2-f3	a7-a5
39. Ne3-h6	Tc2-c8
40. Td7-e7	Negrul cedează.

Nr. 254. DESCHIDEREA CATALANA ALEHIN EUWE A 14-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. g2-g3	d7-d5

Marele maestru sovietic Levenfiș, într-una din partidele celui de a X-lea campionat al U.R.S.S. (Tbilisi, 1937) a continuat cu 3...Nb4+ 4.Nd2 N:d2+ 5.D:d2 Ce4 6.Dc2 d5 7.Ng2 De7 8.a3 f5 cu o bună poziție pen-

continuă? Dacă albul ar fi jucat 23.Df1!! Euwe ar fi putut să depună liniștit armele. Avantajul mutării 23.Df1 constă în aceea că după 23...h6 (Nimic mai bun nu e de găsit) 24. g3 Dh5 25. g4 Dh4 26. Cf3 pionul alb „g” ar fi înaintat cu tempo; albul câștiga un tempo și în această variantă rezultatul este evident — dama neagră e prinsă. Desigur negrul ar fi putut să-l salveze dama, dar cu prețul altor pierderi materiale”. — V. P.

tru negru. Mutarea aleasă de Euwe în partida de față, în legătură cu cea următoare, duce la una din variantele gambitului damei acceptat, avantajoasă albului.

4. Cg1-f3 ...

Albul n-are de ce să evite schimbul damelor prin Ng2, deoarece după 4...dc 5.Da4+ Dd7 6.D:c4 Dc6 7.Cbd2 el ar fi obținut avantaj, atît de spațiu cit și de dezvoltare.

4. ... d5:c4
5. Dd1-a4+ Cb8-d7
6. Da4:c4 ...

Aminarea acestei luări nu dă albului avantaj; dacă de exemplu 6.Ng2 a6 7. Cc3, atunci 7...Tb8! 8.D:c4 b5 și negrul obține cel puțin egalarea jocului.

6. ... c7-c5

Dacă în loc de aceasta 6...a6, atunci 7.Dc2! pentru a răspunde la 7...b5 cu 8.a4. Aceeași manevră urmează dacă negrul joacă a7-a6 la mutarea a 7-a.

7. Nf1-g2 Cd7-b6

Acest sistem de joc are defectul că nu rezolvă problema dezvoltării nebunului c8. De aceea este mai bine întîi 7...cd și dacă 8.C:d4, atunci 8...Cb6 urmat de 9...Nb4+; dacă însă 8.D:d4, atunci 8...Nc5 9.Dh4 Ne7, continuînd urmărirea damei.

8. Dc4-d3 c5:d4
9. 0—0! ...

Cu scopul de a preveni 9...Nb4+, ceea ce ar fi fost posibil, de exemplu, după 9.C:d4. Negrul nu poate apăra pionul d4: dacă 9...Nc5, atunci 10.b4!

9. ... Nf8-e7
10. Cf3:d4 0—0

Desigur, nu 10...e5 din cauza 11.

Db5+ Cd7 12.Cf5 cu avantaj evident pentru alb.

11. Cf1-c3 e6-e5

Dublul schimb pe care-l întreprinde negrul este întrucîtva riscat, deoarece înrăutățirea ușoară a poziției pionilor albului pe flancul damei este mai mult decît compensată de avantajul perechii de nebuni pe care l obține.

O încercare interesantă ar fi fost 11...Dd7, avînd în vedere atît 12...e5; cit și 12...Td8.

12. Cd4-f5 Ne7-b4
13. Dd3-c2! Nb4:c3
14. b2:c3 Nc8:f5?

Acest schimb era desigur necesar, mai devreme sau mai tîrziu, dar pentru ce această grabă? Avînd în vedere că negrul s-a decis să joace Dc7, era mai bine să fi făcut aceeași imediat, fără a-i oferi albului o alegere atît de mare de mutări de atac.

15. Dc2:f5 Dd8-c7
16. Nc1-h6 ...

Scopul fundamental al acestei mutări destul de dificile constă în prevenirea mutării calului la d5, care ar fi fost posibilă, de exemplu, după 16.Ng5. Dacă însă acum 16...Cfd5, atunci 17.Ne4! g6 18.Df3 Tfd8 19. Tfd1 în avantajul albului.

16. ... Cb6-d7
17. Df5-g5? ...

Lăsîndu-și nebunul într-o poziție atît de primejdioasă, albul complică fără nici o necesitate situația. Simplu și tare ar fi fost 17.Ne3 și dacă 17...g6, atunci 18.Dg5 cu un considerabil avantaj pozițional.

17. ... Cf6-e8
18. Ta1-b1 ...

Era posibil de asemenea 18.Nh3. Această mutare mă gîndeam s-o fac

mai târziu, ca răspuns, de exemplu, la 18...Tb8.

18. ...

Cd7-c5

După ispititoarea mutare 18...Cb6 ar fi urmat 19.a4! și dacă 19...f6, atunci 20.Df5! gh! 21. a5 Dd7 22. Dh5 și negrul s-ar fi găsit în fața unor dificultăți serioase dacă ar fi încercat să păstreze o piesă în plus.

19. Dg5-g4

Ta8-d8

Este îndoielnic că ar fi fost o politică înțeleaptă să se forțeze schimbul damelor prin 19...Dc8, deoarece după 20.D:c8 T:c8 21.Ng5 f6 22. Nd5+ și apoi 23. Ne3 nebunii ar fi jucat, fără îndoială, un rol hotărâtor în final.

20. Nh6-g5

Td8-d6

21. Dg4-c4

...

Albul pregătește înaintarea pionului „f”, care în momentul de față ar fi fost încă prematură, de exemplu, 21.f4 h6 22.fe? Tg6.

21. ...

b7-b6

Amenință 22.N:b7.

22. f2-f4

Td6-g6!

Cu ajutorul acestei mutări și a citorva mutări următoare puternice, negrul lichidează toate amenințările directe.

23. Tb1-d1

...

Cu amenințarea 24.Nd8 și apoi 25.f5.

23. ...

e5-e4

Negrul înlătură amenințarea, deoarece continuarea 24.Nd8 Cd6! 25.

N:c7 C:c4 s-ar fi dovedit acum în avantajul negrului².

24. Ng5-h4!

...

După această retragere făcută la momentul oportun, poziția negrului începe să pară nesigură; astfel, de exemplu, continuarea 24...Cd6 25.Dd5 Cb5 26. Tc1 Td5 27. Dc4 ar fi fost în avantajul albului. Cu ajutorul următorului sacrificiu interesant de pion, negrul reușește să aducă dama albă într-o poziție mai puțin activă, dar cu prețul unei slăbiri serioase a poziției calului său.

24. ...

b6-b5!?

25. Dc4-b4!

...

Singurul răspuns corect, deoarece mutarea 25.D:b5 ar fi permis negrului să-și aducă calul e8 pe f5 (prin d6), după care amenințările C:h4 sau Ce6 i-ar fi asigurat o inițiativă promițătoare.

25. ...

a7-a5

26. Db4-a3

...

Nu însă 26.Db2 sau Db1 din cauza 26...Ca4.

26. ...

f7-f5?

Dorința de a preîntîmpina înaintarea f4-f5 și de a întări în același timp pionul e4 este cu totul justificată. Dar această mutare are seriosul defect că poziția negrului în centru devine și mai sigură decît înainte.

De altfel o continuare satisfăcătoare pentru negru ar fi fost aproape imposibil de găsit. Dacă, de exemplu, 26...Td6 (pe care Becker a recomandat-o ca dînd chiar avantaj negrului), atunci 27.Ne7! T:d1 (Sau 21...D:e7 28.D:c5 în avantajul albului) 28.N:c5! T:f1+ 29.R:f1, du-

¹ Botvinnik recomandă continuarea 20... Cd6! 21. De6+ Rh8 22. a5 Cbc4 23. Nc1 C:a5, prin care negrul cîștiga un pion. — V. P.

² Botvinnik consideră că continuarea 23... Cd6! 24.Dd5 Cf5 duce în toate variantele la avantajul negrului. — V. P.

pă care pentru negru pierderile materiale sînt inevitabile.

De asemenea după mutarea relativ mai bună 26...Cd6 albul ar fi obținut avantaj pozițional datorită importante mutări intermediare 27. Td5!

27. Nh4-d8! ...

O lovitură extrem de neplăcută. Albul împiedică pe această cale cooperarea armonioasă a pieselor negre.

27. ... Dc7-a7
28. Rg1-h1 Tg6-a6
29. Td1-d5 ...

Dominația turnurilor pe coloana centrală se va dovedi în curînd decisivă datorită numeroaselor slăbiciuni pe care negrul și le-a creat prin mutarea a 26-a.

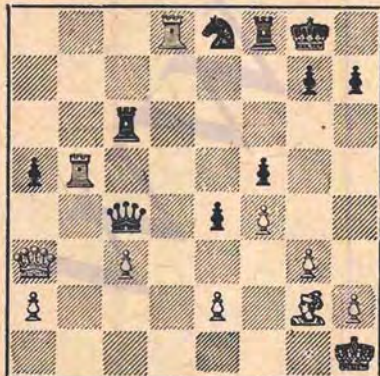
29. ... Cc5-e6
30. Tf1-d1 Cc6-d8

La 30...De3 urmează simplu 31.Db2 și amenințările albului își păstrează puterea.

31. Td5:d8 Da7-f7
32. Td1-d5 ...

Mai tare decît 32.Tld7.

32. ... Ta6-c6
33. Td5:b5 Df7-c4

34. Tb5:f5 ...

Aceasta încheie lupta, întrucît 34... T:f5 35. T:e8+ Rf7 36.De7+ Rg6 37.N:e4 ar fi fost cu totul fără speranțe pentru negru.

34. ... Tc6-f6
35. Tf5:f6 g7:f6
36. Td8-d4? ...

Grabă tipică, cauzată de criza de timp. Eram bucuros că am găsit o serie forțată de mutări, care îmi permiteau să trec fără prejudicii peste mutarea a 40-a de control și n-am acordat atenție mutării simple 36.Db3 care forțează un final cu doi pioni în plus, ceea ce l-ar fi determinat pe negru, probabil, să cedeze imediat.

36. ... Dc4:e2
37. Da3-b3+ Rg8-h8
38. Td4:e4 De2-d2
39. Db3-b1! ...

Mai simplu decît 39.h3 Dd3, după care negrului îi mai rămîn unele posibilități de rezistență.

39. ... Dd2:c3
40. Db1-e1 Dc3:e1+

Sau 40...Dc8 41.D:a5.

41. Te4:e1 ...

Finalul se câștigă ușor, deoarece în afară de pionul în plus albul are un nebul foarte puternic contra un cal lipsit de cîmpuri sigure în centrul tablei.

41. ... Ce8-d6
42. Ng2-c6! ...

Fixează calul pe loc (ținînd seama de amenințarea schimbului de turnuri prin Te8) și preîntîmpină înaintarea pionului a5.

42. ... Tf8-b8

Sau 42...Tc8 43.Na4.

43. Te1-e6	Tb8-b1+
44. Rh1-g2	Tb1-b2+
45. Rg2-h3	Cd6-f5
46. Te6-f6	Cf5-e7
47. Nc6-e4	Rh8-g7
48. Tf6-e6	Rg7-f7
49. Te6-h6	Tb2:a2
50. Th6:h7+	Rf7-f6
51. Th7-h6+	Rf6-f7
52. Th6-a6	Negrul cedează.

Nr. 255. APĂRAREA INDIANA NOUA

EUWE

ALEHIN

A 21-a partidă a meciului, 1937

1. d2-d4	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	b7-b6
4. g2-g3	Nc8-b7
5. Nf1-g2	Nf8-b4+
6. Nc1-d2	Nb4-e7

După cite știu eu, această mutare n-a mai fost folosită înainte nicio dată. Totuși idei asemănătoare au fost încercate în apărarea olandeză pentru prima dată de șahiștii sovietici, iar mai târziu și de către mine, de cele mai multe ori cu rezultate satisfăcătoare, cel puțin în ceea ce privește deschiderea. Ideea manevrei nebunului constă în încercarea de a folosi poziția oarecum neobișnuită a nebunului alb pe d2.

Totuși, după această partidă, am ajuns la concluzia că vechea continuare 5...Ne7 pe care am aplicat-o în partida a 23-a este cel puțin tot atât de bună ca și manevra folosită în această întâlnire.

7. Cb1-c3

Cf6-e4

Aceasta permite albului să obțină un ușor avantaj în spațiu. Mai prudent ar fi fost 7...0-0 8.0-0 d5 și dacă 9.Ce5, atunci 9...Dc8 cu joc aproximativ egal.

8. 0-0

...

Albul ar fi putut juca și dintr-o dată d4-d5.

8. ...	0-0
9. d4-d5!	Ce4:d2
10. Dd1:d2	...

Ar fi fost mai bine și 10.C:d2 deoarece negrului nu-i rămânea, se pare, nimic mai bun decît 10...Dc8 pentru a para amenințarea 11.d6!

10. ...	Ne7-f6
11. Ta1-d1	...

Albul pierde timp prețios. După 11.Cd4 jocul lui ar fi fost în mod sigur preferabil.

11. ...	d7-d6
12. d5:e6	...

Acum, la 12.Cd4 ar fi urmat 12...N:d4 și apoi e6-e5 cu joc satisfăcător pentru negru. Schimbul din partidă duce de asemenea numai la echilibrarea șanselor, deoarece negrul poate apăra ușor pionul e6.

12. ...	f7:e6
13. Cf3-d4	Nb7:g2
14. Rg1:g2	...

Desigur, nu 14.C:e6? din cauza 14...De7 15.C:f8 N:c3 16.bc (16.D:c3 N:f1) 16...Nb7! rămînînd cu două figuri ușoare pentru turn.

14. ...	Dd8-c8
---------	--------

Negrul se pregătește să folosească în unele variante cîmpul b7, de exemplu 15.f4 Cc6! 16.C:c6 Db7 spre avantajul său.

15. Dd2-c3	Nf6:d4
16. Td1:d4	Cb8-c6
17. Td4-e4	...

Începutul unui plan cu totul greșit, care transformă repede poziția acceptabilă a albului într-o poziție de pierdere. O mutare de nădejde ar fi fost 17.Td2, iar și mai simplu 17.Tf4, deoarece după schimbul turnurilor șansele negrului de a ataca se reduc la minimum.

17. ...	Tf8-f6
18. f2-f4?	...

Aduce turnul într-o poziție de pat. Corect mai era însă și acum 18.Tf4.

18. ... Dc8-d7
19. g3-g4 ...

Slăbește pionul f4 și totodată mărește dificultățile albului. Continuarea 19.Td1 i-ar fi dat oarecari șanse de salvare.

19. ... Ta8-f8
20. g4-g5 ...

Inutil, după cum arată răspunsul negrului. Dar partida albului era deja pierdută strategic.

20. ... Tf6-f5 !

Negrul nu are de ce să apere pionul deoarece la 21.T:e6 răspunsul 21...Ce5 duce la câștigarea calității.

21. h2-h4 Dd7-f7
22. Tf1-f3 Rg8-h8 !

O importantă mutare pregătitoare pentru înaintarea în centru proiectată de negru.

Imediat 22...d5 ar fi fost ceva cam prematur din cauza 23.T:e6 d4 24.De4 dc 25. bc Cd8 26. Te7 cu oarecari șanse practice pentru alb.

Intrucît 22...e5 este la fel de neconvîngător din cauza 23.Cd5 Cd4 24.Ce7+ D:e7 25.T:d4, am hotărît să mă abțin de la înaintarea pionilor centrali pînă cînd ea nu va fi hotărîtoare.

23. De3-d3 ! d6-d5 !

Acum a sosit momentul, deoarece 24.cd e4 25.Ta4 d4 ar fi fost absolut fără speranță pentru alb.

24. Te4:e6 Cc6-b4 !

Aceasta este evident mai tare ca 24...D:e6.

25. Dd3-e3 Cb4-c2

! Botvinnik arată că era necesar să se joace Cdl. — V. P.

În cazul cînd 25...d4 26.De4 dc 27.bc albul ar fi putut opune o rezistență mai de durată.

26. De3-d2 Df7:e6
27. c4:d5 De6-f7

28. Dd2:c2 ...

După aceasta negrul câștigă ușor prin atac direct. Așteptam o mutare mai subtilă, 28.Rg3, (cu amenințarea 29.e4) după care ar fi survenit următoarea variantă uimitoare: 28... Cel ! 29.Tf2 Cg2 ! 30.e3 (mai apărînd încă pionul f4) 30...C:h4 31. R:h4 h6 ! cu amenințări hotărîtoare.

28. ... Tf5:f4
29. Dc2-d3 Df7-h5
30. Tf3:f4 Tf8:f4
31. Dd3-h3 Tf4-g4 +
32. Rg2-f2 h7-h6 !

Dacă acum 33. gh, atunci 33... Df5+ și după șahul cu turnul, negrul câștigă dama.

Albul cedează.

Nr. 256. DESCHIDEREA RETI

ALEHIN EUWE

A 22-a partidă a meciului, 1937

1. Cg1-f3 d7-d5
2. c2-c4 d5-d4
3. e2-e3 ...

Ca răspuns la 3. b4 negrul ar fi putut juca 3...f6 urmat de e7-e5 cu perspective bune.

Mutarea aleasă de alb preîntîm-pină această posibilitate, deoarece la 3...c5 4.C4f6 poate urma 5.ed (Dar nu 5.bc e5! cu șanse aproximativ egale) 5...cd 6.c5! (Această mutare tare a fost găsită de mine în timpul cînd mă pregăteam pentru meci), după care slăbiciunea diagonalei a2-g8 ar fi creat negrului dificultăți considerabile. La 6...e5 albul răs-punde prin 7.Nc4; dacă 6...Dd5, a-tunci 7.Dc2 în avantajul albului; dacă însă 6...a5, atunci 7.Da4+ Nd7 8.b5 e5 9.Nc4 și negrul nu poate juca 9...N:c5 din cauza 10.N:g8 ur-mat de 11.Dc4.

3. ...

Cb8-c6

După această mutare albului îi este foarte greu (dacă în general este posibil) să obțină avantaj în deschidere.

4. e3:d4

Cc6:d4

5. Cf3:d4

Dd8:d4

6. Cb1-c3

Cg8-f6

Și mai simplu este imediat 6...e5 dar întrucît negrul poate înfăptui această înaintare prin următoarea sa mutare, mutarea din partidă nu strică încă nimic.

7. d2-d3

...

Inutil ar fi fost 7.Cb5 Db6 8.d4 Cc4! 9.c5 Dc6 10.Cc3 a6.

7. ...

c7-c6?

O serioasă pierdere de timp în lo-cul căreia era absolut suficient 7...e5. Dacă 8.Ne3, atunci simplu 8...Dd8 9.d4 Cg4 sau 9.Ne2 c5 (Și mai solid este 9...Ne7 cu joc apro-ximativ egal).

8. Nc1-e3

Dd4-e7

Cu intenția de a fiancheta ne-bunii. Dar avantajul de spațiu al

albului devine evident după numai cîteva mutări.

9. d3-d4

g7-g6

10. Nf1-e2

Nf8-g7

Cu amenințarea Cg4 (Imediat 10...Cg4 ar fi fost inutil din cauza 11.Nf4 urmat de h2-h3).

11. h2-h3

0—0

12. 0—0

b7-b6

13. Ne2-f3

Nc8-b7

14. a2-a4!

...

Încercînd să mărească eficacitatea pătrunderii în centru, albul caută întîi să slăbească pionul b6. Desfășurarea ulterioară a partidei confir-mă justetea acestei scheme.

14. ...

Ta8-d8

Ținînd seama de mutarea a 18-a a negrului, aceasta pare o pierdere de timp, dar în realitate constituie aproape o tristă necesitate deoarece după a4-a5 negrul trebuie să țină seama de amenințarea a5-a6. Însă după schimbul pe b6 (în loc de a5-a6) negrul va fi nevoit să se înapoieze cu turnul pe a8, oferînd schimbul a cel puțin o pereche de turnuri.

15. a4-a5

Dd7-c7

Această mutare și cea următoare a negrului sînt necesare pentru a a-sigura o apărare suficientă a pio-nului slab b6.

16. Dd1-b3

Cf6-d7

17. a5:b6

a7:b6

18. Ta1-a7

Td8-a8

Principală amenințare a albului era 19.d5.

19. Tf1-a1

e7-e6

Altfel inevitabila înaintare d4-d5 ar fi fost și mai neplăcută decît s-a dovedit în partidă.

20. Ta7:a8

Nb7:a8

Această mutare a fost supusă unei critici nemeritate. După 20... T:a8 21. T:a8 N:a8 22.Da3 Nb7 23.b4 albul ar fi trebuit să rezolve o problemă tehnică mai ușoară decât în partidă.

21. d4-d5 !

...

O hotărâre care n-a fost de loc ușoară, deoarece îmi dădeam seama că schimburile care survin pun la dispoziția negrului importante cîmpuri în centru. Totuși, era necesar să se întreprindă ceva tocmai în acest moment, deoarece: 1) albul nu are nici un fel de mijloace de a întări excelenta poziție a pieselor sale; 2) negrul, dimpotrivă, poate, dacă vrea, să încerce organizarea unui atac asupra pionului d4, atac care începe cu mutarea Td8; 3) mutarea 21.d5 este unica posibilitate de a folosi punctul slab b6, creat prin deplasarea pionului „a”.

21. ...

c6:d5

22. c4:d5

Cd7-c5

Justificarea tactică a mutării 21.d5 constă în varianta 22...N:c3 23.d6 ! D:d6 24.D:c3 N:f3 25.Nh6 ! cu câștigarea calității. Dacă însă 22...Ce5, atunci 23.Ne4, menținînd amenințarea d5-d6¹.

23. Db3-c4

...

Dacă 23.N:c5 D:c5 24.de, atunci 24...N:f3 25.ef+ T:f7 26.gf N:c3 27. Ta7 Dg5+ cu șah etern.

23. ...

e6:d5

24. Nf3:d5

Na8:d5

25. Cc3:d5

Dc7-e5

Negrul alege o continuare tăioasă care, desigur, promite mai mult decât pasiva 25...Db7 26.Tb1 Cd7 27. Db5 ! cu avantaj de spațiu evident pentru alb.

¹ Botvinnik consideră că negrul ar fi trebuit să încerce obținerea remizei prin 22... ed1 23. N:d5 N:c3 24. bc N:d5 25. D:d5 D:c3 26. Tc1 Cf6 27. Dd6 Db2 —V.P.

26. Ta1-b1

Cc5-a4 !

Un mijloc spiritual de a păstra, deși temporar, pionul condamnat b6. Acum ambii adversari trebuie să joace foarte precis.

27. b2-b3

Ca4-b2

28. Dc4-c6

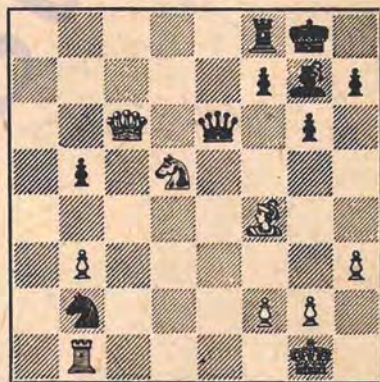
b6-b5 !

Acesta este sensul manevrei precedente a calului. Pionul nu poate fi luat din cauza 29...Td8.

29. Ne3-f4 !

De5-e6

După aceasta albul poate lua pionul. Singura apărare acceptabilă o constituia mutarea 29...De2 ! la care ar fi urmat 30.Tf1 ! și negrului îi rămîn următoarele dezavantaje: pionul slab b5, cîmpul f6 neapărat și — ceea ce are de asemenea importanță — poziția nesigură a calului.

30. Dc6:b5 !

...

Această luare care pare riscată asigură albului un avantaj material pe care el reușește să-l mențină pînă la sfîrșit. Dacă acum 30...Td8, atunci 31.Tc1 ! T:d5 32.Db8+ (ia-tă de ce era necesară mutarea 29. Nf4) 32...Nf8 33.Nh6 Dd6 (Sau 33... De7 34.Tc8) 34.D:d6 T:d6 35.Tc8 și albul câștigă.

30. ... De6-e4
31. Tb1-c1 Cb2-d3

Sau 31...Td8 32.Ng5 cu variante asemănătoare celor arătate mai sus.

32. Db5-c4! ...

Iarăși singura mutare dar absolut suficientă pentru menținerea avantajului.

32. ... De4-e2

O greșeală grosolană ar fi fost 32...Nd4 din cauza 33.Cf6+.

33. Tc1-f1 Cd3:f4

Negrul în mod practic nu are ce să aleagă, deoarece 33...Te8 (Cu amenințarea 34...D:f1+) se poate para prin 34.Ne3.

34. Dc4:f4 ...

Nu însă 34.C:f4 din cauza 34...D:c4 35.bc Tc8 36.Tc1 Nh6 cu remiză probabilă.

34. ... De2-b5
35. Df4-f3! ...

Albul trebuie să joace încă precaut. Aici, de exemplu, mutarea „naturală” 35.Dc4 ar fi dus la o remiză rapidă după 35...Tb8.

35. ... Tf8-b8
36. Tf1-b1 Db5-a6
37. Tb1-d1 ...

Încercarea albului de a repeta mutările, determinată de criza crescândă de timp, duce la complicații interesante.

După mutarea simplă 37. b4, albului nu i-ar fi fost prea dificil să obțină avantaj datorită pionului său liber. Era posibilă, de exemplu, varianta 37... Dc4 38. Ce7+ Rf8 39. Ce6 Tb6 40. b5! T:b5 41. Da3+ și albul câștigă.

37. ... Da6-a3
38. Td1-b1 Da3-a2
39. Df3-d3 Ng7-d4

Acest contraatac stabilește doar poziția regelui negru. Totuși era greu de găsit o continuare satisfăcătoare pentru negru, deoarece albul amenință să-și împingă pur și simplu înainte pionul său liber.

40. Tb1-f1 Da2-b2

Nesatisfăcător pentru negru era 40... Da7 din cauza 41. b4.

41. Cd5-e7+! ...

Mutarea din plic cu care se începe atacul final și care, după vreo zece mutări, duce la câștigarea forțată a damei pentru două piese.

41. ... Rg8-f8

Singura mutare. Fără speranță ar fi fost 41... Rg7 din cauza 42. Cf5+! gi 43. Dg3+ și D:b8 sau 41... Rh8 din cauza 42. Cc6 N:f2+ 43. T:f2 Dc1+ 44. Rh2 D:c6 45. T:f7.

42. Ce7-c6 Nd4:f2+
43. Rg1-h2! ...

Ideea acestui sacrificiu de pion (în loc de 43. T:f2 Dc1+ 44. Df1 D:c6 45. T:f7+ Rg8 46. Tf3 cu șanse problematice de câștig) devine evidentă doar după a 48-a mutare a albului. Următoarele manevre cu calul sînt foarte elegante.

43. ... Tb8-e8

Dacă 43... Tb7, atunci 44. Df3 Nb6 (Sau 44... Nc5 45. Dd5) 45. Cd8! câștigînd cel puțin calitatea.

44. Dd3-f3 Te8-e2

Din nou singura mutare, la fel ca și mutarea următoare. Se poate observa că în cazul cînd regele alb s-ar fi deplasat la mutarea a' 43-a la h1, negrul s-ar fi salvat imediat prin 44... Tel.

45. Cc6-d4! Te2-d2
46. Cd4-e6+ Rf8-e7
47. Ce6-f4 ...

Cu amenințarea 48. Cd3.

47. ...

Db2-d4

Sau 47... Dc2 48. Tal și regele negru neapărat n-ar fi putut rezista atacului combinat a trei piese albe.

48. Rh2-h1

...

Doar această mutare „liniștită” care trebuia să fie calculată cu mult înainte de înfăptuirea ei, justifică atacul început prin 43. Rh2.

Albul amenință acum 49. Ce2 și dacă negrul încearcă să preîntâmpine aceasta prin 48... Nh4, el pierde în felul următor: 49. Db7+ Dd7 50. Db4+ Re8 51. Ce6! (Mai tare decât 51. C:g6 hg 52. D:h4 Td1!) 51... Ne7 52. Db8+ Nd8 53. C:d8 D:d8 54. De5+ De7 55. Dh8+ Rd7 56. D:h7 Tf2 57. Td1+ Rc7 58. Dh8 etc.

48. ...

Td2-a2

Sau 48... h5 49. Ce2 Td1, ceea ce se deosebea foarte puțin de continuarea din partidă.

49. Cf4-e2

Ta2-a1

50. Df3-b7+

...

Desigur nu 50. C:d4 din cauza 50... Tf1+ urmat de Ng1+ și negrul își recâștigă dama.

50. ...

Re7-f6?

Partida era pierdută pentru negru oricum, dar 50... Rf8 permitea o rezistență mai îndelungată, de exemplu: 51. C:d4 Tf1+ 52. Rh2 Ng1+ 53. Rg3 Nf2+ 54. Rf3 N:d4+ 55. Re4 Nf6 sau 55. Re2 Tf2+ 56. Re1 Rg7! În această variantă albul, pentru a obține victoria, ar fi trebuit să folosească rezerva sa, pionul liber „b”.

51. Ce2:d4

Ta1:f1+

52. Rh1-h2

Nf2-g1+

53. Rh2-g3

Ng1-f2+

54. Rg3-f3

Nf2:d4+

55. Rf3-e4

Td1-d1

Forțat, deoarece amenință 56. Da6+.

56. Db7-d5?

...

Desigur, nu era nevoie să mă obosesc cu calcularea unui final de pionii câștigător, după 56... Tel+ 57. R:d4 Td1+ 58. Rc5 T:d5+ 59. T:d5 Re7 60. Rc6 intrucit mutarea simplă 56. Dc6+ și 57. Dc2 câștiga imediat! Aceasta este singura scăpare din vedere (din fericire neesențială) admisă de mine în această partidă neobișnuit de dificilă.

56. ...

Rf6-e7

57. g2-g4

h7-h5

58. g4:h5

f7-f5+

59. Re4-f3

Td1-d3+

60. Rf3-e2

Td3-e3+

61. Re2-d2

Te3-e4

62. h5:g6

Negrul cedează.

Nr. 257. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

EUWE

A 24-a partidă a meciului, 1937

1. Cg1-f3

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. d2-d4

Cg8-f6

4. Cb1-c3

c7-c5

5. c4:d5

Cf6:d5

6. g2-g3

...

O deviere inofensivă de la varianta obișnuită cu mutarea 6. e4. În ambele cazuri negrul are puține dificultăți cu dezvoltarea pieselor.

6. ...

c5:d4

Suficient de bine este de asemenea 6... Cc6 7. Ng2 C:d4 8. C:d4 C:c3 9. bc cd 10. D:d4 D:d4 11. cd Nd6 12. a4 Re7 cu egalarea jocului, cum s-a jucat în ultima dintre partidele demonstrative organizate după meci.

7. Cc3:d5

Dd8:d5

8. Dd1:d4

Dd5:d4

9. Cf3:d4

Nf8-b4+

Impotriva acestui șah și a schimbului care urmează nu se poate spune nimic.

10. Nc1-d2

Nb4:d2+

11. Re1:d2

Re8-e7?

Neglijarea dezvoltării pieselor flancului damei devine din acest moment cauza tuturor dificultăților negrului. Cerințelor poziției îi corespunde continuarea 11... Nd7 12. Ng2 Cc6 13. C:c6 N:c6 14. N:c6 bc 15. Tacl 0—0—0+ 16. Re3 Rc7 cu o apărare ușoară în finalul de turnuri.

12. Nf1-g2

Th8-d8

13. Rd2-e3

Cb8-a6

În mod practic forțat deoarece cimpul c7 avea nevoie să fie apărat. Dar calul pe a6 nu numai că se găsește în afara jocului, dar după cum se va vedea, este supus unor amenințări periculoase.

Partea imediat următoare a partidei, care se termină pentru alb cu câștigarea unui pion, este ușor de înțeles, dar cu atât mai mult este instructivă.

14. Ta1-c1

Ta8-b8

15. a2-a3

...

Înutil ar fi fost 15. Cb5 din cauza 15... Nd7 (16. C:a7? Ta8).

15. ...

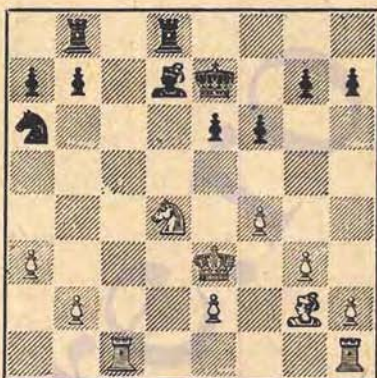
Nc8-d7

Cu amenințarea 16... e5, pe care albul o previne prin mutarea sa următoare.

16. f2-f4

f7-f6

Această mutare a fost supusă criticii, după părerea mea, fără motive suficiente, deoarece negrul pină la urmă nu putea evita pierderea pionului. Dacă, de exemplu, 16... Ne8, atunci 17. b4 Td7 18. Cb5 Ta8 19. Te3 urmat de 20. Thcl și 21. Tc8 sau 21. Cc7. Prin continuarea din partidă negrul cu toată pierderea unui pion, mai păstrează încă unele șanse de remiză.

17. Ng2-e4!

...

Albul nu atacă numai pionul h7, dar amenință de asemenea în unele variante cu Nd3 și în fine (ceea ce este mai important) împiedică înaintarea 17... e5, deoarece la aceasta ar urma 18. fe 19. Cf3 cu câștigarea unui pion.

17. ...

Nd7-e8

Negrul preintimpină posibilitatea mutării 18. N:h7, deoarece ar obține contrașanse suficiente datorită răspunsului 18... g6.

Cu ajutorul următoarelor două mutații, albul reușește însă să folosească slăbiciunea cimpului e6.

18. b2-b4!

Td8-d7

19. f4-f5!

Ca6-c7

Relativ mai bine decît 19... e5 20. Ce6, sau 19... ef 20. N:f5 Td5 21. N:h7 — în ambele cazuri cu avantaj considerabil pentru alb.

20. f5:e6

Cc7:e6

21. Cd4:e6

Re7:e6

22. Ne4:h7

...

Albul a obținut în felul acesta avantaj material dar în același timp avantajul lui pozițional aproape a dispărut și negrul reușește chiar să obțină o oarecare presiune pe coloana „e”.

22. ... f6-f5
23. Tc1-c5!

37. Td6:e6+
38. Td5-e5

Te8:e6
Te6-a6

Pregătește schimbul nebunilor pe d5.

Dacă 38... Tf6, atunci 38. e4 fe+
40. R:g4 Tf2 41. h4 cu o victorie rapidă.

23. ... g7-g6
24. Nh7-g8+ Re6-f6
25. Th1-c1 Td7-e7+
26. Re3-f2 Ne8-c6
27. Ng8-d5 Tb8-e8
28. Tc1-e1!

39. Te5:f5 Ta6:a3
40. Tf5-b5!

Luarea imediată 40. R:g4 câștiga probabil de asemenea, dar mutarea jucată este mai precisă.

În ultima instanță, cea mai bună, deoarece 28. Tlc2 Na4 29. Td2 b6 30. Tc3 Td8 ar fi dus la o legare neplăcută.

28. ... Nc6:d5
29. Tc5:d5 g6-g5
30. Td5-d6+ Rf6-e5?

40. ... b7-b6
41. Rf4:g4

Dacă acum 41... Te3, atunci 42. Tg5+ Rh6 43. b5! (Acesta este sensul mutării a 40-a a albului) 43... T:e2, 44. h4, după care negrului nu-i rămân nici un fel de șanse practice.

Negrul cedează.

După această ieșire imprudentă partida negrului ajunge repede dez-nădăjduită. Natural ar fi fost 30... Rf7 31. h4 gh 32. gh Th8 33. Td4 și albul mai trebuie să învingă unele dificultăți tehnice pentru a obține victoria.

31. Te1-d1 g5-g4

Tot atît de fără speranțe ar fi fost continuarea 31... Te6 32. Td7 Tbe7 33. h4 etc.

32. Td1-d5+ Re5-e4
33. Td5-d4+ Re4-e5
34. Rf2-e3

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. e2-e3 0-0
5. Cg1-e2

Era posibilă de asemenea 34. e4, ceea ce ar fi dus la câștigarea a încă unui pion dar ar fi permis negrului să opună o rezistență mai îndelungată decît cea din partidă, de exemplu: 34... Tc8! 35. T6d5+ Re6 36. ef+ Rf6. Calea aleasă este destul de simplă.

34. ... Te7-e6

Sau 34... f4+ 35. Rd3! tot mai amenințînd să dea mat.

35. Td4-d5+ Re5-f6+
36. Re3-f4 Rf6-g6

5. ... d7-d5
6. a2-a3 Nb4-e7
7. c4:d5

Latura slabă a acestui sistem inventat de marele cunoscător al deschiderilor, Rubinștein, este faptul că pe acest cal nu-l așteaptă un mare viitor nici la f4, nici la g3, iar negrul, făcînd mutările cele mai simple, obține un ușor avantaj de dezvoltare.

De aceea este preferabil să se joace întîi 5. Nd3 și dacă 5... b6, atunci 6. Ce2 (Sau chiar 6. Df3); dacă însă 5... d5, atunci 6. Cf3 cu perspective bune.

Intrucit albul se pregătește să joace Cg3, ar fi fost mai bine pentru el să se abțină de la acest schimb. Intr-adevăr după 7. Cg3 c5 8. dc N:c5 9. b4 mutarea 9... d4 s-ar fi dovedit greșită din cauza 10. Cce4 iar dacă 10... Nb6, atunci 11. c5. Prin urmare negrul ar fi trebuit să-și modifice planul de dezvoltare.

7. ... e6:d5
8. Ce2-g3 ...

Rubinstein juca de obicei aici 8. Cf4, probabil cu scopul de a împiedica următoarea mutare a negrului după care el nu mai întâmpină nici un fel de dificultăți în deschidere.

8. ... c7-c5
9. d4:c5 ...

Pregătirea pentru greșeala de la mutarea următoare. Intrucit albul nu trebuia să se teamă de mutarea c5-c4 calea logică consta în continuarea 9. Nd3 Cc6 10. dc N:c5 11. 0—0.

9. ... Ne7:c5
10. b2-b4 ? ...

Este evident că albul nu prevede răspunsul adversarului, altfel ar fi jucat 10. Nd3.

10. ... d5-d4 !

Ideea acestei mutări interesante constă în aceea că albul nu poate s-o pareze cu succes prin 11. Ca4 din cauza 11... de ! 12. D:d8 (Dacă 12. C:c5 ?, sau 12. bc ?, atunci 12... ef+ 13. Re2 Ng4+) 12... ef+ 13. Re2 Ng4+ ! și, cind regele alb va merge pe coloana „d”, negrul reține dama cu șah, obținind posibilitatea de a salva nebunul c5.

Intrucit și continuarea 11. Ce4 C:e4 12. C:e4 Nb6 ar fi fost în avantajul negrului, mutarea următoare a albului este relativ cea mai bună.

11. b4:c5 d4:c3
12. Dd1-c2 ...

Albul este prea optimist și subapreciază amenințările adversarului. Altfel el ar fi încercat să simplifice poziția prin 12. D:d8 T:d8 13. Ce2 Ce4 14. f3 C:c5 15. C:c3 Cc6, după care negrului îi mai rămâne, e adevărat, un oarecare avantaj datorită superiorității pionilor pe flancul damei și dezvoltării mai bune.

12. ... Dd8-a5
13. Ta1-b1 ...

Acum ar fi fost insuficient 13. Ce2 din cauza 13... Cd5 14. e4 Cb4 ! cu cîștigarea calității.

13. ... Nc8-d7

Acum amenințarea 14... Na4 este greu de respins. Dacă, de exemplu, 14. Nc4 Na4 15. Nb3, atunci 15... Nb5 ; dacă însă 14. Tb4 (ceea ce a fost recomandat de mulți comentatori) atunci 14...Ca6 ! 15.N:a6 D:a6 16. e4 Tfe8 și albul nu poate face rocada și nu poate lua pionul c3 din cauza răspunsului Cd5.

Hotărîrea albului de a da calitatea pentru un pion, pentru a termina cel puțin dezvoltarea pieselor sale, este de aceea mai înțeleaptă.

14. Tb1-b3 Nd7-a4
15. Dc2:c3 Da5-d8 !

Acesta este sensul celei de a 13-a mutări a negrului. Cu tot avantajul material, negrului nu-i va fi de loc ușor să obțină victoria. Partea imediat următoare a partidei este plină de învățăminte în primul rînd din punct de vedere tactic.

16. Nf1-c4 Cb8-a6 !

Continuarea 16... N:b3 17. D:b3 Ca6 18. D:b7 C:c5 19. Db5 i-ar fi permis albului să-și păstreze perechea de nebuni.

17. Nc4:a6 b7:a6

Nu însă 17... N:b3 din cauza 18. Nd3 ! cu contrașanse comparativ mai bune decît în partidă.

18. 0—0

19. Dc3:b3

Na4:b3

Ta8-b8

În curînd coloana „b” va începe să joace un rol important. După mutarea tentantă 19... Dd5, albul, continuînd 20. D:d5 C:d5 21. e4 ar fi avut oarecare șanse de salvare.

20. Db3-c2

Dd8-d5

21. e3-e4

Dd5-b3

22. Dc2-e2

...

Acum, dimpotrivă, finalul după 22. D:b3 T:b3 ar fi fost fără speranță pentru alb din cauza slăbiciunii pionului a3.

22. ...

Db3-b5 !

23. De2-f3

...

Aceasta este relativ mai bine decît 23. De3 Cd7. Dacă albul vrea să evite schimbul damelor, el trebuie să uite de existența pionului c5.

23. ...

Db5:c5

24. Cg3-f5 ?

...

Aici însă, cea mai bună șansă practică ar fi fost mutarea 24. Nf4, care preîntîmpina legarea care urmează. În acest caz cea mai bună continuare pentru negru ar fi fost 24... Tbe8 și dacă 25. e5 (25. Tc1 Db5 ! 26. Nd6 Tc8), atunci 25... Cd7 26. Ce4 Dc2 27. Tc1 Db2 menținîndu-și superioritatea materială.

24. ...

Tb8-b1

25. Df3-f4

...

Sau 25. Dg3 Ch5 25. Dg5 Rh8 ! și negrul se apără fără greutate. Dar acum albul amenință 26. Dg5 cu cîștigul damei.

25. ...

Cf6:e4

S-ar fi putut crede că o dată cu cîștigarea acestui important pion, lupta ar fi trebuit să se termine repede. Totuși albul reușește să găsească noi și noi mutări de atac.

26. h2-h4

Tf8-e8

Mai rău ar fi fost 26... C:f2 din cauza 27. Rh2 !

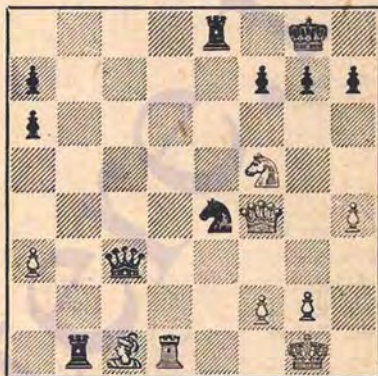
27. Tf1-e1

Dc5-c3

28. Te1-d1

...

Cu amenințarea 29. D:e4.

28. ...

Ce4-d2 !

Această mutare elegantă forțează noi simplificări, atît de dorite de negru, după care lupta de fapt încetează.

29. Td1:d2

Tb1:c1 +

Nu însă 29... D:c1+ 30. Rh2 Tb2 ? din cauza 31. De5 ! și albul cîștigă.

30. Rg1-h2

Dc3-c7

31. Td2-d6

Tc1-c5

32. g2-g3 !

...

O idee spirituală, demnă de o soartă mai bună. Dacă negrul își aduce la îndeplinire amenințarea (32... T:f5) el ar fi nevoit după 33. Te6 ! ! să dea dama pentru două turnuri (33... fe 34. D:c7 T:f2+ 35. Rh3 e5) și albul poate opune o rezistență dîră.

32. ...

Te8-f8 !

Acest răspuns simplu răpește însă albului ultimele speranțe de salvare.

33. g3-g4 ...
Nu mergea 33. C:g7 R:g7 34.
Df6+ Rg8 35. Td4 din cauza 35...
h5.

33. ... f7-f6
34. Rh2-h3 h7-h5

Inceputul contraatacului.

35. Df4-d2 h5:g4+
36. Rh3:g4 Dc7-f7
37. h4-h5 Tc5:f5!

În sfârșit, acest cal (cel mai odios dintre caii întregului meci!) poate fi înlăturat și negrul obține repede, ca adaos la cei doi pioni în plus, un atac de mat. A fost o luptă emoționantă!

38. Rg4:f5 Df7:h5+
39. Rf5-f4 Dh5-h4+
40. Rf4-f3 ...

La 40. Rf5 ar fi urmat mat în patru mutări: 40... g6+ 41. Re6 (41. R:g6 Dh7 mat) 41... De4+ 42. Rd7 Db7+ 43. Re6 Df7 mat.

40. ... Dh4-h3+
41. Rf3-e4 ...

Sau 41. Rf4 Te8 cu amenințarea imposibil de respins 42... g5 mat.

41. ... Tf8-e8+
42. Re1-d5 Dh3-b3+
43. Rd5-d4 Db3:a3

Albul cedează.

Nr. 259. APĂRAREA NIMZOVICI

ALEHIN **GOLOMBEK**

Turneul de la Margate, 1938
(Comentarii de V. N. Pănoy)

1. d2-d4 Cg8-f6
2. c2-c4 e7-e6
3. Cb1-c3 Nf8-b4
4. g2-g3 ...

Cu acest sistem de dezvoltare albul are mai puține șanse de a obține avantaj de deschidere, dar în schimb el îl abate pe adversar de la căile teoretice mai bine studiate.

4. ... d7-d5
5. Nf1-g2 0-0
6. Cg1-f3 c7-c5
7. c4:d5 Cf6:d5
8. Nc1-d2 Cb8-c6
9. a2-a3 Cb5:c3

La 9... Na5 ar fi urmat 10. C:d5 în avantajul albului.

10. b2:c3 Nb4-a5
11. 0-0 c5:d4

Negrul tinde spre simplificarea maximă a jocului pe calea schimburilor, presupunând în mod greșit că aceasta este cea mai scurtă spre remiză într-o partidă împotriva campionului mondial. Dar în urma acestui fapt albul obține un avantaj pozițional neînsemnat, dar stabil, sub forma unui nebun de cimpuri albe, mai activ și a slăbiciunii pionilor flancului damei negre. În locul mutării din partidă ar fi fost mai bine 11... De7 urmat de Td8 și Nd7.

12. c3:d4 Na5:d2
13. Dd1:d2 Dd8-e7
14. Dd2-b2! ...

Albul împiedică concomitent înaintarea e6-e5 și mutarea Nd7.

14. ... Tf8-d8

O mutare șablon într-o poziție care e departe de a fi simplă. Negrul ar fi trebuit să se gindească la încheierea dezvoltării flancului damei, și să joace 14... Tb8 și 15... Nd7.

15. Tf1-c1 De7-d6

Acum mutarea 15... Tb8 ar fi o greșeală gravă, din cauza răspunsului 16. T:c6.

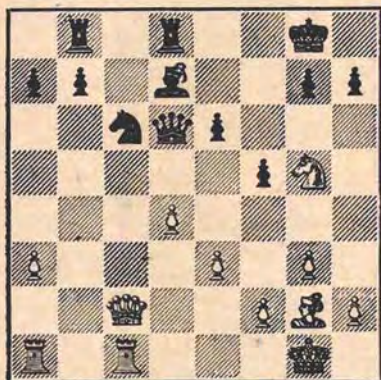
16. e2-e3 Ta8-b8
17. Cf3-g5 ...

Alehin imbină atacul — care dis-trage atenția — pe flancul damei cu amenințări tactice pe flancul regelui.

17. ... Nc8-d7
18. Db2-c2! f7-f5?

Trebuia să fi jucat 18... g6, după care albul își menținea avantajul prin 19. Ce4 De7 20. Db2.

După mutarea aparent naturală din partidă urmează o combinație cu totul neașteptată, profund gândită, pur alehiniană.

19. d4-d5 !!

Cc6-e7

Luarea pionului l-ar fi dus pe negru la o înfrângere imediată: 19... ed 20. Nd5+!! D:d5 21. Tcd1 (mutare „liniștită”) și dama negrului trebuie să părăsească diagonală a2-g8, după care este decisiv 22. Da2+.

20. d5:e6

Nd7:e6

21. Tc1-d1

Db6-e5

Dacă 21... Da6, atunci 22. Dc7 Cd5 23. De5!

22. Ng2:b7!

...

Poanta întregii combinații! Nu se poate juca 22... T:d1+ 23. T:d1 T:b7 din cauza Td8 mat. Albul rămâne acum cu un pion în plus pe lângă nebulul puternic, ceea ce îi asigură victoria. Dar sfârșitul partidei mai conține câteva momente frumoase.

22. ...

h7-h6

23. Cg5:e6

De5:e6

24. Dc2-c7

Td8:d1+

25. Ta1:d1

Tb8-e8

26. Nb7-f3

...

Nebunul alb ocupă o poziție ideală și totodată este amenințat pionul a7.

26. ...

a7-a6

27. Td1-d6

De6-e5

28. Dc7-c4+

Rg8-h7

29. Td6:a6

Te8-d8

30. Dc4-f7

Td8-d1+

31. Rg1-g2

Negrul cedează.

În afara a doi pioni în plus, albul mai amenință mat în 2 mutări prin 32. T:h6+! O partidă strălucită!

Nr. 260. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT ALEHIN ROOK

Turneul de la Margate, 1938

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

d5:c4

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. e2-e3

e7-e6

5. Nf1:c4

c7-c5

6. 0-0

Cb8-c6

7. Dd1-e2

a7-a6

Dezvoltarea prematură a nebulului c8 la b7 pe care eu însumi am aplicat-o — spre nenorocirea mea — împotriva lui Euwe în a 5-a partidă a meciului din 1937, este cel puțin îndoielnică. Sistemul mai vechi de dezvoltare 7... cd 8. Td1 Ne7 9. ed 0-0 este în mod sigur mai prudent.

8. Cb1-c3

b7-b5

9. Nc4-b3

b5-b4

O încercare nouă (cel puțin pentru mine) de a preveni acțiunile energice ale albului în centru. Totuși, după cum arată rezultatul partidei, nebulul alb devine prea puternic. Nesatisfăcător este și 9... Ne7, cum am jucat în partida mai sus amintită, din cauza 10. dc urmat de 11. e4. Continuarea 9... Nb7 permite,

după 10. Td1 Db6, răspunsul neplăcut 11. d5.

10. d4-d5!

Mutarea inițială a unei combinații complicate, care duce la legarea totală a tuturor pieselor negre — e adevărat — cu prețul damei!

10. ...

Cc6-a5

Cu totul natural, deoarece 10... ed 11. C:d5 C:d5 12. Td1 și apoi e3-e4 dădea albului avantaj pozițional fără nici o jertfă.

11. Nb3-a4+

Nc8-d7

12. d5:e6

f7:e6

13. Tf1-d1!

...

Singura mutare, deoarece dacă 13. N:d7+ D:d7 14. Td1 Dc6! 15. Cb1 Ne7, negrul ar fi menținut șanse cel puțin egale.

13. ...

b4:c3

14. Td1:d7!

...

Aceasta este poanta combinației. Căuza principală datorită căreia atacul albului trebuie să fie încununat de succes constă în aceea că calul a5 nu va putea lua parte la luptă. Cu toată lipsa de material, alb are o superioritate temporară de forțe în sectorul în care se decide lupta.

14. ...

15. Cf3-e5

16. b2:c3

Cf6:d7

Ta8-a7

Re8-e7

O altă posibilitate o constituie mutarea 16... Nd6. În acest caz alb ar fi continuat cu 17. Dh5+ (Nu însă 17. C:d7 T:d7 18. D:a6 din cauza 18... 0—0! 19. N:d7 D:d7 20. D:a5 Nc7! și negrul câștigă) 17... g6 18. C:g6 hg 19. D:h8+ Nf8 20. e4 și el are doi pionieri pentru o piesă și o puternică presiune; dacă, de exemplu, 20... De7 (ce altceva?) atunci 21. Nh6 Cc4 22. Tb1 cu amenințări hotărâtoare. Jucând 16... Re7, negrul încearcă să-și păstreze avantajul său material.

17. e3-e4!

...

Cu amenințarea principală 18. C:d7 T:d7 19. Ng5+.

17. ...

18. Nc1-g5

Cd7-f6

...

Acum negrul trebuie să se apere împotriva amenințării 19. Dh5.

18. ...

19. Ng5-f4

Dd8-c7

...

Dacă în continuare negrul ar fi încercat să dea dama pentru două figuri ușoare, el ar fi pierdut pînă la urmă din cauza imposibilității de a obține un joc coordonat al pieselor sale. De exemplu 19... Rd8 20. Cc6+ și apoi fie 20... D:c6 21. N:c6 C:c6 22. Td1+ Cd7 23. e5, fie 20... C:c6 21. N:c7+ R:c7 22. e5 Cd7 23. f4. În ambele cazuri negrul și-ar fi pierdut repede pionii de pe flancul regelui, iar regele său ar fi rămas fără nici o apărare. De aceea negrul trebuie să tindă să-și mențină cu orice preț avantajul material.

19. ...

Dc7-b6

Din păcate, maestrul de șah, spre deosebire de maeștrii celorlalte arte, este lipsit adesea de satisfacția de

a-și încheia creația cu loviturile spectaculoase pe care le intenționa, deoarece înfăptuirea planurilor sale creatoare depinde de măsura în care adversarul său se apără logic. În această poziție, de exemplu, mă așteptam la mutarea naturală 19... Db7 cu atac asupra pionului e4 și pregătisem următoarea încheiere: 20. De3! Rd8 (20... C:e4 21. Ng5+) 21. Dd3+! Rc8 22. Tb1 D:e4 23. Cf7!! și negrul nu are o apărare satisfăcătoare împotriva amenințării matului pe b8 sau d8. După mutarea din partidă, sfârșitul vine aproape tot atât de repede, dar mai puțin spectaculos.

20. Ta1-d1	g7-g6
21. Nf4-g5!	Nf8-g7
22. Ce5-d7	Ta7-d7
23. Td1:d7+	Re7-f8
24. Ng5:f6	Ng7:f6
25. e4-e5!	Negrul cedează.

Nr. 261. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN CAPABLANCA

Turneu de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-d2	Cg8-f6

Psihologic este ușor de înțeles că Capablanca, pierzând în același turneu o partidă împotriva lui Keres în varianta 3... c5, renunță în partidă de față la această mutare care nu i-a adus succes. E straniu totuși că el alege o continuare de multă vreme condamnată de teorie și de practică.

4. e4-e5	Cf6-d7
----------	--------

În poziția aceasta mai multă atenție merită mutarea 4... Cg8.

5. Nf1-d3	c7-c5
6. c2-c3	Cb8-c6
7. Cg1-e2	Dd8-b6

8. Cd2-f3	c5:d4
9. c3:d4	Nf8-b4+
10. Re1-f1	...

Cu aceasta se termină teoria, care apreciază în mod just această poziție ca fiind favorabilă albului. Cu toate că negrul și-a lipsit adversarul de dreptul de a face rocada, totuși toate piesele lui sînt situate foarte rău, dezvoltarea nebulului c8 este mult îngreuiată iar în cazul rocadei mici el se expune unui puternic atac de figură.

10. ...	Nb4-e7
---------	--------

Intr-una din partidele meciului dintre Spielman și Stoltz, negrul a jucat aici 10... f6, dar albul după 11. Cf4 le 12. C:e6 e4 13. Nf4 a obținut un atac imparabil. Rocada în momentul acesta nu este nici ea bună din cauza 11. N:h7+! R:h7 12. Cg5+ Rg8 13. Dd3 cu atac imparabil.

11. a2-a3	Cd7-f8
-----------	--------

Mutarea 11... a5 este nesatisfăcătoare din cauza slăbirii punctului important b5. Mai tare este aici, probabil, 11... f5 și dacă 12. e4, atunci 12... C:f6 13. Cg5 e5, sau 13. Cf4 0—0 cu joc egal. Dacă însă la 11... f5 albul nu ia pe f6 ci joacă 12. b4 atunci 12... Cf8 13. Ne3 Nd7 și 14... Tc8.

La 11... 0—0 ar fi urmat 12. h4! și apoi 13. Cg5 cu atac puternic pentru alb.

12. b2-b3	Nc8-d7
13. Nc1-e3	Cc6-d8?

O încercare prea directă de simplificare. Trebuia jucat 13... Tc8, după care nu se putea răspunde 14. Cc3 din cauza 14... C:b4. Dacă însă 14. Tc1, atunci 14... a5 15. b5 Ca7 16. a4 Nb4 cu șanse mai bune de apărare decît după mutarea din partidă, care pe deasupra ia damei un cîmp necesar de retragere.

14. Ce2-c3

a7-a5

Situația negrului a devenit dificilă și e greu de găsit pentru el o continuare pe deplin satisfăcătoare. De exemplu: 14... Cg6 15. h4 0—0 16. h5 Ch8 17. Dc2 și albul cîștigă, sau 14... a6 15. Ca4 N:a4 16. D:a4+ Cd7 (16... Cc6? 17. b5) 17. Tc1 cu o poziție covârșitoare a albului. Sau 14... Tc8 15. Ca4 Dc7 16. Re2 f6 17. Db3 și negrul n-are ce muta.

15. Cc3-a4

Db6-a7

După aceasta dama iese pentru mult timp din joc. Nu era mai bine, de altfel, nici 15... N:a4 16. D:a4+ Cc6 17. Re2! Cd7 (17... Cg6 18. h4 0—0 19. b5! Cd8 20. Dc2) 18. Thb1 cu o superioritate pozițională hotărîtoare pentru alb.

16. b4-b5

h7-h6

Se înțelege că nu trebuie permis 17. b6 cu definitivă blocare a damei și turnului.

17. g2-g3

f7-f5

Negrul încearcă să organizeze un contraatac de pioni pe flancul regelui. Rău este 17... Cg6 din cauza 18. h4. Dacă 17... f6, atunci 18. Rg2. Dacă 17... Tc8, atunci tot 18. Rg2 ocupînd apoi coloana „c”.

18. Rf1-g2

Cd8-f7

19. Dd1-d2!

...

Desigur, albul nu trebuie să permită mutarea g7-g5, după care negrul ar fi obținut contrașanse.

19. ...

h7-h6

20. h2-h4

Cf8-h7

Poate că ar fi fost mai bine 20... g6, care nu lăsa la dispoziția pieselor albe punctul g6. Atunci la h4-h5 negrul ar fi putut răspunde g6-g5.

21. h4-h5!

..

Prin această mutare se lichidează definitiv contrașansele negrului și apare o nouă slăbiciune esențială, dar acum pe flancul regelui — diagonală b1-h7.

21. ...

Cf7-g5

După 21... 0—0 22. Ch4 N:h4 23. Th4 Cf5 negrul ar fi avut mult mai multe șanse de apărare. De aceea, probabil, este mai bine pentru alb să răspundă la 21... 0—0 cu 22. Cc3 cu itinerariul următor: Cc3-e2-f4-g6.

22. Cf3-h4

Cg5-e4

23. Dd2-b2

Re8-f7

E de neînțeles pentru ce negrul evită cu dirzenie rocada, după care în orice caz n-ar fi stat mai rău decît după mutarea din partidă. Acum Alehin găsește posibilitatea unei străpungeri strălucite pe flancul regelui.

24. f2-f3

Ce4-g5

25. g3-g4

f5-g4

Mutare forțată.

26. Nd3-g6+!

...

Acum negrul nu mai reușește să-și dezvolte turnul h8.

26. ...

Rf7-g8

La 26... Rf8 albul decide partida prin 27. Thf1!! gf+ 28. Cf3 Rg8 29. C:g5 C:g5 30. N:g5 31. C:b6!! și dacă 31... D:b6, atunci 32. Df2. Sau 27. Thf1 g3 28. f4 Ce4 29. f5! N:h4 30. fe+.

27. f3-f4!

Cg5-f3?

Capablanca n-a presupus că calul său se va încurca în tabăra albului. Nu era bine nici 27... Ch3, din cauza aceluiași răspuns și nici 27... Ce4 din cauza 28. N:e4 cîștigînd cel puțin calitatea, deoarece nu se poate 28... N:h4 din cauza 29. N:h7+ Dar și după mutarea mai bună

27... Cf7, albul, jucînd simplu 28. Nd3 N:h4 29. T:h4 cu ulterioara dublare a turnurilor pe coloana „g”, ar fi obținut un atac imparabil.

28. Ng6:h7+!

Th8:h7

Dacă 28... R:h7, atunci 29. Db1+ Rg8 30. Cg6.

29. Ch4-g6

Ne7-d8

Albul amenință acum să joace Rg3 și R:g4 cu ciștișigarea calului. O situație rară pentru un mijloc de partidă: calul nu se poate apăra împotriva atacului regelui!

30. Ta1-c1

...

Albul nu se grăbește cu ciștișigarea calului, deoarece negrul nu-și poate întări poziția sa.

30. ...

Nd7-e8

31. Rg2-g3

Da7-f7

32. Rg3:g4

Cf3-h4

Rău este și 32... Cg5 33. f:g Df5+ 34. Rg3 N:g5 din cauza 35. Tc1.

33. Cg6:h4

Rf7:h5+

34. Rg4-g3

Dh5-f7

35. Ch4-f3

h6-h5

În această poziție deznădăjduită, negrul a depășit timpul de gîndire.

Nr. 262. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

EUWE

Turneul de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

c7-c6

3. Cg1-f3

Cg8-f6

4. c4:d5

c6:d5

Această variantă de schimb duce de obicei la o luptă aridă, de manevre, cu un avantaj minim pentru alb. Euwe a fost desigur mirat că Alehin a ales împotriva lui o continuare atât de incoloră, dar după citeva mutări această uimire a devenit, probabil, și mai mare văzînd cit de original și neașteptat a știut Alehin să ascuță jocul.

5. Cb1-c3

Cb8-c6

6. Nc1-f4

Nc8-f5

După cum atât de convingător a arătat această partidă, dezvoltarea nebunului este riscată pentru negru. Trebuia jucat 6... e6 urmat de Nd6.

7. e2-e3

a7-a6

Acum, la 7... e6 albul ar fi putut juca 8. Db3! și negrul ar fi avut dificultăți serioase, deoarece nu e bine 8... Ca5 din cauza 9. Da4+, nici 8... Dc8 din cauza 9. Tc1. Și mutarea din partidă frînează însă dezvoltarea negrului. Probabil că el ar fi trebuit să joace 7... Db6.

8. Cf3-e5!

Ta8-c8

9. g2-g4!

...

În această poziție o noutate, deși mutări asemănătoare au mai fost întîlnite în poziții analoge.

9. ...

Nf5-d7

Relativ cea mai bună mutare. Continuările 9... C:e5 10. g7 Cc4 11. Da4+ Dd7 12. D:d7+ R:d7 13. Ca4!, sau 9... Ng6 10. h4 C:e5 (10... h6 11. C:g6 f:g 12. Nd3) 11.

de Ce4 12. Da4+ Dd7 13. D:d7+ R:d7 14. C:d5 Tc5 15. Td1 sînt evidente mai avantajoase pentru alb.

10. Nf1-g2

e7-e6

11. 0—0

...

La 11. g5 negrul ar fi putut să ofere un sacrificiu foarte promițător de pion prin 11... Ce4 12. C:e4 de 13. N:e4 C:e5 14. dc Nb4+ 15. Rf1 Nb5+ 16. Rg2 De7 cu o poziție excelentă.

11. ...

h7-h6

12. Nf4-g3

h6-h5?

Negrul speră să creeze un contraajoc după 13. g5? h4! 14. Nf4 Ch5 sau 14. gf hg 15. fg gf 16. C:d7 R:d7! dar albul găsește o răsturnare convingătoare a mutării din partidă. Dar și după 12... Ne7 albul ar fi păstrat perspective excelente pentru un atac pe flancul regelui.

13. Ce5:d7!

Cf6:d7

Acum însă, după 13... D:d7 14. g5 hg albul ar fi cîștigat un pion după 15. gf hg 16. fg. Nu e bine nici 13...D:d7 14. g5 Cg8 din cauza 15. e4! de 16. d5! cu atac puternic pentru alb.

14. g4:h5

...

Aparent acest pion dublat nu prezintă valoare, dar în realitate el este o pîrghie cu ajutorul căreia albul distruge flancul regelui advers.

14. ...

Cd7-f6

15. Ng2-f3

Nf8-b4

16. Ta1-c1

Re8-f8

Această renunțare de bună voie la rocadă este ușor de înțeles deoarece după 16... 0—0 17. Rh1 urmat de Tg1 flancul regelui negru nu mai putea fi apărat.

17. a2-a3

Nb4:c3

18. Tc1:c3

Cc6-e7

Dacă 18...Ce4, atunci 19.N:e4 de 20.f3 și albul obține un atac imparable.

19. Dd1-b3

Tc8:c3

Altfel albul își dublează turnu-
rile.

20. b2:c3

Dd8-d7

La 20...b5 ar fi urmat 21.a4.

21. Db3-b6

...

Un atac avînd ca scop distragerea atenției adversarului, tipic pentru Alehin, — cu trecerea luptei de pe un flanc pe celălalt. Se amenință 22. Tbl cu pătrunderea figurilor grele ale albului. Mutarea de răspuns a negrului este silită.

21. ...

Ce7-c8

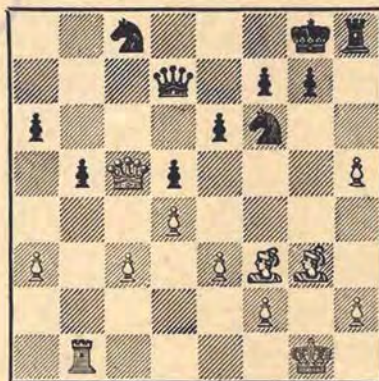
22. Db6-c5+

Rf8-g8

23. Tf1-b1

b7-b5

Amenință 24.c4.

24. h5-h6!

...

Inceputul unei serii întregi de sacrificii poziționale de pioni, mulțumită cărora se deschid liniile pentru atacul decisiv al pieselor albe.

24. ...

g7:h6

Dacă 24...T:h6, atunci 25.a4 și nu se poate juca 25...ba din cauza 26.Tb8 cu cîștigarea calului, iar după 25...Ca7, urmează 26.Db6 cu cîștigarea ambilor pioni negri și pătrunderea turnului.

25. Ng3-e5	Rg8-g7
26. a3-a4!	b5:a4
27. c3-c4!	Cc8-e7

Nu se poate juca 27...dc din cauza 28.N:f6+ R:f6 29.De5+.

28. c4:d5	Ce7:d5
-----------	--------

Sau 28...ed 29.Tb6 Ceg8 și toate piesele negrului sînt încătușate.

29. Rg1-h1	...
------------	-----

Albului nu-i convine să joace imediat 29.N:d5 ed 30.Tb6 din cauza 30...Dg4+.

29. ...	Th8-c8
30. Tb1-g1+	Rg7-h7
31. Dc5-a3	...

Atacul a trecut din nou pe flancul regelui! Calul f6 este legat ca și înainte, deoarece la 31...Ce4 urmează 32. Ng7+, iar la 31...Ce8 decide mutarea 32.Df8. Negrul nu se poate apăra împotriva amenințării 32.Dd3+ Rh8 33.N:d5 D:d5+ 34.e4 cu cîștigarea calului. Nu-l salvează nici mutarea din partidă.

Restul e clar.

31. ...	Tc8-g8
32. e3-e4	Tg8:g1+
33. Rh1:g1	Dd7-b5
34. e4:d5	Db5-b1+
35. Rg1-g2	Db1-g6+
36. Rg2-f1	Dg6-b1+
37. Rf1-g2	Db1-g6+
38. Ne5-g3	Cf6:d5
39. Nf3:d5	e6:d5
40. Da3:a4	h6-h5
41. h2-h4	Negrul cedează.

Nr. 263. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN FLOHR

Turneul de la Amsterdam, 1938

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0-0	Nf8-e7
6. Tf1-e1	b7-b5
7. Na4-b3	d7-d6
8. c2-c3	Cc6-a5
9. Nb3-c2	c7-c5
10. d2-d4	Dd8-c7
11. Cb1-d2	0-0

Comentariile lui Alehin cu privire la această mutare și la cea următoare sînt date la partida nr. 242.

12. Cd2-f1	Nc8-g4
13. d4:e5	d6:e5
14. Cf1-e3	Ng4-e6
15. Dd1-e2	...

Dezavantajos pentru alb era 15.Cd5 din cauza 15...C:d5 16.ed Tad8 și dacă 17.T:e5, atunci 17...Nf6 18.Th5 g6 și negrul recîștigă pionul.

15. ...	Tf8-e8
16. Cf3-g5	...

Dacă 16.Cf5, atunci 16...Nf8 17.Ng5 Cd7 cu poziție bună pentru negru.

16. ...	c5-c4
---------	-------

Negrului nu-i convine să joace 16...Nd7 din cauza 17.Cd5 și albul după 17...C:d5 18.ed Ng5 19.N:g5 obține avantajul perechii de nebuni cu diagonală b1-h7 deschisă.

17. b2-b4!	...
------------	-----

Prin această mutare albul preîntîmpină manevra proiectată de negru Ca5-b7-c5-d3. Fără îndoială, mutarea 17.b4 este cea mai tare continuare în poziția de față, deoarece

la 17.Cd5 ar fi urmat 17...N:d5 18.ed h6 iar mai tirziu 19...C:d5; la 17. Cf5 negrul putea să joace 17...N:f5 18.ef Cb7 și acum mutarea 19.b4 este proastă din cauza răspunsului 19...a5!

17. ... c4:b3

Și în cazul retragerii calului albul ar fi păstrat o inițiativă de durată.

18. Cg5:e6 f7:e6

19. a2:b3 b5:b4

Negrul speră să obțină contrajoc pe flancul damei, dar posibilitățile albului, datorită puternicului nebulun de câmpuri albe care i-a rămas, sînt mult mai bune.

20. c3:b4 ! ...

Cel mai tare deoarece acum se manifestă repede slăbiciunea pionilor negri a6, e5, e6. La 20.c4 ar fi urmat 20...Cc6 și calul negru pătrunde pe punctul d4.

Dacă 24.Cc4 atunci 24...Dd4 cu joc bun pentru negru.

20. ... Ne7:b4

21. Nc1:d2 Nb4:d2

22. De2:d2 Ca5:c6

23. Dd2-c3 Dc7-b6

24. Nc2-d3 ...

Era necesar să se joace 24...a5! scoțind pionul de sub bătaia nebulunului și controlînd cîmpul b4. După 24...a5! 25.Cc2 Cd4 26.Nc4 C:c2 27.D:c2 Rf7 negrul, din cauza materialului neînsemnat care rămîne pe tablă, ar fi păstrat șanse de remiză.

24. ... Cc6-d4 ?

25. b3-b4 ! Te8-c8

26. Ce3-c4 Ta8-b8

27. Ta1-a5 ! ...

Desigur, slab ar fi fost 27.Te1 din cauza 27...C:e4 și dacă 28.N:e4, atunci 28...Ce2+. Prin mutarea din partidă albul cîștigă pionul e5, și

nînd seama că pionul „a” este oricum imposibil de apărat.

27. ... Db6:b4

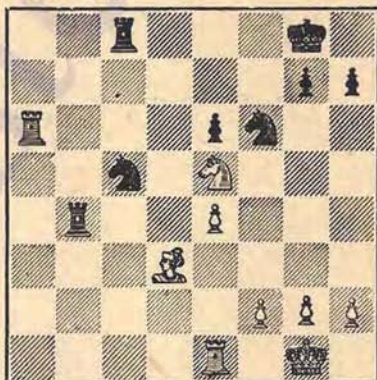
Nu se poate juca 27...Cd7 din cauza 28.C:b6.

28. Dc3:b4 Tb8:b4

29. Cc4:e5 Cd4-b3

Negrul încearcă să schimbe nebulunul periculos al albului, după care, cu tot pionul în minus, ar fi avut șanse de remiză. Dar albul găsește un răspuns bun (mutarea a 31-a). De aceea era mai bine să fi jucat 29.Tb6, schimbînd după 30. T:a6 unul din turnuri, deoarece nu merge 30.N:a6 din cauza 30...Ta8.

30. Ta5:a6 Cb3-c5

31. Te1-c1 ! ...

Mutarea aceasta a fost subapreciată de negru. La 31...Cf:e4 urmează 32.f3 ! Cf6 33.T:c5 ! și albul cîștigă.

31. ... Tb4-b8

32. Nd3-c4 ! Rg8-h8

Dacă 32...C:a6, atunci 33.N:e6+ Rf8 34.T:c8+ T:c8 35.N:c8 Cc5 36.f3 și albul are doi pioni în plus. Negrul păstrează unele șanse de remiză doar după 32...Rf8 ! 33.Tc6 Cc:e4 34.N:e6 T:c6.

33. Ce5-f7+
34. Cf7-d6
35. Ta6-a1
36. e4-e5

Rh8-g8
Tc8-c7
Rg8-f8
Cf6-g4

Sau 36...Cd5 37.N:d5 ed 38.f4 și albul are o poziție mult superioară.

37. Tc1-e1

g7-g5

Negrul împiedică mutarea f2-f4, dar slăbește și mai mult flancul regelui, fapt de care albul profită imediat.

38. Ta1-a3!

Cg4-h6

O rezistență ceva mai mare s-ar fi putut opune jucînd 38...h5.

39. Ta3-h3

Rf8-g7

La 39...Cg8 foarte tare ar fi fost 40.f4 gf 41.Tf1.

40. Th3-g3

g5-g4

41. h2-h3

Rg7-h8

Aici partida a fost întreruptă și Flohr a cedat fără a mai relua jocul.

Un final plin de învățăminte în care Alehin a folosit excelent procedeul legării pieselor adversarului pentru obținerea unui avantaj decisiv.

Nr. 264, APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN

ELISKASES

*„Turneul națiunilor” pe echipe,
Buenos-Aires, 1939*

1. e2-e4
2. d2-d4
3. e4:d5
4. c2-c4
5. Cb1-c3

c7-c6
d7-d5
c6:d5
Cg8-f6
e7-e6

6. Cg1-f3
7. c4:d5

Nf8-e7
...

Albul se mulțumește cu un avantaj minim de dezvoltare în varianta principală în care pionii centrali ocupă poziții simetrice, de exemplu: 7...ed 8.Nb5+ Cc6 9.Ce5, sau 8...Nd7 9.N:d7+ Cb:d7 10.0—0 0—0 11.Nf4

7. ...

Cf6:d5

8. Nf1-b5+

Nc8-d7

La 8...Cc6 intenționam să continui pur și simplu dezvoltarea pieselor prin 9.0—0 0—0 10.Tel cu posibilități multiple, bazate pe stăpînirea unui spațiu mai mare.

9. Nb5:d7

Cb8:d7

Un joc mai viu s-ar fi obținut după 9...D:d7 10.Ce5 C:c3 11.bc (aici este slabă mutarea 11.Df3, propusă de Euwe și reproducă de vreo duzină de reviste de șah, din cauza 11...D:d4 12.D:f7 Rd8 și din cauza amenințării matului pe d1 albul nu are resurse pentru continuarea atacului început prin sacrificiul de cal) 11...Db5 12.c4 Da5+ 13.Nd2 Nb4 14.Tb1 sau 11...Dd5 12.0—0 Cc6 13. Tel, și albul capătă superioritate de spațiu deși cu prețul slăbirii poziției sale în centru.

10. Cc3:d5

e6:d5

11. Dd1-b3

Cd7-b6

După 11...0—0 n-aș fi acceptat sacrificiul de pion, ci aș fi jucat simplu 12.0—0, ceea ce în mod practic forțează revenirea la continuarea din partidă.

12. 0—0

0—0

13. Nc1-f4

Ne7-d6

Intrucit după 5...Cc6 6.Ng5 negrul nu are un răspuns mai bun decît 6...e6 (La 6...dc urmează sacrificiul 7.N:c4!) imediat 5...e6 oferă negrului o mai mare libertate de alegere a jocului ulterior.

Dorința negrului de a schimba nebunul f4, care ocupă o poziție bună, este ușor de înțeles și nu constituie de loc cauza greșelilor ulterioare. Greșcala a fost făcută de negru mai tirziu.

14. Nf4:d6 Dd8:d6
15. Tf1-e1 ! ...

Cu intenția de a răspunde la
15...Cc4 prin 16.Ce5.

15. ... Ta8-c8
16. Ta1-c1 h7-h6 ?

Aceasta nu numai că nu împiedică mutarea Ce5, dar mai slăbește și cîmpul g6. Lăsînd la o parte unele considerații care nu pledau în favoarea mutării hotărîte 16...f6 (de exemplu, slăbiciunea pe e6) această continuare care — trebuie s-o spun — nu a fost propusă de nici un comentator, ar fi permis negrului să păstreze temporar echilibrul. Aș fi răspuns, probabil, prin 17.g3, urmat de Ch4.

17. Cf3-e5 Tc8-c7

Acum acesta este unicul mijloc de a elibera calul de apărarea „mecanică” a pionului b7.

18. g2-g3 ! ...

După cum se va lămuri în curînd, structura de pioni f2, g3, h2 (sau h4) este mult mai favorabilă decît structura f2, g2, h2 în legătură cu lupta turnurilor pe flancul damei.

18. ... Tf8-c8
19. Tc1:c7 Tc8:c7

După 19...D:c7, răspunsul 20.Da3 ! ar fi limitat și mai mult posibilitățile negrului.

20. Db3-b5 ...

Prin această mutare m-am pregătit pentru continuarea naturală 20...Te7, considerînd că după 21.Da5 ! f6 22.Cg6 aș fi putut juca la cîștig, cu toată reducerea materialului.

20. ... Cb6-d7

Negrul înlătură calul indezirabil e5, dar cu prețul pierderii coloanei „e” și diminuării siguranței regelui său. Este extrem de îndoielnic dacă

după această mutare negrul se mai poate salva, chiar în cazul celei mai bune apărări.

21. Ce5:d7 Tc7:d7
22. Te1-e8+ Rg8-h7
23. h2-h4 ! ...

Intrucit de pe cîmpul b5 dama atacă o serie de puncte importante, ea îl va părăsi numai dacă va fi silită.

23. ... a7-a6

În ciuda părerii comentatorilor, aici nu este bună continuarea 23...h5 (în general vorbind, naturală), din cauza 24.Ta8 și dacă 24...a6, atunci 25.De2 cu amenințările 26.De8 și 26.D:h5+.

24. Db5-e2 Td7-d8
25. Te8-e7 Td8-d7
26. Te7-e5 g7-g6

Mai puțin promițător pentru negru ar fi fost 26...Dg6 27.h5 Db1+ 28.Rg2.

27. h4-h5 Dd6-f6
28. De2-e3 ...

Albul plănuiește atacul Db3 și, eventual, mutarea Te8.

28. ... Td7-d6

Cu scopul de a răspunde la 29.Te8 cu 29...Tc6.

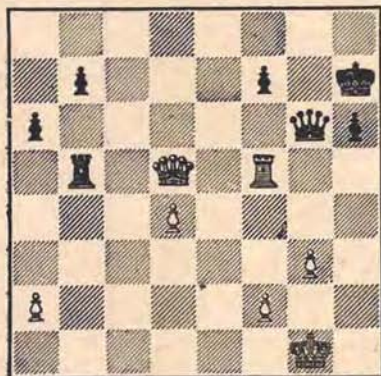
29. De3-b3 Td6-b6
30. h5:g6+ ...

Negrul este acum nevoit să ia la g6 cu dama, deoarece după 30...fg 31.D:d5 nu merge 31...T:b2 din cauza 32.Dd7+ !

30. ... Df6:g6
31. Db3:d5 Tb6:b2
32. Te5-f5 ! Tb2-b5 ?

După aceasta albul trece într-un final ușor de turnuri. Nici continuarea 32...Rg7 n-ar fi provocat albului dificultăți deosebite, intrucit prin

De5+ el ar fi cîștigat timpul necesar pentru mutarea d4-d5. Dar singurul răspuns bun, 32...Rg8! ar fi pus pe alb în fața unor probleme tehnice neclare. Rezolvarea lor ar fi început cu mutarea 33.Tf4, care apără pionul d4 și eliberează dama pentru diverse atacuri. Finalul acestei partide bine jucate ar fi promis în acest caz să fie tot atît de plin de învățăminte ca și partea precedentă, dificilă a partidei.

33. Tf5:f7+!

...

Negrul se aștepta după cît se pare, la continuarea 33. D:f7+ D:f7 34.T:f7+ Rg6, ceea ce ar fi dus la remiză.

33. ...
34. Tf7:f6+
35. Tf6:g6+
36. Tg6-b6

Rh7-g8
Tb5:d5
Rg8-h7
Td5:d4

Și după 36... Td7 finalul rămînea fără speranțe pentru negru din cauza puternicei poziții a turnului alb.

37. Tb6:b7+
38. Tb7-b6
39. Tb6:h6
40. Rg1-g2
41. Th6-a6
42. Ta6-a7
43. g3-g4
44. g4-g5

Rh7-g8
Td4-a4
Ta4:a2
a6-a5
a5-a4
a4-a3
Rg8-f8
Rf8-g8

45. Rg2-g3
46. Rg3-g4
47. Rg4-f5
48. f2-f4
49. Rf5-f6

Ta2-a1
Ta1-g1+
Tg1-g2
a3-a2

Negrul cedează.

Nr. 265. APARAREA SICILIANA
ALEHIN **ZWETKOV**
„Turneul națiunilor“ pe echipe,
Buenos-Aires, 1939

1. e2-e4
2. Cg1-f3
3. c2-c3

c7-c5
d7-d6
...

Ideea acestei mutări neobișnuite este de a crea un centru de pioni prin d2-d4 în cazul cînd negrul nu joacă imediat 3...Cf6. După mutarea calului la f6 albul însă poate obține o poziție favorabilă prin 4.e5 — cu atît mai mult cu cît această continuare nu a fost analizată în aceeași măsură ca celelalte variante ale apărării siciliene.

3. ...
4. e4-e5
5. Cf3:e5

Cg8-f6
d6:e5
Cb8-c6!

Negrul consimte la înrăutățirea poziției pionilor săi, numai pentru a înlătura singura piesă dezvoltată a adversarului.

6. Ce5:c6
7. Nf1-c4

b7:c6
Nc8-f5

Jocul împotriva pionului înapoiat „d“ compensează pe deplin slăbiciunile de pe flancul damei negre.

8. d2-d3
9. Dd1-f3
10. h2-h3

e7-e6
Dd8-d7
...

Albul intenționează să răspundă la 10...Nd6 prin 11.Cd2 urmat de Ce4 sau Cb3, iar la 10...Td8 să continue cu 11.0—0. Dacă imediat 10.0—0, atunci negrul ar fi răspuns 10...Nd6 și eventual mai tirziu Cg4.

10. ...
11. Cb1-d2

Nf8-e7
...

Deși albul capătă în urma schimburilor care urmează un final ceva mai bun, ar fi fost mai promițător, probabil, să fi continuat cu 11.0—0 Td8 12.Td1 Cd5 13.Ne3 și apoi Cbl-d2-e4.

11. ... Ta8-d8
12. 0—0 ...

Nu însă 12.Ce4 din cauza 12...C:e4 13.de N:e4!

12. ... Nf5:d3
13. Nc4:d3 Dd7:d3
14. Df3:c6+ Dd3-d7
15. Dc6-a6? ...

Continuarea simplă 15.D:d7+ T:d7 16.Cc4, ar fi întărit avantajul obținut de alb în partidă. Mutarea 15. Da6 nu este consecventă deoarece acum, în jocul de mijloc, adversarii au șanse egale.

15. ... 0—0
16. Cd2-c4 Dd7-c7
17. Da6-a5 ...

Albul încearcă să îndrepte nereușita sa mutare cu dama.

17. ... Dc7:a5

Din ferice, negrul dă dovadă de nehotărâre și de lipsă de inițiativă. Eschivându-se de la schimbul damelor el ar fi obținut un joc egal și poate că ar fi obținut un alt rezultat în partidă, de exemplu: 17... Db7 18.Ne3 Cd5 19.N:c5 Cf4 și avantajul de dezvoltare compensează slăbiciunea flancului damei negre.

Finalul care se obține acum, cu toată simplitatea aparentă a mijloacelor folosite de alb, este extrem de plin de învățăminte, el constituind un exemplu tipic de folosire consecventă a slăbiciunii a doi pioni izolați, situați pe același flanc.

15. Cc4:a5 Td8-d6
19. Nc1-e3 Td6-a6
20. Ca5-b3 ...

Albul nu are de ce să împiedice mutarea 20...c4, deoarece mai târziu el va putea schimba avantajos acest pion, de exemplu: 20...c4 21.Cd2 Tc8 22.b3 Cd5 23.Nd4 Nf6 24.C:c4 C:c3 25.N:c3 N:c3 26.Tacl rămânând cu un cal puternic și majoritate de pioni pe flancul damei.

20. ... Tf8-c8
21. c3-c4! ...

Această mutare ia calului f6 câmpul lui cel mai bun — d5. Acum este interesant de urmărit felul cum negrul, fără să facă vreo greșală evidentă, ajunge întâi într-o stare de completă pasivitate, iar apoi la pierderi materiale, fără a avea nici o posibilitate de a întreprinde ceva.

21. ... Rg8-f8
22. Tf1-d1 Ta6-d6

Reducerea materialului este avantajoasă pentru partea stinjenită în mișcări, în cazul de față pentru negru, ale cărui piese sînt legate de apărarea pionului c5. De altfel după cum se va vedea din cele ce urmează, îmbinarea acțiunilor a trei figuri (turn, cal și nebun), susținute mai târziu și de rege, este tot ce-i trebuie albului pentru a crea o presiune hotărîtoare asupra flancului damei adverse.

23. Td1:d6 Ne7:d6
24. Ta1-d1 Rf8-e7
25. Cb3-a5 Nd6-e5

Se amenința 26.Cb7.

26. Td1-d3! ...

Poziția negrului devine cu încetul critică, tocmai pentru că albul poate manevra activ turnul; la 26.Td2 Ce4, sau 26.b3 Nc3, negrul ar fi avut un joc pe deplin satisfăcător.

26. ... Tc8-c7

Nu însă 26...N:b2 27.Tb3 Ne5 28. Tb7+ Tc7 din cauza 29.Cc6+ cu cîștigarea unei piese.

27. Td3-b3
28. f2-f4

Cf6-d7

...

Jucat la momentul oportun, deoarece dacă 28... Nd4 negrul pierde un pion după 29.N:d4 cd 30.Td3; dacă însă 28...Nf6, atunci nebunul este distras de la apărarea flancului damei.

28. ...
29. Rg1-f2
30. Rf2-f3
31. Tb3-d3

Ne5-d6
Cd7-b6
Re7-d7

...

Imediat 31.Tb5 ar fi câștigat probabil mai repede, dar întrucât negrul, începînd din acest moment, este sortit unei pasivități totale, albul nu are în fond de ce să se grăbească.

31. ...
32. g2-g4

Rd7-e7

...

Scopul acestei mutări, ca și al mutărilor următoare de pioni, este evident: albul pregătește situația cea mai favorabilă pe flancul regelui pentru momentul pătrunderii pe celălalt flanc.

32. ...
33. h3-h4
34. Td3-b3
35. Tb3-b5
36. h4-h5
37. a2-a3

Y7-f6
Cb6-a4
Ca4-b6
Re7-d7
Rd7-e7
Re7-d7

38. Rf3-e4

...

Mutarea inițială a planului de câștig plănuit de alb: regele alb va apăra temporar pionul c4, iar aceasta va permite să se treacă calul a5 pe cîmpul b5 cu efect decisiv.

38. ...
39. Re4-d3
40. Ca5-b3
41. Cb3-d2

Rd7-e7
Re7-d7
Cb6-a4
Rd7-c6

Fără speranță pentru negru este și 41...a6 42.Tb8.

42. b2-b3
43. Cd2-e4
44. Tb5-a5

Ca4-b6
Cb6-d7
Nd6-e7

Negrul și-a apărut suficient pionul c5, dar acum se pune problema pionului a7!

45. Ce4-c3!
46. Cc3-b5
47. b3-b4
48. Cb5-c3

Tc7-b7
Rc6-b6
a7-a6
Rb6-c7

Din cauza amenințării 49.Ca4+ pionul nu poate fi apărut.

49. Ta5:a6
50. Cc3-b5+
51. a3:b4
52. Ta6:e6
53. Ne3-d2!

c5:b4
Rc7-d8
Ne7:b4
Nb4-c5

Albul amenință să forțeze simplificarea decisivă a jocului prin 54. Na5+ Nb6 (54...Cb6 55.Tc6) 55. T:b6 T:b6 (55...C:b6 56.c5) 56.Rd4!

53. ...
54. Te6-c6
55. Rd3-e4!

Cd7-f8
Cf8-d7

Slăbiciunea pe e6 permite regelui alb să ia parte la atacul de mat și pe calea aceasta să decidă partida mai repede decît în cazul altor mijloace de folosire a avantajului material.

55. ...
56. Re4-d5
57. Nd2-b4+
58. Rd5-e6

Rd8-e7
Nc5-g1
Re7-d8

...

Acum amenință 59.Ne7+ cu mat
la mutarea următoare.
Negrul cedează.

Nr. 266. DESCHIDERA ENGLEZA

CZERNIAK

ALEHIN

*„Turneul națiunilor“ pe echipe,
Buenos-Aires, 1939*

1. c2-c4	Cg8-f6
2. Cb1-c3	e7-e5
3. g2-g3	d7-d5
4. c4:d5	Cf6:d5
5. Nf1-g2	Cd5-b6

Începînd (cu culorile inversate și cu un tempo în minus) lupta împotriva variantei „dragonului“ din apărarea siciliană, am pornit de la convingerea că lipsa unui tempo nu este încă o bază suficientă pentru ca o linie de joc favorabilă să se transforme într-una proastă. Și într-adevăr această partidă, ca și oricare alta din ultimul timp, ne duce la o concluzie clară: în această variantă negrul nu trebuie să se teamă că nu va reuși să obțină egalarea jocului.

6. Cg1-f3	Cb8-c6
7. 0—0	Nf8-e7
8. d2-d3	0—0
9. Nc1-e3	f7-f5

Ideea acestei înaintări este de a-l determina pe alb să înceapă lupta pentru cîmpul c5 înainte ca el să fi dorit acest lucru. Continuarea obișnuită 9...f6 ar fi oferit adversarului mai multe posibilități de alegere.

10. Cc3-a4	f5-f4
11. Ne3-c5	Nc8-g4
12. Ta1-c1	Ne7-d6

Această manevră constituie o verigă esențială în planul strategic al negrului; altfel ar fi urmat 13.N:e7 D:e7 14.Cc5 cu o presiune cam nepălăcută asupra pionului b7.

13. Tf1-e1

...

În urma acestei mutări albul va pierde mai devreme sau mai târziu controlul asupra cîmpului d4, unde va ocupa o poziție foarte puternică calul negru.

13. ...

Dd8-e7

14. Cf3-d2

Rg8-h8!

Cu scopul de a juca 15...C:a4, ceea ce imediat ar fi fost încă prematur din cauza răspunsului simplu 15.D:a4, și dacă 15...N:c5, atunci 16.Dc4+ etc.

15. Cd2-e4

...

Nesatisfăcătoare ar fi fost încercarea de a câștiga un pion prin 15.N:d6 cd. 16.C:b6 ab 17.N:c6 bc 18.T:c6 T:a2 19.T:b6 din cauza 19...d5! și negrul amenință 20...fg urmat de 21...Dc5 (Sau mai întîi 20...Dc5).

15. ...

Nd6:c5

După acest schimb amenințarea asupra pionului b7 devine mai puțin eficace decît presiunea negrului în centru.

16. Ca4:c5

Cc6-d4

Cu puternica amenințare 17...f3! împotriva căreia albul găsește, totuși, unicul răspuns suficient.

17. Cc5-b3!

...

Acum nici una din variante nu asigură negrului un avantaj hotărîtor, de exemplu:

I. 17...f3 18.C:d4 fg 19.Cf3;

II. 17...C:e2+ 18.T:e2 f3? 19.Tel;

III. 17...N:e2 18.T:e2 f3? 19.C:d4;

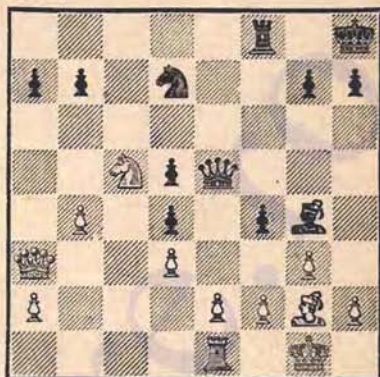
IV. 17...C:b3 18.D:b3 f3 19.ef N:f3 20.N:f3 T:f3 21.Te3 cu șanse egale.

17. ...

c7-c6

Negrul alege o continuare pozițională liniștită. Totuși, întrucât mutarea Td8 era în orice caz necesară pentru apărarea punctului d4, ea trebuia făcută în primul rând. Dacă 18. C:d4 ed 19.Dd2, atunci 19...Cd5 20. Da5 b6 21.D:a7 Db4 cu o compensație absolut suficientă pentru pion. După 17...c6 albul reușește să obțină o poziție egală.

18. Cb3:d4	e5:d4
19. Dd1-d2	Cb6-d5
20. Tc1-c4	De7-e5
21. b2-b4	...

26. ...

f4-f3

Cu amenințarea de a câștiga un pion prin 22.Db2; albul a obținut un oarecare contrajoc.

21. ...	Ta8-d8
22. Dd2-b2	Cd5-b6
23. Tc4-c5	Td8-d5

Acum amenință 24...Ca4!

24. Db2-a3	Cb6-d7
------------	--------

Prin această mutare negrul a apărât și turnul f8, ceea ce în viitor se va dovedi foarte important.

25. Tc5:d5 ?	...
--------------	-----

Făcând câteva mutări de atac, albul devine prea optimist și în urma acestui fapt își înrăutățește poziția într-un mod decisiv. Mai bună ar fi fost continuarea modestă 25.Tccl (25.Ta5 a6 26.Cc5 era combătută la fel ca și în partidă, prin mutarea 26...f3!); dacă 25.Tccl, nu mergea 25...a5 din cauza 26.Cc5.

25. ...	c6:d5
---------	-------

După această mutare, retragerea forțată a calului alb permite în sfârșit negrului să înfăptuiască cu mare efect amenințarea ascunsă f4-f3.

26. Ce4-c5	...
------------	-----

Deosebit de interesant s-ar fi dovedit atacul dacă albul ar fi găsit acum cea mai bună apărare: 27. C:d7 N:d7 28.Nf1! Nu însă 28.b5 din cauza 28...Rg8! și pionul b5 e pierdut). Ar fi putut urma: 28...h5 29.Dcl (Cu scopul de a împiedica mutarea 29...h4, care crea amenințarea 30...hg 31.hg D:g3+!) 29...Te8 30.e3 h4 cu puternica amenințare Te8-e6-h6. În loc de această mutarea naturală pe care o alege acum albul permite un deznodămint mai rapid și mai convingător.

27. h2-h3	f3:g2!
28. h3:g4	Cd7-f6!

Dacă acum 29.C:b7, atunci 29...C:g4 câștigând imediat.

29. b4-b5	...
-----------	-----

Albul respinge amenințarea 29...C:g4 (La aceasta urmează 30.Cd7 și câștigă), dar nu poate salva partida.

29. ...	De5-e7!
---------	---------

Sărmanul cal este ținut pe loc. Acum este inutil 30.Dcl din cauza noii legări 30...Tc8, iar la 30.D:a7 urmează 30...C:g4.

30. Da3-b4	...
------------	-----

Salvează regele (30...C:g4 31.D:d4), dar duce la pierderea inevitabilă a calului.

30. ... Cf6-d7
31. Db4:d4 ...

Fără speranță este și 31.Ca6 din cauza 31...Df6!

31. ... Cd7:q5

Din punct de vedere tehnic, această continuare este mai simplă decît 31...D:c5 32.D:c5 C:c5 33.Tc1 urmat de 34.R:g2.

32. Dd4:d5 ...

Sau 32.R:g2 b6 33.D:d5 Td8 34. Df3 C:d3.

32. ... Tf8-d8
33. Dd5-f3 Td8:d3

Nu însă 33...C:d3 din cauza 34.Td1 Ce5 35.T:d8+ urmat de 36.D:b7.

34. e2:d3 De7:e1+
35. Rg1:g2 De1-e7
36. d3-d4 Ce5-e4
37. Df3-e3 De7-e8
38. f2-f3 Ce4-f6
39. De3-e5 ...

Se întîlnesc partide în care este într-adevăr greu să stabilești momentul just pentru a ceda. Intrucît albul n-a făcut-o înainte, nu-i mai rămîne acum decît să joace pînă la capăt.

39. ... Rh8-g8
40. g4-g5 De8:e5
41. d4:e5 Cf6-d5
42. f3-f4 Cd5-c3
43. Rg2-f3 Cc3:a2
44. f4-f5 Ca2-c3
45. b5-b6 a7-a5
46. Rf3-e3 Cc3-d5+
47. Re3-d4 Cd5:b6
48. e5-e6 a5-a4
49. f5-f6 g7-f6

Dacă în locul acestei mutări negrul ar fi jucat 49...h6? atunci pierdea după 50.e7 Rf7 51.fg.

50. g5:f6 a4-a3

Albul cedează.

Nr. 267. APARAREA FRANCEZA

APSCHEENEEK ALEHIN

„Turneul națiunilor” pe echipe
Buenos-Aires, 1939

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. e4:d5 e6:d5
4. Nf1-d3 Cb8-c6
5. c2-c3 Nf8-d6
6. Cg1-e2 Dd8-h4

Am folosit această mutare împotriva lui Winter în 1936 (Vezi partida Nr. 235), care a răspuns 7.Cd2 și după 7...Ng4 a avut de luptat cu anumite dificultăți în încercările sale de a echilibra jocul. Răspunsul lui Apscheneek este mai conform cu ideea de bază a mutării a 3-a. În urma acestui fapt el a obținut după cîteva mutări o poziție cu totul satisfăcătoare și am fost nevoit să caut diferite căi poziționale pentru a crea o oarecare luptă în partidă.

7. g2-g3 Dh4-h5

După 7...De7 amenințările albului pe coloana deschisă „e” ar fi compensat slăbiciunea ușoară a poziției regelui său.

8. Ce2-f4 Dh5:d1+
9. Re1:d1 Cg8-f6

Mai promițătoare pare continuarea naturală 9...Ng4+ 10.Rc2 0—0—0 sau 10.Ce2 Cf6. Alegînd mutarea din partidă am subapreciat manevra de dezvoltare a albului la mutarea 12 și 13.

10. Th1-e1 +
11. f2-f3
12. b2-b3 !
13. Nc1-a3
14. Na3:d6
15. Cb1-d2

Cc6-e7
Nc8-d7
0—0—0
Ce7-f5
Cf5:d6
...

30. Te2-e1
31. c3-c4
32. Te1-f1
33. c4-c5
34. Rc2-d3
35. Ch4-f5 + ?

h7-h5
c7-c6
Rd8-e7
Cd6-b5
Cb5-c7
...

Albul a obținut o poziție absolut egală și încercările negrului de a ascuți într-o oarecare măsură jocul, nu sînt în stare să tulbure echilibrul.

15. ... g7-g5

Străduindu-se să obțină controlul asupra coloanei „e” negrul este de acord să cedeze adversarului coloana „f”, pe care se va găsi pionul izolat f7 — fără îndoială o concesie apreciabilă !

16. Cf4-g2 g5-g4
17. Cg2-h4 ...

Și după 17.f4 Cde4 18.N:e4 de 19.Ce3 ! (Nu însă 19.C:e4 din cauza 19...C:e4 urmat de 20...Nc6 și negrul câștigă) șansele albului nu sînt mai slabe.

17. ... g4:f3
18. Cd2:f3 Cf6-e4
19. Rd1-c2 f7-f6 !

Ocuparea cîmpului e4 și controlarea cîmpului e5, în aceasta a constat la început ideea negrului. Dar din păcate el nu poate evita schimbul care urmează curînd.

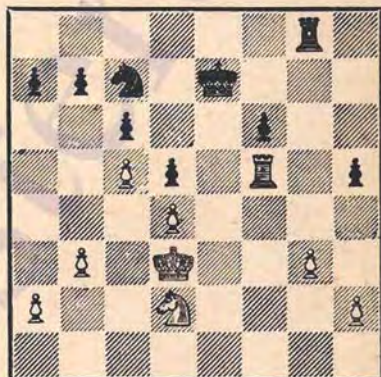
20. Te1-e3 Ce4-f2
21. Nd3-f1 Td8-e8
22. Ta1-e1 Te8-e4
23. Cf3-d2 Te4:e3
24. Te1:e3 Cf2-g4
25. Te3-e2 Nd7-b5

Tot atît de fără rezultat ca și încercarea 25...Cf5 26.C:f5 N:f5+ 27.Rc1. Poziția este evident aridă !

26. Te2-e6 Nb5-d7
27. Te6-e2 Th8-g8
28. Nf1-h3 Rc8-d8
29. Nh3:g4 Nd7:g4

Mai potrivită ar fi fost blocada prealabilă a flancului damei prin b3-b4 și a2-a4. Această propunere prematură de schimb oferă, în sfîrșit, negrului posibilitatea mult așteptată.

35. ... Ng4:f5+
36. Tf1:f5 ...

36. ... h5-h4 !

Negrul scapă de propria slăbiciune, creează o slăbiciune în poziția adversarului și, afară de aceasta, deschide turnului său o coloană extrem de importantă. Oare se poate cere mai mult unei modeste mutări de pion, mai ales în final !

37. Cd2-f1 ...

Continuarea 37.gh ar fi fost în avantajul negrului din cauza 37...Ce6 38.Cf3 Cg7 39.Tf4 Ch5 40.Tf5 Th8 cu amenințarea Re6.

37. ... Tg8-h8
38. Cf1-e3 h4:g3
39. h2:g3 Cc7-e6
40. Tf5-f1 Th8-h3 !

Dar nu imediat 40...Th2 din cauza 41.T:f6. Albul oricum nu va putea evita pătrunderea turnului negru pe linia 1-a sau a 2-a!

41. Ce3-f5+ Re7-d7
42. Rd3-e3 Th3-h2
43. Tf1-f2 Th2-h1

Sarcina imediată a negrului constă acum în a pregăti atacul asupra pionilor adversi, fără a oferi în același timp turnului alb posibilitatea pătrunderii active prin cîmpul h2.

44. Re3-d2 b7-b6!

Cu dublu scop: de a curăța de pionii linia a 7-a și de a provoca deplasarea pionului b3 într-o poziție vulnerabilă.

45. b3-b4 Th1-b1

Mutarea regelui alb, forțată pe această cale, va permite negrului să câștige în viitor un tempo important.

46. Rd3-c3 Tb1-g1!
47. Tf2-h2 ...

Singurul contrajoc posibil.

47. ... Ce6-g5
48. Th2-h8 Rd7-e6!

Pregătirea necesară în vederea câștigării pionului g3. Ar fi fost prematur 48...Ce4+ 49.Rd3 C:g3 din cauza 50.Th7+ Re6 51.Ce3.

49. Cf5-g7+ Re6-f7
50. Cg7-h5 ...

Fără îndoială că aceasta nu este mai bine decît răspunsul natural 50.Cf5, la care mă așteptam. În acest caz ar fi urmat 50...Ce4+ 51. Rd3 bc! (Tocmai în momentul în care albul nu poate răspunde 52.dc din cauza 52...a5!) 52.bc C:g3 53. Cd6+ Re6 54.Te8+ Rd7 55.Ta8 f5 56.T:a7+ Re6 57.Tc7 f4 urmat de marșul victorios al pionului liber.

50. ... Cg5-e4+
51. Rc3-d3 b6:c5
52. b4:c5 Ce4:g3
53. Ch5-f4 ...

Finalul de turnuri ar fi fost evident fără speranțe pentru alb.

53. ... Tg1-f1?

Nu se întîmplă adesea ca eu să cad în astfel de curse tactice. Continuarea 53...Td1+ 54.Rc2 (Sau 54. Rc3 Ce4+ 55.Rc2 T:d4 56.Th7+ Rg8 57.Tg7+ R:g7 58.Ce6+ Rf7 59.C:d4 C:c5 60.C:c6 a6 și negrul câștigă) 54...T:d4 55.Th7+ Rg8 56. Tg7+ Rh8 ar fi decis repede partida în favoarea negrului.

54. Cf4:d5! ...

Ca răspuns la acest pseudosacrificiu sînt neatrăgătoare pentru negru următoarele două variante: 54...cd 55.c6 Cf5 (Este evident rău 55...Tc1 din cauza 56.c7) 56.c7 Cd7 57.Td8 Tc1 cu remiză; sau 54...Rg7 55.Ce3 R:h8 56.C:f1 C:f1? 57.d5 și albul câștigă.

Calea aleasă de negru constituie singura posibilitate de a juca la câștig.

54. ... Tf1-d1+
55. Rd3-c2 Td1:d4
56. Cd5-b6! ...

Această nouă mutare neașteptată cu calul este mult mai tare decît 56.Ce3 la care ar fi urmat 56...Ta4) și în cazul unei continuări corecte ar fi putut salva partida.

56. ... Cg3-e4

Alte mutări sînt mai proaste, de exemplu: 56...Re6 57.Te8+ Rf5 58. Rc3; sau 56...Rg7 57.Tc8 ab 58.cb Tb4 59.T:c6 iar apoi 56...ab? 57.cb Tb4 58.b7 și albul câștigă chiar. Continuarea din partidă permite negrului să-și mențină avantajul material.

57. Th8-h7+
58. Th7:a7
59. a2-a4

Rf7-e6
Ce4:c5
Cc5-d7 !

Acum albul ajunge într-o situație fără ieșire.

67. Ta8-c8
68. Tc8-a8

Rb5-b6
...

La 68. a7 negrul ar fi răspuns
68... T:a7 69. R:f4 Te7.

68. ...
69. Rf3-e2
70. Re2-f2

Tf7-f6
f4-f3+
Rb6-a5 !

Folosirea „triunghiului“ pentru a
cîștiga un tempo.

71. Ta8-a7
72. Ta7-a8
73. a6-a7
74. Ta8-b8+
75. Tb8-b1
76. Tb1-a1+
77. Ta1-b1+
78. Tb1-cl+
79. Tc1-c5
80. Tc5-a5

Ra5-b5 !
Rb5-b6
Rb6-b7
Rb7:a7
Ra7-a6
Ra6-b5
Rb5-c4
Rc4-d3
Rd3-d4
c6-c5

Finalul de turnuri îl pune pe alb
în fața celor mai mari dificultăți
tehnice.

60. Cb6:d7
61. Ta7-a8
62. a4-a5
63. a5-a6
64. Rc2-d3
65. Rd3-e2
66. Re2-f3 ?

Td4:d7
f7-f6
Re6-d5
Td7-f7
f5-f4
Rd5-c4
...

Aici însă albul a subapreciat ultima mutare a adversarului. El ar fi putut obține remiza prin 66.Tb8 ! Ta7 67.Tf7 T:a6 68.T:f4+ Rc3 69. Tf3+ Rc2 70.Tf6 ! după care negrul nu poate înainta pionul fără sprijinul regelui, iar aceasta permite regelui alb să ocupe coloana „c“ și să obțină o poziție teoretică de remiză.

66. ...

Rc4-b5 !

Albul cedează.

PARTIDE DIN ULTIMA PERIOADĂ A VIEȚII LUI ALEHIN

Nr. 268. DESCHIDEREA ENGLEZĂ
LEPIN ALEHIN
Turneul din 1941¹

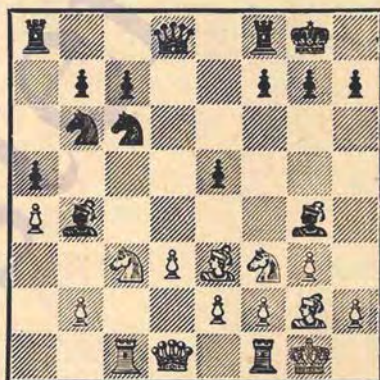
1. c2-c4	e7-e5
2. Cb1-c3	Cg8-f6
3. g2-g3	d7-d5
4. c4:d5	Cf6:d5
5. Nf1-g2	Cd5-b6
6. a2-a4	...

Nu se poate recomanda această mutare într-un stadiu atât de inițial al partidei. Albul nu realizează nimic aici, în timp ce negrul ocupă punctul b4.

6. ...	a7-a5
7. d2-d3	Nf8-b4

Prima urmare a mutării premature a 6-a a albului. De obicei negrul ocupă o poziție pasivă pe câmpul e7.

8. Cg1-f3	Cb8-c6
9. 0-0	0-0
10. Nc1-e3	Nc8-g4
11. Ta1-c1	...

11. ... f7-f5 !

Un sacrificiu de pion calculat cu precizie, a cărui acceptare l-ar fi dus imediat pe alb la pierdere. La orice altă mutare albul ar fi putut, prin 12. Ce4, să provoace complicații interesante.

12. Cf3-g5 ...

Acum a survenit amenințarea mult promițătoare 13. Db3+ urmată de Ce6, dar răspunsul negrului îndreapă partida pe un alt făgaș.

12. ...	f5-f4
13. Ne3:b6	Dd8:g5
14. Nb6:c7	Dg5-h5 !

¹ Disputat la München (N.R.).

Acum albul este nevoit să facă câteva mutări de apărare.

15. Rg1-h1 Nd6-c5
16. Dd4-d3 Ta8-d8

Dacă 16... c6, atunci 17. Tael, urmate de Dg3 sau Dh3.

17. Dd3-e2 h7-h5
18. Tfl-f3! ...

Albul vrea să joace (de exemplu, ca răspuns la 18... c6) 19. e5 Cg4 20. Ce4.

18. ... Nc5-d4

Această mutare parează amenințarea menționată dar cu prețul schimbului unei piese bine situate.

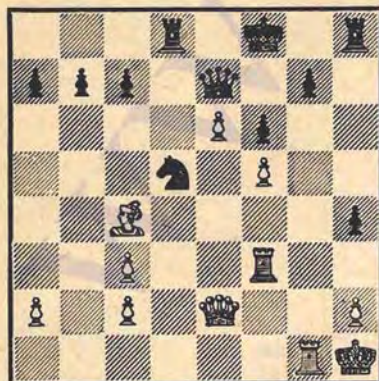
19. e4-e5 Nd4:c3
20. b2:c3 ...

Albul consimte la înrăutățirea neesențială a poziției sale de pioni, în schimb câștigă timp prețios pentru mobilizarea forțelor sale.

20. ... Cf6-d5
21. Ta1-g1 Re8-f8
22. f4-f5 ...

Cu amenințarea evidentă 23. T:g7.

22. ... f7-f6
23. e5-e6 h5-h4

24. De2-e4! ...

Inceputul manevrei decisive. După înlăturarea calului d5 negrul nu va putea să găsească o apărare împotriva pătrunderii albului pe cimpul d7.

24. ... c7-c6
25. Tg1-d1 g7-g5
26. Tf3-d3 Rf8-g7
27. Nc4:d5 c6:d5
28. Td3:d5 Td8:d5
29. De4:d5 Th8-c8
30. Dd5-d7 Tc8-e8

Sau 30... Tc7 31. D:c7!

31. Dd7-a4 ...

Nu însă 31. D:e7+ T:e1 32. Td7, deoarece după 32... Rf8! și schimbul de turnuri, finalul de pioni ar fi dus la remiză.

31. ... Te8-d8

De asemenea absolut fără speranță pentru negru este și continuarea 31... Rh6 32. D:a7.

32. Td1:d8 Negrul cedează.

Nr. 270. PARTIDA SPANIOLA
KIENINGER ALEHIN
Turneul din 1941

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 Nf8-c5

Un sistem rar jucat, dar tot atât de aplicabil ca și majoritatea altor apărări „spaniole”. E adevărat că folosirea acestei mutări necesită o cunoaștere temeinică a tuturor variantelor principale.

4. c2-c3 Dd8-f6

În egală măsură este posibilă și mutarea 4... Cge7, de exemplu: 5. d4 ed 6. cd Nb4+ 7. Nd2 N:d2+ 8. D:d2 d5 9. ed C:d5 10. N:c6+.

bc 11. 0—0 0—0 cu joc aproximativ egal.

5. 0—0 Cg8-e7
6. d2-d3 ...

Varianța recomandată aici de către manuale ca fiind favorabilă albului 6. d4 ed 7. Ng5 Dg6 8. N:e7 C:e7 9. cd Nb6 10. Cc3 0—0 11. Nd3, după părerea mea, după 11... d6 12. e5 Dh5 nu provoacă negrului dificultăți de lungă durată.

6. ... h7-h6
7. Cb1-d2 0—0
8. Cd2-c4 Ce7-g6
9. d3-d4 ...

După aceasta negrul își termină cu succes dezvoltarea și obține avantaj evident de spațiu. Albul ar fi trebuit să joace 9. b4 Nb6 (Dacă 9... Ne7, atunci 10. Ce3!) 10. a4 a6 11. C:b6 cb 12. Nc4 d6 13. Ne3 Cf4! după care însă nu trebuie să alege după ciștigarea unui pion prin 14. N:b6? din cauza 14... Nh3! 15. Cel Dg6 16. Df3? Ng4.

9. ... e5:d4
10. Nb5:c6 d7:c6!
11. Cf3:d4 ...

Necesar, deoarece la 11... cd ar fi fost extrem de neplăcută dubla legare 11... Td8 12. Ne3 Ng4.

11. ... Tf8-e8!

Atacarea punctului e4 este mai eficace aici decât mutarea șablon 11... Td8.

12. Cd4-b3 ...

Încă o mică neplăcere pentru negru. Acum pierde 12... T:e4 din cauza 13. Dd3! Dar după mutarea din partidă caii albi stau rău.

12. ... Nc5-f8
13. Dd1-c2 ...

Ca răspuns la mutarea naturală 13. f3, ar fi urmat simplu 13...

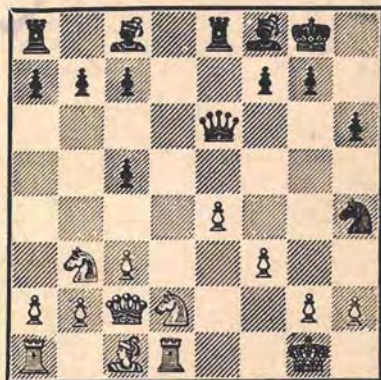
Ne6 14. Ce3 Tad8 15. Dc2 Ch4 16. Cd4 Nc8! și figurile negrului cooperează armonios. Prin mutarea din partidă albul vrea să pregătească înaintarea f2-f4, dar negrul reușește să frizeze dezvoltarea flăncului damei albe.

13. ... Df6-e6!
14. Cc4-d2 Cg6-h4
15. f2-f3 c6-c5!

Continuările 15... Dg6 16. Cc4, sau 15... Nd6 (Cu amenințarea 16... C:g2) 16. Cd4! urmat de Cc4, nu duceau la rezolvarea problemei. Continuarea din partidă pregătește atât mutarea Nd6 cit și mutarea Td8, cu ocuparea ulterioară a punctului d3.

16. Tf1-d1 ...

Această mutare, în mod practic necesară pentru deplasarea calului, a fost utilizată de negru pentru un sacrificiu pozițional de figură exact calculat.

16. ... Ch4:g2!

Cu acest sacrificiu nu se poate întârzia, deoarece altfel albul intensifică apărarea prin 17. Cf1.

17. Rg1:g2 De6-h3+
18. Rg2-g1 ...

La 18. Rh1 Nd6 19. f4 era pregătită lovitură frumoasă 19... Nf5! 20. Tel (20. ef Te2) 20... N:f4 21. Cf1 T:e4! în timp ce la 19... N:f4 albul ar fi căutat salvarea prin 20. Cf1 Df3+ 21. Dg2 D:d1 22. N:f4.

18. ...

Nf8-d6!

Albul ar fi scăpat ieftin după 18... Te6 19. Cf1 Tg6+ 20. Cg3 h5 21. Dg2 D:g2+ 22. R:g2 h4 23. Nf4.

19. Cd2-f1

...

După 19. Cc4 negrul, jucind 19... Te6 ar fi forțat sacrificiul calității 20. T:d6 și după 20... cd 21. Df2 Tg6+ 22. Rh1 f5! ar fi continuat atacul cu aceeași forță ca și în par-tidă.

19. ...

Dh3:f3

20. Td1-d3

...

Albul nu poate ocupa acest câmp cu dama, deoarece după schimbul damelor survine „furculița” c5-c4.

20. ...

Df3:e4

21. Td3-d2

De4-h4!

22. Td2-g2

Nc8-h3

23. Dc2-f2

Dh4-e4!

Prin această mutare negrul își asigură un suficient avantaj material în finalul care urmează. E adevărat că acum turnurile lui trebuie să dezvolte o activitate într-adevăr febrilă.

24. Nc1-d2

De4:g2+

25. Df2:g2

Nh3:g2

26. Rg1:g2

Te8-e2+

27. Rg2-f3

Ta8-e8

Cu tot schimbul damelor, negrul și-a păstrat poziția de atac.

28. Ta1-d1

b7-b6

29. Cb3-c1

Te2-e6

30. b2-b3

...

Această încercare de a întări poziția este din nou combătută de negru.

30. ...

c5-c4!

31. b3:c4

Te6-f6+

32. Rf3-g2

Te8-e4

33. Cf1-e3

Nd6-c5

34. Td1-e1

Nc5:e3

35. Tel:e3

Te4-g4+

36. Te3-g3

Tg4:c4

37. Tg3-f3

Tf6-d6

38. Nd2-f4

...

Negrul câștiga ușor și după 38. Tf2, continuind cu 38... b5, cu amenințarea b5-b4.

38. ...

Td6-d1

39. Cc1-e2

Td1-a1

40. Rg2-g3

c7-c5

41. Tf3-e3

Ta1:a2

42. h2-h4

b6-b5

43. h4-h5

...

Albul a cedat în același timp fără să mai aștepte răspunsul negrului, deoarece după 43... b4 pionii flancului damei se transformă fără nici o piedică.

Rezultatul acestei partide reabilitează vechea și buna apărare, pe nedrept condamnată, 3... Nc5.

Nr. 271. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

ROHACEK

Turneul din 1941

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0-0

b7-b5

6. Na4-b3

Cf6:e4

7. d2-d4

d7-d5

8. d4:e5

Nc8-e6

9. c2-c3

Nf8-e7

10. a2-a4

...

Albul pregătește sacrificiul de pion care urmează și care-i asigură un atac de lungă durată.

10. ...

Ta8-b8

Dacă în loc de aceasta 10... b4, atunci 11. Cd4 C:e5 12. f4 Ng4 13.

Dc2 c5 14. fe cd 15. cd apoi Ne3 și Cd2 cu joc mai bun pentru alb.

11. a4:b5 a6:b5
12. Cf3-d4 ! ...

Aceeași mutare ca și în varianta citată mai sus, dar ideea ei este cu totul alta.

12. ... Cc6:e5
13. f2-f3 ...

Continuarea 13. f4 nu este avantajoasă pentru alb din cauza 13... Ng4 14. Dc2 Cc4 !

13. ... Ce4-c5
14. Nb3-c2 ...

Inercarea de a câștiga calitatea l-ar fi dus pe alb la pierdere. De exemplu: 14. f4 C:b3 15. D:b3 Cd3 16. Cc6 (16. f5 Nd7 deși recâștigă pionul, lasă adversarului avantajul perechii de nebuni) 16... Nc5+ 17. Rh1 Dh4 18. C:b8 Cf2+ 19. T:f2 D:f2 20. D:b5+ Re7 21. Cc6+ Rf6 și negrul câștigă. Acum însă amenințarea 15. f4 este reală.

14. ... Ne6-d7
15. b2-b4 Cc5-b7

La 15... Ce6 ar fi urmat 16. Cf5.

16. Dd1-e2 Ce5-c4
17. Tf1-e1 ...

Astfel albul a și obținut ceva, lipsindu-l pe negru de posibilitatea de a face rocada.

17. ... Re8-f8
18. Nc1-f4 Cb7-d6

Se amenința 19. N:c7.

19. Cb1-d2 g7-g5 !

În acest contraatac este mai mult venin decât se pare la prima vedere. E adevărat că albul va trebui să sacrifice calitatea, dar în schimb va obține contrajoc pe cimpurile negre. Printr-o continuare calmă albul și-a

întărit fără dificultăți poziția. Dacă, de exemplu, 19... C:d2 20. D:d2 Cc4 21. De2 Nf6, atunci 22. Ta7! Tc8 23. Nd3! c5 24. N:c4! cd 25. N:d5 dc 26. Nd6+ Rg8 27. N:f7+! R:f7 28. De6+ Rg6 29. T:d7 Db6+ 30. Rh1 cu amenințări decisive din partea albului.

20. Cd2:c4 ! g5:f4

Evident că acest lucru a fost plănuțit încă de la mutarea precedentă. Dezavantajos era atit 20...C:c4 21.N:c7, cit și 20...dc sau 20...bc din cauza 21.Ne5 !

21. Cc4-e5 ! ...

După această mutare negrul nu poate să apere satisfăcător punctul c6, de exemplu: 21...Tb6? 22.Ta8! și albul câștigă.

21. ... Ne7-f6 !

În situația creată, o hotărîre cu totul justă.

22. Cd4-c6 Nd7:c6
23. Ce5:c6 Dd8-c8
24. Cc6:b8 Dc8:b8

Acum negrul amenință să răspundă, de exemplu la 25.Dd3, întărindu-și poziția prin 25...c6, după care câștigul pentru alb este extrem de dificil, dacă în general e posibil. De aceea albul tinde cu totul justificat să rezolve problema pozițională pe cale combinativă.

25. De2-d2 ! ...

Începutul unor complicații extrem de greu de calculat. Punctul f4 trebuia cucerit cu orice preț !

25. ... Dd8-b6+
26. Rg1-h1 Db6-c6
27. Nc2-b3 ! ...

Pe cale directă nu se poate apăra punctul c3. Mutarea din partidă este legată în varianta principală de un sacrificiu neașteptat de turn.

27. ... Nf6:c3
28. Dd2-c1!! ...

Greșit ar fi fost aici 28.Tec1 N:d2 29. T:c6 d4! cu șanse bune de remiză pentru negru. Prin mutarea din partidă albul, amenințând să joace 28.N:d5, forțează înaintarea pionului „d”, care taie nebulul negru de flancul regelui.

28. ... d5-d4

Dacă 28...Cf5 29.N:d5 Cg3+ 30. hg Dh6+, regele alb se strecoară prin cimpul e2.

29. Dc1:f4! ...

Intrind în această combinație cu cu sacrificii, a trebuit să calculez următoarele variante:

I. 29...Cc4 30.N:c4! bc 31.De5! Tg8 32.b5! Db7 33.Dc5+! Rg7 34.Dg5+ Rf8 35.Dh6+ Tg7 36.Da6!! D:a6 37.ba Tg8! 38.a7 Rg7 39.Teb1 urmat de Tb8 și albul câștigă;

II. Sau 29...N:a1 30.Df6 Tg8 31. N:f7! d3 32.T:a1 și albul câștigă;

III. 29...N:e1! 30.T:e1! Dc3 31. De5 Tg8 32.Nd5 cu atac câștigător; astfel, dacă 32...D:b4, atunci 33.De7+ Rg7 34.N:f7!, iar la 32...Dc2 decide 33.g4! d3 34.Ta1.

29. ... d4-d3

După aceasta albul păstrează avantajul, continuând în același timp atacul, deoarece frumoasa eliberare de legătură plănuită de negru nu reușește.

30. Te1-c1! d3-d2
31. Tc1-c2 Dc6-a6!
32. Ta1-d1! Nc3-g7
33. Tc2:c7 Negrul cedează.

O partidă interesantă din punct de vedere teoretic, cu un joc emoționant în încheiere.

Partida a fost distinsă cu un premiu de frumusețe.

Nr. 272. PARTIDA SPANIOLA
ALEHIN BARCZA
Turneul din 1942¹

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0-0 Nf8-e7
6. Cb1-c3 b7-b5
7. Na4-b3 d7-d6
8. Cc3-d5! Nc8-g4

Răspunsul cel mai bun, care oferă albului doar un ușor avantaj de spațiu, este 8...Ca5 cu continuarea 9.C:e7 D:e7 10.d4! Mutările 8...Ng4 sau 8...0-0 nu sînt însă întru totul bune, în primul rînd pentru că albul poate să nu se neliștească deocamdată de apărarea pionului e4.

9. c2-c3 0-0

Dacă 9...C:e4, atunci 10.d4! și la recîștigarea pionului albul își asigură cel puțin avantajul perechii de nebuni.

10. h2-h3! ...

Acest lucru este important mai ales acum, deoarece 10...Nh5 permite stînjenirea nebulului prin 11.

¹ Disputat la München (N.R.).

d3! urmat (ceva mai târziu) de g2-g4.

10. ...

11. d2-d4

Ng4-e6

...

Amenință 12.C:f6+ urmat de 13.d5.

11. ...

Rg8-h8

Interesantul atac 12.C:e7 se parează acum prin 12...N:b3 13.C:c6 N:d1 14.C:d8 N:f3.

12. Tf1-e1

Cf6-d7

Nu e mai bine nici 12...Ca5 din cauza 13.C:e7! după care negrul e nevoit să accepte 13...D:e7 14.Nc2, deoarece 13...N:b3 14.ab, sau 13...C:b3 14.Cc6! Dd7 15.ab D:c6 16.d5 ar fi dus la pierderea unei figuri.

13. Nb3-c2

...

Amenință din nou C:e7 și d4-d5.

13. ...

f7-f6

14. a2-a4!

...

Această deschidere tipică a coloanei „a” este aici foarte puternică, deoarece răspunsul natural 14...Tb8 este imposibil din cauza 15.ab ab 16.Ta6 și dacă 16...Cb6, atunci 17.C:b6 T:b6 18.T:b6 cb 19.d5.

14. ...

Cc6-a7

15. a4:b5

a6:b5

16. Nc1-e3

...

Albul își încheie dezvoltarea cu câștig de tempo, deoarece negrul se găsește din nou sub amenințarea pierderii unei figuri după C:e7 și d4-d5.

16. ...

c7-c5

17. d4:c5

d6:c5

18. Ta1-a6!

...

Silește schimbul pe d5 din cauza amenințării 19.Da1.

18. ...

Ne6:d5

19. e4:d5

...

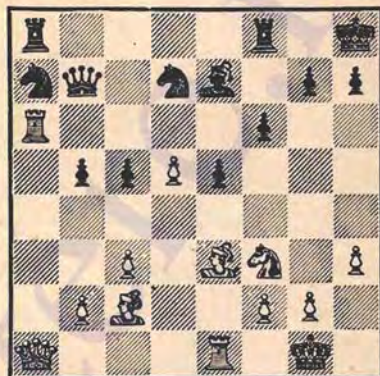
Mult mai tare decât 19.D:d5 la care ar fi urmat 19...Dc7 și negrul ar fi putut să se apere cu dirzenie.

19. ...

20. Dd1-a1

Dd8-c8

Dc8-b7

21. b2-b4!

...

Imediat 21.d6 ar fi fost puțin eficient din cauza 21...Nd8 urmat de Nb6. Acum însă amenințarea înaintării d5-d6 nu mai poate fi înlăturată, de exemplu: 21...Tfc8 22.d6 N:d8 23.bc C:c5 24.N:c5 T:c5 25.Ne4 și albul câștigă.

21. ...

22. d5-d6

23. b4:c5

24. Ta6-a2

25. Nc2:e4!

26. Ne3-d4

27. Ta2:a7

28. Da1:a7

29. Nd4:e5

Tf8-b8

Ne7-d8

Tb8-c8

e5-e4

Db7:e4

De4-g6

Ta8:a7

Cd7-e5

Negrul cedează.

Nr. 273. DESCHIDERE CATALANA

ALEHIN

RABAR

Turneul din 1942

1. d2-d4

2. c2-c4

3. g2-g3

4. Nf1-g2

Cg8-f6

e7-e6

d7-d5

d5:c4

5. Dd1-a4+
6. Da4:c4
7. Cg1-f3

Nc8-d7
Nd7-c6
Nc6-d5

Negrul pierde mult timp pentru mutările nebunului. Ar fi fost mai bine 7...Cd7 8.Cc3 Cb6 9.Dd3 Nb4, cum am jucat împotriva lui Junge (Vezi partida Nr. 275).

8. Dc4-d3
9. Cb1-c3

c7-c5
Nd5-c6

Dacă 9...cd, atunci 10.C:d5 D:d5 11.0-0 cu puternica amenințare C:d4.

10. 0-0
11. Tf1-d1

Cb8-d7
c5:d4

La 11...Ne7 ar fi urmat 12.e4 și albul, amenințând d4-d5 ar fi silit schimbul pe d4, care îi asigură avantajul perechii de nebuni.

12. Cf3:d4
13. Rg1:g2
14. Dd3-f3!

Nc6:g2
Nf8-e7

...

Începutul unei puternice presiuni asupra flancului damei negrului.

14. ...

Dd8-b6

Această mutare constituie motivul combinațiilor care urmează. Dar și 14...Dc8 15.Cb3 urmat de Nf4 ar fi dus de asemenea la avantaj pentru alb.

15. Nc1-e3!

...

Nu este greu de prevăzut urmăriile care decurg din această mutare, dar este interesant că din acest moment negrul nu mai are o apărare bună. La 15...D:b2 albul răspunde 16.Ccb5 iar la 15...Ce5 ar urma 16.Cdb5!

15. ...
16. Cd4-f5

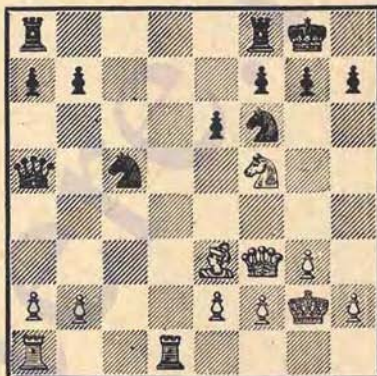
0-0
Ne7-c5

Această mutare, care la prima vedere salvează partida negrului, este răsturnată de o combinație des-

tul de ascunsă. O altă posibilitate era 16...Dd8, la care ar fi urmat 17.C:e7+ D:e7 18.D:b7 Tf8 19.Dc7 T:b2 20.Nd4 și albul are o poziție de câștig.

17. Cc3-a4
18. Ca4:c5

Db6-a5
Cd7:c5

19. Cf5:g7!

...

Această mutare câștigă cel puțin un pion și asigură albului o victorie simplă. Afară de mutarea din partidă, — negrul mai avea răspunsul 19...Cce4, după care albul ar fi silit dama neagră să părăsească linia a 5-a și apoi ar fi ocupat cu nebunul diagonala al-h8 cu un efect decisiv. De exemplu, 19...Cce4 20.b4! De5 21.Nf4 Db5 (Sau 21...Dc3 22.Ch5!) 22.a4! D:b4 23.Ne5.

19. ...
20. Ne3-d4!

Rg8:g7
...

Forța acestei mutări este că la 20...Cd7 albul răspunde 21.Nc3 cu amenințarea imparabilă T:d7. Nu dădea nimic 20.Nh6+ din cauza 20...Rg6!

20. ...
21. Df3:e4
22. De4:f5

Cc5-e4
Da5-f5
...

Finalul care se obține este ușor de câștigat de către alb.

22. ... e6:f5
 23. Ta1-c1 Tf8-e8
 24. Tc1-c7! Te8-e2
 25. Tc7:b7 Rg7-g6
 26. Nd4:f6 Rg6:f6
 27. Td1-d6+! Negrul cedează.

Dacă 27...Rg7, atunci 28.T:d7 Tf8
 29.Rf3 Tc2 30.Tdc7 Td2 31.Re3 și
 albul câștigă al doilea pion.

Nr. 274. APĂRAREA CARO-KANN

ALEHIN RICHTER

Turneul din 1942

1. e2-e4 d7-d5
 2. e4:d5 Cg8-f6
 3. c2-c4 c7-c6
 4. d2-d4 ...

După 4.dc C:c6 5.Cf3 e5 urmat de
 Nf8-c5 negrul ar fi obținut un joc
 foarte promițător. De aceea hotări-
 rea albului de a transforma deschi-
 derea într-o variantă bună a apără-
 rii Caro-Kann este ușor de înțeles.

4. ... c6:d5
 5. Cb1-c3 Cb8-c6
 6. Nc1-g5 ...

O mutare bună, dar nu mai bu-
 nă decât 6.Cf3.

6. ... e7-e6!

Dacă 6...d5, în afara continuării
 obișnuite 7. d5, albul poate juca în
 stil de gambit 7.N:c4! De exemplu:
 7...D:d4 8.D:d4 C:d4 9.0—0—0 sau
 7...C:d4 8. Cf3 C:f3+ 9. D:f3 și în
 ambele variante albul are un avan-
 taj de dezvoltare care compensează
 pierderea materială.

7. Cg1-f3 Nf8-e7
 8. Nf1-d3 ...

Încercarea de a bloca poziția ne-
 grului prin mutarea c4-c5 era o ar-
 mă cu două tăisuri, de exemplu:
 8...0—0 9.Nb5 Ce4! 10.N:e7 C:e7
 11.0—0 Cg6 cu șanse egale. Conti-
 nuarea aleasă de alb în partidă du-

ce la una din pozițiile gambitului
 damei acceptat, în care albul are,
 ca de obicei, un pion izolat în cen-
 tru.

8. ... d5:c4
 9. Nd3:c4 0—0
 10. 0—0 b7-b6
 11. a2-a3 ...

Albul previne mutarea Cb4.

11. ... Nc8-b7
 12. Dd1-d3! ...

Acum albul amenință să joace
 Td1 și apoi prin manevra Nc4-a2-b1
 să înceapă atacul asupra flancului
 regelui negru. Este dezavantajos
 pentru negru să joace acum 12...Ca5
 la care urmează totuși 13.Na2 și
 dacă 13...N:f3 14.D:f3 D:d4? 15.b4
 Cc4 16.Tad1 albul câștigă. De aceea
 mutarea următoare a negrului, care
 forțează simplificarea poziției prin-
 tr-o serie de schimburi, este, în ge-
 neral vorbind, cu totul de înțeles,
 dar totuși negrul nu reușește să
 obțină egalarea jocului.

12. ... Cf6-d5
 13. Nc4:d5! Ne7:g5

După 13...ed 14.N:e7 C:e7 15.Tfel
 poziția albului ar fi fost de prefe-
 rat din cauza lipsei de perspective
 a nebulului negru. Dar după muta-
 rea din partidă negrul va fi nevoit
 să slăbească punctul e6, lucru pe
 care voia să-l compenseze prin slă-
 birea corespunzătoare a punctului d4.
 Lupta capătă acum un caracter as-
 cuțit.

14. Nd5-e4 f7-f5

Afară de această mutare care
 pare mai energică, negrul mai are
 alte două continuări: 14...g6 15.
 Db5! Nf6 16.N:c6 a6 17.Dc4 (Mai
 tare decât 17.Da4 b5) 17...Tac8 18.
 Ce5 N:e5 19.de T:c6 20.Df4 Tc7
 21. Tad1 Td7 22.Td6 sau 14...h6
 15.Tad1 și dacă 15...f5, atunci C:e7
 C:g5 D:g5 17.Nf3, iar la 16...hg ar
 fi urmat 17.N:c6 N:c6 18.Tfel și în

toate variantele albul obține a-
vantaj.

15. Cf3:g5
16. Ne4-f3

Dd8:g5
Rg8-h8

Aici negrul a scăpat posibilitatea de a întinde o cursă frumoasă prin mutarea 16...Tad8. Dacă albul, după aceasta și-ar fi înfăptuit amenințarea, care consta în 17.Dc4 Rh8 18. N:c6 Tc8 19.D:e6, atunci negrul ar fi cîștigat în mod strălucit prin 19...T:c6 20.Dd7 D:g2+!! 21.R:g2 Tg6+ 22.Rh3 Ng2+ 23.Rh4 Tg4+ 24.Rh5 Nf3 și albul nu are apărare împotriva șahului prin descoperire cu turnul pe linia a 5-a și, după mutările 26.Rg5 h6+ 27.Rg6 ar fi fost făcut mat.

Dar albul la 16...Tad8 ar fi răspuns simplu 17.De3! evitînd primejdiile și păstrînd un ușor avantaj pozițional.

17. Tf1-e1

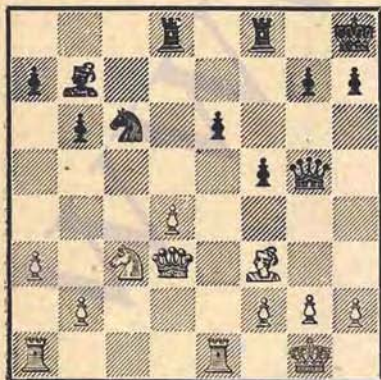
...

Rău ar fi fost 17.Dc4 din cauza 17...Ce5! Prin mutarea din partidă albul pregătește următoarea manevră neașteptată a damei.

17. ...

Ta8-d8

Negrul amenință nu numai să ia pionul d4 dar să joace și e6-e5. Dacă 18.T:e6 T:d4 albul cîștigă calitatea. La prima vedere, situația albului este critică.

18. Dd3-f1!!

...

Ideea acestei mutări este de a sili pe negru să ocupe punctul d4 nu cu calul ci cu turnul, pentru a înfăptui mutarea de atac Db5. Imediat 18.Db5? ar fi fost greșit din cauza 18...C:d4. Dacă însă negrul nu ia acum pionul d4, atunci albul joacă 19.Tad1 păstrînd presiunea pe coloana „e” cu joc excelent.

18. ...

19. Df1-b5!

Td8:d4

Td4-d6

Negrul nu se decide pentru varianta 19...Cd8 20.N:b7 C:b7 21.T:e6 Cc5 22.Te8, după care, cu toată poziția evident mai proastă, ar fi păstrat totuși posibilități de apărare. Făcîndu-și iluzii, negrul preferă continuarea complicată din partidă, care va fi răsturnată de sacrificiul decisiv al damei albe. Finalul care a urmat prezintă numai dificultăți tehnice, deoarece toată sarcina albului se reduce la menținerea avantajului său material.

20. Cc3-e4

21. Ce4:d6!

Dg5-g6

...

Aici era tentantă mutarea 21.Nh5, deoarece varianta 21...D:h5 22.C:d6 Cd4 23.Dd3 Cf3+ 24.gf N:f3 25. Te3 nu era primejdioasă pentru alb. Dar, jucînd ca răspuns la 21.Nh5 Td5! negrul după 22.D:d5 ed 23.N:g6 f3 24.Nh5 Ce5 ar fi obținut contrașanse admirabile, avînd un pion pentru calitate și o poziție preponderantă în centru.

21. ...

22. Nf3:b7

23. Cd6:b5

Cc6-d4

Cd4:b5

Dg6-f6!

Figurile ușoare ale albului au ieșit temporar din joc și negrul folosește aceasta pentru înaintarea pionului „e”.

24. Cb5-c3

25. Ta1-d1

26. Td1-d7!

e6-e5

e5-e4

h7-h5

Negrul avea de gînd să schimbe turnul său care joacă un rol pur pasiv, dar din nefericire pentru el, mutarea 26...Td8 ar fi dus la pierdere după 27.Cd5 Dg5 28.T:d8 D:d8 29. Tc1.

27. h2-h3

h5-h4

Nici acum nu se putea juca 27...Td8 din cauza 28.Cd5 Dg5 29:h4 D:h4 30.Ce7!

28. Te1-d1

Rh8-h7

29. Nb7-a6

Tf8-f7

30. Td7-d6

Df6-g5

31. Td6-d5

Dg5-f4

32. Cc3-e2

Df4-g5

33. Ce2-d4!

Tf7-f6

34. Na6-e2!

...

Cu scopul de a răspunde la 34...Tg6 prin 35.Ng4.

34. ...

Rh7-h6

35. Cd4-c2

Tf6-f7

36. Cc2-e3

g7-g6

37. Ne2-c4

Dg5-f4

38. Td5-d6

Tf7-c7

39. b2-b3

Rh6-h7

40. a3-a4

Df4-e5

41. Td6-e6

De5-c3

42. Ce3-d5

Dc3-c2

43. Td1-f1

Tc7-g7

44. f2-f3!

e4:f3

45. Tf1:f3

Rh7-h6

Sau 45...Dc1+ 46.Rh2 Dg5 47.Cf4 urmat de Nc4-b5-e8.

46. Cd5-e3

Negrul cedează.

Nr. 275. DESCHIDEREA CATALANA

JUNGHE

ALEHIN

Turneul din 1942

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

e7-e6

3. g2-g3

d7-d5

4. Nf1-g2

d5:c4

5. Dd1-a4+

Nc8-d7

6. Da4:c4

Nd7-c6

7. Cg1-f3

Cb8-d7

Dacă 7...Nd5, atunci 8.Dd3 și apoi Cc3 în avantajul albului.

8. Cb1-c3

Cd7-b6

9. Dc4-d3

Nf8-b4

10. 0-0

0-0

Acum albul are de ales: să forțeze schimbul prin c3 prin a2-a3, obținind avantajul perechii de nebuni, dar în schimb oferind adversarului o superioritate evidentă pe cimpurile albe, sau să lupte pentru ocuparea cimpurilor centrale, dînd el însuși negrului avantajul a doi nebuni. El alege cel de al doilea plan, dar obține prin aceasta doar joc egal.

11. Nc1-g5

h7-h6

12. Ng5:f6

Dd8:f6

13. e2-e4

Tf8-d8

14. Ta1-d1

Nc6-e8!

Negrul se abține de la atacul Ce5 și pregătește mutarea c7-c5. Această contralovitură constituie în general leit-motivul întregii faze următoare a partidei.

15. a2-a3

Nb4-f8

16. Dd3-e3

Ta8-c8

17. Ng2-h3

...

Apărare indirectă: dacă 17...c5, atunci 18.d5.

17. ...

Tc8-b8

În curînd se va vedea că turnul a ocupat o poziție foarte bună.

18. Tf1-e1

Cb6-a4

Pentru mai buna utilizare a perechii de nebuni este bine să se înlătore singura figură ușoară a albului de pe flancul damei.

19. e4-e5

...

Dacă imediat 19.C:a4 N:a4 20.Tc1, atunci 20...c5 în avantajul negrului.

19. ...

Df6-e7

20. Cc3:a4

Ne8:a4

21. Td1-c1

b7-b6!

Incomparabil mai tare decît, de exemplu, manevra șablon Na4-c6-d5. Negrul înfăptuiește cu hotărîre intenția sa (c7-c5) și obține avantaj evident, poate chiar decisiv.

22. Nh3-f1

...

La 22.b4 ar fi urmat bineînțeles 22...a5.

22. ...

c7-c5

23. b2-b3

Na4-c6

24. d4:c5

b6:c5

Dezvoltarea consecventă a planului strategic proiectat prin mutarea pregătitoare 17...Tb8. Aici era posibilă și rezolvarea tactică a problemei poziționale și anume: 24...Db7 25.Cd4 N:c5 și în toate variantele negrul cîștigă un pion pe flancul damei, e adevărat, cu nebuni de culori diferite.

25. Nf1-c4

De7-b7

26. Tc1-c3

Td8-d7

27. Tel-c1

...

Eliberează locul pentru cal.

27. ...

Tb8-d8

28. Cf3-e1

Td7-d4

29. f2-f3

Nf8-e7

30. Tc3-d3

...

30. ...

Db7-b6

O abatere surprinzătoare de la drumul drept, care consta în manevra simplă plănuită inițial 30...Ng5 31.f4 Ne7 cu amenințarea Ne4. După mutarea damei, al cărei scop este un joc complicat pentru folosirea slăbiciunii punctului a3, posibilitățile de apărare ale albului cresc.

31. Tc1-d1

Db6-a5

32. Ce1-c2

Ne7-g5

33. De3-e2

...

Mutarea naturală, dar nu cea mai bună. După 33.f4 T:d3 34.T:d3 Ne7 avantajul negrului ar fi fost indiscutabil, dar pînă la victorie ar mai fi fost mult.

33. ...

Td4:d3

34. Td1:d3

Ng5-c1

Acest nebun devine acum foarte activ.

35. De2-d1

Td8:d3

36. Dd1:d3

Nc1-b2!

Insuficient ar fi fost 36...N:a3 37. C:a3 D:a3 din cauza 38.Dd8+ Rh7 39.Nd3+ g6 40.N:g6+! cu remiză. După mutarea din partidă se forțează slăbirea diagonalei a8-h1 și, afară de aceasta, negrul cîștigă un pion într-un mod neașteptat.

37. f3-f4

Nb2:a3!

38. Cc2:a3

Da5-e1+!

39. Dd3-f1

De1-e3+

40. Df1-f2

De3-c1+

41. Df2-f1

Dc1:a3

42. f4-f5

...

Fără îndoială, singura contrașansă.

42. ...

Nc6-d5

Și pentru negru aceasta este singura posibilitate de realizare a avantajului său material.

¹ Mutarea 37... N:a3 este îndoielnică, întrucît albul în loc de 38. C:a3? ar fi putut juca 38. f5! creînd contrașanse primejdioase, deoarece dama și nebunul negrului s-au „împotmolit” pe flancul damei.—V.P.

43. Nc4:d5

...

Lipsită de perspective ar fi fost
continuarea 43.fe N:e6.

43. ...

e6:d5

44. e5-e6

Da3:b3

45. Df1-e1

...

După aceasta negrul are un joc
ușor. După 45.De2! Rf8 46.Da6! dru-
mul spre victorie n-ar fi fost de loc
ușor. Iată varianta principală: 46...
De3+ 47.Rg2 fe 48.fe Re7 49.Dc6!
Rf6! 50.D:d5 De2+ 51.Rg2 D:e6 52.
D:c5 Db6 și negrul câștigă.

45. ...

Rg8-f8

46. e6:f7

Db3-b8

47. Rg1-g2

d5-d4

48. De1-e6

Db8-d8

49. De6-c4

Dd8-d6

50. Dc4-a4

Dd6-d5+

51. Rg2-g1

Dd5:d7

52. Da4-c6

Dd7:f5

53. Dc6-a8+

Rf8-f7

54. Da8:a7+

Rf7-g6

55. h2-h3

...

Cu scopul ca după 55...D:h3 56.
Db6+! să mai încerce să pescuiască
în apă tulbure.

55. ...

Df5-b1+

56. Rg1-g2

Db1-c2+

57. Rg2-f3

d4-d3

58. Da7-a1

d3-d2

Albul cedează.

Nr. 276. PARTIDA SPANIOLA

STOLTZ

ALEHIN

Turneul din 1942

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0—0

Nf8-e7

6. Tf1-e1

b7-b5

7. Na4-b3

d7-d6

8. c2-c3

0—0

9. h2-h3

Cc6-a5

10. Nb3-c2

c7-c5

11. d2-d4

Dd8-c7

12. Cb1-d2

Ca5-c6

13. d4-d5

Cc6-a5

Cu scopul de a preîntîmpina to-
tala blocare a flancului damei, care
ar fi survenit, de exemplu, după 13...
Cd8 14.a4 Tb8 15.c4. Dar prin mu-
tarea din partidă este discutabil da-
că negrul ar fi putut obține contra-
șanse serioase.

14. Cd2-f1

...

Mai precis ar fi fost 14.b3! pen-
tru ca la 14...c4 să răspundă 15.b4
Cb7 16.a4 Nd7 17.a5.

14. ...

Nc8-d7

15. g2-g4?

...

Fără îndoială o încercare prema-
tură de atac, care va fi răsturnată
strategic în mod convingător chiar
de următoarea mutare a negrului.
Intrucit dezvoltarea albului nu este
încă complet terminată iar poziția
inamicului nu prezintă slăbiciuni, al-
bul ar fi trebuit înainte de toate să-și
termine dezvoltarea cel puțin prin
b2-b3 urmat de Ne3. Și, în orice
caz, mutarea g2-g4 ar fi putut fi
pregătită prin C3h2.

15. ...

h7-h5!

Cu conștiința faptului că deschi-
derea liniilor va fi avantajoasă pen-
tru partea mai bine dezvoltată.

16. Cf3-h2

...

La 16.gh ar fi urmat, desigur,
16...N:h3.

16. ...

Dc7-c8

Foarte tare ar fi fost continuarea
simplă 16...hg 17.hg Ch7.

17. g4-g5

Cf6-h7

18. h3-h4

...

Aceasta arată clar intenția albu-
lui de a efectua cu orice preț stră-

pungerea următoare. Mai precaut ar fi fost 18.D:h5 N:h3 19.Cg3, cu toate că și în acest caz negrul ar fi obținut o poziție bună prin 19...g6 20.Dh6 Te8, de exemplu: 21.f4 Nf8 22.Dh4 ef 23.N:f4 Cc4.

18. ...

g7-g6

Cu puternica amenințare pozițională 18...f6. Din cauza aceasta albul merge la orice risc.

19. f2-f4

e5:f4

20. e4-e5

...

Sau 20.N:f4 Cc4 21.b3 Ce5 22.N:e5 de 23.d6 Nd8 și atacul albului s-ar fi dezumflat.

20. ...

Nd7-f5!

O importantă mutare de apărare. La alegerea ei negrul a trebuit să analizeze precis posibilitățile care survin după mutarea a 23-a.

21. e5-e6

f7:e6

22. Nc2:f5

Tf8:f5

23. Te1:e6

Rg8-f7!

Apără ambele puncte slabe (g6 și e7) și creează, în cazul răspunsului natural 24. Te4, amenințarea unui sacrificiu pozițional decisiv 24...N:g5 25.hg C:g5. Aceasta îl determină pe alb să facă un sacrificiu de figură prea riscant.

24. Ch2-g4

...

Această combinație, deși conține câteva momente frumoase, nu este corectă. Dar hotărîrea albului este cu atât mai de înțeles cu cât la toate celelalte mutări (în afară de 24.Te4) răspunsul negrului 24...Db7 ar fi subliniat dintr-o dată slăbiciunea punctului d5. Pe scurt, partida albului este oricum pierdută.

24. ...

h5:g4

25. h4-h5

Ch7-f8

Negrul plănuiește să respingă atacul sacrificind dama. Mai puțin

elegantă, dar mai simplă era rezolvarea 25...C:g5 26.hg+ Rf8! 27.D:g4 T:d5 28.Df4+ (Sau 28.g7+ Rf7) 28...Rg8 și, datorită amenințării Ch3+, negrul rămîne cu o figură în plus.

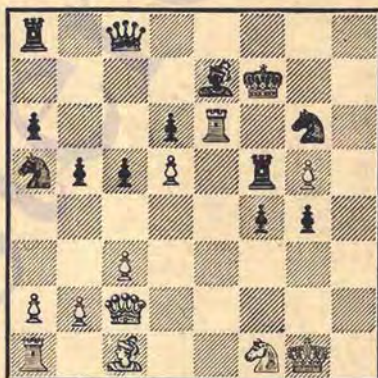
26. h5:g6+

Cf8:g6

27. Dd1-c2!

...

Lipsa de apărare a punctului h7 îl silește acum pe negru să fie precaut. Dacă, de exemplu, 27...T:g5 28.N:f4! albul ar fi obținut șanse reale de atac.

27. ...

Cg6-h4!

Inceputul contraatacului victorios.

28. Nc1:f4

De8-h8!

Dacă acum 29.Th6, atunci 29...T:f4! 30.Th7+ Dg7! 31.Cg3 Th8! 32.T:g7+ R:g7 cu amenințări decisive.

29. Dc2-e4

Ne7:g5

30. Nf4:g5

Ch4-f3+

31. Rg1-f2

Tf5:g5

32. Te6-e7+

Rf7-f8

33. De4-e6

Dh8-h4+!

Albul cedează, deoarece pierde dama, de exemplu: 34.Rg2 Dh3+ 35.Rf2 g3+ 36.R:f3 Tf5+ urmat de Te5+.

Nr. 277. APARAREA SICILIANA

ALEHIN PODGORNY

Turneul din 1942¹

1. e2-e4 c7-c5
2. c2-c3 ...

O variantă rar întâlnită, deși ea nu este cu nimic mai slabă decât alte sisteme de luptă împotriva apărării siciliene. La mutarea din partidă sînt posibile următoarele continuări: 2...e6 3.d4 d5 4.ed, sau 2...d6 3.d4, sau 2...Cf6 3.e5 Cd5 4.d4, din care rezultă poziții caracteristice apărării Alehin. După continuarea din partidă albul rămîne cu un pion izolat în centru, dar în schimb se crează posibilități interesante de complicații tactice, iar dama negrului poate, eventual, să ajungă într-o situație dificilă.

2. ... d7-d5
3. e4:d5 Dd8:d5
4. d2-d4 Cb8-c6
5. Cg1-f3 ...

Se putea juca 5.dc D:c5 6.Ne3 dar albul nu tinde să preîntîmpine izolarea pionului său central, deoarece vrea să dovedească că negrul nu va avea timp să folosească această slăbiciune.

5. ... Nc8-g4
6. Nf1-e2 c5:d4

Dacă 6...e6, atunci 7.h3 Nh5 8.c4 și apoi d4-d5 cu avantaj pentru alb.

7. c3:d4 e7-e6
8. Cb1-c3 Nf8-b4
9. 0-0 Dd5-a5

O poziție critică. Albul are un oarecare avantaj de dezvoltare datorită faptului că regele său se află în deplină siguranță, în timp ce situația regelui negru este cu totul alta. Dar dacă albul nu va găsi în această poziție o continuare corectă,

slăbiciunea pionului său izolat îi poate crea în viitor serioase dificultăți. Dacă albul joacă aici 10.Nd2 Cf6 11.a3, atunci continuarea 11...N:c3 12.bc Ce4 13.Ne1! este în avantajul lui, dar dacă negrul în loc de 11...N:c3 răspunde 11...Ne7 12.Cb5 Dd8 urmat de rocadă, atunci albul nu are nimic concret. Ispiti-toare este, la prima vedere, mutarea 10.d5 cu scopul de a răspunde la 10...0-0-0 cu 11.Cg5! dar negrul poate juca 10...Td8 și la 11.Cg5 Nf5! cu o poziție cu două tășuri. Afară de aceasta negrul poate răspunde la 10.d5 și simplu 10...ed 11.D:d5 (11.C:d5 0-0-0) 11...D:d5 (Sau chiar 11...N:c3 12.De4+ Ne6 13.bc Cf6) 12.C:d5 Nd6 cu joc satisfăcător.

Prin urmare, albul trebuie în această poziție critică, să găsească o soluție pur combinativă, care să ducă la mari complicații. El trebuie să folosească în primul rînd situația regelui negru și, în al doilea rînd, situația damei negre. Mutarea următoare a necesitat un calcul precis.

10. a2-a3!

...

Greutatea acestei mutări constă în aceea că aparent ea nu crează nici o amenințare și parcă permite negrului să-și termine fără nici o piedică dezvoltarea. Afară de aceasta, ea nu numai că nu preîntîmpină posibilitatea cîștigării de către negru a unui pion, prin 10...N:c3 etc., dar îl invită chiar s-o facă.

10. ...

Cg8-f6

Dacă 10...N:c3 11.bc D:c3, atunci 12.Tb1! Cge7 (Sau 12...0-0-0 13.Da4 N:f3 prevenind amenințarea d4-d5, 14.N:f3 Cge7 15.Db5 Td7 16.Nf4 cu o poziție covârșitoare din cauza amenințării de a juca după 16...D:d4 17.N:c6 C:c6 18.D:c6+!) 13.T:b7 0-0 14.Da4! și nu se vede cum ar putea negrul să respingă amenințările albului.

¹ Disputat la Praga. (N.R.).

11. d4-d5!

...

Numai această mutare pregătește încheierea combinației începute prin mutarea precedentă a albului, în timp ce după 11.ab D:a1 12.Db3 (Cu amenințarea de a prinde dama) 12... N:f3 13.Ne3 D:f1+ 14.N:f1 Nd5 15. C:d5 C:d5 16.b5 Cce7 urmat de rocadă, negrul se măi poate apăra.

11. ...

e6:d5

Afară de acest răspuns, albul trebuia să prevadă și următoarele: 11...Td7 (Sau 11...0-0-0), la care ar fi urmat 12.Db3 cu amenințarea 13.ab D:a1 14.Ne3, și la 11...C:d5 la care ar fi urmat 12.C:d5 ed 13.ab D:a1 14.Db4 N:f3 15.Ng5! D:f1+ 16.N:f1 Ne4 17.f3 cu câștig pentru alb din cauza dispersării figurilor negre.

După mutarea din partidă albul întreprinde însă o combinație care forțează obținerea unui avantaj material hotărâtor.

12. a3:b4!

Da5:a1

13. Cf3-d2

...

Intrucit albul amenință cu mutarea 14.Cb3 să câștige dama, schimbul care urmează este forțat.

13. ...

Ng4:e2

14. Dd1:e2+

...

Acum se vede clar însemnătatea sacrificiului de pion de la mutarea a 11-a.

14. ...

Cc6-e7

Dacă 14...Rf8, atunci 15.Cb3 Da6 16.b5 Db6 17.Ca4 Cd4 18.Dd1 și albul câștigă.

15. Tf1-e1

...

Mai tentantă dar mai puțin tare era mutarea 15.Db5+ Cd7 16.Tel, din cauza amenințării 16...Rd8!

15. ...

0-0

Evident că aceasta este singura posibilitate de a preintimpina pierderea imediată.

16. Cd2-b3

Da1-a6

17. De2:a6

b7:a6

18. Tel:e7

Ta8-b8

Și după 18...Tf8 19.Ca2 Te8 20. T:e8+ T:e8 21.h3 avantajul material al albului s-ar fi afirmat treptat.

19. b4-b5

...

Această înaintare împiedică unul din turnurile negre să pătrundă în poziția adversarului. Restul este clar.

19. ...

a6:b5

20. Te7:a7

b5-b4

21. Cc3-e2

Tf8-c8

22. f2-f3

Tb8-a8

23. Ta7:a8

Tc8:a8

24. Rg1-f2

Cf6-d7

25. Ce2-f4

Cd7-b6

26. Rf2-e3

Ta8-c8

27. Re3-d3

g7-g5

O încercare neașteptată dar explicabilă: negrul nu are apărare împotriva manevrei 28.Ne3 Cc4 29.Nd4.

28. Cf4-h5

Negrul cedează.

După 28...h6 29.Ne3 Cc4 30.Cf6+ Rf8 31.Nc5+ Rg7 32.Nd4 poziția negrului se prăbușește imediat.

Nr. 278. DESCHIDERE CATALANA
ALEHIN **JUNGE**

Turneul din 1942

(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. Cg1-f3	Cg8-f6
4. g2-g3	d5:c4
5. Dd1-a4+	Cb8-d7

Referitor la răspunsul 5...Nd7, vezi comentariile la partida Nr. 275.

6. Nf1-g2	a7-a6
7. Da4:c4	b7-b5
8. Dc4-c6	...

Ideea acestei mutări, care aparent duce la pierderea unui tempo, constă în aceea că albul silește dama neagră fie să părăsească coloana „a”, fie să se retragă pe cîmpul nefavorabil a7, după care în ambele cazuri mutarea a2-a4 cîștigă în forță.

8. ...	Ta8-b8
9. 0—0	Nc8-b7
10. Dc6-c2	c7-c5
11. a2-a4!	...

Un sacrificiu pozițional de pion, interesant și profund.

11. ...	Nb7:f3

Negrul primește provocarea, probabil ispitit nu numai de posibilitatea de a obține avantaj material, ci și de a-și forma un puternic centru de pioni. În cazul respingerii sacrificiului, albul după 11... b4 12. Td1 sau 11...Ne7 12.ab ab 13.Nf4 ar fi obținut o poziție mai bună.

12. Ng2:f3	c5:d4
13. a4:b5	a6:b5
14. Tf1-d1	Dd8-b6

La 14...Nc5 ar fi urmat 15.Nf4 Tc8 (Sau 15...e5 16.N:e5 C:e5 17.D:c5 și albul cîștigă cel puțin un pion) 16.Nb7 d3 17.D:d3 N:f2+ 18.Rf1 cu

cîștig pentru alb..Naturală părea de asemenea mutarea 14...e5, la care albul ar fi putut continua cu 15.Nc6, sau direct 15.e3 cu un atac puternic.

15. Cb1-d2	e6-e5

Dacă 15...Ce5, cu scopul de a schimba primejdiosul nebun de cîmpuri albe, atunci 16.Cb3 și albul după 16... C:f3+ 17. e1, în cel mai rău caz reciștigă pionul, păstrînd avantajul pozițional deoarece la 17...e5 urmează 18.f4, iar la 17...Td7 decide imediat 18.C:d4! T:d4 19.Ta8+ Re7 20.Ne3!!

16. Cd2-b3	Cd7-c5 ?

Această mutare și cele următoare dau albului posibilitatea de a face o combinație strălucită, care forțează victoria. Trebuia jucat 16...Ne7! deși și atunci după 17.e3 de 18.N:e3 De6 19.Ca5! 0—0 20.Cc6 Tbc8 21. C:e7+ T:e7 22.Db3 albul păstra o poziție puternică, care compensează pe deplin lipsa pionului.

17. Cb3:c5	Nf8:c5 ?

Acum era relativ mai bine 17... D:c5 consimțind ca albul, după 18. Nc6+ Cd7 19.D:c5 N:c5 20.Ta5 (Sau după 18. Nc6+ Rd8 19. D:c5 N:c5 20.N:b5 să reciștigel pionul, păstrîndu-și avantajul.

18. Ta1-a6!!

...

Un sacrificiu neașteptat, de distragere, a cărui forță constă în aceea că nu poate fi refuzat.

18. ...

Db6:a6

19. Dc2:c5

Da6-e6

Nu e bine nici 19...Td8 din cauza 20.Nc6+ Cd7 21.D:e5+ Rf8 22.Dd6+ Rg8 23.De7 sau 19...Cd7 20.Nc6 f6 21.Dd6 cu o serie de amenințări imparable.

20. Nf3-c6+

Cf6-d7

După 20...Rd8 albul câștigă, continuând cu 21.Nd2 b4 22.Ta1! (Cu amenințarea 23.N:b4 T:b4 24.Ta8+), de exemplu: 22...Tc8 23.Db6+ Re7 24.N:b4+, sau 22...Cd7 23.N:d7 D:d7 24.Ta7.

21. Nc6:d7+

Re8:d7

Forțat deoarece la 21...D:d7 ar fi urmat 22.D:e5+ și 23.D:b8+.

22. Dc5-a7+

Rd7-c6

La 22...Rc8 decidea același răspuns.

23. Nc1-d2!

Th8-c8

24. e2-e4!

...

Prin două mutări „liniștite“ albul a încheiat împletirea rețelei de mat în jurul regelui negru.

24. ...

De6-b3

Nu era mai bine 24...de din cauza 25.N:e3. Prin mutarea din partidă negrul preîntîmpină varianta 25. Tc1+ Rd6 26.Nb4+.

25. Td1-a1!

...

Toate aceste ultime mutări ale albului, care sînt departe de a fi ușor de prevăzut, demonstrează cît de precis și subtil fusese calculată combinația lui Alehin, începută la mutarea a 18-a. Acum urmează un final elegant de mat.

25. ...

26. Ta1-a6+

27. Ta6-a5+

28. Da7-c5+

29. Ta5-a7+

b5-b4

Rc6-b5

Rb5-c6

Rc6-d7

Negrul cedează.

Nr. 279. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN

BARTOCEK

Turneul din 1943¹

1. e2-e4

e7-e6

2. d2-d4

d7-d5

3. Cb1-d2

c7-c5

4. Cg1-f3

Cb8-c6

5. Nf1-b5

Nc8-d7

Alegînd o variantă neobișnuită, albul caută să păstreze cît mai mult încordarea în centru. Mutarea aparent naturală a negrului este de fapt o greșeală. Relativ mai bine ar fi fost 5...cd, la care albul ar fi răspuns prin rocadă, întrucît negrul tot nu este în stare să apere cu succes pionul său central în plus.

6. e4:d5

e6:d5

Slab ar fi fost 6...C:d4 7.C:d4 cd din cauza 8.de! N:b5 9.Dh5 și albul câștigă.

7. 0—0

Cc6:d4

Se vede că negrul nu va reuși să facă rocadă mică. De aceea el se decide să pregătească prin schimburi rocadă mare, care constituie relativ cea mai bună șansă de apărare.

8. Cf3:d4

c5:d4

9. Dd1-e2+

Nf8-e7

10. Cd2-f3

Nd7:b5

11. De2:b5+

Dd8-d7

12. Db5-e2

0—0—0

La 12...Cf6 ar fi urmat desigur 13.Tel și regele negru ar fi fost silît să rămînă în centru.

¹ Disputat la Praga (N.R.).

13. Nc1-f4

...

Această mutare silește schimbul nebulilor de cimpuri negre, în urma căruia negrul este lipsit de o figură prețioasă pentru apărare.

13. ...

Ne7-d6

14. Nf4:d6

Dd7:d6

15. Cf3:d4

Cg8-f6

Pentru alb nu e atât de simplu să organizeze atacul. Continuările 16.Cf5 Df4!, sau 16.Cb5 Db6 nu-i aduc nici un avantaj. Pe de altă parte, dacă negrul reușește să ocupe cu turnurile sale singura coloană deschisă „e”, el obține șanse de contraatac. De aceea următoarea mutare a albului constituie singura posibilitate de a păstra inițiativa.

16. De2-f3!

...

Acum amenințările 17.Cf5 sau 17.Cb5 sînt pe deplin reale.

16. ...

Dd6-b6

17. Tf1-d1

Th8-e8

Desigur, luarea pionului b2 după 18.Tab1 D:a2 19.Ta1 Dc4 20.T:a7 ar fi dus pe negru la o pierdere rapidă.

18. a2-a4

Te8-e4

19. a4-a5

Db6-c5

La 19...D:b2 ar fi urmat 20.c3!

20. c2-c3

Td8-e8

21. h2-h3!

...

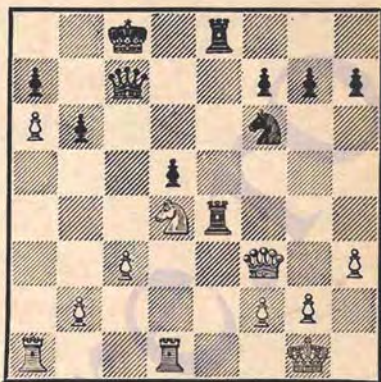
Albul folosește ocazia pentru a deschide o „portiță” pentru rege — mutare necesară care se întîlnește des în partidele mele, în poziții analoage.

21. ...

Dc5-c7

22. a5-a6

b7-b6

23. c3-c4!

...

Rău ar fi fost să fi jucat imediat 23.Cb5 Dc5 24.C:a7+? din cauza 24...Rb8. Acum însă la 23...dc, mutarea 24.Cb5 duce la câștigarea calității.

23. ...

Dc7-c5

24. Cd4-f5

...

Acum albul amenință 25.C:g7, împotriva căreia nu există o apărare satisfăcătoare.

24. ...

Dc5-b4

25. c4:d5

Te4-f4

26. Df3-d3

Te8-e5

27. Ta1-c1+

Re8-d7

La 27...Rb8 decide înaintarea pionului liber.

28. Cf5-e3

Cf6-e4

29. Ce3-g4

Te5-e8

30. g2-g3

...

Această mutare duce cel puțin la câștigarea calității, deoarece turnul nu se poate retrage din cauza răspunsului 31.Tc4, și dacă 31...Db5, atunci 32.Tc7+. Ar fi fost însă greșit să fi jucat imediat 30.Tc4, din cauza răspunsului 30...C:f2!

30. ...

Ce4-c5

Duce la pierdere imediată. Prelungirea rezistența mutarea 30...T:g4.

31. Tc1:c5	Te8-e1+
32. Td1:e1	Db4:e1+
33. Rg1-g2	Tf4:g4
34. Dd3-f5+	

Negrul a cedat din cauză că urma mat în câteva mutări.

Nr. 280. DESCHIDEREA RETI

SAJTAR ALEHIN

Turneul din 1943

1. Cg1-f3	Cg8-f6
2. c2-c4	e7-e6
3. b2-b3	c7-c5
4. Nc1-b2	Cb8-c6
5. e2-e3	d7-d5
6. d2-d4	...

Pentru a-și încheia rapid dezvoltarea, albul consimte la slăbirea diagonalei e1-a5, deoarece altfel negrul ar fi jucat d5-d4.

6. ...	c5:d4
7. Cf3:d4	...

După 7...ed negrul ar fi luat inițiativa prin 7...Nb4+ 8.Nc3 N:c3+ 9.C:c3 Ce4.

7. ...	Nf8-b4+
8. Nb2-c3	...

Relativ mai bine decât 8.Cc3 Ce4.

8. ...	Nb4:c3+
9. Cb1:c3	e6-e5
10. Cd4:c6	b7:c6
11. c4:d5	c6:d5
12. Nf1-b5+	Nc8-d7
13. Nb5:d7+	Dd8:d7

Negrul a obținut aproximativ aceeași poziție pe care o obține albul după 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c5 5.cd C:d5 6.e4 C:c3 7.bc cd 8.cd Nb4+ 9.Nd2 N:d2+ 10.D:d2. În poziția survenită în partida de față, șansele albului se bazează pe avantajul său de pioni pe flancul da-

mei, care în final poate deveni primejdios pentru negru. Șansele negrului însă constau în înaintarea la momentul potrivit a pionului său central „d”, care va putea exercita o presiune serioasă asupra poziției adversarului în jocul de mijloc. Prin urmare, în timp ce albul trebuie să tindă la simplificarea jocului, tactica negrului trebuie să conste în preîntîmpinarea schimburilor.

14. 0-0	0-0
15. Dd1-d3	Tf8-d8
16. Tf1-d1	Ta8-c8
17. Ta1-c1	Tc8-c6
18. h2-h3	h7-h6
19. Cc3-e2	Tc6-d6 !

Cedînd adversarului coloana „c”, negrul presupune nu fără temei, că amenințările sale pe flancul regelui nu vor lăsa albului timp pentru folosirea acestei coloane deschise.

20. Tc1-c2	...
------------	-----

La 20.Cg3 ar fi urmat același răspuns.

20. ...	Cf6-e4
21. f2-f3	...

Negrul amenință deja cu mutarea 21...Tg6.

21. ...	Ce4-g5
---------	--------

Acum a survenit o altă amenințare evidentă: 22...C:h3+ 23.gh D:h3 24.Rf2 e4 cu câștig pentru negru. Această primejdie poate fi ușor parată, dar în timpul cheltuit de alb pentru înlăturarea amenințării, negrul reușește să pregătească străpungerea în centru.

22. Rg1-h2	Dd7-e7
23. Ce2-g1	...

Adversarul meu, un tânăr și talentat șahist ceh, se apără admirabil. Mutarea din partidă preîntîmpină amenințarea 23...e4, la care albul ar fi răspuns acum 24.Dd4.

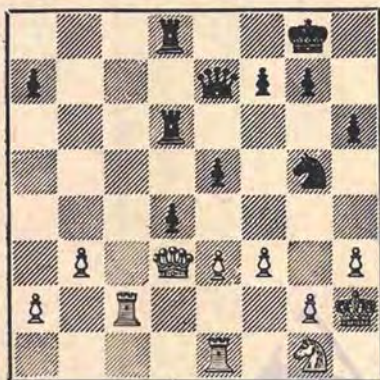
23. ...

d5-d4

24. Td1-e1

...

Iarăși unica mutare. Evident că după 24.e4 Ce6 negrul, datorită pionului său liber și apărut din centru, ar fi avut o partidă strategic câștigată. Acum însă negrul trebuie să rezolve o dificilă problemă tactică: sau să-l silească pe adversar să lichideze încordarea din centru prin schimbul e3:d4, sau să forțeze înaintarea e3-e4. Nu dă nimic negrului mutarea aparent energetică 24...e4 din cauza 25.fe De5+ 26.Rh1 C:e4 27.Df3 Df5 28.Rg1!

24. ...

Td6-g6!!

Această mutare neașteptată a fost făcută nu atât pentru atacul direct asupra regelui alb, cât pentru rezolvarea problemei menționată în comentariul anterior. Principala variantă a combinației planuite este următoarea: 25.Rh1 e4! 26.fe C:e4 27.Cf3 Tc6! și dacă 28.C:d4? atunci 28...Tc2 29.D:c2 T:d4 30.ed Cg3+ 31.Rh2 D:e1.

25. e3:d4

...

În lipsă de altceva mai bun, albul alege continuarea cea mai naturală.

25. ...

De7-d6!

Evident, urmarea logică a mutării precedente a negrului. Acum el obține un pion liber, deoarece se înțelege că albul nu poate juca 26.T:e5? din cauza 26...D:e5+. Viitoarea problemă a negrului, după mutarea din partidă, este de a împiedica pe alb să blocheze pionul liber d4.

26. Rh2-h1

e5:d4

27. Cg1-e2

Cg5-e6

28. Te1-c1

...

Schimbul unei perechi de turnuri, pe care-l plănuiește albul, nu poate fi împiedicat de negru, deși aceasta dă albului unele contrașanse pe flancul damei.

28. ...

Dd6-e5

29. Tc2-c8

Td8:c8

30. Tc1:c8+

Rg8-h7

31. Tc8-c1

...

La 31.Tc2 negrul ar fi răspuns 31...Da5 (Cu amenințarea 32...De1+) și dacă 32.Dd2, atunci 32...Df5.

31. ...

Ce6-c5

Ideea manevrei care urmează este de a sprijini înaintarea pionului liber cu dama.

32. Dd3-d2

Tg6-d6

Ar fi fost prematur să se joace 32...d3 din cauza 33.Cf4 Td6 34.b4.

33. b3-b4

Cc5-e6

34. Dd2-d3+

g7-g6

35. a2-a4

Rh7-g7

Trebuia apărut pionul f7 pentru manevra a7-a5, b4-b5, Ce6-c5, Dd3-c4 și în eventualitatea variantei survenite în partidă.

36. a4-a5

a7-a6

37. Tc1-d1

Td6-d5!

Cu intenția de a aduce dama pe cimpul d6. Albul nu poate juca acum 38.Cc3 din cauza 38...dc! 39.D:d5 40.T:d5 c2 și negrul câștigă. Dacă 38.D:a6, ar fi urmat 38...d3 39.Cg1 Cf4 (Cu amenințarea 39...

Db2) 40.Dc4 Td4 41.Dc3 Ch5 42. g4 Cg3+ 43.Rg2 Ce2 44.C:e2 de! și nu se poate juca 45.Tel din cauza 45...T:g4+.

38. Dd3-e4

...

Albul încearcă să înlăture primejdia prin schimbul damelor dar prin răspunsul său nimicește posibilitatea rezistenței.

38. ...

De5-d6!

Acum negrul amenință să joace 39...Te5, sau 39...d3.

39. f3-f4

d4-d3

40. Ce2-c3

Td5-d4

41. De4-e5+

Dd6:e5

42. f4:e5

Ce6-f4

Aceasta nu este calea cea mai simplă de câștig (care consta în continuarea 42...T:b4 43.T:d3 Tb3 urmat de Tb3-a3:a5 și realizarea pionului liber), dar fără îndoială, cea mai elegantă, fapt pentru care am și ales-o.

43. b4-b5

Cf4-e2

44. Cc3-b1

...

Mutare forțată, deoarece e clar că în cazul când albul ar fi luat calul, pionul negrului s-ar fi transformat imediat în damă, iar la 44.ba ar fi urmat 44...C:c3 45.a7 C:d1! (Dar nu 45...Td8? din cauza 46.T:d3!) 46. a8D d2 și negrul câștigă.

44. ...

a6:b5

45. a5-a6

Td4-a4

Nu 45...Cf4 din cauza 46.Cc3! Acum însă câștigul este o chestiune de tehnică.

46. Td1:d3

Ta4:a6

47. Td3-d2

Ce2-g3+!

48. Rh1-g1

b5-b4

49. Td2-d3

Cg3-e2+

50. Rg1-f2

Ce2-f4

51. Td3-d4

Ta6-a2+

52. Rf2-f3

Cf4:g2

53. Td4:b4

Cg2-e1+!

Scopul manevrelor precedente. Acum negrul mai câștiga și pionul e5, de exemplu: 54.Rg4 Tg2+ 55.Rf4 Cd3+ 56.Rf3 Tf2+ 57.Re3 C:b4 58. R:f2 Cd3+.

54. Rf3-e4

Ta2-e2+

55. Re4-d5

Te2:e5+

Albul cedează.

Nr. 281. PARTIDA SPANIOLA

SĂMISCH

ALEHIN

Turneul din 1943

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0-0

d7-d6

6. Tf1-e1

...

Era mai bine aici 6.N:c6+ urmat de 7.d4.

6. ...

b7-b5

7. Na4-b3

Cc6-a5

Schimbul nebunului b3 oferă negrului șanse mai sigure pentru obținerea unui joc egal.

8. d2-d4

Ca5:b3

9. a2:b3

Cf6-d7

Se întâlnește mai des, și se pare că e de preferat, mutarea 9... Nb7. Dar mutarea din partidă, în orice caz, pune și ea în fața albului o problemă care nu e atât de ușor de rezolvat.

10. d4:e5

...

După 45 (1) minute de gândire Sămisch, complet descurajat, se hotărăște pentru o simplificare care oferă negrului un joc complet liniștit! Aici era corect 10.Nd2! urmat de 11.Na5 și negrul trebuie să facă eforturi considerabile pentru a obține egalarea jocului.

10. ...

Cd7:e5

Nu 10... de din cauză 11. Dd5.

11. Cf3:e5 d6:e5
12. Dd1:d8+ Re8:d8

Avantajul perechii de nebuni oferă negrului unele perspective în viitor. Dar folosirea acestui avantaj nu este de loc o chestiune ușoară.

13. Nc1-e3 Nc8-b7
14. Cb1-d2 ...

Mai simplu era 14. Cc3.

14. ... Nf8-d6
15. f2-f3 Rd8-e7
16. Ne3-f2 Re7-e6
17. Cd2-f1 g7-g6

Se înțelege că negrul trebuie să tindă la deschiderea jocului, pentru a elibera diagonalele pentru nebunii săi.

18. c2-c3 a7-a5

Previne mutarea 19. b4 urmată de Cf1-d2-b3-c5.

19. Ta1-a2 ...

Această încercare rămâne fără succes, dar acum este greu de indicat un plan bun de apărare pentru alb.

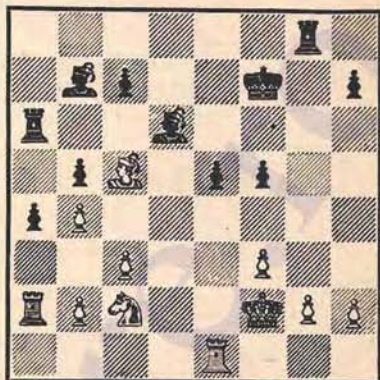
19. ... Ta8-a6
20. Cf1-e3 f7-f5
21. e4:f5+ g6:f5
22. Ce3-c2 Re6-f7!

Negrul previne atacul 23. Cd4+. Cimpul f7 în această poziție este locul cel mai bun pentru rege.

23. b3-b4 ...

După eforturi considerabile, albul reușește să schimbe unul din nebuni. Dar în acest timp negrul obține alte avantaje.

23. ... a5-a4
24. Nf2-c5 Th8-g8
25. Rg1-f2 ...

25. ... Ta6-c6!

Această mutare îl forțează pe alb să ia o hotărâre: să pună la dispoziția adversarului stăpânirea coloanei deschise „d”, sau să consimtă la limitarea viitoare a mobilității figurilor sale după 26. Ne3 f4. În cazul din urmă negrul tot ar fi păstrat șanse excelente pentru câștig.

26. Nc5:d6 Tc6:d6
27. Te1-e2? ...

Pierde imediat. Dar chiar dacă albul ar fi jucat 27. g3 (Desigur, nu 27. T:e5? din cauza 27... Td2+ 28. Te2 T:g2+! cu câștigarea unei figuri), el tot n-ar fi reușit să salveze partida, de exemplu: 27... Nd5 28. Ta1 Nc4 29. Tad1 Tgd8 30. T:d6 T:d6 și pătrunderea turnului pe linia a 2-a se dovedește hotărâtoare.

27. ... Nb7-d5

Albul pierde calitatea după 28. Ta1 Nc4 și lupta devine lipsită de speranțe pentru el.

Albul cedează.

*
* *

Următoarele 3 partide au fost jucate de Alehin în Spania, în ultimii ani ai vieții sale. În ele n-a fost

o luptă prea încordată din cauza clasei scăzute a jocului măștrilor spanioli dar, totuși, aceste partide arată că Alehin, cu toată boala și mizeria prin care trecea, a păstrat pînă la moarte prospețimea ideilor strategice, strălucirea fanteziei și perfecțiunea tehnică a jocului. — V. P.

Nr. 282. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

REY ARDID

Meci, 1944

(Această partidă, jucată de Alehin într-un mic meci cu Rey Ardid — fost campion al Spaniei de numeroase ori — care s-a terminat cu scorul +1 =3 —0 în favoarea campionului lumii, este interesantă prin poziția sa finală originală. — V. P.).

1. e2-e4	e7-e5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. Nf1-b5	a7-a6
4. Nb5-a4	Cg8-f6
5. 0—0	Nf8-e7
6. Dd1-e2	b7-b5
7. Na4-b3	d7-d6
8. c2-c3	Cc6-a5
9. d2-d4	...

Această continuare n-a fost aplicată în practică și nici n-a fost analizată de manuale. Deși în partidă de față inovația mea a fost încununată de succes și a stîrnit laudele presei și ale adversarului meu, eu n-am totuși de gînd să repet experiența, deoarece după o analiză minuțioasă am ajuns la concluzia că negrul egalează ușor jocul și obține perspective admirabile. Dacă Rey în această partidă a ajuns într-o poziție mai proastă, aceasta se datorește numai faptului că s-a apropiat insuficient de critic de noua continuare folosită de mine. Principiul după care trebuie să se conducă un șahist, constă în renunțarea la convingerea preconcepută că orice noutate este în mod obligatoriu bună.

Mutarea îndeobște folosită 9. Nc2, este fără îndoială mai precisă decît 9. d4.

9. ...

Ca5:b3

Aceasta nu este cea mai bună mutare, deși nu e un răspuns rău. Mai tare ar fi fost 9... ed 10. C:d4 c5 11. Cf3 C:b3 12. ab Nb7.

10. a2:b3

Cf6-d7

Negrul caută să păstreze centrul. Acum continuarea 10... ed ar fi fost avantajoasă pentru alb, deoarece după 11. C:d4 el amenință 12. Cf5, sau 12. Ce6.

(Trebuia jucat 10... Nb7 și dacă 11. de, atunci 11... C:e4. — V. P.).

11. Tf1-d1

Ne7-f6

12. d4:e5

d6:e5

După 12... C:e5 13. C:e5 N:e5 14. f4 Nf6 15. e5 Ne7 16. ed cd 17. Tel Ta7 18. Ne3 Td7 19. Cd2 poziția albului este evident mai bună.

13. Cb1-a3

c7-c6

Dacă negrul ar fi respins amenințarea 14. C:b5 prin mutarea 13... Tb8, atunci albul putea continua cu Ca3-c2-b4.

14. Ca3-c2

0—0

15. b3-b4

...

Albul fixează slăbiciunile de pionii ale negrului pe flancul damei.

15. ...

Dd8-e7

16. h2-h3 !

...

Cea mai grea mutare din întreaga partidă! Albul a obținut o situație mai bună dar problema e cum să-și întărească poziția. La 16. Ce3 ar fi putut urma 16... Cb6, iar la 16. Ne3 negrul ar fi răspuns 16... c5, lichidînd slăbiciunea de pionii pe flancul damei și deschizînd diagonala nebunului. Continuarea din partidă pregătește manevra Cf3-h2-g4, drept răspuns la care negrul e nevoit să-și

slăbească flancul regelui pentru a nu-și pierde avantajul perechii de nebuni, care compensează într-o anumită măsură slăbiciunile poziției sale

16. ... Tf8-e8
17. Cf3-h2 De7-c6

Negrul caută să împiedice schimbul nebunului, dar acum câmpul f5 devine accesibil pentru calul alb.

18. Cc2-e3 g7-g6
19. Ch2-f3 ! ...

Albul încearcă din nou să forțeze schimbul nebunului, amenințând cu mutările 20. Cg4 și 21. Cg5 (Sau 21. Ch6+. — V. P.).

19. ... Nf6-d8

Ideea acestei mutări de apărare nu e rea, dar negrul nu o duce până la sfârșit.

20. Ce3-g4 f7-f5 ?

Greșeala care duce la pierdere. Negrul sconta pe varianta 21. ef g1 22. Cg:e5 Nf6 cu câștigarea calității datorită răspunsului silit 23. T:d7, dar a uitat că punctul d6 este insuficient apărut. Trebuia jucat 20... f6 21. Cel a5 22. ba T:a5 23. T:a5 N:a5 24. b4 Nc7 cu șanse bune de apărare.

21. Cg4-h6+ ...

Tot atît de tare este continuarea 21. ef g1 22. Ch6+ Rf8 23. g4 ! și albul ocupă punctul f5.

21. ... Rg8-g7 ?

După 21... Rf8 22. ef se obține varianta avantajoasă pentru alb, arătată în comentariul precedent. La 21... Rh8 ar fi urmat 22. ef g1 23. Td6 cu câștig ușor pentru alb.

22. e4:f5 De6-c4

Negrul tinde la schimbul damelor care i-ar fi dat oarecare șanse de

salvare. După 22... gf rezultatul luptei era decis de mutarea 23. Td6 !

23. De2-c2 !

În această poziție negrul a cedat și hotărîrea aceasta este pe deplin justificată. Albul amenință să câștige dama prin 24. b3. Negrul ar fi putut încerca să prelungească rezistența prin mutarea 23... Cf6 (Pentru ca la 24. b3 să răspundă 24. De4) după care surveneau următoarele variante, care duceau la câștig pentru alb: 23... Cf6 24. Ng5 Cd5 ! 25. N:d8 R:h6 (Dacă 25... T:d8 albul câștigă în mod prozaic prin 26. C:e5 Df4 27. C:c6 Td6 28. Cg4 N:f5 29. Dd2) 26. T:d5 ! cd 27. Nf6 ! (Cu amenințarea 28. Dd2+) 27... gf (Dacă 27... e4, atunci 28. Dd2+ e3 29. ef De4 30. Cg5 ! D:e3+ 31. D:e3 T:e3 32. Cf7+ Rh5 33. g4 mat) 28. Dd2+ f4 29. C:e5 și albul câștigă.

Nr. 283. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN

LOPEZ

Turneul din 1945¹

(Comentarii de V. N. Panov)

1. e2-e4 e7-e6
2. d2-d4 d7-d5
3. Cb1-d2 d5:e4

¹ Disputat la Almeria (N.R.).

Această variantă duce de obicei la un joc liniștit cu un mic avantaj pentru alb.

4. Cd2:e4	Cb8-d7
5. Cg1-f3	Cg8-f6
6. Nf1-d3	Nf8-e7
7. 0-0	0-0
8. c2-c3	b7-b6
9. Dd1-e2	Nc8-b7
10. Tf1-d1	...

O idee nouă în această situație des întâlnită. În locul mutărilor 10. Nd2 și Td1, albul împiedică contralovitura obișnuită în această poziție: c7-c5.

10. ...	Tf8-e8
11. Cf3-e5	h7-h6 ?

O mutare care dovedește neînțelegerea de către negru a spiritului sistemului ales de el și care ușurează doar albului crearea unui atac pe flancul regelui. La simplificarea jocului, la care se vede că spera negrul alegând varianta de schimb, ducea continuarea 11... C:e4 12. N:e4 N:e4 13. D:e4 C:e5 14. D:e5 Dd5.

12. Nc1-f4	Cf6-d5

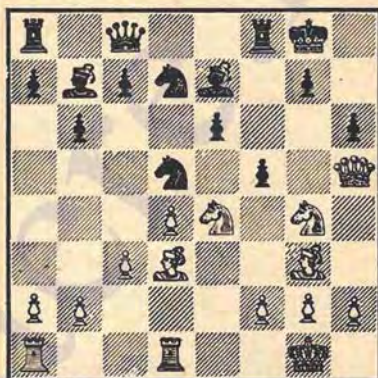
Acum schimbul general al figurilor ușoare nu mai este favorabil negrului. De exemplu: 12... C:e4 13. N:e4 N:e4 14. D:e4 C:e5 15. de1 Dc8 16. Td3! și albul începe un atac periculos pe flancul regelui.

13. Nf4-g3	Dd8-c8

Scopul acestei mutări care îndepărtează dama de flancul regelui, este greu de înțeles. Probabil că negrul nu știa ce să întreprindă, deoarece „cursa” plănuită de el la mutarea precedentă se întoarce în favoarea albului: 13... f5 14. Cd2 f4 15. De4 C7f6 16. Dg6 Tf8 (Dacă 16... fg, atunci 17. Df7+ Rh8 18. Cg6+ Rh7 19. Ce7+ Rh8 20. Cg6+ Rh7 21. fg și negrul este neputincios). 17. Nh4 De8 18. Ce4 D:g6 19. C:g6 Tfe8 20. c4! și albul câștigă un pion.

14. De2-h5	Te8-f8
15. Ce5-g4	f7-f5

După 15... C5f6 (Sau 15... C7f6) 16. C:h6+ gh (Dacă 16... Rh8 17. C:f7++ Rg8, atunci 18. Ceg5!!) 17. C:f6+ C:f6 18. D:h6 Ce4 (18... Ne4 19. Ne5 19. Ne5 f6 20. Dg6+ Rh8 21. Nf4! albul câștigă ușor).

16. Cg4:h6+	g7:h6
17. Dh5-g6+	Rg8-h8
18. Dg6:h6+	Rh8-g8
19. Dh6:e6+	Rg8-h8

Prin această mutare negrul de fapt încetează rezistența. Trebuia jucat 19... Rg7, după care cel mai bine pentru alb era să continue atacul prin mutarea 20. c4! cu continuări ca de exemplu: 20... fe (Dacă 20... C7f6, atunci 21. Cg5!) 21. D:e4 (Mai puțin clară este varianta 21. cd ed 22. D:e7+ Tf7 23. Dg5+) 21... C5f6 (Mutarea cu unul din cai pe câmpul f6 este obligatorie, deoarece amenință mat în câteva mutări. Dacă 21... C7f6, atunci 22. Dg6+ Rh8 23. Ne5!) 22. D:e7+ Tf7 23. De3 și albul are pentru o figură patru pioni și păstrează atacul asupra regelui negru descoperit.

20. Dg6-h6+	Rh8-g8
21. Dh6-g6+	Rg8-h8
22. Ng3-e5+	Cd7:e5

Un schimb silit, deoarece la 22... Nf6 ar fi urmat 23. Cg5.

23. d4:e5

Dc8-e8

Nu se poate lua calul din cauza matului inevitabil.

24. Dg6-h6+

Rh8-g8

25. Ce4-g5

Ne7-g5

26. Dh6-g5+

Rg8-h8

Dacă 26... Rf7, atunci 27. N:f5.

27. Nd3:f5

De8-f7

Pierde imediat. Dar și după 27... T:f5 28. D:f5 albul păstrează avantaj material și un puternic atac.

28. Dg5-h6+

Rh8-g8

29. Nf5-e6

Cd5-e7

30. Td1-d3

Ce7-f5

Albul a anunțat mat în 4 mutări: 31. Dg6+ Cg7 32. Tg3! sau 31... Rh8 32. Th3+.

Albul joacă toată deschiderea neconsecvent și timid. Mai bine era 6. dc N:c5 7. Ng2.

6. ...

c5:d4

7. e3:d4

Cb8-c6

8. Cd2-b3

...

Dacă 8. Ng2? atunci 8... C:d4.

8. ...

d7-d5

9. c4:d5

Dd8:d5

10. Nf1-g2

Nf8-b4+

11. Nc1-d2

Dd5-e4+

La 11... Na6 ar fi urmat desigur 12. Ch4.

12. Dd1-e2

...

Mai multe șanse de salvare dădea mutarea 12. Rf1.

12. ...

Nb4:d2+

13. Re1:d2

...

Mutare silită, deoarece dacă 13. Cb:d2, atunci 13... D:e2+ 14. R:e2 C:d4+.

13. ...

0-0

14. Cf3-h4

...

Sau 14. D:e4 C:e4+ 15. Re3 Cd6 și negrul începe un atac imparable asupra pionului d4.

14. ...

De4:e2+

15. Rd2:e2

Ta8-d8

16. Ta1-d1

...

Prea puțin schimbă situația mutarea 17. Thd1. În ambele cazuri regele alb ajunge sub un puternic atac al figurilor negre.

16. ...

Nb7-a6+

17. Re2-e3

...

Dacă 17. Re1, atunci tot 17... Cb4 cu câștig de pion.

17. ...

Cc6-b4

18. f2-f4

...

Cu scopul de a elibera locul pentru retragerea regelui. Dacă 18. a3, atunci 18... Cc2+.

Nr. 284. DESCHIDEREA PIONULUI DAMEI MARTINEZ ALEHIN

Turneul din 1945¹
(Comentarii de V. N. Panov)

1. d2-d4

Cg8-f6

2. Cg1-f3

b7-b6

3. c2-c4

Nc8-b7

4. Cb1-d2

...

Albul alege un plan greșit de dezvoltare, care permite negrului să preia repede inițiativa și să obțină avantaj. Trebuia jucat 4. Cc3 sau 4. Nf4.

4. ...

e7-e6

5. g2-g3

...

Trebuia continuat 5. e3 c5 6. Nd3 Cc6 7. a3 d5 deși și atunci negrul are o poziție excelentă.

5. ...

c7-c5

6. e2-e3?

...

¹ Disputat la Almeria (N.R.).

18. ... Cb4-c2+

Negrul nu se mulțumește cu pionul a2, ci dezvoltă un atac de mat.

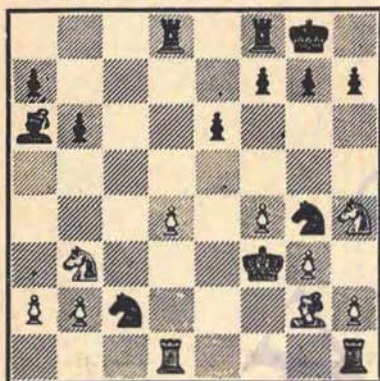
19. Re3-f2 ...

Dacă 19. Rf3, atunci 19... h6 și albul este oricum nevoit să se retragă cu regele la f2 din cauza amenințării g7-g5.

19. ... Cf6-g4+

20. Rf2-f3 ...

Relativ mai bine ar fi fost 20. Rg1, dar și atunci negrul prin mutarea 20... Nc4 ar fi câștigat un pion cu o poziție covârșitoare.

20. ... Cc2-e3

21. Td1-g1 ...

Astfel, după 21... Nb7+ se pierde nebunul alb.

21. ... Td8-c8

22. h2-h3 Na6-b7+

23. Rf3-e2 Tc8-c2+

24. Re2-e1 ...

La 24. Cd2 ar fi urmat 24... Na6+ 25. Rf3 T:d2 26. hg C:g2 27. C:g2 Nb7+ cu câștigul unei figuri. Iar dacă 24. Rd3, atunci 24... Na6+ 25. Re4 f5+ 26. Rf3 Tf2 mat.

24. ... Cg4-f2

Amenințând mat. Câștigarea calității prin 24... C:g2+ ar fi fost o realizare prea neînsemnată pentru negru.

25. Cb3-d2 Ce3:g2+

26. Tg1:g2 ...

Pierdea de asemenea și 26. R:f2 T:c2+ 27. Rf1 Na6 mat.

26. ... Cf2:h1

Albul cedează.

Partea a II-a

PARTIDE JUCATE ÎN SIMULTANE
ȘI „A L'AVEUGLE”

DESPRE PARTIDELE DE SIMULTAN ALE LUI ALEHIN

În ultima parte a acestui volum sînt cuprinse 16 partide alese ale lui Alehin jucate în simultane, dintre care jumătate sînt jucate în simultane de joc „a l'aveugle”¹.

Desigur, în comparație cu partidele lui Alehin din turnee sau meciuri jucate împotriva unor șahiști de clasă înaltă, partidele de simultan de tip obișnuit pot fi privite doar ca o „formă minoră” a creației șahiste, ca un „gen ușor” în felul său. Dar, cu toate acestea partidele selecționate din simultanele de tip obișnuit prezintă un interes incontestabil — atît din punctul de vedere al atacurilor frumoase pe care le conțin, cît și pentru că ele au constituit un cîmp pentru experimentarea deschiderilor. În partidele de simultan Alehin a încercat adeseori unele sisteme de deschidere pe care datorită caracterului lor discutabil nu se hotăra să le aplice direct în partide importante.

Un mare interes prezintă și cele mai bune partide ale lui Alehin, jucate „a l'aveugle”. În U.R.S.S. acest gen de manifestări șahiste este categoric interzis, și pe bună dreptate, deoarece el duce la o supraîncordare nesănătoasă a sistemului nervos al șahistului care joacă „a l'aveugle”, mai ales dacă acesta nu joacă o partidă ci dă un simultan. Simultanul „a l'aveugle” este un fel de „bluff” în care accentul se pune pe efectul exterior produs nu atît asupra șahistilor calificați, cît asupra neșahiștilor sau a șahiștilor slabi, care nu și-au însușit încă adevărata artă a jocului.

Scopul simultanului „orb” este de a uimi pe cel care urmărește jocul, nu prin conținutul creator al luptei care se desfășoară, ca în partidele de tip obișnuit, ci prin însuși faptul că campionul joacă fără a privi tabla, cu un număr mare de adversari țari. Nu întîmplător simultanele de joc „orb” au un deosebit succes în S.U.A., unde cultura șahistă este slab dezvoltată și unde, pentru a se atrage atenția obștească asupra șahului, trebuie să se recurgă la trucuri care uimesc imaginația. Trebuie arătat că toate ultimele recorduri mondiale ale lui Alehin în jocul „a l'aveugle” au fost stabilite tocmai în S.U.A.; ultimul simultan de joc „a l'aveugle” cu un număr maxim de participanți a fost dat de Alehin la Chicago², împotriva a 32 de șahiști cu experiență.

¹ Această expresie franceză s-a încetățenit în limbajul șahist internațional. Este vorba despre simultanele „oarbe”, în care cel care dă simultanul susține un număr de partide fără a vedea tablele de șah.

² În 1932 (N.R.).

Alehin însuși subliniază în articolul său (pag. 636) că jocul „a l'aveugle” nu are o valoare creatoare serioasă, că jucătorul joacă „orb” mai prost decît în fața tablei și dovedește aceasta în mod convingător în comentariile făcute la cele mai bune partide ale sale de acest fel.

Totuși, trebuie menționat că aptitudinea de a juca „a l'aveugle” și a cîștiga cîteva zeci de partide împotriva unor parteneri puternici nu constituie o aptitudine șahistă obișnuită, ci este într-adevăr o aptitudine neobișnuită. Nu orice maestru sau mare maestru este capabil să joace „a l'aveugle” (și să joace bine!) cu un mare număr de adversari. Capablanca, caracterizîndu-l pe Alehin, scria: „În partidele simultane „a l'aveugle” Alehin nu are egal printre maeștrii din trecut și de astăzi. Este absolut imposibil să-l imiți în acest domeniu. Pentru aceasta trebuie să ai surprinzătoarea memorie șahistă a lui Alehin, îmbinată cu capacitatea lui extraordinară pentru o muncă intelectuală încordată”.

Cuvintele lui Capablanca devin și mai convingătoare dacă ne aducem aminte că pionierul jocului „a l'aveugle”, renumitul campion francez Philidor (1726—1795) juca simultan cel mult trei partide, dar și această cifră a stîrnit o astfel de admirație a contemporanilor săi, încît D'Alambert și Diderot au pomenit despre aceasta în „Enciclopedia” lor.

Deci, indiferent de atitudinea noastră negativă față de această formă de manifestări șahiste dăunătoare sănătății, nu putem să nu recunoaștem că jocul „a l'aveugle” caracterizează într-o anumită măsură puterea intelectuală a șahistului și forța memoriei lui. Prin urmare și în acest domeniu se vede superioritatea absolută a lui Alehin asupra tuturor contemporanilor săi din străinătate.

Partidele alese ale lui Alehin date mai jos, jucate în simultane „a l'aveugle”, incununate cu combinații dintre cele mai complicate, departe calculate, conținînd și manevre profunde și mutări „liniștite”, arată că Alehin privea creator această formă a activității sale, căutînd și în simultanele „a l'aveugle” realizări artistice.

Nr. 285. APĂRAREA CIGORIN
ALEHIN PRAT
Jucată într-un simultan la Paris, 1913

1. d2-d4	d7-d5
2. Cg1-f3	Cb8-c6
3. c2-c4	e7-e6

5. e2-e3	Cg8-f6
6. Nf1:c4	Nf8-b4
7. 0—0	Nb4:c3
8. b2:c3	0—0
9. Dd1-c2	Cc6-e7
10. Nc1-a3	c7-c6
11. e3-e4	h7-h6

Apărarea lui Cigorin are sens numai în legătură cu manevra 3... Ng4. Mutarea din partidă, care blochează nebunul, nu poate să dea negrului decît dificultăți.

4. Cb1-c3	d5:c4
-----------	-------

Înlătură amenințarea 12. e5 urmată de 13. Cg5, dar cu prețul slăbirii considerabile a poziției rocadei.

12. Ta1-d1	Nc8-d7
13. Cf3-e5	Tf8-e8

În plus, negrul mai cedează și centrul. Nu e de mirare că albul, numai după cîteva mutări, obține o poziție extrem de puternică.

Cu scopul de a elibera dama de necesitatea apărării calului. Dar acum se apropie catastrofa pe punctul f7.

14. f2-f4 Dd8-c7
15. f4-f5 Ta8-d8
16. Ce5:f7 ! ...

27. Tf6-g6+ Rg5-h4
28. Te1-e4+ Ch5-f4
29. Te4:f4+ Rh4-h5
30. g2-g3 ! și 31. Tf4-h4 mat.

Aceasta se poate numi cu greu un sacrificiu, deoarece albul își recîștigă figura cu o poziție mai bună; mai curînd aceasta este mutarea inițială a unei elegante combinații decisive.

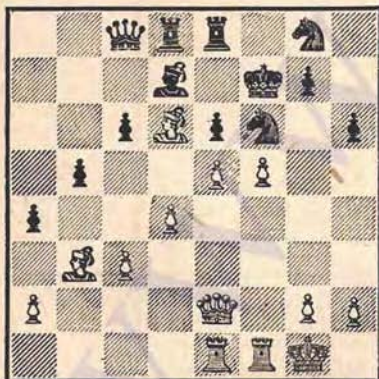
16. ... Rg8:f7
17. e4-e5 Ce7-g8
18. Na3-d6 ...

Aici albul și-ar fi putut recîștiga figura prin 18. ef gf! (18... C:f6 19. fe+ N:e6 20. T:f6+) 19. fe+ Rg7! Dar el preferă să joace la mat.

18. ... Dc7-c8
19. Dc2-e2 b7-b5
20. Nc4-b3 a7-a5
21. Td1-e1 ! ...

Scopul acestei mutări se va lămuri în curînd.

21. ... a5-a4

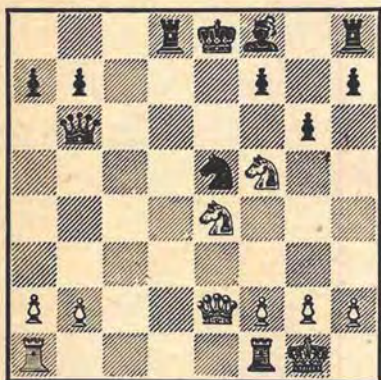
14. Cd4-f5!

15. Dd1-e2

Cd7-e5

g7-g6

Permite o încheiere elegantă, dar desigur, negrul are oricum o poziție pierdută.

16. De2-b5+!

Ce5-d7

Nu se poate 16... D:b5 din cauza 17. Cf6 mat.

17. Tf1-e1

...

Din nou amenință mat.

17. ...

Nf8-b4

18. Ce4-f6+

Re8-f8

19. Cf6:d7+

Td8:d7

20. Db5-e5!

Acum amenință mat prin trei mijloace diferite.

Negrul cedează.

Nr. 287. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

MECK

Jucată într-un simultan cu ceasuri la Basel, 1925

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5-a4

Cg8-f6

5. 0-0

d7-d6

6. c2-c3

Nc8-g4

7. d2-d4

b7-b5

8. Na4-b3

Nf8-e7

9. Nc1-e3

0-0

10. Cb1-d2

...

În acest sistem de apărare albul s-a putut lipsi de mutarea de acoperire Tel, necesară în alte cazuri, dar care nu contribuie de fel la dezvoltarea atacului său.

10. ...

Cc6-a5

11. Nb3-c2

c7-c5

12. h2-h3!

...

Silește, din cauza lipsei de apărare a pionului e5, schimbul pe f3, după care albul va deschide rapid coloana „f”, importantă pentru atac.

12. ...

Ng4:f3

13. Dd1:f3

Cf6-d7

14. Ta1-d1

Dd8-c7

15. Nc2-b1

...

Amenință 15... cd.

15. ...

Ta8-d8

16. Df3-g3

Tf8-e8

Mai bine decât această tactică pasivă, ar fi fost 16... cd 17. cd Cc4 18. C:c4 bc. Poziția de atac a albului ar fi fost și în acest caz excelentă dar, în așteptarea atacului pe coloana „f” negrul trebuie să lase turnul pe f8.

17. f2-f4

Ca5-c6

18. f4:e5

d6:e5

19. d4-d5

Cc6-a5

20. Cd2-f3

...

Mai tare este mutarea 20. b3. Presiunea asupra poziției rocadei, în legătură cu pionul liber, ar fi dus încet dar sigur pe alb la câștig, fără niciun fel de complicații.

20. ...

Ca5-c4

21. Ne3-h6

g7-g6

După 21... Nf8 22. Cg5 Cd6 23. Tf2 și apoi Tf1 negrul ar fi trebuit să accepte oricum această slăbire.

22. Tf1-f2
23. Dg3-h4

Ne7-f8
Nf8-e7

După aceasta atacul albului nu mai poate fi parat. Trebuia jucat 23... f6. E adevărat, și în acest caz albul prin 24. Ch2 ar fi organizat atacul asupra punctului f6, dar negrul dispunea de oarecare resurse de apărare. Și-ar fi spus cuvântul mutarea imprecisă, a 20-a a albului.

24. Cf3-g5!
25. Td1-f1
26. Nh6:g5

Cc4-d6
Ne7:g5
Td8-c8

27. Tf2:f7!

...

Această mutare a cerut un calcul precis.

27. ...
28. Tf1:f7+

Cd6:f7
h7-h5

Singura apărare împotriva matului, dar care slăbește la extrem poziția regelui. Dar tocmai aceasta a scondat albul, sacrificind calitatea.

29. Tf7-f3

Te8-f8

La 29... Cf8 ar fi urmat Nb1-c2-d1, apoi Tf6 și g2-g4, după care figurile albe ar fi pătruns în tabăra adversă.

30. Tf3-g3

...

Amenință 31. Ne7.

30. ...
31. Ng5-e7
32. Nb1-d3
33. Nd3-e2
34. Rg1-h2
35. d5-d6

Tf8-f7
Rg8-h7
c5-c4
Dc7-b6+
Cd7-f6
Tf7:e7

Dacă 35... Df2, atunci 36. Nf3.

36. Dh4:f6!

...

Mai energică decât 36. de.

36. ...
37. Ne2:h5

Te7-g7
...

Forțează matul, în timp ce 37. d7 câștiga „numai” dama.

37. ...
38. Df6-h4!
39. Nh5-g6++ și mat după 2 mutări.

Tc8-g8
g6-g5

Nr. 288. GAMBITUL CENTRAL

ALEHIN

MOLINA

Jucată într-un simultan cu ceasuri la Buenos-Aires, 1926

1. e2-e4
2. d2-d4
3. c2-c3
4. e4:d5

e7-e5
e5:d4
d7-d5
Cg8-f6!

Această mutare permite negrului să obțină cu ușurință egalarea.

5. Cg1-f3

...

Dacă 5. c4, atunci 5... c6.

5. ...
6. Dd1:d4
7. Nf1-b5

Cf6:d5
Cb8-c6
Nf8-e7

Energic și bine. Dacă acum 8. D:g7 atunci 8... Nf6 9. Dh6 (g3) De7+ și după dezvoltarea nebunului damei și 0—0—0 negrul obține avantaj.

8. 0—0
9. Nb5:c6

0—0
b7:c6

Jocul albului nu e de loc simplu: calul negru ocupă o poziție puternică, punctul d3 e slab și flancul damei e greu de dezvoltat. De aceea este necesar să se preîntâmpine măcar ceea ce a mai rău.

10. Tf1-e1	Nc8-b7
11. Cb1-a3	Tf8-e8
12. Ca3-c4	c6-c5
13. Dd4-d1	Dd8-d7

Negrul a procedat just refuzând schimbul nebulului regelui pentru cal la mutarea a 11-a; acum el trebuia să facă același lucru în privința nebulului damei, de exemplu: 13... Tb8 14. Ca5 Na8.

14. Cc4-a5	Dd7-b5
15. Ca5:b7	Db5:b7
16. c3-c4	...

O hotărîre curajoasă: albul permite pătrunderea calului pe d3, socotind că legătura care se obține prin aceasta îi va fi avantajoasă. În caz contrar albul ar fi jucat fără ezitări 16. Dc2 și apoi ar fi dezvoltat nebulul.

16. ...	Cd5-b4
17. Dd1-b3	Ta8-d8
18. Nc1-e3	Db7-a6

Cu amenințarea 19... Td3, care imediat ar fi fost lipsită de scop din cauza răspunsului Da4.

19. a2-a3!	Cb4-d3

Dacă 19... Td3?, atunci 20. ab.

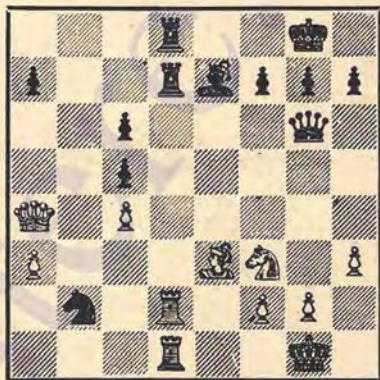
20. Te1-d1	Da6-g6
21. Td1-d2	Td8-d7
22. Db3-a4!	c7-c6
23. Ta1-d1	Te8-d8
24. h2-h3!	...

Albul a realizat planul început la mutarea a 16-a și acum ar fi putut după 24. Dc2 Nf6 25. Ce1 Ce5 26. D:g6 hg să schimbe turnurile și apoi, jucînd Cd3, să obțină un final avantajos. Dar mutarea din partidă este și mai subtilă, deoarece chiar

în cazul răspunsului mai bun 24... h6 albul putea să forțeze aceeași variantă și chiar cu o oarecare întărire (anume fg în loc de hg) în timp ce contra-jocul interesant și la prima vedere puternic, al adversarului este combătut de un sacrificiu neașteptat.

24. ...

Cd3:b2

25. Da4:a7!!

...

Dacă imediat 25. T:d7, atunci nu 25... C:a4? 26. T:d8+ Nf8 27. Ce5, ci simplu 25... T:d7!

Mutarea din partidă dă albului în toate variantele un avantaj hotărîtor. De exemplu:

I. 25... T:d2 26. T:d2 T:d2 27. C:d2;

II. 25... C:d1 (25... Cd3 26. T:d3!) 26. T:d7 C:e3 27. fe T:d7 28. D:d7 Nf8 29. Ce5;

III. 25... Nd6 26. D:d7 T:d7 27. T:b2 (amenințînd Ce5) Df6 (e6) 27... Tbd2.

25. ...	Td7:a7
26. Td2:d8+	Ne7-f8
27. Ne3:c5	h7-h5
28. Td8:f8+	Rg8-h7
29. Td1-d8	Dg6-b1+
30. Rg1-h2	Ta7-b7
31. Cf3-h4!	...

După aceasta matul nu mai poate fi parat. De exemplu: 31... g5 32. Th8+ Rg7 33. Tdg8+ Rf6 34. T:h6+ Re5 35. Te8+ și mai în 2 mutări. Negrul cedează.

Nr. 289. DESCHIDEREA NEBUNULUI
CONSULTANȚI ALEHIN

*Jucată într-un simultan
la Birmingham, 1926*

1. e2-e4	e7-e5
2. Nf1-c4	Cg8-f6
3. Cg1-f3	...

O variantă dezavantajoasă pentru alb. Mai promițătoare este mutarea de gambit, 3. d4, sau 3. Cc3 care duce la partida vieneză.

3. ...	Cf6:e4
4. Cb1-c3	Ce4-f6 !

Cel mai simplu. Dacă 4... C:c3, atunci 5. dc f6 6. Ch4 cu perspective bune de atac pentru alb.

5. Cf3:e5	d7-d5
6. Nc4-b3	c7-c5

Negrul împiedică planul adversarului de a consolida poziția calului e5 prin mutarea d2-d4.

7. d2-d3	Cb8-c6
8. Ce5:c6	b7:c6
9. 0—0	Nf8-d6

Negrul intenționează să folosească situația proastă a nebunului de cimpuri albe al adversarului pentru a începe un atac asupra regelui alb. Dacă, de exemplu, 10. Ng5, atunci 10... Dc7 ! și după schimbul nebunului pentru calul f6, albul ar fi fost supus unui atac foarte periculos. Următoarea mutare a albului, care slăbește și mai mult poziția regelui său, e adevărat, nu este nici ea mai bună.

10. h2-h3 ?	h7-h6 !
11. Dd1-f3	g7-g5

Acesta este sensul mutării precedente a negrului: acum albul nu poate să-și plaseze nebunul pe f4 și toate figurile lui ușoare sînt afară din joc.

12. Nc1-d2	Nc8-e6

Negrul amenință cu mutarea 13... g4, care nu era bună imediat din cauza răspunsului De2+ urmat de h3-h4.

13. Ta1-e1	Re8-f8

Reînnoind amenințarea arătată mai sus.

14. Df3-d1	Th8-g8

Împiedică contraatacul prin 15. f4 la care acum ar fi urmat 15... gf 16. N:f4 N:f4 17. T:f4 N:h3. Totuși prin mutările următoare, albul încearcă să pregătească înaintarea f2-f4, dar aceasta duce doar la întărirea poziției adversarului.

15. Dd1-c1	Cf6-h5
16. Cc3-e2	Dd8-d7 !

Cu amenințarea 17... Nh3, împotriva căreia albul nu mai are de fapt apărare.

17. h3-h4	Ne6-h3 !
18. Ce2-g3	...

Evident că nebunul nu poate fi luat.

18. ...	Ch5-f4
19. Nd2:f4	g5:f4

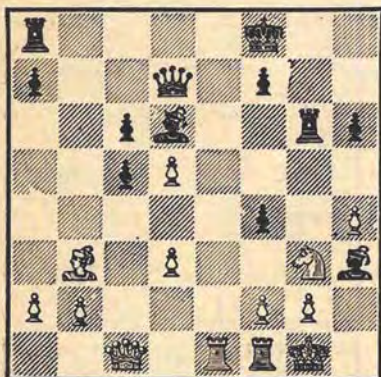
Mai energic decît 19... N:f4 20. Dd1 gh 21. Df3.

20. c2-c4	...

Profitînd de faptul că negrul nu poate lua imediat calul din cauza 21. D:h6+, albul încearcă să organizeze un contrajoc pe flancul d-amei. Cel mai simplu ar fi fost să fi răspuns la aceasta prin 20... d4, dar negrul nu vrea să piardă nici

un tempo, deoarece prevedea posibilitatea unui atac de mat imparabil.

20. ... Tg8-g6
21. c4:d5 ...

21. ... Nh3:g2!

Nu 21... fg din cauza 22. fg urmat de d5:c6. Sacrificiul neașteptat al nebulului nu lasă albului nici o speranță.

22. Rg1:g2 ...

Altfel 22... Dh3.

22. ... f4-f3+!

Cheia combinației. Dacă acum 23. Rh2, atunci 23... Dg4 cu amenințările 24... D:h4+, sau 24... N:g3+.

23. Rg2:f3 Dd7-g4+

24. Rf3-g2 ...

Sau 24. Re3 Nf4+ 25. Re4 Te8 mat.

24. ... Nd6:g3

25. Dc1-d1 Dg4:h4

26. Te1-e6! ...

Spiritual, dar nu salvează partida.

26. ... Dh4-h2+

27. Rg2-f3 f7:e6

28. f2:g3 Tg6-f6+

29. Rf3-g4 ...

Sau 29. Re3 D:g3+ 30. Rd2 Dg2+.

29. ... h6-h5+

30. Rg4-g5 Rf8-g7!

Ultima subtilitate. Dacă 31. Tf6, atunci 31... D:g3+ 32. R:h5 Th8+ și mat la mutarea următoare.

31. Tf1-f3 Tf6-f5+!

Albul cedează.

Această partidă, deși nu este deosebit de profundă totuși prezintă oarecare interes, fiind un exemplu caracteristic al dezvoltării tehnicii moderne de joc. A fost suficient ca albul să facă o mică inexactitate în deschidere, dezvoltând greșit nebunul său de cimpuri albe și făcând mutarea aparent naturală h2-h3, și întreaga lui partidă s-a dovedit după câteva mutări iremediabil pierdută! Și cite greșeli în deschidere, adesea chiar mai grave, făcute în turneele din trecut au rămas nepedepsite din cauza nivelului insuficient de înalt al tehnicii jocului și a înțelegerii prea schematice a strategiei deschiderilor, atât de caracteristice majorității vechilor corifei.

Nr. 290. DESCHIDEREA RETI
CONSULTANȚI ALEHIN
Jucată într-un simultan la New-York,
1929

1. Cg1-f3 Cg8-f6

2. c2-c4 b7-b6

Negrul vrea să treacă în apărarea indiană nouă.

3. g2-g3 Nc8-b7

4. Nf1-g2 ...

Aceasta permite negrului să aleagă o formă de dezvoltare mai activă. Continuarea 4. d4 e6 5. Ng2 ar fi dus la variante cunoscute.

4. ... e7-e5

Această mutare își are meritele ei, dar și lipsuri, întrucît pionul e5 poate fi atacat în viitor.

5. Cb1-c3 Nf8-b4
6. 0—0 ..

Prea optimist, deoarece pionul dublat de pe coloana „c” constituie o lipsă serioasă a poziției mult mai des decît se obișnuiește să se creadă, iar în cazul de față această lipsă nu este compensată de loc de avantajul perechii de nebuni.

Continuarea naturală ar fi fost 6. Db3.

6. ... Nb4:c3 !
7. b2:c3 ..

Și mai puțin satisfăcător ar fi fost 7. dc d6.

7. ... d7-d6

Poziția pionilor negri pe cîmpurile negre demonstrează clar că negrul nu avea de ce să păstreze nebulul de cîmpuri negre.

8. d2-d4 e5-e4

Negrul consideră în mod just că coloana „f” pe care albul va putea s-o deschidă, nu-i va da compensație pentru noua slăbire a coloanei „e”.

9. Cf3-h4 0—0
10. f2-f3 e4:f3

Negrul poate continua jocul în modul cel mai simplu. Acum dificultățile albului provin din faptul că nu-i convine să ia la f3 cu pionul din cauza 11... Na6! 12. f4 c6 urmat de d6-d5. După mutarea următoare a albului pionul „e” rămîne slab

11. Ng2:f3 Cf6-c4
12. Dd1-d3 Tf8-e8
13. d4-d5 ..

Contraatacul care începe nu e de durată. Dar dacă albul s-a hotărît să oprească acțiunea nebulului b7 pe diagonala mare, acest lucru trebuie

făcut tocmai acum, deoarece după Cd7 negrul nu mai era silit să cedeze cîmpul e4

13. ... Ce4-c5
14. Dd3-d4 Cb8-d7
15. Nf3-h5 ..

Albul speră să provoace răspunsul: g7-g6, care i-ar fi dat șanse pe coloana „f”; dar negrul nu cedează ispitelor și pregătește calm o blocadă totală.

15. ... Cd7-e5
16. Nc1-f4 Dd8-d7 !

Dacă 16... g6, atunci 17. Nf3 g5 18. N:e5 de 19. Dg4 h5 20. D:h5 gh 21. Ne4! C:e4 22. D:f7+ Rh8 23. Dh5+ Rg8 24. Tf7 și albul cîștigă.

17. Ch4-f3 Ce5-g6
18. Cf3-d2 Dd7-h3 !
19. Nh5:g6 ..

Încercarea de a cîștiga dama prin 19. Nh6 gh 20. Ng4 s-ar fi terminat în mod deplorabil, deoarece la 19. Nh6 negrul are răspunsul simplu 19... Te5 !

19. ... h7:g6
20. e2-e4 f7-f6

Negrul întuiește pe vecie pionul e4 pe locul lui și afară de aceasta, așezîndu-și ultimii săi pioni pe cîmpuri negre, limitează sfera de acțiune a nebulului de cîmpuri albe al adversarului.

21. Ta1-e1 g6-g5
22. Nf4-e3 Te8-e7
23. Rg1-h1 Ta8-e8
24. Ne3-g1 Nb7-c8

Ar fi fost prematur, desigur, 24... C:e4 25. C:e4 T:e4 26. T:e4 T:e4 27. D:e4 D:f1 din cauza 28. De8+ cu șah etern. Negrul în general nu are de ce să se grăbească cu cîștigarea pionului e4, întrucît poziția lui trebuie să-i aducă mult mai mult.

25. Tf1-f3 Nc8-g4
26. Tf3-e3 ..

Albul are acum slăbiciuni pretutindeni: pe flancul damei — pionii dublați, în centru — un pion înapoiat, pe flancul regelui — cîmpurile albe slabe. Ca o urmare directă a acestui fapt aproape toate figurile albului sînt în poziție de pat și nu-i rămîne nimic altceva decît să mute nebunul înainte și înapoi.

De aceea nu este nimic surprinzător că negrul, în loc de a adopta planul evident de atac asupra pionului e4, cu cinci figuri prin Dh7 urmat de Ng4-h5-g6, preferă să pregătească o înaintare decisivă a pionilor în centru. E adevărat, manevrele pregătitoare necesită peste 15 mutări, în schimb succesul schemei proiectate dă partidei un aspect artistic.

26. ..

Dh3-h5

Înainte de a întreprinde o lungă călătorie cu regele, trebuia ca dama și nebunul să-și schimbe locurile și punctul slab e4 să se găsească sub supravegherea a încă unei figuri negre.

27. Rh1-g2

Ng4-h3+

28. Rg2-h1

Dh5-g4

29. Ng1-f2

a7-a5

30. Nf2-g1

a5-a4

Este util să se ia albului mutația Cb3.

31. Ng1-f2

Te7-e5

32. Nf2-g1

Te8-e7

33. Ng1-f2

Rg8-f7

E timpul să se aducă regele pe cel mai sigur cîmp de pe tablă — a6!

34. Nf2-g1

Rf7-e8

35. Ng1-f2

Re8-d8

36. Nf2-g1

Rd8-c8

37. Ng1-f2

Rc8-b7

38. Nf2-g1

Rb7-a6

39. Ng1-f2

Dg4-h5

40. Nf2-g1

Nh3-g4

41. Rh1-g2

Dh5-h3+

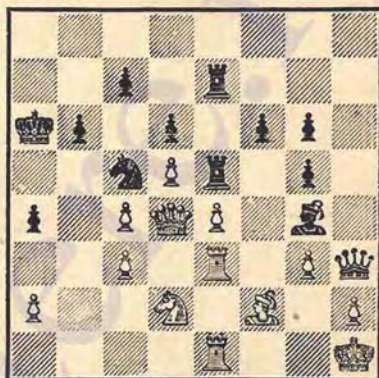
42. Rg2-h1

g7-g6

În sfîrșit, se dezvăluie ideea ciștigului.

43. Ng1-f2

...

43. ...

f6-f5!

Lupta trebuie hotărîtă nu de ciștigarea unui pion ci printr-un atac direct asupra regelui alb. Dacă după 44. ef g1 albul joacă din nou 45. Ng1, atunci urmează 45... Ce4 46. C:e4 T:e4 cu inevitabila Nf3+.

44. e4:f5

g6:f5

45. Te3:e5

d6:e5

46. Dd4-e3

...

Variantă principală era 46. T:e5 T:e5 47. D:e5 Nf3+! 48. C:f3 Df1+ 49. Cg1 Cd3! Aceasta arată de ce regele negru trebuia deplasat pe cîmpul a6.

46. ...

e5-e4

47. d5-d6!

c7:d6

48. Nf2-g1

...

Scopul mutării precedente a albului se vede din următoarea variantă: 48... Nf3+ 49. C:f3 ef 50. D:f3! T:e1 51. Da8 mat. Dar negrul are o puternică mutare intermediară.

48. ...

f5-f4!

Ultimele pregătiri. Combinația de încheiere necesită aducerea damei și nebunului în poziția lor anterioară!

Dacă acum 49. gf, atunci 49... Nf3+.

Albul cedează.

Nr. 291. APĂRAREA FRANCEZĂ

ALEHIN

ASSGIERSON

Jucată într-un simultan la Reykjavik, 1931

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. Nc1-g5	Nf8-e7
5. Ng5:f6	...

Această variantă era aplicată de obicei cu mutările următoare 6.e5 și 7.Dg4. În partida de față, ideea este cu totul alta. Albul vrea să mențină cât mai mult posibil tensiunea în centru și să termine repede dezvoltarea.

5. ...	Ne7:f6
6. Cg1-f3	0—0
7. Nf1-d3	Tf8-e8

Pierdere de timp. Trebuia jucat 7...c5; este îndoielnic dacă albul ar fi avut altceva mai bun decât 8.dc Da5 9.Dd2 cu șanse aproximativ egale.

8. e4-e5	Nf6-e7
9. h2-h4!	...

Bineînțeles, cu intenția de a sacrifica pe h7. Dar oare este întrutotul just acest sacrificiu? Adversarul meu (fost campion al Islandei) a presupus că el este insuficient și a întreprins un contraatac. La 9...h6 albul ar fi obținut un avantaj pozițional considerabil continuând cu 10.Ce2 c5 11.c3.

9. ...	c7-c5
10. Nd3:h7+	...

Corectitudinea acestui sacrificiu șablon, cum se spune în general, se bazează aici pe posibilitatea de a folosi pentru atac și coloanele

centrale. Citeva șahuri pe flancul regelui n-ar fi putut prin ele înșile să exercite o acțiune decisivă.

10. ...	Rg8:h7
11. Cf3-g5+	Rh7-g8
12. Dd1-h5	Ne7:g5
13. h4:g5	Rg8-f8

Negrul considerase că după 14. Dh8+ Re7 15.D:g7 Tg8 16.Df6+ Re8 el va scăpa ușor de dificultăți, dar mutarea următoare a adversarului îi arată că chestiunea este mult mai serioasă decât credea el.

14. g5-g6!	...

Acest pion nu se poate lua, deoarece după 15.D:g6 negrul nu are apărare împotriva amenințării 16. Th8+.

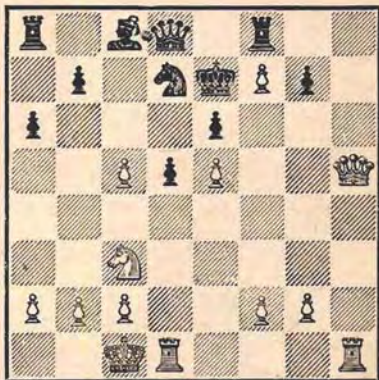
14. ...	Rf8-e7
15. g6:f7	Te8-f8
16. 0—0—0	...

Aceasta nu este numai o mutare de dezvoltare: albul amenință acum să joace 17.Cb5, ceea ce nu mergea imediat din cauza 17...Da5+.

16. ...	a7-a6
17. d4:c5	...

Cu amenințarea 18.Ce4.

17. ...	Cb8-d7

18. Td1:d5!!

...

Asigură participarea tuturor figurilor albe la atacul final. În cazul acceptării acestui sacrificiu ar fi survenit o variantă frumoasă: 18...ed 19.C:d5+ Re6 20.Cf4+ Re7 21.e6 Cf6 22.De5! T:f7 23.Cg6+ și mat în 3 mutări.

18. ...

Dd8-a5

19. Dh5-g5+

...

Impiedică fuga regelui negru prin cîmpul d6.

19. ...

Re7:f7

20. Th1-h7

Tf8-g8

21. Td5-d4!

....

Nu imediat 21. T:d7+ N:d7 22. Ce4? din cauza 22... Del mat.

21. ...

Da5:c5

22. Td4:d7+

Nc8:d7

23. Cc3-e4

Dc5-b4

Din nou amenință mat, dar...

24. Ce4-d6+

Rf7-f8

25. Dg5-f6+

g7:f6

26. Th7-f7 mat.

Poziția de mat este „pură” și pentru o partidă practică, destul de economică.

Nr. 292. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

MINDENO

Jucată într-un simultan, în Olanda 1933

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

d7-d6

Apărarea lui Steinitz, care se mai bucura încă de popularitate în timpul meciului Lasker-Capablanca (1921), acum a dispărut cu totul din practică. Într-adevăr, tratarea modernă a acestei apărări cu mutarea intermediară 3...a6 (așa numita „apărare Steinitz îmbunătățită”) dă

negrului după 4.Na4 d6 o mult mai mare alegere între diferite sisteme de dezvoltare decît mutarea din partidă prin care negrul își limitează el însuși posibilitățile.

4. d2-d4

e5:d4

După 4...Nd7 continuarea cea mai promițătoare pentru alb este 5.Cc3 Cf6 6.N:c6 N:c6 7.Dd3!

5. Dd1:d4

...

Se înțelege, aici e bine și 5.C:d4. Dar albul a și plănuit rocada mare.

5. ...

Nc8-d7

6. Nb5:c6

Nd7:c6

7. Cb1-c3

Cg8-f6

8. Nc1-g5

Nf8-e7

9. 0-0-0

0-0

10. h2-h4

...

Această poziție a mai fost întâlnită într-o partidă de turneu a lui Andersen (Baden-Baden, 1870) în care campionul german a jucat 10. Thel și pînă la urmă a făcut remiză. Cu scopul de a verifica valoarea acestei mutări, am aplicat-o la Folkestone în 1933, împotriva maestrului E. Andersen din Danemarca. Deși partida s-a terminat în favoarea mea, studiul ei inițial 10.Thel Cd7 11.N:e7 D:e7 12.Te3 Df6 13.Cd5 N:d5 14.ed D:d4) s-a dovedit destul de satisfăcător pentru negru. Mutarea 10.h4 este mai tăioasă și negrul va trebui să cheltuiască unele eforturi pentru a înlătura nebulul g5.

10. ...

h7-h6

Această mutare nu trebuie condamnată, deoarece negrul nu e dator să ia imediat nebulul și poate să mai aștepte cu aceasta, pînă cînd poziția lui va fi mai sigură.

11. Cc3-d5

...

Un sacrificiu corect și precis calculat, pe care negrul n-ar fi trebuit să-l accepte. Și mai potrivit pen-

tru menținerea presiunii ar fi fost mutarea prealabilă 11.Rb1.

11. ...

h6:g5 ?

Deși ideea de bază a sacrificiului era greu de prevăzut, acceptarea lui trebuie condamnată cu hotărâre. E suficient de clar că deschiderea coloanei „h” prezintă un pericol serios. Afară de aceasta, negrul avea o apărare foarte solidă, 11...C:d5 12. ed Nd7.

12. Cd5:e7+ !

...

Desigur, nu 12.h4 C:d5 13.ed N:g5+ și negrul are apărare suficientă.

12. ...

Dd8:e7

13. h4:g5

Cf6:e4

Și după alte mutări cu calul, dublarea turnurilor pe coloana „h” s-ar fi dovedit decisivă. Dacă însă 13...D:e4, atunci 14.gf D:d4 15.T:d4 N:f3 16.gf Tfe8 17.Ţg4! g6 18.Tgh4 cu mat.

14. Th1-h5

De7-e6

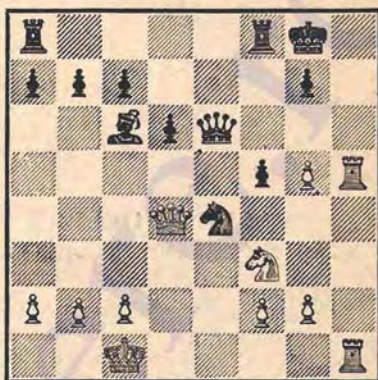
Dacă imediat 14...f5, albul ar fi forțat câștigul aproximativ în același fel ca în partidă: 15. g6 De6 16.Ce5! Cf6 (Altfel 16.Tdh1) 17. Th8+! R:h8 18.Dh4+ Rg8 19.Th1 cu mat inevitabil.

15. Td1-h1

f7-f5

Acum negrul parcă s-ar afla temporar în siguranță, întrucît după 16.g6 D:g6 17.Ce5 el ar avea un turn și două figuri ușoare pentru

damă, după 17...D:h5 18.T:h5 de. Dar cu ajutorul unei elegante intervertiri a mutărilor, albul distruge speranțele adversarului.

16. Cf3-e5 ! !

...

O mutare neașteptată, al cărei scop este de a slăbi apărarea cimpului d5.

16. ...

d6:e5

Negrul nu are, în mod evident, de ales întrucît 16...D:e5 17.D:e5 de 18.g6 decide imediat.

17. g5-g6 !

Aceasta este poanta: dacă acum 17...D:g6, atunci 18.Dc4+ și mat în 3 mutări. Dacă n-ar fi fost făcută mutarea 16.Ce5 de, negrul ar fi putut să se apere prin d6-d5.

Negrul cedează.

ALEHIN DESPRE JOCUL „A L'AVEUGLE“ **(Din cartea „Pe drumul către titlul de campion mondial“)**

Despre jocul „a l'aveugle“ am auzit pentru prima oară cînd aveam 9 ani. Pe timpul acela, orașul meu natal, Moscova, a fost vizitat de Pillsbury, care a dat aici un simultan de joc „orb“ la 22 mese. Eu personal nu aveam încă pe atunci acces la clubul de șah, fratele meu mai vîrstnic a luat parte la simultan și a făcut remiză cu Pillsbury. Performanța lui Pillsbury a avut un efect covîrșitor asupra mea. De altfel, aceeași impresie a făcut-o asupra întregii lumi șahiste.

La vîrsta de 12 ani am încercat și eu să joc fără să mă uit pe tablă. Din cauză că eram prea mic, încă nu puteam frecventa pe atunci cercurile șahiste; în schimb luam parte cu atît mai sînguincios la turnee prin corespundență. În legătură cu aceasta trebuia să analizez foarte mult, lucru pe care-l făceam adeseori în timpul lecțiilor de la gimnaziu. Se înțelege de la sine că nu mă puteam folosi de tabla de șah, de aceea desenam pozițiile necesare pe bucățele de hîrtie, iar apoi continuam analiza din memorie. În curînd m-am convins că mă pot lipsi foarte bine de tabla de șah.

La 16 ani am cucerit titlul de maestru la turneul de amatori pe întreaga Rusie. Pe timpul acela pentru mine nu reprezenta nici o greutate să joc simultan „a l'aveugle“ 4 sau 5 partide. Dar nu mi-am dezvoltat aceste aptitudini, ci m-am perfecționat în arta jocului practic.

Primele partide serioase de joc „orb“ le-am jucat curînd după turneul internațional de la Mannheim, 1914. După cum se știe acest turneu a fost întrerupt chiar în primele zile ale războiului și eu, împreună cu alți șahiști ruși, am fost internați. Este foarte natural că ne umpleam timpul liber jucînd șah. Intrucît nu aveam la dispoziție table de șah, eram nevoiți să jucăm orb. Am jucat în felul acesta o mulțime de partide, iar multe din ele au fost ulterior publicate.

În 1916, în calitate de împuternicit al Crucii Roșii, am ajuns pe frontul Galiției unde am suferit o gravă contuzie în spate. Cîteva luni am zăcut condamnat la nemiscare în pat, la spitalul din Tarnópol. Jocul „a l'aveugle“ s-a dovedit pentru mine o adevărată salvare. Mă vizitau des șahiștii din localitate și aveam posibilitatea să dau o serie întreagă de mișci simultane, fără a mă uita pe tablă.

Intr-unul din aceste simultane a fost jucată una din cele mai renumite partide ale mele de joc „orb“, împotriva lui Feldt. (Vezi partida Nr. 293).

În timpul Revoluției n-am avut ocazia să joc „a l'aveugle“. Cînd însă, în 1921, am părăsit U.R.S.S., am dorit să-mi folosesc forțele pe acest tărîm. Cu toate că pînă atunci nu jucasem niciodată mai mult de 8 partide, am dat imediat la Paris un simultan „orb“ de 12 partide. Am scos-o la capăt neașteptat de ușor și în felul acesta s-a întîmplat că doi ani mai tîrziu am avut curajul să susțin un simultan record.

Aceasta s-a întîmplat în timpul primei mele călătorii în America, în 1923. Am vizitat Canada și am jucat la Montreal împotriva a 21 de adversari. Pentru America, aceasta reprezenta un record, deoarece Pillsbury jucase simultan în patria sa numai 20 de partide. Experiența a reușit: din 21 de partide am cîștigat aproximativ 80%. În urma acestui fapt, încă în timpul șederii mele în America, mi-a venit ideea de a bate recordul mondial. Acest record — de 25 de partide — aparținea defunctului maestru maghiar Breyer. După terminarea turneului marilor maeștri de la New York, din 1924, am jucat la New-York împotriva a 26 adversari. A constituit pentru mine o surpriză faptul că componența adversarilor mei era neobișnuit de tare. E suficient să arăt că la primele 11 mese au jucat amatori de prima clasă ai cluburilor Manhattan și Marshall, care ulterior au devenit maeștri internaționali. De aceea rezultatul — 16 victorii, 5 remize și 5 înfrîngeri — trebuie recunoscut ca pe deplin satisfăcător.

Un an mai tîrziu mi-am bătut propriul meu record. Am jucat la 1 februarie 1925 la Paris 28 partide „a l'aveugle“ și am obținut un rezultat mult mai bun ca procentaj (+23, —2, =3) decît la New-York. Ca să fiu drept trebuie să remarc că adversarii mei din Paris s-au dovedit mai slabi decît cei din New-York, deși printre ei erau unii amatori cunoscuți¹.

În ceea ce privește valoarea artistică a jocului „a l'aveugle“, fără îndoială, ea nu este mare. Urmărind atît partidele mele proprii, cît și ale altor maeștri, am ajuns la convingerea că jocul „orb“ nu influențează numai asupra forței jucătorului, dar denaturează într-o măsură considerabilă modul lui de gîndire și stilul de joc. Astfel, de exemplu, n-aș fi recunoscut multe partide jucate de mine, ca fiind ale mele, după stil și nu-mi pot închipui că aș juca în același fel în fața tablei. Un anumit rol joacă aici acea împrejurare că cel care dă simultanul tinde de obicei, în scop de propagandă, să arate nu atît calitatea jocului său, cît puterea memoriei sale. Aceasta mi-a arătat-o nu numai experiența mea proprie ci și studierea partidelor altor maeștri. Morphy a stîrnit uimirea generală jucînd la Londra un simultan de 8 partide; dar analiza acestor partide arată că ele conțin uimitor de multe greșeli. Pillsbury a fost unul din cei mai mari maeștri ai jocului „a l'aveugle“ și performanța lui — 22 partide — a fost timp de mulți ani record mondial. Totuși, cînd el a încercat în 1902 la Hanovra, să joace un simultan cu 21 adversari de primă categorie, a suferit un eșec. El a terminat simultanul, dar rezultatul (+3, —7, =11) arată că o astfel de încercare îi depășește forțele. Și printre maeștrii contemporani există virtuoși ai jocului „a l'aveugle“, dar numai un număr neînsemnat de partide jucate de ei au văzut lumina tiparului. Probabil că maeștrii recunosc ei înșiși că aceste partide ale lor nu se situează prea sus din punct de vedere artistic. Propriile mele partide „a l'aveugle“ nu sînt lipsite de greșeli tipice.

¹ Ulterior, în 1932, la Chicago, Alehin a mărit numărul partidelor jucate de el în simultan „a l'aveugle“ la 32. — V. P. (Actualmente recordul mondial este deținut de M. Najdorf, care a jucat la Sao Paolo, în 1946, 45 de partide dar cu adversari foarte slabi — o serie întregă de partide s-au terminat în 10—15 mutări, astfel că valoarea acestui record este foarte discutabilă. N.R.).

După obținerea unei poziții de câștig survine o stranie slăbire a încordării, rar se alege o continuare care duce la câștig simplu din punct de vedere tehnic.

În majoritatea cazurilor impresia estetică este denaturată prin faptul că realizarea avantajului o dată obținută nu este de loc ireproșabilă.

Sînt întrebate adesea cum de pot juca fără să mă uit pe tablă, un număr atît de mare de partide. Eu cred că tot secretul constă într-o ascuțime înnăscută a memoriei, pe care o dezvoltă în mod corespunzător cunoașterea temeinică a tablei de șah și pătrunderea adîncă a esenței jocului de șah. Afară de aceasta, un mare rol îl joacă așa-numita tehnică a deschiderii și a finalului. Eu n-am aplicat niciodată nici un fel de scheme mnemotehnice. Cînd însă cercurile largi ale publicului presupun că dificultatea esențială constă, chipurile, în memorizarea permanentă a pozițiilor respective, ele uită faptul că cel ce joacă „a l'aveugle“ trebuie să mai învingă și o a doua dificultate, mult mai mare și anume — să lupte orb, tot orb să găsească în fiecare poziție mutarea măcar aproximativ cea mai bună!

Acest lucru este foarte important pentru a termina repede cel puțin o parte din partide și a reduce prin aceasta numărul total.

Înainte de fiecare mare simultan, îmi schițăm pe scurt un plan simplu, subîmpărțind toate tablele pe grupe, după deschideri. Aceasta se face absolut la întîmplare. De exemplu, în timpul simultanului meu de la New-York, am împărțit cele 26 table în felul următor: primele 6 partide le-am început cu pionul damei, următoarele 6 cu pionul regelui, apoi iar 6 cu pionul damei și 6 cu cel al regelui, iar ultimele 2 cu pionul nebulului damei. La apelul diferitelor numere ale tablelor (meselor) trebuie doar să-ți amîn-tești, în procesul jocului, de deschiderea respectivă; în felul acesta revin în memorie diferitele planuri, amenințări și apărări, apoi poziția, ultima mutare: și se pot face combinații mai departe.

Cele mai mari eforturi de memorie le prezintă stadiul de deschidere, deoarece atîta timp cît partida nu a căpătat încă un profil individual, memoria găsește foarte puține puncte de sprijin. Cea mai mare parte a muncii intelectuale se face cu așa numita memorie logică; aceasta înseamnă că jucătorul nu încearcă să-și reprezinte în fața ochilor săi toată tabla cu cîmpurile ei albe și negre, cu figurile albe și negre, cum își închipuie majoritatea celor neînîțiți, ci își amîn-tește numai o mutare caracteristică, configurația unei părți a tablei, asemănător felului cum ne amîn-tim în viață de ceva cunoscut, o carte sau un obiect. Așa joc eu, așa joacă — după cîte știu — toți maeștrii jocului „a l'aveugle“. Memoria vizuală, adică aptitudinea de reprezentare, este chemată în ajutor doar atunci cînd într-un moment deosebit de critic trebuie să se controleze situația, să se lămurească o încurcătură posibilă etc.

În cazul necesității de a înlătura o îndoială proprie sau a adversarului, care a survenit de exemplu, după o greșeală auditivă, jucătorul trebuie să fie în stare să refacă cu voce tare sau în memorie, mutare după mutare, poziția cunoscută. Desigur acest fel de verificare se admite numai în cazuri excepționale, deoarece necesită foarte mult timp.

Despre valoarea jocului „a l'aveugle“ există în general păreri diferite. În America, de exemplu, el este foarte apreciat, în timp ce în Rusia Sovietică este chiar interzis, deoarece din punct de vedere artistic el este considerat acolo ca inutil și, totodată, dăunător sănătății.

Chiar eu, deși dețin recordul mondial, nu mă pot considera un adept înfocat al acestui gen de sport șahist și apreciez jocul „a l'aveugle” numai ca mijloc de propagandă a jocului de șah.

Din punct de vedere pur științific jocul „a l'aveugle” mai așteaptă încă să fie studiat.

Nr. 293. APĂRAREA FRANCEZA

ALEHIN

FELDT

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle” la 5 table, spitalul militar din Tarnopol, 1916

1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Cb1-c3	Cg8-f6
4. e4:d5	Cf6:d5
5. Cc3-e4	...

Mai des se joacă 5.Cf3, dar în măsură egală se poate recomanda și această manevră, care împiedică mutarea 5...c5.

5. ...	f7-f5

O slăbire a centrului, care duce în ultimă instanță la pierdere. Mai bine era 5...Cd7, urmat, eventual, de c7-c5.

6. Ce4-g5 !	...

O mutare bună. Scopul ei este de a aduce calul la e5, folosind imediat slăbiciunea creată de mutarea precedentă a adversarului.

6* ...	Nf8-e7
7. Cg5-f3	c7-c6

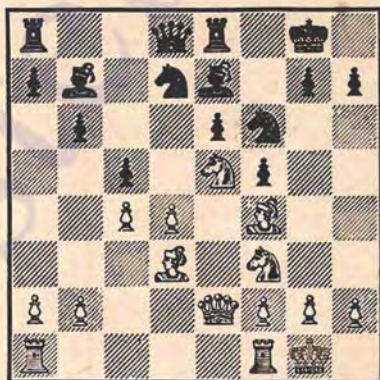
O pierdere de timp. Mai bine era 7... 0—0.

8. Cf3-e5	0—0
9. Cg1-f3	b7-b6
10. Nf1-d3	Nc8-b7
11. 0—0	Tf8-e8

Dacă 11...Cd7, atunci 12.c4 Cf6 13.Cg5.

12. c2-c4	Cd5-f6
13. Nc1-f4	Cb8-d7
14. Dd1-e2	c6-c5

Ar fi trebuit jucat 14...Cf8. Mutarea din partidă permite un final frumos.

15. Ce5-f7 !	...

La retragerea damei urmează 16. D:e6 amenințând mat.

15. ...	Rg8:f7
16. De2:e6 + !	...

Aceasta este poanta combinației.

16. ...	Rf7-g6

Dacă 16... R:e6 atunci 17. Cg5 mat. Dacă 16...Rf7 atunci 17.Cg5 și albul câștigă.

Albul a anunțat mat în 2 mutări: 17. g4 ! Ne4 18. Ch4 mat.

Nr. 294. DESCHIDEREA NEBUNULUI
GONSIOROVSKI ALEHIN

*Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle“
la 6 table, Odessa, 1918*

1. e2-e4	e7-e5
2. Nf1-c4	Cg8-f6
3. d2-d3	c7-c6 !

Cel mai energetic plan de joc împotriva deschiderii alese de alb.

4. Dd1-e2	Nf8-e7
5. f2-f4	d7-d5 !
6. e4:d5	...

Dacă 6.fe, atunci 6...C:e4.

6. ...	e5:f4
7. Nc1:f4	0—0
8. Cb1-d2	...

Albul a și întârziat în dezvoltare și nu poate contribui la dezvoltarea adversarului prin 8.d.c C:c6.

8. ...	c6:d5
9. Nc4-b3	a7-a5 !

Negrul vrea să provoace mutarea 10. a4 și prin aceasta să slăbească flancul damei albului. N-ar fi fost atât de tare 9...Te8 din cauza 10. 0—0—0.

10. c2-c3	

Această mutare duce la pierderea unui pion important. Relativ mai bine era 10. a4.

10. ...	a5-a4
11. Nb3-c2	a4-a3 !
12. b2-b3	Tf8-e8
13. 0—0—0	...

Albul nu are altceva mai bun.

13. ...	Ne7-b4
14. De2-f2	Nb4:c3
15. Nf4-g5	Cb8-c6
16. Cg1-f3	d5-d4 !
17. Th1-e1	...

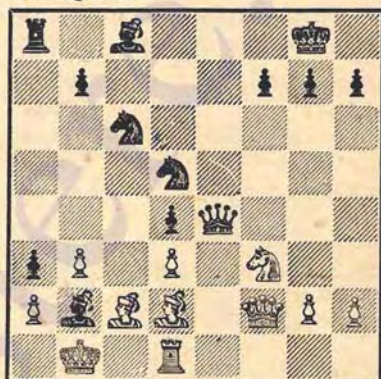
Această mutare duce la pierdere

imediată, dar partida albului este deja fără speranță.

17. ...	Nc3-b2+
18. Rc1-b1	Cf6-d5 !

O surpriză neplăcută. Amenințarea matului poate fi parată numai cu prețul unei figuri.

19. Te1:e8+	Dd8:e8
20. Cd2-e4	De8:e4 !
21. Ng5-d2	...

21. ...	De4-e3 !
22. Td1-e1 !	...

Albul, la rîndul său, răspunde cu o surpriză, lăsîndu-și dama sub bătaie, deoarece ea nu poate fi luată din cauza Te8 mat. Dar primejdia este de scurtă durată pentru negru.

22. ...	Nc8-f5 !
23. Te1:e3	d4:e3
25. Df2-f1	

Negrul a anunțat mat în 3 mutări: 24...ed 25.Nd1 Ccb4 ! și 26...Cc3 mat.

Nr. 295. GAMBITUL DAMEI
ALEHIN FREEMAN

*Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle“
la 26 de table, New-York, 1924*

1. e2-e4	e7-e5
2. d2-d4	e5:d4
3. c2-c3	d7-d5

Fără îndoială cea mai bună apărare, care permite negrului să obțină joc egal.

4. e4:d5

Dd8:d5

Aici, însă, este mai bună mutarea 4...Cf6.

5. c3:d4

Nf8-b4+

6. Cb1-c3

Cb8-c6

7. Cg1-f3

Cg8-f6

8. Nf1-e2

0—0

9. 0—0

Nb4:c3

Până acum negrul a făcut mutări corecte, dar acest schimb este greșit, deoarece întărește centrul albului. Trebuia jucat 9...Da5.

10. b2:c3

b7-b6

Nici aceasta nu e bine, deoarece pionii albului pot acum să înainteze cu câștig de timp și spațiu. Mai bine era 10...Ng4.

11. c3-c4

Dd5-d8

12. d4-d5

Cc6-e7

13. Cf3-d4

...

Impiedicind dezvoltarea nebulului pe diagonala c8-h3.

13. ...

Nc8-b7

14. Nc1-b2

...

Mai simplu ar fi fost 14. Nf3 sau 14.Ng5. Totuși ideea de a sacrifica pionii centrali, pentru a mări avantajul de dezvoltare se prezenta destul de ispititoare

14. ...

c7-c6

15. Ne2-f3!

c6:d5

16. Tf1-e1

Tf8-e8

Continuarea 16...Dd7 17.Cb5! n-ar fi fost desigur mai bună pentru negru.

17. Dd1-d2

Ta8-b8

18. Dd2-g5

...

Cu amenințarea 19.Ce6!

18. ...

Ce7-g6

19. Cd4-f5

...

După aceasta, atacul e greu să mai fie respins. Deocamdată amenință mutarea simplă 20.cd.

19. ...

Te8:e1+

20. Tal:e1

d5:c4

Dacă 20...h6, atunci 21.Dg3 cu amenințarea 22.Nf6 sau 22.Ce7+.

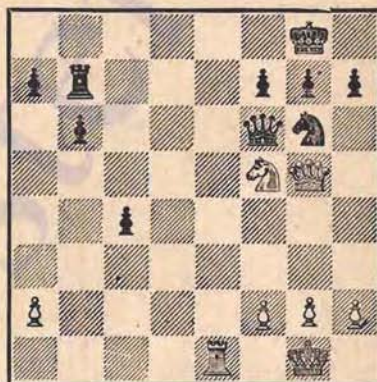
21. Nf3:b7

Tb8:b7

22. Nb2:f6

Dd8:f6

Sau 22...g1 23.Dh6 Df8 24.Te8 cu mat.

Albul a anunțat mat în 4 mutări: 23.Te8+ Cf8 24.Ch6+ D:h6 25.T:f8+ R:f8 26.Dd8 mat.

Nr. 296. GAMBITUL DAMEI

ALEHIN

MONSKI

Dintr-un simultan de joc „l'aveugle” la 26 table, New-York, 1924

1. d2-d4

d7-d5

2. c2-c4

e7-e6

3. Cb1-c3

Cg8-f6

4. Nc1-g5

Nf8-e7

5. e2-e3

Cb8-d7

6. Cg1-f3

0—0

7. Tal-c1

c7-c6

8. Nf1-d3

h7-h6

Această mutare este prematură, deoarece permite albului să evite schimbul de nebuni, cel puțin în varianta principală aleasă de negru.

9. Ng5:h4	d5:c4
10. Nd3:c4	Cf6:d5
11. Nh4:e7	...

Intr-o partidă serioasă, în fața tablei, probabil că aș fi jucat aici 11.Ng3, dar în jocul „orb” vrei totdeauna să simplifici situația. Afară de aceasta, mă obseda o idee nouă, aplicată ulterior de nenumărate ori de mine în meciul cu Capablanca.

11. ...	Dd8:e7
12. Cc3-e4	...

În aceasta constă ideea amintită. După cum au arătat partidele mele cu Capablanca, pentru negru ar fi fost mai bine să continue aici 12... C5f6 13.Cg3 Db4+ 14.Dd2 D:d2+ 15.R:d2 Td8.

12. ...	Cd5:f6
13. Ce4:g3	e6-e5

Și aici e mai simplu 13...Db4+.

14. 0-0	e5:d4
15. e3:d4	Cd7-b6
16. Tf1-e1	De7-d6
17. Nc4-b3	Nc8-g4

O mutare șablon de dezvoltare, pentru care curind negrul va trebui să se căiască. Planul corect consta în 17...Cbd5 apoi Ne6 și Td6, cu presiune asupra punctului d4.

18. h2-h3!	...
------------	-----

Un răspuns corect, după care e mai bine pentru negru să se retragă cu nebulul pe d7.

18. ...	Ng4:f3
19. Dd1:f3	Cb6-d5

La 19...D:d4 pregătisem următoarea continuare: 20.Cf5 D:b2 21.Tc2 Da3 22.C:h6+ cu atac victorios.

Dar și după renunțarea la pionul d4 poziția negrului este greu de apărat, în urma ocupării de către calul alb a unei poziții dominante pe f5.

20. Te1-e5	...
------------	-----

Nu imediat 20. Cf5 din cauza răspunsului Df4.

20. ...	Cf6-d7
21. Te5-e2	...

Bună era și imediat mutarea 21. Te4.

21. ...	Cd5-f4
---------	--------

Dacă acum 21...Df4, atunci simplu 22.D:f4 C:f4 23.Te7 Td8 24.d5! C:d5 25.N:d5 cd 26.Tc7 Cf6 27.T:b7.

22. Te2-e4	Cf4-g6
23. Cg3-f5	Dd6-f6
24. Tc1-e1	...

Încercarea de asalt imediat prin 24.h4 ducea la complicații neclare, de exemplu: 24.h4 Tae8 25.Tg4 h5! sau 25.h5 T:e4 26.D:e4 Dg5! (singura mutare!) 27.hg D:c1+ 28. Rh2 Cf6 și albul trebuie să se îngrijească întâi de preîntâmpinarea șahului etern prin Df4+.

24. ...	Rg8-h7
25. h3-h4	Cd7-b6
26. h4-h5	Cg6-h8
27. Nb3-c2	Cb6-d5
28. Te4-h4	...

Dintre numeroasele căi care duceau la țintă, cea mai scurtă era 28. Te7 g6 29.hg+ C:g6 30.T:b7. Încercător în victorie, am făcut aici și mai târziu câteva mutări imprecise și negândite.

28. ...	Rh7-g8
29. Th4-g4	...

Mai simplu se obținea ciștigul prin 29.Ce7+ C:e7 30.D:f6 g1 31. T:e7, de exemplu: 31...Tfb8 32.Tg4+ Rf8 33.Tc7 Tc8 34.Nh7! T:c7 35.Tg8+ Re7 36.T:a8 și apoi se ia calul.

29 ... g7-g5
30. h5:g6 f7:g6
31. Cf5:h6+ ...

Păstrind atacul, albul câștigă un pion.

31. ... Rg8-g7

La 31...Rh7 albul câștigă tot atât de repede prin 32.Cf5!

32. Ch6-f5+ Rg7-h7
33. Df3-h3+ Rh7-g8
34. Dh3-h6 Tf8-f7

35. Te1-e5 Tf7-h7
36. Dh6-d2 Ta8-f8
37. Nc2-e4 ...

Vorbind în general, această mutare nu e rea și e suficientă pentru a câștiga, dar totuși aici se manifestă deosebirea dintre jocul la tablă și jocul „a l'aveugle”. Fiecare șahist cu experiență, jucând în fața tablei, ar fi jucat instinctiv 37.Nb3 legînd calul. Rejucînd ulterior această partidă, n-am putut găsi nici o greșeală de memorie care să mă fi reținut de la această mutare. Se vede că jocul „a l'aveugle” își are legile sale.

37. ... Cd5-c7
38. Dd2-c2! ...

Cu intenția de a ocupa diagonală a2-g8, a cărei importanță îmi era

clară încă la mutarea precedentă. Dar cum să explic aceasta psihologic?

38. ... Cc7-e6
39. Dc2-c4 Tf8-e8
40. Cf5-d6 Te8-e7
41. Ne4-f5 Th7-f7
42. Cd6:f7 Te7:f7
43. Dc4:e6

Negrul cedează.

Nr. 297. APĂRAREA ALEHIN

ALEHIN POTEMKIN

Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle” la 28 table, Paris, 1925

1. e2-e4 Cg8-f6
2. Cb1-c3 d7-d5
3. e4:d5 Cf6:d5
4. Nf1-c4 Cd5-b6

Tratarea deschiderilor de către alb nu constituie de loc o răsturnare a apărării alese de negru. Negrul putea de asemenea să răspundă simplu 4... C:c3 cu perspective excelente: dacă albul ar fi jucat 5.Df3, atunci 5...e6 6.D:c3 Cc6 7.Cf3 Df6! 8.D:f6 g1 9.d4 Tg8 urmat de Nd7 și 0—0—0.

5. Nc4-b3 c7-c5
6. d2-d3 Cb8-c6
7. Cg1-f3 Cc6-a5

Negrul supraapreciază însemnăta-tea perechii de nebuni. Trebuia con-tinuat 7...e6, apoi Ne7 și 0—0 cu joc admirabil.

8. Cf3-e5! Ca5:b3

Dacă 8... e6, atunci 9. Df3 cu a-vantaj pentru alb.

9. a2:b3 Cb6-d7

Ceva mai bine era 9...Ne6 urmat de g7-g6.

10. Ce5-c4! Cd7-b6

Tot atât de nesatisfăcător ar fi fost 10...e6 11.Cb5 (cu amenințarea 12.Nf4) sau 10...e5 11.De2!

Dar, continuînd 10...g6 11.De2 (Cu amenințarea matului) 11...Ng7 12.Nf4 a6 13.Cd5 Rf8, negrul mai păstra șanse de a-și consolida poziția.

11. Nc1-f4

Cb6-d5

Prin 11...a6 12.0—0 e6 negrul ar fi putut încă respinge amenințările directe, deși poziția lui rămîne compromisă. După mutarea din partidă negrul nu mai poate salva nimic.

12. Cc3:d5

Dd8:d5

13. 0—0

...

Acum amenință 14. Cb6.

13. ...

b7-b5

14. Cc4-e3

Dd5-c6

15. d3-d4!

e7-e6

La 15...Nb7 ar fi urmat simplu 16.Tel.

16. d4-d5

e6:d5

17. Ce3:d5

...

Foarte tare ar fi fost și 17.D:d5.

17. ...

Nf8-d6

18. Tf1-e1+

...

Nu 18.Cf6+ din cauza 18...Re7!

18. ...

Nc8-e6

19. Nf4:d6

...

Mai simplu decît mutarea, posibil mai precisă, 19.Df3! Tc7 20.T:a7.

19. ...

Dc6:d6

20. Ta1-a6!

...

Combinăția începută prin această mutare cîștigă mai repede decît prozaica 20.Cf6+ Re7 21.D:d6+ R:d6 22. Ce4+ cu cîștigarea unui pion și un final lung.

20. ...

Dd6-d8

De asemenea, după 20...Dd7, răspunsul 21.Te:e6+ cîștiga ușor, de exemplu: 21...fe 22.T:e6+ Rd8 23.Te7 Dd6 24.Dd2 a5 25.T:g7 h6 26.Tg6! Dd7 27.Dg4.

21. Te1:e6+

f7:e6

22. Ta6:e6+

Re8-f7

23. Te6-e7+

Dd8:e7

Sau 23...Rg8 24.Dg4.

24. Cd5:e7

Rf7:e7

25. Dd1-e2+

Re7-f7

26. De2-h5+

...

O mică subtilitate: albul nu cîștigă doar un pion, ci forțează regele negru să rămînă în centru.

26. ...

Rf7-f6

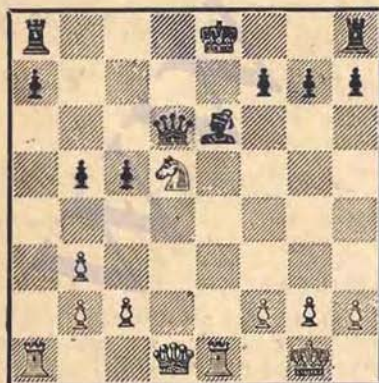
27. Dh5:c5

Th8-d8

28. g2-g4!

Amenință 29.Df5! cu cîștigarea a încă unui pion.

Negrul cedează.

Nr. 298. APARAREA INDIANA VECHIE
ALEHIN SCHWARZ
*Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle”
Londra, 1926*

1. d2-d4

Cg8-f6

2. c2-c4

g7-g6

3. g2-g3

Nf8-g7

4. Nf1-g2

0—0

5. Cb1-c3

d7-d6

Dacă în loc de aceasta 5...c6, atunci 6.d5.

6. Cg1-f3

Cb8-c6

7. d4-d5

Cc6-a5

Această poziție a calului va constitui izvorul dificultăților care urmează. Nesatisfăcătoare este însă și mutarea 7...Cb8, după cum arată partidele mele cu Thomas, Karlsbad, 1923 (Vezi Nr. 88) și Reti, New-York, 1924 (Vezi Nr. 93).

8. Dd1-d3 b7-b6

Negrul vrea să-și aducă cit se poate de repede calul la c5. Era mai bine în prealabil 8...e5 întrucât amenințarea 9.b4 nu era periculoasă din cauza 9...e4.

9. Cf3-d4 Ca5-b7
10. Cd4-c6 Dd8-d7
11. 0—0 a7-a5
12. b2-b3 ...

Metoda obișnuită de înlăturare a calului de pe cîmpul c5.

12. ... Cb7-c5
13. Dd3-c2 Nc8-b7
14. h2-h3 ...

Previne manevra negrului: Cf6-g4-e5.

14. ... Ta8-e8

Nici această mutare, nici schimbul următor pe c6, nu sînt indicate aici. Negrul trebuia să încerce prin 14...Cf6 15.Nb2 C:c3 să-și ușureze prin schimburi apărarea.

15. a2-a3 Nb7:c6
16. d5:c6 Dd7-c8
17. b3-b4 a5:b4
18. a3:b4 Cc5-a6

După aceasta calul este îngropat de viu. Dar și după 18...Cce4 19.Cb5! situația negrului nu era dintr-cele mai plăcute.

19. Ta1-a4! Ca6-b8

Altfel albul forța această retragere prin 20.Da2.

20. b4-b5 h7-h6
21. Ta4-a7 e7-e5
22. Rg1-h2 ...

Albul previne răspunsul Ch5, posibil după f2-f4.

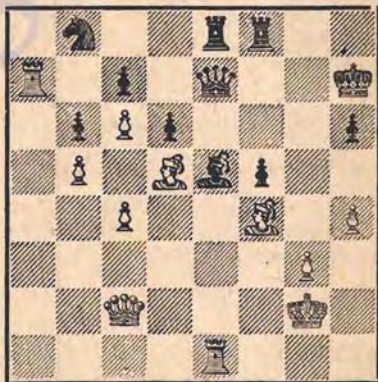
22. ... Rg8-h7
23. f2-f4 Te8-e7
24. f4:e5 Te7:e5
25. Nc1-f4 Te5-e8

După 25...Th5 26.Cd5 C:d5 27.cd turnul ar fi fost izolat și pînă la urmă prins.

26. Cc3-d5 Cf6:d5
27. Ng2:d5 Dc8-d8
28. h3-h4 Dd8-e7
29. e2-e3 Rh7-h8
30. Rh2-g2 ...

Previne posibilitatea mutării 30...g5 prin amenințarea (după 31.hg hg) 32.Th1+.

30. ... f7-f5
31. Tf1-e1 Rh8-h7
32. e3-e4 Ng7-e5
33. e4:f5 g6:f5

34. c4-c5! ...

Începutul unei combinații de zece mutări (Punctul ei culminant constă în a 43-a mutare a albului!) care câștigă forțat o figură.

34. ... b6:c5
35. b5-b6 Te8-c8
36. Dc2-c3! Tf8-e8

Este clar că continuarea 36...N:c3 37. T:e7+ ar fi fost fără speranță pentru negru.

37. Nf4:e5 d6:e5
38. Dc3:e5 ! ...

Fără această posibilitate, mutarea precedentă ar fi fost inutilă.

38. ... De7:e5
39. Te1:e5 Te8:e5
40. Ta7:c7+ Tc8:c7
41. b6:c7 Te5:e8
42. c7:b8D Te8:b8
43. Nd5:e6 ! ...

Hotăritor.

43. ... Rh7-g6
44. c6-c7 Tb8-f8
45. c7-c8D Tf8:c8
46. Ne6:c8 c5-c4
47. Nc8-a6 c4-c3
48. Na6-d3 Rg6-f6
49. Rg2-f3 Rf6-e5
50. Rf3-e3 h6-h5
51. Nd3-c2 Re5-f6
52. Re3-f4 Rf6-g7
53. Rf4:f5 Rg7-h6

În speranța că albul „nu va vedea” patul care survine după 54.Rf6.

54. Rf5-f4 Negrul cedează.

Consider această partidă drept una din cele mai bune realizări ale mele în jocul „a l'aveugle”.

Nr. 239. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN BOROCHOW

*Dintr-un simultan de joc „a l'aveugle”
Hollywood, 1932*

1. e2-e4 e7-e5
2. Cg1-f3 Cb8-c6
3. Nf1-b5 a7-a6
4. Nb5-a4 Cg8-f6
5. 0—0 Cf6:e4
6. d2-d4 b7-b5
7. Na4-b3 d7-d5
8. Cf3:e5 ...

Am aplicat această veche mutare pentru că adversarul meu, unul din cei mai buni șahiști din California, s-a apărut exact la fel împotriva mea la turneul maeștrilor de la Pasadena și a obținut după obișnuita mutare 8.de o poziție cu totul satisfăcătoare. De aceea în această partidă „oarbă” m-am hotărât să mă îndepărtez de la căile teoretice studiate. Deși mutarea din partidă nu este cea mai bună — calul alb pe f3 prezintă mai multă valoare decât calul negru pe c6 — ea nu este greșită.

8. ... Cc6:e5
9. d4:e5 Nc8-e6

Alte mutări posibile sînt 9...Nb7 și 9...c6.

10. a2-a4 ...

Acest atac este prea încet, mai ales ținînd seama de dezvoltarea neterminată a albului. O continuare mai bună este 10. Ne3 urmată de f2-f4 sau Cd2.

10. ... Ce4-c5
11. Cb1-d2 Nf8-e7
12. Dd1-e2 c7-c6
13. c2-c3 Cc5:b3

Acest schimb este o urmare a aprecierii greșite a poziției, fapt plin de învățăminte. Obținînd joc satisfăcător, negrul și-a închipuit că poate deja să-și impună voința. Trebuia făcută rocada sau jucat 13...Nf5.

14. Cd2:b3 b5:a4

Desigur, continuarea 14...d4 15. C:d4 Nc4 16.Df3 N:f1 17.D:c6+ Rf8 18.R:f1 este dezavantajoasă pentru negru. După mutarea din partidă, care este urmarea logică a celor precedente, negrul se aștepta la 15. T:a4 Db6 16.Cd4 c5 17.C:e6 D:e6 18. f4 f5 și apoi 0—0 cu perspective de preluare a inițiativei în centru. Dar

următoarea mutare intermediară a albului arată că problema pe care și a propus-o negrul este departe de a fi simplă.

15. Cb3-d4 !

...

Dacă acum 15...Dc8, atunci 16.f4 c5 17.C:e6 fe 18.T:a4 0—0 19.Ne3 cu avantaj pozițional pentru alb. Răspunsul negrului, deși permite deschiderea coloanei centrale, este relativ cel mai bun.

15. ...

Ne6-d7

16. e5-e6

f7:e6

17. Ta1:a4 !

...

A doua mică surpriză. După 17. C:e6 N:e6 18.D:e6 Dd7 inițiativa albului ar fi dispărut.

17. ...

Dd8-c8

La 17...c5 sau 17...0—0 ar fi urmat 18.C:e6 N:e6 19.D:e6 cu atac asupra punctului a6.

18. Tf1-e1

Re8-f7 ?

Această încercare de a păstra un pion în plus este convingător combătută. Singura posibilitate de rezistență era 18...0—0 19.C:e6 N:e6 20.D:e6+ D:e6 21.T:e6 Nc5 ! 22.Nf4 Tf6 23.T:f6 gî după care pentru alb, cu toată poziția mai bună de pioni, n-ar fi fost ușor să obțină victoria.

19. Cd4-f5 !

...

Amenință nu numai 20.C:e7 dar și 20.C:g7 ! Dacă însă 19...Df8, atunci 20.Ch6+ ! Re8 (20...gh 21.Dh5+) 21. Cg4 urmat de Ce5 cu poziție de cîștig.

19. ...

Th8-e8

De asemenea 19...ef 20.D:e7+ urmat de 21.Te3 ar fi fost fără speranțe pentru negru.

20. De2-h5 +

Rf7-g8

21. Cf5:g7 !

Te8-f8

Dacă 21...R:g7, atunci 22.Nh6+ și mat în 3 mutări.

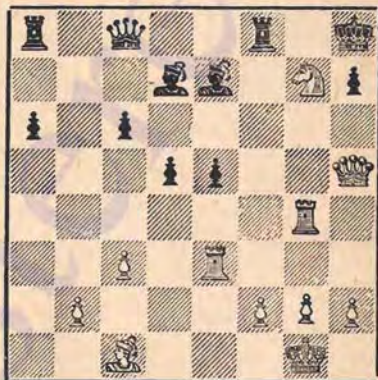
22. Ta4-g4

Rg8-h8

23. Te1-e3 !

e6-e5

Această încercare tîrzie de a înviora nebunul d7 creează o primă impresie că negrul a reușit să apere totul (24.D:e5 Nf6 sau 24.Th3 Nf5 !). Dar următoarea mutare a albului forțează matul.

24. Cg7-e6 !

...

Nefiind problemist, nu sînt sigur dacă această mutare este o mutare de „problemă”. În orice caz e elegantă, întrucît la 24...N:e6 urmează 25.D:h7+ R:h7 26.Th3+ Nh4 27. Th:h4 mat.

Negrul cedează.

Nr. 300. PARTIDA SPANIOLA

ALEHIN

KIMURA

Dintr-un simultan de joc „à l'aveugle”
Tokio, 1933

1. e2-e4

e7-e5

2. Cg1-f3

Cb8-c6

3. Nf1-b5

a7-a6

4. Nb5:c6

b7:c6

Această mutare deși e posibilă, se aplică rar, deoarece 4...dc dă negrului un joc cu totul satisfăcător.

5. d2-d4
6. Dd1:d4

e5:d4
d7-d6

plicații, dar calea aleasă era ispititoare și s-a dovedit corectă.

18. ...

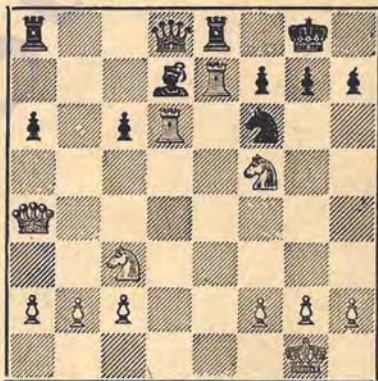
De7-d8

Varianta cea mai dificilă pentru alb, deoarece figurile lui încep să „atirne”. Continuarea 18...Tfe8 i-ar fi ușurat sarcina: 19.Ce4! C:e4 20. D:e4 T:e7 21.D:e7! Te8 22.D:d6 D:d6 23.C:d6 Te2 24.Cc4 T:c2 25. Ce3 și albul câștigă.

19. Td1:d6

Tf8-e8

S-ar părea că forțează varianta 20. T:e8+ D:e8 21. Ce3, după care negrul continuând, de exemplu: 21...Tb8 ar fi putut să-l pună pe adversarul său „orb” în fața unor probleme. Cu atât mai neașteptată se dovedește următoarea manevră care, după numai câteva mutări, ia negrului toate șansele.

20. Cc3-e4!

...

Prima subtilitate a atacului început prin mutarea 18.Cf5. Albul merge doar aparent în întâmpinarea dorinței negrului de a face schimb de turnuri.

20. ...

Te8:e7

Forțat, deoarece 20...C:e4 21.Td:d7 ar fi fost fără speranță pentru negru.

O mutare mai naturală decît 6...Df6 încercată de mine împotriva lui Duras la turneele de la Mannheim în 1914 (vezi partida Nr. 27) la care albul poate continua cu avantaj 7.e5! Dg6 8.0—0, deoarece acceptarea sacrificiului de pion (8...D:c2) ar fi fost prea periculoasă pentru negru.

7. 0—0
8. Cb1-c3
9. Nc1-g5

Nc8-e6
Cg8-f6

...

Avantajul pozițional pe care albul l-ar fi putut obține aici sau la mutarea următoare, prin e4-e5 Cd5, nu este suficient de convingător.

9. ...
10. Dd4-a4
11. Ta1-d1
12. e4-e5!

Nf8-e7
Ne6-d7
0—0

...

Acum această înaintare asigură albului un avantaj evident. Varianta principală este 12...Cd5 13.N:e7 N:e7 (Sau 13...C:c3 14.Dh4!) 14.C:d5 cd 15.Da3! cu dificultăți pentru negru.

12. ...
13. Ng5:e7
14. e5:d6
15. Tf1-e1

Cf6-e8
Dd8:e7
c7:d6
De7-d8

Necesitate tristă, deoarece după 15...Df6 mutarea 16.Ce5! decidea în fond sfîrșitul luptei.

16. Cf3-d4!

...

Dacă acum 16...c5, atunci 17.Cc6 Dc7 18.Cd5! Db7 19.Cce7+ Rh8 20.Dh4 (Amenință Te4 și D:h7+) cu atac puternic la rege.

16. ...
17. Te1-e7
18. Cd4-f5!

Dd8-c7
Ce8-f6

...

Prin continuarea mai simplă 18. Tael avantajul se menținea fără com-

21. Ce4:f6+

Rg8-h8

25. b2-b3

g7-g6

Sau 21...Rf8 22.C:h7+ Rg8 23.
Cf6+ Rf8 24.C:e7 gf 25.C:c6 De8
26.Db4! a5 27.Dc3 și albul câștigă.

22. Cf5:e7

Dd8:e7

Negrul aștepta aici, nu fără plă-
cere, varianta 23.Ce4 Nf5 24.Td4 c5
25.Tc4 Td8 cu contraatac.

23. Da4-e4!

...

O surpriză neplăcută: albul nu
s-a apărat numai de mat, dar, ame-
nințînd el însuși cu mat, forțează
schimbul damelor.

23. ...

De7:e4

24. Cf6:e4

Nd7-e6

Negrul își mai pune încă speranța
în mutarea 26.T:c6? Nd5. Dar după
ce albul a evitat această „cursă“, ne-
grul ar fi putut să cedeze liniștit.

26. Ce4-c5

Ne6-f5

27. Td6:c6

Ta8-e8

28. f2-f3

Te8-e2

29. Tc6:a6

Te2:c2

30. Cc5-e4

Nf5-e6

31. h2-h4

Rh8-g7

32. Rg1-h2

Rg7-h6

33. Rh2-g3

Ne6-d7

34. a2-a4

f7-f5

35. Ce4-g5

Tc2-c3

36. Ta6-a7

Tc3-d3

37. a4-a5

Rh6-h5

38. Cg5:h7

Negrul cedează.

INDICATORUL PARTENERILOR LUI ALEHIN (Cifrele indică numărul partidei)

Alapin 13	Czerniak 266	Ianovski 94, 98
Alexander 236	Davidson 120	Ibanez 133
Andersen 175	Drewitt 91	Isakov 52
Apscheneek 267	Duras 27, 42	Johner H. 194, 209
Assgierson 291	Duz-Hotimirski 15	Johner P. 65
Asztalos 147	Eliskases 230, 264	Jukovski 6
Ahues 172, 226	Evenson 49	Kashdan 201
Balla 61	Euwe 69, 135, 136, 137,	Kaufman 51
Barcza 272	216, 217, 218, 219, 220,	Kienninger 270
Bardleben 2	221, 222, 223, 224, 225,	Kimura 300
Bartocek 279	234, 249, 250, 251, 252,	Kmoch 75, 125, 144, 173
Bernstein 20, 22	253, 254, 255, 256, 257,	Kolste 109
Blumenfeld 5	258, 262	Koltanovski 189
Blümich 129	Fahrni 46	König 77
Bogoliubov 57, 59, 73,	Feldt 293	Kusman 286
162, 163, 164, 165, 166,	Fine 242, 246	Lasker Ed. 33
202, 203, 204, 205,	Flamberg 43	Lasker Em. 38, 211
206, 207, 227, 228,	Flohr 182, 186, 193, 239,	Lebedev 36
237, 247	263	Lepin 268
Böök 260	Foltys 232, 244	Levički 25, 26
Borochoy 299	Freeman 285	Lopez 283
Botvinnik 240	Freiman 16, 35	Lundin 215
Brinckmann 145	Frydman 231	Mackenzie 119
Capablanca 99, 148, 149,	Golombek 259	Marco 17
150, 151, 152, 153, 154,	Gonsiorovski 294	Maroczy 85, 96, 170, 184
155, 156, 157, 158, 159,	Gregori 8	Marshall 39, 106, 139,
261	Grob 192	141, 161
Caranza 134	Grunfeld 83, 122	Martinez 284
Carls 47	Gigli 210	Meck 287
Chajes 14, 87	Helling 229	Mencik Vera 188, 233
Cohn E. 18	Henneberger 212	Mieses 30, 45, 111
Colle 100, 107, 116, 117	Hromadka 68	Mikenas 197
Consultanți 289, 290		Mindeno 292
Cukierman 199		

Mollina 288	Rosselli 208	Teichman 31, 54, 55
Monski 296	Rozanov 1, 4	Thomas 88, 105
Muffang 79, 80, 81	Rubinstein 63, 71, 82, 113, 121, 128	Treybal 67, 104, 123
Nimzovici 21, 34, 37, 108, 130, 138, 168, 179, 214	Sajtar 280	Tylor 243
Olland 29	Sămişch 56, 76, 92, 110, 127, 248, 281	Vajda 89
Opocenski 101	Schwarz 298	Verlinski 9
Pirc 181	Seitz 114	Viahirev 3
Podgorny 277	Speyer 10	Vidmar 12, 169, 180, 241
Potemkin 24, 297	Spielman 19, 140, 142	Vigodcikov 7
Prat 285	Stahlberg 174, 213	Vilegas 132
Rabar 273	Steiner A. 60, 177	Weenink 176
Rabinovici A. 23, 50	Steiner H. 160, 195	West 90
Rabinovici I. 53, 112	Steiner L. 198	Winter 187, 235
Rey Ardid 282	Sterk 58	Wolf 66, 86
Reshevski 245	Stoltz 178, 183, 185, 276	Yates 11, 62, 70, 95, 97, 115, 124, 146, 167
Rethy G. 269	Sultan Kahn 191	Junge 275, 278
Reti R. 74, 93, 103, 126	Tarrasch, 40, 41, 44, 64, 72, 84, 102	Znosko-Borowski 28, 118, 200
Richter 274	Tartakower 78, 131, 143, 171, 190, 196, 238	Zubarev 48
Rodzinski 32		Zwetkov 265
Rohacek 271		

INDICATORUL DESCHIDERILOR (Cifrele indică numărul partidei)

JOCURI DESCHISE

Deschiderea calului regelui: 1.e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nc4 d6	32
Deschiderea nebunului: 1.e4 e5 2.Nc4 Cf6	19, 269, 289, 294
Gambitul regelui: 1. e4 e5 2. f4 ef 3. Nc4 Cf6	25
3. Cf3 g5 4. h4	6
Contragambitul Falkbeer: 1. e4 e5 2. f4 d5 3. ed e4 4. d3	40
Apărarea Philidor: 1.e4 e5 2.Cf3 d6 3.d4 Cf6	17, 49
3... Cd7	2, 5
Deschiderea centrală (și gambitul):	
1. e4 e5 2. d4 ed 3. D:d4 Cc6	30
3. c3	52, 288, 295
Partida vieneză: 1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 C:e4 4.Dh5	26, 223
3... Cc6 4. d3	3, 8, 33
2... Cc6 3. Nc4 Cf6 4. d3 Nc5 5. f4	54
Partida Rusă: 1. e4 e5 2. Cf3 Cf6 3. C:e5 d6 4. Cf3 C:e4	39, 50
3. Cc3 Nb4	13
Deschiderea celor trei cai: 1. e4 e5 2. Cf3 Cf6 3. Cc3 g6	228
Deschiderea celor patru cai:	
1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Cc3 Cf6 4.Nb5 Nb4	12
4... Cd4	37, 86
Partida scoțiană: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 ed 4.C:d4 Cf6	1, 18, 38
Partida italiană:	
1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Nc5 4.c3 De7 5.d4 Nb6	44, 102
4. Cc3 d6 5. d3	45
Partida Spaniolă: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 g6	84
3... Cd4	29
3... d6	145, 292

3...	Nc5	.	.	.	.	.	.	.	.	270
3...	Cf6	.	.	.	.	.	.	.	.	16
3...	a6	4.	N:c6	.	.	.	.	.	9, 42, 117,	300
		4.	Na4	d6	.	.	.	.	28, 95,	166
					.	.	.	.	167, 183, 189,	
					.	.	.	.	198, 201	
4...	Cf6	5.	De2	.	.	.	.	.	27	
		5.	N:c6	.	.	.	.	.	205	
		5.	Cc3	.	.	.	.	.	67, 74	
		5.	0—0	Nc5	.	.	.	.	7, 195	
		5...	d6	.	.	.	.	.	134	
					.	.	.	.	192, 200,	
					.	.	.	.	209, 281.	
					.	.	.	.	287	
		5...	Ne7	6.	De2	243,	248,			
									282	
				6.	Cc3	.	272			

„Varianta deschisă“ a partidei spaniole

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 C:e4
 6.d4 b5 7.Nb3 d5 34, 43, 55, 271, 299

Apărarea Cigorin:

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf5 5.0—0 Ne7
 6.Tel b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 (Sau 8...0—0) . . . 31, 230 242, 263, 276

JOCURI SEMIDESCHISE

Apărarea Alehin:

1. e4 Cf6 2. e5 Cd5 3. d4 d6 4. c4 Cb6 5. Cf3 Ng4 6. Ne2 . . . 225, 245
 4. Ng5 60
 2. Cc3 d5 111, 297
 2. d3 c5 105, 130
 2... e5 96

Apărarea siciliană:

1. e4 c5 2. c3 d5 277
 2. Cf3 Cc6 3. Nb5 212
 2. g3 g6 3. Ng2 Ng7 4. Ce2 Cc6 5. c3 24
 2. Cc3 e6 3. Cf3 d5 23
 3. Ne2 92

3. d4 cd 4. C:d4 g6 5. c4	76
(Atacul Rauzer) : 4... Cc6 5. Cc3 d6 6. Ng5 e6	231, 244
2. Cf3 d6 3. c3	265
3. d4 cd 4. C:d4 Cf6 5. Cc3 g6	204
5. Nd3 Cc6	140
2... e6	22, 62
Apărarea Caro-Kann : 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Cc3	143
(Atacul Panov) : 3. ed cd 4. c4	187, 191, 264, 274
Apărarea franceză : 1. e4 e6 2. d4 d5 3. ed ed 4. Nd3 Cc6	235, 267
3. e5 c5	80, 234
3. Cd2	261, 279, 283
3. Cc3 Nb4	10, 115, 148, 168, 179, 217, 219, 220, 239
3... Cf6 4. ed C:d5	293
4. Ng5 Ne7	46, 142, 291
4... de	78, 146
4... Nb4	41, 99

JOCURI INCHISE

Deschiderea engleză : 1. c4 e5 2. Cc3 Cc6 3. g3 Nc5	108
3. Cf3 Cf6 4. d4	124
2... Cf6 3. g3 d5	15, 266, 268
1. c4 c5 2. Cf3 Cf6 3. d4	110
1. c4 e6 2. e4 c5	14
2. g3 d5.	47
Deschiderea Reti : 1. Cf3 d5 2. c4 d4	256
1... Cf6 2. c4 b6 3. g3 Nb7	290
2... e6 3. b3 c5	280
2... c5 3. d4	177
Gambitul Budapesta : 1. d4 Cf6 2. c4 e5 3. de	112, 114, 190
Apărarea olandeză : 1. d4 f5 2. Dd3	125
1... e6 2. c4 f5 3. g3 Cf6 4. Ng2	73, 171, 213
3... Nb4+ 4. Nd2 Ne7	222
2. Cf3 f5 3. Ng5 Cf6 4. e3	36
1. Cf3 e6 2. c4 f5 3. g3 Cc6 4. d4 Nb4+	137
Apărarea Cigorin : 1. d4 d5 2. c4 Cc6 3. Cf3 Ng4 4. Da4	100, 107
2. Cf3 Cc6 3. c4 e6	285
Apărarea Grünfeld : 1. d4 Cf6 2. c4 g6 3. Cc3 (3. f3) d5	165, 218
Apărarea Benoni : 1. d4 c5 2. d5 e5 3. e4 d6	131, 204, 210

Apărarea Nimzovici : 1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 Nb4 4. Dc2 . . .	48, 138, 169, 252, 253
4. Db3	174
4. Cf3	135
4. Nd2	173
4. Ng5	118
4. e3	258
4. g3	259
4. a3	186
Deschiderea catalană : 1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. g3	254, 273, 275
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cf3 Cf6 4. g3	278
1. d4 Cf6 2. g3	238
Apărarea indiană nouă (indiana damei) :	
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 b6	57, 119, 185, 188, 255
(Alte variante) :	53, 121, 127 128, 161, 164, 175, 196, 236
Apărarea indiană veche : 1. d4 Cf6 cu mutările următoare g7-g6 și d7-d6	56, 88, 93, 97, 126, 129, 136, 298
Deschiderea Colle : 1. d4 d5 2. Cf3 Cf6 3. e3	172, 193
Gambitul Blumenfeld :	
1. d4 Cf6 2. Cf3 e6 3. c4 c5 4. d5 b5 5. de fe 6. cb d5	64
Deschiderea pionului damei : 1. d4	21, 59, 61, 65, 69, 77, 98, 106, 139, 144. 208, 284,
Gambitul damei acceptat : 1. d4 d5 2. c4 dc 3. Cf3	122, 160, 182, 206, 207, 226, 246, 260
Gambitul damei : 1. d4 d5 2. c4	

Apărarea slavă

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cf3 Cf6 4. Cc3 dc 5. a4 Nf5	71, 163, 178, 216, 249, 251
5... e6 6. e4 Nb4	162, 221, 229, 237
5. e3 b5 6. a4 b4	72
4... e6 5. Ng5 Cd7 6. e4	215
4... Db6	68
4. e3 g6	20
4... Nf5	75, 176
4. cd cd	262
1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cc3 dc 4. e4 e5	250
3... Cf6 4. e3 Nf5	101
4... e6 5. Nd3 Cd7 6. f4	203
5. Cf3 Cd7 6. Dc2	120

(„Varianta Meran“) 6. Nd3 dc 7. N:c4 b5 109, 202

Apărarea ortodoxă

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5. Cf3 Cd7	
6. e3 0—0 7. Tc1	70, 81, 82, 83, 87, 89
	90, 104, 149, 152, 153,
	154, 155, 156, 157, 170,
	184, 199, 211, 224, 241,
	296
7. Dc2	11, 180, 232
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5. e3 c6	
6. cd ed 7. Nd3 Ne7 8. Ce2	158
6. a3	159
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Ne7 5. Cf3 h6 6. Nh4 0—0 7. e3 b6 .	247

Apărarea Cambridge-Springs

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 Cf6 4. Ng5 Cbd7 5. e3 c6 6. Cf3 Da5 . .	151, 214,
	227
6. Dc2 Da5	150

Apărarea Tarrasch

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Cc3 c5 4. cd ed	79, 194, 286
4... cd (Gambitul Shara-Hennig)	181

Alte sisteme în gambitul damei

1. d4 d5 2. Cf3 Cf6 3. c4 e6 4. Ng5 h6	35, 141, 147
4. Cc3 Cbd7 5. e3 Nd6	58
2... e6 3. c4 a6	63, 113
2. Cf3 c5 3. dc Cf6 4. c4 e6	51
1. d4 d5 2. c4 c6 3. e3 e6 4. Nd3 f5 („Zidul de piatră“)	123
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 Nb4 5. Da4+ Cc6	116
1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cf3 d5 4. Cc3 Ne7 5. Ng5 0—0 6. e3 Ce4 (Apărarea Lasker)	85
1. Cf3 e6 2. c4 d5 3. d4 Nb4+ 4. Cc3 c5	132
1. Cf3 d5 2. c4 e5 3. d4 Cf6 4. Cc3 c5 5. cd C:d5	257
1. d4 d5 2. Cf3 c5 3. c4 cd 4. cd	66
Deschideri incorecte și apărări incorecte:	4, 91, 94, 103, 133, 197, 233

NOTA: La întocmirea indicatorului au fost admise intervertiri de mutări care nu au însemnatate principală.

C U P R I N S U L

Genialul șahist rus Alexandr Alehin

	<u>Pag</u>
Drumul creator al lui Alehin	7
Profilul creator al lui Alehin	52
Cum s-a ajuns la crearea acestei cărți	56
Palmaresul lui Alehin	61

Partea întâia:

Partide jucate în turnee, meciuri și prin corespondență

Prima perioadă a creației lui Alehin (1907—1913)

Nr. 1.	Alehin—Rozanov, Moscova, 1907	65
Nr. 2.	Bardeleben—Alehin, Düsseldorf, 1908	68
Nr. 3.	Viahirev—Alehin, jucată prin corespondență în anii 1906—1908	70
Nr. 4.	Alehin—Rozanov, Turneul de la Moscova, 1908	72
Nr. 5.	Blumenfeld—Alehin, a 2-a partidă a meciului, Moscova, 1908	73
Nr. 6.	Alehin—Jukovski, jucată prin corespondență în anii 1908—1909	75
Nr. 7.	Vigodcikov—Alehin, jucată prin corespondență în anii 1908—1909	77
Nr. 8.	Alehin—Gregori, Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909	79
Nr. 9.	Verlinski—Alehin, Turneul rus al amatorilor, Petersburg, 1909	82
Nr. 10.	Speyer—Alehin, Turneul de la Hamburg, 1910	83
Nr. 11.	Alehin—Yates, Turneul de la Hamburg, 1910	85
Nr. 12.	Alehin—Vidmar, Turneul de la Karlsbad, 1911	87
Nr. 13.	Alapin—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1911	89
Nr. 14.	Alehin—Chajes, Turneul de la Karlsbad, 1911	92
Nr. 15.	Alehin—Duz-Hotimirski, Turneul de la Karlsbad, 1911	93
Nr. 16.	Alehin—Freiman, Partidă amicală, Köln, 1911	95
Nr. 17.	Alehin—Marco, Turneul de la Stockholm, 1912	96

	Pag.
Nr. 18. Alehin—E. Cohn, Turneul de la Stockholm, 1912 . . .	98
Nr. 19. Spielman—Alehin, Turneul de la Stockholm, 1912 . . .	101
Nr. 20. Bernstein—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 . . .	102
Nr. 21. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 . . .	105
Nr. 22. Alehin—Bernstein, Turneul de la Vilno, 1912 . . .	107
Nr. 23. A. Rabinovici—Alehin, Turneul de la Vilno, 1912 . . .	109
Nr. 24. Potemkin—Alehin, Turneul Societății șahiste din Petersburg, 1912 . . .	111
Nr. 25. Alehin—Levițki, a 2-a partidă a meciului, Petersburg, 1913 . . .	112
Nr. 26. Alehin—Levițki, a 8-a partidă a meciului, Petersburg, 1913 . . .	114
Nr. 27. Alehin—Duras, Turneul de la Petersburg, 1913 . . .	115
Nr. 28. Znosko-Borowski—Alehin, Turneul de la Petersburg, 1913 . . .	117
Nr. 29. Olland—Alehin, Turneul de la Scheveningen, 1913 . . .	119
Nr. 30. Mieses—Alehin, Turneul de la Scheveningen, 1913 . . .	121
Nr. 31. Teichman—Alehin, Partidă demonstrativă, Berlin, 1913 . . .	123
Nr. 32. Rodzinski—Alehin, Partidă demonstrativă, Paris, 1913 . . .	125
Nr. 33. Alehin—Ed. Lasker, Partidă demonstrativă, Paris, 1913 . . .	125

Alehin — cel mai bun șahist al Rusiei (1914—1920)

Nr. 34. Alehin—Nimzovici, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . . .	128
Nr. 35. Freiman—Alehin, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . . .	129
Nr. 36. Lebedev—Alehin, Turneul pan-rus de la Petersburg, 1914 . . .	131
Nr. 37. Nimzovici—Alehin, Meciul de la Petersburg, 1914 . . .	132
Nr. 38. Alehin—Em. Lasker, Partidă demonstrativă, Moscova, 1914 . . .	134
Nr. 39. Alehin—Marshall, Turneul internațional de la Petersburg, 1914 . . .	135
Nr. 40. Alehin—Tarrasch, Turneul internațional de la Petersburg, 1914 . . .	137
Nr. 41. Tarrasch—Alehin, Turneul internațional de la Petersburg, 1914 . . .	139
Nr. 42. Duras—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	141
Nr. 43. Flamberg—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	144
Nr. 44. Alehin—Tarrasch, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	146
Nr. 45. Mieses—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	148
Nr. 46. Alehin—Fahrni, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	150
Nr. 47. Carls—Alehin, Turneul de la Mannheim, 1914 . . .	151
Nr. 48. Alehin—Zubarev, Campionatul Moscovei, 1915—1916 . . .	153
Nr. 49. Evenson—Alehin, Partidă demonstrativă, Kiev, 1916 . . .	154

	Pag.
Nr. 50. Alehin—A. Rabinovici, Turneul celor 3 maeștri, Moscova, 1918	156
Nr. 51. Alehin—Kaufman, Partidă demonstrativă, Odesa, 1919	158
Nr. 52. Alehin—Isakov, Campionatul Moscovei, 1919	159
Nr. 53. I. Rabinovici—Alehin, Olimpiada de șah a Rusiei, Moscova, 1920	161

**Alehin pe drumul spre titlul de campion mondial
(1921—1927)**

Nr. 54. Alehin—Teichman, a 2-a partidă a meciului, Berlin, 1921	163
Nr. 55. Alehin—Teichman, a 4-a partidă a meciului, Berlin, 1921	165
Nr. 56. Alehin—Sämisch, Partidă demonstrativă, Berlin, 1921	166
Nr. 57. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Triberg, 1921	168
Nr. 58. Alehin—Sterk, Turneul de la Budapesta, 1921	169
Nr. 59. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Budapesta, 1921	171
Nr. 60. A. Steiner—Alehin, Turneul de la Budapesta, 1921	173
Nr. 61. Alehin—Balla, Turneul de la Budapesta, 1921	176
Nr. 62. Yates—Alehin, Turneul de la Haga, 1921	177
Nr. 63. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Haga, 1921	179
Nr. 64. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922	181
Nr. 65. P. Johnner—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922	183
Nr. 66. Alehin—Wolf, Turneul de la Pistyan, 1922	185
Nr. 67. Treybal—Alehin, Turneul de la Pistyan, 1922	187
Nr. 68. Alehin—Hromadka, Turneul de la Pistyan, 1922	189
Nr. 69. Alehin—Euwe, Turneul de la Londra, 1922	191
Nr. 70. Alehin—Yates, Turneul de la Londra, 1922	193
Nr. 71. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Londra, 1922	195
Nr. 72. Alehin—Tarrasch, Turneul de la Hastings, 1922	198
Nr. 73. Bogoliubov—Alehin, Turneul de la Hastings, 1922	199
Nr. 74. Alehin—Reti, Turneul de la Viena, 1922	202
Nr. 75. Knoch—Alehin, Turneul de la Viena, 1922	204
Nr. 76. Alehin—Sämisch, Turneul de la Viena 1922	205
Nr. 77. Alehin—König, Turneul de la Viena, 1922	207
Nr. 78. Alehin—Tartakower, Turneul de la Viena, 1922	208
Nr. 79. Alehin—Muffang, Prima partidă a meciului, Paris, 1923	210
Nr. 80. Muffang—Alehin, a 2-a partidă a meciului, Paris, 1923	212
Nr. 81. Alehin—Muffang, Turneul de la Margate, 1923	214
Nr. 82. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Karlsbad, 1923	215
Nr. 83. Grünfeld—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923	219
Nr. 84. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923	221

	Pag.
Nr. 85. Alehin—Maroczy, Turneul de la Karlsbad, 1923	224
Nr. 86. Wolf—Alehin, Turneul de la Karlsbad, 1923	225
Nr. 87. Alehin—Chajes, Turneul de la Karlsbad, 1923	227
Nr. 88. Alehin—Thomas, Turneul de la Karlsbad, 1923	230
Nr. 89. Alehin—Vajda, Turneul de la Portsmouth, 1923	232
Nr. 90. Alehin—West, Turneul de la Portsmouth, 1923	234
Nr. 91. Alehin—Drewitt, Turneul de la Portsmouth, 1923	236
Nr. 92. Alehin—Sămisch, Partidă demonstrativă, Berlin, 1923	237
Nr. 93. Alehin—Reti, Turneul de la New-York, 1924	238
Nr. 94. Alehin—Ianovski, Turneul de la New-York, 1924	241
Nr. 95. Yates—Alehin, Turneul de la New-York, 1924	242
Nr. 96. Maroczy—Alehin, Turneul de la New-York, 1924	244
Nr. 97. Alehin—Yates, Turneul de la New-York, 1924	246
Nr. 98. Ianovski—Alehin, Turneul de la New-York, 1924	247
Nr. 99. Capablanca—Alehin, Turneul de la New-York, 1924	249
Nr. 100. Alehin—Colle, Turneul de la Paris, 1925	253
Nr. 101. Alehin—Opocenski, Turneul de la Paris, 1925	254
Nr. 102. Tarrasch—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925	256
Nr. 103. Reti—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925	257
Nr. 104. Alehin—Treybal, Turneul de la Baden-Baden, 1925	259
Nr. 105. Thomas—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925	261
Nr. 106. Alehin—Marshall, Turneul de la Baden-Baden, 1925	263
Nr. 107. Alehin—Colle, Turneul de la Baden-Baden, 1925	265
Nr. 108. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925	266
Nr. 109. Alehin—Kolsté, Turneul de la Baden-Baden, 1925	268
Nr. 110. Alehin—Sămisch, Turneul de la Baden-Baden, 1925	269
Nr. 111. Mieses—Alehin, Turneul de la Baden-Baden, 1925	271
Nr. 112. Alehin—I. Rabinovici, Turneul de la Baden-Baden, 1925	273
Nr. 113. Alehin—Rubinstein, Turneul de la Baden-Baden, 1925	274
Nr. 114. Alehin—Seitz, Turneul de la Hastings, 1925/26	276
Nr. 115. Alehin—Yates, Turneul de la Hastings, 1925/26	277
Nr. 116. Colle—Alehin, Turneul de la Hastings, 1925/26	279
Nr. 117. Colle—Alehin, Turneul de la Scarborough, 1926	281
Nr. 118. Alehin—Znosko-Borowski, Turneul de la Birmingham, 1926	283
Nr. 119. Mackenzie—Alehin, Turneul de la Birmingham, 1926	285
Nr. 120. Davidson—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926	286
Nr. 121. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926	288
Nr. 122. Alehin—Grünfeld, Turneul de la Semmering, 1926	289
Nr. 123. Alehin—Treybal, Turneul de la Semmering, 1926	290
Nr. 124. Alehin—Yates, Turneul de la Semmering, 1926	292
Nr. 125. Kmoch—Alehin, Turneul de la Semmering, 1926	295

	Pag.
Nr. 126. Alehin—Reti, Turneul de la Semmering, 1926	296
Nr. 127. Sämisch—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926	298
Nr. 128. Rubinstein—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926	300
Nr. 129. Alehin—Blümich, Turneul de la Dresda, 1926	302
Nr. 130. Nimzovici—Alehin, Turneul de la Dresda, 1926	304
Nr. 131. Alehin—Tartakower, Turneul de la Dresda, 1926	306
Nr. 132. Alehin—Vilegas, Turneul de la Buenos-Aires, 1926	308
Nr. 133. Alehin—Ibanez, Turneul de la Buenos-Aires, 1926	309
Nr. 134. Carranza—Alehin, Turneul de la Buenos-Aires, 1926	310
Nr. 135. Euwe—Alehin, a 2-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926	311
Nr. 136. Alehin—Euwe, a 3-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926	313
Nr. 137. Euwe—Alehin, a 10-a partidă a meciului de antrenament, Amsterdam, 1926	315
Nr. 138. Alehin—Nimzovici, Turneul de la New-York, 1927	317
Nr. 139. Alehin—Marshall, Turneul de la New-York, 1927	320
Nr. 140. Spielman—Alehin, Turneul de la New-York, 1927	321
Nr. 141. Alehin—Marshall, Turneul de la New-York, 1927	325
Nr. 142. Alehin—Spielman, Turneul de la New-York, 1927	327
Nr. 143. Alehin—Tartakower, Turneul de la Keckskémet, 1927	330
Nr. 144. Kmoch—Alehin, Turneul de la Keckskémet, 1927	331
Nr. 145. Alehin—Brinckmann, Turneul de la Keckskémet, 1927	333
Nr. 146. Yates—Alehin, Turneul de la Keckskémet, 1927	334
Nr. 147. Alehin—Asztalos, Turneul de la Keckskémet, 1927	337

**Meciul pentru campionatul mondial împotriva lui Capablanca,
desfășurat la Buenos-Aires în anul 1927**

Nr. 148. Capablanca—Alehin, Prima partidă a meciului, 1927	339
Nr. 149. Alehin—Capablanca, a 6-a partidă a meciului, 1927	341
Nr. 150. Capablanca—Alehin, a 9-a partidă a meciului, 1927	343
Nr. 151. Capablanca—Alehin, a 11-a partidă a meciului, 1927	344
Nr. 152. Alehin—Capablanca, a 12-a partidă a meciului, 1927	348
Nr. 153. Capablanca—Alehin, a 17-a partidă a meciului, 1927	350
Nr. 154. Alehin—Capablanca, a 20-a partidă a meciului, 1927	353
Nr. 155. Capablanca—Alehin, a 21-a partidă a meciului, 1927	355
Nr. 156. Alehin—Capablanca, a 22-a partidă a meciului, 1927	357
Nr. 157. Alehin—Capablanca, a 28-a partidă a meciului, 1927	360
Nr. 158. Alehin—Capablanca, a 32-a partidă a meciului, 1927	362
Nr. 159. Alehin—Capablanca, a 34-a partidă a meciului, 1927	365

**Alehin — campion mondial. Perioada deplinei infloriri creatoare
(1927—1934)**

Nr. 160. Alehin—H. Steiner, Turneul de la Bradley Beach, 1929 . . .	368
Nr. 161. Marshall—Alehin, Partidă demonstrativă, New-York, 1929 . . .	369
Nr. 162. Alehin—Bogoliubov, Prima partidă a meciului, 1929 . . .	373
Nr. 163. Alehin—Bogoliubov, a 5-a partidă a meciului, 1929 . . .	374
Nr. 164. Bogoliubov—Alehin, a 8-a partidă a meciului, 1929 . . .	376
Nr. 165. Alehin—Bogoliubov, a 17-a partidă a meciului, 1929 . . .	377
Nr. 166. Bogoliubov—Alehin, a 22-a partidă a meciului, 1929 . . .	379
Nr. 167. Yates—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	381
Nr. 168. Alehin-Nimzovici, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	384
Nr. 169. Vidmar—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	386
Nr. 170. Alehin—Maroczy, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	389
Nr. 171. Alehin—Tartakower, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	392
Nr. 172. Ahues—Alehin, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	394
Nr. 173. Alehin-Kmoch, Turneul de la San-Remo, 1930 . . .	396
Nr. 174. Stahlberg—Alehin, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Ham- burg, 1930 . . .	398
Nr. 175. Alehin—Andersen, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Praga, 1931 . . .	399
Nr. 176. Alehin—Weenink, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Praga, 1931 . . .	401
Nr. 177. Alehin—A. Steiner, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Praga, 1931 . . .	402
Nr. 178. Alehin—Stoltz, Turneul de la Bled, 1931 . . .	404
Nr. 179. Alehin—Nimzovici, Turneul de la Bled, 1931 . . .	406
Nr. 180. Alehin—Vidmar, Turneul de la Bled, 1931 . . .	408
Nr. 181. Pirc—Alehin, Turneul de la Bled, 1931 . . .	414
Nr. 182. Alehin—Flohr, Turneul de la Bled, 1931 . . .	415
Nr. 183. Stoltz—Alehin, Turneul de la Bled, 1931 . . .	417
Nr. 184. Alehin—Maroczy, Turneul de la Bled, 1931 . . .	418
Nr. 185. Alehin și un amator—Stoltz și un amator, Partidă prin consultație, Nissa, 1931 . . .	420
Nr. 186. Alehin și un amator—Flohr și un amator, Partidă prin consultație, Nissa, 1931 . . .	422
Nr. 187. Alehin—Winter, Turneul de la Londra, 1932 . . .	423
Nr. 188. Vera Mencik—Alehin, Turneul de la Londra, 1932 . . .	425
Nr. 189. Alehin—Koltanovski, Turneul de la Londra, 1932 . . .	426
Nr. 190. Alehin—Tartakower, Turneul de la Londra, 1932 . . .	427
Nr. 191. Alehin—Sultan Kahn, Turneul de la Berna, 1932 . . .	429
Nr. 192. Alehin—Grob, Turneul de la Berna, 1932 . . .	430

	Pag.
Nr. 193. Alehin—Flohr, Turneul de la Berna, 1932	432
Nr. 194. Alehin—H. Johner, Turneul de la Berna, 1932	434
Nr. 195. Alehin—H. Steiner, Turneul de la Pasadena, 1932	436
Nr. 196. Tartakower și un amator—Alehin și un amator, partidă prin consultație, Paris, 1932	437
Nr. 197. Alehin—Mikenas, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Folkestone, 1933	439
Nr. 198. L. Steiner—Alehin, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Folkestone, 1933	442
Nr. 199. Alehin—Cukierman, Turneul de la Paris, 1933	443
Nr. 200. Znosko-Borowski—Alehin, Turneul de la Paris, 1933	445
Nr. 201. Kashdan și un amator—Alehin și un amator, partidă prin consultație, New-York, 1933	447
Nr. 202. Alehin—Bogoliubov, a 2-a partidă a meciului, 1934	449
Nr. 203. Alehin—Bogoliubov, a 4-a partidă a meciului, 1934	451
Nr. 204. Bogoliubov—Alehin, a 9-a partidă a meciului, 1934	454
Nr. 205. Alehin—Bogoliubov, a 16-a partidă a meciului, 1934	456
Nr. 206. Bogoliubov—Alehin, a 17-a partidă a meciului, 1934	458
Nr. 207. Bogoliubov—Alehin, a 25-a partidă a meciului, 1934	459
Nr. 208. Alehin—Rosselli, Turneul de la Zürich, 1934	461
Nr. 209. Alehin—H. Johner, Turneul de la Zürich, 1934	463
Nr. 210. Gigly—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934	465
Nr. 211. Alehin—Em. Lasker, Turneul de la Zürich, 1934	466
Nr. 212. Henneberger—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934	468
Nr. 213. Stahlberg—Alehin, Turneul de la Zürich, 1934	469
Nr. 214. Alehin—Nimzovici, Turneul de la Zürich, 1934	470
Nr. 215. Alehin—Lundin, Turneul de la Oerebro, 1935	472

**Meciurile împotriva lui Euwe din anii 1935 și 1937
și turneele din anii 1936—1939**

Nr. 216. Alehin—Euwe, Partida întâia a meciului, 1935	476
Nr. 217. Alehin—Euwe, a 3-a partidă a meciului, 1935	477
Nr. 218. Euwe—Alehin, a 4-a partidă a meciului, 1935	479
Nr. 219. Alehin—Euwe, a 7-a partidă a meciului, 1935	481
Nr. 220. Alehin—Euwe, a 9-a partidă a meciului, 1935	484
Nr. 221. Alehin—Euwe, a 19-a partidă a meciului, 1935	486
Nr. 222. Euwe—Alehin, a 24-a partidă a meciului, 1935	488
Nr. 223. Alehin—Euwe, a 27-a partidă a meciului, 1935	490
Nr. 224. Euwe—Alehin, a 28-a partidă a meciului, 1935	492
Nr. 225. Alehin—Euwe, a 29-a partidă a meciului, 1935	494
Nr. 226. Ahues—Alehin, Turneul de la Bad Nauheim, 1936	496

	<u>Pag.</u>
Nr. 227. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Bad Nauheim, 1936 . . .	498
Nr. 228. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Dresda, 1936 . . .	500
Nr. 229. Alehin—Helling, Turneul de la Dresda, 1936 . . .	502
Nr. 230. Alehin—Eliskases, Turneul de la Podebrady, 1936 . . .	504
Nr. 231. Alehin—Frydman, Turneul de la Podebrady, 1936 . . .	505
Nr. 232. Alehin—Foltys, Turneul de la Podebrady, 1936 . . .	508
Nr. 233. Vera Mencik—Alehin, Turneul de la Podebrady, 1936 . . .	510
Nr. 234. Alehin—Euwe, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	512
Nr. 235. Winter—Alehin, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	516
Nr. 236. Alehin—Alexander, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	518
Nr. 237. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	519
Nr. 238. Tartakower—Alehin, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	521
Nr. 239. Alehin—Flohr, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	523
Nr. 240. Alehin—Botvinnik, Turneul de la Nottingham, 1936 . . .	525
Nr. 241. Alehin—Vidmar, Turneul de la Hastings, 1936/37 . . .	527
Nr. 242. Alehin—Fine, Turneul de la Hastings, 1936/37 . . .	530
Nr. 243. Alehin—Tylor, Turneul de la Margate, 1937 . . .	532
Nr. 244. Alehin—Foltys, Turneul de la Margate, 1937 . . .	535
Nr. 245. Alehin—Reshevski, Turneul de la Kemer, 1937 . . .	538
Nr. 246. Alehin—Fine, Turneul de la Kemer, 1937 . . .	541
Nr. 247. Alehin—Bogoliubov, Turneul de la Bad Nauheim, 1937 . . .	543
Nr. 248. Alehin—Sämisch, Turneul de la Bad Nauheim, 1937 . . .	546
Nr. 249. Alehin—Euwe, a 2-a partidă a meciului, 1937 . . .	548
Nr. 250. Alehin—Euwe, a 6-a partidă a meciului, 1937 . . .	550
Nr. 251. Euwe—Alehin, a 7-a partidă a meciului, 1937 . . .	552
Nr. 252. Alehin—Euwe, a 8-a partidă a meciului, 1937 . . .	554
Nr. 253. Alehin—Euwe, a 10-a partidă a meciului, 1937 . . .	556
Nr. 254. Alehin—Euwe, a 14-a partidă a meciului, 1937 . . .	558
Nr. 255. Euwe—Alehin, a 21-a partidă a meciului, 1937 . . .	562
Nr. 256. Alehin—Euwe, a 22-a partidă a meciului, 1937 . . .	563
Nr. 257. Alehin—Euwe, a 24-a partidă a meciului, 1937 . . .	567
Nr. 258. Euwe—Alehin, a 25-a partidă a meciului, 1937 . . .	569
Nr. 259. Alehin—Golombek, Turneul de la Margate, 1938 . . .	572
Nr. 260. Alehin—Böök, Turneul de la Margate, 1938 . . .	573
Nr. 261. Alehin—Capablanca, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . .	575
Nr. 262. Alehin—Euwe, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . .	577
Nr. 263. Alehin—Flohr, Turneul de la Amsterdam, 1938 . . .	579
Nr. 264. Alehin—Eliskases, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Buenos-Aires, 1939 . . .	581
Nr. 265. Alehin—Zwetkov, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Buenos-Aires, 1939 . . .	583

	Pag.
Nr. 266. Czerniak—Alehin, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Buenos-Aires, 1939	586
Nr. 267. Apscheneek—Alehin, „Turneul națiunilor“ pe echipe, Buenos-Aires, 1939	588

Jocurile lui Alehin în ultima perioadă a vieții lui

Nr. 268. Lepin—Alehin, Turneul din 1941	592
Nr. 269. Alehin—G. Rethy, Turneul din 1941	593
Nr. 270. Kieninger—Alehin, Turneul din 1941	594
Nr. 271. Alehin—Rohacek, Turneul din 1941	596
Nr. 272. Alehin—Barcza, Turneul din 1942	598
Nr. 273. Alehin—Rabar, Turneul din 1942	599
Nr. 274. Alehin—Richter, Turneul din 1942	601
Nr. 275. Junge—Alehin, Turneul din 1942	603
Nr. 276. Stoltz—Alehin, Turneul din 1942	605
Nr. 277. Podgorny—Alehin, Turneul din 1942	607
Nr. 278. Alehin—Junge, Turneul din 1942	609
Nr. 279. Alehin—Bartocek, Turneul din 1943	610
Nr. 280. Sajtar—Alehin, Turneul din 1943	612
Nr. 281. Sämisch—Alehin, Turneul din 1943	614
Nr. 282. Alehin—Rey Ardid, Meciul din 1944	616
Nr. 283. Alehin—Lopez, Turneul din 1945	617
Nr. 284. Martinez—Alehin, Turneul din 1945	619

Partea a II-a:

Partide jucate în simultane și „a l'aveugle“

Despre partidele de simultan ale lui Alehin	622
Nr. 285. Alehin—Prat, Din simultanul de la Paris, 1913	624
Nr. 286. Alehin—Kusman, Din simultanul de la New-York, 1924	625
Nr. 287. Alehin—Meck, Din simultanul cu ceasul de la Basel, 1925	626
Nr. 288. Alehin—Molina, Din simultanul cu ceasul de la Buenos-Aires, 1926	627
Nr. 289. Consultanți—Alehin, Din simultanul de la Birmingham, 1926	629
Nr. 290. Consultanți—Alehin, Din simultanul de la New-York, 1929	630
Nr. 291. Alehin—Assgierson, Din simultanul de la Reykjavik, 1931	633
Nr. 292. Alehin—Mindeno, Din simultanul din Olanda, 1933	634

	Pag.
Alehin despre jocul „a l'aveugle“	636
Nr. 293. Alehin—Feldt, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 5 table, Spitalul Militar din Tarnopol, 1916	639
Nr. 294. Gonsiorovski—Alehin, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, la 6 table, Odessa, 1918	640
Nr. 295. Alehin—Freeman, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 26 table, New-York, 1924	640
Nr. 296. Alehin—Monski, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 26 table, New-York, 1924	641
Nr. 297. Alehin—Potemkin, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ la 28 table, Paris, 1925	643
Nr. 298. Alehin—Schwarz, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, Londra, 1926	644
Nr. 299. Alehin—Borochow, Din simultanul de joc „a l'aveugle“ de la Hollywood, 1932	646
Nr. 300. Alehin—Kimura, Din simultanul de joc „a l'aveugle“, Tokio, 1933	647
Indicatorul partenerilor lui Alehin	651
Indicatorul deschiderilor	653

Redactor de carte: *Derevencu Iura*
Tehoredactor: *Nestor Panaitide*
Corector: *C. Dumitrescu*

Dat la cules 18.X.956; Bun de tipar 4.V.957; Tiraj 7.100 ex.; Hirtie concept de 65 gr. m. p.; Coli de tipar 42; Coli de editură 46,5; Ft. 16/61/86; Com. editurii 2177; Ediție 1; A. 04774
Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 794 (S)=R

Tiparul executat la Intreprinderea Poligrafică Nr. 2, București — C. 3535

www.stere.ro

Prețul lei 21,50

300

PARTIDE ALESE

ALE LUI

ALEHIN

Pref. redus 1. 12.